

การศึกษาและการพัฒนาโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้าง
ความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

STUDY AND DEVELOPMENT OF TRAINING GROUPS TO ENHANCE
THE ACADEMIC INTEGRITY OF UNDERGRADUATE STUDENTS

ปณาลี แทนประสาน

บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาและการพัฒนาโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้าง
ความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2561
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

STUDY AND DEVELOPMENT OF TRAINING GROUPS TO ENHANCE
THE ACADEMIC INTEGRITY OF UNDERGRADUATE STUDENTS

A Dissertation Submitted in partial Fulfillment of Requirements
for DOCTOR OF PHILOSOPHY (Research and Development on Human Potentials)

Faculty of Education Srinakharinwirot University

2018

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญาานิพนธ์

เรื่อง

การศึกษาและการพัฒนาโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้าง
ความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ของ

ปณาลี แทนประสาน

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาศึกษาศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญาานิพนธ์

..... ที่ปรึกษาหลัก ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง) (รองศาสตราจารย์ ดร.อรัญญา ตูย์คำภีร์)

..... ที่ปรึกษาร่วม กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สกล วรเจริญศรี) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์)

..... ที่ปรึกษาร่วม กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิไลลักษณ์ ลังกา) (อาจารย์ ดร.ครรชิต แสนอุบล)

ชื่อเรื่อง	การศึกษาและการพัฒนาโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้าง ความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
ผู้วิจัย	ปนาดี แทนประสาน
ปริญญา	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
ปีการศึกษา	2561
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. มณฑิรา จารุเพ็ง

งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาความหมายและองค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี 2) พัฒนาโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้าง
ความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และ 3) เปรียบเทียบความซื่อตรงทาง
การศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยรวมและรายองค์ประกอบ ก่อนการทดลอง หลังการ
ทดลอง และหลังการติดตามผล โดยแบ่งการศึกษาเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การวิจัยเชิง
คุณภาพด้วยการอภิปรายกลุ่มร่วมกับผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา จำนวน 36 คน จากนั้นนำ
ผลที่ได้มาศึกษาองค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษากับนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน
644 คน และระยะที่ 2 การพัฒนาและศึกษาผลการใช้โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้าง
ความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 12 คน ผลการวิจัย
สรุปได้ดังนี้ 1) ความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นความสามารถในการ
รับรู้ ประเมินผล และเลือกแสดงพฤติกรรมทางการศึกษาได้อย่างถูกต้อง
เหมาะสม ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ค่านิยมทางศีลธรรม ค่านิยมทางสังคม และ
คุณลักษณะส่วนบุคคล 2) โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของ
นักศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นเริ่มต้น ขั้นดำเนินการ และขั้นยุติ และ
3) กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมมีความซื่อตรงทางการศึกษาโดยรวมและทุก
องค์ประกอบ ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล แตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : ความซื่อตรงทางการศึกษา, โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม, นักศึกษาระดับปริญญาตรี

Title	STUDY AND DEVELOPMENT OF TRAINING GROUPS TO ENHANCE THE ACADEMIC INTEGRITY OF UNDERGRADUATE STUDENTS
Author	PANALEE TANPARSARN
Degree	DOCTOR OF PHILOSOPHY
Academic Year	2018
Thesis Advisor	Associate Professor Monthira Jarupeng , Ph.D.

This research aimed (1) to define the academic integrity of undergraduate students and to study the factors of academic integrity; (2) to develop group training to enhance academic integrity; (3) to compare academic integrity overall and each factor before, after and during the follow-up period. Phase one explored the experiences of thirty six participants in group discussions and initiated results from the first phase in order to examine the factors of academic integrity among six hundred and forty four undergraduate students. In phase two, studied the effects of training group among the twelve samples. The results of this study can be concluded as follows: (1) the essence of graduate students and academic integrity with competencies of awareness, assessment and assertiveness. The academic integrity included the following, moral values, social values and personal attributes; (2) theories and techniques regarding training groups and consisted of an initial stage, a working stage and a final stage; (3) statistically significant differences in terms of total academic integrity and each factor of academic integrity existed before and after participation in the training groups and after the follow-up period at a level of .01.

Keyword : Academic integrity, Training groups, Undergraduate students

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญาานิพนธ์สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีเป็นเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างสูงยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง อาจารย์ที่ปรึกษาหลักปริญญาานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สกล วรเจริญศรี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไลลักษณ์ ลังกา อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมปริญญาานิพนธ์ ที่ได้กรุณา ให้คำปรึกษาแนะนำและตรวจแก้ไขปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง ตระหนักใน พระคุณและความรู้ที่ท่านอาจารย์ทั้งสามได้ให้ความกรุณา ผู้วิจัยจึงขอกราบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.อรัญญา ต้อยคำภีร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์ และ อาจารย์ ดร.ศรชิต แสนอุบล ประธานและกรรมการสอบปากเปล่าปริญญาานิพนธ์ที่กรุณาให้ คำปรึกษาและข้อแนะนำด้วยความเมตตา เพื่อให้ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจแก้ไขเครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยา การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และคณาจารย์ทุกท่านที่ได้กรุณาประสิทธิ์ประสาทวิชาแก่ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศที่ปรากฏนามในปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้บริหาร คณาจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบังทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือ ในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยระลึกอยู่เสมอว่าความสำเร็จในครั้งนี้ เป็นผลมาจากความเมตตา กรุณา และ ความปรารถนาดีจากทุกท่าน ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีในการให้โอกาสและ สนับสนุนทุนการศึกษา และขอบพระคุณเพื่อนร่วมงานทุกท่านที่ให้ความสนใจในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณนิสิตรุ่นพี่ และเพื่อนร่วมรุ่นระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาศึกษภาพ มนุษย์ แขนงวิชาจิตวิทยาพัฒนามนุษย์และการให้คำปรึกษา ที่ให้ความเอื้อเฟื้อ ให้ความช่วยเหลือ และให้ กำลังใจในการทำวิจัยครั้งนี้ด้วยดีตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อประเวศ คุณแม่รัชกร แทนประสาน คุณโสภณวิชญ์ แทนประสาน น้องชาย และเพื่อน ๆ ผู้เป็นที่รัก สำหรับความรัก ความเข้าใจ และกำลังใจที่มีต่อผู้วิจัยตลอดชีวิตที่ผ่านมา

ท้ายสุดนี้ คุณงามความดีของปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยมอบแด่บิดา มารดา ครูอาจารย์ และผู้มีอุปการคุณทุกท่านที่มีต่อผู้วิจัย ขอรำลึกถึงพระคุณของท่านตลอดไป

ปนาลี แทนประสาน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญรูปภาพ	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
คำถามการวิจัย.....	6
ความมุ่งหมายของการวิจัย	6
ความสำคัญของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	8
นิยามปฏิบัติการ	11
กรอบแนวคิดของการวิจัย	16
สมมติฐานของการวิจัย.....	18
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	19
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความซื่อตรงทางการศึกษา	20
ความหมายของความซื่อตรงทางการศึกษา.....	20
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความซื่อตรงทางการศึกษา	22
องค์ประกอบของความซื่อตรงทางการศึกษา	29
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษา.....	36

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อตรงทางการศึกษา.....	38
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มฝึกอบรม	43
ความหมายและประเภทของกลุ่ม	43
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มฝึกอบรม.....	49
วัตถุประสงค์ของกลุ่มฝึกอบรม	50
ขั้นตอนของกลุ่มฝึกอบรม.....	51
เทคนิคที่ใช้ในการฝึกอบรม.....	57
การบูรณาการทฤษฎีเทคนิคการให้คำปรึกษาร่วมกับกลุ่มฝึกอบรม	60
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มฝึกอบรม	92
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	96
ระยะที่ 1 การศึกษาความหมายและองค์ประกอบความเชื่อตรงทางการศึกษา.....	97
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	97
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	100
การเก็บรวบรวมข้อมูล	107
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	111
ระยะที่ 2 การพัฒนาและการศึกษาผลการใช้โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความเชื่อตรง ทางการศึกษา	113
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	113
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	114
การเก็บรวบรวมข้อมูล	120
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	123
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	124
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	124

ตัวอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	125
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	125
ตอนที่ 1 การศึกษาความหมายและองค์ประกอบความเชื่อตรงทางการศึกษา	126
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์องค์ประกอบความเชื่อตรงทางการศึกษา.....	148
ตอนที่ 3 การพัฒนาโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษา	158
ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบความเชื่อตรงทางการศึกษา ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และ หลังการติดตามผล.....	174
ตอนที่ 5 ข้อมูลเชิงคุณภาพของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม	183
บทที่ 5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	216
สรุปผลการวิจัย.....	218
การอภิปรายผล	225
ข้อเสนอแนะ	257
บรรณานุกรม	259
ภาคผนวก.....	268
ประวัติผู้เขียน.....	326

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 เปรียบเทียบแนวคิดองค์ประกอบของความซื่อตรง	33
ตาราง 2 ประชากรสำหรับศึกษาองค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษา จำแนกตามสาขาวิชา ของแต่ละมหาวิทยาลัย.....	98
ตาราง 3 กลุ่มตัวอย่างสำหรับศึกษาองค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับ ปริญญาตรี	99
ตาราง 4 ค่าความเชื่อมั่นโดยรวมและรายองค์ประกอบของแบบวัดความซื่อตรงทางการศึกษาของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี	103
ตาราง 5 แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว วัดก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล.....	120
ตาราง 6 ช่วงเวลาดำเนินโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษา.....	122
ตาราง 7 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาระดับปริญญาตรี	148
ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับ ปริญญาตรี	149
ตาราง 9 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี .	151
ตาราง 10 การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของตัวชี้วัดความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี.....	153
ตาราง 11 ค่าดัชนีความสอดคล้องและดัชนีเปรียบเทียบของโมเดลการวัดความซื่อตรงทาง การศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี	154
ตาราง 12 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองของโมเดลการวัดความซื่อตรงทาง การศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี	155
ตาราง 13 สรุปทฤษฎี เทคนิคการให้คำปรึกษาที่บูรณาการร่วมกับเทคนิคกลุ่มฝึกอบรมเพื่อ เสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี	168

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล	174
ตาราง 15 การเปรียบเทียบความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล	176
ตาราง 16 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของความเชื่อตรงทางการศึกษาโดยรวม	177
ตาราง 17 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของค่านิยมทางศีลธรรม	178
ตาราง 18 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของค่านิยมทางสังคม	180
ตาราง 19 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของคุณลักษณะส่วนบุคคล	181
ตาราง 20 ค่าพัฒนาการของความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี	183
ตาราง 21 ค่าดัชนีความสอดคล้องของนิยามและองค์ประกอบความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี	293
ตาราง 22 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวัดความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี	294
ตาราง 23 ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบวัดความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี	297
ตาราง 24 ค่าดัชนีความสอดคล้องของโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี	300

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษาองค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี.....	17
ภาพประกอบ 2 กรอบแนวคิดในการเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี	18
ภาพประกอบ 3 แนวคิดทฤษฎีการตั้งเป้าหมาย	49
ภาพประกอบ 4 ละครรูปสามเหลี่ยมของคาร์ปแมน	68
ภาพประกอบ 5 กรอบผังความคิดโมเดลการวัดความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี	104
ภาพประกอบ 6 ขั้นตอนการศึกษาและการสร้างแบบวัดความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี.....	105
ภาพประกอบ 7 ขั้นตอนการสร้างโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี	116
ภาพประกอบ 8 โมเดลการวัดความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี	157
ภาพประกอบ 9 ค่าเฉลี่ยความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีโดยรวม	178
ภาพประกอบ 10 ค่าเฉลี่ยองค์ประกอบค่านิยมทางศีลธรรม ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล.....	179
ภาพประกอบ 11 ค่าเฉลี่ยองค์ประกอบค่านิยมทางสังคม ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล.....	180
ภาพประกอบ 12 ค่าเฉลี่ยองค์ประกอบคุณลักษณะส่วนบุคคล ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล.....	182

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมต่าง ๆ อันเป็นผลมาจากการพยายามเร่งพัฒนาประเทศให้ก้าวทันต่อความเจริญและเทคโนโลยีของโลก ทำให้เกิดรูปแบบชีวิตที่เต็มไปด้วยการแข่งขัน และการต้องปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ความเจริญด้านวัตถุมีมากขึ้น ในขณะที่ความตกต่ำด้านความซื่อตรงและศีลธรรมจรรยาที่มีอัตราการเติบโตที่มากขึ้นเช่นกัน เห็นได้จาก ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาความขัดแย้ง เหตุการณ์ทุจริตทางวิชาการ และการทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งเป็นปัญหาดังแต่ระดับครอบครัว สถาบันการศึกษา ไปจนถึงสังคมประเทศชาติ การเปลี่ยนแปลงของสภาพการณ์เหล่านี้ล้วนมีผลต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคม จนในที่สุดอาจนำมาสู่การเกิดวิกฤตการณ์ที่ ทำให้สังคมมีปัญหาคงไม่สามารถแก้ไขได้ จึงต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนและสังคมไทยให้มีคุณภาพ ด้วยการผลิตทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพในการทำงานเพื่อดำรงชีพของตนและเพื่อช่วยเหลือสังคม เป็นคนมีคุณธรรม มีความรับผิดชอบ มีสุขภาวะที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา., 2556, น. 3)

หนึ่งในคุณธรรมสำคัญที่เป็นพื้นฐานของความเป็นมนุษย์ คือการมี “ความซื่อตรง” หรือ “Integrity” ซึ่งหมายถึง ความถูกต้อง ความมีศีลธรรม คุณธรรมความดี มีความรับผิดชอบ คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม ต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ ประพฤติปฏิบัติตนอย่างซื่อสัตย์สุจริตตรงไปตรงมาทั้งต่อหน้าและลับหลัง มีความจริงใจยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมมีความยุติธรรม ปฏิบัติตนตามระเบียบแบบแผนที่ถูกต้องดีงาม (สถาบันพระปกเกล้า, 2554, น. 16) ตามที่ เลนนิก และ คีล (Lennick & Kiel, 2007, as cited in Moorman, Damold, Kriesamuth, & Dunn, 2012, pp. 383-398) ได้กล่าวไว้ว่า ความซื่อตรงเป็นลักษณะประจำตัวของบุคคลผู้ที่มีความชาญฉลาดทางศีลธรรม และความซื่อตรงยังถูกมองว่าเป็นคุณสมบัติที่สำคัญของบุคคลที่มีประสิทธิภาพทั้งในการดำเนินชีวิตและการทำงาน (Moorman et al., 2012, pp. 383-398) สอดคล้องกับบาร์นาร์ด ชูริค และเบียร์ (Barnard, Schurink, & Beer, 2008, pp. 40-49) ที่ได้กล่าวถึงความซื่อตรงว่าเป็นโครงสร้างทางจิตวิทยาที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคลในสถานที่ทำงาน และยังเป็นคุณลักษณะสำคัญของผู้นำที่มีประสิทธิภาพ จากความหมายนี้พอจะเห็นในภาพรวมได้ว่า ความซื่อตรง หรือ Integrity คือสิ่งที่บุคคลกำหนดไว้เป็นมาตรฐานแห่งตนโดยให้คุณค่ากับหลักยึดถือบางอย่าง เช่น หลักศีลธรรม

หรือ จรรยาบรรณ เป็นต้น และนำไปสู่การมีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนาการทำงาน ตลอดจนพัฒนาสังคมให้ดำเนินไปได้อย่างปกติสุข

แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับ พ.ศ.2560-2579 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น. 80) ได้ระบุถึงเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่ดีเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และให้มีคุณลักษณะที่สำคัญคือ การเป็นผู้มีความเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งเป็นการขยายผลสืบเนื่องจากแผนพัฒนาการศึกษาฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2555-2559 (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2555, น. 4-5) ที่มีนโยบายมุ่งให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยยึด “คน” เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาอย่างรอบด้านและสมดุล ให้มีโอกาสทางการศึกษาและมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยปลูกฝังและเสริมสร้างให้มีคุณธรรม จริยธรรม ภูมิใจในความเป็นไทย มีระเบียบวินัย มีจิตสาธารณะ คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม และต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ จากแผนการศึกษาดังกล่าวจะเห็นได้ว่า เป้าหมายสำคัญของความความสำเร็จในการพัฒนา “คน” ด้วยการศึกษาคือ การเป็นผู้มีคุณลักษณะทางคุณธรรม จริยธรรมที่ดี ซึ่งในสถาบันการศึกษาสามารถมองเห็นได้ผ่านพฤติกรรมความซื่อตรงทางการศึกษาที่ได้รับการถ่ายทอดทีละเล็กทีละน้อย จากระบบการศึกษาผ่านการเรียนรู้ในแต่ละระดับชั้น (Zelna & Bresciani, 2004, pp. 72-73) แต่สิ่งหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ผ่านกระบวนการเรียนรู้ในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ในทุกประเทศคือ การทุจริตทางการศึกษา หรือการละเมิดความซื่อตรงทางการศึกษา เพราะเมื่อนักศึกษาลงมือทำในสิ่งที่เป็นความไม่ซื่อตรงทางการศึกษานั้นเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่ารากฐานของการศึกษากำลังถูกคุกคาม และกำลังเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังที่มาสติน เพสกาและลิลลี่ (Mastin, Peska, & Lilly, 2009, pp. 174-178) ได้กล่าวถึงความไม่ซื่อตรงทางการศึกษาว่า กำลังเกิดขึ้นทั้งในด้านการเรียนการสอน การบริหาร และกับตัวนักศึกษาเอง ส่วนใหญ่เกิดขึ้นในระดับอุดมศึกษา สอดคล้องกับความคิดของ โมคค์ (Moeck, 2002, pp. 479-491) ที่มองว่าแนวโน้มของการขาดความซื่อตรงทางการศึกษา จะมีเพิ่มมากขึ้นและเป็นปัญหาใหญ่ที่ควรได้รับความสนใจอย่างจริงจัง จากผลการศึกษาของโนนิสและสวิฟท์ (Nonis & Swift, 2001, pp. 66-77) พบว่า นักศึกษาที่มีพฤติกรรมไม่ซื่อตรงทางการศึกษามีความสัมพันธ์กับการมีพฤติกรรมไม่ซื่อตรงในสถานที่ทำงาน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าพฤติกรรมความไม่ซื่อตรงไม่ได้ที่เกิดขึ้นเฉพาะในสถาบันการศึกษาเท่านั้น แต่ยังอาจแผ่ขยายผลออกไปยังสถานที่ทำงานและสังคมในอนาคตอีกด้วย

ความซื่อตรงทางการศึกษา (Academic Integrity) เป็นแนวคิดกว้างๆที่ประกอบไปด้วย เรื่องของความคิด ทัศนคติ และพฤติกรรมทางการศึกษา การที่บุคคลแสดงออกทางพฤติกรรม

ที่ต่างกันก็เนื่องมาจากการมีความรู้และทัศนคติที่แตกต่างกันออกไปทำให้มีประสบการณ์สั่งสมที่ต่างกัน (Christensen, Hughes, & McCabe, 2006; Compton & Pfau, 2008, as cited in Baetz et al., 2011, pp. 217-234) จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความซื่อตรงทางการศึกษา พบว่ามีแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับความซื่อตรงทางการศึกษาอยู่ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ศึกษาเรื่ององค์ประกอบของความซื่อตรง โดยให้ความสำคัญกับ 2 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ จริยธรรมส่วนบุคคล กับการยึดมั่นในการกระทำและคำพูด ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งให้ความสำคัญกับพฤติกรรมที่เป็นความซื่อสัตย์ โดยมีแนวคิดที่ว่า พฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์ทางการศึกษา เป็นสิ่งบ่งชี้ให้เห็นถึงจริยธรรมส่วนบุคคล ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งของความซื่อตรงทางการศึกษา

การศึกษาวิจัยเรื่องความซื่อตรงส่วนใหญ่เป็นการศึกษาของต่างประเทศ เกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ ของทัศนคติด้านความซื่อตรง ดันน์ (Dunn, 2009, pp. 102-125) ได้ศึกษาเรื่องความซื่อตรงในหลายมิติ พบว่า ความซื่อตรงเป็นโครงสร้างองค์รวมที่ให้ความสำคัญอันดับแรกกับพฤติกรรมที่ถูกต้องตามศีลธรรม แต่ต้องแสดงให้เห็นถึงลักษณะเฉพาะของพฤติกรรมนั้นด้วย กล่าวคือเป็นความสอดคล้องกันระหว่างค่านิยมทางจริยธรรม กับค่านิยมทางสังคมที่มีเรื่องของศีลธรรมมาเกี่ยวข้อง โดยแบ่งเป็น 2 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ด้านศีลธรรม (morality) ซึ่งเกี่ยวข้องกับจริยธรรมที่ดีงาม มีความเคารพในบุคคลอื่น ยุติธรรมและซื่อสัตย์สุจริต องค์ประกอบที่ 2 คือ การยึดมั่นในการกระทำและคำพูด (consistency) หมายถึง การพูดและปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกัน มีความมั่นคงและยึดถือในความถูกต้องนั้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาเรื่องคุณลักษณะความซื่อตรงของบาร์นาร์ด และคนอื่น ๆ (Barnard et al., 2008, pp. 40-49) ที่พบว่า ความซื่อตรงคือปรากฏการณ์ที่มีพลังและมีความหลากหลาย ทำหน้าที่ตลอดชีวิตคนใน 2 ด้าน คือด้านความคิด และด้านอารมณ์ ตั้งอยู่บนพื้นฐานที่สัมพันธ์กันของปัจจัย 2 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ความเข้าใจในด้านจริยธรรม (moral compass) หมายถึง การให้ความเคารพและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น โดยใช้ชีวิตอย่างมีความหมายและมีเป้าหมาย ควบคุมตนเองได้จากภายในมองโลกในแง่ดี และมีความกระตือรือร้น และองค์ประกอบที่ 2 คือ แรงขับภายในตนเอง (inner drive) ที่เป็นสิ่งส่งเสริมคุณลักษณะของความซื่อตรง เป็นการเชื่อมโยงระหว่างความมุ่งมั่นปรารถนา ความต้องการ และเป้าหมายของบุคคล

การศึกษาวิจัยเรื่องความซื่อตรงทางการศึกษาในเมืองไทยยังไม่มีการศึกษาอย่างลึกซึ้ง แต่มีผู้ศึกษาในตัวแปรที่ใกล้เคียงกันคือ ความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการของนักศึกษามหาวิทยาลัย (Academic Dishonesty) โดย สุขาดา กรเพชรปาณี (2549, น. 143-163) ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาประมาณร้อยละ 97 รายงานว่าเคยมีพฤติกรรมที่เป็นความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการด้วย

การลอกการบ้าน การทุจริตการสอบ การเปลี่ยนแปลงหรืออ้างข้อมูลเป็นเท็จ และไม่ซื่อสัตย์ในการทำรายงานตามลำดับ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้สำรวจข้อมูลเบื้องต้นกับกลุ่มนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาจำนวน 150 คน โดยให้ตอบแบบสำรวจที่เกี่ยวข้องกับประเด็นของความซื่อตรงทางการศึกษาที่พัฒนาจากแบบสำรวจความซื่อตรงทางการศึกษาของแมคเคป (Texas Tech University, 2010, pp. 31-39) พบว่า นักศึกษาที่ตอบแบบสำรวจเคยพบเห็นพฤติกรรมทุจริตทางการสอบหรือการศึกษาในมหาวิทยาลัยบ่อยครั้ง คิดเป็นร้อยละ 31 เมื่อพบเห็นเหตุการณ์ทุจริตทางการศึกษาหรือการสอบ นักศึกษาร้อยละ 100 ไม่เคยรายงานต่ออาจารย์หรือผู้เกี่ยวข้อง และมีนักศึกษาที่เคยคัดลอกข้อมูลโดยไม่อ้างอิงถึงแหล่งที่มาของข้อมูล คิดเป็นร้อยละ 69 จากผลการศึกษายังพบว่า เมื่อมีผู้พบเห็นพฤติกรรมทุจริตในการเรียนหรือการสอบ ก็มักจะเพิกเฉยต่อพฤติกรรมการทุจริตนั้น จากนั้นผู้วิจัยได้สัมภาษณ์คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 12 คน ที่เคยพบเห็นสถานการณ์หรือมีส่วนร่วมในพฤติกรรมความไม่ซื่อตรงทางการศึกษา พบว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีขาดความรู้เรื่องพฤติกรรมที่เป็นความไม่ซื่อตรงทางการศึกษา และเลือกที่จะไม่ยุ่งเกี่ยวหรือไม่แจ้งผู้เกี่ยวข้องถ้าได้รับรู้หรือได้เห็นการกระทำทุจริตของนักศึกษาคนอื่น เนื่องจากไม่มั่นใจในความปลอดภัยและกังวลถึงปัญหาที่จะเกิดขึ้น รวมถึงข้อมูลจากสื่อต่าง ๆ ในปัจจุบันยังพบว่า เหตุการณ์ทุจริตการเรียนการสอบ การสร้างข้อมูลหรืออ้างอิงข้อมูลอันเป็นเท็จ การขโมยหรือคัดลอกข้อมูลและผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน (Plagiarism) เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีแนวโน้มที่จะแพร่หลายมากขึ้น ด้วยความสามารถของเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลต่าง ๆ ที่ถูกนำมาใช้ในการหาข้อมูลและเผยแพร่ผลงาน สิ่งเหล่านี้เป็นพฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางการศึกษา (Academic Dishonesty) เป็นการลดทอนคุณค่าของผลงานทางวิชาการและสะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติด้านความซื่อตรงของคนในสังคมที่กำลังลดลง ดังที่ ไชมอนและคนอื่น ๆ (Simon et al., 2004, pp. 75-90) ได้กล่าวไว้ว่า ความไม่ซื่อสัตย์ทางการศึกษาที่กำลังเกิดขึ้นในปัจจุบัน จะเป็นสิ่งคุกคามคุณค่าสำคัญของการศึกษาที่สถาบัน การศึกษาได้เคยสร้างไว้ และนิสิตนักศึกษาในปัจจุบันต่างก็คุ้นเคยกับการกระทำที่เป็นความไม่ซื่อสัตย์ทางการศึกษาอยู่บ่อยครั้งจนไม่รู้สึกรู้ว่า ในความเป็นจริงแล้วสิ่งเหล่านั้นคือการกระทำที่ผิดทั้งในทางคุณธรรมและจริยธรรม (Jordon, 2001, as cited in Arhin, 2009, pp. 17-21)

จากประเด็นดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า การเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็น เพราะการมีความซื่อตรงทางการศึกษาจะสะท้อนให้เห็นถึงระดับความรู้ ความเข้าใจ ซึ่งใช้เป็นเครื่องชี้วัดคุณค่าทางวิชาการได้เป็นอย่างดี และนำไปสู่การเป็นผู้ได้รับความไว้วางใจด้วยความเชื่อมั่นในการกระทำที่ถูกต้องในทุกบริบท ส่งผลให้บุคคลมีประสิทธิภาพทั้งในด้าน

การศึกษา และการดำเนินชีวิต แต่ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีการศึกษาวิจัยเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาอย่างจริงจัง และผลการศึกษาที่ผ่านมายังพบว่า นักศึกษาขาดการตระหนักถึงความสำคัญและจำเป็นของการมีความซื่อตรงทางการศึกษา ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาหาวิธีการที่จะช่วยเหลือนักศึกษาในระดับปริญญาตรีให้เป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อตรงทางการศึกษาที่สูงขึ้น ซึ่งแนวทางในการเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษา ยังไม่มีการศึกษาไว้อย่างลึกซึ้ง แต่มีการศึกษาแนวทางในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านต่าง ๆ ไว้อย่างหลากหลาย เช่น การใช้กิจกรรมกลุ่ม การให้คำปรึกษากลุ่ม การสอน และกลุ่มฝึกอบรม เป็นต้น โดยเฉพาะกลุ่มฝึกอบรมจัดเป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ ปีเตอร์ บี สมิธ (Peter B Smith) (Berger & Berger, 1986, pp. 15-16) ได้กล่าวว่า กลุ่มฝึกอบรมสามารถนำไปใช้ในการเพิ่มการรับรู้เกี่ยวกับตนเองและรับรู้ถึงการตอบสนองของผู้อื่นที่มีต่อพฤติกรรมของตนได้อย่างละเอียดลึกซึ้ง ช่วยเพิ่มความสามารถในการคิดพิจารณาและสรุปผลจากพฤติกรรมที่กำลังเกิดขึ้นได้ รวมถึงเพิ่มทักษะการปฏิบัติในสิ่งที่มีความหมายและสามารถแสดงออกทางพฤติกรรมที่ถูกต้องในแต่ละสถานการณ์ได้ ดังตัวอย่างจากการศึกษาเรื่องกลุ่มฝึกอบรมของ เบย์คารา เดอไมร์ และยามาน (Baykara, Demir, & Yaman, 2015, pp. 661-675) ที่พบว่า การฝึกอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรมให้แก่นักศึกษา ทำให้สามารถจำแนกความแตกต่างของพฤติกรรมที่เป็นการละเมิดทางคุณธรรมจริยธรรม และเพิ่มความสามารถในการเลือกทำพฤติกรรมที่ถูกต้องได้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สารว ใจตรง (2560, น. 170) ที่พัฒนาคุณลักษณะเชิงคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร โดยการฝึกอบรมกลุ่มเชิงจิตวิทยา พบว่า นักศึกษากลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกอบรมกลุ่มเชิงจิตวิทยา และกลุ่มควบคุม มีคุณลักษณะเชิงคุณธรรมจริยธรรมโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากกลุ่มฝึกอบรมแล้ว การให้คำปรึกษากลุ่มก็เป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพเช่นกัน ดังที่คอเรย์ (Corey, 2012, p. 28) ได้ระบุไว้ว่า การให้คำปรึกษากลุ่มเป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นให้ความช่วยเหลือกลุ่มบุคคลที่มีสภาพปัญหาคล้ายคลึงกัน ให้มีโอกาสได้แบ่งปันและร่วมศึกษาปัญหาของสมาชิกกลุ่ม เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจร่วมกัน ไม่เพียงแค่นี้ได้เพิ่มพูนการตระหนักรู้เท่านั้นแต่ยังมีโอกาสในการได้ฝึกฝนทักษะใหม่ ๆ ที่ได้จากการเข้าร่วมกลุ่มและจากการมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวันกับคนภายนอกกลุ่ม ตลอดจนได้ประโยชน์จากการรับฟังข้อคิดเห็นของสมาชิกคนอื่น และจากผู้นำกลุ่ม จนสามารถเรียนรู้แนวทางในการรับมือกับสถานการณ์ที่เป็นปัญหา ด้วยการสังเกตสมาชิกกลุ่มคนอื่นที่ต้องเผชิญสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกับตนเอง จนเกิดการตระหนักรู้และนำไปสู่การมีความองอกงามส่วนบุคคล (Personal Growth)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความหมายและองค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ตลอดจนนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางในการพัฒนาโปรแกรมกลุ่มเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษา (Academic Integrity) ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ทั้งในด้านความคิด ทักษะคิด และพฤติกรรม ผ่านประสบการณ์ การสะท้อนแนวคิด การสอน ตลอดจนหาหรือถึงแนวทางการเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาร่วมกัน เพราะเป็นช่วงเวลาสำคัญของการเตรียมความพร้อมให้นักศึกษามีความสามารถทั้งในทางวิชาการ วิชาชีพ และการดำเนินชีวิต อันจะเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนระบบทางสังคมในอนาคต

คำถามการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยตั้งประเด็นคำถามสำคัญสำหรับใช้ในการตอบคำถามการวิจัย ดังนี้

1. ความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีคืออะไร ประกอบด้วยองค์ประกอบด้านใดบ้าง
2. โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีลักษณะเป็นอย่างไร
3. โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สามารถเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีได้มากน้อยเพียงใด

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายหลัก เพื่อศึกษาและพัฒนาโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีความมุ่งหมายเฉพาะของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความหมายและองค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
2. เพื่อพัฒนาโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
3. เพื่อเปรียบเทียบความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม โดยรวมและรายองค์ประกอบ ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล

ความสำคัญของการวิจัย

การศึกษาและเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีครั้งนี้ ก่อให้เกิดประโยชน์ที่สำคัญ 2 ประการ

1. ประโยชน์เชิงวิชาการ ผลการวิจัยครั้งนี้ก่อให้เกิดประโยชน์เชิงวิชาการ ดังนี้

1.1 การศึกษาความหมายและองค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ด้วยวิธีการเชิงคุณภาพในการวิจัยระยะที่ 1 แสดงให้เห็นถึงการรับรู้และการให้ความหมายเกี่ยวกับความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งช่วยให้เกิดความเข้าใจในความหมายและองค์ประกอบของความซื่อตรงทางการศึกษาตามสภาพการณ์ที่เป็นจริง ข้อค้นพบจากการศึกษาในครั้งนี้เป็นข้อมูลสำคัญที่ช่วยให้ผู้สนใจเกี่ยวกับความซื่อตรงทางการศึกษา ได้ทราบถึงมุมมอง ความคิด เจตคติ และ พฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีโดยตรง ตลอดจนข้อค้นพบจากการวิจัยสามารถนำไปเป็นแนวทางในการเสริมสร้างนักศึกษาระดับปริญญาตรีให้มีความซื่อตรงทางการศึกษาที่เหมาะสมได้

1.2 การศึกษาองค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งในประเทศไทยยังไม่มีการศึกษาในเรื่องนี้ ทำให้ทราบองค์ประกอบที่ชัดเจน ซึ่งสามารถนำไปเป็นแนวทางในการเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี รวมทั้งสามารถนำองค์ประกอบที่ได้ไปใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาวิจัยเรื่องความซื่อตรงในบริบทอื่น ๆ ได้

1.3 การศึกษาโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ทำให้ทราบถึงผลของโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมที่มีต่อการเสริมสร้างความคิด ทักษะ และพฤติกรรมด้านความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจหรือผู้ทำงานด้านพัฒนานักศึกษา โดยสามารถนำไปโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม เทคนิคในการฝึกอบรม และเทคนิคเชิงจิตวิทยา ไปประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาในประชากรกลุ่มอื่น

2. ประโยชน์เชิงปฏิบัติ ผลการวิจัยครั้งนี้ก่อให้เกิดประโยชน์ด้านการปฏิบัติ ดังนี้

2.1 ผลการศึกษาทำให้ได้แบบวัดความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่สามารถนำไปใช้ในการวัดความซื่อตรงทางการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในวัยเดียวกันหรือวัยใกล้เคียงได้

2.2 โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษา ประยุกต์ใช้ ทฤษฎี เทคนิค หลักการด้านจิตวิทยา และด้านการฝึกอบรม มาใช้ในการพัฒนาความคิด ทักษะคิด และพฤติกรรมด้านความซื่อตรงทางการศึกษา ซึ่งสถาบันการศึกษาหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สามารถ นำโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมแบบบูรณาการไปประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษา ให้กับนักศึกษาได้ นอกจากนี้ยังสามารถนำโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมไปประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้าง คุณลักษณะที่พึงประสงค์อื่น ๆ ได้

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ออกแบบให้เป็นแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ที่ใช้ทั้งวิธีการเชิงคุณภาพและวิธีการเชิงปริมาณ เพื่อให้สามารถบรรลุจุดมุ่งหมาย และตอบคำถามการวิจัยได้อย่างชัดเจน ซึ่งการวิจัยสามารถแบ่งระยะของการดำเนินการออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่

ระยะที่ 1 การศึกษาความหมายและองค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษาของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี

ระยะที่ 2 การพัฒนาและศึกษาผลการใช้โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความ ซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีขอบเขตการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาความหมายและองค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษาของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี

การดำเนินการในระยะนี้ ผู้วิจัยใช้การเก็บข้อมูลด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ และปริมาณ โดยการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความซื่อตรงทางการศึกษา แล้วจัดการอภิปรายกลุ่ม (Group Discussion) เพื่อหาความหมายและรายละเอียดในแต่ละ องค์ประกอบของความซื่อตรงทางการศึกษา จากนั้นนำผลที่ได้จากการศึกษาด้วยวิธีการเชิง คุณภาพ มาทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) ความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย ประชากร และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ดังนี้

ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย

ผู้มีส่วนร่วมในการอภิปรายกลุ่มเพื่อศึกษาความหมายและองค์ประกอบของ ความซื่อตรงทางการศึกษา ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจงโดยยึดจุดมุ่งหมายของ การวิจัยเป็นหลัก (Purposeful sampling) (ชาย โพลิตีดา, 2554, น. 120) โดยกำหนดให้มีทั้งนักศึกษา ชายและนักศึกษาหญิง เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 – 4 สถาบันละ 8 คน จาก 3 สถาบันอุดมศึกษา

รวมจำนวนทั้งสิ้น 24 คน กลุ่มผู้บริหารมหาวิทยาลัย ที่ทำงานด้านการพัฒนานักศึกษา 3 สถาบัน จำนวน 6 คน และกลุ่มอาจารย์ที่สนใจงานด้านพัฒนานักศึกษาจาก 3 สถาบัน จำนวน 6 คน รวมทั้งสิ้น 36 คน โดยผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยสมัครใจให้ข้อมูลด้วยการอภิปรายกลุ่ม

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1-4 ที่ศึกษาในคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยกลุ่ม 3 พระจอมเกล้า ได้แก่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พื้นที่การศึกษากทมพมหานคร ปีการศึกษา 2561 จำนวน 31,301 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาองค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1-4 ที่ศึกษาในคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยในกลุ่ม 3 พระจอมเกล้า พื้นที่การศึกษากทมพมหานคร ปีการศึกษา 2561 และไม่เคยเข้าร่วมการวิจัยในระยะเวลาที่ผ่านมา ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีระดับการศึกษาเป็นชั้น (Strata) และมีสาขาวิชาเป็นหน่วยในการสุ่ม (Sampling Unit) ตามตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ควรเลือกจากประชากรของเคอร์ซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 380 คน (บุระชัย เปี่ยมสมบุรณ์, 2549, อ้างถึงใน สุทธิติ ชัดติยะ และ วิไลลักษณ์ สุวจิตตานนท์, 2554, น. 114)

สำหรับระยะที่ 1 ของการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาองค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้มีขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมต่อการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ผู้วิจัยจึงเพิ่มขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 675 คน โดยให้มีขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 5-10 เท่าของจำนวนตัวแปรบ่งชี้ ซึ่งเป็นจำนวนที่เพียงพอสำหรับการนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบ (Gorsuch, 1983, อ้างถึงใน ยุทธ ไกยวรรณ, 2556, น. 73) การวิจัยในระยะนี้ มีตัวแปรบ่งชี้จำนวน 12 ตัวแปร ดังนั้นจำนวนกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวจึงเพียงพอและเหมาะสมในการนำไปศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ระยะที่ 2 การพัฒนาและศึกษาผลการใช้โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

การดำเนินการในระยะนี้ ผู้วิจัยพัฒนาโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมแบบบูรณาการทฤษฎีเทคนิคการให้คำปรึกษา และศึกษาผลการใช้โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมแบบบูรณาการเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายละเอียด ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาผลการใช้โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมแบบบูรณาการทฤษฎีเทคนิคการให้คำปรึกษา เพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งพิจารณาจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเชิงปริมาณในระยะที่ 1 ที่มีคะแนนเฉลี่ยความซื่อตรงทางการศึกษาโดยรวมตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา และสมัครใจเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษา จำนวน 12 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาดังนี้

1. ตัวแปรโครงสร้าง ประกอบด้วย
 - 1.1 ค่านิยมทางศีลธรรม
 - 1.2 ค่านิยมทางสังคม
 - 1.3 คุณลักษณะส่วนบุคคล
2. ตัวแปรชีวิต ประกอบด้วย
 - 2.1 ค่านิยมทางศีลธรรม ได้แก่
 - 2.1.1 จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์
 - 2.1.2 หิริโอตัมปะ
 - 2.2 ค่านิยมทางสังคม ได้แก่
 - 2.2.1 การปฏิบัติตามระเบียบ
 - 2.2.2 การยึดมั่นในความถูกต้อง
 - 2.2.3 ความรับผิดชอบ
 - 2.2.4 จิตสำนึกที่ดี
 - 2.3 คุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่
 - 2.3.1 การพึ่งตนเอง

2.3.2 ความภาคภูมิใจในตนเอง

2.3.3 การหยั่งรู้ถึงผลในอนาคต

2.3.4 การไม่ดูดาย

2.3.5 ความกล้า

2.3.6 การสื่อสารที่ดี

ระยะที่ 2 การพัฒนาและศึกษาผลการใช้โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาดังนี้

1. ตัวแปรจัดกระทำ ได้แก่ โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม (Training Group)
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความซื่อตรงทางการศึกษา (Academic Integrity)

นิยามปฏิบัติการ

1. ความซื่อตรงทางการศึกษา (Academic integrity) หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถในการรับรู้ ประเมินผล และเลือกแสดงพฤติกรรมทางการศึกษาได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับค่านิยมทางศีลธรรมและสังคม แสดงออกอย่างยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม รักษาความยุติธรรมเที่ยงตรง ปฏิบัติตนตามระเบียบแบบแผนของการศึกษา สามารถแสดงออกอย่างสอดคล้องกันทั้งการกระทำและคำพูดอย่างสม่ำเสมอทั้งต่อหน้าและลับหลัง แม้ในบริบทที่ต่างกัน ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ

1.1 ค่านิยมทางศีลธรรม (Moral Values) หมายถึง การแสดงออกด้านความคิดความรู้สึก และพฤติกรรม ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในแนวทางที่ถูกต้อง ดึงมาสมควรยึดถือร่วมกัน ประกอบด้วย 2 ด้านย่อย ได้แก่

1.1.1 จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ (Honesty) หมายถึง ความประพฤติของนักศึกษา ในด้านการเรียนการสอนที่ถูกต้อง เหมาะสม ดึงมา ตรงตามสถานการณ์ที่เป็นจริง ตรงไปตรงมา ทั้งคำพูดและการกระทำ ทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น

1.1.2 หิริโอตฺปปะ (Hiri-Ottappa) หมายถึง ความสามารถของนักศึกษาในการตระหนักรู้ และแสดงพฤติกรรมที่เป็นความละอายและเกรงกลัวต่อการกระทำผิดกฎระเบียบหรือ จริยธรรมอันดีทางการศึกษา

1.2 ค่านิยมทางสังคม (Social Values) หมายถึง การแสดงออกด้านความคิดความรู้สึก และพฤติกรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในสิ่งที่เหมาะสม มีคุณค่า และเป็นที่ต้องการของสังคม ประกอบด้วย 4 ด้านย่อย ได้แก่

1.2.1 การปฏิบัติตามระเบียบ (Follow the rules) หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตัวของนักศึกษาในการเห็นความสำคัญของกฎระเบียบ ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อตกลงทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยประกอบด้วย ระเบียบการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ข้อบังคับวินัยนักศึกษา ระเบียบมหาวิทยาลัยว่าด้วยการสอบของนักศึกษา

1.2.2 การยึดมั่นในความถูกต้อง (Consistency) หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตัวของนักศึกษา ในการยึดมั่นสิ่งที่ถูกต้อง แสดงความไม่เห็นด้วยกับผู้กระทำผิดเกี่ยวกับการศึกษา ทั้งด้วยการกระทำและคำพูด บอกกล่าวแก่ผู้อื่นอย่างเปิดเผยถึงความตั้งใจในการปฏิบัติของตน และไม่ยอมให้ผู้อื่นประพฤติในสิ่งที่ผิดด้วยเช่นกัน

1.2.3 ความรับผิดชอบ (Responsibility) หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตัวของนักศึกษาที่แสดงถึงความมุ่งมั่น ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ด้านการเรียน การสอบ และการทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเอาใจใส่ เพื่อให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายโดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตัวแต่เพียงอย่างเดียว เคารพต่อกฎระเบียบทางการศึกษา และยอมรับในผลการกระทำของตน

1.2.4 จิตสำนึกที่ดี (Consciousness) หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตัวของนักศึกษาในการรับรู้ ควบคุม กำกับ และตัดสินใจแสดงพฤติกรรมของความพยายามและความอดทนในการเรียนการสอบด้วยตนเอง พยายามแก้ไขหรือป้องกันปัญหาการทุจริตในการเรียนหรือการสอบ และเห็นคุณค่าของความสำเร็จที่จะเกิดจากการกระทำนั้น

1.3 คุณลักษณะส่วนบุคคล (Personal Attributes) หมายถึง คุณสมบัติที่ดีของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่จำเป็นต่อการศึกษา ประกอบด้วย 6 ด้านย่อย ได้แก่

1.3.1 การพึ่งตนเอง (Independent) หมายถึง ความสามารถของนักศึกษาในการที่จะช่วยเหลือตนเองในด้านการเรียนให้ได้มากที่สุดโดยไม่เป็นภาระคนอื่น เมื่อมีปัญหาด้านการเรียน รู้จักแก้ไขปัญหาด้วยวิธีที่ถูกต้อง และทำงานให้สำเร็จตามความประสงค์ได้ด้วยตนเองอย่างสุจริต

1.3.2 ความภาคภูมิใจในตนเอง (Self esteem) หมายถึง ความสามารถในการรับรู้เชิงความรู้สึกของนักศึกษาที่มองเห็นว่าตนเองเป็นคนดี เป็นคนมีคุณค่าที่ไม่กระทำความผิดเกี่ยวกับการเรียน ปฏิบัติตัวอย่างตรงไปตรงมาในการศึกษาทั้งต่อหน้าและลับหลัง มีจิตใจหนักแน่นไม่เห็นแก่ได้

1.3.3 การหยั่งรู้ถึงผลในอนาคต (Foresight) หมายถึง ความสามารถของนักศึกษาในการมองเห็นผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต หากมีความเชื่อตรงทางการศึกษา และไม่มี ความเชื่อตรงทางการศึกษา แล้วหาคำตอบหรือวิธีการแก้ปัญหาเพื่อกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง

1.3.4 การไม่ดูตาย (Do something) หมายถึง ความสามารถของนักศึกษาในการแสดงออกโดยไม่เพิกเฉยต่อสถานการณ์ หรือการกระทำที่ผิดกฎระเบียบหรือจริยธรรมอันดี ด้านการศึกษา ด้วยการตักเตือน ชัดขวาง แจ้งผู้เกี่ยวข้อง

1.3.5 ความกล้า (Courage) หมายถึง ความสามารถของนักศึกษาในการเผชิญหน้ากับความกลัว ความเสี่ยงจากการถูกคุกคาม หรือการถูกคัดค้าน โดยการพูดแสดงความรู้สึกที่แท้จริง การแสดงความไม่เห็นด้วยอย่างสุภาพ และแสดงการยืนกราน (be persistent) ในความถูกต้องทุกสถานการณ์

1.3.6 การสื่อสารที่ดี (Communication) หมายถึง ความสามารถของนักศึกษาในการสื่อสารด้วยภาษาที่เหมาะสมเพื่อยุติการกระทำผิด ได้แก่ การให้ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการศึกษาที่ถูกต้องตามกฎระเบียบ การโน้มน้าวให้ผู้อื่นกระทำพฤติกรรมทางการศึกษาที่ถูกต้องตามกฎระเบียบหรือจริยธรรม

2. โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี หมายถึง วิธีการในการเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี เพื่อมุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีด้านความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรม การแสดงออกหรือการปฏิบัติตนในเรื่องความเชื่อตรงทางการศึกษา โดยบูรณาการเทคนิคกลุ่มฝึกอบรม ร่วมกับทฤษฎี เทคนิคทางจิตวิทยาการให้คำปรึกษาเป็นพื้นฐานมาประยุกต์ใช้ใน กลุ่มฝึกอบรม โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ขั้นเริ่มต้น (The Initial Stage) เริ่มตั้งแต่การพบกันครั้งแรกระหว่างสมาชิกกลุ่มกับผู้นำกลุ่มในการดำเนินกลุ่มฝึกอบรมครั้งแรก และในการเริ่มต้นกลุ่มฝึกอบรมแต่ละครั้ง โดยผู้นำกลุ่มจะสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับสมาชิก ทำความรู้จักกับสมาชิกทุกคน สร้างบรรยากาศที่ดีให้สมาชิกกลุ่มมีความคุ้นเคย ผ่อนคลาย ไว้วางใจ มีความพร้อมที่จะเข้าใจ และให้การยอมรับซึ่งกันและกัน มีการกำหนดหน้าที่ภายในกลุ่ม สร้างข้อตกลงร่วมกันระหว่างสมาชิกกลุ่ม กำหนดเป้าหมายส่วนบุคคล และสำรวจความคาดหวังในการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม ผู้นำกลุ่มจะชี้แจงวัตถุประสงค์ในการฝึกอบรมแต่ละครั้งว่าจะฝึกคุณลักษณะอะไร และมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าสู่เนื้อหาของการฝึกอบรมทุกครั้ง มีการทบทวนเนื้อหาของการฝึกอบรมครั้งที่ผ่านมาก่อนจะเข้าสู่การฝึกอบรมในแต่ละครั้ง ทักษะสำคัญที่ผู้นำกลุ่มนำมาใช้ในขั้นตอนนี้ คือ ทักษะการ

เอื้ออำนวย ด้วยการจัดเตรียมสถานที่และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการฝึกอบรม ใช้เทคนิคของกลุ่มฝึกอบรมคือ เกม เพื่อให้สมาชิกได้ทำความรู้จักกันและสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีในกลุ่ม ใช้กิจกรรมเพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพและกระตุ้นให้สมาชิกมีส่วนร่วมในกลุ่มฝึกอบรม

2.2 ขั้นตอนการ (The Working Stage) ในขั้นนี้ผู้นำกลุ่มจะดำเนินการฝึกอบรมตามกำหนดการและเป้าหมายของกลุ่มฝึกอบรมในแต่ละครั้ง เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้เรียนรู้ถึงพฤติกรรมหรือคุณลักษณะเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อตรงทางการศึกษาที่ต้องการเสริมสร้าง โดยผู้นำกลุ่มจะใช้ทักษะในการเอื้ออำนวย และบูรณาการแนวคิดวิธีการของกลุ่มฝึกอบรม ร่วมกับทฤษฎีเทคนิคการให้คำปรึกษา ตามกรอบแนวคิดจากการทบทวนทฤษฎีต่าง ๆ ดังนี้

2.2.1 ผู้วิจัยเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาด้านค่านิยมทางศีลธรรม ที่เน้นการพัฒนาด้านพฤติกรรม และด้านอารมณ์ความรู้สึก โดยบูรณาการเทคนิคกลุ่มฝึกอบรมร่วมกับทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม และทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางเป็นพื้นฐาน โดยใช้เทคนิคการหยุดยั้งพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ด้วยการพูดกับตนเองในทางบวก เทคนิคการเสริมแรงทางบวก เทคนิคการฟังอย่างใส่ใจ เทคนิคการใช้คำถามที่มีประสิทธิภาพ เทคนิคการสรุป เทคนิคการยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข เทคนิคการสอน เทคนิคการให้ข้อมูลย้อนกลับ เทคนิคการใช้แบบบันทึกสถานการณ์ เทคนิคการระดมสมอง เทคนิคการจินตนาการด้านอารมณ์และเหตุผล เทคนิคการใช้สถานการณ์จำลอง และเทคนิคการประเมินตนเอง มาใช้ในการดำเนินกลุ่ม

2.2.2 ผู้วิจัยเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาด้านค่านิยมทางสังคม ที่เน้นการพัฒนาด้านความคิดและเหตุผล ด้านอารมณ์ความรู้สึก และด้านการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม โดยบูรณาการเทคนิคกลุ่มฝึกอบรมร่วมกับทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบภวนิยม ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเกสตัลท์ ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง และทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบมุ่งเน้นการแก้ปัญหาเป็นพื้นฐาน โดยใช้เทคนิคการโต้แย้งความคิด ความเชื่อที่ไม่สมเหตุผล เทคนิคการสอน เทคนิคการเสริมแรงทางบวก เทคนิคการตีความ เทคนิคการใช้คำถามปาทิวาจารย์ เทคนิคการใช้ระบบ WDEP เทคนิคการยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข เทคนิคการให้คำถาม เทคนิคการสะท้อนความรู้สึก เทคนิคการสรุปความ เทคนิคการพูดโต้ตอบด้วยตนเอง เทคนิคการตั้งคำถาม เทคนิคการใช้เกม เทคนิคการใช้สถานการณ์จำลอง เทคนิคการใช้บทบาทสมมุติ เทคนิคการประเมินตนเอง และเทคนิคกิจกรรม “สิ่งสำคัญที่สุดในชีวิต” มาใช้ในการดำเนินกลุ่ม

2.2.3 ผู้วิจัยเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลที่เน้นการพัฒนาด้านความคิดและเหตุผล ด้านอารมณ์ความรู้สึก และด้านการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม โดยบูรณาการเทคนิคกลุ่มฝึกอบรวมร่วมกับทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์การติดต่อสัมพันธ์ ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเกสตัลท์ ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบภวนิยม ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง และทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยมเป็นพื้นฐาน โดยใช้เทคนิคการโต้แย้งความเชื่อที่ผิด เทคนิคการสอน เทคนิคการเขียน REBT Self-Help Form เทคนิคการฟังอย่างตั้งใจ เทคนิคการยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข การสะท้อนความรู้สึก เทคนิคการอยู่กับความรู้สึก เทคนิคการตั้งคำถาม เทคนิคการเงี่ยบ เทคนิคการตีความ เทคนิคการวิเคราะห์จุดยืนแห่งชีวิต เทคนิคการเปิดเผยตนเอง เทคนิคการมองโลกแง่บวก เทคนิคการเสริมแรงทางบวก เทคนิคการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม เทคนิคการให้ข้อมูลย้อนกลับ เทคนิคการวิเคราะห์การสื่อสารสัมพันธ์ เทคนิควิธีทางจิตศึกษา เทคนิคการให้กำลังใจ เทคนิคการประเมินตนเอง เทคนิคกิจกรรม “เขียนจดหมายให้ตัวเอง” เทคนิคบทบาทสมมติ เทคนิคการบันทึกสัญญา และเทคนิคการใช้คลิปีวิตทัศน์ มาใช้ในการดำเนินกลุ่ม

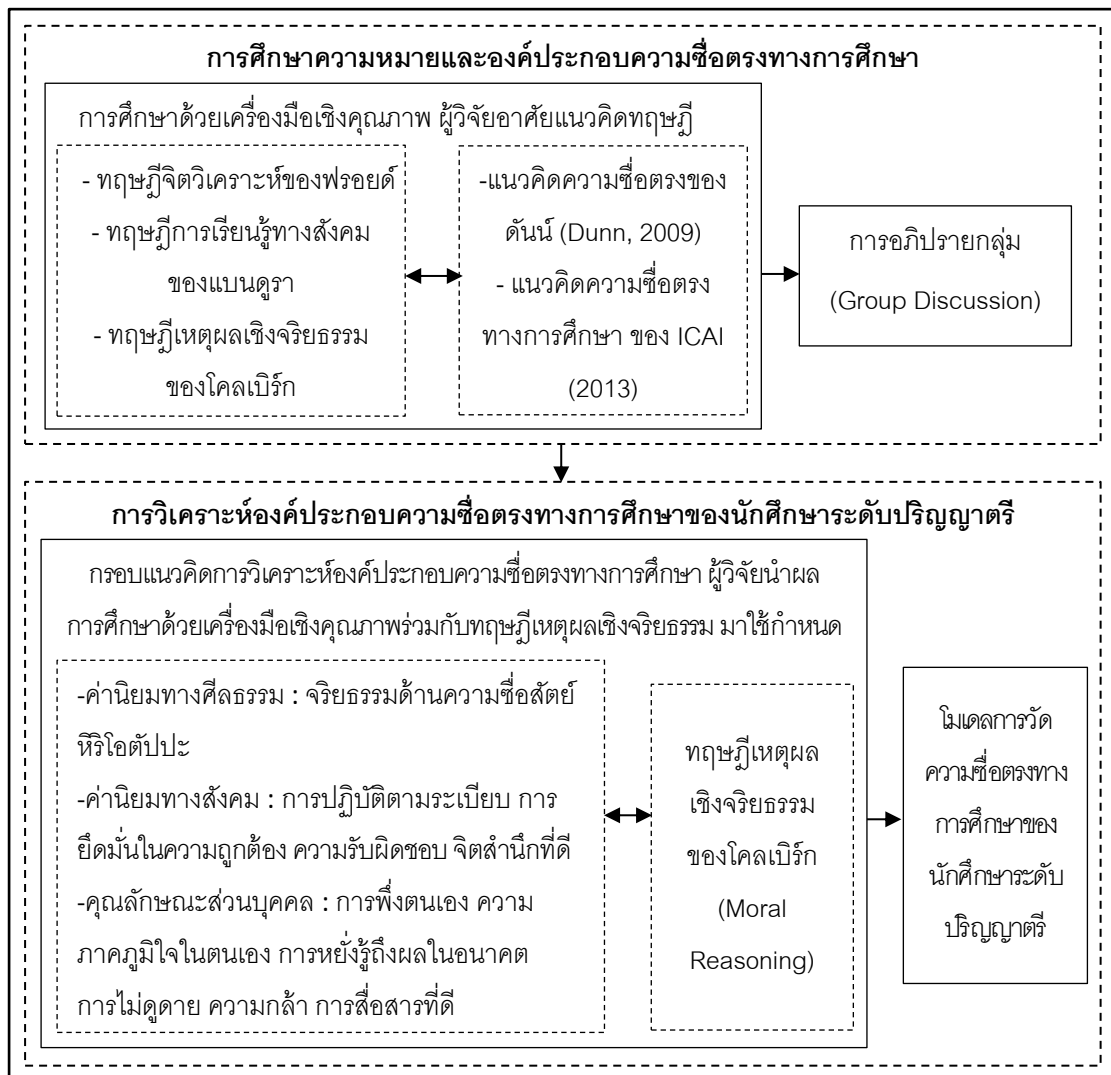
2.3 ขั้นยุติ (The Ending Stage) เป็นขั้นตอนสุดท้ายในการดำเนินกลุ่มฝึกอบรวมแต่ละครั้ง ผู้นำกลุ่มให้ความสำคัญกับการยุติการฝึกอบรวมแต่ละครั้ง โดยใช้การอธิบายเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องยุติกลุ่มฝึกอบรวม ใช้การสอบถามถึงสิ่งที่สมาชิกได้เรียนรู้ เน้นที่การสรุปและมุ่งเน้นประโยชน์ของสมาชิกกลุ่มว่าได้รับประโยชน์อะไรจากการเข้ากลุ่มฝึกอบรวมในแต่ละครั้ง โดยให้สมาชิกกลุ่มเป็นผู้สรุป ผู้วิจัยให้ข้อมูลเพิ่มเติมและนำไปสู่การประยุกต์ใช้ในการศึกษาและการใช้ชีวิตประจำวัน ผู้วิจัยเปิดโอกาสในการซักถามข้อสงสัยต่าง ๆ ของสมาชิกกลุ่ม การให้ข้อมูลย้อนกลับซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกหรือผู้นำกลุ่ม การให้การบ้านเพื่อฝึกปฏิบัติ หรือให้กำลังใจ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มรู้สึกมั่นใจว่าสิ่งที่ได้จากกลุ่มนั้นจะนำไปพัฒนาพฤติกรรมที่เป็นความเชื่อตรงทางการศึกษาหลังจากสิ้นสุดการดำเนินกลุ่มฝึกอบรวมได้

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การศึกษานี้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาและเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีเป็น 2 ระยะ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษาความหมายและองค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความซื่อตรงทางการศึกษา ได้แก่ ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ (Psychoanalysis Theory) ทฤษฎีเหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Moral Reasoning) ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา (Social Learning Theory) พิจารณาร่วมกับแนวคิดเรื่องความซื่อตรงของดันน์ (Dunn, 2009, pp. 102-105) ได้แก่ จริยธรรมส่วนบุคคล (Morality) การยึดมั่นในการกระทำและคำพูด (Consistency) และแนวคิดเรื่องความซื่อตรงทางการศึกษาของศูนย์ความซื่อตรงทางการศึกษานานาชาติ (ICAI) (International Center for Academic Integrity, 2013, pp. 18-29) ได้แก่ ความซื่อสัตย์ (Honesty) ความเชื่อถือไว้วางใจ (Trust) ความยุติธรรม (Fairness) ความเคารพ (Respect) ความรับผิดชอบ (Responsibility) และ ความกล้า (Courage) อย่างไรก็ตามแนวคิดเรื่องความซื่อตรงทางการศึกษาในบริบทสังคมไทยมีความแตกต่างกับบริบทของต่างประเทศ ย่อมมีองค์ประกอบในการเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาที่แตกต่างกันออกไป เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าความหมายและองค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษาครอบคลุมบริบทสังคมไทยมากขึ้น ผู้วิจัยจึงนำองค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษาและรายละเอียดที่ได้จากการอภิปรายกลุ่ม รวมทั้งข้อเสนอแนะจากการตรวจสอบองค์ประกอบและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ มาวิเคราะห์ร่วมกัน และนำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ ค่านิยมทางศีลธรรม ค่านิยมทางสังคม และคุณลักษณะส่วนบุคคล มาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน เพื่อให้ได้องค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ดังภาพประกอบ 1

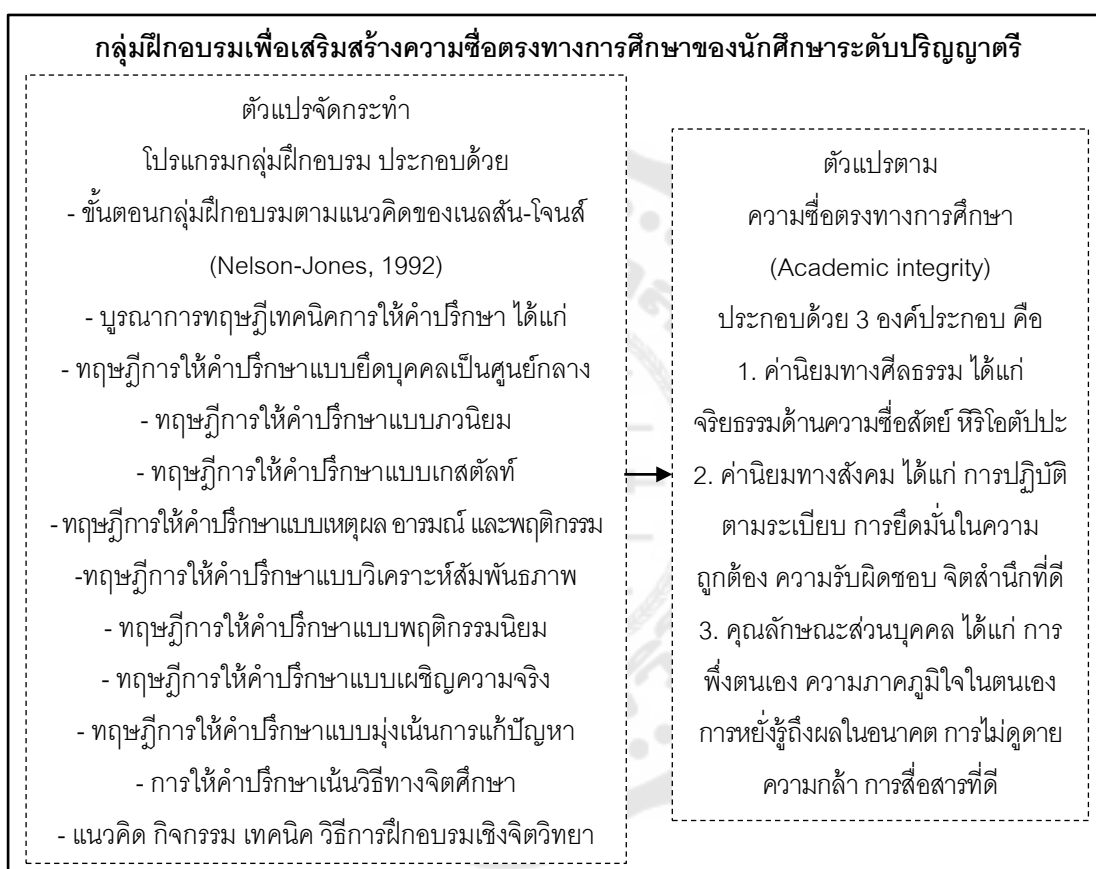

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษาองค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ระยะที่ 2 กรอบแนวคิดในการพัฒนาและศึกษาผลการใช้โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ผู้วิจัยศึกษาและสร้างโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มฝึกอบรม และทฤษฎีการให้คำปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการในการเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาทั้งด้านความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรม และนำผลจากการศึกษาองค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในระยะที่ 1 มาพิจารณา

ประกอบถึงตัวชี้วัดสำคัญที่สามารถพัฒนาได้ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการสร้างโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม ในแต่ละโปรแกรมประกอบด้วยการดำเนินการ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นเริ่มต้นขั้นดำเนินการ และขั้นยุติกลุ่มฝึกอบรม ตามแนวคิดของ เนลสัน-โจนส์ (Nelson-Jones, 1992, pp. 48-49) โดยมีโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาเป็นตัวแปรจัดกระทำ และความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นตัวแปรตาม ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 กรอบแนวคิดในการเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษา
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

สมมติฐานของการวิจัย

1. โมเดลการวัดองค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์
2. นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม มีความซื่อตรงทางการศึกษาโดยรวมและรายองค์ประกอบ ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล แตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาและการพัฒนาโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเรียงลำดับการนำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความซื่อตรงทางการศึกษา
 - 1.1 ความหมายของความซื่อตรงทางการศึกษา
 - 1.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความซื่อตรงทางการศึกษา
 - 1.3 องค์ประกอบของความซื่อตรงทางการศึกษา
 - 1.4 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษา
 - 1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความซื่อตรงทางการศึกษา
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มฝึกอบรม
 - 2.1 ความหมายและประเภทของกลุ่ม
 - 2.2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มฝึกอบรม
 - 2.3 วัตถุประสงค์ของกลุ่มฝึกอบรม
 - 2.4 ขั้นตอนของกลุ่มฝึกอบรม
 - 2.5 เทคนิคที่ใช้ในการฝึกอบรม
 - 2.6 ทฤษฎีการให้คำปรึกษาที่บูรณาการเทคนิคร่วมกับกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษา
 - 2.6.1 ทฤษฎีการให้คำปรึกษาที่เน้นความคิดและเหตุผล
 - 2.6.2 ทฤษฎีการให้คำปรึกษาที่เน้นอารมณ์และความรู้สึก
 - 2.6.3 ทฤษฎีการให้คำปรึกษาที่เน้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
 - 2.6.4 ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบมุ่งเน้นคำตอบ
 - 2.6.5 การให้คำปรึกษาเน้นวิธีทางจิตศึกษา
 - 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มฝึกอบรม

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความซื่อตรงทางการศึกษา

1.1 ความหมายของความซื่อตรงทางการศึกษา

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (สถาบันพระปกเกล้า, 2554, น. 113) ให้ความหมายของความซื่อตรง (Integrity) ว่า คือการประพฤติตนอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบ คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม ต่อด้านการทุจริตทุกรูปแบบ ซื่อสัตย์สุจริตอย่างตรงไปตรงมาทั้งต่อหน้าและลับหลัง

เลนนิค และ คีล (Lennick & Kiel, 2007, as cited in Moorman et al., 2012, pp. 383-398) ได้กล่าวถึงความซื่อตรง (Integrity) ไว้ว่า ความซื่อตรงเป็นตราประจำตัวของบุคคลที่มีความซื่อสัตย์สุจริตทางศีลธรรม และความซื่อตรงก็ยังเป็นคุณสมบัติสำคัญของบุคคลที่มีประสิทธิภาพทั้งในด้านการดำเนินชีวิตและการทำงาน

เบอร์นาร์ด วิลเลียมส์ ฮาร์คอร์ต (Bernard, Williams & Harcourt, 1998, as cited in Dunn, 2009, p. 102) ให้ความหมายของความซื่อตรงว่า หมายถึงการที่บุคคลหนึ่งมีความยึดมั่นในสิ่งที่เขาเห็นว่าเป็นเรื่องจำเป็นตามหลักจริยธรรมหรือเป็นเรื่องที่สมควรและคุ้มค่ากับการปฏิบัติ

ศูนย์ความซื่อตรงทางการศึกษา (CAI, 1999, p. 4) ให้ความหมายของความซื่อตรงทางการศึกษาว่า คือความรับผิดชอบต่อบุคคลในการเผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นเรื่องเลวร้ายด้วยค่านิยมพื้นฐานสำคัญ 5 ประการคือ ด้วยความซื่อสัตย์ ความไว้วางใจ ความยุติธรรม ความนอบน้อม และความรับผิดชอบ

ในปี 2014 ศูนย์ความซื่อตรงทางการศึกษานานาชาติ (International Center for Academic Integrity (ICAI), 2013, p. 16) ได้เพิ่มค่านิยมสำคัญของความซื่อตรงทางการศึกษาจากเดิมที่ CAI ระบุไว้ 5 ประการ เพิ่มเติมเป็น 6 ประการ ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความไว้วางใจ ความยุติธรรม ความนอบน้อม ความรับผิดชอบ และความกล้า เนื่องจากบุคคลต้องใช้ความกล้าในการเผชิญหน้ากับสถานการณ์ความยากลำบากต่าง ๆ ที่ต้องเจอ

ฮักเฮซ และแมคเคบ (Hughes & McCabe, 2006, as cited in Compton & Pfau, 2008, as cited in Baetz et al., 2011, pp. 217-234) ให้ความหมายของความซื่อตรงทางการศึกษาว่าเป็นแนวคิดองค์รวมของความคิด ทักษะคติ และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติด้านการศึกษา

แมคฟาแลน และคนอื่น ๆ (Macfarlane, Zhang, & Pun, 2014, pp. 339-358) ได้กล่าวถึงความซื่อตรงทางการศึกษาว่ามีการให้ความหมายที่แตกต่างกันไป โดยให้ความสนใจที่ค่านิยม พฤติกรรม และความประพฤติที่เกี่ยวข้องกับวิธีปฏิบัติทางการศึกษา และความซื่อตรงทางการศึกษายังถูกใช้เพื่อแทนถึงความประพฤติของนักศึกษาที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจนในเรื่องการขโมยผลงาน (Plagiarism) และการทุจริต (Cheating)

จากความหมายเกี่ยวกับความซื่อตรงและความซื่อตรงทางการศึกษาที่กล่าวไว้ข้างต้น ตลอดจนผลจากการอภิปรายกลุ่มร่วมกับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ผู้บริหาร และคณาจารย์ที่ปฏิบัติงานด้านพัฒนานักศึกษา สรุปได้ว่า ความซื่อตรงทางการศึกษาหมายถึงพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถในการรับรู้ ประเมินผล และเลือกแสดงพฤติกรรมทางการศึกษาได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับค่านิยมทางศีลธรรมและสังคม แสดงออกอย่างยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม รักษาความยุติธรรมเที่ยงตรง ปฏิบัติตนตามระเบียบแบบแผนของการศึกษา สามารถแสดงออกอย่างสอดคล้องกันทั้งการกระทำและคำพูดอย่างสม่ำเสมอทั้งต่อหน้าและลับหลัง แม้ในบริบทที่ต่างกัน

ลักษณะพฤติกรรมความซื่อตรงทางการศึกษา

ความซื่อตรงทางการศึกษา คือการแสดงออกทางพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่าง ๆ ในด้านการศึกษา โดยสามารถพิจารณาได้ผ่านลักษณะพฤติกรรมด้านบวกที่เป็นความซื่อสัตย์ทางการศึกษา (Academic Honesty) และพฤติกรรมด้านลบที่เป็นเรื่องคาบเกี่ยวกันระหว่างความไม่ซื่อสัตย์ทางการศึกษา (Academic Dishonesty) กับการประพฤติผิดทางการศึกษา และนักวิจัยจำนวนมากเชื่อว่าพฤติกรรมด้านลบเหล่านี้กำลังมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นในสถาบันการศึกษา (Staats, Hupp, & Hagley, 2008, pp. 357-372) รูปแบบของการประพฤติผิดทางการศึกษาและรูปแบบของการทุจริตที่มีความหลากหลายและเพิ่มปริมาณมากขึ้น ทำให้สถาบันการศึกษาต้องระบุและนิยามลักษณะพฤติกรรมที่เป็นความไม่ซื่อสัตย์ทางการศึกษาไว้เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดและควบคุมพฤติกรรมที่เป็นการประพฤติผิดทางการศึกษาไว้อย่างชัดเจน ดังที่ มหาวิทยาลัยนอร์ทเวสเทิร์น สหรัฐอเมริกา (Northwestern University, 2015, pp. 2-3) ได้นิยามลักษณะพฤติกรรมที่เป็นความไม่ซื่อสัตย์ทางการศึกษาและกำหนดพฤติกรรมที่อยู่ในขอบข่ายที่เป็นความผิดทางการศึกษาดังกล่าวไว้ 7 ประเภท ได้แก่

- 1) การกระทำที่ทุจริตเช่น นำเอกสารหรือข้อมูลต่าง ๆ เข้าห้องสอบโดยไม่ได้รับอนุญาต ให้ผู้อื่นทำรายงานให้ หรือการนำรายงานของผู้อื่นมาส่ง
- 2) การนำผลงานของผู้อื่นมานำเสนอว่าเป็นผลงานของตน ด้วยการนำข้อมูลบางส่วนหรือทั้งหมดมาใช้โดยไม่อ้างอิงแหล่งข้อมูลที่ถูกต้อง
- 3) การสร้างข้อมูลอันเป็นเท็จ หรือการอ้างอิงข้อมูลที่เป็นเท็จ ด้วยการปลอมแปลงหรือนำเสนอข้อมูลที่ไม่ได้ผ่านระเบียบวิธีการเก็บข้อมูลที่ถูกต้องและเหมาะสม
- 4) การมีข้อได้เปรียบที่ไม่ยุติธรรมกับผู้อื่น เช่นการแอบเห็นข้อสอบก่อนการสอบโดยไม่ได้รับอนุญาต การขโมยหรือทำลายทรัพย์สินของห้องสมุด เป็นต้น

5) การให้ความช่วยเหลือหรือส่งเสริมให้เกิดความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ ด้วยการให้ข้อมูลหรือให้ความช่วยเหลือให้เกิดการกระทำความผิด

6) การปลอมแปลงเอกสารของสถาบันการศึกษา ด้วยการปลอมแปลงเอกสารที่เป็นข้อมูลทางการศึกษา รายงานผลการเรียน หรือการปลอมลายเซ็นผู้มีอำนาจลงนาม

7) การเข้าถึงหรือได้มาซึ่งข้อมูลทางวิชาการหรือข้อมูลทางการบริหารที่ไม่ได้รับอนุญาต ด้วยการดูหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูลในคอมพิวเตอร์โดยไม่ได้รับอนุญาต

นฤดี สมบัติปรีชา (2554, น. 6) ได้ศึกษาพฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยกำหนดพฤติกรรมที่เป็นความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการเพื่อใช้ในการศึกษาไว้ 3 ประเภท ได้แก่

1) การลอกแบบฝึกหัด หมายถึง การลอกแบบฝึกหัดหรือการบ้านของเพื่อนหรือบุคคลอื่นโดยได้รับอนุญาตหรือไม่ได้รับอนุญาตก็ตาม รวมถึงการให้เพื่อนลอกแบบฝึกหัดของตน

2) ความไม่ซื่อสัตย์ในการทำงานรายงาน หมายถึง การลอกรายงานของเพื่อนโดยได้รับอนุญาตหรือไม่ได้รับอนุญาตก็ตาม รวมถึงการให้เพื่อนลอกรายงานของตน การนำรายงานของเพื่อนมาเป็นของตน การจ้างให้เพื่อนทำรายงานหรือรับจ้างทำรายงาน

3) การทุจริตการสอบ หมายถึง การนำเอกสารที่ไม่ได้รับอนุญาตเข้าห้องสอบ การลอกคำตอบของผู้อื่น หรือให้ผู้อื่นลอกคำตอบ การใช้วิธีการอื่น ๆ เพื่อให้ได้คำตอบในการสอบ

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ทางการศึกษาที่เป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบด้านจริยธรรมส่วนบุคคล ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของพฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางการศึกษาสำหรับการวิจัยครั้งนี้ โดยให้สอดคล้องกับบริบทและลักษณะการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษาไทยไว้ 5 ประเภท ได้แก่ การทุจริตการสอบ การลอกแบบฝึกหัดหรือการบ้าน ความไม่ซื่อสัตย์ในการทำรายงาน การสร้างข้อมูลเท็จหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูล และการนำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน

1.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความซื่อตรงทางการศึกษา

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีทางจิตวิทยาและแนวคิดเชิงปรัชญาสังคมต่าง ๆ พบว่ามีหลายแนวคิดทฤษฎีที่กล่าวถึงความซื่อตรง (Integrity) ซึ่งเป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ โดยเฉพาะเรื่องการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งทฤษฎีเหล่านี้ไม่ได้กล่าวถึงส่วนใดส่วนหนึ่งโดยเฉพาะ แต่ทฤษฎีเหล่านี้จะมีส่วนในการสนับสนุนแนวคิดการพัฒนาความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปแนวคิดทฤษฎีที่ได้อธิบายเรื่องนี้ไว้ 3 ทฤษฎีคือ

1.2.1 ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ (Psychoanalytic Theory: Freud)

ทฤษฎีจิตวิเคราะห์มีความเชื่อว่า จริยธรรมของมนุษย์มีอยู่ในตนเอง ในส่วนที่เรียกว่าตนในคุณธรรม หรือ Superego เป็นตนที่ได้รับการขัดเกลาจากสังคม ซึ่งฟรอยด์เชื่อว่าเกี่ยวข้องกับโครงสร้างของบุคลิกภาพของบุคคล ประกอบด้วย

1) Id (Primitive self) ได้แก่ ตนที่อยู่ในจิตใต้สำนึก เป็นแหล่งกำเนิดของแรงขับพื้นฐานทั้งหมด เป็นต้นกำเนิดของบุคลิกภาพที่ติดตัวมนุษย์มาตั้งแต่เกิด ประกอบด้วย แรงขับทางสัญชาตญาณ (Instinct) ที่กระตุ้นให้มนุษย์แสดงออกทางพฤติกรรมเพื่อความพึงพอใจ ดังนั้นการทำงานของ Id จึงเป็นไปตามหลักแห่งความพึงพอใจ (Pleasure Principle)

2) Ego (Present self) ได้แก่ ตนในจิตใต้สำนึก และจิตสำนึกบางส่วนที่เชื่อมต่อการรับรู้ตัวตนในปัจจุบันและทำหน้าที่ตามหลักการแห่งความเป็นจริง Ego เป็นส่วนของบุคลิกภาพที่ทำหน้าที่ประสานระหว่าง Id กับ Superego เพื่อให้มีการพัฒนาการรับรู้ให้เกิดความคิด ความจำและส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เพื่อให้บุคคลแสดงบุคลิกภาพออกมาได้อย่างเหมาะสมกับความเป็นจริง และสอดคล้องกับขอบเขตของสังคม

3) Superego (Self with Ethics) ได้แก่ ตนในจิตสำนึก เป็นพื้นที่แห่งจิตของอุดมคติและศีลธรรมจรรยา เป็นความประพฤติดีที่สังคมยอมรับและละเว้นไม่ปฏิบัติในสิ่งที่สังคมไม่ยอมรับว่าดีงาม Superego มีหน้าที่ส่งเสริมให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับมโนธรรม จริยธรรม ซึ่งถูกพัฒนามาจากการสั่งสอน อบรมเลี้ยงดู และบรรทัดฐานทางคุณธรรม จริยธรรมของสังคมที่ถูกกำหนดไว้

ฟรอยด์ เชื่อว่า พฤติกรรมส่วนใหญ่ของบุคคลเป็นผลมาจากแรงจูงใจของจิตไร้สำนึก และยังเชื่อว่ามนุษย์มีแรงขับทางสัญชาตญาณ (Instinctual drive) ซึ่งเป็นพลังงานที่สามารถเคลื่อนที่และเปลี่ยนแปลงได้ จิตของมนุษย์จึงเป็นพลังงานรูปแบบหนึ่งที่สามารถผลักดันให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ขึ้นได้ โดยแบ่งการทำงานของจิต ออกเป็น 3 ระดับ คือ 1) จิตสำนึก (Conscious) ที่อยู่ภายใต้การควบคุมของมนุษย์ ทำให้สามารถควบคุมพฤติกรรมที่แสดงออกมาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และยังควบคุมอารมณ์ความต้องการและความปรารถนา จัดเป็นการรับรู้โดยทั่วไปที่อยู่ในระดับของการรู้ตัว (Awareness) ทำให้แสดงออกทางพฤติกรรมอย่างมีเจตนา และมีจุดมุ่งหมาย 2) จิตก่อนสำนึก (Subconscious หรือ Preconscious) เป็นจิตที่เกี่ยวข้องกับความทรงจำ เหตุการณ์ หรือประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เคยได้รับมา คาบเกี่ยวระหว่างจิตสำนึกกับจิตใต้สำนึก เป็นที่อยู่ของความขัดแย้ง วิตกกังวล และการใช้กลไกในการป้องกันตัวเอง (Defense Mechanism) และ 3) จิตไร้สำนึก (Unconscious) ที่เป็นแหล่งเก็บความคิดหรือความรู้สึกในด้าน

ลบทั้งหลาย ซึ่งบางครั้งถูกส่งผ่านมายังจิตสำนึกโดยไม่สนใจในเรื่องของความถูกต้อง เหตุผล หรือ ความขัดแย้ง ซึ่งการแสดงผลพฤติกรรมออกไปโดยไม่รู้ตัว เกิดขึ้นจากพลังของจิตไร้สำนึกกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกไปตามหลักแห่งความพึงพอใจของตน

พื้นฐานความเชื่อดังกล่าวของทฤษฎีนี้มองว่าจริยธรรมคือตัวคุณธรรม (Ethics) ที่ควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ให้แสดงออกตามค่านิยมและกฎเกณฑ์ทางสังคม โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ Ego-ideal ที่เป็นแนวคิดตามอุดมคติที่ได้จากการสั่งสอนของคนในสังคมและ Conscience ที่เป็นมโนธรรมแห่งความรู้สึกผิด ชอบ ชั่ว ดี ที่มีพัฒนาการเพิ่มขึ้นจากการอบรมเลี้ยงดูในวัยเด็ก ส่งผลให้บุคคลที่มีพื้นที่แห่งจิตในระดับนี้จะเคร่งครัดต่อหลักศีลธรรมเป็นอันมาก และเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่ป้องกันไม่ให้เกิดพฤติกรรมในทางที่ผิด (Sharf, 2012, pp. 31-35) ซึ่งมโนธรรมเหล่านี้เป็นต้นกำเนิดของความซื่อตรง (Integrity)

1.2.2 ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlberg)

ลอเรนซ์ โคลเบอร์ก (Lawrence Kohlberg) นักจิตวิทยาจากมหาวิทยาลัยฮาวเวิร์ด ได้ทำการศึกษาพัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์ตามแนวทางของเพียเจต์ และพบว่าพัฒนาการทางสติปัญญาที่มีความสัมพันธ์กับพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคล และในการวัดขั้นพัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์ จะต้องใช้การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมอย่างเดียวนั้น ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlberg) เป็นทฤษฎีทางสติปัญญาที่เชื่อเรื่องกิจกรรมทางสมองว่ามีความสำคัญกว่าพฤติกรรมอันเกิดจากอิทธิพลของสังคมภายนอก ทฤษฎีทางสติปัญญานี้ไม่ได้ปฏิเสธความสำคัญของสิ่งเร้าจากภายนอก แต่มีแนวความคิดว่าการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองไม่ใช่เรื่องอัตโนมัติ มนุษย์ใช้ความพยายามในการแสวงหาความจริง โดยใช้หลักเหตุผลและการรู้แจ้งเป็นแรงจูงใจ เพื่อมองหาความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ดีกว่าหรือเร็วกว่าที่ต้องนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาด้วยความยุติธรรม

จากแนวคิดของเพียเจต์ที่ระบุขั้นพัฒนาการของมนุษย์เป็น 3 ขั้นคือ ขั้นก่อนจริยธรรม (Egocentric) คือขั้นที่บุคคลที่ยังไม่มีความสามารถในการรับรู้สิ่งแวดล้อมได้อย่างละเอียด ขั้นที่ 2 คือขั้นยึดคำสั่งหรือความเป็นจริงที่เห็นได้ชัด (Moral Realism) เป็นพัฒนาการในขั้นการยึดคำสั่ง มีความเกรงกลัวในกฎเกณฑ์ที่ตั้งไว้อย่างละเมิดไม่ได้ และขั้นที่ 3 คือ ขั้นยึดหลักแห่งตน (Moral Relativism) ที่เป็นพัฒนาการทางสติปัญญาในขั้นนามธรรม ซึ่งพัฒนาการทางจริยธรรมขั้นนี้เป็นคุณค่าทางจริยธรรมที่ได้มาจากความคิดเห็นและค่านิยมที่ได้รับการสั่งสมซึ่งพัฒนาการขั้นนี้เป็นจุดเริ่มต้นของการพิจารณาค่านิยมของบุคคลที่นำไปสู่การสร้างปรัชญาในการดำเนินชีวิต แต่พัฒนาการขั้นยึดหลักแห่งตนนี้ก็ไม่ได้เป็นหลักประกันว่าบุคคลจะเลือกปฏิบัติ

ในหลักแห่งตนเสมอไป เพราะไม่ว่าบุคคลจะมีพัฒนาการแห่งตนในระดับใด เมื่อสภาพการณ์ส่งเสริมให้บุคคลมีโอกาสกระทำสิ่งไม่ดี คนเราก็มักเลือกที่จะกระทำเช่นนั้น โคลเบอร์กจึงได้ขยายและปรับปรุงทฤษฎีนี้ให้เหมาะสมเพื่อให้เกิดความเข้าใจในพัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์มากขึ้น โดยให้คำจำกัดความของจริยธรรมว่า เป็นความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความถูกต้อง ซึ่งเกิดขึ้นจากกระบวนการทางความคิดอย่างมีเหตุผล ที่อาศัยวุฒิภาวะทางปัญญา และพัฒนาการทางจริยธรรม ในมนุษย์ก็เป็นผลมาจากการพัฒนาโครงสร้างทางความคิดความเข้าใจที่มีต่อสถานการณ์ทางจริยธรรมที่ซับซ้อนในชีวิต (Wright, 1995, p. 17) โดยแบ่งพัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์ออกเป็น 3 ระดับ ในแต่ละระดับแบ่งออกเป็นระดับละ 2 ชั้น รวมทั้งหมด 6 ชั้น ดังนี้

ระดับที่ 1 ระดับก่อนกฎเกณฑ์ (Pre-Conventional Level) เป็นขั้นที่บุคคลจะถูกควบคุมจากสิ่งแวดล้อมภายนอก โดยตัดสินใจเลือกกระทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และไม่คำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อผู้อื่น ในขั้นแรกสุดคือการยินยอมทำตามคำสั่งเพื่อหลบหนีจากการถูกลงโทษ และถัดมาคือเลือกกระทำในสิ่งที่ทำให้ตนได้รับความพึงพอใจ สามารถแบ่งได้เป็น 2 ชั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ชั้นหลบหนีการถูกลงโทษและการเชื่อฟัง (Punishment and Obedience Orientation) การกระทำหรือพฤติกรรมของบุคคลในขั้นนี้จะเป็นพฤติกรรมที่ดีหรือเลวขึ้นอยู่กับผลของการถูกลงโทษหรือผลที่จะได้รับจากพฤติกรรมที่แสดงออกมา บุคคลจะเลือกและยอมทำตามคำสั่งผู้มีอำนาจเพื่อหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษเพราะไม่ต้องการได้รับความเจ็บปวด เช่น นักเรียนจะไม่ลอกข้อสอบ เพราะถ้าถูกจับได้จะโดนลงโทษให้สอบตกในวิชานั้น

ขั้นที่ 2 ชั้นทำตามกฎเกณฑ์เพื่อให้ได้ประโยชน์ของตน (Instrumental Relativist or Egoistic Orientation) การกระทำหรือพฤติกรรมของบุคคลในขั้นนี้เป็นไปโดยยึดผลการตอบสนองหรือการได้รับความพึงพอใจเป็นหลัก และยังรวมไปถึงการตอบสนองต่อความต้องการของผู้อื่นด้วย เป็นเรื่องของสัมพันธภาพระหว่างบุคคลที่เป็นการแลกเปลี่ยนความพึงพอใจซึ่งกันและกัน เช่น ช่วยเพื่อนทำการบ้านวิชานี้ เพื่อที่เพื่อนจะได้ช่วยเราทำการบ้านอีกวิชาหนึ่ง ในขั้นนี้บุคคลจะยอมรับในการมีอยู่และความต้องการของคนอื่นๆ ว่าเป็นเรื่องที่สำคัญเหมือนความต้องการของตนเช่นกัน

ระดับที่ 2 คือระดับการยึดแบบแผนตามกฎเกณฑ์ (Conventional Level) การกระทำหรือพฤติกรรมที่ถูกต้องของบุคคลในระดับนี้จะปฏิบัติตามการตัดสินใจที่คล้อยตามกฎเกณฑ์ที่มีการกำหนดไว้ เช่น ความคาดหวังของครอบครัว กฎระเบียบของสถาบันการศึกษา หรือความ

คาดหวังจากกลุ่มทางสังคมต่าง ๆ เป็นขั้นที่บุคคลทำความเข้าใจถึงมาตรฐานของการกระทำ ว่าสิ่งใดดี หรือสิ่งใดไม่ดี จนสามารถกำหนดมาตรฐานการกระทำของตนเองได้ แบ่งเป็น 2 ชั้น ดังนี้

ขั้นที่ 3 ขั้นการเห็นพ้องกันระหว่างบุคคลหรือการปฏิบัติตัวแบบ “เด็กดี”

(Interpersonal Concordance or “Good Boy-Nice Girl Orientation” การกระทำหรือพฤติกรรมของบุคคลในขั้นนี้ จะเป็นไปตามความคาดหวังเพื่อให้มีบทบาทของความเป็น “คนดีที่น่ารัก” ในทัศนะหรือความคาดหวังจากบุคคลอื่น ทั้งนี้เพื่อให้ได้รับการยอมรับหรือยกย่อง ส่วนใหญ่แล้วพฤติกรรมที่พึงปรารถนาเหล่านั้นจะเป็นไปตามความคาดหวังหรือมาตรฐานจากบิดา มารดา ครอบครัว และกลุ่มเพื่อน รวมทั้งการไม่กระทำผิดเพราะไม่ต้องการให้คนอื่นนั้นรู้สึกไม่ดี บุคคลในขั้นนี้เริ่มมีความคิดในรูปแบบความเป็นคนดีของตนเอง ว่าต้องเป็นอย่างไร ซึ่งถ้าเราเป็นผู้อื่นเราก็ต้องการได้รับการปฏิบัติที่ดีเช่นเดียวกัน

ขั้นที่ 4 ขั้นรักษาระบบสังคม (Society Maintaining Orientation) การกระทำหรือพฤติกรรมของบุคคลในขั้นนี้ เป็นการยอมรับในอำนาจที่ไม่ได้มาจากตัวบุคคล แต่ให้ความสำคัญกับกฎระเบียบที่กำหนดไว้ รวมถึงการรักษาระเบียบทางสังคมที่มีอยู่ การประพฤติตามบทบาทและหน้าที่ที่ถูกกำหนดไว้ ถือเป็นกระทำที่มีคุณค่า เหตุผลหนึ่งของการกระทำในสิ่งที่ถูกต้องคือการรักษาสวัสดิภาพโดยรวมของกลุ่มหรือสังคมนั้น เพื่อให้ระบบโดยรวมดำรงอยู่ได้

ระดับที่ 3 คือ ระดับเหนือกฎเกณฑ์ (Post-Conventional Level) หรือระดับที่มีจริยธรรมด้วยวิจรรณญาณของตนเอง ในขั้นตอนนี้บุคคลจะให้นิยามคุณค่าและหลักจริยธรรมของตนเองขึ้นอย่างเป็นอิสระจากอำนาจของกลุ่มหรือสังคม ถือเป็นคุณธรรมจริยธรรมในระดับสูง การตัดสินใจในการกระทำบางอย่างอาจขัดแย้งต่อมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับของสังคม แต่จะทำการตัดสินใจด้วยการคิดหาเหตุผลด้วยมาตรฐานการคิดของตนเอง แบ่งออกเป็น 2 ชั้น ดังนี้

ขั้นที่ 5 ขั้นสัญญาสังคมหรือหลักการอรรถประโยชน์ (Social Contract or Utility Orientation) การกระทำหรือพฤติกรรมของบุคคลในขั้นนี้เป็นการตัดสินใจตามนิยามในรูปแบบสิทธิของบุคคลโดยเท่าเทียม รวมไปถึงกฎหมายบ้านเมืองและการยอมรับในความเป็นประชาธิปไตย ตามหลักการพิจารณาที่ผ่านการตรวจสอบและได้รับการยอมรับว่าเป็นความปรารถนาหรือประโยชน์ของสังคมโดยรวม มีการพิจารณาความถูกต้องโดยมองถึงค่านิยมเฉพาะตัวบุคคล สิทธิเฉพาะตัวบุคคล สถานการณ์และกฎเกณฑ์ที่มีเหตุผลเป็นที่ยอมรับของคนส่วนใหญ่ในสังคม ในขั้นนี้บุคคลพึงจะกระทำตามหน้าที่ของตน หมายถึง กระทำตามที่ตกลงไว้กับบุคคลหรือกลุ่มสังคม มีความเคารพในตนเองและต้องการให้ผู้อื่นเคารพตน ขั้นนี้บุคคลจะมีอุดมคติหรือคุณธรรมประจำใจตนเอง และปฏิบัติตามที่ได้เคยสัญญาไว้กับผู้อื่น ไม่พยายามลิดรอนสิทธิ

ของผู้อื่น เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว และในพัฒนาการทางจริยธรรมระดับนี้เองที่เป็นเรื่องของความซื่อตรง (Integrity) เพราะบุคคลจะรับเอาความคิดเห็นที่คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมไม่ใช่เฉพาะส่วนตน ยึดถือและปฏิบัติตามความถูกต้องนั้นอย่างมั่นคง โดยไม่หวั่นไหวต่อสิ่งที่จะมากระทบ ปฏิบัติตามคำสัญญา เป็นผู้มีความอดทนอดกลั้น มีความละเอียดในการกระทำหรือการคิดในสิ่งที่ผิด

ขั้นที่ 6 ขั้นหลักการคุณธรรมสากล (Universal Ethical Principle Orientation) การกระทำหรือพฤติกรรมของบุคคลในขั้นนี้เป็นการยึดหลักจริยธรรมที่มีเหตุผลและมีความเป็นสากล หลักการในขั้นนี้มีลักษณะเป็นนามธรรมและยึดหลักของมโนธรรมที่ยึดมั่นในความถูกต้อง ละเอียดและเกรงกลัวต่อบาป รักษาความยุติธรรม ปฏิบัติต่อกันอย่างเท่าเทียมในสิทธิและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ จะเห็นได้ว่าเป้าหมายที่แท้จริงของการยึดถือกฎระเบียบต่าง ๆ คือ การคำนึงถึงความผาสุกของมนุษย์นั่นเอง ในขั้นนี้บุคคลจะมีความเข้าใจในค่านิยม คุณค่าทางจริยธรรมและหลักเกณฑ์ที่จะนำไปใช้ โดยพิจารณาเลือกใช้กับสภาพการณ์ที่แตกต่างกันได้อย่างเหมาะสม คำนึงถึงความถูกต้องอย่างลึกซึ้งกว้างขวาง มีเหตุมีผล ไม่ยึดหลักกฎเกณฑ์หรือค่านิยมที่เป็นเรื่องเฉพาะกลุ่ม บุคคลจะรับเอาความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ของส่วนรวมไม่ใช่เฉพาะส่วนตน ยึดถือและปฏิบัติตามความถูกต้องนั้นอย่างมั่นคง เป็นผู้มีความอดทนอดกลั้น มีความละเอียดในการกระทำหรือคิดในสิ่งที่ผิด ถึงแม้มีโอกาสที่จะทำผิดก็ไม่เลือกที่จะกระทำในสิ่งนั้นๆ พัฒนาการทางจริยธรรมในขั้นนี้จะพบในวัยผู้ใหญ่ที่มีความเจริญทางสติปัญญา มีประสบการณ์และความรู้อย่างกว้างขวางเกี่ยวกับสังคมวัฒนธรรมโลก ซึ่งคนจำนวนไม่มากนักจะมีพัฒนาการถึงขั้นนี้

นอกจากนี้โคลเบอร์กยังพบความสัมพันธ์ระหว่างการมีจริยธรรมของบุคคลกับคุณลักษณะอื่น ๆ ที่บุคคลพึงมี ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างระดับสติปัญญากับระดับจริยธรรมและความสัมพันธ์ของระดับจริยธรรมในบุคคลกับความสามารถในการรอคอยเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีกว่าในอนาคต โดยเรียกผู้ที่มีลักษณะแบบนี้ว่า ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคต โคลเบอร์กยังได้ระบุไว้ว่าบุคคลที่มีจริยธรรมในระดับสูง จะเป็นผู้มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์และการแสดงออกของตนเอง รวมทั้งมีความภาคภูมิใจในตนเองสูงกว่าผู้ที่มีจริยธรรมอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งสามารถมองเห็นได้ผ่านลักษณะการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ซึ่งโคลเบอร์กยังเชื่ออีกว่า ระดับจริยธรรมของมนุษย์มีพัฒนาการเป็นไปตามระดับวุฒิภาวะของบุคคล เนื่องจากกระบวนการทางปัญญาไม่สามารถเกิดขึ้นได้จากการท่องบ่นหรือสั่งสอน แต่เกิดขึ้นได้จากการเรียนรู้และใช้สติปัญญาในการไตร่ตรอง

1.2.3 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory)

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเป็นการนำหลักการเสริมแรงและหลักการเชื่อมโยงมาอธิบายวิธีการที่บุคคลได้รับอิทธิพลจากสังคม ผู้พัฒนาทฤษฎีนี้คือ อัลเบิร์ต แบนดูรา (Albert Bandura) นักจิตวิทยาชาวแคนาดา ผู้เป็นบุคคลสำคัญของกลุ่มทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา (Cognition-Social Learning Theory) ที่มีแนวคิดว่าการสร้างค่านิยมและจริยธรรมของบุคคลเกิดได้จากการเรียนรู้และลอกเลียนแบบ ผ่านการสังเกต (Observational Learning) จุดจำตัวแบบ (Modeling) หรือเลียนแบบพฤติกรรมของบุคคลในสภาพแวดล้อมที่ตนปฏิสัมพันธ์ด้วย และมีผลอย่างมากต่อการถ่ายทอดพฤติกรรมนั้นมากกว่าแค่การเรียนรู้จากการสั่งสอน ซึ่งตัวแบบมีทั้งตัวแบบที่มีชีวิต (Live Model) ตัวแบบที่ไม่มีชีวิต (Non-live Model) หรือตัวแบบสัญลักษณ์ (Symbol) เช่น ตัวแบบจากภาพยนตร์ รูปภาพ หนังสือ รวมทั้งคำบอกเล่าด้วยคำพูดหรือตัวหนังสือก็เป็นตัวแบบได้เช่นกัน ซึ่งการเรียนรู้ด้วยการสังเกตหรือเลียนแบบมี 2 ชั้น คือ ชั้นที่ 1 ชั้นการได้รับมาซึ่งการเรียนรู้ (Acquisition) ที่มีผลให้สามารถแสดงพฤติกรรมได้ และชั้นที่ 2 ชั้นของการกระทำ (Performance) ซึ่งบุคคลเมื่อเกิดการเรียนรู้แล้วจะสามารถแสดงออกทางการกระทำหรือไม่ก็ได้ เช่น นักศึกษาอาจจะเรียนรู้วิธีการในการทุจริตการสอบหรือวิธีการที่จะทำสิ่งที่เป็นความไม่ซื่อตรงทางการศึกษา แต่เมื่อถึงเวลาสอบจริง นักศึกษาอาจจะไม่แสดงพฤติกรรมทุจริตเช่นนั้นก็ได้ โดยพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล อาจสรุปเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านจริยธรรมของมนุษย์ได้ว่า การที่มนุษย์แสดงพฤติกรรมทางจริยธรรมนั้นเพื่อให้สอดคล้องกับกฎเกณฑ์ทางสังคมมากกว่าที่จะเกิดขึ้นเนื่องจากความคิดตามกระบวนการทางปัญญา ซึ่งพฤติกรรมที่เกิดขึ้นต้องการได้รับการตอบสนองด้วยการยอมรับหรือได้ผลตอบแทนจากสังคม ซึ่งปทัสถานทางจริยธรรมจะถูกเรียนรู้ผ่านวัฒนธรรมทางสังคมที่ได้รับผ่านตัวเสริมแรงทั้งทางบวกและทางลบ รวมทั้งผ่านตัวแบบทางพฤติกรรมที่มีอิทธิพลต่อบุคคลนั้น

แบนดูรา (Feist & Feist, 2006, pp. 471-472) ได้อธิบายกระบวนการสำคัญในการเรียนรู้โดยการสังเกต หรือการเรียนรู้จากตัวแบบว่าประกอบด้วย 4 กระบวนการ ดังนี้

1. กระบวนการใส่ใจ (Attention) กระบวนการนี้ถือว่าความใส่ใจของบุคคลเป็นสิ่งสำคัญมาก ถ้าบุคคลไม่ให้ความสนใจในการเรียนรู้ การสังเกต หรือการเลียนแบบ พฤติกรรมนั้นก็อาจจะไม่เกิดขึ้น

2. กระบวนการจดจำ (Retention process) กระบวนการนี้อธิบายได้ว่าเมื่อบุคคลให้ความสนใจหรือมีความสามารถในการเลียนแบบหรือแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบได้ บุคคลก็จะบันทึกสิ่งที่ตนสังเกตจากตัวแบบไว้ในความทรงจำระยะยาว โดยเฉพาะผู้สังเกตที่สามารถอธิบาย

พฤติกรรมหรือการกระทำของต้นแบบได้ด้วยรหัสคำพูดหรือถ้อยคำ (Verbal coding) หรือ สามารถสร้างภาพต้นแบบเป็นภาพในใจ (Visual imagery) ได้ ก็จะสามารถแสดงพฤติกรรมที่เป็น การเลียนแบบตัวแบบนั้นได้ในระยะยาว และถ้าบุคคลได้เห็นพฤติกรรมที่ต้องการสังเกตซ้ำ ๆ ก็จะช่วยให้ความทรงจำนั้นดียิ่งขึ้น

3. กระบวนการแสดงพฤติกรรมเหมือน (Reproduction process) คือการที่บุคคลแปรสภาพ (Transform) รหัสภาพในจินตนาการ (Visual Imagery) หรือ รหัสถ้อยคำ (Verbal Coding) ที่สร้างไว้หลังจากการได้เห็นพฤติกรรมตัวแบบ แล้วถ่ายทอดออกมาเป็นการแสดงพฤติกรรมที่ เหมือนกับตัวแบบ ปัจจัยสำคัญที่เอื้อให้เกิดพฤติกรรมในขั้นนี้คือความพร้อมของบุคคล ได้แก่ ความพร้อมด้านร่างกายและทักษะที่จำเป็นต้องใช้ในการเลียนแบบพฤติกรรมนั้น

4. กระบวนการจูงใจ (Motivation Process) คือการที่บุคคลแสดงพฤติกรรม เหมือนตัวแบบที่ได้สังเกตไว้ เนื่องจากมีความคาดหวังว่าการแสดงพฤติกรรมเลียนแบบนั้นจะ นำมาซึ่งความพึงพอใจให้กับตนเอง เช่น ถ้าแสดงพฤติกรรมนั้นแล้วได้รับการชื่นชม ได้รับความ สนใจ หรือได้รับการยอมรับ รวมถึงการที่พิจารณาได้ว่าการแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบจะ สามารถหลีกเลี่ยงปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้ สิ่งเหล่านั้นถือเป็นแรงจูงใจให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่ เป็นที่ต้องการให้เพิ่มมากขึ้น

1.3 องค์ประกอบของความซื่อตรงทางการศึกษา

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัย มีผู้ให้แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของ ความซื่อตรงทางการศึกษา (Academic Integrity) เป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่หนึ่งให้แนวคิดเกี่ยวกับ ความหมายและองค์ประกอบของความซื่อตรง (Integrity) กลุ่มที่สองให้แนวคิดเกี่ยวกับ ความหมายของพฤติกรรมความซื่อสัตย์ทางการศึกษา ที่แสดงให้เห็นถึงจริยธรรมส่วนบุคคล ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งของความซื่อตรงทางการศึกษา ดังนี้

การให้ความหมายและองค์ประกอบของความซื่อตรง

ศูนย์ความซื่อตรงทางการศึกษานานาชาติ (ICAI.2013, pp. 18-29) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของความซื่อตรงทางการศึกษาว่า เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมพื้นฐาน 6 ประการ ได้แก่

1. ความซื่อสัตย์ (Honesty) ถือเป็นพื้นฐานสำคัญของการสอน การเรียนรู้ การวิจัย และการให้บริการต่าง ๆ เพราะความไม่ซื่อสัตย์เป็นการทำลายชื่อเสียงของสถาบันการศึกษา และลดระดับคุณค่าที่สถาบันพึงจะมี

2. ความเชื่อถือไว้วางใจ (Trust) เป็นพื้นฐานสำคัญของงานด้านการศึกษาเพราะ ความเชื่อถือไว้วางใจเป็นพื้นฐานที่ดีสำหรับบุคคลในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ และก้าวไปสู่อนาคตที่ดี ได้อย่างมั่นใจ

3. ความยุติธรรม (Fairness) เป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างสังคมแห่งคุณธรรมซึ่งองค์ประกอบสำคัญของความยุติธรรมยังรวมไปถึงสิ่งที่คาดหวังว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตที่สามารถทำนายผลลัพธ์ได้ โปร่งใส ชัดเจน และสมเหตุสมผล

4. ความเคารพ (Respect) หมายถึงการเผชิญหน้ากับเรื่องท้าทายด้วยความซื่อสัตย์และให้ความเคารพในบุคคลอื่น

5. ความรับผิดชอบ (Responsibility) หมายถึงความรับผิดชอบในการกระทำของตนเองได้อย่างถูกต้อง และความรับผิดชอบต่อผู้อื่น ในการทำหน้าที่เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการประทุพผิตของบุคคลอื่นเกิดขึ้น

6. ความกล้า (Courage) เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยให้บุคคลมีความมุ่งมั่นที่จะรักษาความซื่อสัตย์ให้คงอยู่ ถึงแม้ว่าการกระทำบางสิ่งอาจก่อให้เกิดผลกระทบตามมา แต่ผู้มีความกล้าหาญจะไม่เกรงกลัวและจะปฏิบัติตามกฎเกณฑ์อย่างเชื่อมั่น

ดันน์ (Dunn, 2009, pp. 102-125) ให้ความหมายของความซื่อตรงว่าเป็นเรื่องของโครงสร้างแบบองค์รวมที่ต้องให้ความสำคัญกับพฤติกรรมที่ถูกต้องตามศีลธรรมเป็นอันดับแรก และต้องมีความสอดคล้องกันระหว่างค่านิยมทางศีลธรรม กับค่านิยมทางสังคมที่มีเรื่องของศีลธรรมมาเกี่ยวข้องด้วย โดยแบ่งเป็น 2 องค์ประกอบ ดังนี้

1. จริยธรรมส่วนบุคคล (morality) คือ การมีความเข้าใจในเรื่องของจริยธรรม การให้ความเคารพในบุคคลอื่น มีความยุติธรรมและซื่อสัตย์สุจริต

2. การยึดมั่นในการกระทำและคำพูด (consistency) คือ การพูดและปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกัน มีความมั่นคงและยึดถือในความถูกต้องนั้น

คาร์เตอร์ (Carter, 1998, p. 23, as cited in Ianinska, Silvana, & Garcia-Zamour, 2006, p. 13) กล่าวว่า มี 3 องค์ประกอบที่จำเป็นสำหรับการมีความซื่อตรง (Integrity) คือ

1. มองเห็นได้อย่างชัดเจนว่าสิ่งใดคือถูกสิ่งใดคือผิด โดยพิจารณาตามแนวทางคุณธรรมจริยธรรม

2. ปฏิบัติตนในสิ่งที่พิจารณาและเห็นได้ชัดเจนนั้น

3. กล่าวได้อย่างเปิดเผยในสิ่งที่กระทำ ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของความถูกต้อง ในสิ่งที่พิจารณาและมองเห็นได้อย่างชัดเจน

มอร์แมนและคนอื่น ๆ (Moorman et al., 2012, pp. 383-398) ได้ศึกษาเรื่องการวัดประเมินพฤติกรรมความซื่อตรงของผู้นำ โดยกำหนดองค์ประกอบของความซื่อตรงตามแนวคิดของดันน์ (Dunn) ไว้ 2 องค์ประกอบ คือ

1. การรับรู้ด้านจริยธรรม (perceived morality) หมายถึงการกระทำในสิ่งที่ดี และถูกต้องเป็นมาตรฐานตามหลักจริยธรรมที่สอดคล้องกับค่านิยมทางสังคม

2. การรับรู้ด้วยการยึดมั่นอย่างสอดคล้องในการกระทำและคำพูด (perceived consistency) หมายถึงการประกาศและแสดงออกอย่างชัดเจนในสิ่งดีงามที่ยึดถือและปฏิบัติในทุกช่วงเวลาและในทุกบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป

บาร์นาร์ด และคนอื่น ๆ (Barnard et al., 2008, pp. 42-44) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะด้านความซื่อตรงว่า ตั้งอยู่บนพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับ 2 องค์ประกอบ คือ

1. ความเข้าใจในด้านจริยธรรม (moral compass) หมายถึงการให้ความเคารพและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น โดยใช้ชีวิตอย่างมีความหมายและมีเป้าหมาย ควบคุมตนเองได้จากภายในมองโลกในแง่ดีและมีความกระตือรือร้น

2. แรงขับภายในตนเอง (inner drive) หมายถึง ความรู้สึกภายในที่ส่งเสริมและเชื่อมโยงระหว่างความมุ่งมั่นปรารถนา ความต้องการและเป้าหมายของบุคคล

มัสเซนกา (Musschenga, 2001, pp. 219-235) ได้กล่าวถึงความซื่อตรงว่าเป็นการเชื่อมโยงกันระหว่างองค์ประกอบ 2 องค์ประกอบคือ

1. ความซื่อตรงในตัวบุคคล (personal integrity) หมายถึง คุณลักษณะในตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมที่ได้รับการส่งเสริมและแสดงออกมาเป็นพฤติกรรม

2. ความซื่อตรงในด้านจริยธรรม (moral integrity) หมายถึงคุณลักษณะต่าง ๆ ที่เป็นอัตลักษณ์ทางจริยธรรม ที่มีการใช้ร่วมกันในสังคม โดยยึดถือปฏิบัติอย่างชัดเจน แม้ว่าบริบทจะเปลี่ยนแปลงไป

ไซมอนส์ (Simons, 2002, pp. 13-35) ได้กำหนดองค์ประกอบของพฤติกรรมด้านความซื่อตรงว่าต้องประกอบด้วยพฤติกรรมที่ส่งเสริมกันในเรื่องของพฤติกรรมและคำพูด กล่าวคือ ต้องมีความสอดคล้องกันในสิ่งที่พูดและการกระทำภายหลังจากการพูดนั้นๆ

โคลด์ (Cloud, 2006, p. 31) ได้กล่าวถึงความซื่อตรงว่า ต้องประกอบไปด้วยความยึดมั่นในการกระทำและคำพูด (Consistency) ที่ดำเนินอยู่ในสภาพการณ์ทั้งหมด และดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง โดยไม่บกพร่องและปราศจากความไม่ดีทั้งปวง

เบคเกอร์ (Becker, 1998, pp. 154-161) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของความซื่อตรงว่าเป็นเรื่องของการกระทำและคำพูด ที่ต้องแสดงออกอย่างสอดคล้องกัน ซึ่งเป็นวิธีการที่บุคคลจะผสมผสานค่านิยมที่เชื่อถือไปสู่ค่านิยมที่มีการปฏิบัติจริง

สมสิทธิ์ อัสตรนีย์ และ กาญจนา ภูครองนา (2560, น. 235) ได้ศึกษาความหมาย และแนวทางของความซื่อตรง ด้วยการวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์เชิงลึกกับ ผู้ให้ข้อมูลหลัก พบว่าสามารถแยกแยะความหมายและท่าทีของความซื่อตรงได้เป็น 3 มิติ ดังนี้

1. ความซื่อตรงที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะภายในของบุคคล หมายถึง ลักษณะ ภายในบุคคลที่มีความเป็นนามธรรม ได้แก่ ความจริงแท้และกล้าเผชิญกับความเป็นไปทั้งหมด การเข้าใจและเข้าใจความหมายแห่งความเป็นตนเอง การคิดและรู้สึกจากแก่นแท้ของความคิด การมีพลังชีวิตที่สร้างสรรค์และชัดเจนในเป้าหมายของตนเอง เป็นคุณลักษณะที่พัฒนาตามระดับ จิตสำนึกของการรู้คิดและตัดสินใจเชิงศีลธรรม รวมทั้งการมีหัวใจที่ปะ สัมมาทิว และความจริงใจ

2. ความซื่อตรงที่เกี่ยวข้องกับปฏิสัมพันธ์กับคนรอบข้างและหมู่คณะ หมายถึง ท่าทีพฤติกรรมที่มีต่อคนใกล้ชิด ได้แก่ การมีสัจจะ กระทำในสิ่งที่ตรงกับใจ ความคิด ความรู้สึก และความเข้าใจ ดำเนินชีวิตด้วยความมีสติ ปราศจากความเครียด ความกลัว และการสับสน ไม่ทำในสิ่งทุจริต ทำหน้าที่อย่างซื่อตรงด้วยความรับผิดชอบ และสุจริต ทำตามหลักการที่ดีงาม และเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

3. ความซื่อตรงที่เกี่ยวข้องกับท่าทีต่อสังคม วัฒนธรรม และประเทศชาติ หมายถึง ท่าทีพฤติกรรมที่มีต่อสังคมวงกว้าง ได้แก่ วิถีชุมชนที่มีศีลธรรม มีความโปร่งใส ประพฤติปฏิบัติ ตามกฎหมายด้วยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน มีภาวะผู้นำที่รักษาไว้ซึ่งคุณธรรม จริยธรรม และ คำนึงถึงผลประโยชน์ของบ้านเมือง

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแนวคิดและองค์ประกอบที่สำคัญของความซื่อตรง ทางการศึกษาสรุปได้ว่าองค์ประกอบของความซื่อตรงทางการศึกษามี 2 องค์ประกอบสำคัญคือ องค์ประกอบที่หนึ่ง จริยธรรมส่วนบุคคลบุคคล (Morality) หมายถึง ความซื่อสัตย์ที่บุคคลจะต้องมี และดำรงไว้ด้วยการกระทำทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น ด้วยความยึดมั่นไม่เปลี่ยนแปลงในทุกบริบท ทุกบทบาทและทุกช่วงเวลา และองค์ประกอบที่สองคือ ความยึดมั่นในการกระทำและคำพูด (Consistency) หมายถึง ลักษณะอย่างหนึ่งของผู้มีความซื่อตรงที่สัมพันธ์กับบุคคลรอบข้างและ สังคม เพราะเมื่อบุคคลพิจารณาแล้วว่าสิ่งใดเป็นสิ่งถูกต้อง ก็จะต้องประพฤติปฏิบัติตัวตามสิ่งที่ตน คิดว่าถูกต้อง และบอกกล่าวแก่ผู้อื่นได้อย่างเปิดเผยถึงความตั้งใจในการปฏิบัติของตน และเพื่อให้เกิดความชัดเจนผู้วิจัยจึงได้นำข้อมูลมาสรุปในตาราง ดังรายละเอียดตาราง 1

ตาราง 1 เปรียบเทียบแนวคิดองค์ประกอบของความซื่อตรง

ผู้วิจัย	สิ่งที่อ้างถึงในนิยามของความซื่อตรง	พฤติกรรมทาง		ความสอดคล้องของคำพูด
		จริยธรรม		การกระทำและค่านิยม
คาร์เตอร์ (1998)	เป็นการเชื่อมโยงของความคิดเห็นและการปฏิบัติกันอย่างแยกแยะถูกผิด และบอกกล่าวผู้อื่นได้อย่างเปิดเผย	X		X
เบคเกอร์ (1998)	การเชื่อมโยงและผสานค่านิยมที่ตั้งมกับพฤติกรรมอย่างสอดคล้อง			X
มัสเซนก้า (2001)	เป็นการเชื่อมโยงระหว่างเรื่องของค่านิยมและพฤติกรรม	X		X
ไซมอนส์ (2002)	เป็นรูปแบบที่ส่งเสริมกันและกันในด้านพฤติกรรมและคำพูด			X
โคลด์ (2006)	ความดีงามที่เทียบเท่าปราศจากความไม่ตั้งใจทางด้านความคิดและพฤติกรรม			X
บาร์นาร์ด ซูริค และเปียร์ (2008)	มีความสัมพันธ์กันระหว่างหน้าที่ทางความคิดและพฤติกรรม	X		X
ตันน์ (2009)	เป็นโครงสร้างแบบองค์รวมที่ทำให้ความล้ำค่าอันดับแรกในเรื่องของพฤติกรรมที่ถูกต้องตามศีลธรรม แต่ต้องแสดงให้เห็นถึงความพิเศษของพฤติกรรมนั้นด้วย	X		X
มอร์แมนและคนอื่น ๆ (2012)	ความเชื่อมโยงกันของพฤติกรรมทางศีลธรรมกับความสอดคล้องในการกระทำและคำพูด	X		X

จากการศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวกับความเชื่อตรงทางการศึกษาร่วมกับผลการอภิปรายกลุ่มร่วมกับกลุ่มนักศึกษา ผู้บริหาร และคณาจารย์ที่ปฏิบัติงานและให้ความสนใจด้านการพัฒนา นักศึกษา พบว่า มีการให้ความหมายของความเชื่อตรงทางการศึกษาในแนวทางที่คล้ายคลึงกันคือ เป็นเรื่องของพฤติกรรมด้านการศึกษาที่ถูกต้องตามกฎระเบียบและจริยธรรม สำหรับองค์ประกอบ และตัวชี้วัดของความเชื่อตรงทางการศึกษา จากการอภิปรายกลุ่มพบว่า การที่นักศึกษาระดับปริญญาตรีจะเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาของตนได้ นักศึกษาจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และตระหนักได้ถึงความสำคัญของการแสดงพฤติกรรมที่เป็นความเชื่อตรงทางการศึกษา และเลือกแสดงพฤติกรรมต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง โดยมีองค์ประกอบสำคัญที่สามารถนำไปพัฒนาให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและสามารถนำไปใช้ศึกษาความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีในการศึกษาเชิงปริมาณระยะที่ 1 ได้ จำนวน 3 องค์ประกอบ ประกอบด้วยตัวชี้วัด จำนวน 12 ตัวชี้วัด ได้แก่ องค์ประกอบค่านิยมทางศีลธรรม ประกอบด้วยตัวชี้วัดจริยธรรมด้าน ความซื่อสัตย์ และ หิริโอตตัปปะ องค์ประกอบค่านิยมทางสังคม ประกอบด้วย การปฏิบัติตาม ระเบียบ การยึดมั่นในความถูกต้อง ความรับผิดชอบ และจิตสำนึกที่ดี องค์ประกอบคุณลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย การพึ่งตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง การหยั่งรู้ถึงผลในอนาคต การไม่ดูดาย ความกล้า และการสื่อสารที่ดี

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของดันน์ (Dunn, 2009) ที่มองว่าความเชื่อตรง เป็นโครงสร้างแบบองค์รวม ที่ต้องมีความสอดคล้องกันระหว่างค่านิยมทางศีลธรรม กับค่านิยมทางสังคม โดยศึกษาร่วมกับแนวคิดของศูนย์ความเชื่อตรงทางการศึกษานานาชาติ (ICIA, 2013) ที่มองว่าบุคคลต้องมีค่านิยมพื้นฐาน 6 ประการในตนเอง ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความเชื่อถือไว้วางใจ ความยุติธรรม ความเคารพ ความรับผิดชอบ และ ความกล้า เพื่อจะรักษาไว้ซึ่งความเชื่อตรงทางการศึกษาของตนเอง และผลจากการอภิปรายกลุ่มกับผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย เกี่ยวกับ องค์ประกอบความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีตามข้างต้น พบว่ามีความสอดคล้องและเป็นไปในทางเดียวกันกับแนวคิดของดันน์ (Dunn, 2009) และแนวคิดของศูนย์ ความเชื่อตรงทางการศึกษานานาชาติ (ICIA, 2013) ผู้วิจัยจึงได้นำแนวทางนี้มาใช้ในการศึกษา องค์ประกอบความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในบริบทสังคมไทย และพัฒนาโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายละเอียดดังนี้

1. ค่านิยมทางศีลธรรม (Moral values) หมายถึง การแสดงออกด้านความคิดความรู้สึก และพฤติกรรม ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในแนวทางที่ถูกต้อง ดึงมาสมควรยึดถือร่วมกัน ประกอบด้วย 2 ด้านย่อย ได้แก่

1.1 จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ (Honesty) หมายถึง ความประพฤติของ นักศึกษาในด้านการเรียนการสอนที่ถูกต้อง เหมาะสม ดึงมา ตรงตามสถานการณ์ที่เป็นจริง ตรงไปตรงมาทั้งคำพูดและการกระทำ ทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น

1.2 หิริโอตตัปปะ (Hiri-Ottappa) หมายถึง ความสามารถของนักศึกษาในการ ตระหนักรู้ และแสดงพฤติกรรมที่เป็นความละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิดกฎระเบียบหรือ จริยธรรมอันดีด้านการศึกษา

2. ค่านิยมทางสังคม (Social values) หมายถึง การแสดงออกด้านความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในสิ่งที่เหมาะสม มีคุณค่า และเป็น ที่ต้องการของสังคม ประกอบด้วย 4 ด้านย่อย ได้แก่

2.1 การปฏิบัติตามระเบียบ (Follow the rules) หมายถึง การประพฤติปฏิบัติ ตัวของนักศึกษาในการเห็นความสำคัญของกฎระเบียบ ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อตกลงทาง การศึกษาของมหาวิทยาลัยประกอบด้วย ระเบียบการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ข้อบังคับวินัยนักศึกษา ระเบียบมหาวิทยาลัยว่าด้วยการสอบของนักศึกษา

2.2 การยึดมั่นในความถูกต้อง (Consistency) หมายถึง การประพฤติปฏิบัติ ตัวของนักศึกษา ในการยึดมั่นสิ่งถูกต้อง แสดงความไม่เห็นด้วยกับผู้กระทำผิดเกี่ยวกับการศึกษา ทั้งด้วยการกระทำและคำพูด บอกกล่าวแก่ผู้อื่นอย่างเปิดเผยถึงความตั้งใจในการปฏิบัติของตน และไม่ยอมให้ผู้อื่นประพฤติในสิ่งที่ผิดด้วยเช่นกัน

2.3 ความรับผิดชอบ (Responsibility) หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตัวของ นักศึกษาที่แสดงถึงความมุ่งมั่น ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ด้านการเรียน การสอบ และการทำงานที่ได้รับ มอบหมายด้วยความเอาใจใส่ เพื่อให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายโดยไม่คำนึงถึง ผลประโยชน์ส่วนตัวแต่เพียงอย่างเดียว เคารพต่อกฎระเบียบทางการศึกษา และยอมรับในผลการ กระทำของตน

2.4 จิตสำนึกที่ดี (Consciousness) หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตัวของ นักศึกษาในการรับรู้ ควบคุม กำกับ และตัดสินใจแสดงพฤติกรรมของความพยายามและความ อดทนในการเรียนการสอนด้วยตนเอง พยายามแก้ไขหรือป้องกันปัญหาการทุจริตในการเรียนหรือ การสอบ และเห็นคุณค่าของความสำเร็จที่จะเกิดจากการกระทำนั้น

3. คุณลักษณะส่วนบุคคล (Personal attributes) หมายถึง คุณสมบัติที่ดีของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่จำเป็นต่อการศึกษา ประกอบด้วย 6 ด้านย่อย ได้แก่

3.1 การพึ่งตนเอง (Independent) หมายถึง ความสามารถของนักศึกษาใน การที่จะช่วยเหลือตนเองในด้านการเรียนให้ได้มากที่สุดโดยไม่เป็นภาระคนอื่น เมื่อมีปัญหาด้ว การเรียน รู้จักแก้ไขปัญหาด้วยวิธีที่ถูกต้อง และทำงานให้สำเร็จตามความประสงค์ได้ด้วยตนเอง อย่างสุจริต

3.2 ความภาคภูมิใจในตนเอง (Self esteem) หมายถึง ความสามารถในการ รับรู้เชิงความรู้สึกของนักศึกษาที่มองเห็นว่าตนเองเป็นคนดี เป็นคนมีคุณค่าที่ไม่กระทำความผิด เกี่ยวกับการเรียน ปฏิบัติตัวอย่างตรงไปตรงมาในการศึกษาทั้งต่อหน้าและลับหลัง มีจิตใจหนักแน่นไม่เห็นแก่ได้

3.3 การหยั่งรู้ถึงผลในอนาคต (Foresight) หมายถึง ความสามารถของนักศึกษา ในการมองเห็นผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต หากมีความซื่อตรงทางการศึกษา และไม่มี ความซื่อตรงทางการศึกษา แล้วหาคำตอบหรือวิธีการแก้ปัญหาเพื่อกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง

3.4 การไม่ดูตาย (Do something) หมายถึง ความสามารถของนักศึกษาใน การแสดงออกโดยไม่เพิกเฉยต่อสถานการณ์ หรือการกระทำที่ผิดกฎระเบียบหรือจรรยาบรรณอันดี ด้านการศึกษา ด้วยการตักเตือน ชัดขวาง แจ้งผู้เกี่ยวข้อง

3.5 ความกล้า (Courage) หมายถึง ความสามารถของนักศึกษาในการเผชิญหน้า กับความกลัว ความเสี่ยงจากการถูกคุกคาม หรือการถูกคัดค้าน โดยการพูดแสดงความรู้สึกที่ แท้จริง การแสดงความไม่เห็นด้วยอย่างสุภาพ และแสดงการยืนกราน (be persistent) ใน ความถูกต้องทุกสถานการณ์

3.6 การสื่อสารที่ดี (Communication) หมายถึง ความสามารถของนักศึกษา ในการสื่อสารด้วยภาษาที่เหมาะสมเพื่อยุติการกระทำผิด ได้แก่ การให้ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรม ทางการศึกษาที่ถูกต้องตามกฎระเบียบ การโน้มน้าวให้ผู้อื่นกระทำพฤติกรรมทางการศึกษา ที่ถูกต้องตามกฎระเบียบหรือจรรยาบรรณ

1.4 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษา

คาม คาลด์เวลล์ (Caldwell, 2010, pp. 5-8) ได้ระบุถึงแนวทางในการเสริมสร้าง ความซื่อตรงทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยด้วยการใช้โมเดล 10 ขั้นตอน ได้แก่

1) กำหนดวัตถุประสงค์และภารกิจที่ชัดเจน ในการส่งเสริมความซื่อตรงทางการศึกษา

- 2) ให้คณะดำเนินการจัดการปฐมนิเทศและให้การฝึกอบรมเกี่ยวกับความซื่อตรงทางการศึกษาที่นักศึกษาควรมี
- 3) ให้การอธิบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับนโยบายความซื่อตรงทางการศึกษา ที่มีอยู่ในมหาวิทยาลัย
- 4) ดำเนินการตามกระบวนการที่ถูกต้อง แท้จริง เพื่อแก้ไขเรื่องการละเมิดต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในมหาวิทยาลัย
- 5) การบรรลุถึงความเป็นเจ้าของของนักศึกษา ซึ่งเป็นเรื่องของทัศนคติและโอกาสที่มีต่อการตัดสินใจทำเรื่องทุจริตทางการศึกษา
- 6) การเพิ่มพลังอำนาจภายในของนักศึกษาในด้านการศึกษาและด้านการปฏิบัติตามระเบียบวินัยต่าง ๆ
- 7) การสนทนากับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อรักษาไว้ซึ่งความซื่อตรงด้านการศึกษา
- 8) การปรับปรุงหลักสูตรในรายวิชาจรรยาบรรณให้มีความสอดคล้องกับความซื่อตรงทางการศึกษาที่ต้องการส่งเสริม
- 9) การตรวจสอบการบังคับใช้กฎระเบียบด้านการศึกษา รวมถึงกระบวนการบังคับใช้และผลลัพธ์
- 10) การประเมินผลลัพธ์ของการดำเนินการและสื่อสารผลที่ได้รับให้เป็นที่ได้ทราบ
เซลนา และ เบรชชานี (Zelna & Bresciani, 2004, p. 90) วางแนวทางของการเสริมสร้าง
ความซื่อตรงทางการศึกษาในมหาวิทยาลัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้
 - 1) นำเสนอเนื้อหาของส่งเสริมความซื่อตรงทางการศึกษา
 - 2) นำเสนอสถิติการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดด้านการศึกษาในมหาวิทยาลัย รวมทั้งกระบวนการพิจารณา และบทลงโทษ
 - 3) จัดการปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ โดยให้ความรู้ข้อมูลรายละเอียดความสำคัญของความซื่อตรงทางการศึกษาที่มหาวิทยาลัยต้องการให้เกิดขึ้น
 - 4) สร้างความเปลี่ยนแปลงด้วยการนำเสนอโปรแกรมผลงานด้านความซื่อตรงทางการศึกษา รวมทั้งข้อมูลด้านสถิติและปรัชญาทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง
 - 5) การส่งเสริมความซื่อตรงทางการศึกษาด้วยการนำเสนอข้อมูลต่าง ๆ ในห้องเรียน เช่น โปสเตอร์ส่งเสริมความซื่อตรง เพื่อเป็นการตอกย้ำนโยบายความซื่อตรงทางการศึกษาของสถาบัน

สมมติวิธี อัสตรนีย์ และ กาญจนา ภูครองนาค (2560, น. 236-237) ได้จำแนกกระบวนการเรียนรู้ที่นำไปสู่การพัฒนาความเชื่อตรง ใน 3 แนวทางหลัก ดังนี้

1) กระบวนการเรียนรู้ที่เกิดจากภายในตัวผู้เรียนเอง ได้แก่ การคิดเชิงวิพากษ์เพื่อสร้างเหตุผลและความหมายขึ้นในตนเอง การใช้บทบาทสมมติเพื่อให้เห็นถึงมุมมองที่หลากหลาย เรียนรู้การปฏิบัติเพื่อการมองโลกในมุมมองที่เปลี่ยนไป ใช้การเจริญสติเพื่อให้เกิดการตระหนักรู้ ความคิด อารมณ์ และความรู้สึก เพื่อการปล่อยวาง และส่งเสริมความรับผิดชอบ การใช้พลังความรู้สึกอย่างสร้างสรรค์ การใช้การจดบันทึก เพื่อเตรียมความพร้อมของจิตใจให้เผชิญกับทุกสถานการณ์

2) กระบวนการเรียนรู้ที่เกิดจากครอบครัว โรงเรียน และคนรอบข้าง ได้แก่ การใช้การอภิปรายเพื่อให้เกิดการขบคิดและหาคำตอบร่วมกัน การฝึกฝนการสื่อสารเชิงลึก การใช้คำถามในเชิงบวกที่เปิดกว้าง จริงใจ รวมถึงการแนะนำสั่งสอนหลักคุณธรรมศีลธรรม และค่านิยมที่พึงงามโดยผู้รู้ การใช้แบบอย่างที่พึงงามเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ ด้วยการสร้างบรรยากาศของการเรียนรู้ที่เต็มไปด้วยความเห็นอกเห็นใจ ให้ความเคารพ ไว้วางใจ และยุติธรรม

3) กระบวนการเรียนรู้ที่เกิดจากสังคม วัฒนธรรม และประเทศชาติ ได้แก่ การอยู่ในสังคมแวดล้อมที่เป็นประชาธิปไตย มีการทำงานสังคม งานจิตอาสา และการใช้กฎหมายที่เป็นธรรม รวมถึงการน้อมนำค่านิยมที่พึงงาม มีคุณธรรมความดี และเห็นคุณค่าของบุคคลที่อยู่ในสังคม

จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษา พบว่า แนวทางการพัฒนาส่วนใหญ่เป็นการพัฒนาบริบทแวดล้อม หรือปัจจัยภายนอก ด้วยการใช้นโยบาย กฎ ระเบียบ ที่เป็นการส่งเสริมแนวคิดเรื่องความเชื่อตรงในสถาบันการศึกษา แต่การพัฒนาความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างปัจจัยภายในตัวบุคคล ทั้งในมิติด้านความรู้ความเข้าใจ มิติด้านเจตคติ และมิติด้านพฤติกรรม เพื่อนำไปสู่การเป็นผู้มีความเชื่อตรงทางการศึกษา และมีความเชื่อตรงในการดำเนินชีวิต

1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อตรงทางการศึกษา

1.5.1 งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อตรงทางการศึกษา

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้างานวิจัยของต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

เซลนา และ เบรสเซียนเน่ (Zelna & Bresciani, 2004, pp. 72-93) ได้ศึกษาความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาในสถาบันการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจ

ในพฤติกรรม ทักษะคิด ความรู้ และการรับรู้ของนักศึกษาในเรื่องความเชื่อตรงทางการศึกษา และนำผลจากการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความเชื่อตรงทางการศึกษาสำหรับนักศึกษาและอาจารย์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 780 คน ที่ตอบกลับ E-mail เชิญให้เข้าร่วมการศึกษา และตอบแบบสำรวจทางเว็บไซต์ โดยใช้แบบสำรวจความเชื่อตรงทางการศึกษาที่สร้างโดย Donald McCabe และแบบรายงานตนเอง (Self-report) 6 ด้านคือ การรับรู้พฤติกรรมความเชื่อตรงทางการศึกษาของตนเอง ความเข้าใจในพฤติกรรมความเชื่อตรงทางการศึกษาของกลุ่มเพื่อน ความรู้เรื่องนโยบายการทุจริตและความรุนแรงของการกระทำผิด ความเชื่อและค่านิยมที่ใช้ในการพิจารณาเมื่อต้องเผชิญหน้ากับการทุจริต ข้อมูลส่วนตัว และคำถามปลายเปิดเพื่อถามความความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่ามีความไม่สอดคล้องกันระหว่างความชัดเจนของการทุจริตและพฤติกรรมของนักศึกษาในแต่ละระดับชั้น และกลุ่มตัวอย่างมีความต้องการที่จะรับรู้ถึงนิยามหรือความหมาย เพื่อใช้ในการทำความเข้าใจพฤติกรรมที่เป็นการทุจริตให้ชัดเจน

กิชามอร์ สโตน และจาวาฮา (Kisamore, Stone, & Jawahar, 2007, pp. 381-394) ได้ศึกษาเรื่องความเชื่อตรงทางการศึกษา โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางสถานการณ์ของความประพฤติที่ไม่เหมาะสม วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาตัวแปรที่มีผลต่อการรับรู้และความตั้งใจในการประพฤติผิด โดยศึกษาตัวแปรอายุ วัฒนธรรม ความเชื่อตรง และลักษณะบุคลิกภาพ โดยกลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาธุรกิจ การตลาด และการจัดการในมหาวิทยาลัยของรัฐของตะวันออกเฉียง จำนวน 217 คน เครื่องมือที่ใช้คือชุดคำถามเกี่ยวกับความเชื่อตรงทางการศึกษา และชุดคำถามเพื่อประเมินบุคลิกภาพของไฮแกน (Hogan Personality Inventory) วัดบุคลิกภาพ 7 ด้าน ได้แก่ การปรับตัว ความทะเยอทะยาน การเข้าสังคม ความน่าคบหา ความรอบคอบ ความฉลาด และการประสบความสำเร็จในการเรียน ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยส่วนบุคคลคือ อายุ และลักษณะบุคลิกภาพ ด้านความรอบคอบ และการปรับตัว มีความสัมพันธ์กับประเด็นการประพฤติผิดทางการศึกษา

เบสท์ และคนอื่น ๆ (Baetz et al., 2011, pp. 217-234) ได้ศึกษาเรื่องการส่งเสริมกิจกรรมในห้องเรียนเรื่องความเชื่อตรงทางการศึกษาและการประพฤติผิดในบริบทของสถาบันอุดมศึกษาทางธุรกิจ ในรูปแบบของการวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ วัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ เพื่อศึกษาเรื่องความเชื่อตรงทางการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศแคนาดา ประเมินการตอบสนองของนักศึกษาต่อวิธีการจัดการเรียนการสอน ประเมินความถี่ของการประพฤติผิดทางวิชาการ และศึกษาปัจจัยที่เอื้อต่อการประพฤติผิดทางวิชาการ กลุ่มตัวอย่างที่

ใช้ในการศึกษาคือนักศึกษาด้านธุรกิจชั้นปีที่ 2-4 จำนวน 412 คน โดยให้นักศึกษาได้ดูเอกสารนำเสนอเรื่องความเชื่อตรงทางการศึกษา และตอบแบบสอบถามตัวแปรต่าง ๆ ได้แก่ อายุ เพศ ชั้นปีที่เรียน ทักษะคนที่มีความเชื่อตรงทางการศึกษาที่ได้อ่าน การให้ความหมายเกี่ยวกับความเชื่อตรงทางการศึกษา ความสำคัญของประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อตรงทางการศึกษา ความเชื่อเกี่ยวกับการประพฤติผิดทางการศึกษาในมหาวิทยาลัย ความเชื่อเรื่องความร้ายแรงของการทุจริต การรายงานพฤติกรรมทุจริตของตนเอง และให้ประเมินความซื่อสัตย์ของตนเองเกี่ยวกับคำตอบที่ตอบมาทั้งหมด ผลการวิจัยพบว่า การประพฤติผิดทางการศึกษามีจำนวนเพิ่มมากขึ้น มีกลุ่มตัวอย่างเพียง 7.5% ที่ระบุว่าไม่เคยทำพฤติกรรมทุจริตเลย และยังพบว่าตัวแปรส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และ ชั้นปีที่เรียนเป็นปัจจัยในการทำนายพฤติกรรมที่เป็นความประพฤติผิดทางวิชาการ ในด้านวิธีการจัดการเรียนการสอนพบว่า การเรียนการสอนที่สอดแทรกความรู้เรื่องความเชื่อตรงทางการศึกษา มีผลต่อการส่งเสริมพฤติกรรมทางจริยธรรมในชั้นเรียนระดับอุดมศึกษา

เบอนาดี บานซ์ฮอฟ มาร์ติโน และ ซาวาสต้า (Bernardi, Banzhoff, Martino, & Savasta, 2012, pp. 247-263) ได้ศึกษาเรื่องความท้าทายของความเชื่อตรงทางการศึกษาโดยศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับวงจรของการโกง วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอัตราการเติบโตและปัจจัยของการทุจริตที่มีอยู่ในสถาบันการศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาสาขาบริหารธุรกิจจำนวน 195 คน จากห้องเรียนวิชาบัญชี 3 สถาบัน ในสหรัฐอเมริกา โดยใช้แบบสอบถามที่พัฒนาจากแบบสอบถามของเซียเลส และคนอื่น ๆ (Sierles; et al, 1980) เรื่องความตั้งใจที่มีต่อการทุจริต เพื่อจะนำมาใช้ในการทำนายพฤติกรรมทุจริตในอนาคต ผลการวิจัยพบว่า การทุจริตการสอบมีความสัมพันธ์กับจำนวนพฤติกรรมทุจริตที่เพิ่มสูงขึ้น และการรับรู้ของนักศึกษาที่มีพฤติกรรมทุจริตเป็นประจำ พบว่ามีอคติกับความพึงพอใจทางสังคม

เชอเรส (Chireshe, 2014, pp. 45-59) ได้ศึกษาเรื่องความซื่อสัตย์ทางการศึกษา โดยศึกษาจากอาจารย์และนักศึกษาของ Zimbabwe University วัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาทัศนคติของอาจารย์และนักศึกษาในเรื่องความซื่อสัตย์ทางการศึกษา โดยให้ความสนใจที่รูปแบบวิธีปฏิบัติที่เป็นความไม่ซื่อสัตย์ทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และศึกษาเหตุผลของความไม่ซื่อสัตย์เพื่อเป็นแนวทางในการลดพฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ที่มีอยู่ กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปี 2 และ 3 จำนวน 77 คน และอาจารย์จำนวน 31 คน กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามปลายปิดเกี่ยวกับพฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางการศึกษา และแบบสอบถามปลายเปิดโดยให้เขียนความไม่ซื่อสัตย์อื่น ๆ ที่แตกต่างไปจากส่วนแรก ให้เหตุผลที่ต้องมีพฤติกรรมไม่ซื่อสัตย์ทางการศึกษา และให้ข้อเสนอแนะว่าต้องทำอย่างไร

ความไม่ซื่อสัตย์ทางการศึกษาจึงจะลดลง กลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์เก็บข้อมูลโดยให้เขียนพฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางการศึกษาของนักศึกษาที่เคยเห็นในมหาวิทยาลัย และให้เหตุผลว่า เพราะอะไรนักศึกษาถึงมีพฤติกรรมเช่นนั้น และเสนอแนะวิธีแก้ไขสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ผลการวิจัยพบว่า เหตุผลที่ทำให้มีพฤติกรรมไม่ซื่อสัตย์ทางการศึกษาคือ ความซึ่เกียจ และไม่ได้เตรียมตัวมา สำหรับการเรียนหรือการสอบ ส่วนวิธีลดปัญหาความไม่ซื่อสัตย์ทางการศึกษาคือ ให้มีโจทย์ การบ้านหรือข้อคำถามในข้อสอบของทุก ๆ ปีให้แตกต่างกัน

ดิคซ์ อีเมอริ และ เบนจามิน (Dix, Emery, & Benjamin, 2014, pp. 179-196) ได้ศึกษาเรื่องพันธะสัญญาที่มีต่อหลักเกียรติยศ โดยศึกษาผ่านการวิเคราะห์โมเดลความซื่อตรงทางการศึกษา วัตถุประสงค์เพื่อทดสอบผลที่ได้รับ (outcome) ที่สัมพันธ์ต่อความซื่อตรงทางการศึกษา และการยึดมั่นในหลักเกียรติยศในมุมมองของการศึกษา ตามโมเดลความซื่อตรงทางการศึกษา และเกณฑ์ปกติของสังคม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาจำนวน 276 คน ให้ตอบแบบสอบถามออนไลน์เรื่องหลักเกียรติยศของนักศึกษา ในประเด็นของความพึงพอใจ ความเข้าใจ การดำเนินการตามหลักเกียรติยศ ความประพฤติที่ส่งเสริมหลักเกียรติยศ เกณฑ์ปกติที่เป็นบรรทัดฐาน การยึดมั่นในหลักเกียรติยศ แบบรายงานตนเองเรื่องความตั้งใจในการเสียสละเพื่อส่วนรวม และความประพฤติในอดีตที่เป็นเรื่องการส่งเสริมและละเมิดหลักเกียรติยศ การมีส่วนร่วมในหลักเกียรติยศที่มี ผลการวิจัยพบว่าโมเดลการยึดมั่นในหลักเกียรติยศมีความสัมพันธ์กับผลที่ได้รับ (outcome) ที่ดีของนักศึกษา ที่เป็นการส่งเสริมแนวคิดตามทฤษฎี ทศนคติของนักศึกษาที่มีต่อหลักเกียรติยศ แสดงให้เห็นผ่านการยึดมั่นที่เชื่อมโยงกันระหว่างตัวแปรโมเดลที่ใช้และผลที่ได้รับ ซึ่งโมเดลที่ใช้สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการยึดมั่นในหลักเกียรติยศของกลุ่มตัวอย่างได้อย่างมีนัยสำคัญ

สโตน กิชามอร์ จาวาร์ฮาร์ และบอลิน (Stone, Kisamore, Jawahar, & Bolin, 2014, pp. 251-270) ได้ทำการศึกษาเพื่อประเมินผลการรับรู้เรื่องความรุนแรง และประเภทของการประพฤติผิดความซื่อตรงทางการศึกษา วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการแบ่งประเภทของการละเมิดความซื่อตรงตามระดับความรุนแรง และศึกษาเรื่องการกระทำผิดทางการศึกษาว่ามีความสัมพันธ์กับปัจจัยอื่นๆ เช่น บุคลิกภาพ แรงจูงใจ และปัจจัยส่วนบุคคลอื่น ๆ อย่างไร โดยทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือในปีค.ศ. 2009 และ ค.ศ. 2010-2011 ที่เป็นนักศึกษาสาขาการตลาด และการจัดการของมหาวิทยาลัยรัฐบาลในประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน 517 คน อายุเฉลี่ย 25.53 ปี โดยให้ตอบแบบสอบถามออนไลน์ เป็นชุดคำถามเกี่ยวกับบุคลิกภาพของโฮแกน (Hogan Personality Inventory : HPI) และแบบสำรวจเรื่องความซื่อตรง ด้านความรุนแรงของการประพฤติผิด ประเภทของการทุจริต และการให้เหตุผลที่ต้องมีส่วนร่วมในการทุจริต แบบสอบถามพัฒนาจากการศึกษา

ของสโตนและคนอื่น ๆ (Stone et al., 2009) ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างกล่าวถึงเรื่องการกระทำที่เป็นการทุจริตมากกว่าที่จะวางแผนการทุจริตไว้ล่วงหน้า และมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทั้งทางทฤษฎีและทางปฏิบัติระหว่างการวางแผน และความกลัวเรื่องการทุจริต นักศึกษาที่ชั้นปีโตกว่ามีแนวโน้มที่จะทุจริตมากกว่า และนักศึกษาชายมีแนวโน้มที่จะทุจริตมากกว่านักศึกษาหญิง

1.5.2 งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับความซื่อตรงทางการศึกษา

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้างานวิจัยในประเทศพบว่า ยังไม่มีผู้ทำการวิจัยเรื่องความซื่อตรงทางการศึกษา แต่มีผู้ทำการวิจัยในตัวแปรที่ใกล้เคียงกันคือ ความซื่อสัตย์ทางวิชาการ (Academic Honesty) ดังนี้

สุชาติ กรเพชรปาณี (2549, น. 143-146) ได้ทำการศึกษาเรื่องความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการของนักศึกษามหาวิทยาลัย วัดฤประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะและความถี่ของพฤติกรรมที่เป็นความไม่ซื่อสัตย์ทางการศึกษา เปรียบเทียบความแตกต่างและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ชั้นปี สาขาวิชา และคะแนนเฉลี่ยสะสมที่มีผลต่อพฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ ทำการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 583 คน โดยให้ตอบแบบรายงานตนเองเรื่องพฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ และแบบสอบถามปัจจัยที่เกี่ยวข้องได้แก่ ข้อมูลทั่วไป เจตคติต่อพฤติกรรมไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ การคล้อยตามกลุ่มเพื่อน การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม และความตั้งใจกระทำ ความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาสร้างขึ้นตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแบบแผน (Theory of Planned Behavior) ของไอจเซน (Ajzen, 2002) โดยปรับปรุงจากแบบสอบถามของนลินี สุวรรณโชติ (2548) ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาร้อยละ 97 เคยกระทำพฤติกรรมที่เป็นความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ และพฤติกรรมที่ทำมากเป็นอันดับแรกคือการลอกแบบฝึกหัด หรือให้เพื่อนลอกแบบฝึกหัด รองลงมาคือการทุจริตการสอบ การเปลี่ยนแปลงข้อมูลหรือสร้างข้อมูลเท็จ และการลอกงานของผู้อื่นหรือนำข้อมูลมาใช้โดยไม่อ้างอิง ตามลำดับ ผลของการเปรียบเทียบพฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ ทางวิชาการระหว่างกลุ่มพบว่า นักศึกษาชายมีแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรมไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการมากกว่านักศึกษาหญิง และสำหรับปัจจัยส่วนบุคคลอื่น ๆ มีผลการศึกษาที่มีความแตกต่างกันอย่างไม่ชัดเจน

สุชาติ กรเพชรปาณี (2550, น. 97-113) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการของนักศึกษามหาวิทยาลัย วัดฤประสงค์เพื่อพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ ตัวแปรของ

โมเดลประกอบด้วย เจตคติต่อพฤติกรรมไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ การคล้อยตามกลุ่มเพื่อน การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม และความตั้งใจกระทำ ความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ โดยทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 1,224 คน ผลการศึกษาพบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการของนักศึกษาได้แก่ ความตั้งใจที่จะกระทำพฤติกรรม ความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ และการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน

นฤดี สมิทธิปริษา (2554, น. 26-65) ได้ศึกษาพฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะพฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ เปรียบเทียบพฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการจำแนกตามเพศ คณะที่ศึกษา และคะแนนเฉลี่ยสะสม และเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสถานการณ จิตลักษณะเดิมของบุคคล จิตลักษณะตามสถานการณ กับพฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือนักศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 562 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางการศึกษา ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาร้อยละ 56.96 รายงานตนเองว่าไม่เคยกระทำพฤติกรรมที่เป็นความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ ความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการที่กระทำมากที่สุดคือการลอกแบบฝึกหัด รองลงมาคือการทุจริตการสอบ และการไม่ซื่อสัตย์ในการทำรายงาน ส่วนพฤติกรรมไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ จำแนกตามเพศ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการมีความสัมพันธ์กับตัวแปรสถานการณ และจิตลักษณะตามสถานการณอย่างมีนัยสำคัญ

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มฝึกรวม

2.1 ความหมายและประเภทของกลุ่ม

แกลดดิ้ง (Gladding, 1996, as cited in Jacobs, Masson, & Harvill, 2002, p. 5) ได้ให้ความหมายของกลุ่มว่า หมายถึง การรวมตัวกันของบุคคลสองคนขึ้นไปเพื่อมีปฏิสัมพันธ์ในการทำอะไรบางสิ่งที่มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน อาจเป็นกลุ่มเพื่อร่วมหารือหรือตัดสินใจบางสิ่งเพื่อค้นหาปัญหาาร่วมกัน หรือทำภารกิจบางสิ่งให้สำเร็จตามเป้าหมายเดียวกัน

วิลสัน (Wilson, 1996, p. 7) ได้ให้ความหมายของกลุ่มว่า เป็นการรวมตัวของบุคคลสามคนขึ้นไปเพื่อทำบางสิ่งที่เป็นปัญหาร่วมกันหรือมีเป้าหมายในการพึ่งพากันและกัน เป้าหมาย

ของกลุ่มโดยทั่วไปมักจะใช้การแบ่งปันปัญหาหรือแบ่งปันแนวทางในการจัดการที่สามารถใช้ร่วมกันได้ สมาชิกกลุ่มจะใช้วิธีการบางอย่างเพื่อให้แต่ละคนบรรลุถึงเป้าหมายของกลุ่มร่วมกัน

สลาฟสัน (Slavson, 1952, 223, as cited in Trotzer, 1999, p. 19) ได้อธิบายเรื่องกลุ่มไว้ว่า กลุ่มประกอบด้วยบุคคลอย่างน้อย 3 บุคคล เพราะบุคคลที่สามและคนที่ประสบความสำเร็จคือ คนที่นำการสนทนาเข้าสู่ปัญหาและความเครียดต่าง ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะไม่เกิดขึ้นในสัมพันธภาพของคนเพียง 2 คน และทรอทเซอร์ (Trotzer) ได้เพิ่มเติมว่า การทำงานกับพลวัตกลุ่มด้วยคน 3 คนหรือมากกว่านั้นจะทำให้เกิดพลังและแรงผลักดันใหม่เข้าไปสู่กลุ่มเพื่อเสริมสร้างความพยายามของสมาชิกในการสร้างความสัมพันธ์ การติดต่อสื่อสาร และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

ทรอทเซอร์ (Trotzer, 1999, p. 18) ได้กล่าวถึงความหมายของกลุ่มว่า เป็นพื้นที่ที่สมาชิกได้มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน มีการแบ่งปันหรือเปิดเผยเรื่องราวของตนเองเกี่ยวกับความหวังหรือความผิดหวัง ความสุขสมหรือความเจ็บปวด ปัญหาและความสำเร็จของแต่ละคน

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปความหมายของกลุ่มได้ว่าเป็นการรวมตัวของบุคคล 2 บุคคลขึ้นไปเพื่อมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน ดำเนินการต่าง ๆ โดยมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยพบว่าการจัดรูปแบบกลุ่มในปัจจุบันมีความหลากหลาย และแตกต่างออกไปตามวัตถุประสงค์ของกลุ่ม รวมถึงความแตกต่างในจุดมุ่งหมาย ขนาด และลักษณะของกลุ่มที่ถูกสร้างขึ้นในแต่ละสถานการณ์ จึงมีผู้สนใจศึกษาและแบ่งประเภทของกลุ่มไว้ดังนี้

จาคอบส์ และคนอื่น ๆ (Jacobs et al., 2002, pp. 6-19) ได้แบ่งประเภทของกลุ่มต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของกลุ่มไว้ดังนี้

1. กลุ่มการศึกษา (Education Groups) เป็นกลุ่มที่ตั้งขึ้นเพื่อให้ข้อมูลความรู้ในประเด็นต่าง ๆ แก่สมาชิกกลุ่ม โดยผู้นำกลุ่มต้องเป็นผู้จัดเตรียมและให้ข้อมูลต่าง ๆ แก่สมาชิกกลุ่ม มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้หรือพัฒนาทักษะบางอย่างแก่สมาชิกกลุ่ม เช่น ทักษะทางการเรียน หรือเรียนรู้ผลร้ายที่จะเกิดขึ้นจากการใช้สารเสพติด เป็นต้น กลุ่มการศึกษาแบบนี้มักจะใช้เวลาในภาพรวมประมาณสองถึงแปดชั่วโมง และอาจจะพบกันสัปดาห์ละหนึ่งถึงสองครั้ง

2. กลุ่มอภิปราย (Discussion Groups) เป็นกลุ่มที่ให้ความสนใจกับหัวข้อหรือประเด็นต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นมากกว่าที่จะให้ความสนใจกับความวิตกกังวลของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้มีส่วนร่วมในกลุ่มได้มีโอกาสในการแบ่งปันความคิดหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน ผู้นำกลุ่มเป็นเพียงแค่ผู้เอื้ออำนวยให้สมาชิกได้มีโอกาสในการแบ่งปันร่วมกัน

3. กลุ่มการทำงาน (Task Groups) เป็นกลุ่มที่มุ่งเน้นเฉพาะเจาะจงที่เรื่องงาน เช่น กลุ่มหารือเรื่องของคนไข้ในเวิร์ดจิตเวช การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในหอพักนักศึกษา หรือ พูดคุยนโยบายการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ในโรงเรียน และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เป็นรูปแบบหนึ่งของกลุ่มการทำงาน ที่ถูกนำมาใช้ในการประเมินหรือเพื่อทำความเข้าใจกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้ชัดเจน ผู้นำกลุ่มเป็นผู้เชื้ออำนวยการให้สมาชิกกลุ่มได้อภิปรายและมีปฏิสัมพันธ์ในเรื่องของงานที่กำหนดไว้

4. กลุ่มเจริญงอกงามและกลุ่มประสบการณ์ (Growth Groups and Experiential Groups) เป็นกลุ่มที่ให้ความสำคัญกับประสบการณ์ที่เป็นอยู่ และให้ความสำคัญกับสมาชิกกลุ่ม ผู้ที่มีแรงจูงใจจะเรียนรู้เพื่อให้เกิดประโยชน์จากการเข้าร่วมกลุ่มเจริญงอกงามกลุ่มที่กรู๊ป (T-Groups) กลุ่มฝึกอบรม (Training Groups) ซึ่งเป็นกลุ่มที่ได้รับความนิยมมากก็เป็นรูปแบบหนึ่งของกลุ่มเจริญงอกงาม การเข้าร่วมกลุ่มนี้สมาชิกกลุ่มจะได้รับโอกาสในการค้นหาและพัฒนาเป้าหมายส่วนบุคคลและเกิดความเข้าใจในตัวบุคคลอื่นได้ดีขึ้น เป้าหมายของกลุ่มคือการสร้างความเปลี่ยนแปลงของรูปแบบการดำเนินชีวิต เกิดการตระหนักรู้ในสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ดีกว่าเดิม เช่น พัฒนาการสื่อสารระหว่างบุคคล การประเมินค่านิยมของตนเอง ผู้นำกลุ่มจะออกแบบกิจกรรมที่ทำให้ประสบการณ์แก่สมาชิกกลุ่ม เพื่อให้ได้เกิดระดับของความเข้าใจในตนเองอย่างแท้จริง

5. กลุ่มให้คำปรึกษาและกลุ่มบำบัด (Counseling and Therapy Groups) กลุ่มให้คำปรึกษาและกลุ่มบำบัดมีความแตกต่างจากกลุ่มเจริญงอกงามคือสมาชิกของกลุ่มนี้จะเป็นบุคคลที่มีปัญหาบางอย่างในชีวิตของตน ผู้นำกลุ่มจะให้ความสำคัญกับความแตกต่างของสมาชิกและปัญหาของพวกเขา สมาชิกกลุ่มจะใช้ความพยายามในการช่วยเหลือใครคนใดคนหนึ่งร่วมกับการแนะแนวทางของผู้นำกลุ่ม กลุ่มให้คำปรึกษาจะให้ความสำคัญในบทบาทของสมาชิกกลุ่ม บทบาทของผู้นำกลุ่ม นำเสียงที่เหมาะสม และการใช้ทฤษฎีต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา

6. กลุ่มสนับสนุน (Support Groups) กลุ่มประเภทนี้สมาชิกกลุ่มจะได้แบ่งปันความคิด ความรู้สึก และได้ช่วยเหลือสมาชิกคนอื่น กลุ่มสนับสนุนทำให้สมาชิกได้เรียนรู้ว่าคนที่ยึดติดอยู่กับปัญหาจะมีความรู้สึก อารมณ์และความคิดที่คล้ายคลึงกัน บทบาทของผู้นำกลุ่มในการสนับสนุนกลุ่มคือการส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มได้แบ่งปันซึ่งกันและกัน ให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกกลุ่มด้วยการพูดคุยอย่างตรงไปตรงมา

7. กลุ่มช่วยเหลือตนเอง (Self-Help Groups) กลุ่มนี้จะใช้การแบ่งปันประสบการณ์ ความคิดความรู้สึกเพื่อให้กำลังใจซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม กลุ่มช่วยเหลือตนเองมักจะใช้โมเดล

AA 12 ขึ้นตอนในการดำเนินกลุ่ม มีต้นแบบมาจากกลุ่มช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้ติดแอลกอฮอล์ นิรนาม ที่เป็นการนำประสบการณ์ของสมาชิกกลุ่มถ่ายทอดและแบ่งปันซึ่งกันและกัน

ทรอทเซอร์ (Trotzer, 1999, p. 314) ได้จัดประเภทของกลุ่มที่มีความแตกต่างกันเพื่อช่วยให้กระบวนการดำเนินไปได้ดีและเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำหน้าที่ของผู้นำกลุ่ม หรือผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งกลุ่มแต่ละประเภทมีคุณลักษณะที่สัมพันธ์กับจุดมุ่งเน้นของกลุ่ม ภาวะผู้นำของกลุ่ม ขนาดของกลุ่ม และวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันออกไป แบ่งได้เป็น 6 ประเภท ดังนี้

1. กลุ่มแนะแนวและทักษะชีวิต (Guidance and life skills group) หรือกลุ่มการให้จิตศึกษา (Psychoeducation) ประกอบด้วย กลุ่มแนะแนวขนาดใหญ่ กลุ่มแนะแนวขนาดเล็ก กลุ่มพบปะในห้องเรียน กลุ่มแนะแนวและให้สุขภาพจิตศึกษา ห้องเรียนแนะแนวอาชีพ ห้องเรียนของความรู้สึก ห้องเรียนเพื่อการรู้จักตนเอง กลุ่มพัฒนามนุษย์สัมพันธ์ และ กลุ่มพัฒนาทักษะชีวิต

2. กลุ่มให้คำปรึกษา (Counseling groups) ประกอบด้วย กลุ่มปรึกษาปัญหาทั่วไป กลุ่มปรึกษาเฉพาะกรณี กลุ่มพัฒนาศักยภาพมนุษย์ และ กลุ่มเพื่อการแก้ไขปัญหา

3. กลุ่มจิตบำบัด (Psychotherapy groups) กลุ่มแบบนี้จะมีความแตกต่างจากกลุ่มอื่น ๆ ในเรื่องพื้นฐานของปัญหา คุณสมบัติของผู้นำ และสถานที่ที่จะใช้ในการดำเนินกระบวนการในการบำบัดรักษา

4. กลุ่มสนับสนุนและช่วยเหลือตนเอง (Support and self-help groups) ได้แก่ กลุ่มให้คำปรึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อน

5. กลุ่มเพื่อการปรึกษา (Consultation groups) ประกอบด้วย กลุ่มเพื่อการปรึกษาเฉพาะกรณี และ กลุ่มซีกรุป (C-Groups)

6. กลุ่มเพื่อพัฒนาความองกวม (Growth groups) ได้แก่ กลุ่มเพื่อพัฒนาความองกวมในโรงเรียน

เนลสัน-โจนส์ (Nelson-Jones, 1992, pp. 2-6) ได้อธิบายถึงประเภทของกลุ่มที่ใช้ในการฝึกอบรมไว้ดังนี้

1. กลุ่มอภิปราย (Discussion Groups) เป็นกลุ่มที่มุ่งเน้นในเรื่องการพูดคุยเฉพาะหัวข้อ เช่น วิธีการรับมือกับผู้ติดเชื้อ HIV กลุ่มอภิปรายจะให้ความสนใจกับเนื้อหาหรือประเด็นในการอภิปรายมากกว่าที่จะสนใจในเรื่องของสัมพันธภาพภายในกลุ่มหรือการพัฒนาทักษะต่าง ๆ เป้าหมายหลักคือ การให้สมาชิกกลุ่มเข้ามามีส่วนร่วมและเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจในประเด็นที่กำหนดไว้

2. กลุ่มเพื่อให้ข้อมูล (Information Groups) เป็นกลุ่มเพื่อการส่งต่อข้อมูลข่าวสาร บางสิ่ง ข้อมูลที่ให้จะเป็นการจัดเตรียมโดยสมาชิกคนใดคนหนึ่ง ซึ่งมักจะเป็นหน้าที่ของผู้นำกลุ่ม

ข้อมูลที่ให้อาจจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับข้อมูลด้านการทำงาน ข้อมูลด้านเพศศึกษา และความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดและของมีนเมา กลุ่มแบบนี้มีเป้าหมายทางด้านการศึกษาคือช่วยให้ผู้เข้าร่วมกลุ่มได้รับความรู้ในเรื่องที่ต้องการ

3. กลุ่มเป้าหมายเรื่องการทำภารกิจ (Task-oriented Groups) เป็นกลุ่มที่ทำให้ความสำคัญกับเรื่องภารกิจ และเป็นมากกว่าแค่การพูดคุย อย่างน้อยจะมีเรื่องของการตัดสินใจหรือวางแผนลงมือทำอะไรบางสิ่ง กลุ่มนี้จะมีเป้าหมายในการดำเนินกลุ่มที่ชัดเจน การพัฒนาของสมาชิกในกลุ่มจะเชื่อมโยงกับการดำเนินงานของกลุ่ม และถ้าการทำภารกิจสำเร็จ กลุ่มก็อาจจะสลายตัว

4. กลุ่มพัฒนาความงอกงาม (Growth Groups) เป็นกลุ่มที่มีชื่อเรียกที่แตกต่างกันออกไปหลายชื่อ ได้แก่ กลุ่มเพื่อการพบปะ กลุ่มส่งเสริมความรู้สึก ที่กรุป (T-groups) กลุ่มเพื่อการทดลอง กลุ่มมนุษยสัมพันธ์ เป็นต้น ค่านิยมสำคัญของกลุ่มพัฒนาความงอกงาม คือการลดลักษณะทางสังคม ปลุกฝังการมีน้ำใจ และความซื่อสัตย์ เน้นการทำงานที่เป็นปัจจุบัน การติดต่อกันระหว่างบุคคลต่อบุคคล และกับสมาชิกคนอื่น ๆ กลุ่มประเภทนี้จะมีการใช้เวลาที่จำกัดเช่น มาราวอนกรุปในเวลา 1 สัปดาห์

5. กลุ่มให้คำปรึกษา (Counseling Groups) ในกลุ่มให้คำปรึกษาผู้นำกลุ่มจะใช้การสร้างปฏิสัมพันธ์และสัมพันธ์ภาพที่ดีในการให้ความช่วยเหลือแก่สมาชิกเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของพวกเขา สมาชิกในกลุ่มจะใช้วิธีการปรึกษากับกลุ่มมากกว่าจะใช้การปรึกษาแบบรายบุคคล ซึ่งโอลเซน (Ohlsen, 1977, as cited in Nelson-Jones, 1992, p. 4) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับกลุ่มให้คำปรึกษาในการช่วยเหลือผู้ขอรับคำปรึกษา ดังนี้ 1) เพื่อช่วยในการหาหรือในสิ่งที่สมาชิกมีความกังวล 2) เพื่อให้ค่านิยมกับพฤติกรรมใหม่ที่พึงประสงค์ 3) เพื่อให้ได้ฝึกฝนทักษะปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่สำคัญ และ 4) เพื่อสร้างพฤติกรรมใหม่ให้เป็นผลสำเร็จ

6. กลุ่มจิตบำบัด (Psychotherapy Groups) เป็นกลุ่มที่มีความแตกต่างจากกลุ่มให้คำปรึกษาและกลุ่มเพื่อการพบปะในหลากหลายมิติ มีลักษณะของการรวมกลุ่มเพื่อให้การรักษาหรือบำบัดอย่างเข้มข้น และใช้เวลาค่อนข้างยาวนาน บ่อยครั้งที่มีการรวมกลุ่มกันทั้งผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอก เพื่อให้บุคคลที่มีปัญหาความบกพร่องทางอารมณ์ และมีขาดแคลนทักษะด้านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลได้ทำงานร่วมกัน

7. กลุ่มเพื่อการช่วยเหลือตนเอง (Self-Help Groups) มีชื่อเรียกอื่น ๆ เช่น กลุ่มสนับสนุนเพื่อน กลุ่มสนับสนุนซึ่งกันและกัน และกลุ่มการแบ่งปัน เป็นต้น เป็นกลุ่มที่มีลักษณะใหญ่มีสมาชิกจำนวนมาก ผู้นำกลุ่มมักเป็นหนึ่งในจำนวนสมาชิกทั้งหมดแต่ยังคงมีผู้เชี่ยวชาญสำหรับเป็นที่ปรึกษา กลุ่มประเภทนี้มีความสำคัญอย่างมากในการแบ่งปันและให้การสนับสนุนซึ่งกันและกัน

8. เครือข่ายสนับสนุน (Support Groups) บุคคลที่อยู่ในกลุ่มนี้มีระดับการติดต่อเชื่อมโยงกับผู้อื่นที่หลากหลาย ตามความเป็นจริงแล้วคนเรามีเครือข่ายสนับสนุนหลากหลายเครือข่ายแตกต่างกันออกไป กลุ่มที่ทำงาน กลุ่มครอบครัว เพื่อนฝูง สถานที่เที่ยว หรือโรงเรียน เป็นต้น บ่อยครั้งที่คนเรามองหาความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญ แต่เรากลับมีเครือข่ายที่จะช่วยเหลือหรือสนับสนุนเราอย่างไม่เพียงพอ ดังนั้นเครือข่ายสนับสนุนจึงเป็นกลุ่มอย่างไม่เป็นทางการมากกว่ากลุ่มที่เป็นทางการอย่างกลุ่มเพื่อการช่วยเหลือตนเอง (Self-Help Groups)

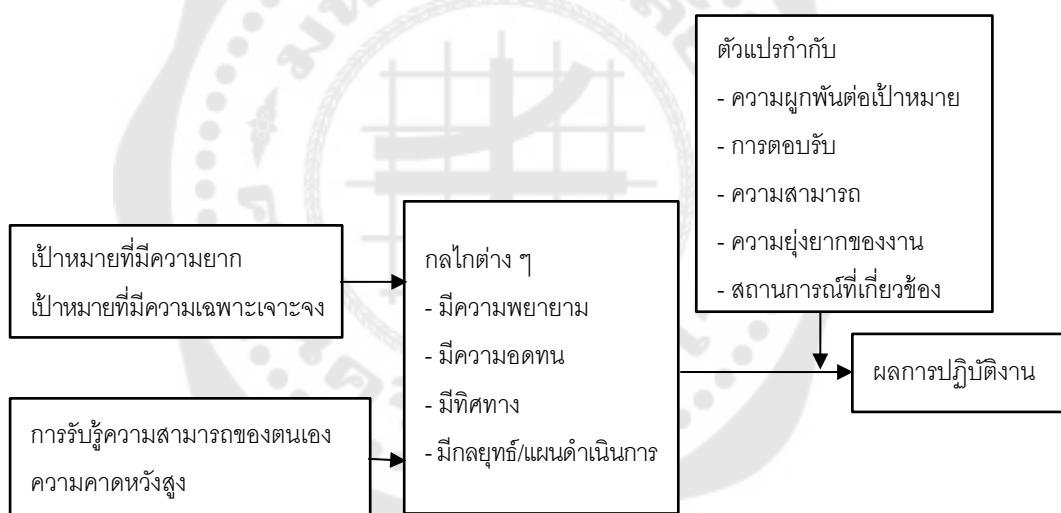
9. กลุ่มฝึกอบรม (Training Groups) เป็นกลุ่มที่มีข้อจำกัดในเรื่องของการกำหนดเวลา มีโครงสร้างของกลุ่มที่เฉพาะเจาะจง ใช้การกำหนดเป้าหมายและโปรแกรมของการเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ ไว้ล่วงหน้า ส่วนใหญ่จะมุ่งพัฒนาประเด็นพื้นฐานเกี่ยวกับทักษะทางสังคม เช่น การฝึกทักษะการกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม การจัดการด้านความโกรธ การบริหารความขัดแย้ง และยังมีมุ่งประเด็นการฝึกอบรมในทักษะด้านอื่น ๆ ที่มีความสำคัญกับการดำรงชีวิตด้วยเช่นกัน เช่น ด้านการศึกษา ด้านการให้ความรู้เรื่องสุขภาพ การให้ความรู้ด้านการทำงาน และการดำเนินชีวิต เป็นต้น ผู้นำกลุ่มฝึกอบรมจะใช้ทักษะการสอนและทักษะการเอื้ออำนวย (Didactic and Facilitative Skills) ร่วมกันในการช่วยเหลือสมาชิกกลุ่ม ให้สามารถพัฒนาทักษะและสามารถเชื่อมโยงสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปสู่การนำไปใช้ได้จริงหลังจากการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมแล้ว

กลุ่มฝึกอบรมถูกนำมาใช้เพื่อเสริมสร้างหรือพัฒนาทักษะด้านการจัดการกับบุคคล เช่น กลุ่มฝึกอบรมเพื่อการตัดสินใจ กลุ่มเพื่อสร้างแรงจูงใจ หรือกลุ่มเพื่อพัฒนาการสื่อสารระหว่างบุคคล นอกจากนี้ยังมีชื่อเรียกที่หลากหลาย ได้แก่ กลุ่มฝึกอบรมมนุษยสัมพันธ์ หรือกลุ่มฝึกอบรมพลวัตกลุ่ม เป็นต้น ซึ่งชื่อเรียกต่าง ๆ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ใช้ในการพัฒนาทักษะด้านนั้น ๆ ทั้งนี้จุดมุ่งหมายของการฝึกอบรมก็เป็นไปเพื่อพัฒนาทักษะต่าง ๆ ของสมาชิกกลุ่ม โดยมุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับการทำงานและผลที่สมาชิกได้รับจากกลุ่มฝึกอบรม (Berger & Berger, 1986, p. 1)

ดังนั้นอาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า กลุ่มฝึกอบรมเป็นกลุ่มที่มีโครงสร้างอย่างเฉพาะ เจาะจง และมีการกำหนดเวลาที่ชัดเจนในการดำเนินการฝึกอบรม โดยมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้เกิดการเรียนรู้ที่ชัดเจน โดยผู้นำกลุ่มจะเน้นในเรื่องทักษะการสอนและทักษะการเอื้ออำนวยที่จะช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้สร้างหรือพัฒนาทักษะ วิธีการ หรือแนวคิดต่าง ๆ ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ลักษณะสำคัญของกลุ่มฝึกอบรม คือ จะใช้การสอนและการฝึกอย่างเป็นระบบ โดยให้ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมหรือสมาชิกกลุ่มมีส่วนร่วมในการฝึกอบรมทักษะต่าง ๆ ด้วยตนเอง

2.2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มฝึกอบรม

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมและเป็นฐานคิดในการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ของการฝึกอบรม คือ ทฤษฎีการตั้งเป้าหมาย (Goal Setting Theory) โดย แอดวิน เอ ล็อค และแกรี พีลาธัม (Edwin A. Locke & Gary P. Latham) ที่มีแนวคิดที่ว่า ผลทางพฤติกรรมของบุคคลเกิดจากการใส่ใจและตั้งใจในเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยการใช้ความสนใจและความพยายาม รวมทั้งสร้างแรงจูงใจในการประสบความสำเร็จให้กับตนเอง ซึ่งการตั้งเป้าหมายตามแนวคิดของทฤษฎีนี้ระบุว่า เป้าหมายจะต้องมีความท้าทายเพียงพอ เป็นเป้าหมายที่มีความชัดเจน เฉพาะเจาะจง และบุคคลสามารถรับรู้ได้ว่าเป้าหมายนี้สามารถประสบความสำเร็จได้โดยไม่ต้องยากนัก มีเอกสารงานวิจัยจำนวนมากที่สรุปถึงผลลัพธ์เชิงบวกของการนำทฤษฎีการตั้งเป้าหมายไปใช้ให้เกิดผลทางพฤติกรรมของบุคคลที่ดีขึ้น (Locke & Latham, 1990, p. 71)

ภาพประกอบ 3 แนวคิดทฤษฎีการตั้งเป้าหมาย

ที่มา: Schermerhorn; Hunt; & Osborn (2005, p. 165)

จากภาพประกอบ 3 แสดงให้เห็นว่าแนวคิดตามทฤษฎีนี้มีเป้าหมายของบุคคลเป็นจุดเริ่มต้น ร่วมกับการรับรู้ความสามารถของตนเองที่ทำงานร่วมกับกลไกต่าง ๆ ของบุคคล ได้แก่ ความพยายาม ความอดทน การปฏิบัติอย่างมีทิศทาง และการวางแผนดำเนินการที่ดี ทำให้ส่งผลต่อพฤติกรรมที่ดีตามมา โดยมีตัวแปรกำกับคือความผูกพันต่อเป้าหมาย การได้รับการตอบรับ ความสามารถที่มี รวมทั้งความยุ่งยากของงานและสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน

2.3 วัตถุประสงค์ของกลุ่มฝึกอบรม

วัตถุประสงค์ของกลุ่มฝึกอบรมคือ การมุ่งเน้นให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในทางบวกแก่ผู้รับการฝึกอบรมหรือสมาชิกกลุ่ม และส่งผลที่ดีแก่ตัวเองหรือกับกลุ่มสังคมที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ โดยมีผู้ให้วัตถุประสงค์ของกลุ่มฝึกอบรมดังต่อไปนี้

ปีเตอร์ บี สมิทท์ (Smith, 1980, p. 31) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของกลุ่มฝึกอบรมว่าจะช่วยในการพัฒนาบุคคล 3 ประการ ดังนี้

1. ช่วยเพิ่มความรู้สึกรับรู้ หรือความไวในการรับรู้ถึงปฏิกิริยาของคนอื่น ๆ ที่มีต่อพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง

2. ช่วยเพิ่มความสามารถในการวินิจฉัยหรือคิดพิจารณา หมายถึงสามารถสรุปได้อย่างถูกต้องเกี่ยวกับพฤติกรรมที่กำลังเกิดขึ้นระหว่างบุคคลอื่น

3. ช่วยเพิ่มทักษะในการปฏิบัติ หมายถึงความสามารถในการเลือกและแสดงออกถึงทักษะในลักษณะต่าง ๆ ได้ถูกต้องตามสถานการณ์

ซูซาน เอ วีแลน (Wheelan, 2005, p. 192) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์หรือความต้องการของสมาชิกที่มีต่อการเข้าร่วมกลุ่ม ดังนี้

1. ได้เรียนรู้เกี่ยวกับทักษะหรือเพิ่มพูนความสามารถด้านใดด้านหนึ่งที่จะนำไปใช้ในบริบททางสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ได้เรียนรู้ความแตกต่างว่าสถานการณ์ใดที่ต้องใช้หรือไม่ต้องใช้ทักษะพิเศษต่าง ๆ ที่ได้รับการฝึกฝนมา

3. ได้พัฒนาทัศนคติและความเชื่อต่าง ๆ ที่เป็นการส่งเสริมทักษะที่ได้รับมา

4. ได้สังเกตความสามารถของบุคคลในการแสดงออกถึงทักษะต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน น่าสนใจ และด้วยวิธีการพิเศษ

5. ได้พัฒนาอารมณ์ในทางบวก

6. ได้ฝึกฝนทักษะทางด้านจิตใจ

7. ได้อภิปรายและร่วมหารือเกี่ยวกับทักษะต่าง ๆ

8. ได้ฝึกปฏิบัติทักษะต่าง ๆ อย่างเปิดเผย

9. ได้รับข้อมูลสะท้อนกลับจากสมาชิกคนอื่นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของพวกเขา

10. ได้รับการชื่นชม การให้กำลังใจ และการส่งเสริมให้ทำในสิ่งที่มีประสิทธิภาพ

2.4 ขั้นตอนของกลุ่มฝึกอบรม

ซูซาน เอ วีแลน (Wheelan, 2005, pp. 16-19) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของการดำเนินกลุ่ม โดยแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นของการพึ่งพาและรวบรวม (Dependency and Inclusion) ในขั้นตอนนี้ สมาชิกกลุ่มจะอยู่ในช่วงของการพึ่งพาผู้นำกลุ่ม เนื่องจากสถานการณ์การเริ่มต้นของกลุ่มมักจะมี ความเครียดหรือความวิตกกังวลเกิดขึ้นเสมอ เนื่องจากเป็นสถานการณ์ใหม่ที่สมาชิกกลุ่มไม่เคย ประสบมาก่อนและยังไม่เข้าใจในกลุ่มอย่างชัดเจน แต่เมื่อสมาชิกกลุ่มมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน รู้ถึงวัตถุประสงค์ของกลุ่มและมีเป้าหมายร่วมกัน สมาชิกจะเกิดความรู้สึกพึ่งพิง เริ่มต้นที่จะไว้วางใจผู้อื่น และพร้อมที่จะก้าวไปสู่ขั้นตอนต่อไปอย่างรู้สึกปลอดภัยและเต็มใจ

ขั้นที่ 2 ขั้นไร้อารมณ์พึ่งพิงและต่อสู้ (Counter dependency and Fight) เป็นขั้นตอนที่ มีความขัดแย้งเกิดขึ้นระหว่างสมาชิกคนใดคนหนึ่งกับผู้นำกลุ่ม หรือมีความขัดแย้งระหว่าง สมาชิกด้วยกัน หรือมีความขัดแย้งระหว่างสมาชิกหลายคนกับผู้นำกลุ่ม หากไม่สามารถจัดการกับ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้ โอกาสที่สมาชิกจะถอนตัวออกจากกลุ่มมีสูงมาก จนกระทั่งกลุ่มอาจจะ ต้องยุติลง แต่หากสามารถจัดการกับความขัดแย้งได้จนเป็นที่พอใจของสมาชิกกลุ่ม และสามารถ นำกลุ่มกลับเข้าไปสู่สภาพแวดล้อมที่รู้สึกปลอดภัยได้ ผู้นำกลุ่มจะได้รับการยอมรับและมีความพร้อม ที่จะก้าวไปสู่ขั้นตอนต่อไปของการดำเนินกลุ่มได้

ขั้นที่ 3 ขั้นของความเชื่อใจและการสร้างสิ่งใหม่ (Trust and Structure) เมื่อความ ขัดแย้งถูกจัดการให้หมดไป สมาชิกกลุ่มก็จะรู้สึกปลอดภัย และเชื่อใจในผู้นำกลุ่มหรือสมาชิก คนอื่นๆจนสามารถเปิดเผยความรู้สึกให้แก่กันและกันได้อย่างจริงใจ มีความรู้สึกเป็นมิตรและ ร่วมมือกันในการรับผิดชอบต่อกิจกรรมของกลุ่มอย่างชัดเจน และเมื่อสมาชิกกลุ่มยอมรับร่วมกันว่า เป้าหมายของกลุ่มเป็นสิ่งที่เหมาะสมและสามารถยอมรับที่จะต้องปฏิบัติดังนั้นได้ กลุ่มจะให้ความ ร่วมมือและมีการวางแผนแนวทางไปสู่การบรรลุความสำเร็จของกลุ่มร่วมกัน

ขั้นที่ 4 ขั้นของการทำงาน (Work) เป็นขั้นตอนที่กลุ่มมีความพร้อมจะทำงาน ร่วมกัน ซึ่งเป้าหมายของขั้นนี้คือ ทำงานที่ได้รับได้อย่างดี มีส่วนในการแก้ไขความขัดแย้งร่วมกัน และรักษาประสิทธิภาพที่ดีไว้ได้ตลอดช่วงระยะเวลา ซึ่งการที่สมาชิกในกลุ่มรับรู้ถึงบทบาทของตนเองและผู้อื่นเมื่ออยู่ร่วมกัน รวมทั้งให้การสนับสนุนซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดี ซึ่งจะทำให้ผลงานของกลุ่มออกมาดีด้วยเช่นกัน

ขั้นที่ 5 ขั้นการยุติกลุ่ม (Termination) เป็นขั้นตอนสุดท้ายของกลุ่มเพราะกลุ่มได้ ปฏิบัติภารกิจที่ต้องกระทำร่วมกันแล้วเสร็จ ซึ่งการยุติกลุ่มมีรูปแบบที่หลากหลาย ได้แก่ การที่

สมาชิกกลุ่มช่วยกันประเมินผลงานที่ได้ทำร่วมกันมา การให้ผลสะท้อนกลับซึ่งกันและกัน หรือการแสดงความรู้สึกต่อกันในในกลุ่ม (Lundgren & Knight, 1978, as cited in Wheelan, 2005, p. 19)

จาคอบส์ และคนอื่นๆ (Jacobs et al., 2002, pp. 29-31) ได้แบ่งขั้นตอนของกลุ่มออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้น (The Beginning Stage) เป็นขั้นแรกที่สมาชิกกลุ่มจะได้พบกัน อาจเป็นความรู้สึกที่ไม่ปกติสำหรับสมาชิกกลุ่ม และเมื่อเข้าสู่การพบกันในครั้งที่สอง ความเชื่อมั่นที่มากเพียงพอจึงจะเกิดขึ้น ในขั้นเริ่มต้นผู้นำกลุ่มจะต้องสร้างสัมพันธภาพที่ดีให้เกิดขึ้นภายในกลุ่ม ด้วยการละลายพฤติกรรม พูดคุยถึงบทบาทของสมาชิกกลุ่ม สร้างความชัดเจนในวัตถุประสงค์ของกลุ่ม กำหนดโครงสร้างของกลุ่มและสร้างความคุ้นเคย

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการ (The Working Stage) เป็นขั้นตอนที่สมาชิกกลุ่มจะให้ความสนใจในวัตถุประสงค์ของกลุ่ม ขั้นตอนนี้สมาชิกจะได้เรียนรู้ถึงวิธีการ แนวทางหรือประเด็นที่หลากหลาย หรือมีส่วนร่วมในการแบ่งปันและช่วยเหลือส่งเสริมซึ่งกันและกัน สมาชิกจะมีปฏิสัมพันธ์กันภายในกลุ่มซึ่งผู้นำกลุ่มต้องให้ความสนใจในรูปแบบของปฏิสัมพันธ์และทัศนคติของสมาชิกกลุ่มที่มีต่อคนอื่นหรือต่อผู้นำกลุ่ม ซึ่งสมาชิกกลุ่มจะได้เรียนรู้จากสมาชิกคนอื่น ๆ จากการพูดคุยและการให้ข้อมูลย้อนกลับด้วยเทคนิควิธีการต่าง ๆ เช่น การสอน การบรรยาย การให้ข้อมูลย้อนกลับ การให้การบ้าน เป็นต้น

ขั้นที่ 3 ขั้นยุติกลุ่ม (The Closing Stage) เป็นขั้นตอนที่ให้ความสำคัญกับการยุติกลุ่ม สมาชิกจะแบ่งปันกันถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้ แนวทางที่จะใช้ในการเปลี่ยนแปลง และการวางแผนนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในชีวิต ในขั้นตอนนี้ผู้นำกลุ่มจะช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้จัดการกับความวิตกกังวลต่างที่มีอยู่ของกลุ่ม เกิดความมั่นใจที่จะนำพาชีวิตตนเองต่อไป และให้กำลังใจซึ่งกันและกัน

เนลสัน-โจนส์ (Nelson-Jones, 1992, pp. 48-49) ได้แบ่งขั้นตอนของกลุ่มฝึกอบรม (Stages of Training Group) ไว้เป็น 4 ขั้นตอน ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในการดำเนินการกลุ่มฝึกอบรม ประกอบด้วย 1) ขั้นเตรียมการ (Preparatory Stage) 2) ขั้นเริ่มต้น (Initial Stage) 3) ขั้นดำเนินการ (Working Stage) และ 4) ขั้นยุติกลุ่มฝึกอบรม (Ending Stage) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ (The Preparatory Stage) เป็นขั้นตอนที่เกิดขึ้นก่อนที่สมาชิกกลุ่มจะได้พบกัน เป็นขั้นตอนเริ่มต้นกระบวนการของกลุ่มฝึกอบรม ในขั้นตอนนี้ ผู้นำมีสิ่งที่จะต้องกำหนดมากมาย เช่น การตัดสินใจเกี่ยวกับการมีผู้ช่วยนำกลุ่ม (Co-Leader) เป้าหมายของกลุ่ม (Goal for the Group) การกำหนดรูปแบบและระยะเวลาของกลุ่มฝึกอบรม (Settle on Format and Length of Group) ขนาดของกลุ่ม (Group Size) จำนวนครั้งและระยะเวลาในการฝึกอบรม

แต่ละครั้ง (Settle on Frequency and Duration of Sessions) สถานที่จัดกิจกรรม อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก (Decide Location, Physical Setting and Facilities) การกำหนดเนื้อหาและวิธีการที่จะใช้ในการจัดกลุ่มฝึกอบรม (Decide on Training Methods and Material)

ขั้นที่ 2 ขั้นเริ่มต้น (The Initial Stage) ขั้นเริ่มต้นกลุ่มฝึกอบรมจะเริ่มขึ้นเมื่อมีการประชุมกลุ่มฝึกอบรมและได้การพบกันเป็นครั้งแรกระหว่างผู้นำกลุ่มกับสมาชิกกลุ่ม ในขั้นนี้อาจจะใช้ช่วงเวลาของชั่วโมงแรกที่พบกัน (First Session) หรืออาจใช้ในการพบกันของทุกๆ ครั้งอย่างต่อเนื่อง (Subsequent Sessions) ขั้นเริ่มต้นนี้ดำเนินไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการสร้างสัมพันธภาพ (Relationship Building) และสร้างความคุ้นเคยซึ่งกันและกัน รวมทั้งการกำหนดบทบาทหน้าที่ (Task Orientation) ของสมาชิกกลุ่มและผู้นำกลุ่มเพื่อให้เกิดความคุ้นเคยต่อกัน ในขั้นนี้ผู้นำกลุ่มจะใช้หลักการและทักษะต่าง ๆ ในการละลายพฤติกรรม (Ice Breaking) ของสมาชิกผู้เข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม และใช้ทักษะการเอื้ออำนวย (Facilitation Skill) เพื่อช่วยให้สมาชิกเกิดความคุ้นเคย มีความไว้วางใจ เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตน และสร้างบรรยากาศของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในกลุ่ม การดำเนินการในขณะนี้ สมาชิกกลุ่มจะถูกพาเข้าไปสู่การรับรู้ภารกิจของกลุ่ม (Task of Group) ใน 2 ประเด็นหลัก คือ ประเด็นที่ 1. การเข้าใจหัวข้อของการฝึกอบรม ด้วยการอธิบายรายละเอียดของโปรแกรมอย่างคร่าว ๆ ให้สมาชิกได้ทราบ รวมถึงอธิบายรูปแบบและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ต้องการ รวมถึงรายละเอียดเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่สมาชิกกลุ่มได้รับรู้เบื้องต้น ประเด็นที่ 2. สมาชิกกลุ่มจะได้รับการส่งเสริมให้ทำการประเมินทักษะ จุดแข็ง และจุดด้อยของสมาชิกกลุ่มในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมนั้น ซึ่งการประเมินตนเองในขั้นต้น (Initial self-assessment) และการตั้งเป้าหมายส่วนบุคคล (Setting of Personal Goal) ไม่เพียงแต่ช่วยกระตุ้นแรงจูงใจในการฝึกอบรมของสมาชิกกลุ่มเท่านั้น แต่ยังสามารถนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบการวัดและการประเมินความก้าวหน้าอีกด้วย ซึ่งทักษะการเอื้ออำนวย (Facilitation Skill) ที่สำคัญสำหรับผู้นำกลุ่ม มีรายละเอียดดังนี้ (Nelson-Jones, 1992, pp. 122-134)

1. การจัดที่นั่งสำหรับสมาชิก (Arrange Seating) ผู้นำกลุ่มต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับคุณค่าของการมีปฏิสัมพันธ์ในกลุ่ม ส่วนใหญ่แล้วมักจะจัดที่นั่งเป็นแบบครึ่งวงกลมแบบเปิด เพราะการจัดที่นั่งแบบนี้ผู้นำกลุ่มสามารถสื่อสารไปยังสมาชิกกลุ่มทุกคนได้โดยตรง ซึ่งกลุ่มการให้คำปรึกษาและกลุ่มจิตบำบัดมักจะใช้การจัดที่นั่งแบบวงกลมที่เก้าอี้แต่ละตัวจะมีพื้นที่ว่างห่างจากคนอื่น เพราะมองว่าตำแหน่งของที่นั่งทุกตำแหน่งจะได้โอกาสในการปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน แต่ในทางตรงกันข้ามการจัดที่นั่งแบบวงกลมก็มีข้อจำกัดในการทำกลุ่ม

ฝึกอบรมเนื่องจากอาจต้องใช้เทคนิคการสอนเกี่ยวกับทักษะต่าง ๆ ดังนั้นการจัดที่นั่งในลักษณะรูปเกือกม้า (Horseshoe Seating Pattern) ก็จะเป็นประโยชน์สำหรับการทำกลุ่มฝึกอบรม เพราะทำให้เกิดการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกกลุ่ม มีบรรยากาศที่ดีของการเรียนรู้ สามารถสื่อสาร 2 ทาง และเกิดความสนใจที่จะเรียนรู้ร่วมกัน

2. การเปิดกลุ่ม (Opening the First Session) การเปิดกลุ่มจะเริ่มด้วยการสร้างสัมพันธภาพที่ดีให้เกิดขึ้นในกลุ่ม โดยมีเป้าหมายและโครงสร้างของกลุ่มที่ชัดเจน ภายใต้บรรยากาศของความรู้สึกปลอดภัยทางอารมณ์ อาจเริ่มต้นจากการแนะนำตนเอง บอกวัตถุประสงค์ระยะเวลาในการฝึกอบรม และการสร้างข้อตกลงภายในกลุ่มร่วมกัน ทั้งนี้การใช้น้ำเสียง ถ้อยคำ และภาษาท่าทางของผู้นำกลุ่มก็เป็นสิ่งสำคัญ โดยการเปิดกลุ่มสามารถดำเนินการตามแนวทางต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 พูดถึงประเด็นหรือหัวข้อของการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมในครั้งนี้
- 2.2 แนะนำตนเอง
- 2.3 การสื่อสารเรื่องข้อจำกัดด้านเวลาทั้งในแต่ละครั้งของการเข้าร่วมกลุ่ม และตลอดการดำเนินกลุ่ม
- 2.4 กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของกลุ่มฝึกอบรม
- 2.5 ทำความเข้าใจที่ชัดเจนถึงบทบาทหน้าที่ของผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่ม
- 2.6 กระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มมีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ของตน

2.7 สื่อสารเรื่องกิจกรรมต่าง ๆ ที่ต้องปฏิบัติของการเข้าร่วมกลุ่มครั้งแรก

3. การกำหนดกิจกรรมเพื่อสร้างความคุ้นเคย (Decide about Getting Acquainted Exercises) ในกลุ่มฝึกอบรมจะมีการกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้สมาชิกได้รู้จัก และเกิดความคุ้นเคยซึ่งกันและกัน ผู้นำกลุ่มจะเลือกใช้กิจกรรมที่ใช้เวลาไม่มากนัก แต่สมาชิกกลุ่มจะได้ทำกิจกรรมนั้นอย่างทั่วถึง การเลือกใช้กิจกรรมในการสร้างความคุ้นเคยมีความสำคัญอย่างมาก ผู้นำกลุ่มควรเลือกใช้กิจกรรมให้มีความเหมาะสมกับสมาชิกกลุ่มและประเด็นที่เป็นหัวข้อในการดำเนินกลุ่มฝึกอบรม กิจกรรมที่ใช้ในการสร้างความคุ้นเคยและแนะนำตนเอง เช่น การแนะนำตนเอง (Introduce yourself) การกล่าวถึงตนเองอย่างสั้น ๆ (Give a brief introductory speech) การใช้บอลเพื่อแนะนำตนเอง (Use a Ball) หรือการแนะนำเพื่อน (Introduce a Partner)

4. การส่งเสริมการมีส่วนร่วม (Encourage Participation) ในการดำเนินกลุ่มฝึกอบรมผู้นำกลุ่มจะส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งไม่ใช่การบังคับ

หรือควบคุมให้สมาชิกกลุ่มดำเนินการใด ๆ แต่เป็นการกระตุ้นให้ทุกคนมีส่วนร่วมในกลุ่ม เริ่มต้นจากการอธิบายบทบาทและหน้าที่ของตนเองในกลุ่มฝึกอบรม และกระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมต่าง ๆ ของตนเอง เพื่อให้เกิดการตระหนักรู้เกี่ยวกับปัญหาหรือทัศนคติที่อ่อนแอของตนเอง ด้วยการใช้คำถามที่มีลักษณะเชิญชวนให้สมาชิกได้มีส่วนร่วม หรือเปิดเผยเรื่องราวของตนเอง รวมทั้งกระตุ้นให้สมาชิกพูดคุยเพื่อมีปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกคนอื่น ซึ่งอาจไม่ได้ใช้การพูดคุยแต่เพียงอย่างเดียว แต่อาจใช้ภาษาท่าทาง หรือการประสานสายตาส่งออกถึงการยอมรับสมาชิกคนอื่นด้วย

5. การให้ความเข้าใจอย่างเห็นอกเห็นใจ (Empathic Understanding) ผู้นำกลุ่มสามารถเลือกแสดงความเห็นอกเห็นใจต่อสมาชิกกลุ่มด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่เป็นส่วนหนึ่งของทักษะการเอื้ออำนวยให้ประสบความสำเร็จในกลุ่มฝึกอบรม ประกอบด้วย 5 แนวทาง ได้แก่ แนวทางที่ 1 การแสดงความเห็นอกเห็นใจต่อการมีปฏิสัมพันธ์ของสมาชิกสองคนหรือมากกว่านั้น แนวทางที่ 2 การแสดงความเห็นอกเห็นใจต่อสมาชิกทั้งหมดในกลุ่ม แนวทางที่ 3 การแสดงความเห็นอกเห็นใจโดยไม่พูดถึงสมาชิกที่มีความเปราะบางด้านความรู้สึกหรือไม่ค่อยมีบทบาทในกลุ่ม แนวทางที่ 4 การแสดงความเห็นอกเห็นใจโดยให้สมาชิกกลุ่มได้แสดงออกซึ่งความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน และแนวทางที่ 5 การแสดงความเห็นอกเห็นใจโดยระบุให้สมาชิกได้เข้าใจถึงประโยชน์ของการแสดงความเห็นอกเห็นใจทั้งขณะที่อยู่ภายในกลุ่มและเมื่ออยู่นอกกลุ่ม

6. การเปิดเผยตนเอง (Self-disclosure) ประเด็นสำคัญของกลุ่มฝึกอบรมคือ ผู้นำกลุ่มจะมีส่วนร่วมกับกลุ่มได้มากน้อยแค่ไหน ถ้าผู้นำกลุ่มสามารถเปิดเผยตนเองได้ก็จะเป็นการช่วยส่งเสริมบรรยากาศของกลุ่มฝึกอบรมที่มีความจริงใจและดำเนินไปอย่างเป็นธรรมชาติ ทั้งนี้ผู้นำกลุ่มต้องสามารถสื่อความหมายเกี่ยวกับตนเองได้อย่างมีความสอดคล้อง แสดงถึงความจริงใจและเป็นตัวตนที่แท้จริง ทั้งนี้หากผู้นำกลุ่มได้เปิดเผยประสบการณ์ส่วนตัวที่แสดงให้เห็นถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับเรื่องราวของสมาชิก รวมถึงการใช้อารมณ์ขันในการดำเนินกลุ่มอย่างเหมาะสม ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นองค์ประกอบสำคัญของการเปิดเผยตนเองที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินกลุ่มฝึกอบรม

7. การสรุป (Summarizing) การสรุปสามารถใช้ได้ทั้งในช่วงเวลาของการเริ่มต้นกลุ่ม ระหว่างดำเนินกลุ่ม และระยะยุติกลุ่ม ในตอนเริ่มต้นการดำเนินกลุ่มแต่ละครั้ง ผู้นำกลุ่มสามารถสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการเข้าร่วมกลุ่มในครั้งที่ผ่านมา ในระหว่างดำเนินกลุ่มผู้นำกลุ่มก็สามารถที่จะสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ ความรู้สึก สาระสำคัญ รวมถึงทิศทางที่เกิดขึ้นใหม่ในการดำเนินกลุ่ม และระยะยุติกลุ่มฝึกอบรมแต่ละครั้ง ผู้นำกลุ่มสามารถสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการเข้าร่วมกลุ่ม

ในครั้งนั้น ๆ ผู้นำกลุ่มสามารถถามทบทวนถึงสิ่งที่สมาชิกกลุ่มได้รับและสิ่งที่สมาชิกกลุ่มต้องการให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม หรือผู้นำกลุ่มอาจใช้การถามเพื่อให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันสรุปหรือไม่ ผู้นำกลุ่มก็ช่วยสรุปให้อีกครั้งหนึ่ง

ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการ (The Working Stage) กิจกรรมกลุ่มฝึกอบรมที่เหลือจะอยู่ในขั้นตอนนี้ เป็นขั้นตอนการดำเนินการส่วนใหญ่ของการฝึกอบรม ผู้นำกลุ่มจำเป็นต้องใช้ทักษะในการเอื้ออำนวย (Facilitation Skill) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ได้นำเสนอตนเองและได้แสดงความคิดเห็นตอบสนองต่อสมาชิกกลุ่มคนอื่น ๆ แม้ว่าสมาชิกกลุ่มแต่ละคนจะมีความสัมพันธ์ทางสังคม (Social Relationship) ต่อกันนอกกลุ่ม แต่เมื่ออยู่ในกลุ่มฝึกอบรม สมาชิกกลุ่มต้องได้รับการกระตุ้นให้มีส่วนร่วมในความสัมพันธ์ทางงาน (Working Relationship) ทั้งนี้ ผู้นำกลุ่มต้องพยายามทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของการฝึกอบรมที่กำหนดไว้ โดยใช้ทักษะการสอน (Didactic Skills) การบรรยาย (Lectures) การสอนงาน (Coaching) การฝึกซ้อมพฤติกรรม (Rehearsal) และการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การใช้รูปแบบกลุ่มที่แตกต่างและสร้างสรรค์ การใช้แบบฝึกหัดและเกม การมอบหมายและทบทวนการบ้าน

ขั้นที่ 4 ขั้นยุติการอบรม (The Ending Stage) จะมุ่งเน้นไปที่ประเด็นของการปิดกลุ่มฝึกอบรมหรือยุติกิจกรรมกลุ่มฝึกอบรม ด้วยการเชื่อมโยง การรักษา และนำสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการเข้าร่วมกลุ่มไปใช้ภายนอกกลุ่มฝึกอบรม กลุ่มฝึกอบรมส่วนใหญ่จะมีการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการกลุ่มไว้แล้ว เมื่อได้ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ สมาชิกกลุ่มก็จะทราบถึงกรอบเวลาของการเข้าร่วมกลุ่ม อย่างไรก็ตาม ผู้นำกลุ่มอาจต้องช่วยเหลือให้สมาชิกกลุ่มสามารถรับมือกับความรู้สึกที่อาจเกิดขึ้นได้เมื่อกลุ่มต้องยุติลง นอกจากนั้น ผู้นำกลุ่มต้องมุ่งเน้นไปที่การสรุปทักษะหรือความรู้ต่าง ๆ ที่ได้รับระหว่างอยู่ในกลุ่ม และส่งเสริมให้สมาชิกนำความรู้ที่ได้ไปใช้กับตนเองในอนาคต โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมที่ได้รับการออกแบบมาอย่างดีจะมุ่งเน้นไปที่การเชื่อมโยงสิ่งที่ได้เรียนรู้ และการวางรากฐานการเรียนรู้ ให้สามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้จริง หลังจากที่ยุติกลุ่มฝึกอบรมแล้ว รวมทั้งการส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มสามารถประเมินตนเองได้ว่า มีพัฒนาการในระดับที่เหมาะสมอย่างไร สามารถประเมินจุดเด่นและจุดด้อยของตนเองได้ รวมทั้งสามารถวางแผนเสริมสร้างชีวิตที่เชื่อตรงทางการศึกษาของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง

จากประเด็นข้างต้นสรุปได้ว่า แนวคิดเกี่ยวกับขั้นตอนในการดำเนินกลุ่มฝึกอบรมของเนลสัน-โจนส์ (Nelson-Jones) มีขั้นตอนการดำเนินการ 4 ขั้นตอน แต่เนื่องจากในขั้นตอนแรกหรือขั้นเตรียมการ เป็นขั้นตอนดำเนินการก่อนที่จะมีการฝึกอบรมซึ่งผู้วิจัยได้นำไปอยู่ในกระบวนการออกแบบโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมและกระบวนการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยจึง

สนใจที่จะนำแนวคิดอีก 3 ขั้นตอนคือ ขั้นเริ่มต้น ขั้นดำเนินการ และขั้นยุติกลุ่ม ไปใช้ในการดำเนินกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

2.5 เทคนิคที่ใช้ในการฝึกอบรม

เทคนิคที่ใช้ในการฝึกอบรม คือ วิธีการถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจ ทักษะ วิธีการและทัศนคติ ระหว่างผู้ให้การอบรมกับผู้รับการฝึกอบรม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพหรือเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่ต้องการ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้การฝึกอบรมบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งวิธีการและเทคนิคในการฝึกอบรมมีหลายรูปแบบหลายประเภท ซึ่งมีผู้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับเทคนิคในการฝึกอบรม ดังต่อไปนี้

ซูซีย์ สมิทท์ไกร (2548, น. 175-193) กล่าวถึงวิธีการฝึกอบรมที่ยึดตามวัตถุประสงค์และลักษณะการเรียนรู้ของผู้เข้าร่วมการอบรมไว้ 6 ประเภท ได้แก่

1. วิธีการฝึกอบรมที่มุ่งเน้นความรู้และการเรียนรู้เป็นกลุ่ม ประกอบด้วยเทคนิคในการฝึกอบรม ดังต่อไปนี้

1.1 เทคนิคการบรรยาย (Lecture) เป็นการบรรยายให้ความรู้ สาร และข้อมูลต่าง ๆ โดยวิทยากรหรือผู้มีความรู้ในเรื่องนั้น จัดเป็นการสื่อสารแบบทางเดียว (One-Way Communication) ดังนั้นวิทยากรหรือผู้บรรยายจะเป็นผู้ที่มีความรู้เป็นอย่างดีในการฝึกอบรม โดยวิทยากรเป็นผู้จัดเตรียมเนื้อหาในการบรรยาย สื่อที่ใช้ในการนำเสนอ และเอกสารประกอบการบรรยาย

1.2 การอภิปรายกลุ่ม (Group Discussion) เป็นการฝึกอบรมที่ใช้วิธีการแบ่งเป็นกลุ่มย่อย จำนวน 4-12 คน และมีกระบวนการในการให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มย่อยได้อภิปรายแลกเปลี่ยนเนื้อหา เรื่องราว ความคิดเห็น ประสบการณ์ หรือทัศนคติซึ่งกันและกัน เพื่อให้ได้ข้อสรุปหรือแนวทางข้อเสนอแนะในประเด็นที่กำหนดไว้ในการอภิปราย

1.3 การอภิปรายเป็นหมู่คณะ (Panel Discussion) เป็นการฝึกอบรมด้วยการอภิปรายตามหัวข้อที่กำหนดไว้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 – 5 คน และมีพิธีกรเป็นผู้ดำเนินรายการ ผู้อภิปรายแต่ละคนจะทำหน้าที่เสนอข้อมูล ความรู้ และอภิปรายประเด็นต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย และเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ซักถามปัญหาเพิ่มเติม ดังนั้นผู้ทรงคุณวุฒิหรือวิทยากรจึงต้องเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องที่อภิปรายอย่างลึกซึ้ง

1.4 การระดมสมอง (Brainstorming) เป็นการประชุมกลุ่มที่เปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มหรือผู้เข้ารับการฝึกอบรมแสดงความคิดเห็นร่วมกัน โดยผู้ให้การฝึกอบรมจะกระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นที่กำหนดไว้อย่างเสรี โดยปราศจากข้อจำกัด

และการตัดสินใจคุณค่าใด ๆ แต่อยู่ภายใต้การให้ความเคารพและให้การยอมรับซึ่งกันและกันโดยไม่มีเงื่อนไข

1.5 ทัศนศึกษา (Field Trip) เป็นการฝึกอบรมที่สร้างกระบวนการเรียนรู้ด้วยการนำผู้รับการฝึกอบรมไปศึกษา เรียนรู้ ณ สถานที่ที่เป็นแหล่งความรู้ในเรื่องนั้น โดยเป็นการศึกษาตามกระบวนการหรือวิธีการที่ได้วางแผนไว้ และมีการอภิปรายสรุปผลการเรียนรู้จากข้อมูลที่ได้รับ

2. วิธีการฝึกอบรมที่มุ่งเน้นความรู้และการเรียนรู้เป็นรายบุคคล ประกอบด้วยเทคนิคในการฝึกอบรม ดังต่อไปนี้

2.1 โปรแกรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Programmed Instruction) เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้รับการฝึกอบรมได้เรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยศึกษาจากบทเรียนสำเร็จรูปด้วยตนเอง ซึ่งเนื้อหาจะแบ่งเป็นส่วนย่อยตามลำดับที่ได้จัดวางไว้เพื่อให้ง่ายต่อการเรียนรู้ ในระหว่างการเรียนรู้ผู้รับการฝึกอบรมสามารถตรวจสอบผลการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองโดยการตอบคำถามต่าง ๆ ที่แทรกอยู่ในบทเรียนสำเร็จรูปเป็นระยะ

2.2 การสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์ (Computer Assisted Instruction) เป็นกระบวนการฝึกอบรมโดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ในการนำเสนอเนื้อหาต่าง ๆ มีลักษณะของการเรียนรู้โดยตรง และใช้การเรียนรู้แบบมีปฏิสัมพันธ์ (Interactive) คือสามารถตอบโต้กันระหว่างผู้รับการฝึกอบรมกับคอมพิวเตอร์ได้

3. วิธีการฝึกอบรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะ ความสามารถ และการเรียนรู้แบบกลุ่ม ประกอบด้วยเทคนิคในการฝึกอบรม ดังต่อไปนี้

3.1 การสาธิต (Demonstration) เป็นการฝึกอบรมที่ผู้ให้การอบรมมีหน้าที่ในการวางแผนการฝึกอบรมเป็นส่วนใหญ่ โดยมีการแสดงหรือกระทำให้ผู้รับการฝึกอบรมดูเป็นตัวอย่าง จะเรียนรู้ได้จากการสังเกต การฟัง การกระทำหรือการแสดง และเปิดโอกาสให้ผู้รับการฝึกอบรมได้ทดลองปฏิบัติตามและซักถามข้อสงสัย

3.2 กลุ่มการฝึกแก้ไขปัญหา (Task Force Exercise) เป็นการมอบหมายให้ผู้รับการฝึกอบรมกลุ่มย่อย จำนวน 3-8 คน ร่วมกันทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาที่ผู้ให้การอบรมได้กำหนดไว้ และร่วมกันเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาให้ทราบร่วมกัน

3.3 กรณีศึกษา (Case Study) เป็นการบรรยายสถานการณ์หรือปรากฏการณ์ที่มีในรูปแบบของการเขียน การบันทึกเสียง หรือบันทึกภาพ เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมได้ศึกษาเรียนรู้และอภิปรายร่วมกัน ภายใต้การแนะนำของผู้ให้การฝึกอบรม

3.4 การจำลองสถานการณ์ (Simulation) เป็นเทคนิคในการหาคำตอบของปัญหาจากการเลียนแบบสถานการณ์ในการทำงานหรือสถานการณ์ที่กำหนดไว้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้รับการฝึกอบรมได้เรียนรู้และฝึกทักษะต่าง ๆ ภายใต้อาณัติจำกัด และเพื่อเตรียมสารสนเทศ (Information) สำหรับประกอบการเรียนรู้และตัดสินใจ

3.5 เกมเชิงธุรกิจ (Business Game) เป็นสถานการณ์จำลองด้านธุรกิจ ที่กำหนดให้ผู้รับการอบรมต้องตัดสินใจดำเนินการแก้ไขสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นระยะ ซึ่งการตัดสินใจในแต่ละครั้งจะมีผลกระทบต่อสถานการณ์ต่อไป

3.6 การแสดงบทบาทสมมุติ (Role Playing) เป็นเทคนิคที่ผู้ฝึกอบรมได้กำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะไว้อย่างชัดเจน และสร้างสถานการณ์เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมได้แสดงบทบาทตามที่ได้กำหนดไว้ จากนั้นจึงใช้การอภิปรายเพื่อวิเคราะห์และพิจารณาเชื่อมโยงว่าในการแสดงบทบาทดังกล่าวมีสิ่งใดเกิดขึ้นบ้าง เพราะอะไร

3.7 การแสดงเลียนแบบพฤติกรรม (Behavior Modeling) เป็นวิธีการฝึกอบรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะจากการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติ โดยผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะแสดงพฤติกรรมเพื่อจัดการสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นขั้นตอน และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือร่วมกันวิจารณ์การแสดงเลียนแบบพฤติกรรมนั้น

4. วิธีการฝึกอบรมที่มุ่งเน้นทักษะและความสามารถในการเรียนรู้เป็นรายบุคคล

4.1 การฝึกอบรมในงาน (On-the-Job Training) เป็นการเรียนรู้งานโดยใช้การสังเกตพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงานที่มีความชำนาญ และผู้รับการอบรมจะได้ลงมือปฏิบัติจริงตามคำแนะนำของผู้ปฏิบัติงานที่เป็นต้นแบบ

4.2 แบบฝึกหัดรายบุคคล (Individual Exercise) เป็นการมอบหมายงานหรือภารกิจต่าง ๆ ให้ผู้รับการอบรมแต่ละคนได้ปฏิบัติ เพื่อให้สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์เฉพาะของแต่ละบุคคล

4.3 การฝึกหัดโดยใช้อุปกรณ์จำลอง (Machine Simulation) เป็นการฝึกอบรมโดยใช้อุปกรณ์ที่สร้างขึ้นเพื่อจำลองการปฏิบัติงานของเครื่องจักรหรือเครื่องยนต์กลไกต่าง ๆ

5. วิธีการฝึกอบรมที่มุ่งเน้นทัศนคติและการเรียนรู้แบบกลุ่ม ซึ่งการฝึกอบรมประเภทนี้ประกอบด้วย การอภิปรายกลุ่ม (Group Discussion) การแสดงบทบาทสมมุติ (Role Playing) และการแสดงเลียนแบบพฤติกรรม (Behavior Modeling)

6. วิธีการฝึกอบรมที่มุ่งเน้นทัศนคติและการเรียนรู้เป็นรายบุคคล ซึ่งการฝึกอบรมประเภทนี้ได้แก่ การฝึกอบรมในงาน (On-the-Job Training)

2.6 การบูรณาการทฤษฎีเทคนิคการให้คำปรึกษาร่วมกับกลุ่มฝึกอบรม

ในการพัฒนาโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ผู้วิจัยได้บูรณาการกลุ่มฝึกอบรมร่วมกับทฤษฎี เทคนิคการให้ คำปรึกษาที่เหมาะสมกับการเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาในองค์ประกอบต่าง ๆ โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสมาชิกกลุ่ม ทั้งในด้านความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรม ให้เป็นไปตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งทฤษฎีในการให้คำปรึกษาที่จะนำมาบูรณาการกับกลุ่มฝึกอบรม มีดังนี้

2.6.1 ทฤษฎีการให้คำปรึกษาเพื่อเสริมสร้างความคิดและเหตุผล

เป็นแนวทางในการให้คำปรึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในระดับความคิด อันเนื่องมาจากสาเหตุสำคัญ 2 ประการ คือ ความไม่รู้ และ การรู้ผิด ซึ่งการเรียนรู้ในสิ่งที่ผิดอาจทำให้ บุคคลเกิดความคิดและความเชื่อที่ผิด รวมทั้งการเรียนรู้ในสิ่งที่ไม่สมเหตุสมผล ก็ส่งผลให้บุคคลมี ความคิดที่ไม่สมเหตุสมผลหรือกลายเป็นคนไร้เหตุผลได้ (พงษ์พันธ์ และ วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา 2557, น. 44) ซึ่งทฤษฎีการให้คำปรึกษาที่เน้นความคิดและเหตุผล ที่นำมาบูรณาการร่วมกับกลุ่ม ฝึกอบรม คือ ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม และทฤษฎีการให้คำปรึกษา แบบวิเคราะห์การติดต่อสัมพันธ์ มีรายละเอียดดังนี้

2.6.1.1 ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม (Rational Emotional Behavior Counseling Theory)

คอเรย์ (Corey, 2012, p. 376) ได้กล่าวถึง อัลเบิร์ต เอลลิส (Albert Ellis) ผู้ค้นพบการให้คำปรึกษาเชิงเหตุผลเมื่อช่วงกลางของปีค.ศ.1950 และเป็นหนึ่งในนักบำบัดคน แรกๆ ที่ให้ความสำคัญกับบทบาทที่เป็นผลของความคิดในพฤติกรรมต่าง ๆ ในช่วงต้นของปี ค.ศ. 1960 เอลลิสได้เปลี่ยนชื่อวิธีการนี้เป็นการให้คำปรึกษาเชิงเหตุผลและอารมณ์ (rational emotive therapy : RET) และต่อมาก็เปลี่ยนเป็นการให้คำปรึกษาเชิงเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม (rational emotive behavior therapy : REBT) เพราะการโต้แย้งที่ว่า รูปแบบวิธีการนี้ก่อให้เกิด ความเครียดจากปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่าง ความคิด อารมณ์ และพฤติกรรม REBT เป็น หนึ่งในวิธีการแรกๆ ของการให้คำปรึกษาแบบเน้นการคิดและพฤติกรรม

แนวคิดสำคัญ

สมมติฐานและแนวคิดพื้นฐานของ REBT อยู่ภายใต้ข้อสังเกตที่ว่า ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของคนเรามีความสัมพันธ์กันและมีผลต่อกันเสมอ เมื่อบุคคลต้องเผชิญ สถานการณ์ที่เลวร้ายก็จะสร้างความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผลเกี่ยวกับเหตุการณ์เหล่านั้นซึ่งแน่นอนว่า มันเป็นความคิดที่ไม่มีเหตุผล ถ้าบุคคลคาดหวังที่จะเปลี่ยนแปลงจะต้อง 1) มีความรู้ว่าจะรับผิดชอบ ต่อความคิด อารมณ์และพฤติกรรมของตนเองอย่างไร 2) สนใจกับวิธีการที่จะคิด จะรู้สึก และจะ

แสดงออกเมื่อมีการรบกวนอารมณ์ของตัวเองโดยไม่จำเป็น และ 3) สัญญากับตัวเองว่าจะตั้งใจอย่างมากในการสร้างการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้น ซึ่งแนวคิดดังกล่าวประกอบด้วย (Ellis, 2004, as cited in Cory, 2012, pp. 377-379)

1. จุดเริ่มต้นของสิ่งรบกวนทางอารมณ์ (Origins of Emotional Disturbance) เป็นแนวคิดที่สำคัญของ REBT ที่ว่าบุคคลมักจะถูกรบกวนทางอารมณ์ของตนเองด้วยการใช้คำว่า ควร (Should) ควรจะ (Ought) และคำว่าต้อง (Must) ที่เป็นผลมาจากความคิดความเชื่อแบบที่ไม่สมเหตุสมผล ซึ่งจะนำไปสู่ความวิตกกังวล (Anxiety) ซึมเศร้า (Depressing) เจ็บปวด (Hurt) อับอาย (Shame) โกรธเคือง (Rage) และรู้สึกผิด (Guilt)

2. ทฤษฎี A-B-C (The A-B-C Theory) ทฤษฎีการบำบัดแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม (REBT) มองว่าการบำบัดสิ่งรบกวนทางบุคลิกภาพและอารมณ์ เป็นหัวใจสำคัญ ทฤษฎี A-B-C มองว่าปฏิกริยาทางอารมณ์ของบุคคล ที่จุด C (The Emotional Consequence) หลังจากที่มีเหตุการณ์บางสิ่งมากระตุ้น (Activating Event) ที่จุด A ซึ่งอารมณ์เหล่านั้นไม่ใช่ผลจากเหตุการณ์ที่มากระทบ แต่เป็นผลมาจากระบบความคิดความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผล (The Belief System) ของบุคคลที่จุด B

3. การเผชิญหน้ากับความคิดความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผล (Confronting Irrational Beliefs) ผู้นำกลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม (REBT) จะเริ่มต้นด้วยการสอนทฤษฎี A-B-C ให้แก่สมาชิก เพื่อให้เห็นถึงความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผลที่เป็นสิ่งรบกวนอารมณ์หรือพฤติกรรมของพวกเขา จากนั้นสมาชิกกลุ่มจึงมีความพร้อมที่จะโต้แย้ง (Dispute) ความคิดความเชื่อเหล่านั้น เพื่อให้เกิดรูปแบบการคิดใหม่ที่เป็นขจัดความคิดความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผลเดิมซึ่งไม่เป็นจริงและไม่อาจพิสูจน์ได้

เป้าหมายของกลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม

เป้าหมายของกลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม คือการช่วยให้สมาชิกกลุ่มใช้ความยืดหยุ่นแทนการเข้มงวดแบบที่เป็นอยู่ เอลลิส (Ellis, 2011, as cited in Corey, 2012, p. 380) อธิบายว่า 2 เป้าหมายหลักของกลุ่มแบบ REBT คือ การช่วยเหลือสมาชิกกลุ่มให้สามารถยอมรับตนเองได้อย่างไม่มีเงื่อนไข และยอมรับคนอื่นได้อย่างไม่มีเงื่อนไขเช่นกัน รวมทั้งการสอนให้สมาชิกกลุ่มรู้ถึงวิธีการปรับเปลี่ยนอารมณ์และพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของตนไปสู่การมีพฤติกรรมที่สมบูรณ์ และสามารถรับมือกับเหตุการณ์เชิงลบที่อาจต้องเผชิญในอนาคตได้

บทบาทหน้าที่ของผู้นำกลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม

กลุ่มฝึกอบรมแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม มีเป้าหมายสำคัญในการช่วยให้สมาชิกกลุ่มสามารถนำปรัชญาชีวิตที่สมเหตุสมผลไปใช้ในชีวิตได้ โดยผู้นำกลุ่มจะมีหน้าที่ในการดำเนินกลุ่ม ดังนี้

1. ผู้นำกลุ่มจะแสดงให้สมาชิกกลุ่มเข้าใจว่า ตัวสมาชิกกลุ่มเองเป็นผู้สร้างการรบกวนที่ก่อให้เกิดปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมด้วยตนเอง
2. ผู้นำกลุ่มมีหน้าที่ในการช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้ระบุนความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผลของตนและทำลายความคิดความเชื่อเหล่านั้น เพื่อให้เกิดการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาความคิดความเชื่อที่สมเหตุสมผลด้วยตนเองได้
3. ผู้นำกลุ่มมีบทบาทหน้าที่เป็นผู้สอนจิตวิทยา จึงหลีกเลี่ยงไม่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสมาชิกมากเกินไปเพื่อไม่ให้เกิดการพึ่งพิง (Dependency) โดยใช้การยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข (Unconditional Acceptance) ผู้นำกลุ่มจะปฏิบัติต่อสมาชิกด้วยความเคารพ ให้ความร่วมมือ ให้การส่งเสริม ให้การสนับสนุน และให้คำปรึกษาที่ดี

หน้าที่สำคัญของผู้นำกลุ่มคือการช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้ตระหนักว่า การคิดแบบไร้เหตุผล เป็นสาเหตุของการเกิดปัญหาด้านอารมณ์ ต้องช่วยให้เขาเกิดอารมณ์ที่เหมาะสม (Appropriate Emotion) และรู้จักระงับอารมณ์ที่ไม่เหมาะสม (Inappropriate Emotion) อารมณ์ที่เหมาะสม ได้แก่ ความรัก ความกระตือรือร้น เศร้า ผิดหวัง เสียใจ ด้านบวก – อารมณ์รัก มีความสุข กระตือรือร้น อยากรู้อยากเห็น ด้านลบ – เสียใจ คับข้องใจ รำคาญ ชุ่นเคือง ซึ่งอารมณ์เหล่านี้จะผลักดันให้บุคคลพยายามปรับปรุง ต่อสู้ เพื่อเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์ที่ก่อให้เกิดอารมณ์เหล่านี้ เช่น พยายามทำงานเพิ่มมากขึ้น ส่วนอารมณ์ที่ไม่เหมาะสม ได้แก่ การซึมเศร้า (Depression) การท้อแท้สิ้นหวัง (Despair) ความรู้สึกมุ่งร้าย (Hostility) ความรู้สึกไร้ค่า (Worthlessness) ซึ่งความรู้สึกเหล่านี้ไม่ก่อให้เกิดความพยายามที่จะต่อสู้กับสภาพการณ์ที่ไม่เหมาะสม ดังนั้นจึงต้องช่วยให้สมาชิกกลุ่มมีความสนใจทั้งตนเองและผู้อื่นเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง พึงพาผู้อื่นได้แค่ในบางครั้งเท่านั้นและมีความมุ่งมั่นที่จะทำสิ่งที่คิดว่าสำคัญและให้ความสนใจ ยอมรับในความผิดพลาดที่เกิดขึ้นทั้งของตนเองและผู้อื่นได้ มีความยืดหยุ่นในความคิด และยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างของบุคคลอื่น ตลอดจนช่วยเหลือสมาชิกกลุ่มให้มีความมุ่งมั่นที่จะทำสิ่งที่คิดว่าสำคัญและให้ความสนใจ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มกล้าเสี่ยงที่จะตัดสินใจ รวมถึงช่วยให้สมาชิกเกิดความยินดีที่ได้ใช้ชีวิต ยอมรับในความสามารถและศักยภาพของตนได้อย่างสมเหตุสมผล มีความสามารถในการพิจารณาสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างรอบคอบ ไม่ยึดถือ

แค่กฎเกณฑ์ภายนอกในการตัดสินใจตนเอง เช่น ยึดถือในรางวัลหรือตำแหน่ง และมีความพึงพอใจในสิ่งที่ตนเองกระทำได้ โดยใช้เทคนิคการสอนหรือการอธิบายโดยตรง (Direct Technique) เพื่อชี้แจงให้สมาชิกกลุ่มได้แก้ไขความคิดที่ไม่สมเหตุสมผลด้วยการใช้ตรรกวิทยา (Logic) และอาจใช้เทคนิคการแสดงบทบาทสมมติหรือจินตนาการถึงการใช้เหตุผลและอารมณ์ของตนเอง (Rational-Emotion Imagination) ในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งนี้ไม่ควรใช้เวลามากนักในการฟังสมาชิกกลุ่มพูดถึงประสบการณ์ หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แต่พยายามให้เขาสรุปเรื่องราว เพื่อไม่ให้ย่ำคิด ย้ำทำถึงเรื่องนั้นๆ ไม่ควรให้สมาชิกกลุ่มเก็บกดหรือปล่อยอารมณ์มากเกินไป แต่พยายามส่งเสริมให้ลดความรู้สึกเหล่านั้นและขจัดออกไป

เทคนิคที่สำคัญของกลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม

1. การสอน ทฤษฎี A B C (Teaching the A-B-Cs of REBT) เป็นการสอนสมาชิกกลุ่มให้รู้ถึงความคิดความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผล เช่น การใช้ คำว่า “จะต้อง” “ควรจะ” และ “ควรต้อง” เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้เห็นถึงแนวทางในการประยุกต์ใช้ทฤษฎี A B C เพื่อจัดการกับปัญหาที่ต้องพบในชีวิตประจำวัน

2. การโต้แย้งความคิดความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผล (Active Disputing of Irrational) สมาชิกกลุ่มจะได้รับการสอนให้ตรวจสอบโต้แย้งและเปลี่ยนแปลงความเชื่อที่เข้มงวดและรุนแรงเกี่ยวกับตัวพวกเขาเอง เกี่ยวกับคนอื่น ๆ และเงื่อนไขต่าง ๆ ของชีวิต ผู้นำกลุ่มจะแสดงให้สมาชิกกลุ่มเห็นถึงวิธีการในการตรวจสอบความต้องการของพวกเขา ความเชื่อที่เลวร้าย และความเชื่อที่จะพาตัวเองหรือคนอื่นให้ตกต่ำลง

3. การสอนถึงวิธีการจัดการกับสภาวะการณ์ของตนเอง (Teaching Coping Self-statement) สมาชิกกลุ่มจะถูกสอนถึงวิธีการในการกำจัดความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผลออกไปได้ด้วยเหตุและผลของตนเอง โดยการปรับเปลี่ยนประโยคหรือภาษาที่เป็นการทำลายตนเอง ให้เป็นการบอกกับตนเองอย่างเป็นทางการเป็นเหตุเป็นผลทั้งในรูปแบบของการพูดและการบอกกับตนเอง

4. การใช้วิธีทางจิตศึกษา (Psychoeducation Method) ผู้นำกลุ่มจะให้ความรู้แก่สมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับธรรมชาติของปัญหาของพวกเขา และวิธีการในการจัดการกับปัญหาเหล่านั้น ผู้นำกลุ่มจะสอนให้สมาชิกกลุ่มได้รู้ถึงวิธีที่จะบำบัดตัวเองจนสามารถอธิบายสิ่งที่จะนำไปใช้ในปัจุบันและอนาคตได้

5. การให้การบ้านทางความคิด (Cognitive Homework) เป็นการบ้านตามแนวทางของการประยุกต์ใช้ทฤษฎี A B C กับปัญหาหลากหลายในชีวิตประจำวัน สมาชิกกลุ่มจะได้รับแบบฟอร์มที่เรียกว่า REBT Self-help Form (แบบประเมินตนเอง REBT) เพื่อให้บันทึก

ความคิดความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผลของพวกเขาลงไป และให้สมาชิกโต้แย้งความคิดความเชื่อเหล่านั้นด้วยเหตุและผลที่สามารถนำมาทดแทนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยทำการบันทึกผลที่จะเกิดตามมาจากการโต้แย้งที่สมเหตุสมผลนั้นๆ

6. การยอมรับโดยไม่มีเงื่อนไข (Unconditional Acceptance) ผู้นำกลุ่มจะสร้างบรรยากาศของการทำงานในกลุ่มด้วยการมีทัศนคติที่ยอมรับซึ่งกันและกัน ซึ่งการยอมรับแบบไม่มีเงื่อนไขจะส่งผลให้สมาชิกรู้สึกได้รับการยอมรับ ถึงแม้ความคิดของเชื่อของแต่ละบุคคลอาจจะถูกโต้แย้งหากเป็นสิ่งที่ไม่สมเหตุสมผล

7. การจินตนาการเชิงเหตุผล-อารมณ์ (Rational-emotive Imagery) หรือการใช้เทคนิคการจินตนาการเชิงเหตุผล-อารมณ์ สมาชิกกลุ่มจะถูกถามให้จินตนาการถึงความผิดพลาดบางอย่างที่เคยเกิดขึ้นและเป็นประสบการณ์ที่เลวร้ายที่สุด จากนั้นจะสอนให้ฝึกตนเองในการสร้างอารมณ์ที่ดีและเหมาะสมขึ้นมาเพื่อทดแทน สมาชิกต้องใช้ความพยายามเพื่อเปลี่ยนแปลงความคิดความเชื่อต่าง ๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาอารมณ์และการแสดงออกได้อย่างเหมาะสม

8. การใช้อารมณ์ขัน (Use of Humor) เป็นการสอนให้สมาชิกกลุ่มได้รู้จักกับการหัวเราะต่อความเชื่อที่รบกวนพวกเขา ผู้นำกลุ่มจะใช้อารมณ์ขันในการแสดงให้สมาชิกกลุ่มได้รู้ว่า ความคิดที่ไม่สมเหตุสมผลเป็นเรื่องที่น่าขบขัน ถึงแม้ว่าการใช้อารมณ์ขันตั้งแต่เริ่มต้นตอนที่กลุ่มกำลังเสนอปัญหาอยู่จะเป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสม แต่ความไว้วางใจเป็นสิ่งที่ต้องมีอยู่อย่างสม่ำเสมอควรต้องรอให้ถึงเวลาที่สมาชิกพร้อมที่จะมองเรื่องราวต่าง ๆ ว่าเป็นเรื่องที่ขบขัน และสามารถหัวเราะกับมันได้อย่างสนุกสนานกับพฤติกรรมบางอย่างที่เกิดขึ้น

9. การฝึกเผชิญกับความอาย (Shame Attacking Exercises) เป็นเทคนิคที่จะส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มสามารถยอมรับตนเองได้ สมาชิกจะได้รับการส่งเสริมให้ทำบางสิ่งที่เป็นการทำทนายความกลัวของพวกเขา และใช้การฝึกการเผชิญความอายเพื่อสอนให้ยอมรับการกระทำบางอย่างทั้งของตนเองและผู้อื่น เพื่อเป็นการเพิ่มแนวทางของการยอมรับตนเอง และสร้างความรับผิดชอบให้เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม

10. การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) ในการแสดงบทบาทสมมติต้องประกอบด้วยองค์ประกอบทั้ง 3 สิ่งคือ อารมณ์ ความคิด และพฤติกรรม เทคนิคที่จะนำมาใช้ฝึกฝนให้สมาชิกกลุ่มได้ปฏิบัติตนและรับมือกับความกลัวได้ โดยใช้การสลับบทบาท เพื่อให้ทดลองแสดงพฤติกรรมใหม่ที่หลากหลาย ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมของตน

11. การให้การบ้าน (Homework Assignment) สมาชิกกลุ่มจะได้รับการส่งเสริมให้ฝึกปฏิบัติพฤติกรรมนอกกลุ่ม โดยผู้นำกลุ่มจะใช้การมอบหมายการบ้านให้สมาชิกกลับไปฝึกฝน ซึ่งเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น

12. การเสริมแรงและการลงโทษ (Reinforcement and Penalties) ทั้งการเสริมแรงและการลงโทษจะถูกใช้ในการช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสมาชิกกลุ่ม การเสริมแรงอาจเป็นการอนุญาตให้สมาชิกได้เลือกทำในสิ่งที่ชอบ เป้าหมายหนึ่งของกลุ่มแบบ REBT คือการสอนให้แต่ละคนหาวิธีการที่ดีที่สุดของตนในการจัดการตนเอง (Self-management) แนวทางการปฏิบัติของสมาชิกกลุ่มแต่ละคนก็เป็นเรื่องที่สำคัญในการประสบความสำเร็จจากการใช้เทคนิคนี้

13. การฝึกทักษะ (Skill Training) การฝึกทักษะต่าง ๆ ให้สมาชิกกลุ่มในด้านที่เขابกพร่องเป็นเทคนิคที่ใช้กันอย่างยาวนานในการทำงานกลุ่ม สมาชิกจะได้รับโอกาสในการเรียนรู้และฝึกฝนทักษะในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคลในช่วงเวลาที่เข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม และได้รับการส่งเสริมให้เรียนรู้ทักษะต่าง ๆ โดยการเข้าร่วมในกลุ่มและฝึกฝนเพิ่มหลังจากเข้าร่วมกลุ่ม

2.6.1.2 ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์การติดต่อสัมพันธ์ (Transactional Analysis Counseling Theory)

ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์การติดต่อสัมพันธ์ได้รับการพัฒนาโดย อีริค เบิร์น (1961) โดยมีแนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีว่า สิ่งที่คุณคิดเป็นอยู่ในปัจจุบันเป็นผลมาจากประสบการณ์ในอดีต แต่บุคคลก็สามารถเปลี่ยนแปลงได้ด้วย การเปิดเผยตนเองที่แท้จริงหรือค้นหาความเป็นตัวเอง (Autonomy) ให้พบ เนื่องจากบุคคลที่ค้นพบตัวเองจะเป็นผู้ที่มีศักยภาพในด้านการรับรู้ (Awareness) มีลักษณะของความเป็นธรรมชาติ (Spontaneity) มีความยืดหยุ่น (Flexibility) และมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับผู้อื่น (Intimacy) (Corey, 2012, p. 323)

แนวคิดสำคัญ

การวิเคราะห์สัมพันธภาพระหว่างบุคคลเป็นแนวคิดที่เน้นลักษณะของบุคลิกภาพ ด้านการคิด การรู้สึก และการแสดงพฤติกรรม โดยมุ่งเน้นการเพิ่มการตระหนักรู้ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มมีความสามารถในการตัดสินใจ และสามารถเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของตนเองใหม่ได้ด้วยตนเอง โดยมีพื้นฐานความเชื่อที่ว่าบุคคลมีคุณค่า ตัวตนและบุคลิกภาพของบุคคลสามารถพัฒนาได้จากการค้นพบตัวเอง จนเกิดการตระหนักรู้ และมีสภาวะตัวตนที่เหมาะสมจนสามารถขจัดปัญหาในการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ ซึ่งมีแนวคิดสำคัญ ได้แก่

1. แนวคิดเกี่ยวกับสภาวะตัวตน (Ego Stage) สภาวะตัวตนของบุคคลจะเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ขึ้นอยู่กับสถานการณ์และเวลา โดยมีการเปลี่ยนแปลงใน 3 ลักษณะ คือ

1) สภาวะตัวตนแบบพ่อแม่ (Parent Ego State: P) มีการแสดงออกใน สภาวะตัวตนที่ประกอบด้วยเรื่องของค่านิยม คุณธรรม ความเชื่อสำคัญๆ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ได้รับ จากครอบครัวตั้งแต่วัยเด็ก ทำให้เกิดการสังเกตและจดจำ เมื่อโตเป็นผู้ใหญ่ ก็แสดงพฤติกรรม ดังกล่าวโดยไม่รู้ตัว แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1.1) พ่อแม่นักควบคุม (Controlling Parent) หมายถึง บุคคลที่มี สภาวะตัวตนแบบผู้ควบคุม ใช้การสั่ง การบังคับ การวิพากษ์วิจารณ์ และตำหนิบุคคลอื่น

1.2) พ่อแม่ผู้ดูแลเอาใจใส่ (Nurturing Parent) หมายถึง บุคคลที่มี สภาวะตัวตนแบบผู้ที่มีความเมตตา กรุณา รักใคร่ ห่วงใย อ่อนโยน ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ เห็นอกเห็นใจ ยอมตามใจ และมีเมตตาต่อผู้อื่น

2) สภาวะตัวตนแบบผู้ใหญ่ (Adult Ego State: A) มีการแสดงออกใน สภาวะตัวตนลักษณะตรงไปตรงมา มีเหตุผลข้อเท็จจริง ไม่ใช้อารมณ์หรือความเห็นส่วนตัว จะมี พัฒนาการทางพฤติกรรมตั้งแต่วัยเด็ก โดยเปรียบเทียบการกระทำของตนกับสิ่งที่พ่อแม่ห้าม จนพบว่าอะไรควรทำ และอะไรที่ไม่ควรทำ บุคคลในสภาวะนี้จะอยู่ในขั้นของการคิดในสิ่งที่ เป็นปัจจุบัน และใช้สภาวะนี้เพื่อรวบรวมข้อมูล ไม่ใช้อารมณ์ และทำงานกับปัจจัยภายนอกตามความ เป็นจริงของแต่ละบุคคล

3) สภาวะตัวตนแบบเด็ก (Child Ego State: C) มีการแสดงออกใน สภาวะตัวตนที่เป็นพื้นฐานดั้งเดิมและมีความเป็นธรรมชาติมากที่สุด คนเรามักจะใช้สภาวะนี้เพื่อ รักษาสัมพันธ์ภาพให้ยั่งยืน สภาวะของความ เป็นเด็กประกอบไปด้วยอารมณ์ แรงกระตุ้น และการ กระทำที่เป็นธรรมชาติ รวมไปถึงการบันทึกประสบการณ์ในอดีตที่ผ่านมา แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

3.1) เด็กที่เป็นธรรมชาติ (Natural Child) หมายถึง บุคคลที่มี สภาวะตัวตนแบบธรรมชาติของเด็ก ผู้เป็นที่รัก ร่าเริง มีชีวิตชีวา และ น่าเอ็นดู แต่ก็อาจจะหุนหัน พลันแล่นเมื่อรู้สึกที่ไม่ปลอดภัย

3.2) เด็กที่ปรับตัว (Adapt Child) หมายถึง บุคคลที่มี สภาวะตัวตน แบบที่ใช้การแสดงออกอย่างเหมาะสมในแต่ละสถานการณ์ทางสังคม เพื่อให้ได้รับการยอมรับและ เอ็นดูจากผู้อื่น แต่ก็อาจจะแสดงออกมากไป ยอมแพ้ผู้ที่เหนือกว่า และไม่เห็นคุณค่า ราคา หรือ คักดีศรีในตนเอง นักบำบัดตามแนวทางวิเคราะห์สัมพันธ์ภาพบางคนได้รวมลักษณะของความ กระด้างกระเดื่องไว้ในสภาวะตัวตนแบบนี้ด้วย

2. ตำแหน่งชีวิต (Life Position) ตำแหน่งชีวิตเป็นมุมมองที่บุคคลมีต่อ ตนเองและผู้อื่น ซึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์วัยเด็ก ที่เป็นสิ่งกำหนดตำแหน่งของชีวิตว่าตนเอง

และผู้อื่นควรอยู่ในตำแหน่งชีวิตไหนซึ่งมีผลต่อการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ซึ่งทฤษฎีการวิเคราะห์สัมพันธภาพได้นิยามตำแหน่งของชีวิตไว้ 4 ตำแหน่ง ดังนี้

1) ตำแหน่งชีวิตแบบฉันก็ดี คุณก็ดี (I'm OK – You're OK) เป็นความเชื่อของบุคคลที่มีต่อค่านิยมพื้นฐาน คุณค่า และ ศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ บุคคลที่อยู่ในตำแหน่งชีวิตนี้จะมีทัศนคติของความไวเนื้อเชื้อใจและเปิดเผย เต็มใจที่จะเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับ และยอมรับบุคคลอื่นในสิ่งที่เขาเป็น ในตำแหน่งชีวิตนี้ไม่มีผู้แพ้ มีเพียงแค่ผู้ชนะเท่านั้น

2) ตำแหน่งชีวิตแบบฉันดี คุณไม่ดี (I'm OK – You're not OK) เป็นตำแหน่งของบุคคลที่มองว่าปัญหาเกิดขึ้นจากผู้อื่น และใช้การตำหนิ กดขี่ และวิพากษ์วิจารณ์ เป็นเกมที่เสริมแรงด้วยการยืนยันในตำแหน่งชีวิตของตนว่าดี และการแสดงความโกรธ มีท่าทีรังเกียจ และดูถูกดูแคลนผู้อื่น ทำให้ผู้อื่นกลายเป็นแพะรับบาปที่อยู่ในตำแหน่งชีวิตที่ไม่ดี ทำให้ผู้อื่นรู้สึกตกเป็นเบี้ยล่างเพราะต้องการรักษาความถูกต้องของตนเองไว้

3) ตำแหน่งชีวิตแบบฉันไม่ดี คุณดี (I'm not OK – You're OK) เป็นตำแหน่งของความเศร้า บุคคลที่อยู่ในตำแหน่งนี้จะรู้สึกว่าตนเองไม่มีอำนาจเมื่อเปรียบเทียบกับผู้อื่น ต้องคอยตอบสนองความต้องการของคนอื่นและรู้สึกว่าตนเองตกเป็นเหยื่อ

4) ตำแหน่งชีวิตแบบฉันไม่ดี คุณไม่ดี (I'm not OK – You're not OK) เป็นความรู้สึกของการหมดสิ้นที่เป็นตำแหน่งชีวิตที่ไร้ประโยชน์และสิ้นหวัง บุคคลที่อยู่ในตำแหน่งชีวิตนี้จะหมดความสนใจในชีวิตและมองโลกว่าเป็นสถานที่ตกต่ำและชีวิตก็ปราศจากพันธสัญญาใดๆ ไม่สามารถอยู่กับโลกของความเป็นจริงได้ อาจมีพฤติกรรมถดถอยและมีรูปแบบของพฤติกรรมที่ไม่ปกติ ซึ่งเป็นผลให้เกิดอันตรายหรืออาจถึงแก่ความตายของตนเองหรือผู้อื่นได้

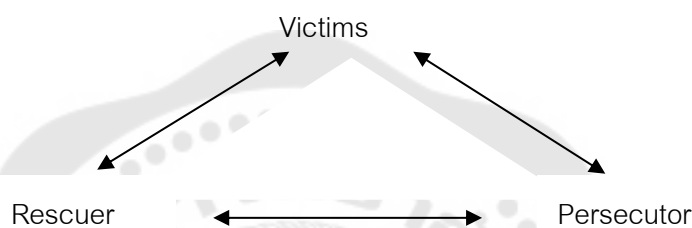
3. เกมชีวิต (Game) เกมชีวิตเป็นรูปแบบการติดต่อสัมพันธ์ เพื่อแลกเปลี่ยนความใส่ใจระหว่างคนสองคนหรือมากกว่านั้น เกมนี้จะดำเนินไปตลอดการมีสัมพันธภาพและยุติลงด้วยผลลัพธ์ในทางลบ ซึ่งเกมประกอบด้วยการเล่น 3 ระดับ ได้แก่

1) การสื่อสารแบบสอดคล้อง (Complementary Transactions) คือ การสื่อสารที่ไม่มีสิ่งซ่อนเร้นในจิตใจ เป็นไปตามความคาดหวังของทั้งสองฝ่าย

2) การติดต่อสื่อสารแบบซ่อนเร้น (Ulterior Transactions) คือ การสื่อสารที่มีการซุกซ่อนวาระซ่อนเร้นไว้ มีการแอบแฝง ไม่จริงใจ เป็นการสื่อสารระดับหนึ่งแต่สื่อความหมายโดยการส่งข้อความอีกระดับหนึ่ง

3) การสื่อสารที่มีผลในทางลบหรือการสื่อสารแบบขัดแย้ง (Crossed Transactions) คือการสื่อสารที่ได้รับผลการตอบสนองอย่างไม่คาดหวัง ถือเป็นการเล่นการสลับเกมและเป็นเป้าหมายที่แท้จริงของเกม ผู้ที่เล่นเกมมักต้องการสิ่งตอบแทนจากเกมนั้นๆ

ลักษณะของการเล่นเกมชีวิตประกอบด้วยผู้เล่นเกม 3 สถานะคือ ผู้เป็นเหยื่อ (Victim) ผู้กล่าวหา (Persecutor) และ ผู้ช่วยเหลือ (Rescuer) สามารถอธิบายได้ด้วยละครรูปสามเหลี่ยม (Drama Triangle) ของคาร์ปแมน (Karpman)

ภาพประกอบ 4 ละครรูปสามเหลี่ยมของคาร์ปแมน

ที่มา : ศิริบุรณีย์ สายโกสุม (Karpman, 1968, อ้างถึงใน ศิริบุรณีย์ สายโกสุม, 2555, น. 162)

ก. ผู้เป็นเหยื่อ (Victim) เป็นผู้บริสุทธิ์ ทำตัวให้ผู้อื่นช่วยเหลือ ใช้การพึ่งพาผู้อื่น ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ และรู้สึกตนเองไม่มีพลังที่จะนำมาใช้ในการเปลี่ยนแปลง

ข. ผู้กล่าวหา (Persecutor) ผู้ที่เป็นสาเหตุของปัญหา มักตำหนิ ชอบจับผิดวิพากษ์วิจารณ์ และควบคุมคนอื่น

ค. ผู้ช่วยเหลือ (Rescuer) ผู้ที่แสวงงทำเป็นช่วยเหลือเพื่อแก้ปัญหา วุ่นวายเรื่องของผู้อื่น มักจะปกป้องผู้ที่เป็นเหยื่อเพื่อให้ตนเองเกิดความรู้สึกที่ดี

ในละครรูปสามเหลี่ยมจะมีการสลับเปลี่ยนตัวละครอยู่ 3 บทบาท จากตำแหน่งหนึ่งไปยังอีกตำแหน่งหนึ่ง ซึ่งคนเราจะมีการสลับเปลี่ยนบทบาทเหล่านี้ตามประสบการณ์ที่เคยได้รับจากช่วงเวลาตอนต้นของชีวิต

4. การใส่ใจ (Strokes) แนวคิดพื้นฐานของวิธีการวิเคราะห์สัมพันธภาพ คือการที่บุคคลมีความต้องการที่จะได้รับความใส่ใจทั้งในด้านร่างกายและจิตใจ เพื่อเป็นการพัฒนาความรู้สึกของการไว้นับถือและเป็นรากฐานสำหรับการรักตนเอง ซึ่งการใส่ใจเป็นรูปแบบของการยอมรับและใช้ในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น บุคคลที่ขาดการใส่ใจตั้งแต่วัยเด็กก็จะ

แสวงหาการใส่ใจอย่างมากเมื่อเติบโตขึ้น จนอาจจะต้องการได้รับความใส่ใจจากผู้อื่นตลอดเวลา และอาจมีผลทำให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาได้ การใส่ใจสร้างขึ้นได้ทั้งในรูปแบบของภาษาหรืออวัจนภาษา มีทั้งการใส่ใจแบบมีเงื่อนไขและการใส่ใจแบบไม่มีเงื่อนไข ซึ่งเป็นไปได้ทั้งในทางบวกและลบ การใส่ใจทางบวก (Positive strokes) มีลักษณะของความอบอุ่น เป็นมิตร หรือแสดงออกถึงความสนใจด้วยคำพูด การมอง การยิ้ม การสัมผัส หรือการแสดงออกที่มีผลต่อการพัฒนาสุขภาพจิตของคนเรา สำหรับการใส่ใจทางลบ (Negative strokes) ถึงแม้จะมีผลกระทบในทางลบ แต่ก็สามารถนำมาใช้ได้ในเวลาที่เราต้องการตั้งข้อจำกัดบางสิ่ง โดยทั่วไปการใส่ใจในทางลบคือแนวทางในการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่บุคคลเกี่ยวกับพฤติกรรมของเขา ด้วยการกล่าวโทษ ตำหนิ ดูหมิ่น หรือใช้การลงโทษทางกาย แต่อย่างไรก็ตามการให้ความใส่ใจในทางลบก็เป็นสิ่งที่น่าพึงพอใจและมีผลต่อพัฒนาการของบุคคลได้มากกว่าการไม่ให้ความใส่ใจเลย

เป้าหมายของกลุ่มแบบวิเคราะห์การติดต่อสัมพันธ์

เป้าหมายที่เฉพาะเจาะจงของการดำเนินกลุ่มแบบวิเคราะห์การติดต่อสัมพันธ์คือ การช่วยให้สมาชิกกลุ่มมีความสามารถในการขจัดความยุ่งยากหรือปัญหาในชีวิต เพื่อให้ดำเนินชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ช่วยให้ผู้สมาชิกกลุ่มได้หลุดพ้นจากการมีบุคลิกภาพที่ไม่เหมาะสม ที่เกิดจากการใช้สภาวะตัวตนต่าง ๆ ได้แก่ ความเป็นพ่อแม่ ความเป็นผู้ใหญ่ และความเป็นเด็ก โดยสามารถปรับเปลี่ยนสภาวะตัวตน (Ego State) ของตนเองได้ตามความเหมาะสม
2. ช่วยให้ผู้สมาชิกกลุ่มได้หลุดพ้นจากตำแหน่งชีวิต (Life Position) ที่ไม่เหมาะสม ให้เข้าสู่การมีตำแหน่งชีวิตที่เหมาะสม คือ ตำแหน่งชีวิตฉันดี เธอดี (I am OK-You are OK)
3. ช่วยให้ผู้สมาชิกกลุ่มเป็นตัวของตัวเอง รู้จักใช้การคิดอย่างมีเหตุมีผล และเข้าใจตัวเองอย่างตรงตามความเป็นจริง
4. ช่วยในการปรับโครงสร้างบุคลิกภาพของสมาชิกกลุ่ม เพื่อให้หลุดพ้นจากปัญหาต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิต

บทบาทของผู้นำกลุ่มแบบวิเคราะห์การติดต่อสัมพันธ์

บทบาทหน้าที่ของผู้นำกลุ่มแบบวิเคราะห์การติดต่อสัมพันธ์คือ การให้ความสำคัญกับการพัฒนาการตระหนักรู้ทางอารมณ์และสติปัญญาของสมาชิกกลุ่ม ผ่านการอธิบายถึงแนวคิดต่าง ๆ เช่น การวิเคราะห์บทบาทชีวิต การวิเคราะห์ตำแหน่งของชีวิต และอื่นๆ โดยผู้นำกลุ่มจะมีหน้าที่สำคัญในการเป็นผู้ฟัง สังเกต และวิเคราะห์บทบาทของสมาชิกกลุ่ม มีหน้าที่ในการ

เพื่ออำนวยความสะดวกให้เกิดกระบวนการกลุ่มโดยเน้นถึงความสัมพันธ์ที่เสมอภาคและสอดคล้องกันระหว่างผู้นำกลุ่มกับสมาชิกกลุ่ม

ผู้นำกลุ่มจะเชื่ออำนวยความสะดวกให้สมาชิกกลุ่มมีความเข้าใจในเหตุผลของการแสดงออกทางพฤติกรรมของตน จนมองเห็นแนวทางในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ โดยผู้นำกลุ่มจะให้ความเชื่อมั่นแก่สมาชิกในการเลือกใช้สภาวะตัวตนที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนทางพฤติกรรมที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของตน

เทคนิคสำคัญของกลุ่มแบบวิเคราะห์การติดต่อสัมพันธ์

1. การถาม (Interrogation) เป็นวิธีการที่ผู้นำกลุ่มจะได้ข้อมูลเฉพาะข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับเรื่องราวของสมาชิกกลุ่ม และสมาชิกกลุ่มต้องใช้สภาวะความเป็นผู้ใหญ่ในการทำนั้น

2. การอธิบาย (Explanation) เป็นวิธีการที่ผู้นำกลุ่มต้องการจะให้สมาชิกกลุ่มทราบว่าเพราะอะไรสมาชิกกลุ่มจึงมีพฤติกรรมอย่างที่กำลังเป็นอยู่ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้เข้าใจพฤติกรรมของตนเองอย่างถูกต้องชัดเจนขึ้น และต้องอธิบายโดยใช้การสื่อสารจากสภาวะความเป็นผู้ใหญ่ของผู้นำกลุ่มไปสู่สภาวะความเป็นผู้ใหญ่ของสมาชิกกลุ่ม

3. การยกตัวอย่างประกอบกรอธิบาย (Illustration) เป็นวิธีการที่จะช่วยลดความเครียดในขณะที่ผู้นำกลุ่มสอนหรืออธิบาย โดยใช้การยกตัวอย่าง หรือการอธิบายเปรียบเทียบ

4. การยืนยัน (Confirmation) เป็นวิธีการที่จะนำมาใช้เมื่อต้องการเผชิญหน้าและยกตัวอย่างประกอบกรอธิบายเพื่อให้ประสบความสำเร็จ

โดยหลักการทฤษฎีนี้เชื่อว่าดีดเป็นขึ้นมาแห่งบุคลิกภาพแต่บุคคลก็สามารถเลือกตัดสินใจได้ว่าจะเป็นคนประเภทใด หรือจะทำอะไรต่อไปในอนาคต ดังนั้นจุดมุ่งหมายในเข้ากลุ่มคือ การทำให้สมาชิกกลุ่มมีสภาพแห่งตนที่สมบูรณ์และเหมาะสมในแบบที่ตนเลือก ผู้นำกลุ่มจึงต้องใช้วิธีการวิเคราะห์และป้อนกลับข้อมูลให้สมาชิกได้รู้ถึงชนิดของการติดต่อสัมพันธ์ที่ตนเกี่ยวข้อง

2.6.2 ทฤษฎีการให้คำปรึกษาที่เน้นอารมณ์และความรู้สึก

เป็นแนวทางในการให้คำปรึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในระดับอารมณ์ความรู้สึก อันเนื่องมาจากสาเหตุสำคัญหลายประการ เช่น การไม่สอดคล้องกันระหว่างตนที่แท้จริง (Real self) ตนที่ตนเองรับรู้ (Perceived self) และ ตนในอุดมคติ (Ideal self) ที่ส่งผลให้บุคคลมองเห็นตนเองและเข้าใจตนเองผิดไปจากความเป็นจริง บุคคลที่มีปัญหาในระดับนี้มักจะปล่อยให้ประสบการณ์ในอดีต บั่นทอนกำลังใจในการดำเนินชีวิต จนหมดกำลังใจและอาจมีผลต่อปัญหาทางจิตใจได้ (พงษ์พันธ์ และ วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา, 2557, น. 44) ซึ่งทฤษฎีการให้คำปรึกษาที่เน้น

อารมณ์และความรู้สึก ที่นำมาบูรณาการร่วมกับกลุ่มฝึกอบรม คือ ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบ ยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบภวนิยม ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเกสตัลท์ มีรายละเอียดดังนี้

2.6.2.1 ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง (Person Centered Counseling Theory)

ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางเป็นวิธีการที่ได้รับการ พัฒนาขึ้นโดย คาร์ล โรเจอร์ (Carl Rogers) ในช่วงแรกถูกเรียกว่า การบำบัดแบบยึดผู้รับการ บำบัดเป็นศูนย์กลาง (Client-centered therapy) ต่อมาพัฒนาเป็น การยึดผู้รับคำปรึกษาเป็น ศูนย์กลาง (Client-centered) หรือการยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง (Person-Centered) (Nelson-Jones, 2015, p. 89) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

แนวคิดที่สำคัญ

คอเรย์ (Corey, 2012, pp. 253-268) ได้อธิบายถึงแนวคิดที่สำคัญของกลุ่ม ตามแนวทางของทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ไว้ดังนี้

ประการที่ 1 ความไว้วางใจในกระบวนการกลุ่ม (Trust in the Group Process) แนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางมีความเชื่อว่าบุคคลมี ความสามารถที่จะแก้ไขปัญหา หรือตัดสินใจด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นบุคคลจึงมี ศักยภาพที่ดีและมีแนวโน้มที่จะพัฒนาตนเองได้ ภายใต้บรรยากาศของกลุ่มที่มีการยอมรับและ ไว้วางใจซึ่งกันและกัน

ประการที่ 2 เงื่อนไขในการให้คำปรึกษาเพื่อความเจริญงอกงาม (The Therapeutic Conditions for Growth) พื้นฐานที่สำคัญประการหนึ่งของทฤษฎีการให้คำปรึกษา แบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ดังที่โรเจอร์ (Rogers) ได้กล่าวไว้ว่า บุคคลมีทรัพยากรมากมายใน ตัวเองที่จะนำมาใช้ในการทำความเข้าใจและสร้างอัตมโนทัศน์ใหม่ของตน รวมถึงทัศนคติพื้นฐาน และพฤติกรรมการนำตนเอง ที่สามารถนำมาพัฒนาให้เกิดขึ้นได้ถ้าอยู่ภายใต้บรรยากาศที่ เอื้ออำนวยต่อทัศนคติทางจิตใจ สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญในการนำพาบุคคลไปสู่ความเจริญ งอกงาม ซึ่งเงื่อนไขหลักที่จำเป็นสำหรับผู้ให้คำปรึกษาในการนำไปประยุกต์ใช้กับกลุ่มมี 3 ประการ สำคัญ ประกอบด้วย

1. ความจริงใจ (Genuineness หรือ Congruence) หมายถึง ความจริงใจ ของผู้เอื้ออำนวยหรือผู้นำกลุ่มที่จะต้องมีการตระหนักรู้ในตนเอง การยอมรับในตนเอง และความ ไว้วางใจในตนเอง ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะทำให้ผู้นำกลุ่มสามารถสร้างความเข้าใจและสร้างความสัมพันธ์ ที่ดีกับสมาชิกในกลุ่มได้

2. การยอมรับในทางบวกอย่างไม่มีเงื่อนไข (Unconditional Positive Regard and Acceptance) หมายถึง ทัศนคติที่ดีของผู้เอื้ออำนวยหรือผู้นำกลุ่มที่จะนำมาใช้ในการยอมรับและให้ความสนใจต่อสมาชิกกลุ่ม ด้วยการมีทัศนคติของการดูแลในรูปแบบที่ไม่ใช่การเป็นเจ้าของ มีความอบอุ่นที่แสดงออกทางอากัปกริยา การประสานสายตา น้ำเสียงและสีหน้าในการสนทนา

3. ความเห็นอกเห็นใจ (Empathy) หมายถึง ความสามารถในการร่วมเข้าใจในเรื่องราวและความรู้สึกของสมาชิกกลุ่ม ซึ่งผู้เอื้ออำนวยหรือผู้นำกลุ่มจะแสดงความเห็นอกเห็นใจแก่กลุ่มได้โดยการทำความเข้าใจ ให้ความสนใจ และสัมผัสถึงอารมณ์ความรู้สึกของสมาชิกกลุ่มได้อย่างถูกต้อง และมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในประสบการณ์ทางเรื่องราวและความรู้สึกของสมาชิกกลุ่ม

เป้าหมายของกลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

โรเจอร์ (Rogers, 1987, as cited in Corey, 2012, p. 274) กล่าวถึงผลลัพธ์ของประสบการณ์กลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางว่า จะมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นภายในตัวบุคคลที่ประสบความสำเร็จในการเข้าร่วมกลุ่ม สมาชิกกลุ่มจะเปิดเผย ซื่อสัตย์ เรียนรู้ที่จะสำรวจความรู้สึกและความต้องการของตนเอง จนมีความเข้าใจและตระหนักรู้ในตนเองเพิ่มขึ้นจนสามารถเลือกแนวทางที่พัฒนาให้เกิดความเจริญงอกงามในตนเองได้

บทบาทหน้าที่ของผู้นำกลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

โรเจอร์ (Corey, 2008, p. 256) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้นำกลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางไว้ว่ามีหน้าที่เป็นผู้เอื้ออำนวย (Facilitator) ที่ต้องมีบทบาทหน้าที่ต่อกลุ่ม ดังนี้

1. ผู้นำกลุ่มต้องเชื่อมั่นในกระบวนการกลุ่ม และเชื่อว่ากลุ่มจะสามารถเดินหน้าต่อไปได้โดยปราศจากการแทรกแซง
2. ผู้นำกลุ่มมีหน้าที่รับฟังสมาชิกด้วยความละเอียดอ่อนและระมัดระวัง
3. ผู้นำกลุ่มจะทำทุกสิ่งที่เป็นไปได้เพื่อสร้างบรรยากาศของความปลอดภัย ทางจิตใจสำหรับสมาชิกกลุ่ม
4. ผู้นำกลุ่มจะใช้ความพยายามในการเข้าใจอย่างเห็นอกเห็นใจ และให้การยอมรับในความเป็นปัจเจกบุคคล และความเป็นกลุ่ม โดยไม่ใช้การผลักดันกลุ่มจนมากเกินไป
5. ผู้นำกลุ่มจะดำเนินการในแต่ละช่วงเวลาให้เป็นไปตามประสบการณ์และความรู้สึกของพวกเขา โดยอยู่กับความเป็นปัจจุบัน ณ เวลานั้น

6. ผู้นำกลุ่มสามารถให้ข้อมูลย้อนกลับแก่สมาชิกได้ถ้าหากมีความเหมาะสม สามารถทำทนายสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับพฤติกรรมบางอย่างของพวกเขา และควรหลีกเลี่ยงการตัดสิน การเปรียบเทียบ หรือการพูดถึงสิ่งที่พวกเขาได้รับผลกระทบจากพฤติกรรมอื่น ๆ

เทคนิคที่สำคัญของกลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

เทคนิคสำคัญในการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ได้แก่

1. การฟังอย่างใส่ใจ (Active listening) เป็นการฟังอย่างใส่ใจทั้งของผู้นำกลุ่ม และสมาชิกกลุ่ม เพื่อรับรู้ถึงความคิด อารมณ์ ความรู้สึกของผู้พูด รวมถึงความรู้สึกที่อยู่ภายใต้ ภาษาพูดและภาษาท่าทางที่แสดงออกมา (Jacobs, Masson, & Harvill, 2009, p. 121; Corey, 2008, p. 23) โดยไม่ใช้การประเมินว่าสิ่งที่ได้ยินนั้นดีหรือไม่ดี เหมาะสมหรือไม่เหมาะสม และใช้วิธีการตอบรับอย่างเหมาะสม

2. การฟังด้วยความเห็นอกเห็นใจ (Listening with Empathy) เป็นเทคนิค สำคัญที่ผู้นำกลุ่มจะใช้ในการทำความเข้าใจความรู้สึกจากคำพูดของสมาชิก เพื่อให้เข้าใจใน อารมณ์และเรื่องราวที่มีอยู่ได้อย่างถูกต้อง ว่าสมาชิกผู้นั้นกำลังมีปัญหาอะไร กำลังคิดอะไรหรือ รู้สึกอะไรในสถานการณ์นั้น เป็นการร่วมรับรู้การตัดสินใจของสมาชิกและยอมรับการตัดสินใจนั้น อย่างไม่มีเงื่อนไข ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ (Thompson, 2003, p. 276)

2.1 ฟังเพื่อให้ได้รับรู้ถึงเรื่องราวและความรู้สึก ด้วยการฟังน้ำเสียง และพิจารณาภาษาท่าทางที่เกิดขึ้น

2.2 รับรู้ถึงความรู้สึกของผู้พูด โดยสามารถระบุได้ว่าได้ยินอะไรจากการพูดของเขา เช่น น้ำเสียงของคุณดูเหมือนคุณกำลังโกรธ

2.3 ทำความชัดเจนกับความรู้สึกด้วยการใช้คำพูด “ฉันได้ยินสิ่งที่ บอกว่าคุณกำลังรู้สึกบางอย่าง..หรือ..คุณพอจะยกตัวอย่างให้ฉันฟังได้ไหม”

2.4 ตรวจสอบโดยใช้การพูดที่ว่า “ลองฟังคุณนะ ถ้าฉันเข้าใจถูกต้องว่า สิ่งที่คุณกำลังจะพูดคือ...”

3. การสะท้อนความรู้สึก (Reflection) เป็นเทคนิคที่ผู้นำกลุ่มแสดงออกถึง การรับรู้และเข้าใจในเรื่องราวหรือความรู้สึก หรือทั้งสองสิ่งที่สมาชิกแสดงออกมาทั้งภาษาพูดและ ภาษาท่าทาง เพื่อให้สมาชิกตระหนักในสิ่งที่เขากำลังพูดหรือกำลังรู้สึกในขณะนั้น โดยใช้การ สื่อสารตอบรับอย่างเหมาะสม อาจสะท้อนความรู้สึกไปยังสมาชิกกลุ่มบางคน หรือสะท้อน ความรู้สึกไปยังสมาชิกทั้งกลุ่มหากกลุ่มนั้นมีประสบการณ์ในเรื่องราวเดียวกัน (Jacobs et al., 2009, p. 122)

4. การยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข (Acceptance/Unconditional positive regard) เป็นเทคนิคที่ผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่มทุกคนให้การยอมรับซึ่งกันและกันในเรื่องที่ทุกคนเป็น โดยไม่มีข้อโต้แย้งและไม่มีเงื่อนไขในการยอมรับ การยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไขนี้สามารถแสดงออกได้ด้วยการตอบรับทางภาษาพูด ภาษาท่าทาง การประสานสายตา สีหน้า และน้ำเสียงที่ใช้ในการสนทนา (Corey, 2008, p. 251)

5. การตั้งคำถาม (Questioning) เป็นเทคนิคที่จำเป็นและสำคัญในการดำเนินกรกลุ่ม (Posthuma, 2002; Corey & Corey, 2005; Trotzer, 2006, as cited in Jacobs et al., 2009, p. 123) ที่ผู้นำกลุ่มใช้เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้บอกเล่าเรื่องราวหรือความรู้สึกที่มีอยู่ โดยสมาชิกกลุ่มจะยินดีและเต็มใจในการบอกเล่าเรื่องราวเหล่านั้น วัตถุประสงค์ของการใช้คำถามคือ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ตระหนักถึงเรื่องราวและอารมณ์ความรู้สึกของตนเองตามความเป็นจริงที่เกิดขึ้น

ดังนั้นผู้นำกลุ่ม จึงต้องคำนึงถึงเทคนิคและวิธีการในการใช้กลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสมาชิกกลุ่ม โดยต้องให้ความสำคัญกับการติดตามเนื้อหาเรื่องราวและอารมณ์ความรู้สึกของสมาชิกกลุ่ม เทคนิคในการสร้างสัมพันธภาพจึงควรนำมาใช้ โดยต้องรู้จักจังหวะในการให้ข้อมูล ไม่ทำให้สมาชิกกลุ่มสะเทือนใจ หรือทำให้สมาชิกกลุ่มสร้างกลไกการป้องกันตัว ใช้วิธีการการฟังอย่างเข้าใจ จะทำให้สมาชิกกลุ่มเปิดเผยมากขึ้น ควบคู่ไปกับการให้ข้อมูล รวมถึงอาจมีการใช้วิธีการสะท้อนกลับ การย่อข้อความให้กะทัดรัด การตีความหมาย และการทำความเข้าใจร่วมด้วย

2.6.2.2 ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบภวนิยม (Existential Counseling Theory)

แนวคิดปรัชญาภวนิยม เป็นปรัชญาที่นำพาให้บุคคลเกิดความเข้าใจและค้นหาความหมายของชีวิต ทฤษฎีนี้ให้ความสำคัญกับศักยภาพและคุณค่าของมนุษย์ เชื่อว่ามนุษย์มีอิสระในการเลือกวิถีชีวิตของตนเอง สามารถเลือกตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมและมีความสุขได้ด้วยการยอมรับความจริงตามที่เป็น มนุษย์ทุกคนมีอิสระในการแสวงหารูปแบบการดำเนินชีวิตที่เป็นของตน แต่ก็ต้องการความช่วยเหลือเมื่อต้องเผชิญกับความทุกข์หรือปัญหา มนุษย์มีชีวิตอยู่ได้เมื่อรู้ว่าชีวิตของตนมีความหมาย มีความสำคัญและมีคุณค่า

แนวคิดสำคัญ

กระบวนการให้คำปรึกษาแบบภวนิยมปฏิเสธทัศนะดั้งเดิมของการให้คำปรึกษาแบบจิตวิเคราะห์หรือพฤติกรรมนิยม แต่ให้ความสำคัญกับการทำความเข้าใจในสิ่งที่มีอยู่และประสบการณ์ของมนุษย์ ซึ่งแนวคิดหลักที่นำไปสู่การดำเนินกรกลุ่มแบบภวนิยมคือ การทำให้สมาชิกกลุ่มได้ทำความเข้าใจในเงื่อนไขการดำรงอยู่ของมนุษย์ 7 ด้าน ดังต่อไปนี้ (Corey, 2012, pp. 235-241)

1. การตระหนักรู้ในตนเอง (Self-Awareness) มนุษย์มีความสามารถในการตระหนักรู้จึงมีเสรีภาพที่จะเลือก ความตระหนักรู้ที่มีมากขึ้นก็เท่ากับเป็นโอกาสที่มากขึ้นของเสรีภาพในการเลือก ชไนเดอร์ (Schneider, 2008, as cited in Corey, 2012, p. 235) อธิบายว่าตำแหน่งสำคัญในการดำรงอยู่ของมนุษย์คือเราเป็นผู้ได้รับทั้งอิสระและถูกจำกัด โดยข้อจำกัดทางสิ่งแวดล้อมและสังคม จากเงื่อนไขทางสังคมวัฒนธรรมและข้อจำกัดทางพันธุกรรม แต่มนุษย์ก็ยังคงสามารถที่จะเลือกได้บนพื้นฐานของการตระหนักรู้และปัจจัยที่จำกัด ซึ่งแนวทางนี้จะทำให้สมาชิกกลุ่มผู้ต้องเผชิญกับปัญหา ความยุ่งยาก และความไม่ถูกต้องต่าง ๆ ของชีวิต เกิดการตระหนักรู้ได้ว่าตนเองสามารถกำหนดชีวิตของตนได้ด้วยความมุ่งมั่นและมีคุณค่าในตนเอง

2. การกำหนดตนเอง เสรีภาพ และความรับผิดชอบ (Self-Determination, Freedom, and Personal Responsibility) มนุษย์มีความสามารถในการกำหนดตนเอง มีอิสระในการเลือกทางเลือกต่าง ๆ และดำเนินชีวิตตามที่ต้องการด้วยความรับผิดชอบในการเลือกเส้นทางชีวิตของตน

3. ความกังวลใจในชีวิตของมนุษย์ (Existential Anxiety) นักบำบัดแบบภวนิยม มองว่า ความกังวลใจในชีวิตจะช่วยส่งเสริมให้บุคคลมีชีวิตอยู่ได้บนพื้นฐานของความเป็นจริง ความกังวลใจในชีวิตเป็นเรื่องหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่เราต้องเผชิญ ทั้งความตาย เสรีภาพ ความโดดเดี่ยวในชีวิต และการไร้ความหมาย สิ่งเหล่านี้จะเป็นประสบการณ์ที่สอนให้คนเราตระหนักได้ถึงความอ่อนแอและความตายที่เป็นเรื่องแน่นอนในชีวิต ผลลัพธ์ของความกังวลใจ ทำให้เราได้เผชิญกับทางเลือกโดยปราศจากแนวทางที่ชัดเจน และไม่รู้ถึงผลที่จะได้รับ และจาก สิ่งเหล่านี้เองที่ทำให้เราตระหนักได้ว่า ในที่สุดแล้วเราต้องรับผิดชอบในผลการกระทำของตนเอง

4. ความตายและความไม่มีอยู่ (Death and Nonbeing) นักบำบัดแบบภวนิยมมองว่า ความตายเป็นสิ่งสำคัญในการค้นหาความหมายและเป้าหมายของชีวิต ปัจจุบันเป็นสิ่งสำคัญเพราะมันเป็นสิ่งที่เรากำลังเผชิญ แฟรงค์ (Frankl, 1963, as cited in Corey, 2012, p. 241) เชื่อว่า คนเราไม่รู้ว่าชีวิตยืนยาวแค่ไหน แต่เรารู้วิธีในการกำหนดชีวิตของตนให้มีคุณภาพและมีความหมายได้ และเมื่อคนเรายอมรับความจริงในเรื่องของความตายได้ เราก็จะตระหนักได้อย่างชัดเจนว่าเราต้องทำอะไรต่อไป เรามีทางเลือกและเราก็ต้องยอมรับความรับผิดชอบครั้งสุดท้ายเพื่อการมีชีวิตอยู่ของเรา

5. การค้นหาความหมาย (The Search for Meaning) การต่อสู้กับความรู้สึกที่สำคัญและมีเป้าหมายในชีวิตคือคุณลักษณะเฉพาะของความเป็นมนุษย์ คนเรามีความสามารถในการปลูกฝังความหมายและความกลัวในชีวิตของตน สำหรับนักคิดแบบภวนิยม ชีวิตไม่ได้มี

ความหมายด้านบวกในตัวของมันเอง แต่จะต้องสร้างบางสิ่งเพื่อให้ชีวิตมีความหมายขึ้นมา การค้นหาความหมายให้กับชีวิตของตนเองทำให้คนเรารู้จักที่จะมองหาแต่ในสิ่งที่ดีและมีกำลังใจ ในการดำเนินชีวิตต่อไป

6. การค้นหาความจริงแท้ (The Search for Authenticity) หรือ ความกล้าที่จะเป็น คือนิยามของความกล้าหาญที่สามารถนำไปใช้ได้ในทุกรูปแบบของ “สิ่งที่ไม่จริง” (Nonbeing) เพราะอยู่บนพื้นฐานของความเป็นไปอย่างแท้จริง การมีชีวิตตามความเป็นจริงคือการหยิบบนพื้นฐานที่รู้จักและยอมรับในข้อจำกัดของตัวเอง ความสุขสงบในชีวิตที่แท้จริงคือการยอมรับในสิ่งที่เราไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ใช้ความกล้าหาญที่จะเปลี่ยนแปลงบางสิ่ง และใช้ปัญญาเพื่อมองให้รู้ถึงความแตกต่าง ซึ่งแฟรงค์ (Frankl, 1963, as cited in Corey, 2012, p. 245) มองว่าหน้าที่ของผู้บำบัดแบบภวนิยมคือการท้าทายให้ผู้รับการบำบัดได้กลับมาสู่ความจริงและเป็นตัวเองอย่างเต็มที่ โดยเข้าไปมีส่วนร่วมในชีวิตและใช้การสร้างพันธสัญญา

7. ความโดดเดี่ยวและความสัมพันธ์ (Aloneness and Relatedness) ผู้ดำเนินกลุ่มภวนิยมเชื่อว่าถึงเราจะมีเพื่อนสนิทมากมายแค่ไหน ทำยที่สุดแล้วเราก็ต้องอยู่คนเดียว สิ่งเหล่านี้จะทำให้เราเข้าใจที่จะหาความหมายในชีวิตของตนเองและตัดสินใจเลือกแนวทางในการดำเนินชีวิตด้วยตนเอง ค้นหาคำตอบด้วยตนเอง สุดท้ายจึงตัดสินใจที่จะเป็นหรือไม่เป็นในสิ่งนั้น ความเงียบเหงาอย่างหนึ่งของชีวิตอ้างไปถึงการที่คนเราอยู่อย่างเงียบเหงาบนโลก ถึงแม้ว่าเราจะพบความหมายในการติดต่อสื่อสารกับคนอื่น เรายังคงอยู่บนโลกนี้เพียงคนเดียวและจะจากโลกนี้ไปเพียงลำพัง เราจึงต้องจัดการความตึงเครียดระหว่างความปรารถนาในการมีความสัมพันธ์กับคนอื่น และความเป็นจริงเรื่องความโดดเดี่ยวของเรา (Yalom & Josselson, 2011, as cited in Corey, 2012, p. 247) ถ้าคนเราเข้าใจในความโดดเดี่ยวก็จะสามารถค้นพบความเป็นตัวเองจนสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่มีความหมายต่อคนอื่นได้

เป้าหมายของกลุ่มแบบภวนิยม

แวน เดอร์เซน (Van Deurzen, 2002, as cited in Corey, 2012, p. 234) ได้กล่าวถึงเป้าหมายของกลุ่มแบบภวนิยมว่ามีเป้าหมายสำคัญ 5 ประการ ดังต่อไปนี้

1. ช่วยให้ผู้สมาชิกกลุ่มได้กลับมาอยู่กับความเป็นจริงด้วยตัวเอง
2. ช่วยให้ผู้สมาชิกกลุ่มได้ขยายมุมมองของเขที่มีต่อตนเองและโลก
3. ช่วยให้ผู้สมาชิกกลุ่มได้สร้างความชัดเจนกับความหมายในชีวิตในปัจจุบันและในอนาคตของเขา

4. ช่วยให้ผู้สมาชิกกลุ่มได้ประสบความสำเร็จในการต่อรองกับสถานการณ์เลวร้ายที่มีผลตั้งแต่อดีต ปัจจุบัน และอนาคต

5. ช่วยให้ผู้สมาชิกกลุ่มมีความเข้าใจในตนเองและผู้อื่นได้ดีขึ้น และเรียนรู้วิธีการที่ดีในการสื่อสารกับผู้อื่น

บทบาทหน้าที่ของผู้นำกลุ่มแบบภวนิยม

บทบาทหน้าที่ของผู้นำกลุ่มแบบภวนิยมคือการช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในสถานการณ์ความวิตกกังวลของพวกเขา ไม่ใช่แค่ทางพฤติกรรมและทางความคิดเท่านั้น แต่ต้องเป็นไปด้วยประสบการณ์ ด้วยการเพิ่มพูนความสามารถในการเปลี่ยนแปลงด้วยตัวพวกเขาเอง อีกบทบาทหน้าที่หนึ่งคือการสร้างสัมพันธภาพให้เกิดขึ้นไม่ใช่เฉพาะระหว่างผู้นำกลุ่มกับสมาชิกกลุ่ม แต่เป็นสัมพันธภาพที่ดีที่เกิดขึ้นกับสมาชิกคนอื่นด้วย ผู้นำกลุ่มจะให้การเอาใจใส่เพื่อให้เกิดสัมพันธภาพที่มีความหมายกับสมาชิกกลุ่ม เพื่อให้ทุกคนได้รู้จักใช้การเปิดเผยตนเองได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ผู้นำกลุ่มจะต้องส่งเสริมให้สมาชิกทุกคนมองหาแนวทางในการใช้เสรีภาพของตนเองที่อาจจะมียุ่อย่างจำกัด สะท้อนให้เห็นถึงแนวทางที่พวกเขาจะเพิ่มทางเลือกให้กับตัวเอง และแสดงความรับผิดชอบในทุกทางเลือกของตนเอง

เทคนิคสำคัญของกลุ่มแบบภวนิยม

เทคนิคสำคัญในการให้คำปรึกษากลุ่มแบบภวนิยม ประกอบด้วย

1. เทคนิคการสนทนาแบบโซคราติก (Socratic Dialogue) เป็นเครื่องมือที่บุคคลค้นพบความหมายในชีวิตของตนเอง ในการสนทนานั้นผู้นำกลุ่มจะสนใจด้านจิตวิญญาณของสมาชิกกลุ่ม โดยจะชักชวนด้วยการใช้คำถามนำทางให้สมาชิกกลุ่มได้สำรวจตนเอง ไม่ใช่การบอกแก่สมาชิกถึงสิ่งที่เป็นความหมายในชีวิตเขา แต่เป็นการชักชวนให้เขาได้พิจารณาสำรวจถึงความหมายในชีวิตด้วยตนเอง และใช้คำถามนำทางในขอบเขต 5 ขอบเขต สำหรับกำหนดคุณค่าของชีวิตและการค้นพบความหมาย ได้แก่ การค้นพบตนเอง การเลือก ความรู้สึกในเอกลักษณ์แห่งตน ความรับผิดชอบ และการเอาชนะใจตนเอง

2. เทคนิคการขัดแย้งอย่างตั้งใจ (Paradoxical Intention) เป็นเทคนิคที่ช่วยให้สมาชิกกลุ่มยอมรับความกลัว ความวิตกกังวลด้วยการสนับสนุนให้พยายามสร้างความกลัวหรือความวิตกกังวลให้มากขึ้น และเมื่อสมาชิกกลุ่มตั้งใจทำให้เกิดความกลัวหรือความวิตกกังวลมากเท่าใด ก็จะพบว่ามีความกลัวหรือความวิตกกังวลลดน้อยลง เทคนิคนี้เป็นการสนับสนุนให้สมาชิกกลุ่มได้เคลื่อนย้ายความกลัวหรือความวิตกกังวลด้วยอารมณ์ขัน ซึ่งอารมณ์ขันจะเกิดขึ้นเมื่อสมาชิกกลุ่มถอนตัวออกจากสภาพผู้กระทำมาเป็นผู้สังเกตการณ์ของกลุ่ม

3. เทคนิคการตระหนักรู้ (Awareness) เป็นเทคนิคที่จะช่วยให้สมาชิกกลุ่มเกิดความคิด ความเข้าใจตนเอง อันจะนำไปสู่การพัฒนาตนเอง

แนวทางของทฤษฎีนี้ผู้นำกลุ่มจะมีบทบาทในการนำสูงและจะช่วยให้สมาชิกกลุ่มค้นพบและสร้างความหมายให้กับชีวิตของตนเอง เพื่อให้เลือกทำพฤติกรรมของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนได้เรียนรู้และยอมรับในผลจากการกระทำนั้นๆของตน

2.6.2.3 ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเกสตัลท์ (Gestalt Group Counseling Theory)

คอเรย์ (Corey, 2012, p. 291) ได้อธิบายถึงทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเกสตัลท์ว่าเป็นทฤษฎีที่ได้รับการพัฒนาโดย ฟริทซ์ เพิร์ล (Fritz Perls) และ ลอรา (Laura) ผู้เป็นภรรยา เมื่อปี 1940 โดยมีข้อตกลงเบื้องต้นว่า คนเราสามารถเข้าใจในบริบทแวดล้อมของตนเองได้อย่างดีที่สุด และเป้าหมายพื้นฐานของกลุ่มแบบเกสตัลท์คือการเตรียมบริบทต่าง ๆ ที่สมาชิกจะนำไปใช้ในการเพิ่มการตระหนักรู้ (Awareness) ของตนผ่านประสบการณ์และการติดต่อสื่อสารที่มีคุณภาพ โดยเน้นการตระหนักรู้ถึงความรู้สึกที่เกิดขึ้นในขณะนั้น รวมถึงการทำงานของร่างกายและจิตใจที่ควบคู่กัน

แนวคิดสำคัญ

แนวคิดสำคัญของทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเกสตัลท์คือการทำความเข้าใจเกี่ยวกับอารมณ์ ความรู้สึกและการรับรู้ตนเองของบุคคล มีรายละเอียดดังนี้

1. องค์กรวม (Holism) หมายถึง การทำความเข้าใจในมนุษย์จะต้องให้ความสนใจในทุกด้าน โดยให้ความสำคัญทั้งในด้านความคิด ความรู้สึก พฤติกรรม ร่างกาย และความฝัน โดยใช้การบูรณาการสิ่งเหล่านี้เพื่อทำความเข้าใจในตัวบุคคล

2. ทฤษฎีสนาม (Field Theory) หมายถึง การทำความเข้าใจในมนุษย์จะต้องให้ความสำคัญ และใช้การค้นหาความสัมพันธ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อม เนื่องจากคนเราต้องอยู่ภายใต้บริบทและเป็นส่วนหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

3. กระบวนการก่อร่างการรับรู้ (The Figure-Formation Process) หมายถึง การทำความเข้าใจในการรับรู้ของบุคคลกับสิ่งเร้าต่าง ๆ เป็นกระบวนการที่อธิบายได้โดยใช้หลักการภาพและพื้น (Figure and Ground) สิ่งเร้าที่บุคคลให้ความสนใจในขณะนั้นคือภาพ ทำให้สิ่งเร้าอื่น ๆ รอบตัวกลายเป็นพื้น ซึ่งสิ่งเร้าที่เป็นพื้นก็อาจจะกลายเป็นภาพในช่วงเวลาต่อมาขึ้นอยู่กับความใส่ใจและความสนใจของแต่ละบุคคล

4. กระบวนการในการกำกับชีวิตตนเอง (Organismic Self-Regulation) หมายถึง กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้และแสดงพฤติกรรม เป็นธรรมชาติของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อม เมื่อความสมดุลภายในของบุคคลถูกรบกวนด้วยแรงกระตุ้นจากความต้องการ ความรู้สึก หรือความสนใจ บุคคลจะพยายามควบคุมตนเองด้วยความสามารถต่างๆ ที่เขามีอยู่ และจากทรัพยากรแวดล้อมที่มี กล่าวคือ บุคคลจะพยายามแสดงพฤติกรรมบางอย่างเพื่อคืนความสมดุลภายในและส่งเสริมให้เกิดการเติบโตและเปลี่ยนแปลง

เป้าหมายของกลุ่มแบบเกสตัลท์

เป้าหมายของกลุ่มแบบเกสตัลท์สามารถพิจารณาได้จากเป้าหมาย 2 ประเภท ได้แก่ เป้าหมายเฉพาะบุคคล และเป้าหมายของกระบวนการกลุ่ม ดังที่ ซิงเกอร์ (Corey, 2012, pp. 293-294) ได้อธิบายไว้ ดังต่อไปนี้

1. เป้าหมายเฉพาะบุคคลมีรายละเอียด ดังนี้

- 1.1 บูรณาการบุคลิกภาพภายในตนเอง
- 1.2 เพิ่มพูนและแผ่ขยายการตระหนักรู้ในตนเอง
- 1.3 เข้าถึงการติดต่อกับตนเองและบุคคลอื่น
- 1.4 เรียนรู้ที่จะสนับสนุนให้กำลังใจตนเองมากกว่าจะร้องขอจากคนอื่น
- 1.5 กำหนดขอบเขตของตนให้ได้ชัดเจน
- 1.6 เปลี่ยนแปรความรู้สึกภายในให้ออกมาในรูปแบบของพฤติกรรม
- 1.7 ยินดีเรียนรู้เกี่ยวกับตนเองด้วยการทดลองทำสิ่งใหม่ที่สร้างสรรค์
- 1.8 เรียนรู้วงจรการตระหนักรู้ในตนเอง ความตื่นตัว การมีปฏิสัมพันธ์

โดยปราศจากการขัดขวางอย่างรุนแรง

2. เป้าหมายในระดับกระบวนการกลุ่ม

- 2.1 เรียนรู้วิธีการถามอย่างชัดเจน ตรงไปตรงมา ในสิ่งที่พวกเขาต้องการ
- 2.2 เรียนรู้วิธีจัดการกับความขัดแย้งระหว่างบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ
- 2.3 เรียนรู้วิธีให้กำลังใจ และให้พลังในการดำเนินต่อไปกับบุคคลอื่น
- 2.4 สนทนาโดยตรงกับบุคคลอื่นได้ และพูดเป็นคนแรกของกลุ่มได้
- 2.5 ค้นหาวิถีทางในการทำลายสมาชิกกลุ่มให้เติบโตในขณะเดียวกัน

ก็ให้ความเคารพต่อความต้องการมีพื้นที่ส่วนตัวของบุคคลอื่นด้วย

2.6 สร้างสังคมใหม่ภายใต้บรรยากาศของความไว้วางใจที่เป็นไปตามระดับความลึกซึ้งและความหมายในการทำงาน

2.7 เรียนรู้วิธีการที่จะให้ข้อมูลย้อนกลับแก่สมาชิกแต่ละคน

2.8 เรียนรู้ที่จะไม่ให้คำแนะนำ

2.9 ใช้ทรัพยากรที่มีภายในกลุ่มมากกว่าที่จะวางใจให้เป็นหน้าที่ของ

ผู้นำกลุ่มคนเดียว

บทบาทหน้าที่ของผู้นำกลุ่มแบบเกสตัลท์

1. ส่งเสริมสมาชิกกลุ่มให้เพิ่มพูนการตระหนักรู้ในตนเอง และใส่ใจในรูปแบบการสื่อสารของพวกเขา ผู้นำกลุ่มสามารถสร้างการทดลองในเชิงสร้างสรรค์เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้สัมผัสถึงสิ่งต่าง ๆ ที่มีอยู่ในตัวเขา

2. ช่วยเหลือให้สมาชิกกลุ่มได้ค้นหาและระบุภารกิจที่ติดค้างอยู่ในใจ ซึ่งเป็นสิ่งขัดขวางการตระหนักรู้และการทำงานภายในตัวตนของเขา (Yontef & Jacobs, 2011, as cited in Corey, 2012, p. 301) ผู้นำกลุ่มจะส่งเสริมให้สมาชิกดำเนินการในสิ่งเหล่านั้นให้ผ่านพ้นไป และสร้างประสบการณ์ทางอารมณ์ในรูปแบบใหม่ด้วยการเชื้อเชิญสมาชิกให้มีส่วนร่วมในการทดลองต่าง ๆ ที่จะนำไปสู่การมีประสบการณ์ทางอารมณ์การหยั่งรู้ในรูปแบบใหม่ (Strumpf & Goldman, 2002, as cited in Corey, 2012, p. 301) ด้วยความกระตือรือร้น มีความรับผิดชอบ และพร้อมที่จะพัฒนาตัวเองอย่างเต็มที่

เทคนิคสำคัญของกลุ่มแบบเกสตัลท์

เทคนิคการให้คำปรึกษาแบบเกสตัลท์มีวิธีการที่หลากหลาย และมีวัตถุประสงค์สำคัญคือให้สมาชิกกลุ่มได้อยู่กับความเป็นปัจจุบันขณะของตน และเพื่อเพิ่มพูนการตระหนักรู้ในตนเองจนเติบโตและสามารถนำศักยภาพของตนมาใช้ได้อย่างเต็มที่ ซึ่งเทคนิคที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ในกลุ่มฝึกอบรม มีดังต่อไปนี้

1. เทคนิคการเผชิญหน้า (Confrontation)

เป็นเทคนิคที่ช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้ใส่ใจกับความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเอง ที่เป็นความขัดแย้งอยู่ภายในจิตใจ

2. เทคนิคการใช้สรรพนามแทนตนเอง (Use of Personal Pronouns)

เป็นเทคนิคที่ช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้ยอมรับกับสิ่งที่ เป็นปัจจุบันขณะ โดยไม่กล่าวโทษปัจจัยภายนอกหรือบุคคลอื่น ด้วยการใช้ประโยคคำพูดที่เป็นการอธิบายถึงความคิด ความรู้สึกของตนเอง เพื่อหลีกเลี่ยงพฤติกรรมกล่าวโทษผู้อื่น และให้การยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้นได้อย่างแท้จริง

3. เทคนิคเกมสนทนา (Game of Dialogue)

เป็นเทคนิคที่ช่วยให้สมาชิกได้เปิดเผยความขัดแย้งที่อยู่ในจิตใจ และหาทางดำเนินการแก้ไขเรื่องนั้นต่อไป โดยใช้การแสดงออกถึงบทบาทหรือพฤติกรรมที่มีความขัดแย้งกันในรูปแบบของการสนทนา เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเกิดการตระหนักรู้ในตนเองได้ดีขึ้นจากการคิดไตร่ตรองในเรื่องความขัดแย้งนั้น

2.6.3 ทฤษฎีการให้คำปรึกษาที่เน้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

เป็นแนวทางในการให้คำปรึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในระดับพฤติกรรม ลักษณะของปัญหามักเกิดขึ้นจากการที่บุคคลไม่พึงพอใจในการกระทำของตนเอง และมีความต้องการที่จะแก้ไขพฤติกรรมนั้น อาจมีสาเหตุจากการที่บุคคลมีความต้องการในใจอย่างหนึ่ง แต่ต้องแสดงออกทางพฤติกรรมในอีกแบบหนึ่ง อาจเป็นเพราะไม่มีการเรียนรู้ถึงแนวทางการแสดงออกที่ถูกต้อง หรืออาจมีการเรียนรู้แต่ไม่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ (พงษ์พันธ์ และ วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา, 2557, น. 45) ซึ่งทฤษฎีการให้คำปรึกษาที่เน้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ที่นำมาบูรณาการร่วมกับกลุ่มฝึกอบรม คือ ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม และทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง มีรายละเอียดดังนี้

2.6.3.1 ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม (Behavioral Counseling Theory)

ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยมมีพื้นฐานมาจากการบำบัดพฤติกรรมด้วยการวางเงื่อนไขแบบการกระทำ (Operant Conditioning) ของสกินเนอร์ (Skinner, 1953) และนำไปสู่พัฒนาการของการวิเคราะห์ด้านพฤติกรรมประยุกต์ ซึ่งเป็นพื้นฐานต่อการพัฒนาเทคนิคของกระบวนการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม (Gladding, 2008, p. 427) ซึ่งมีสมมติฐานตามแนวคิดทฤษฎีว่า ทุกพฤติกรรมเกิดจากการเรียนรู้ ทั้งพฤติกรรมที่เหมาะสมและพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ไม่มีพฤติกรรมใดของบุคคลที่มีมาแต่กำเนิด การเรียนรู้จึงทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมได้โดยไม่ต้องใช้การหยั่งรู้ และพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงจะนำไปสู่การเข้าใจตนเองในระดับที่สูงขึ้นได้

แนวคิดที่สำคัญ

ทฤษฎีนี้เชื่อว่ามนุษย์เกิดมาไม่ได้เป็นคนดีหรือเป็นคนเลวร้ายไปทุกอย่าง แต่พฤติกรรมของบุคคลเกิดจากการเรียนรู้ ซึ่งเกิดจากการวางเงื่อนไขของสิ่งเร้า และจากการวางเงื่อนไขของผลกรรม ทำให้สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล ดังนั้นผู้บำบัดต้องเข้าใจถึงที่มาของพฤติกรรมของสมาชิก และใช้หลักการเรียนรู้เป็นวิธีเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น จัดสิ่งแวดล้อมใหม่ หรือการให้รางวัลเพื่อเสริมพฤติกรรมดีที่คงอยู่

เป้าหมายของกลุ่มแบบพฤติกรรมนิยม

การเข้าร่วมฝึกอบรมกลุ่มแบบพฤติกรรมนิยมมีจุดมุ่งหมายเพื่อหาแนวทางในการจัดพฤติกรรมที่เป็นปัญหา โดยให้สมาชิกกลุ่มได้เรียนรู้ที่จะสร้างพฤติกรรมที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ในการแก้ไขพฤติกรรมไม่เหมาะสมที่มีอยู่ ด้วยการใช้ระเบียบวิธีการทางวิทยาศาสตร์ (Scientific method) มาใช้ในการดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน (Ohlson, Home, & Lawe, 1988, p. 53) โดยมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ ดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มได้เรียนรู้ถึงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ รวมถึงวิธีการที่จะใช้ในการปรับเปลี่ยน แก้ไขพฤติกรรมของตนให้เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้
2. เพื่อเสริมสร้างสภาพการณ์ของการเรียนรู้ใหม่ที่จะช่วยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์หรือพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของสมาชิกกลุ่ม ให้มีความเปลี่ยนแปลงตามพฤติกรรมมุ่งหมายที่กำหนดไว้ โดยใช้การดำเนินงานร่วมกันเพื่อหาแนวทางหรือวิธีการที่สามารถวัดหรือประเมินผลการเปลี่ยนแปลงนั้นได้
3. เพื่อเอื้ออำนวยให้สมาชิกกลุ่มได้เรียนรู้ถึงวิธีการที่เหมาะสมสำหรับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้เป็นไปตามพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และนำวิธีการเหล่านั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ในอนาคต

บทบาทหน้าที่ของผู้นำกลุ่มแบบพฤติกรรมนิยม

โอลเซน และคนอื่น ๆ (Ohlson et al., 1988, p. 55) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้นำกลุ่มแบบพฤติกรรมนิยมว่าเป็นเหมือนผู้เอื้ออำนวยหรือมีบทบาทของความเป็นครูมากกว่าบทบาทของผู้นำกลุ่มในแนวคิดทฤษฎีอื่นๆ และยังมีหน้าที่ในการส่งเสริมสมาชิกกลุ่มให้เรียนรู้และมีทักษะทางสังคมในการเข้าร่วมกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกกลุ่มสามารถนำสิ่งที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยผู้นำกลุ่มจะต้องมีบทบาทในการนำทาง และสนับสนุนให้สมาชิกกลุ่มเกิดการเรียนรู้และนำสิ่งเหล่านั้นไปประยุกต์ใช้เพื่อแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาได้

เทคนิคที่สำคัญของกลุ่มแบบพฤติกรรมนิยม มีดังนี้

1. การเสริมแรง (Reinforcement) เป็นหัวใจสำคัญของการทำกลุ่มฝึกอบรมแบบพฤติกรรมนิยม เทคนิคนี้คือสิ่งที่ผู้นำกลุ่มใช้เพื่อให้การเสริมแรงแก่สมาชิกกลุ่ม หรือสมาชิกกลุ่มให้การเสริมแรงซึ่งกันและกัน ทั้งด้วยการใช้คำพูด และการใช้ภาษาท่าทาง ซึ่งผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่มจะพูดถึงความสำเร็จของสมาชิกมากกว่าที่จะพูดถึงเรื่องความล้มเหลว เทคนิคนี้จะนำไปใช้ในการทำกลุ่มฝึกอบรมทุกครั้งที่มีการเข้ากลุ่ม เพื่อให้เกิดบรรยากาศในทางบวกและเพื่อให้กำลังใจแก่สมาชิกกลุ่มในการพัฒนาตนเอง

2. การฝึกการกล้าแสดงออกที่เหมาะสม (Assertive Training) เป็นเทคนิคที่ช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้ขจัดความกลัวและความวิตกกังวลของการทำสิ่งที่ตนเองไม่สามารถจะกระทำได้ในสถานการณ์ที่ผ่านมา โดยใช้การจำลองเหตุการณ์ที่สมาชิกกลุ่มกลัวหรือไม่สามารถกระทำได้ และใช้การฝึกให้สมาชิกกลุ่มทดลองกระทำ จนเกิดความคุ้นเคย และสามารถทำได้ในที่สุด

3. A R C โมเดล (A = Antecedent, R = Response, C = Consequence) หรือ ABC โมเดล (A = Antecedent, B = Behavior, C = Consequence) เป็นเทคนิคที่ผู้นำกลุ่มจะขอให้สมาชิกกลุ่มพิจารณาถึงสิ่งที่เกิดขึ้น หรือสิ่งที่ต้องเผชิญอยู่ว่ามีผลต่อการตอบสนองอย่างไร และจากการแสดงพฤติกรรมอย่างนั้นทำให้เกิดผลอะไรขึ้นมาบ้าง

4. การสอน (Coaching) การสอนเป็นวิธีการทั่วไปที่ทำให้สมาชิกกลุ่มได้แสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้นำกลุ่มอาจใช้วิธีการสอนเมื่อสมาชิกไม่มั่นใจในการฝึกพฤติกรรม หรือไม่รู้วิธีการและแนวทางในการแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ซึ่งสมาชิกคนอื่นก็สามารถสอนและให้คำแนะนำกันภายในกลุ่มได้

ด้วยแนวทางของทฤษฎีนี้ผู้นำกลุ่มกับสมาชิกกลุ่มจะต้องตั้งจุดมุ่งหมายร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหา โดยอาจนำทฤษฎีการเรียนรู้มาประยุกต์ใช้ เช่น การเสริมแรงในพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ร่วมกับเทคนิคการใช้ตัวแบบ (Modeling) ในการวางเงื่อนไขและการเสริมแรง ซึ่งข้อได้เปรียบของการเข้าร่วมกลุ่มคือ การที่สมาชิกกลุ่มมีโอกาสได้เห็นตัวแบบที่หลากหลาย เพื่อเป็นโอกาสในการเลือกเลียนแบบจากตัวแบบที่ดีที่สุดไป

2.6.3.2 ทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบเผชิญความจริง (The Reality Counseling Theory)

วิลเลียม กลาสเซอร์ (William Glasser) เป็นผู้ริเริ่มการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง ที่เป็นการให้คำปรึกษาแบบเน้นการแก้ไขปัญหาและการจัดการกับความต้องการที่มีอยู่ โดยมุ่งเน้นกับเรื่องราวที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และให้ความสำคัญกับอดีตที่ผ่านมาให้น้อยที่สุด

แนวคิดที่สำคัญ

คอเรย์ (Corey, 2012, pp. 395-398) ได้อธิบายถึงแนวคิดที่สำคัญของกลุ่มแบบเผชิญความจริงไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. ความต้องการและพฤติกรรมที่มีเป้าหมายของมนุษย์ (Human Needs and Purposeful Behavior) ทฤษฎีทางเลือก (Choice Theory) ถูกสร้างขึ้นจากแนวคิดที่ว่าพฤติกรรมของมนุษย์เป็นสิ่งที่มีความหมายและถูกสร้างขึ้นจากแหล่งกำเนิดภายในมากกว่าจากแหล่งกำเนิดภายนอก ซึ่งพฤติกรรมทั้งหลายดำเนินไปเพื่อตอบสนองความต้องการพื้นฐานที่สำคัญ 5 สิ่ง ได้แก่ (Gladding, 2008, p. 358)

1) ความต้องการความรักและการมีส่วนร่วม (Love and belonging) คือความต้องการมีส่วนร่วมกับผู้อื่น และต้องการรักผู้อื่น และให้ผู้อื่นรักตน

2) ความต้องการมีอำนาจ (Power) คือ ความต้องการประสบผลสำเร็จ และบรรลุในสิ่งที่ต้องการ กล่าวคือต้องการเป็นเจ้าของชีวิตของตนเอง

3) ความต้องการมีอิสระ (Freedom) คือความต้องการที่จะมีทางเลือกในการกระทำหรือการตัดสินใจ

4) ความต้องการความสนุกสนาน (Fun) คือความต้องการที่จะใช้ชีวิตอย่างมีความสุขสนุกสนาน และมีเรื่องขบขันในชีวิต

5) ความต้องการดำรงชีวิตให้อยู่รอด (Survival) คือ ความต้องการในการรักษาชีวิตของตนและดำรงชีวิตของตนอย่างมีความสุข

2. การมุ่งเน้นอัตถิภาวะนิยมหรือปรากฏการณ์ที่ดำรงอยู่ (Existential / Phenomenological Orientation) เชื่อว่ามนุษย์มักจะรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ตามบริบทที่ตนเองต้องการซึ่งไม่ใช่ตามสภาพความเป็นจริงและอาจจะแตกต่างกันไปในการรับรู้ของแต่ละบุคคล ทฤษฎีทางเลือกที่ตั้งอยู่บนสมมติฐานของความเป็นอัตถิภาวะนิยมเชื่อว่า คนเราสามารถเรียนรู้เพื่อแทนที่พลังอำนาจการควบคุมภายนอกด้วยพลังอำนาจการควบคุมภายในของตน กลาสเซอร์ (Glasser, 2005, p. 21, as cited in Corey, 2012, p. 396) ได้กล่าวถึงนิสัยไม่ดี 7 สิ่งที่เกิดขึ้นจากพลังอำนาจการควบคุมภายนอกและมีผลในการทำลายสัมพันธภาพของบุคคล ได้แก่ การวิพากษ์วิจารณ์ การตำหนิติเตียน การร้องทุกข์คร่ำครวญ การถากถาง การคุกคาม การทารุณ และการให้รางวัลในการควบคุม เพื่อพัฒนาให้มีสัมพันธภาพที่ดีขึ้นคนเราจึงควรเปลี่ยนนิสัยเหล่านี้โดยแทนที่ด้วยลักษณะนิสัยที่ดี 7 สิ่ง ได้แก่ การสนับสนุน การส่งเสริม ใช้การฟัง ให้การยอมรับ ให้ความไว้วางใจ ให้ความเคารพ และใช้การเจรจาต่อรองในสิ่งที่แตกต่างออกไป

3. พฤติกรรมองค์รวม (Total Behavior) ให้ความสำคัญกับการที่บุคคลจะต้องทำความเข้าใจในบริบทของพฤติกรรมองค์รวมทั้ง 4 องค์ประกอบที่มีความแตกต่างกันแต่ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ ได้แก่ การกระทำ (Acting) ความคิด (Thinking) ความรู้สึก (Feeling) และอาการทางร่างกาย (Physiology) ทั้งหมดนี้มีความสัมพันธ์กันแต่บ่อยครั้งที่จะมีส่วนหนึ่งส่วนใดโดดเด่นหรือสำคัญกว่าส่วนอื่นๆเสมอ ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมองค์รวมของบุคคลจึงให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงในสิ่งที่สามารถควบคุมทิศทางได้นั้นคือได้ ความคิดและการกระทำ

4. สาระสำคัญของทฤษฎีทางเลือก (Essence of Choice Theory) ทฤษฎีทางเลือกมองว่าอดีตอาจจะเป็นสิ่งที่สร้างปัญหาให้กับปัจจุบัน แต่อดีตคือสิ่งที่ผ่านไปแล้วและไม่สามารถเปลี่ยนแปลงอะไรได้ จึงให้ความสำคัญกับการดำรงอยู่และการวางแผนชีวิตเพื่อแก้ไขปัญหามีอยู่ในปัจจุบัน โดยเน้นย้ำเรื่องการเปลี่ยนแปลงการกระทำ เพราะถ้าการกระทำมีการเปลี่ยนแปลง สิ่งอื่น ๆ ก็จะมีการเปลี่ยนแปลงเช่นกัน

เป้าหมายของกลุ่มแบบเผชิญความจริง

ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง เชื่อว่ามนุษย์มีความสามารถในการคิดและตัดสินใจหากอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม มนุษย์มีความต้องการพื้นฐาน ต้องการความรัก และการยอมรับเหมือนกัน พฤติกรรมต่าง ๆ เกิดขึ้นจากการกระทำโดยเจตนา และเริ่มจากแรงขับภายในมากกว่าแรงขับภายนอก ดังนั้นปัญหาของบุคคลจึงเกิดจากการที่ไม่สามารถตอบสนองความต้องการพื้นฐานของตนเองได้ การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ค่านิยมและเอกลักษณ์จะส่งผลถึงพฤติกรรมของบุคคลได้ ดังนั้นเป้าหมายของกลุ่มฝึกอบรมแบบเผชิญความจริงคือ การส่งเสริมและสนับสนุนให้สมาชิกกลุ่มเกิด 3 Rs ได้แก่

1. Responsibility – มีความรับผิดชอบในการสนองตอบความต้องการของตนเอง หมายถึง การที่สมาชิกกลุ่มมีความรับผิดชอบที่จะแก้ปัญหาของตน ตลอดจนมีทักษะที่จะนำไปใช้ในการแก้ไขปัญห และสามารถวางแผนดำเนินการที่น่าปฏิบัติได้จริง

2. Reality – มีความกล้าเผชิญความจริงในปัจจุบัน หมายถึง การที่สมาชิกกลุ่มเกิดความเข้าใจในตนเอง กล้าที่จะเผชิญความจริงที่มีอยู่ มีความสามารถในการคิดพิจารณาและประเมินสถานการณ์หรือพฤติกรรมที่เป็นปัญหาได้ จนเกิดแนวทางที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใหม่ที่ถูกต้อง

3. Right and Wrong – รู้จักคิดพิจารณาในสิ่งถูก และสิ่งผิด หมายถึง การที่สมาชิกกลุ่มสามารถช่วยเหลือตนเองในการคิดพิจารณาถึงสิ่งที่ถูกที่ควร และเลือกแสดงพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสม

บทบาทของผู้นำกลุ่มแบบเผชิญความจริง

ผู้นำกลุ่มแบบเผชิญความจริงจะมีความมุ่งมั่นในการสร้างความเข้าใจและความไว้วางใจในการดำเนินกลุ่ม ด้วยการเข้าไปมีส่วนร่วมกับสมาชิกกลุ่มและช่วยเหลือให้สมาชิกสามารถเผชิญหน้ากับความเป็นจริงได้ คอเรีย (Corey, 2012, p. 399) กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของผู้นำกลุ่มที่ควรปฏิบัติไว้ดังนี้

1. ส่งเสริมให้เกิดการอภิปรายร่วมกันในพฤติกรรมที่เป็นปัจจุบันของสมาชิกและไม่ยอมให้มีการแก้ตัวในพฤติกรรมที่ไม่ดีและไม่รับผิดชอบ
 2. ช่วยให้สมาชิกได้ประเมินพฤติกรรมที่เป็นปัจจุบันของตน
 3. แนะนำและส่งเสริมกระบวนการของการประเมินในสิ่งที่สมาชิกต้องการที่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้จริง
 4. สอนให้สมาชิกกลุ่มกำหนดวิธีการและดำเนินการตามแผนเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
 5. ช่วยให้สมาชิกได้ประเมินระดับความมุ่งมั่นที่มีต่อแผนการปฏิบัติของเขา
 6. ให้กำลังใจสมาชิกในการสร้างความเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง
- หลังจากยุติกลุ่มแล้ว

เทคนิคที่สำคัญของกลุ่มแบบเผชิญความจริง

จาคอบส์ และคนอื่น ๆ (Jacobs et al., 2009, p. 291) ได้อธิบายเทคนิคกระบวนการแบบ WDEP ของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงว่าเป็นเทคนิคที่จะช่วยให้สมาชิกได้รู้ถึงความต้องการของตนเองและวางแผนการปฏิบัติให้ไปสู่ความสำเร็จได้ มีรายละเอียดดังนี้

1. การสำรวจความต้องการ (W: Wants) เป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญของกระบวนการ ผู้นำกลุ่มจะส่งเสริมให้สมาชิกบอกถึงความต้องการของตนเอง เพื่อกระตุ้นให้สมาชิกได้คิด ได้สำรวจ และไตร่ตรองถึงสิ่งที่ต้องการโดยการใช้คำถามว่า “คุณต้องการทำอะไร” ถ้าคำตอบที่ได้เป็นเรื่องทั่วไปและยังไม่ชัดเจน ผู้นำกลุ่มและสมาชิกคนอื่นๆ จะต้องถามเพิ่มเติมเพื่อสร้างความชัดเจนให้กับคำตอบนั้น
2. การสำรวจแนวทางและการปฏิบัติ (D: Direct and Doing) โดยการที่ผู้นำกลุ่มจะสนับสนุนให้สมาชิกกลุ่มระบุแนวทางและการปฏิบัติต่าง ๆ ของตนเองที่มีต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน
3. การประเมิน (E: Evaluation) ผู้นำกลุ่มจะสนับสนุนให้สมาชิกกลุ่มได้ประเมินตนเอง โดยประเมินพฤติกรรมหรือการปฏิบัติที่มีอยู่ในปัจจุบันว่ามีผลต่อการบรรลุความสำเร็จที่ตั้งไว้อย่างไร ซึ่งการประเมินตนเองเป็นขั้นตอนสำคัญในการสร้างแรงจูงใจของสมาชิกกลุ่มให้นำไปสู่ความสำเร็จในการเปลี่ยนแปลง
4. การวางแผน (P: Planning) ผู้นำกลุ่มจะส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มได้วางแผนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือแนวทางการปฏิบัติทั้งเป้าหมายระยะสั้นและเป้าหมายในระยะ

ยาว เพื่อนำไปสู่พฤติกรรมใหม่ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งการวางแผนเหล่านี้ควรมีลักษณะที่ทำได้ง่าย มีรายละเอียดเฉพาะเจาะจง และสามารถลงมือทำได้จริง

เทคนิคของกลุ่มแบบเผชิญความจริงยังมีเทคนิคสำคัญที่สามารถนำไปใช้ใน กลุ่มฝึกอบรมได้อีกหลายเทคนิค เช่น การใช้อารมณ์ขัน (Use of Humor) ที่จะทำให้อารมณ์ของ กลุ่มเป็นไปในทางที่ดีขึ้น และมีผลลัพธ์ในทางบวก ไม่ใช่การเยาะเย้ยหรือหัวเราะเยาะ แต่ ดำเนินไปด้วยการให้ความเคารพแก่สมาชิกกลุ่ม ใช้การเปิดเผยตนเอง (Self-disclosure) เพื่อให้รู้ ข้อดีข้อเสีย และกล้าเปิดเผยส่วนที่ซ่อนเร้นของตน จนเกิดการยอมรับและเข้าใจในตนเองได้มาก ขึ้น รวมทั้งเทคนิคพันธสัญญา (Commitment) ซึ่งเป็นเทคนิคที่หนึ่งนำมาใช้ในการสร้างความ เปลี่ยนแปลงให้กับตนเอง ด้วยการให้สมาชิกกลุ่มกำหนดระดับความเข้มข้นในสิ่งที่พวกเขา ต้องการจะเปลี่ยนแปลง และผู้นำกลุ่มจะส่งเสริมให้สมาชิกที่มีพันธสัญญาในระดับต่ำได้พัฒนา ตนเองไปสู่ระดับที่สูงขึ้นอันจะนำมาสู่การเปลี่ยนแปลงที่มีประสิทธิภาพ วับบอลดิง (Wubbolding, 2000, p. 142, as cited in Corey, 2012, p. 405) ได้อธิบายระดับของพันธสัญญาไว้ดังนี้

ระดับที่ 1: ฉันไม่ต้องการเป็นแบบนี้ โปรดช่วยฉันด้วยเถิด

ระดับที่ 2: ฉันต้องการให้เกิดผลลัพธ์ แต่ฉันก็ไม่อยากจะพยายามมากนัก

ระดับที่ 3: ฉันจะพยายามนะ ฉันจะทำ ฉันจะทำให้ได้

ระดับที่ 4: ฉันจะทำให้ดีที่สุด

ระดับที่ 5: ฉันจะทำทุกสิ่งที่ฉันทำได้

ผู้นำกลุ่มจะเน้นที่การสร้างสัมพันธภาพ เพื่อเปลี่ยนแปลงการกระทำและ ความคิด มากกว่าที่จะเปลี่ยนแปลงความรู้สึก และให้ความสำคัญกับพฤติกรรมที่เป็นปัจจุบัน โดย สมาชิกกลุ่มต้องประเมินพฤติกรรมของตนเอง เน้นที่ผลของการกระทำ และวางแผนปรับเปลี่ยนให้ เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ไม่ควรเปิดโอกาสให้มีการระบายความทุกข์ของสมาชิกกลุ่ม ตลอดจน หลีกเลี่ยงการวิพากษ์วิจารณ์ และการกล่าวโทษผู้อื่น โดยอาจเน้นการถามเพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ พิจารณาถึงการกระทำที่มากกว่าที่จะสนใจแค่ความรู้สึก

2.6.4 ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบมุ่งเน้นการแก้ปัญหา (Solution-focused Counseling Theory)

การให้คำปรึกษาแบบมุ่งเน้นการแก้ปัญหา (Solution-focused Counseling Theory) เป็นการให้คำปรึกษาที่ให้ความสนใจกับอนาคต เป็นกระบวนการบำบัดรักษาที่มุ่งเน้น เป้าหมาย ถูกพัฒนาขึ้นโดยสตีฟ เด ชาเซอร์ และ อินซู คิม เบิร์ก (Steve de Shazer & Insoo Kim Berg) ในตอนช่วงต้นปี ค.ศ.1980 การให้คำปรึกษาแบบมุ่งเน้นการแก้ปัญหาย้ายความสนใจจาก

ปัญหาไปสู่วิธีการแก้ไข ปัญหาและเป้าหมายถูกนิยามเข้าไปสู่การปฏิบัติที่จะทำให้สมาชิกกลุ่ม มุ่งเน้นไปที่วิธีการแก้ไขปัญหา (Macdonald, 2011, pp. 1-2) ในการให้คำปรึกษาหรือการทำกลุ่ม แบบเน้นการแก้ปัญหาก็จะให้ความสำคัญกับจุดแข็งและความมุ่งมั่นตัวของบุคคล โดยใช้การ มองข้ามปัญหา และสร้างกระบวนการทางความคิดเพื่อแก้ไขปัญหามีอยู่

แนวคิดสำคัญ

คอเรย์ (Corey, 2012, pp. 415-417) ได้อธิบายถึงแนวคิดของทฤษฎีแบบ มุ่งเน้นการแก้ปัญห ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในในกลุ่มฝึกอบรมแบบเน้นการแก้ปัญหามี รายละเอียดดังนี้

1. การมุ่งเน้นลักษณะเชิงบวก (Positive Orientation) การทำกลุ่มฝึกอบรม แบบมุ่งเน้นการแก้ปัญหามีหลักการพื้นฐานอยู่บนแนวคิดที่ว่า มนุษย์มีความคิด ความสามารถ เต็มไปด้วยพลังและศักยภาพ มีความสามารถในการสร้างวิธีการแก้ไขปัญหาคือจะเปลี่ยนแปลง แนวทางในการดำเนินชีวิตของตนเองได้

2. การมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหแทนที่จะมุ่งเน้นปัญหา (Focus on Solutions, Not Problems) การทำกลุ่มฝึกอบรมแบบเน้นการแก้ปัญหามีความแตกต่างจากการให้คำปรึกษา แบบดั้งเดิมคือ จะไม่ให้ความสำคัญกับอดีต แต่จะให้ความสำคัญกับปัจจุบันและอนาคต ให้ความสำคัญกับสิ่งที่เป็นไปได้ที่จะนำมาใช้ในการหาคำตอบให้กับปัญหา ผู้นำกลุ่มจะสนับสนุนให้สมาชิก เลือกเป้าหมายที่พวกเขาปรารถนาจะทำให้สำเร็จ แต่จะให้ความสนใจเพียงเล็กน้อยในการ พิจารณาหรือค้นหาปัญหาและสำรวจเรื่องราวในอดีตที่ผ่านมา

3. การมองหาสิ่งที่กำลังดำเนินการอยู่ (Looking for what is working) การทำกลุ่มฝึกอบรมแบบเน้นวิธีการแก้ไขปัญหาก็จะให้ความสนใจกับการค้นหาสิ่งที่คนเรากระทำ ที่มีผลดีต่อตนเอง และช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้มองเห็นข้อยกเว้น (Exceptions) ของปัญหา มองหา ความสำเร็จต่าง ๆ ที่เคยเกิดขึ้น และใช้ประโยชน์จากสิ่งที่ดีเหล่านั้นที่มีอยู่ในตัวสมาชิกเพื่อเป็นพลัง ในการต่อสู้กับปัญหา และขจัดปัญหาที่มีอยู่ให้ออกไปในเวลาที่รวดเร็ว

เป้าหมายของกลุ่มแบบมุ่งเน้นการแก้ปัญห

เป้าหมายของกลุ่มแบบมุ่งเน้นการแก้ปัญหาคือ การช่วยให้สมาชิกได้พัฒนา ระดับการตระหนักรู้ที่มีต่อตนเอง เพื่อให้มองเห็นความสามารถและจุดแข็งของตนที่จะนำไปใช้ในการ จัดการกับปัญหาด้วยระยะเวลาอันรวดเร็ว ดังที่วอลเตอร์ และ เพลเลอร์ (Waller & Peller, 1992, 2000, as cited in Corey, 2012, p. 417) ได้อธิบายเป้าหมายของการให้คำปรึกษาแบบ มุ่งเน้นวิธีการแก้ไขปัญหาคือ เพื่อให้บุคคลสามารถระบุเป้าหมายที่ต้องการเปลี่ยนแปลงของตนเอง

ได้อย่างชัดเจน รวมถึงสามารถระบุวิธีการทางบวกที่จะนำตนเองไปสู่ความสำเร็จในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ด้วยวิธีการพูดคุยเพื่อแก้ไขปัญหาและมองเห็นประโยชน์ของการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น

บทบาทของผู้นำกลุ่มแบบเน้นการแก้ปัญหา

1. แสดงบทบาทของความเป็นผู้ไม่รู้ (A not knowing position)

ผู้รับคำปรึกษาจะรู้สึกมีส่วนร่วมอย่างมากในกระบวนการบำบัดรักษาถ้าพวกเขารับรู้ตนเองว่าเป็นผู้กำหนดทิศทางและมีหน้าที่ในการสนทนา ผู้นำกลุ่มจะใช้การแสดงบทบาทของความเป็น “ผู้ไม่รู้” โดยให้สมาชิกกลุ่มอยู่ในสถานะของการเป็นผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเรื่องราวในชีวิตของพวกเขา และผู้นำกลุ่มจะให้ความสนใจอย่างต่อเนื่องในการถามคำถามต่อสมาชิกคนอื่นๆ โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับสิ่งที่พวกเขาต้องการในชีวิต แนวทางของผู้นำกลุ่มคือการใช้คำถามเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงความต้องการของสมาชิกกลุ่ม และติดตามการนำของสมาชิกแทนการนำของผู้นำกลุ่ม โดยหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาที่เกี่ยวข้องกับการวินิจฉัย การประเมินและการบำบัดรักษา

2. สร้างการเป็นพันธมิตรในการให้คำปรึกษา

สัมพันธภาพและความเป็นพันธมิตรในการดำเนินการกลุ่มคือหัวใจของกลุ่มแบบมุ่งเน้นการแก้ปัญหา สมาชิกกลุ่มจะใช้การประเมินคุณค่าของการเข้าร่วมกลุ่มจากสัมพันธภาพและความยืดหยุ่นในการบำบัดรักษา ระยะเวลาในการดำเนินการที่เหมาะสมมีผลต่อความร่วมมือกันของพันธมิตรระหว่างสมาชิกและผู้เอื้ออำนวยของกลุ่ม ดังที่ เมอร์ฟี (Murphy, 2008, as cited in Corey, 2012, p. 419) ได้กล่าวว่าการให้คำปรึกษาหรือการเข้าร่วมกลุ่มจะเกิดผลดีที่สุดเมื่อสมาชิกกลุ่มมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ในกระบวนการให้คำปรึกษาหรือการดำเนินการกลุ่ม มีสัมพันธภาพในทางบวกกับผู้ให้คำปรึกษาและมีส่วนร่วมในการดำเนินการตั้งแต่ต้นจนเหมือนที่วอลเตอร์ และ เพลเลอร์ (Walter & Peller, 1996, as cited in Corey, 2012, p. 420) ได้ระบุบทบาทหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษาหรือผู้นำกลุ่มไว้ว่า ต้องมีความใส่ใจ สนใจ ใฝ่รู้อย่างสุภาพเปิดเผย เข้าใจถึงความสำคัญของการสื่อสาร สร้างบรรยากาศของความเอาใจใส่ การสนทนา การไต่ถามและพูดคุยกันในเรื่องจริงที่จะส่งผลให้สมาชิกกลุ่มเกิดความคิดสร้างสรรค์ ในการค้นหาและพัฒนาเรื่องราวต่าง ๆ ให้สำเร็จร่วมกัน

เทคนิคที่สำคัญของกลุ่มแบบมุ่งเน้นการแก้ปัญหา

การให้คำปรึกษาแบบมุ่งเน้นการแก้ปัญหามีเทคนิคสำคัญที่นำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินการกลุ่มฝึกอบรม ดังนี้ (Corey, 2012, pp. 423-425)

1. การเปลี่ยนแปลงก่อนเข้าร่วมกลุ่ม (Pre-therapy Change) คือ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นก่อนเข้าร่วมกลุ่มในครั้งแรก บ่อยครั้งที่การนัดเพื่อขอรับคำปรึกษาหรือ เข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมก็ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางบวก ในระหว่างการร่วมกลุ่ม ฝึกอบรมในครั้งแรกๆ เป็นเรื่องปกติที่ผู้นำกลุ่มจะถามว่า “คุณเห็นว่ามีอะไรเปลี่ยนแปลงไปบ้าง หรือไม่ หรือตั้งแต่เริ่มโทรนัดเพื่อเข้าร่วมกลุ่มมีอะไรเกิดขึ้นบ้าง” โดยการถามเรื่องความเปลี่ยนแปลง ซึ่งการถามเรื่องเหล่านี้เป็นการส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มเกิดความเชื่อมั่นในผู้นำกลุ่ม และมองเห็นทรัพยากรภายในที่เขามี ที่จะนำมาใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2. การตั้งคำถาม (Question) เป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสารและการให้ความช่วยเหลือ ผู้นำกลุ่มแบบมุ่งเน้นวิธีแก้ไขปัญหาก็ใช้คำถามเพื่อสร้างความเข้าใจใน ประสบการณ์ของสมาชิกกลุ่มมากกว่าที่จะใช้เพื่อรวบรวมข้อมูล และจะไม่ถามในสิ่งที่คิดว่าตนเอง รู้คำตอบอยู่แล้ว คำถามจะถูกถามด้วยท่าทีเคารพ ด้วยความอยากรู้อย่างแท้จริง ให้ความสนใจ อย่างจริงใจและเปิดเผย ซึ่งคำตอบของสมาชิกกลุ่มจะเป็นข้อมูลที่กระตุ้นความสนใจของผู้นำกลุ่ม ให้คิดตั้งคำถามอื่น ๆ ต่อไป โดยที่สมาชิกกลุ่มจะได้รับการสนับสนุนให้ตอบคำถามและแสดง ความคิดเห็นต่าง ๆ ทำให้เห็นคุณค่าในความหยุดตัวและศักยภาพของตนเอง จนเข้าใจในบริบทที่ แตกต่างไปจากเดิมที่เคยมองแค่ปัญหาเพียงอย่างเดียว

3. คำถามข้อยกเว้น (Exception Questions) มีแนวคิดที่ว่าในช่วงชีวิตของ คนเราเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นก็อาจมีบ้างที่เขาไม่รู้สึกรำพันเป็นปัญหา ช่วงเวลานั้นถูกเรียกว่า “ข้อยกเว้น” (Exceptions) สิ่งเหล่านั้นคือประสบการณ์ที่ผ่านมาในชีวิตของสมาชิกกลุ่ม ซึ่งใน ความเป็นจริงแล้วปัญหาต่าง ๆ อาจเกิดขึ้นได้อีก หรืออาจจะไม่เกิดขึ้นก็ได้ การร่วมกันพิสูจน์สิ่ง เหล่านี้โดยสมาชิกกลุ่ม เป็นตัวอย่างของความสำเร็จที่สามารถนำมาใช้เพื่อสร้างความ เปลี่ยนแปลงให้มากขึ้น การเปลี่ยนแปลงคำถามที่เป็นจุดสนใจเป็นการสำรวจว่าสมาชิกมีความ เชื่อมต่อเป้าหมายที่สำคัญอย่างไร และพวกเขามีวิธีการอะไรที่จะนำจุดแข็งหรือทรัพยากรที่ตนเองมี มาใช้เพื่อให้ไปถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ การค้นหานี้เป็นการย้ำเตือนว่าปัญหาไม่ได้มีผลต่อเราและไม่ได้อยู่ กับเราตลอดไป

4. คำถามปาฏิหาริย์ (The Miracle Questions) เป็นคำถามที่ผู้นำกลุ่ม ใช้เพื่อสนับสนุนให้สมาชิกกลุ่มจินตนาการถึงสิ่งที่ต้องการให้บรรลุเป้าหมายเร็วที่สุดเท่าที่จะได้ ปกติแล้วจะมีรูปแบบคำถาม ดังนี้ “ถ้าปาฏิหาริย์เกิดขึ้นและปัญหาของคุณหายไปในช่วงคืน คุณ จะรู้ได้อย่างไรว่าปัญหาได้หายไปแล้ว และอะไรบ้างที่จะแตกต่างไปจากเดิม” สมาชิกกลุ่มจะถูก กระตุ้นให้ตอบคำถามว่า “อะไรบ้างที่แตกต่างไปจากเดิม” ทั้งที่ปัญหายังคงอยู่ คำถามปาฏิหาริย์

ถูกออกแบบให้สมาชิกกลุ่มได้สร้างภาพในความคิดของตนเองว่า ชีวิตจะเป็นอย่างไรถ้าปัญหานั้นไม่มีอยู่แล้ว ถ้าสมาชิกกลุ่มยืนยันว่าเธอต้องการที่จะรู้สึกมั่นใจและปลอดภัย ผู้นำกลุ่มอาจจะพูดบางอย่าง “ปล่อยจินตนาการของคุณว่าคุณได้ออกไปจากกลุ่มนี้ในวันนี้ และคุณก็อยู่บนเส้นทางที่เต็มไปด้วยความเชื่อมั่นและปลอดภัย “คุณจะทำอะไรให้แตกต่างออกไป” ในกระบวนการพิจารณาวิธีแก้ปัญหานั้น ได้กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงใน 3 รูปแบบ คือ การเปลี่ยนแปลงในสิ่งที่กำลังกระทำ การเปลี่ยนแปลงในการมองปัญหา และการเปลี่ยนแปลงจากการมองหาคำตอบ

2.6.5 การให้คำปรึกษาเน้นวิธีทางจิตศึกษา (Psycho-educational Counseling Approach)

การให้คำปรึกษาเน้นวิธีทางจิตศึกษา เป็นการให้ข้อมูลชนิดการสอนอย่างเป็นระบบ เน้นการสอนให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับทักษะต่าง ๆ ที่จะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาหรือสมาชิกกลุ่มมีทักษะในการเผชิญปัญหา จัดความคิดความเชื่อที่ไม่ถูกต้อง ในรูปแบบของการให้ข้อมูล ความรู้ และการประคับประคอง เพื่อให้บุคคลมีความคิดหรือแสดงออกทางพฤติกรรมได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ซึ่งวิลเลียมส์ (Williams, 1989, pp. 15-16) ได้ระบุถึงรูปแบบของเทคนิคการใช้วิธีสุขภาพจิตทางจิตศึกษาว่ามีรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

1) การใช้วิธีทางจิตศึกษารายบุคคล (Individual psychoeducation) เป็นรูปแบบของการให้ความรู้เป็นรายบุคคล โดยมุ่งเน้นให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะหรือรูปแบบพฤติกรรมที่ต้องการ เพื่อให้บุคคลได้ฝึกฝนทักษะต่าง ๆ และสามารถดูแลตัวเองได้

2) การใช้วิธีทางจิตศึกษารายกลุ่ม (Group psychoeducation) เป็นรูปแบบของการให้ความรู้เป็นรายกลุ่ม โดยมุ่งเน้นให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แบ่งปัน และช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม ในประเด็นที่สมาชิกกลุ่มมีความต้องการพัฒนาหรือแก้ไขเหมือนกัน

3) การใช้วิธีทางจิตศึกษาแก่ครอบครัว (Family psychoeducation) เป็นรูปแบบเฉพาะในการดูแลสมาชิกครอบครัว มีลักษณะสำคัญคือ สร้างความเข้มแข็งในการแก้ปัญหาด้วยความร่วมมือของคนในครอบครัว โดยมุ่งเน้นในเรื่องของการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี

สกล วรเจริญศรี (2550, น. 126) ได้กล่าวถึงเทคนิคที่ใช้ในวิธีทางจิตศึกษาได้แก่

1) กลยุทธ์เชิงการได้รับข้อมูล (Strategies to get information) เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาหรือสมาชิกกลุ่มได้ค้นพบและแบ่งปันประสบการณ์ของตน โดยวิธีการใช้แบบประเมินแบบวัดทักษะหรือคุณลักษณะต่าง ๆ และการวิเคราะห์ตนเอง เป็นต้น

2) กลยุทธ์ในการอธิบายสัมพันธ์ภาพ (Strategies to explain relationships) เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาหรือสมาชิกกลุ่มได้สำรวจปัญหาสำคัญต่าง ๆ ในด้านสัมพันธ์ภาพที่ตนมีอยู่

3) กลยุทธ์ในการช่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม (Strategies to help change behavior) เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาหรือสมาชิกกลุ่มมีแนวทางในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ไม่ดีให้เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์

กล่าวโดยสรุปในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีและเทคนิคการให้คำปรึกษามาประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ได้แก่ ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเกสตัลท์ ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบภวนิยม ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบมุ่งเน้นการแก้ปัญหา ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์การติดต่อสัมพันธ์ และเทคนิคการใช้วิธีทางจิตศึกษา

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มฝึกอบรม

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยเรื่องกลุ่มฝึกอบรม ผู้วิจัยยังไม่พบว่ามีการจัดกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาทั้งต่างประเทศและในประเทศ แต่มีเอกสารการศึกษานี้ของ ครูตีส กุลด์ทอปร โทมัส ออเบรียน และ คอร์เรีย (Curtis, Gouldthorp, Thomas, O'Brien, & Correia, 2013, pp. 282-289) ที่ศึกษาเรื่องการฝึกอบรมให้ความรู้ออนไลน์เรื่องความเชื่อตรงทางการศึกษาเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้และทัศนคติที่มีต่อการขโมยผลงานของนักศึกษา ผลการศึกษาพบว่าพฤติกรรมการขโมยผลงานของนักศึกษามีจำนวนลดลง แต่ก็ไม่ได้มีการตรวจสอบโดยตรงว่าเป็นเพราะการฝึกอบรมมีผลต่อทัศนคติหรือความเข้าใจเรื่องการขโมยผลงานของนักศึกษาหรือไม่ และผลประเมินการรับรู้เรื่องความร้ายแรงในการขโมยผลงาน และการตระหนักรู้เรื่องการขโมยผลงานของนักศึกษามีเพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเปรียบเทียบกับระยะก่อนและหลังเข้ารับการอบรมออนไลน์

บริกส์ มิลเลอร์ ออเรียลลانا บริกส์ และ คอกซ์ (Briggs, Miller, Orellana, Briggs, & Cox, 2013, pp. 680-693) ได้ศึกษาประสิทธิภาพของโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวที่มีลูกมีปัญหาด้านพฤติกรรมทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมคือครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว 3 ครอบครัว โดยเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมทั้งสิ้น 4 ครั้ง ใช้เวลาครั้งละ 2 ชั่วโมง ผู้นำกลุ่มใช้วิธีแสดงบทบาทสมมติ (Role playing) แสดงพฤติกรรมต้นแบบ (Modeling) สอนวิธีการสนทนาและบรรยายให้ข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า สองในสามของ

ครอบครัวที่เข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมได้รับประโยชน์จากโปรแกรมดังกล่าว ผู้ปกครองและเด็กที่เข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมมีพฤติกรรมที่ดีเพิ่มมากขึ้น

ไฟร์เบิร์ก และคนอื่น ๆ (Friedberg; et al. 2003:, pp. 157-175) ได้ศึกษาผลของกลุ่มฝึกอบรมทักษะด้านการรู้คิดและพฤติกรรมสำหรับเด็กที่มีปัญหาความวิตกกังวลและซึมเศร้า กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมคือเด็กชายหญิงจำนวน 8 คน อายุเฉลี่ย 8.8 ปี โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน เข้ารับโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม PANDY (Preventing Anxiety and Depression in Youth) ทั้งหมด 10 ครั้ง ผลการศึกษาพบว่าหลังเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม กลุ่มตัวอย่างมีความวิตกกังวลและความซึมเศร้าน้อยลง

บูธ และคนอื่น ๆ (Booth, Keogh, Doyle, & Owens, 2014, pp. 156-165) ได้ศึกษาผลการใช้กลุ่มฝึกอบรม “ชีวิตที่ผ่านความทุกข์” (Living Through Distress: LTD Group) ตามแนวคิดกลุ่มการบำบัดทักษะการคิดอย่างมีเหตุผล (Dialectical Behavior Therapy : DBT Group) กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคนไข้โรงพยาบาลจิตเวชจำนวน 114 คน ที่มีประวัติการทำร้ายตนเองและมีอายุมากกว่า 18 ปี เข้ารับการอบรมวันละ 1 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 4 ครั้งหรือมากกว่า รวมทั้งสิ้น 6 สัปดาห์ คือ 24 ครั้ง โดยกลุ่มฝึกอบรมจะให้การอบรม 8 ทักษะคือ การปลอบใจตนเอง จิตใจที่ชาญฉลาด ความเอาใจใส่ การกำหนดอารมณ์ การกระทำตรงกันข้าม ความฟุ้งซ่าน การยอมรับนิสัยตนเอง และการสร้างชีวิตที่มีคุณค่า ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอัตราการทำร้ายตนเองลดลงอย่างมีนัยสำคัญ และมีระดับความอดทนอดกลั้นเพิ่มสูงขึ้น ระยะติดตามผล 1 และ 2 ปี กลุ่มตัวอย่างมากกว่าร้อยละ 50 ไม่ต้องเข้ารับการรักษาเป็นคนไข้ในของโรงพยาบาลอีกหลังจากที่เข้าร่วมกลุ่มครบตามระยะเวลา

ชินาเวห์ (Chinaveh, 2010, pp. 302-310) ได้ศึกษาผลของการฝึกอบรมการแก้ไขปัญหา (Problem- Solving Training: PST) ที่มีต่อการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของผู้เรียนที่มีความหลากหลาย โดยทำการศึกษากับนักศึกษาในวิทยาลัยจำนวน 79 คน ที่มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับต่ำ ด้วยการฝึกอบรมกับกลุ่มตัวอย่างที่แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองจะได้เข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมเป็นเวลา 6 สัปดาห์ ใช้เวลา 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และเข้ากลุ่มฝึกอบรมครั้งละไม่เกิน 15 คน โดยที่กลุ่มควบคุมจะได้รับการสอนตามปกติ ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มทดลองมีคะแนนคุณภาพชีวิตและสุขภาพจิตหลังเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมสูงกว่าคะแนนก่อนเข้าร่วมกลุ่ม และมีคะแนนสูงกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุม ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่าโปรแกรมการฝึกอบรมการแก้ไขปัญหา (PST) มีผลในทางบวกต่อคุณภาพชีวิตและสุขภาพจิตของกลุ่มนักศึกษาในวิทยาลัย

มอชกี ฮาแซนซาด และไทโมริ (Moshki, Hassanzade, & Taymoori, 2014, pp. 557-583) ได้ศึกษาประสิทธิผลของการฝึกอบรมทักษะชีวิตที่มีต่อพฤติกรรมการป้องกันการใช้ยาเสพติดในกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัย โดยทำการศึกษากับนักศึกษาจำนวน 60 คน ที่มหาวิทยาลัยทางการแพทย์กอนาบัด (Gonabad University) ใช้การสุ่มเพื่อแบ่งเป็นกลุ่มควบคุมจำนวน 5 คน และกลุ่มที่เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 4 คน กลุ่มฝึกอบรมจะได้รับการเข้ากลุ่ม 2 วัน 1 ครั้ง ทุกสัปดาห์ โดยใช้แบบสอบถามพฤติกรรมที่เป็นการป้องกันการใช้ยาในการเก็บข้อมูลก่อนเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม หลังเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม และติดตามผลหลังการฝึกอบรมเป็นเวลา 4 ปี ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มที่เข้ารับการฝึกอบรมมีคะแนนพฤติกรรมการป้องกันการใช้ยาเสพติดสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม

เบอเกอร์อน (Bergeron, 2013, pp. 1-10) ศึกษาผลของโปรแกรมการฝึกอบรมทักษะปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เป็นการทดสอบการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยใช้โปรแกรม PREPaRE ของ Goldstein (1998) เพื่อเพิ่มทักษะทางสังคม และใช้การประเมินด้วยแบบวัดทักษะทางสังคม (SSRS : Social Skill Rating Scale) กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาจำนวน 84 คน มีค่าความเป็นประชากรกลุ่มเสี่ยงจากคะแนนแบบทดสอบอัตราการสอบตก อัตราการเข้าชั้นเรียน หรืออัตราการพักการเรียน กลุ่มตัวอย่างถูกเลือกจากข้อมูลการพักการเรียน นักเรียนเหล่านี้ได้เข้าร่วมกลุ่มกับผู้เชี่ยวชาญการบำบัดพฤติกรรม โดยใช้การฝึกอบรมแบบเฉพาะเจาะจง ในรูปแบบของการสอนที่กำหนดเป้าหมายจำนวนกลุ่มละ 6 คน พบกันสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที ถึง 1 ชั่วโมง รวม 8 สัปดาห์ แบบวัด SSRS ถูกนำมาใช้วัดก่อนเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม และวัดหลังเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม ผลการศึกษาพบว่า ทักษะทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่าทักษะทางสังคมสามารถพัฒนาได้ด้วยวิธีการช่วยเหลือแบบการกำหนดเป้าหมาย

เชมณัฐ ห่อศรีศุภชัย (2556, น. 22-32) ได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านจิตสาธารณะของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดนครปฐมที่กำลังศึกษาหลักสูตรระยะสั้น (กศน.) จำนวน 35 คน ที่ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ผลการศึกษาพบว่านักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้รับการฝึกอบรมมีระดับคุณธรรมและจริยธรรมด้านจิตสาธารณะเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จะเห็นได้ว่าการนำกลุ่มฝึกอบรมมาใช้ในการพัฒนาความคิด เจตคติ หรือพฤติกรรม ด้านใดด้านหนึ่งของนักศึกษาหรือบุคคลที่ต้องการ นอกจากจะเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งในการ พัฒนาบุคคลให้มีความคิด เจตคติ และพฤติกรรมในแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสมและสอดคล้องกับ การดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนั้น ประโยชน์ที่เกิดขึ้นยัง ขยายผลออกไปยังสังคมซึ่งถือเป็นสิ่งคุ้มค่าที่จะนำแนวทางของกลุ่มฝึกอบรมมาใช้ในการพัฒนา ความเชื่อตรงของนักศึกษาระดับปริญญาตรีเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้นักศึกษามี ความสามารถทั้งในทางวิชาการ วิชาชีพ และมีเจตคติที่ดีในการดำเนินชีวิตอย่างถูกต้องเหมาะสม อันจะเป็นกลไกสำคัญกลไกหนึ่งในการขับเคลื่อนระบบทางสังคมต่อไป

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาและการพัฒนาโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสำเร็จตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีครั้งนี้ เป็นการศึกษาโดยการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งมีจุดมุ่งหมายของการวิจัย เพื่อศึกษาความหมายและองค์ประกอบความสำเร็จตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี เพื่อพัฒนาโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสำเร็จตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนำเสนอวิธีดำเนินการในการวิจัยตามขั้นตอนของการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 2 ระยะดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาความหมายและองค์ประกอบความสำเร็จตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่ให้ความสำคัญกับการเก็บรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ และการวิเคราะห์องค์ประกอบความสำเร็จตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ

ระยะที่ 2 การพัฒนาและศึกษาผลการใช้โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสำเร็จตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยการทดลองและเก็บข้อมูลเชิงปริมาณร่วมกับเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ในระยะติดตามผล เพื่อให้เกิดความเข้าใจและอธิบายผลของการทดลองให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

สำหรับการศึกษาและการพัฒนาโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสำเร็จตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในครั้งนี้ มีแบบแผนการดำเนินการวิจัยในแต่ละระยะของการศึกษามีขั้นตอนรายละเอียดที่สำคัญ ดังนี้

- 1) การกำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
- 2) การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3) การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 4) การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 การศึกษาความหมายและองค์ประกอบความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การดำเนินการในระยะนี้ เป็นการใช่วิธีการเชิงคุณภาพก่อนและตามด้วยวิธีการเชิงปริมาณ ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนอการเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่างแยกตามระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้ดังนี้

ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย

ในการใช่วิธีการเชิงคุณภาพด้วยการอภิปรายกลุ่มเพื่อศึกษาความหมายและองค์ประกอบความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ผู้วิจัยเลือกผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย (Participants) แบบเจาะจงโดยยึดจุดมุ่งหมายของการวิจัยเป็นหลัก (ชาย โพธิ์สิตา, 2554, น. 120) โดยให้มีทั้งนักศึกษาชายและนักศึกษานหญิง เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 – 4 สถาบันละ 8 คน จาก 3 สถาบันอุดมศึกษา รวมจำนวนทั้งสิ้น 24 คน กลุ่มผู้บริหารมหาวิทยาลัยที่ทำงานด้านการพัฒนานักศึกษา 3 สถาบัน จำนวน 6 คน และกลุ่มอาจารย์ที่สนใจงานด้านการพัฒนานักศึกษา จาก 3 สถาบัน จำนวน 6 คน รวมทั้งสิ้น 36 คน โดยผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยสมัครใจให้ข้อมูลด้วยการอภิปรายกลุ่ม จากนั้นผู้วิจัยดำเนินการอภิปรายกลุ่ม โดยแบ่งการอภิปรายเป็น 2 กลุ่ม มีรายละเอียดดังนี้

1. กลุ่มที่ 1 ดำเนินการอภิปรายกลุ่มร่วมกับผู้บริหารและอาจารย์ จำนวน 12 คน ในหัวข้อความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่ม สามารถพูดเกี่ยวกับความหมายและองค์ประกอบของความเชื่อตรงทางการศึกษาตามประเด็นการสนทนาที่กำหนดขึ้น ซึ่งผู้ดำเนินการอภิปรายจะดำเนินการอภิปรายด้วยความยืดหยุ่น แต่มุ่งเน้นความสนใจโดยใช้แนวทางของการสนทนาได้ตอบอย่างอิสระระหว่างสมาชิกในกลุ่มตามประเด็นที่กำหนด ที่สามารถปรับฐานของการสนทนาในแต่ละประเด็นที่พบได้ โดยคำนึงถึงความถูกต้องและการเชื่อถือได้ของข้อมูลที่จะได้รับจากการอภิปรายกลุ่ม

2. กลุ่มที่ 2 ดำเนินการอภิปรายกลุ่มร่วมกับนักศึกษา จำนวน 24 คน ด้วยการใช้ละครถกแถลง (Dialogue theatre) ในหัวข้อ กลืนไม่เข้า คายไม่ออก (Dilemma) โดยผู้ดำเนินการอภิปรายจะเชื้ออำนวยการอภิปรายได้แสดงความคิดเห็นผ่านการสื่อสารด้วยการสวมบทบาทตัวละครผ่านการแสดงที่สมาชิกต้องสร้างบท และกำกับการแสดงด้วยตนเองในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อตรงทางการศึกษา จากนั้นผู้ดำเนินการอภิปรายใช้การอภิปรายกลุ่มด้วยการถกวงใหญ่ (Dialogue) เพื่อให้ได้ความหมายและองค์ประกอบความเชื่อตรงทาง

การศึกษาโดยคำนึงถึงความถูกต้องและการเชื่อถือได้ของข้อมูลที่ได้รับจากการอภิปรายกลุ่ม
ถ้าพิจารณาแล้วพบว่าสามารถตอบคำถามการวิจัยได้อย่างเหมาะสมจึงยุติการอภิปรายกลุ่ม

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาองค์ประกอบความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษา
ระดับปริญญาตรี ด้วยวิธีเชิงปริมาณ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1-4 ที่ศึกษาใน
คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม และคณะสถาปัตยกรรม
ศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
พระนครเหนือ และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พื้นที่การศึกษา
กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2561 จำนวน 31,301 คน ดังตาราง 2

ตาราง 2 ประชากรสำหรับศึกษาองค์ประกอบความเชื่อตรงทางการศึกษา จำแนกตามสาขาวิชา
ของแต่ละมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัย	คณะ	ประชากร	
		ระดับชั้นปีที่ 1-4	
		จำนวน(คน)	สาขาวิชา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี	วิศวกรรมศาสตร์	5,063	10
พระจอมเกล้าธนบุรี	ครุศาสตร์อุตสาหกรรมฯ	2,137	7
	วิทยาศาสตร์	1,535	4
	สถาปัตยกรรมศาสตร์ฯ	1,431	4
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี	วิศวกรรมศาสตร์	3,487	10
พระจอมเกล้า	ครุศาสตร์อุตสาหกรรม	1,177	7
พระนครเหนือ	วิทยาศาสตร์ประยุกต์	2,227	4
	สถาปัตยกรรมฯ	1,414	4
สถาบันเทคโนโลยี	วิศวกรรมศาสตร์	5,313	12
พระจอมเกล้า	ครุศาสตร์อุตสาหกรรมฯ	1,208	4
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง	วิทยาศาสตร์	4,256	6
	สถาปัตยกรรมศาสตร์	2,053	7
รวมจำนวน		31,301	79

ตาราง 3 กลุ่มตัวอย่างสำหรับศึกษาองค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

มหาวิทยาลัย	คณะ	กลุ่มตัวอย่าง							
		ระดับชั้นปีที่ 1-4							
		ปี1	เพิ่ม	ปี2	เพิ่ม	ปี3	เพิ่ม	ปี4	เพิ่ม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	วิศวกรรมศาสตร์	15	20	13	20	15	20	12	20
	ครุศาสตร์อุตสาหกรรมฯ	9	15	9	15	9	15	6	15
	วิทยาศาสตร์	5	15	4	15	4	15	4	15
	สถาปัตยกรรมศาสตร์ฯ	3	10	3	10	3	5	3	5
	รวม	32	60	29	60	31	55	25	55
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	วิศวกรรมศาสตร์	12	20	11	20	10	20	9	10
	ครุศาสตร์อุตสาหกรรม	4	15	4	15	3	15	2	10
	วิทยาศาสตร์ประยุกต์	7	15	8	15	7	15	7	10
	สถาปัตยกรรมฯ	3	10	3	5	3	5	3	5
	รวม	26	60	26	55	23	55	21	35
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	วิศวกรรมศาสตร์	17	20	17	20	15	20	15	20
	ครุศาสตร์อุตสาหกรรมฯ	6	10	6	10	6	10	6	10
	วิทยาศาสตร์	14	20	12	20	13	20	16	20
	สถาปัตยกรรมศาสตร์	6	10	6	10	6	10	6	10
	รวม	43	60	41	60	40	60	43	60
รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่าง		101		96		94		89	
รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้จริง			180		175		170		150
					675				

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาองค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 ที่ศึกษาในคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม และ

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยในกลุ่ม 3 พระจอมเกล้า พื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2561 และไม่เคยเข้าร่วมการวิจัยในระยะเวลาที่ผ่านมา ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีระดับการศึกษาเป็นชั้น (Strata) และมีสาขาวิชาเป็นหน่วยในการสุ่ม (Sampling Unit) ตามตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ควรเลือกจากประชากรของเคอร์ซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 380 คน (ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์, 2549, อ้างถึงใน สุทธิติ ชัดติยะ และ วิไลลักษณ์ สุวจิตตานนท์, 2554, น. 114)

สำหรับระยะที่ 1 ของการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษารอบคอบความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้มีขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมต่อการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ผู้วิจัยจึงเพิ่มขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 675 คน โดยให้มีขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 5-10 เท่าของจำนวนตัวแปรบ่งชี้ ซึ่งเป็นจำนวนที่เพียงพอสำหรับการนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบ (Gorsuch, 1983, อ้างถึงใน ยุทธ ไทยวรรณ, 2556, น. 73) การวิจัยในระยะนี้ มีตัวแปรบ่งชี้จำนวน 12 ตัว ดังนั้นจำนวนกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวจึงเพียงพอและเหมาะสมในการนำไปศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

การศึกษาในระยะที่ 1 ผู้วิจัยเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 675 คน ได้แบบวัดกลับคืนมาโดยที่มีความสมบูรณ์สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ จำนวนทั้งสิ้น 644 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.40 ซึ่งถือว่าอัตราการตอบกลับ (Response rate) อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ดังที่ สีน พันธุ์พินิจ (2554, น. 217) ได้เสนอไว้ว่า อัตราการตอบกลับที่ดีของแบบสอบถามที่เพียงพอกับการวิเคราะห์และรายงานผลการวิจัยควรมีตั้งแต่ร้อยละ 85 ขึ้นไป และความคลาดเคลื่อนไม่ควรเกินร้อยละ 5 และหากมีอัตราการตอบกลับร้อยละ 90 หรือมากกว่า ถือว่าอยู่ในระดับที่ดี

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือสำหรับการดำเนินการวิจัยในระยะที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แนวคำถามในการอภิปรายกลุ่ม และแบบวัดความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อตรงทางการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อทราบถึงแนวคิด ความหมายและองค์ประกอบต่าง ๆ ของความเชื่อตรงทางการศึกษา พิจารณาร่วมกับผลการศึกษานำร่องพฤติกรรมทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่ได้จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นกับกลุ่มนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำนวน 150 คน

โดยให้ตอบแบบสำรวจที่เกี่ยวข้องกับประเด็นของความเชื่อตรงทางการศึกษาที่พัฒนาจากแบบสำรวจความเชื่อตรงทางการศึกษาของแมคเคบ (Texas Tech University, 2010, pp. 31-39) และการสัมภาษณ์คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 12 คน ที่เคยพบเห็นสถานการณ์หรือมีส่วนร่วมในพฤติกรรมความไม่เชื่อตรงทางการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนคำถามสำหรับการอภิปรายกลุ่ม

2. เขียนแนวคำถามเกี่ยวกับความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีตามวัตถุประสงค์ และปัญหาการวิจัยเพื่อนำมาออกแบบแนวคำถามย่อย และนำคำถามย่อยมาเรียงเรียงเป็นข้อคำถามตามลำดับ เพื่อนำมาใช้ในการอภิปรายกลุ่มให้เป็นขั้นตอน และจัดลำดับความคิดให้เป็นหมวดหมู่ เกี่ยวกับความหมายและองค์ประกอบความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

3. นำแนวคำถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญช่วยพิจารณาถึงความสอดคล้องและเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ ปัญหาการวิจัย และกรอบแนวคิด และปรับปรุงแนวคำถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ

4. อภิปรายกลุ่มร่วมกับผู้ให้ข้อมูล 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักศึกษา กลุ่มผู้บริหารมหาวิทยาลัยที่ทำงานด้านการพัฒนานักศึกษา และอาจารย์ผู้สนใจด้านการพัฒนานักศึกษาของมหาวิทยาลัยในกลุ่ม 3 พระจอมเกล้า รวมทั้งหมด 36 คน เพื่อหาความหมายและองค์ประกอบของความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

5. เขียนนิยามปฏิบัติการ ความหมายและองค์ประกอบของความเชื่อตรงทางการศึกษาโดยใช้ข้อมูลที่สรุปจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับข้อมูลที่ได้จากการอภิปรายกลุ่ม มาสร้างเป็นองค์ประกอบจำนวน 3 องค์ประกอบ 12 ตัวชี้วัด คือ องค์ประกอบที่ 1 ค่านิยมทางศีลธรรม ได้แก่ จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ หิริโอตตัปปะ องค์ประกอบที่ 2 ค่านิยมทางสังคม ได้แก่ การปฏิบัติตามระเบียบ การยึดมั่นในความถูกต้อง ความรับผิดชอบ จิตสำนึกที่ดี และองค์ประกอบที่ 3 คุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ การพึ่งตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง การหยิ่งรู้ถึงผลในอนาคต การไม่ดูตาย ความกล้า และการสื่อสารที่ดี

6. นำนิยามปฏิบัติการและองค์ประกอบความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร.เชาวลิต ลิ้มมณีวิจิตร รองศาสตราจารย์ ดร.กุลธิดา ธรรมวิวัฒน์ รองศาสตราจารย์ ดร.พรปภัตสร ปริญญาญกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศศิธร สุวรรณเทพ และอาจารย์ ดร.ครรชิต แสนอุบล เป็นผู้พิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบความเชื่อตรงทาง

การศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี แล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วจึงนำข้อมูลทั้งหมดมาสร้างข้อคำถามเพื่อวัดความเชื่อตรงทางการศึกษา

7. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก และเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม การวัดคุณธรรม จริยธรรม แล้วสร้างข้อคำถาม แบบวัดความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ตามกรอบแนวคิดและนิยาม ปฏิบัติการที่มีลักษณะข้อคำถามเป็นสถานการณ์ หรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความไม่เชื่อตรงทางการศึกษา แบบให้เลือกตอบเพียงข้อละ 1 คำตอบเท่านั้น จำนวน 60 ข้อ มีเนื้อหาครอบคลุมชั้น พัฒนาการทางจริยธรรมจากระดับที่ 1 ถึงระดับที่ 3 ตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก

8. นำแบบวัดความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่สร้างเสร็จ จำนวน 60 ข้อ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพงศ์ ชูเดช ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พาสณา จุลรัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรอุมา เจริญสุข อาจารย์ ดร.เพียงเพ็ญ จิรัชัย และอาจารย์ ดร.ปวีณา ยอดสิน เป็นผู้พิจารณาตรวจสอบเกี่ยวกับการใช้ภาษา ความถูกต้อง เหมาะสมของสถานการณ์ ข้อคำถาม ตัวเลือกจากแบบวัด ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่าง ข้อคำถามกับนิยามศัพท์ในแต่ละด้านเป็นรายข้อ และตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของแบบวัดที่สร้างขึ้น โดยผู้วิจัยกำหนดระดับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวบ่งชี้ถึงการมีความเชื่อตรงทางการศึกษา
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวบ่งชี้ถึงการมีความเชื่อตรงทางการศึกษา
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่ใช่อันเป็นตัวบ่งชี้ถึงการมีความเชื่อตรงทางการศึกษา

9. ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence: IOC) ระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการ โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) 0.50 ขึ้นไป โดยข้อคำถามทั้งหมดจำนวน 60 ข้อ มีข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 48 ข้อ ทั้งนี้มีค่าดัชนีความสอดคล้องทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

10. นำแบบวัดความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Tryout) กับนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป (GENED) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ซึ่งเป็นกลุ่มที่ไม่ได้ใช้ในการศึกษาจริง และมีความใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา จำนวน 100 คน

11. นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้มาวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยการหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation) ของข้อคำถามแต่ละข้อกับ

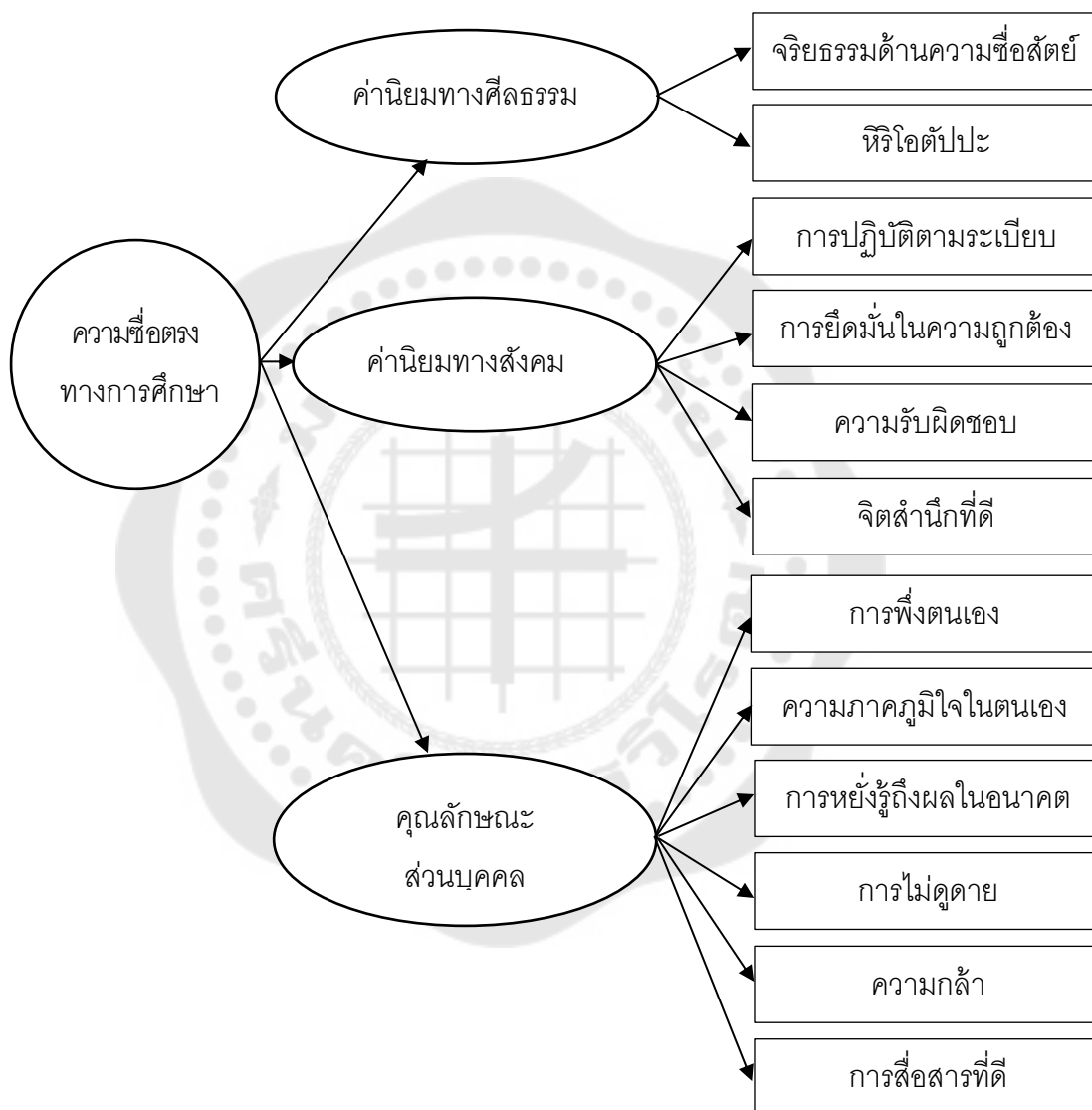
คะแนนรวมทั้งฉบับ ผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป จำนวน 41 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.22-0.61 และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความซื่อตรงทางการศึกษาทั้งฉบับโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.89 ซึ่งแสดงว่าแบบวัดมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง ส่วนค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้ง 3 องค์ประกอบ จำแนกเป็น 12 ตัวชี้วัด มีค่าความเชื่อมั่นดังตาราง 4

ตาราง 4 ค่าความเชื่อมั่นโดยรวมและรายองค์ประกอบของแบบวัดความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

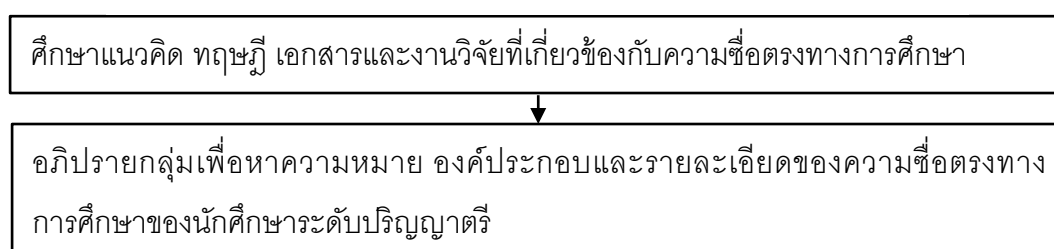
ตัวชี้วัดของแต่ละองค์ประกอบ	จำนวนข้อ	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α)
ค่านิยมทางศีลธรรม	6	.61
จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์	3	.40
หิริโอตตัปปะ	3	.46
ค่านิยมทางสังคม	14	.74
การปฏิบัติตามระเบียบ	3	.35
การยึดมั่นในความถูกต้อง	4	.50
ความรับผิดชอบ	4	.36
จิตสำนึกที่ดี	3	.38
คุณลักษณะส่วนบุคคล	21	.81
การพึ่งตนเอง	3	.50
ความภาคภูมิใจในตนเอง	4	.41
การหยั่งรู้ถึงผลในอนาคต	3	.47
การไม่ดูดาย	3	.41
ความกล้า	4	.51
การสื่อสารที่ดี	4	.49
ความซื่อตรงทางการศึกษาโดยรวม	41	.89

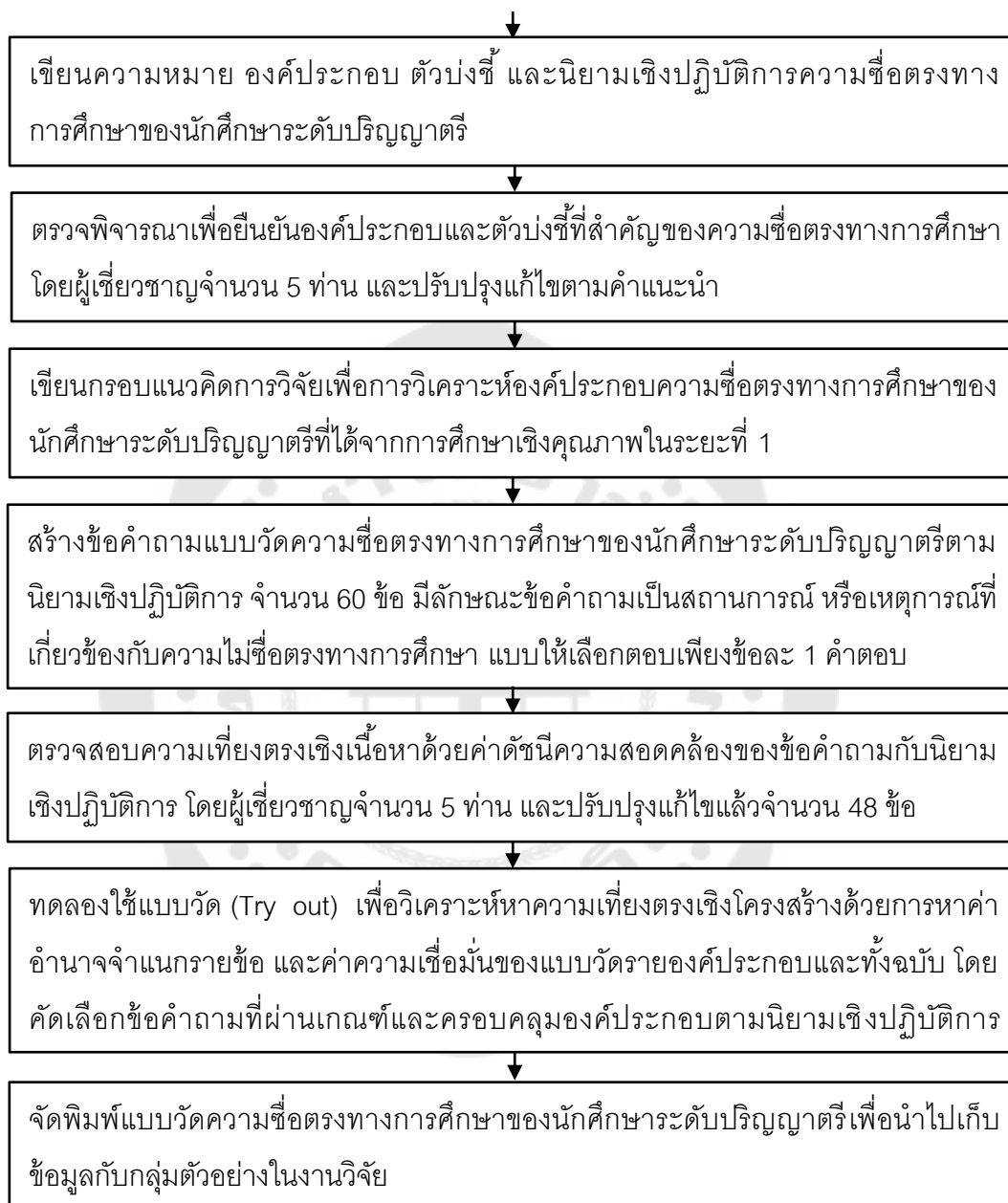
12. ได้แบบวัดความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาชี้แจงหลักฐานความเที่ยงตรงเชิง

โครงสร้างด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน โดยมีรายละเอียดผังความคิดในการศึกษาองค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และขั้นตอนในการสร้างแบบวัดความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ดังแสดงในภาพประกอบ 5 และ 6

ภาพประกอบ 5 กรอบผังความคิดโมเดลการวัดความซื่อตรงทางการศึกษา
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ภาพประกอบ 6 ขั้นตอนการศึกษาและการสร้างแบบวัดความซื่อตรงทางการศึกษา
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

13. ตัวอย่างแบบวัดความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในแต่ละองค์ประกอบ

คำชี้แจง คำถามในตอนนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับสถานการณ์สมมุติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในมหาวิทยาลัย มีทั้งหมด 41 ข้อ ขอให้ให้นักศึกษาอ่านอย่างรอบคอบ และคิดว่านักศึกษาเป็นตัวละครที่สมมติขึ้น จะเลือกกระทำตามเหตุการณ์นี้เพราะเหตุใด แล้วเลือกคำตอบที่มีให้เลือก 3 คำตอบสำหรับแต่ละเรื่อง โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าตัวเลือกซึ่งตรงกับเหตุผลของนักศึกษามากที่สุดเพียงคำตอบเดียว

(ก) องค์ประกอบค่านิยมทางศีลธรรม

ข้อ (0) เพื่อนทำรายงานกลุ่มโดย copy & paste ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตและไม่อ้างอิงแหล่งที่มา ยูพีนจึงขอให้เพื่อนใส่อ้างอิงให้ถูกต้องก่อนที่จะนำไปส่ง ถ้าคุณเป็นยูพีน คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด

- ก. เพื่อนต้องเตือนให้เพื่อนทำในสิ่งที่ถูกต้องเสมอ (2)
- ข. อาจารย์จะได้ไม่ตำหนิว่าทำงานผิดพลาด (1)
- ค. เราไม่ควรละเมิดสิทธิผู้อื่นด้วยการนำข้อมูลมาใช้โดยไม่อ้างอิง (3)

ข้อ (00) สุขสันต์เยี่ยมหนังสือจากห้องสมุดและบังเอิญทำขาดไป 1 หน้า โดยไม่สามารถซ่อมแซมได้ ซึ่งเพื่อนแนะนำว่าไม่ต้องบอกให้เจ้าหน้าที่ห้องสมุดทราบ แต่สุขสันต์ได้บอกเจ้าหน้าที่ตามความเป็นจริง ถ้าคุณเป็นสุขสันต์ คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด

- ก. เจ้าหน้าที่อาจจะยกโทษให้เมื่อเราบอกความจริง (1)
- ข. เราควรระมัดระวังและรับผิดชอบในการกระทำของตน (3)
- ค. เกรงเจ้าหน้าที่จะเข้าใจผิดว่าเพื่อนคนอื่นทำ (2)

(ข) องค์ประกอบค่านิยมทางสังคม

ข้อ (0) วาสนาเห็นระพินกำลังลอกคำตอบจากข้อสอบของเพื่อนในห้องสอบ วาสนาจึงส่งสัญญาณให้ระพินยุติการกระทำนั้น ถ้าคุณเป็นวาสนา คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด

- ก. การรักษาความถูกต้องให้เกิดขึ้นในทุกสถานที่เป็นสิ่งที่ทุกคนควรกระทำ (3)
- ข. นักศึกษาคนอื่นในห้องสอบต่างก็ทำข้อสอบด้วยตนเอง (2)
- ค. แสดงให้คนอื่นเห็นว่าเราเป็นคนรักษาความถูกต้อง (1)

ข้อ (00) ชาคริตทำรายงานกลุ่มกับสมใจ และพบว่าข้อมูลที่สมใจนำมาใช้อ้างอิงไม่ใช่ข้อมูลที่มีอยู่จริง จึงขอให้สมใจแก้ไข เพิ่มเติมเนื้อหาให้ถูกต้อง และยินดีจะอยู่ช่วยทำรายงานจนกว่าจะสำเร็จ ถ้าคุณเป็นชาคริต คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด

- ก. ถ้าทำงานสำเร็จก็จะได้คะแนนทั้งกลุ่มร่วมกัน (1)
- ข. เพื่อนที่ดีมีหน้าที่ต้องดักเตือนเพื่อนให้ทำตามระเบียบวินัย (2)
- ค. ความรับผิดชอบร่วมกันจะทำให้สังคมของเรามีคุณค่า (3)

(ค) องค์ประกอบคุณลักษณะส่วนบุคคล

ข้อ (0) สู้รบได้คะแนนสอบกลางภาครวมกับคะแนนเก็บน้อยกว่าที่คาดหวังไว้ จึงขอร้องขอให้เพื่อนช่วยติววิชานี้ให้ และเพิ่มเวลาในการทบทวนหนังสือช่วงกลางคืนให้มากขึ้น ถ้าคุณเป็นสู้รบ คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด

- ก. ไม่อยากลงทะเลเรียนใหม่ถ้าสอบไม่ผ่าน (1)
- ข. ความสำเร็จที่มาจากความพยายามและทุ่มเทจะทำให้เราภาคภูมิใจ (3)
- ค. เพื่อนๆตั้งใจเรียนและอ่านหนังสือด้วยตนเอง เราก็ควรทำเช่นนั้น (2)

ข้อ (00) ตุลาเห็นกันยากำลังเปิดโทรศัพท์มือถือเพื่อดูคำตอบในการทำสอบ จึงแจ้งให้อาจารย์คุมสอบทราบ ถ้าคุณเป็นตุลา คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด

- ก. กันยากำลังทำผิดระเบียบการสอบของมหาวิทยาลัย (2)
- ข. การไม่นิ่งดูตายของทุกคนจะทำให้สังคมน่าอยู่และมีความยุติธรรม (3)
- ค. กันยาอาจได้คะแนนดีกว่าคนอื่นๆอย่างไม่ถูกต้อง (1)

เกณฑ์การให้คะแนน

ตัวเลือกที่แสดงถึงการมีเหตุผลเชิงจริยธรรมในระดับก่อนกฎเกณฑ์ ให้ 1 คะแนน

ตัวเลือกที่แสดงถึงการมีเหตุผลเชิงจริยธรรมในระดับตามกฎเกณฑ์ ให้ 2 คะแนน

ตัวเลือกที่แสดงถึงการมีเหตุผลเชิงจริยธรรมในระดับเหนือกฎเกณฑ์ ให้ 3 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีดังนี้

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ทั้งรายองค์ประกอบและโดยรวมแบ่งเป็น 3 ระดับ (Koca, 2016, 150) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.00 หมายถึง มีความซื่อตรงทางการศึกษาในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 1.67 – 2.33 หมายถึง มีความซื่อตรงทางการศึกษาในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.66 หมายถึง มีความซื่อตรงทางการศึกษาในระดับน้อย

14. ได้แบบวัดความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 41 ข้อ เพื่อใช้ในการศึกษาองค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ และวิธีการเชิงปริมาณ ดังนี้

1. ขั้นการศึกษาความหมายและองค์ประกอบความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1.1 นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปยังอธิการบดี มหาวิทยาลัยในกลุ่ม 3 พระจอมเกล้า เพื่อขออนุญาต และความอนุเคราะห์ให้ผู้แทนจากมหาวิทยาลัย เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่ม

1.2 เมื่อได้รับทราบข้อมูลของผู้แทนจากมหาวิทยาลัย ผู้วิจัยขออนุญาตเข้าพบ เป็นรายบุคคล เพื่อสร้างสัมพันธภาพ สอบถามข้อมูลเบื้องต้น แนะนำทีมผู้วิจัย อธิบาย วัตถุประสงค์ของการวิจัย บทบาทของสมาชิกกลุ่มเข้าร่วมการอภิปรายกลุ่ม และขออนุญาตให้ ลงนามเอกสารยินยอมเข้าร่วมเป็นผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยด้วยการอภิปรายกลุ่ม จากนั้นจึงนัดหมายวันเวลาที่ทำการอภิปรายกลุ่ม

1.3 เมื่อถึงวันนัดหมาย ทีมผู้วิจัยประกอบด้วยตัวผู้วิจัย ผู้จัดบันทึกการอภิปราย กลุ่ม และผู้อำนวยการความสะอาดในการอภิปรายกลุ่ม รวม 3 คน จัดการอภิปรายกลุ่มกับผู้มีส่วนร่วม ในการวิจัย พร้อมด้วยเครื่องมือที่ใช้ได้แก่ เครื่องบันทึกเสียงจำนวน 2 เครื่อง และแนวคำถามใน การอภิปรายกลุ่มที่ผ่านการปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการพิจารณาเค้าโครงปริญญา นิพนธ์แล้ว

1.4 เริ่มดำเนินการอภิปรายกลุ่ม โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วย ผู้บริหารและอาจารย์จาก 3 มหาวิทยาลัย จำนวนรวม 12 คน ผู้ดำเนินการอภิปรายกลุ่มคือ อาจารย์ ดร.จุลพจน์ จิรวชิรเดช และกลุ่มที่ 2 ประกอบด้วย นักศึกษาจาก 3 มหาวิทยาลัย จำนวน รวม 24 คน อาจารย์ ดร.ปกรณ สุปินานนท์ เป็นผู้ดำเนินการอภิปรายด้วยละครทดถแสดง ผู้วิจัย สร้างบรรยากาศให้มีความเป็นกันเองด้วยการแนะนำตนเอง แนะนำทีมผู้วิจัย และแนะนำ ผู้ดำเนินการอภิปรายของแต่ละกลุ่ม ขออนุญาตบันทึกเสียงการสนทนา แล้วผู้ดำเนินการอภิปราย กลุ่มจึงเริ่มดำเนินการ ซึ่งการอภิปรายกลุ่มทั้ง 2 กลุ่ม แบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ระยะที่ 1 ผู้ดำเนินการอภิปรายใช้กิจกรรมการแนะนำตนเองเพื่อให้ สมาชิกกลุ่มมีความรู้สึกผ่อนคลาย ภายใต้บรรยากาศของความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย ให้การยอมรับ และเคารพสิทธิในการแสดงความคิดเห็นของผู้อื่น วัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าร่วมการอภิปรายได้ รู้จัก เกิดความคุ้นเคยไว้วางใจซึ่งกันและกัน และมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมอภิปรายกลุ่ม

กลุ่มที่ 1 ระยะที่ 2 ผู้ดำเนินการอภิปรายกลุ่มใช้คำถามปลายเปิดตามแนว คำถามของการอภิปรายกลุ่ม โดยเน้นคำถามที่เกี่ยวข้องกับความหมายของความเชื่อตรงทาง การศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ความสำคัญของการมีความเชื่อตรงทางการศึกษา

คุณลักษณะสำคัญหรือองค์ประกอบสำคัญที่แสดงให้เห็นว่านักศึกษาเป็นผู้มีความซื่อตรงทางการศึกษา รวมทั้งแนวทางในการพัฒนานักศึกษาเพื่อเสริมสร้างความสำเร็จทางการศึกษาให้เกิดขึ้นในนักศึกษาและมหาวิทยาลัย ผู้ดำเนินการอภิปรายกลุ่มเอื้ออำนวยให้สมาชิกกลุ่มได้ตอบคำถาม แสดงความคิดเห็น โดยที่ผู้ดำเนินการอภิปรายกลุ่มและทีมผู้วิจัยจะไม่แสดงท่าทีไม่เห็นด้วยกับการแสดงความคิดเห็นของสมาชิก แต่จะเอื้ออำนวยให้สมาชิกกลุ่มทุกคนได้แสดงความคิดเห็นในแต่ละประเด็นที่ผู้ดำเนินการอภิปรายได้หยิบยกมา และกระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มที่พูดน้อย ได้มีโอกาสในการพูดแสดงความคิดเห็นในแต่ละประเด็นมากขึ้น ด้วยท่าทีของการให้การยอมรับซึ่งกันและกัน โดยใช้เวลาในการอภิปรายกลุ่มครั้งนี้ประมาณ 2 ชั่วโมง

กลุ่มที่ 2 ระยะที่ 1 ผู้ดำเนินการอภิปรายใช้กิจกรรมละลายพฤติกรรมประมาณ 15 นาที เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้แนะนำตนเอง เกิดความรู้สึกผ่อนคลาย ภายใต้บรรยากาศของความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย ให้การยอมรับและเคารพสิทธิในการแสดงความคิดเห็นของผู้อื่น วัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าร่วมการอภิปรายได้รู้จัก เกิดความคุ้นเคยไว้วางใจซึ่งกันและกัน และได้เคลื่อนไหวร่างกายเพื่อให้ความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมการอภิปรายกลุ่ม

กลุ่มที่ 2 ระยะที่ 2 ผู้ดำเนินการอภิปรายนำสมาชิกเข้าสู่กระบวนการของละครถกแถลงตามขั้นตอน วัตถุประสงค์เพื่อสร้างการสนทนาที่นำไปสู่การจัดการความขัดแย้งร่วมกันในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความซื่อตรงทางการศึกษา และเมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการของละครถกแถลง ผู้ดำเนินการอภิปรายกระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มได้สนทนาร่วมกัน ด้วยการใช้คำถามปลายเปิดตามแนวคำถามของการอภิปรายกลุ่ม ที่เกี่ยวข้องกับความหมายและองค์ประกอบของความซื่อตรงทางการศึกษาที่นักศึกษาควรมี และสนทนาร่วมกันเกี่ยวกับจุดยืนหรือความต้องการของตนเองที่มีต่อสถานการณ์ความซื่อตรงทางการศึกษา ทั้งของนักศึกษาและในมหาวิทยาลัย ซึ่งสมาชิกจะสนทนาเพื่อแสดงความคิดเห็นร่วมกันทั้งในรูปแบบของการถกแถลงและการประนีประนอม โดยใช้เวลาในการอภิปรายกลุ่มครั้งนี้ประมาณ 2 ชั่วโมง 30 นาที

1.5 ภายหลังการดำเนินการอภิปรายกลุ่ม ทีมผู้วิจัยจะทำการสรุปและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการอภิปรายกลุ่ม เพื่อหาหัวข้อหลักและประเด็นย่อยอย่างคร่าว ๆ จากนั้นจึงถอดเสียงบันทึกการสนทนาแบบคำต่อคำ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยละเอียดด้วยการหาความหมายและองค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษาที่ได้จากการอภิปรายกลุ่ม จากนั้นพิจารณาร่วมกับทีมผู้วิจัยและอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท เพื่อนำประเด็นความหมายและองค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ได้จากการอภิปรายกลุ่ม ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ

จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาเพื่อยืนยันองค์ประกอบและตัวชี้วัดที่สำคัญสำหรับการสร้างแบบวัดความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

2. ชั้นการศึกษาขององค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีด้วยวิธีการเชิงปริมาณ มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

2.1 นำหนังสือขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ส่งถึงผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัย

2.2 นำแบบวัดความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีไปทดลองใช้ (Tryout) กับนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป (GENED) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ซึ่งเป็นกลุ่มที่ไม่ได้ใช้ในการศึกษาจริง และมีความใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา จำนวน 100 คน ในช่วงเดือน กันยายน พ.ศ. 2561

2.3 นำแบบวัดความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีฉบับสมบูรณ์ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 675 คน รายละเอียดดังนี้

2.3.1 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 ที่ศึกษาในคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยในกลุ่ม 3 พระจอมเกล้า พื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร โดยเริ่มเก็บข้อมูลในช่วงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2561

2.3.2 ผู้วิจัยตรวจสอบ และคัดเลือกแบบวัดที่ใช้ในการวิจัย โดยคัดเลือกฉบับที่มีความสมบูรณ์ และคัดแบบวัดที่ไม่สมบูรณ์ออก จำนวน 31 ฉบับ คงเหลือจำนวนแบบวัดที่สมบูรณ์ทั้งสิ้น 644 ฉบับ

2.3.4 ผู้วิจัยตรวจแบบวัดเพื่อให้คะแนน แล้วนำมาวิเคราะห์แสดงหลักฐานค่าความเชื่อมั่น ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดและนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

2.3.5 สรุปผลองค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ได้จากการวิเคราะห์ เพื่อนำไปเป็นองค์ประกอบและตัวชี้วัดสำคัญในการสร้างโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในระยะต่อไป

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากวิธีการเชิงคุณภาพและปริมาณ ดังนี้

การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูลจากวิธีการเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพตลอดระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยนำข้อมูลที่ได้จากการอภิปรายกลุ่มมาจัดระเบียบข้อมูล ด้วยการรวบรวมข้อมูลจากการจดบันทึก และการถอดรายงานบันทึกเสียงข้อมูลที่ได้จากการอภิปรายกลุ่มมาจัดเรียงข้อมูลเป็นบทสนทนาอย่างละเอียดเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนโดยไม่ใส่ความคิดเห็นของผู้วิจัยที่ถือเป็นข้อสรุปไปในบทสนทนานั้น เพื่อเตรียมนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการอภิปรายกลุ่มด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. หลังจากการอภิปรายกลุ่ม ผู้วิจัยจัดเตรียมข้อมูลที่ได้ให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะวิเคราะห์ข้อมูล โดยเริ่มจากการถอดรายงานบันทึกเสียงข้อมูล และถอดความโดยนำข้อความที่ไม่ปรากฏสาระสำคัญออกไป พร้อมทั้งระบุตัวบุคคลจากการสนทนาที่ปรากฏ โดยระบุข้อคิดเห็นหรือแนวคิดที่ปรากฏจากการสนทนา

2. ก่อนวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการอภิปรายกลุ่มมาจำแนกข้อมูลของสมาชิกแต่ละคนในประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับความหมายและองค์ประกอบของความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี เพื่อคัดแยกข้อมูลออกเป็นเรื่องๆ และกำหนดนิยามความหมายด้วยการกำหนดรหัสข้อมูล (Coding) จากนั้นนำรหัสที่ได้มาร่วมกันเป็นกลุ่มข้อมูล (Category) ตามความหมายที่เชื่อมโยงกันระหว่างตัวข้อมูลและบริบทกับความหมายเพื่อหาข้อสรุป (Proposition) ทั้งในภาพรวมและส่วนย่อยของข้อเท็จจริงที่ได้รับ โดยสรุปประเด็นสำคัญเป็น 2 ส่วน คือ 1) ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความหมายของความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และ 2) ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

3. ผู้วิจัยสรุปข้อมูลในภาพรวมโดยตัดทอนข้อมูล และทำข้อสรุปชั่วคราว เพื่อลดขนาดข้อมูลและนำประเด็นหลักมาเชื่อมโยงกัน เพื่อให้ข้อมูลมีความกระชับชัดเจนมากขึ้น โดยนำข้อมูลที่ได้จากการอภิปรายกลุ่มมากำหนดเป็นข้อสรุปย่อยๆ ที่เกี่ยวกับความเชื่อตรงทางการศึกษา ได้แก่ การค้นหาความหมาย และองค์ประกอบความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งการนำผลจากข้อสรุปที่พบในการวิจัยที่เด่นชัด จะสามารถนำมาช่วยในการกำหนดเนื้อหาเพื่อการตอบคำถามสำหรับการวิจัยในระยะที่ 1

4. การตรวจสอบคุณภาพของข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลร่วมกับผู้ช่วยวิจัยที่ทำหน้าที่บันทึกข้อมูลจากการอภิปรายกลุ่ม และใช้การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า โดยค้นหาข้อมูลที่แตกต่างและไม่รับสรุปผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยทันที โดยผู้วิจัยใช้การตั้งข้อสังเกตและใช้การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) โดยมุ่งทำความเข้าใจในความหมายและองค์ประกอบความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีจากผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่ม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริงและตอบปัญหาการวิจัย โดยการตรวจสอบแหล่งข้อมูลจากการพิจารณาแหล่งบุคคล หมายถึง ถ้าบุคคลผู้ให้ข้อมูลเปลี่ยนไป ข้อมูลจะยังคงเหมือนเดิมหรือไม่ ในการวิจัยนี้ใช้การตรวจสอบจากผู้ให้ข้อมูลหลักที่เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มทั้ง 2 กลุ่ม โดยใช้คำถามเดียวกัน เพื่อเป็นการสรุปและยืนยันในข้อมูลที่ได้ว่ามีความถูกต้องคล้ายคลึงกัน

5. ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลเชิงบรรยายสำหรับแต่ละประเด็นจากการวิเคราะห์เนื้อหาที่ได้จากผู้อภิปรายกลุ่ม และคัดเลือกคำพูด (Quotation) เฉพาะข้อมูลสำคัญบางส่วนที่ตรงกับประเด็นต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการอ้างอิงประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล

6. หลังจากผู้วิจัยสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลแล้วเสร็จ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ให้ผู้แทนของผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มแต่ละกลุ่มได้ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม (Member Checking) ของสรุปผลการวิเคราะห์ของผู้วิจัย ซึ่งผลจากการพิจารณาของผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มทั้งหมดให้ความเห็นชอบในผลการวิจัยที่นำเสนอในครั้งนี้

การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูลจากวิธีการเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยนำข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากการเก็บข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อตอบคำถามงานวิจัย โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างการวิจัย โดยใช้สถิติวิเคราะห์พื้นฐาน ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ส่วนที่ 2 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ คือแบบวัดความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ดังนี้

1. การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องจากผู้ทรงคุณวุฒิ

2. การวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับ

ภาพรวม (Item-total Correlation) โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)

3. การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นโดยรวม และรายองค์ประกอบของแบบวัดความซื่อตรงทางการศึกษา โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (α – Coefficient) ของครอนบัก

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลการวัดความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) ด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป

ระยะที่ 2 การพัฒนาและการศึกษาผลการใช้โปรแกรมกลุ่มฝึกรวมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาผลการใช้โปรแกรมกลุ่มฝึกรวมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คือนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1-4 ที่ศึกษาในคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พื้นที่การศึกษารวมกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2561 จำนวน 31,301 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาผลการใช้โปรแกรมกลุ่มฝึกรวมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจงโดยพิจารณาจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาระยะที่ 1 วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีเพื่อเข้าร่วมการทดลองมีขั้นตอนดังนี้

1. การเลือกแบบเจาะจง ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่มีคะแนนเฉลี่ยจากแบบวัดความซื่อตรงทางการศึกษาโดยรวมตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา และเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มีจำนวนทั้งสิ้น 17 คน

2. การสอบถามการเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกรวม มีเกณฑ์ในการคัดเลือกคือมีความสมัครใจเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกรวมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาได้อย่าง

ครบถ้วนตามเวลาที่กำหนด และลงนามยินยอมในแบบฟอร์มเข้าร่วมการวิจัยด้วยความสมัครใจ จำนวน 12 คน

ทั้งนี้การที่ผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจงกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี เนื่องจากโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีนี้จะสมบูรณ์ได้ จำเป็นที่จะต้องอาศัยความต่อเนื่อง ได้รับความร่วมมือและกาให้เวลาจากสถาบันและคณาจารย์ผู้สอนนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจึงเลือกกลุ่มตัวอย่างจากสถาบันที่สามารถขอความร่วมมือได้เป็นอย่างดี

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ในการวิจัยระยะที่ 2 มีเครื่องมือในการเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ได้แก่

1. โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกลุ่มฝึกอบรม
3. แนวคำถามกึ่งโครงสร้างสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview)

โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

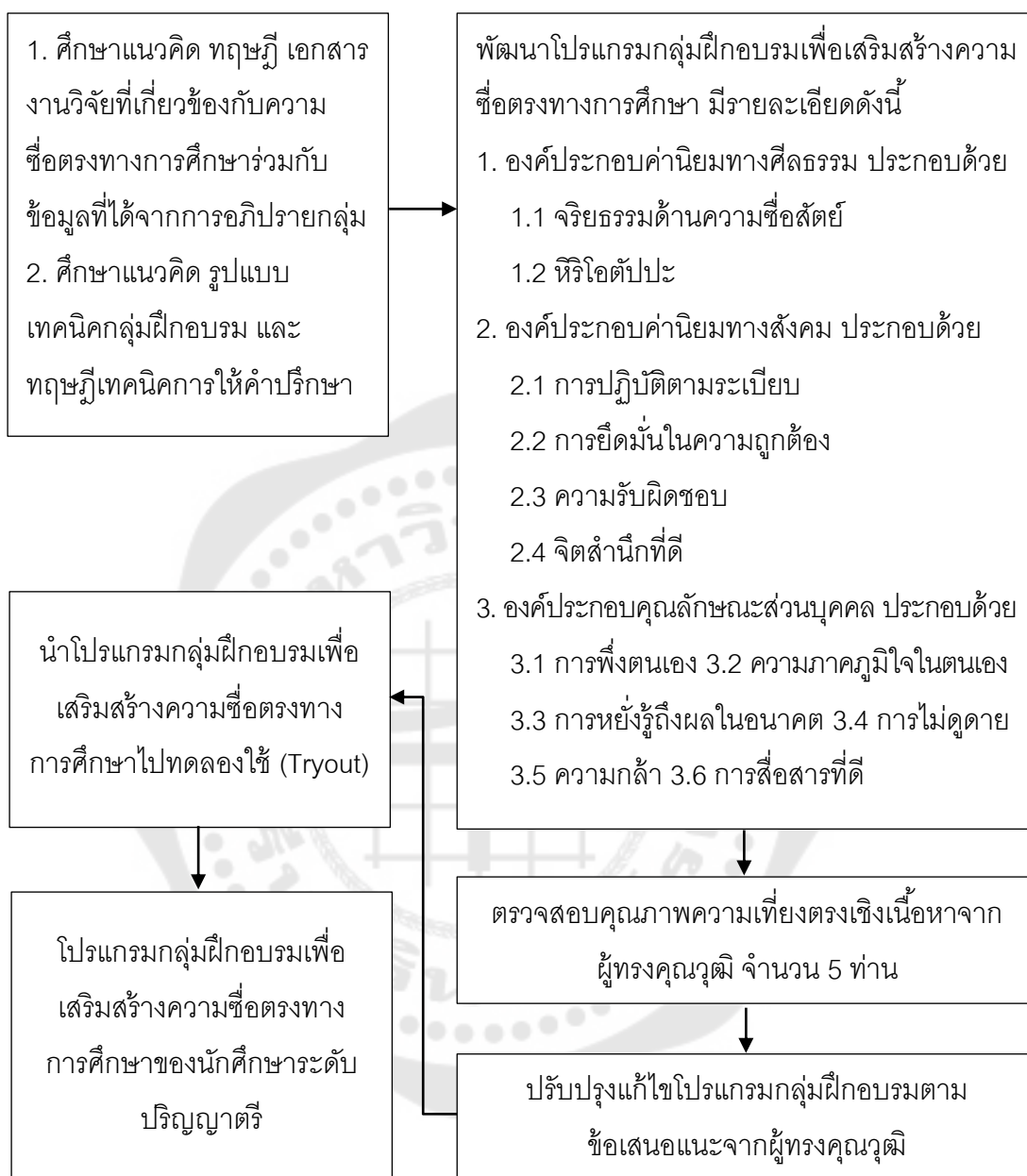
1. ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎีทั้งในและต่างประเทศเกี่ยวกับกลุ่มฝึกอบรม และการเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
2. ผู้วิจัยพิจารณาเลือกแนวคิด ทฤษฎี และเทคนิคการให้คำปรึกษา ตลอดจนหลักการและเทคนิคทางจิตวิทยามาประยุกต์ใช้กับกลุ่มฝึกอบรมที่มีความเหมาะสมกับการเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาในแต่ละองค์ประกอบ
3. จัดทำโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ตามหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและเทคนิคของการฝึกอบรม บูรณาการร่วมกับทฤษฎีและเทคนิคการให้คำปรึกษา และเทคนิคทางจิตวิทยา ซึ่งลักษณะของโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมมีดังนี้
 - 3.1 เป็นโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมที่มุ่งนำไปใช้ในการเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี 3 องค์ประกอบ

3.2 ดำเนินการโดยใช้โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม จำนวน 14 ครั้ง และดำเนินการ
ครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที ถึง 2 ชั่วโมง

4. ผู้วิจัยนำโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของ
นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่สร้างขึ้น ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ได้แก่ รองศาสตราจารย์
ดร.นิธิพัฒน์ เมฆขจร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พาสนา จุลรัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรภัทร วงศ์คุ้มสิน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โอบาส กิจกำแหง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภาส ณ พิกุล ตรวจสอบ
และพิจารณาความถูกต้องของความสอดคล้องทั้งในด้านเนื้อหา แนวคิด ทฤษฎี เทคนิค
วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ และการประเมินผลกลุ่มฝึกอบรม ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง
.80 – 1.00 จากนั้นผู้วิจัยนำโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมที่ได้รับการตรวจสอบแล้ว ไปปรับปรุงแก้ไขตาม
ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ

5. ผู้วิจัยนำโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของ
นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข ไปทดลองใช้ (Tryout) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่
กลุ่มที่ใช้ในการฝึกอบรมจริง จำนวน 8 ครั้ง โดยผู้วิจัยเลือกจากหัวข้อกลุ่มฝึกอบรมที่ผู้เชี่ยวชาญ
ได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับแก้โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมเกี่ยวกับ
ลำดับขั้นตอน ระยะเวลาและเนื้อหาของโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทาง
การศึกษา เพื่อหาข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นระหว่างการทดลองใช้และนำไปปรับแก้ก่อนนำไปใช้จริง
โดยเริ่มดำเนินการทดลองใช้โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมในเดือน ธันวาคม 2561

6. ได้โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษา
ระดับปริญญาตรี ดังภาพประกอบ 7

ภาพประกอบ 7 ขั้นตอนการสร้างโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกลุ่มฝึกอบรม

แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างชื่อตรงทางการศึกษา เป็นวิธีการในการเก็บข้อมูลหลักฐานด้วยการสังเกตพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มในระหว่างการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม โดยสังเกตพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์ เพื่อนำมาหา

ความสัมพันธ์และความหมายของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในภาพรวมของการฝึกอบรม โดยมีส่วนตอนในการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษา ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกลุ่มฝึกอบรมเพื่อให้ทราบถึงแนวคิดและวิธีการในการสังเกตพฤติกรรม
2. ผู้วิจัยพิจารณาเลือกแนวทางและประเด็นของการสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมโดยใช้ข้อมูลที่สรุปจากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างนิยามศัพท์สำหรับการสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกลุ่มฝึกอบรม ด้วยข้อความที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการสังเกตพฤติกรรม
3. นำแบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกลุ่มฝึกอบรมที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาและการวัดผลจำนวน 5 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องของข้อความในแบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกลุ่มฝึกอบรมกับนิยามศัพท์ที่ใช้ในการสังเกตพฤติกรรม และนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุง
4. นำแบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกลุ่มฝึกอบรมไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และนำข้อมูลที่ได้จากแบบสังเกตพฤติกรรมมาพิจารณาประกอบกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ตัวอย่างแบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกลุ่มฝึกอบรม
เพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ครั้งที่ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สมาชิกคนที่.....

ข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรม

ความกระตือรือร้น

.....

.....

.....

ความร่วมมือในการทำกิจกรรม

.....

.....

.....

การถาม-ตอบ/แสดงความคิดเห็น

.....

.....

.....

การสรุปเนื้อหา/สิ่งที่ได้จากกลุ่มฝึกอบรม

.....

.....

.....

ความคิดเห็นเพิ่มเติมจากการสังเกต

.....

.....

.....

นิยามศัพท์พฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมในกลุ่มฝึกอบรม

1. ความกระตือรือร้น

พฤติกรรมที่สังเกตได้ - การแสดงความสนใจ ใส่ใจในการทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย ด้วยความพยายามและตั้งใจ เข้าร่วมกิจกรรมอย่างตรงต่อเวลา ด้วยความร่าเริง แจ่มใส สนุกสนาน มีท่าทีผ่อนคลาย และเชื่อมั่นในทุกการทำกิจกรรม

2. ความร่วมมือในการทำกิจกรรม

พฤติกรรมที่สังเกตได้ - การแสดงความสามัคคีในการทำกิจกรรมร่วมกัน การให้ความช่วยเหลือสมาชิกกลุ่มคนอื่นๆ ให้การยอมรับ ให้กำลังใจ ให้การชื่นชม ตอบสนองทั้งทางภาษาพูด และพฤติกรรมอย่างเหมาะสม

3. การถาม-ตอบ/แสดงความคิดเห็น

พฤติกรรมที่สังเกตได้ - การถามข้อมูลต่าง ๆ จากสมาชิกกลุ่มคนอื่น และจากผู้นำกลุ่ม การถามเนื้อหาและข้อเสนอนั้นเพิ่มเติม การพยายามแสดงความคิดเห็นทั้งด้านบวก และด้านลบ ในเชิงสร้างสรรค์ ให้ข้อเสนอแนะ และให้ข้อมูลข่าวสารหรือแนวทางเพิ่มเติมแก่สมาชิกกลุ่ม

4. การสรุปเนื้อหา/สิ่งที่ได้จากกลุ่มฝึกอบรม

พฤติกรรมที่สังเกตได้ - การบอกถึงเนื้อหา ข้อมูล และข้อคิดที่ได้รับจากกลุ่มฝึกอบรม ในแต่ละครั้ง บอกถึงแนวทางในการนำสิ่งที่ได้รับไปใช้ในการศึกษา และการใช้ชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง สร้างสรรค์ และเป็นประโยชน์

แนวคำถามกึ่งโครงสร้างสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview)

แนวคำถามนี้ได้รับการพัฒนาขึ้นตามวัตถุประสงค์ของโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และมีคำถามย่อยที่ทำให้เกิดความเข้าใจในความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มากขึ้น ผู้วิจัยสร้างแนวคำถามการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structure Interview) ซึ่งแนวคำถามจะเปิดกว้างและมีการปรับคำถามให้สอดคล้องกับบริบทหรือเนื้อหาที่พบจากการสัมภาษณ์ มีขั้นตอนในการสร้างแนวคำถาม ดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาทบทวนเอกสารงานวิจัย และวัตถุประสงค์ของโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี เพื่อร่างแนวคำถามที่จะใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก

2. ผู้วิจัยนำแนวคำถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้พิจารณาถึงความเหมาะสมของคำถามและภาษาที่ใช้กับวัตถุประสงค์ของโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความเชื่อตรง

ทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จากนั้นจึงนำข้อคำถามที่ได้รับคำแนะนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของที่อาจารย์ที่ปรึกษา

3. ผู้วิจัยนำแนวคำถามที่ปรับปรุงแล้วไปใช้ในการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในระยะติดตามผลหลังการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในระยะที่ 2 ของการวิจัย เป็นการพัฒนาและศึกษาผลการใช้โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างการความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. การกำหนดแบบแผนการทดลอง

การทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว โดยวัดก่อนและหลังการทดลอง (One group pretest-posttest design) (Christensen, Johnson, & Turner, 2011, p. 235) และการวัดในระยะติดตามผลที่มีแบบแผนการทดลองดังตาราง 5

ตาราง 5 แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว วัดก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล

วัดก่อน	กลุ่มฝึกอบรม	วัดหลัง	ความคงทน
Y_1	X	Y_2	Y_3

ความหมายของสัญลักษณ์

Y_1	คือ	การวัดก่อนการทดลอง (Pretest)
X	คือ	การให้โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม (Treatment)
Y_2	คือ	การวัดหลังการทดลอง (Posttest)
Y_3	คือ	การวัดหลังการติดตามผล (Follow-up)

แบบแผนการทดลองดังกล่าวเป็นแบบแผนที่มีการวัดเพียง 2 ครั้ง ได้แก่ การวัดก่อนการทดลอง (Pretest) และการวัดหลังการทดลอง (Posttest) แต่ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการทดสอบความคงทนทางพฤติกรรมความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จึงเพิ่มการวัดภายหลังการทดลองครั้งสุดท้าย เมื่อกลุ่มฝึกอบรมครั้งที่ 14 เสร็จสิ้นเป็นเวลา 4 สัปดาห์ เป็นการวัดหลังการติดตามผล (Follow up) แบบแผนการทดลองดังกล่าว จัดเป็นแบบแผนที่ออกแบบให้มีการวัดซ้ำ (Repeated Measures Design) โดยมีการวัดทั้งหมด 3 ครั้ง ได้แก่ การวัดก่อนการทดลอง การวัดหลังการทดลอง และการวัดหลังการติดตามผล

2. วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลอง โดยแบ่งออกเป็น 4 ช่วงเวลา ดังนี้

2.1 ก่อนการทดลอง

ผู้วิจัยพิจารณาคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างสำหรับการทดลองที่มีคะแนนความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี (Pretest) ตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา จำนวน 17 คน แล้วสัมภาษณ์เพื่อสอบถามความสมัครใจในการเข้าร่วมกลุ่ม อธิบายเกี่ยวกับเหตุผลที่นักศึกษาได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม อธิบายวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่นักศึกษาจะได้รับจากการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม หลังจากนั้นจึงนัดหมายเพื่อชี้แจงรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม โดยมีเงื่อนไขสำคัญคือความสมัครใจและความพร้อมในการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมตามกำหนดการให้ครบทั้ง 14 ครั้ง

2.2 ระยะเวลาการทดลอง

ผู้วิจัยนำโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อการเสริมสร้าง ความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและผ่านการทดลองใช้แล้ว ไปดำเนินการฝึกอบรมกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 12 คน โดยเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมทั้งสิ้น 14 ครั้ง เป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ ระหว่างวันที่ 7 มกราคม 2562 ถึง 30 มกราคม 2562 ครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที ถึง 2 ชั่วโมง ช่วงเวลา 17.00 – 19.00 น. และผู้วิจัยประเมินผลจากการบันทึกแบบสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมในแต่ละครั้ง โดยสังเกตจากพฤติกรรมที่มีส่วนร่วมในกลุ่ม และความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อตรงทางการศึกษา ในประเด็นที่ฝึกอบรมแต่ละครั้ง ผู้วิจัยจะบันทึกลงในแบบสังเกตเป็นรายบุคคล และในภาพรวมของกลุ่มฝึกอบรม ซึ่งรายละเอียดของโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม ดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 ช่วงเวลาดำเนินโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษา

ครั้งที่	สัปดาห์ที่	วัน เดือน ปี	หัวข้อ
1	1	7 ม.ค. 2562	ปฐมนิเทศ และสร้างสัมพันธภาพ ค่านิยมทางศีลธรรม
2	1	9 ม.ค. 2562	จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์
3	1	11 ม.ค. 2562	หิริโอตตัปปะ ค่านิยมทางสังคม
4	1	12 ม.ค. 2562	การปฏิบัติตามระเบียบ
5	2	14 ม.ค. 2562	การยึดมั่นในความถูกต้อง
6	2	16 ม.ค. 2562	ความรับผิดชอบ
7	2	18 ม.ค. 2562	จิตสำนึกที่ดี คุณลักษณะส่วนบุคคล
8	2	19 ม.ค. 2562	การพึ่งตนเอง
9	3	21 ม.ค. 2562	ความภาคภูมิใจในตนเอง
10	3	23 ม.ค. 2562	การหยั่งรู้ถึงผลในอนาคต
11	3	25 ม.ค. 2562	การไม่ดูดาย
12	3	26 ม.ค. 2562	ความกล้า
13	4	28 ม.ค. 2562	การสื่อสารที่ดี
14	4	30 ม.ค. 2562	ปัจฉิมนิเทศ ยุติกลุ่มฝึกอบรม

2.3 หลังการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการวัดความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างอีกครั้งหลังจากเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมครบทั้ง 14 ครั้ง ในวันที่ 30 มกราคม พ.ศ.2562 เพื่อใช้เป็นคะแนนหลังการทดลอง

2.4 หลังการติดตามผล

ภายหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ ผู้วิจัยติดตามผลการทดลอง โดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบวัดความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีอีกครั้ง ในวันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562 เพื่อเป็นคะแนนหลังการติดตามผล และผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก

(In-depth Interview) กับกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล เพื่อนำข้อมูลเชิงคุณภาพมาอธิบายผลที่ได้จากกลุ่มฝึกอบรม

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการเชิงปริมาณ และวิธีการเชิงคุณภาพ เพื่อตอบคำถามการวิจัย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

การศึกษาเชิงปริมาณ

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น โดยใช้สถิติวิเคราะห์พื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ส่วนที่ 2 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ด้วยการพิจารณาค่าความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ การเลือกใช้ทฤษฎีและเทคนิค และขั้นตอนรูปแบบการฝึกอบรมจากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

ส่วนที่ 3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และระยะติดตามผล โดยพิจารณาจากการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียวแบบวัดซ้ำ (One-Way ANOVA Repeated Measurement) และวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ และการทดสอบภายหลัง (Post Hoc Test) ของค่าเฉลี่ยความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีโดยรวม และรายองค์ประกอบ ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และระยะการติดตามผล ด้วยวิธี Least Significant Differences (LSD)

การศึกษาเชิงคุณภาพ

การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพของโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลที่ได้จากบันทึกการสังเกตพฤติกรรมมีส่วนร่วมในกลุ่มฝึกอบรม และข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกมาวิเคราะห์เนื้อหา จัดหมวดหมู่ สรุปและตีความจากข้อมูลที่มี เพื่ออธิบายและสนับสนุนผลของโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ด้วยวิธีการเชิงพรรณนา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
M	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
p	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Probability)
χ^2	แทน	ค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-Square)
CFI	แทน	ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (Comparative Fit Index)
GFI	แทน	ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of Fit Index)
AGFI	แทน	ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (Adjusted Goodness of Fit Index)
RMSEA	แทน	ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ (Root Mean Square Error of Approximation)
SRMR	แทน	ค่าดัชนีรากมาตรฐานของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือ (Standard Root Mean Square Residual)
b	แทน	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Score)
SE	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error)
t	แทน	ค่าสถิติที (t-test)
FS	แทน	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบโดยการวิเคราะห์ความถดถอย (Factor Score Regression)
β	แทน	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (Completely Standardize Solution)
CR	แทน	ค่าความเชื่อมั่นเชิงโครงสร้าง (Construct Reliability)
SS	แทน	ผลรวมกำลังสอง (Sum of Square)
df	แทน	ค่าองศาอิสระ (Degree of Freedom)

MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของกำลังสอง (Mean of Square)
F	แทน	ค่าสถิติที่ได้จากการคำนวณความแปรปรวน (F-test)

ตัวอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอข้อมูลเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดตัวอักษรย่อที่ใช้แทนตัวชี้วัด ดังนี้

HON	แทน	จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์
HIR	แทน	หิริโอตัมปปะ
FIR	แทน	การปฏิบัติตามระเบียบ
COY	แทน	การยึดมั่นในความถูกต้อง
RES	แทน	ความรับผิดชอบ
CON	แทน	จิตสำนึกที่ดี
IND	แทน	การพึ่งตนเอง
SEE	แทน	ความภาคภูมิใจในตนเอง
FOR	แทน	การหยิ่งรู้ถึงผลในอนาคต
DST	แทน	การไม่ดูดาย
COU	แทน	ความกล้า
COM	แทน	การสื่อสารที่ดี

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาความหมายและองค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ออกเป็นตอนย่อย ได้แก่

1.1 รายละเอียดของกลุ่มผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยที่เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่ม

1.2 การให้ความหมายเกี่ยวกับความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับ

ปริญญาตรี

1.3 องค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์องค์ประกอบความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ออกเป็นตอนย่อย ได้แก่

2.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาองค์ประกอบความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

2.2 ค่าสถิติพื้นฐานขององค์ประกอบความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

2.3 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ตอนที่ 3 การพัฒนาโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ก่อนการฝึกอบรม หลังการฝึกอบรม และหลังการติดตามผลการฝึกอบรม

ตอนที่ 5 ข้อมูลเชิงคุณภาพของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ตอนที่ 1 การศึกษาความหมายและองค์ประกอบความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาในระยะที่ 1 การศึกษาความหมายและองค์ประกอบความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายละเอียดดังนี้

1.1 กลุ่มผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย

กลุ่มผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยในการศึกษาความหมายและองค์ประกอบความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ด้วยการอภิปรายกลุ่มในครั้งนี้ประกอบด้วยผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย 3 กลุ่ม มีรายละเอียดดังนี้

ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยกลุ่มที่ 1 : เป็นผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาที่มีภารกิจหลักและปฏิบัติงานด้านการพัฒนานักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจาก 3 สถาบัน จำนวน 6 คน

ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยกลุ่มที่ 2 : เป็นอาจารย์ที่ให้ความสนใจและปฏิบัติงานด้านการพัฒนานักศึกษาทั้งในด้านวิชาการ และด้านกิจกรรมในสถาบันอุดมศึกษาจาก 3 สถาบัน จำนวน 6 คน

ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยกลุ่มที่ 3 : เป็นผู้แทนนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 – 4 จาก 3 สถาบันอุดมศึกษา สถาบันละ 8 คน จำนวน 24 คน

จากข้อมูลข้างต้นเกี่ยวกับกลุ่มผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยจะเห็นได้ว่า การอภิปรายกลุ่มในการวิจัยครั้งนี้เป็นการรวบรวมความคิดเห็นที่มีความเป็นไปได้จริงจากหลายมุมมอง และเพื่อให้เข้าใจถึงมุมมองที่แตกต่างกันด้วยสาเหตุจากความหลากหลายของผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยที่เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่ม จึงทำให้ผู้วิจัยแยกการจัดการอภิปรายกลุ่มออกเป็นกลุ่มย่อย 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วยกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มอาจารย์ กลุ่มที่ 2 ประกอบด้วยผู้แทนนักศึกษา จาก 3 สถาบัน เพื่อขจัดปัญหาเรื่องการขึ้นำประเด็นสำหรับการอภิปราย และการโน้มแนวความคิดเห็นของผู้ร่วมการอภิปรายคนอื่น ๆ ซึ่งจะนำมาสู่การค้นหาคำความหมายและองค์ประกอบความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่สะท้อนจากมุมมองความคิด ความรู้สึก และประสบการณ์ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการศึกษา การพัฒนานักศึกษา และความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีอย่างแท้จริง อันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าองค์ประกอบความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีด้วยวิธีการเชิงปริมาณในตอนต่อไปได้เป็นอย่างดี

1.2 การให้ความหมายเกี่ยวกับความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

จากการอภิปรายกลุ่มกับผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยกลุ่มที่ 1 ที่เป็นผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติงานด้านพัฒนานักศึกษา และผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยกลุ่มที่ 2 ที่เป็นผู้แทนนักศึกษา จาก 3 สถาบันอุดมศึกษา พบว่า ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยส่วนใหญ่มองว่าความเชื่อตรงทางการศึกษาเป็นองค์รวมของความคิด ทศนคติ และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตนด้านการศึกษา ที่สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการรับรู้ ประเมินผล และเลือกแสดงพฤติกรรมที่ถูกต้องของผู้เรียน ที่แสดงออกทั้งด้านการกระทำและคำพูดในทุกสถานการณ์ โดยต้องยึดมั่นในสิ่งจำเป็นตามหลักคุณธรรม จริยธรรม และกฎ ระเบียบ หรือข้อปฏิบัติทางการศึกษา ซึ่งเป็นสิ่งที่นักศึกษาสมควรปฏิบัติและให้ผลในทางที่ดีต่ออนาคต ดังที่ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มกล่าวว่า

“ความหมายของความเชื่อตรงต่าง ๆ ถ้าเราจะ define ก็คือ การตั้งอกตั้งใจที่จะพึงตนเอง ไม่คัดลอก ไม่ลอกข้อสอบ และมีเกียรติมีศักดิ์ศรีในตัวเอง ถึงจะทำให้เกิดความเชื่อตรงอย่างยั่งยืนได้” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 1 คนที่ 4, 13 มี.ค. 2560)

“เด็กต้องมีศักดิ์ศรีในตัวเอง ต้องไม่ทำการลอกข้อสอบ ไม่ทุจริตการสอบไม่ทำสิ่งที่ผิดไปจากกฎระเบียบ หรือแม้แต่ทำอะไรที่มันผิดไปจากคุณธรรมที่คนดี ๆ

ควรจะปฏิบัติกันก็ไม่ควร ไม่ว่าจะสบโอกาสหรือไม่ก็ตาม และไม่ใช่ว่าตัวเองจะดีคนเดียวแล้วปล่อยให้คนอื่นทำผิดทำชั่วนะ ก็ต้องไม่ยอมเหมือนกัน” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 1 คนที่ 1, 13 มี.ค. 2560)

“การที่ผู้เรียนมีพฤติกรรมในด้านการศึกษาที่ถูกต้อง เช่น ไม่ลอก ไม่ขโมยผลงาน อ้างอิงที่มาของข้อมูลที่น่ามาใช้ แต่เมื่อมันเป็นความเชื่อตรงแล้วก็ต้องเกี่ยวพันไปถึงคนอื่นด้วยเช่นกัน คือเมื่อตัวเองไม่ misconduct ก็ต้องไม่ยอมให้คนอื่น misconduct เช่นกันไม่ว่าในสถานการณ์ไหน ๆ ก็ตาม” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 1 คนที่ 2, 13 มี.ค. 2560)

“หลักๆเลยอาจต้องดูที่การกระทำของนักศึกษาที่ถูกต้องกับกฎระเบียบหรือค่านิยมทางคุณธรรม จริยธรรม พกวินัยนักศึกษา หรือระเบียบทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยหรือสถาบันต่าง ๆ ” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 1 คนที่ 3, 13 มี.ค. 2560)

“คุณจะต้องมีเกียรติและศักดิ์หรือพฤติกรรมอะไรต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นว่าคุณเหมาะสมไหมที่จะเป็นผู้ได้รับปริญญา ไม่ใช่แค่มีความรู้อย่างเดียวคุณต้องประเมินได้ด้วยว่าทำไปแล้วมันดีหรือไม่ดี ถูกต้องหรือไม่ ผิดกฎเกณฑ์หรือระเบียบที่เขาวางไว้หรือเปล่า ความเสียหายที่ตามมาในอนาคตมันร้ายแรงยังไง แล้วก็ทำออกมาให้มันถูกต้องซะจะได้ไม่มีผลเสียในอนาคต นั่นก็คือเราเล่นเรื่อง Integrity กันแล้ว” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 1 คนที่ 6, 13 มี.ค. 2560)

“academic integrity ความเชื่อตรงทางการศึกษา คือถ้าพูดถึงคำนี้แล้วมันแบบก็จะไม่นึกถึงแค่ตัวเองนะ คือเด็กต้องเชื่อตรง เด็กที่ออกมาจากกระบวนการศึกษานี้จะต้องเป็นคนเชื่อตรงนะ แต่มันไม่ใช่แค่นั้น ผู้หลักผู้ใหญ่ที่อยู่ในระบบหรือเกี่ยวข้องทั้งหมดในกระบวนการศึกษา... ทุกคนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในชีวิตจะต้องเชื่อตรงให้เด็ก ๆ เห็นถึง integrity คือทั้งซื่อสัตย์กับตัวเองและตรงไปตรงมาที่เรียกว่าเชื่อตรงกับคนอื่น ๆ ทำในสิ่งที่ดีและถูกต้องทั้งต่อหน้าและลับหลัง รวมถึงต้องดีนะต้องไม่ยอมให้คนอื่นทำผิดหรือทำไม่ดีขึ้นโดยไม่ว่าจะเดือดร้อน” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 5, 13 มี.ค. 2560)

“academic integrity ก็คือ มันเป็นความซื่อตรงที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของเด็กๆ นะครับ ไม่ลอก ไม่โกง ไม่ทุจริต ซื่อสัตย์และทำสิ่งถูกต้องทั้งต่อหน้าและลับหลัง” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 10, 13 มี.ค. 2560)

“ถ้าเรารู้ว่าสิ่งนี้ไม่ดีเราก็จะไม่ทำมัน แต่ถ้าคิดดีก็ต้องทำดีและทำในสิ่งที่ถูกต้องสม่ำเสมอทั้งต่อหน้าและลับหลัง เราจะรู้ว่าเออเรานี่ดีนะ แล้วเราก็จะภูมิใจในตัวเองภูมิใจในสิ่งที่ทำดี แต่ถ้าเราทำมันนี่รู้ว่าไม่ดีแล้วยังทำมัน แล้วเราบอกว่าเราดีนี่ เราก็ต้องควบคุมตัวเองให้ได้ว่าสิ่งที่เรากำลังทำนี่มันจะไปทางไหน มันเป็นความผิดผิดทั้งศีลธรรม มันจะอายนะถ้าทำในสิ่งไม่ดี ถ้าเรามีความอายมากพอ” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 6, 13 มี.ค. 2560)

“ในทุกสถานการณ์นะครับไม่ว่าจะเป็นห้องเรียน ห้องสอบ หรือจะแค่ทำรายงาน ครูจะใจดีหรือจะเข้มงวดอะไรก็แล้วแต่ แต่ผู้เรียนต้องรักษาความซื่อตรงไว้ด้วยการทำในสิ่งที่ถูกต้องตามระเบียบของสถานศึกษาอยู่เสมอ นี่คือ academic integrity” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 4, 13 มี.ค. 2560)

“คนเรานี่เองอะคะที่จะเป็นคนเริ่มกระบวนกรหรือการสร้างจิตสำนึก เป็นคนมีความซื่อตรงก็ต้องทำในสิ่งที่ซื่อตรงถูกต้องตามกฎระเบียบหรือตามคุณธรรม จริยธรรมต่าง ๆ ให้ได้ และไม่ยอมให้ใครก็ตามทำในสิ่งที่ผิดหรือไม่ถูกต้อง ถ้าไม่ยอมให้เด็กโกงครูก็ต้องไม่โกง และไม่ยอมให้ใครโกง” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 7, 13 มี.ค. 2560)

“ในความมี integrity หรือมี academic integrity นี้มันต้องตรงไปตรงมา เหมือนกันซื่อสัตย์เหมือน ๆ กันไม่ว่าในสถานการณ์อะไรก็แล้วแต่คุณต้องมั่นใจว่าคุณจะไม่โกง ไม่ทุจริตแม้ว่าจะมีโอกาสก็ตาม และที่สำคัญคุณจะไม่อยู่เฉยแน่นอน ถ้าเห็นใครกำลังจะทำในสิ่งที่ผิดไปจากความซื่อตรงที่คุณยึดถืออยู่ แต่ต้องหาวิธีการนะ” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 12, 13 มี.ค. 2560)

“academic integrity นี้คือ การกระทำที่ถูกต้องทั้งจากตัวเราเองแล้วก็ผู้อื่น สำหรับในเรื่องการศึกษาและควรจะเป็นทุก ๆ สถานการณ์นะครับ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องอะไร เช่นนะครับ ตัวเราเองก็ต้องไม่ทำสิ่งที่ผิด ทำในสิ่งที่ถูกต้องถ้าเป็นเรื่องเรียนก็

คือไม่ลอกข้อสอบ ไม่ลอกการบ้าน ไม่ทุจริต ไม่เช็คชื่อแทนกันต้องมีจริยธรรมรู้ว่าอะไรถูกผิด ถ้าคนอื่นทำผิดทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องไม่ซื่อสัตย์ เราก็ควรที่จะไปตักเตือนหรือหาทางไม่ให้เกิดความผิดพลาดอย่างนั้นขึ้น แล้วเราก็จะภูมิใจนะครับภูมิใจในตนเองภูมิใจที่เราพึ่งตัวเองได้” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 3, 13 มี.ค. 2560)

จากการให้ความหมายข้างต้นของผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่ม สะท้อนให้เห็นว่าความซื่อตรงทางการศึกษา (Academic integrity) หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถในการรับรู้ ประเมินผล และเลือกแสดงพฤติกรรมทางการศึกษาได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับค่านิยมทางศีลธรรมและสังคม แสดงออกอย่างยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม รักษาความยุติธรรมเที่ยงตรง ปฏิบัติตนตามระเบียบแบบแผนของการศึกษา สามารถแสดงออกอย่างสอดคล้องกันทั้งการกระทำและคำพูดอย่างสม่ำเสมอทั้งต่อหน้าและลับหลัง แม้ในบริบทที่ต่างกัน

1.3 องค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

จากการอภิปรายกลุ่มกับผู้ให้ข้อมูลหลักทั้ง 2 กลุ่ม เมื่อได้สอบถามถึงแนวคิดมุมมอง และประสบการณ์ที่เคยเกี่ยวข้อง พบเห็น หรือมีส่วนร่วมในพฤติกรรมทางด้านการศึกษาที่เป็นทั้งความซื่อตรงทางการศึกษา และการไม่ซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีพบว่า มีองค์ประกอบและคุณลักษณะสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้มีความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีหลายประการ ดังนี้

1.3.1 ค่านิยมทางศีลธรรม

สิ่งหนึ่งที่ถูกอภิปรายถึงอยู่เสมอถึงลักษณะสำคัญของผู้มีความซื่อตรงทางการศึกษา คือ จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ที่เป็นการแสดงออกด้านความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรม ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในแนวทางที่ถูกต้อง ด้งาม ไม่คดโกง ไม่ทุจริต ตรงไปตรงมาทั้งต่อตนเองและผู้อื่น สมควรยึดถือร่วมกัน เนื่องจากเป็นจริยธรรมที่เหมาะสมต่อการประพฤติปฏิบัติตัวของมนุษย์ ดังที่ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มกล่าวว่า

“หลัก ๆ เลยอาจต้องดูที่การกระทำของนักศึกษาที่ถูกต้องกับกฎระเบียบหรือค่านิยมทางคุณธรรม จริยธรรม พวกวินัยนักศึกษา หรือระเบียบทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยหรือสถาบันต่าง ลอกใหม่ โกงใหม่ ต้องซื่อสัตย์ให้ได้ เริ่มต้นให้ปฏิบัติตนอย่างซื่อสัตย์” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 1 คนที่ 3, 13 มี.ค. 2560)

“จริยธรรมนี้คือตัวความคิดสร้างสรรค์ ตัวใฝ่ศึกษา ตัวซื่อสัตย์ที่นักศึกษาต้องมีนะ ถ้าไม่ซื่อสัตย์แล้วมันก็ซื่อตรงไม่ได้ คือถ้าเราโกง เราทุจริต จะไปบอกใครได้จะไปภูมิใจอะไรได้” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 1 คนที่ 6, 13 มี.ค. 2560)

“เราจะเป็นคนซื่อตรงได้มันต้องซื่อสัตย์ก่อน ต้องยืนหยัดและประกาศตัวก่อนว่าจะไม่ทำและไม่ยอมให้ใครทำ” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 1 คนที่ 5, 13 มี.ค. 2560)

“ต้องปลูกฝังตั้งแต่เด็ก โดยที่โรงเรียนต้องสอนเรื่องจริยธรรมความซื่อสัตย์ ซื่อตรงต่าง ๆ คู่กับการให้ความรู้ไปด้วย” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 1 คนที่ 11, 13 มี.ค. 2560)

“ผู้สอนต้องรู้ว่าบทบาทของตัวเองไม่ใช่สอนแค่ความรู้นะแต่ผู้สอนต้องมี *Academic integrity* ของตนเองด้วยเช่นกันที่จะต้องบอกเด็กว่า คุณจะต้องรับผิดชอบตนเอง มีความซื่อสัตย์ หรืออะไรก็ตามที่เป็นคุณธรรมจริยธรรมด้วย” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 1 คนที่ 9, 13 มี.ค. 2560)

“สิ่งเหล่านี้ก็ถือเป็น *moral* นี้จะเป็น *ethic* อย่างหนึ่งที่สำคัญ คนดีต้องซื่อสัตย์ก่อน แล้วอย่างอื่นเดี๋ยวตามมา ถ้าเริ่มจากไม่ซื่อสัตย์ ก็ไม่น่าจะมีอะไรที่ดีตามมา” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 1 คนที่ 2, 13 มี.ค. 2560)

“ต้องเริ่มจากความซื่อสัตย์นะ มีคุณธรรม จริยธรรม แบบที่ควรจะเป็น หนึ่งเลยซื่อสัตย์ด้านการเรียน ไม่ลอก ไม่โกง ทำเรื่อย ๆ ซื่อสัตย์ไปเรื่อย ๆ มันจะกลายเป็นนิสัย” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 2, 13 มี.ค. 2560)

“ชอบคนที่เป็นคนซื่อสัตย์ครับ เพราะว่าในสังคมปัจจุบันนี้เนี่ย เรามักจะเป็นคนซื่อสัตย์ที่ตัวเองนะทำตัวเองดีแต่เราไม่แสดงตนนะฮะ ก็เป็นคนดีที่ควรจะเป็น” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 5, 13 มี.ค. 2560)

“ก็จะเป็นคนซื่อสัตย์นี่ละครับที่ว่า บอกแล้วว่าว่าเป็นคนดี แต่ว่ายังไม่ได้ทำจริง ยังไม่ได้ทำว่าจะออกมาอย่างไร รู้ว่าตัวเองดีนะ พยายามจะทำให้ดีไม่เกร ไม่ลอกไม่ทุจริตใคร” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 9, 13 มี.ค. 2560)

อีกประเด็นหนึ่งที่ถูกกล่าวถึงในการอภิปรายกลุ่ม ว่าเป็นลักษณะสำคัญของคนที่มีความซื่อตรง คือ หิริโอตฺตปปะ หมายถึง ความสามารถของนักศึกษาในการรู้ เข้าใจ และแสดงพฤติกรรมที่เป็นความละเอียดและเกรงกลัวต่อผลของการกระทำผิดในด้านการศึกษา ดังที่ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มกล่าวว่า

“หิริโอตฺตปปะ เป็นสิ่งที่อยู่ใกล้ใช้ได้ในทุกกรณีของความซื่อตรง ของความเป็นคนดี ควรต้องใช้มัน” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 1 คนที่ 7, 13 มี.ค. 2560)

“หิริโอตฺตปปะมันชัดเจนสุดคือความกลัวต่อบาปและความละเอียดต่อบาป” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 1 คนที่ 3, 13 มี.ค. 2560)

“integrity นี้ หัวใจเลยคือการที่เราควรจะต้องนึกถึง คนที่เขาเดือดร้อนว่า ถ้าเขาเป็นผู้เสียหายเขาก็จะมีความเดือดร้อนใช่ไหม สิ่งนี้เป็นสิ่งสำคัญที่นึกถึงใจเขาใจเราใช่ไหมครับ ก่อนที่เราจะประพฤติตัว จะทำอะไรจะตัดสินใจอะไรก็ตามแต่ หัวใจสำคัญที่พวกเราได้นำเสนอกันเมื่อสักครู่นี้ก็คือ เฮ้ยขอให้ได้คิดหน่อยได้ไหมว่า สิ่งที่เราทำไปนี่มันจะไปกระทบกับคนที่เค้าเสียหาย คนที่เขาเดือดร้อนหรือเปล่า” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 5, 13 มี.ค. 2560)

“เป็นการเตือนใจตัวเองว่าเราเป็นนักศึกษาเป็นนักเรียนก็ต้องตั้งใจเรียนเพื่อประโยชน์ของตัวเองในอนาคตไม่เอาเปรียบใคร จะซื่อตรงได้ต้องรู้หน้าที่ของตนเอง คือมันต้องรู้สึกอายนะที่จะต้องไปลอกคนอื่นหรือขอความช่วยเหลือจากคนอื่น” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 6, 13 มี.ค. 2560)

“ถ้าเรารู้ว่าสิ่งนี้ไม่ดีเราก็จะไม่ทำมัน แต่ถ้าคิดดีก็ต้องทำดีและทำในสิ่งที่ถูกต้องสม่ำเสมอทั้งต่อหน้าและลับหลัง เราจะรู้ว่าเออเรานี่ดีนะ แล้วเราก็จะภูมิใจในตัวเองภูมิใจในสิ่งที่ทำดี แต่ถ้าเราทำมันนี่รู้ว่าไม่ดีแล้วยังทำมัน แล้วเราบอกว่า

เราดีนี่ เราก็ต้องควบคุมตัวเองให้ได้ว่าสิ่งที่เรากำลังทำนี่มันจะไปไหน มันเป็น
ความผิดผิดทั้งศีลธรรม มันจะอายนะถ้าทำในสิ่งไม่ดี ถ้าเรามีความอายมากพอ”
(ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 12, 13 มี.ค. 2560)

1.3.2 ค่านิยมทางสังคม

ความซื่อตรงทางการศึกษา เป็นการมุ่งกระทำที่ให้ผลลัพธ์ที่ดี นอกจากการ
ยอมรับในตนเอง ที่เป็นคุณภาพซึ่งถือกำเนิดจากภายในตัวเราเองแล้ว ลักษณะสำคัญอีกอย่าง
หนึ่งที่เป็นแรงกระตุ้นให้นักศึกษาระดับปริญญาตรีเลือกกระทำในสิ่งที่ได้มาซึ่งการยอมรับทาง
สังคม คือ การแสดงออกด้านความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรม ในสิ่งที่เหมาะสม มีคุณค่า และ
เป็นที่ต้องการของสังคม นั่นคือ การปฏิบัติตนตามระเบียบของสังคมนั้น ซึ่งหมายถึง การประพฤติ
ปฏิบัติตัวของนักศึกษาในการเห็นความสำคัญของกฎระเบียบ ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อตกลง
ทางการศึกษาของมหาวิทยาลัย และระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังที่ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มกล่าวว่า

“เด็กต้องมีศักดิ์ศรีในตัวเอง ต้องไม่ทำการลอกข้อสอบ ไม่ทุจริตการสอบไม่
ทำสิ่งที่ผิดไปจากกฎระเบียบ หรือแม้แต่ทำอะไรที่มันผิดไปจากคุณธรรมที่คนดี ๆ ควร
จะปฏิบัติกันก็ไม่ควรไม่ว่าจะสบโอกาสหรือไม่ก็ตาม และไม่ใช่ว่าตัวเองจะดีคน
เดียวแล้วปล่อยให้คนอื่นทำผิดทำชั่วนะ ก็ต้องไม่ยอมเหมือนกัน” (ผู้เข้าร่วมการ
อภิปรายกลุ่มที่ 1 คนที่ 4, 13 มี.ค. 2560)

“หลักๆเลยอาจต้องดูที่การกระทำของนักศึกษาที่ถูกต้องกับกฎระเบียบหรือ
ค่านิยมทางคุณธรรม จริยธรรม พวกวินัยนักศึกษา หรือระเบียบทางการศึกษาของ
มหาวิทยาลัยหรือสถาบันต่าง ๆ” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 1 คนที่ 3, 13 มี.ค.
2560)

“การมีระเบียบวินัยและเรื่องของตัวปัญญาทั้ง 3 ระดับ ไม่ใช่ฟังอย่างเดียว
ต้องฟัง คิด และก็ปฏิบัติ จนถึงขั้น hands on ลงมือทำได้” (ผู้เข้าร่วมการอภิปราย
กลุ่มที่ 1 คนที่ 6, 13 มี.ค. 2560)

“unknown area ไม่รู้ในระดับลึก ๆ คือในเรื่องของกฎระเบียบ ข้อบังคับ
หรือข้อกฎหมาย” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 1 คนที่ 9, 13 มี.ค. 2560)

“ในทุกสถานการณ์ครับไม่ว่าจะเป็นห้องเรียน ห้องสอบ หรือแค่ทำรายงาน ครูจะใจดีหรือจะเข้มงวดอะไรก็ได้ แต่ผู้เรียนต้องรักษาความซื่อตรงไว้ด้วยการทำในสิ่งที่ถูกต้องตามระเบียบของสถานศึกษาเสมอ นั่นคือ *academic integrity*” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 3, 13 มี.ค. 2560)

“คนเรานี่เองอะค่ะที่จะเป็นคนที่เริ่มกระบวนการหรือการสร้างจิตสำนึก เป็นคนมีความซื่อตรงก็ต้องทำในสิ่งที่ซื่อตรงถูกต้องตามกฎระเบียบหรือตามคุณธรรมจริยธรรมต่าง ๆ ให้ได้ และไม่ยอมให้ใครก็ตามทำในสิ่งที่ผิดหรือไม่ถูกต้อง ถ้าไม่ยอมให้เด็กโกงครูก็ต้องไม่โกง และไม่ยอมให้ใครโกง” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 7, 13 มี.ค. 2560)

“กับการศึกษาที่สอนเรื่องความซื่อสัตย์ ซื่อตรง ตรงประเด็นเรื่องความซื่อตรงทางการศึกษาที่สังคมมหาวิทยาลัยต้องการ คือเราต้องทำในสิ่งที่ถูกต้องกับระเบียบหรือกฎเกณฑ์ทางการศึกษาของที่นี่ แล้วก็ต้องดูแลป้องกันไม่ให้คนอื่นทำเรื่องไม่ดีอย่างนั้น” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 5, 13 มี.ค. 2560)

นอกจากนี้ จากการอภิปรายกลุ่มยังพบว่า การยึดมั่นในความถูกต้อง เป็นสิ่งที่ถูกพูดถึงและนำมาอภิปรายในกลุ่มอย่างหลากหลาย เนื่องจากการยึดมั่นในความถูกต้องเป็นลักษณะสำคัญที่สังคมให้การยอมรับ และเป็นคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับคนในสังคม ซึ่งหมายถึง การประพฤติปฏิบัติตัวของนักศึกษา ในการยึดมั่นสิ่งที่ถูกต้อง แสดงความไม่เห็นด้วยกับผู้กระทำผิดเกี่ยวกับการศึกษาทั้งด้วยการกระทำและคำพูด บอกกล่าวแก่ผู้อื่นอย่างเปิดเผยถึงความตั้งใจในการปฏิบัติของตน และไม่ยอมให้ผู้อื่นประพฤติในสิ่งที่ผิดเช่นกัน ดังที่ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มกล่าวว่า

“เด็กต้องมีศักดิ์ศรีในตัวเอง ต้องไม่ทำการลอกข้อสอบ ไม่ทุจริตการสอบ ไม่ทำสิ่งที่ผิดไปจากกฎระเบียบ หรือแม้แต่ทำอะไรที่มันผิดไปจากคุณธรรมที่คนดี ๆ ควรจะปฏิบัติกันก็ไม่ควรไม่ว่าจะสบโอกาสหรือไม่ก็ตาม และไม่ใช่ว่าตัวเองจะดีคนเดียวแล้วปล่อยให้คนอื่นทำผิดทำชั่วนะ ก็ต้องไม่ยอมเหมือนกัน” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 1 คนที่ 4, 13 มี.ค. 2560)

“คุณจะต้องมีเกียรติและศักดิ์หรือพฤติกรรมอะไรต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นว่าคุณเหมาะสมใหม่ที่จะเป็นผู้ได้รับปริญญา ไม่ใช่แค่มีความรู้อย่างเดียวคุณต้องประเมินได้ด้วยว่าทำไปแล้วมันดีหรือไม่ดี ถูกต้องหรือไม่ ผิดกฎเกณฑ์หรือระเบียบที่เขาวางไว้หรือเปล่า ความเสียหายที่ตามมาในอนาคตมันร้ายแรงยังไง แล้วก็ทำออกมาให้มันถูกต้องซะจะได้ไม่มีผลเสียในอนาคต นั่นก็คือเราเล่นเรื่อง Integrity กันแล้ว” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 1 คนที่ 6, 13 มี.ค. 2560)

“ต้องกล้ายืนหยัดในความถูกต้องและแท้จริงของตัวเองก่อน” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 1 คนที่ 11, 13 มี.ค. 2560)

“เราจะเป็นคนซื่อตรงได้มันต้องซื่อสัตย์ก่อน ต้องยืนหยัดและประกาศตัวก่อนว่าจะไม่ทำและไม่ยอมให้ใครทำเรื่องผิด ๆ” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 1 คนที่ 5, 13 มี.ค. 2560.)

“ต้องคงเส้นคงวาในการกระทำและความคิด และมีความกล้าแกร่งนะคะ มีความกล้าหาญในสิ่งที่จะยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้องนะคะ ต้องยึดมั่นในความถูกต้องนี้เป็นเรื่องที่ต้องฝึกต้องสอน เพราะต้องมี” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 1 คนที่ 9, 13 มี.ค. 2560)

“ยึดมั่นในการกระทำที่ดีและทำตามคำพูดเป็นสิ่งสำคัญที่ควรต้องมีในตัวบุคคล” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 1 คนที่ 1, 13 มี.ค. 2560)

“แต่ถ้าเราซื่อตรงไม่เอาของคนอื่น ไม่ทำเรื่องที่ผิดเราก็จะไม่รู้สึกผิด และถ้าช่วยให้คนอื่นไม่ต้องทำเรื่องผิดได้ด้วย เราก็จะสบายใจ เหมือนภูมิใจที่เราเป็นคนดีได้ ภูมิใจในสิ่งที่เราทำ” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 2, 13 มี.ค. 2560)

“สมมุติว่าเราเห็นเพื่อนลอกข้อสอบ ถึงแม้ว่าเราจะไม่ได้ออกข้อสอบใครเราทำด้วยตัวเองอันนั้นคือว่าซื่อสัตย์ เราเห็นเพื่อนลอกข้อสอบ แต่เราก็ไม่ได้เตือนเพื่อน ไม่ได้บอกอาจารย์คือแบบเราทำถูกแล้ว เอ๊ะเราไม่ได้ลอกใครแต่เราก็ไม่ได้เตือนคนอื่น แต่เมื่อเราเห็นเหตุการณ์แล้วถ้าเราเป็นคนซื่อตรงนี้ เราก็ไม่ลอกข้อสอบ...เพื่อนที่กำลังลอกข้อสอบอยู่ แล้วมันผิดอะ ยังไงคือเราต้องไม่ปล่อยปะละ

ละเลยให้มันเกิดเหตุการณ์อย่างนี้ขึ้น เพราะว่าเรา รู้ เรา รู้ ในใจแล้วว่า มันผิดซึ่งเราก็จะไม่ปล่อยมันไป” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 5, 13 มี.ค. 2560)

“ข้อสัจนี้เป็นเรื่องของแบบว่าตัวเราเองนี่จะไม่ทำในสิ่งที่ไม่ดีใช่ไหม แต่พอข้อตรงมันเหมือนกับการที่เราต้องลุกขึ้น แอคชั่นอะไรบางอย่างเพื่อที่จะบอกคนที่ทำไม่ดีด้วยว่า อย่าไปทำมันเลย ไม่ใช่ไฟกัศเพียงแค่ตัวเราคนเดียว” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 20, 13 มี.ค. 2560)

“เราก็ควรประกาศให้คนอื่น ๆ ได้รู้ว่าเราข้อตรง และจะไม่ยอมให้เกิดเรื่องไม่ดี พุดยั้งไงก็ทำอย่างนั้น” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 17, 13 มี.ค. 2560)

“ในยุคนี้ก็เป็นเด็ก 3G บางทีก็ขาดความข้อตรงนี้เป็นเป็นเรื่องสำคัญ คือคนเราต้องทำหน้าที่ของตนเองให้ดีให้พอ เราข้อสัจแล้ว ทำถูกต้องแล้วก็ต้องไม่ยอมให้คนอื่นทำในสิ่งที่ไม่ดีด้วย” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 6, 13 มี.ค. 2560)

“เคยเป็นคนให้ลอก ก็อยู่ในภาวะ dilemma และก็เพื่อนรักของเราแต่ว่าจะไม่ให้ลอกก็จะเสียเพื่อน ให้ลอกเพื่อนก็เสียแต่เราก็ต้องเด็ดขาดนะ ต้องยืนยันต้องชัดเจนว่าเราจะไม่ยอมให้เพื่อนทำสิ่งที่ไม่ดีเพื่อตัวเองและเพื่อที่จะไม่เอาเปรียบใคร” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 19, 13 มี.ค. 2560)

“ทุกคนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในชีวิตจะต้องข้อตรงให้เด็ก ๆ เห็นถึง integrity คือทั้งข้อสัจกับตัวเองและตรงไปตรงมาที่เรียกว่าข้อตรงกับคนอื่น ๆ ทำในสิ่งที่ดีและถูกต้องทั้งต่อหน้าและลับหลัง รวมถึงต้องดื้อนะต้องไม่ยอมให้คนอื่นทำผิดหรือทำไม่ดีโดยไม่กลัวที่จะเดือดร้อน” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 15, 13 มี.ค. 2560)

“ถ้าเรารู้ว่าสิ่งนี้ไม่ดีเราก็จะไม่ทำมัน แต่ถ้าคิดดีก็ต้องทำดีและทำในสิ่งที่ถูกต้องสม่ำเสมอทั้งต่อหน้าและลับหลัง เราจะรู้ว่าเออเรานี่ดีนะ แล้วเราก็จะภูมิใจในตัวเราภูมิใจในสิ่งที่ทำดี” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 12, 13 มี.ค. 2560)

“คนมีความซื่อตรงก็ต้องทำในสิ่งที่ซื่อตรงถูกต้องตามกฎหมายหรือตามคุณธรรมจริยธรรมต่าง ๆ ให้ได้ และไม่ยอมให้ใครก็ตามทำในสิ่งที่ผิดหรือไม่ถูกต้อง ถ้าไม่ยอมยกให้เด็กโกงครูก็ต้องไม่โกง และไม่ยอมให้ใครโกง” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 7, 13 มี.ค. 2560)

“ไม่ว่าสุดท้ายแล้วเราจะซื่อสัตย์หรือซื่อตรงมากเพียงใด แต่ถ้าเราไม่ลงมือทำอะไรสักอย่าง ไม่เคยเตือนคนอื่น ไม่เคยแสดงให้เขาเห็นหรือสะท้อนให้เขารู้ว่าจริง ๆ แล้วสิ่งที่เขากำลังทำอยู่นั้นไม่ดีนะ นั่นละครับมันก็จะไม่มีอะไรเกิดขึ้นได้ สุดท้ายแล้วก็อยากจะทำให้เริ่มที่ตัวเรา พวกเราแล้วก็ขยายผลไปเรื่อย ๆ แล้วสักวันหนึ่งจะสำเร็จเองครับ” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 4, 13 มี.ค. 2560)

“คือการกระทำที่ถูกต้องทั้งจากตัวเราเองแล้วก็ผู้อื่น สำหรับในเรื่องการศึกษาและควรจะเป็นทุก ๆ สถานการณ์นะครับ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องอะไร เช่นนะครับ ตัวเราเองก็ต้องไม่ทำสิ่งที่ผิด ทำในสิ่งที่ถูกต้องถ้าเป็นเรื่องเรียนก็คือไม่ลอกข้อสอบ ไม่ลอกการบ้าน ไม่ทุจริต ไม่เช็คชื่อแทนกันต้องมีจริยธรรมรู้ว่าอะไรถูกผิด ถ้าคนอื่นทำผิดทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องไม่ซื่อสัตย์ เราก็ควรที่จะไปตักเตือน หรือหาทางไม่ให้เกิดความผิดพลาดอย่างนั้นขึ้น แล้วเราก็จะภูมิใจนะครับภูมิใจในตนเองภูมิใจที่เราพึ่งตัวเองได้” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 3, 13 มี.ค. 2560)

ลักษณะสำคัญอีกอย่างหนึ่งของนักศึกษาที่มีความซื่อตรงทางการศึกษาที่สะท้อนให้เห็นได้อย่างชัดเจนจากข้อมูลของการอภิปรายกลุ่ม คือ การเป็นผู้มีความรับผิดชอบ ซึ่งหมายถึง การประพฤติปฏิบัติตัวของนักศึกษาที่แสดงถึงความมุ่งมั่น ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ด้านการเรียน การสอบ และการทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเอาใจใส่ เพื่อให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายโดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตัวแต่เพียงอย่างเดียว เคารพต่อกฎระเบียบทางการศึกษา และยอมรับในผลการกระทำของตน ดังที่ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มกล่าวไว้ว่า

“มันเชื่อมโยงกันแทบจะแยกไม่ได้ ต้องไปด้วยกันเลย ปกติผั่งความรับผิดชอบ คือความรับผิดชอบมันจะมีสำนึกอยู่ในนั้นด้วย เพราะฉะนั้นคนที่ซื่อสัตย์ไม่ต้องมีกฎหมายมาเป็นตัวรองรับมันก็รู้ด้วยตัวเองอยู่แล้วถ้าตัวเองผิด มันต้องรับผิดชอบในสิ่งที่เราทำ” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 1 คนที่ 9, 13 มี.ค. 2560)

“ต้องรู้จักหน้าที่ของตนเองนะ อย่างที่บอกว่าเออคนที่เป็นครูก็ต้องมีหน้าที่อย่างไร ผู้เรียนก็ต้องมีหน้าที่อย่างไร เพราะฉะนั้นถ้าแต่ละคนรู้จักหน้าที่และความรับผิดชอบมันก็จะส่งผลต่อความสำเร็จในงาน และมันก็จะไปเชื่อมโยงกับความซื่อตรงและความซื่อสัตย์ได้ด้วย เพราะถ้าเราทุกคนรู้ว่าฉันคือครู ฉันมีหน้าที่และจรรยาบรรณอย่างไรนะ เราก็ต้องทำตามบทบาท เป็นนักเรียนมีหน้าที่มีจรรยาบรรณ เราก็ทำตามจรรยาบรรณการเป็นนักเรียนที่คืออย่างไรก็ได้รู้จักหน้าที่และความรับผิดชอบ” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 1 คนที่ 5, 13 มี.ค. 2560)

“เป็นการเตือนตัวเองว่าเราเป็นนักศึกษา ก็ต้องตั้งใจเรียนเพื่อประโยชน์ของตัวเองในอนาคต ไม่เอาเปรียบใคร จะซื่อตรงได้ต้องรู้หน้าที่ของตนเอง คือมันต้องรู้สึกอายนะที่จะต้องไปลอกคนอื่นหรือรอความช่วยเหลือจากคนอื่น” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 6, 13 มี.ค. 2560)

เมื่อพิจารณาถึงลักษณะสำคัญของผู้มีความซื่อตรงทางการศึกษาด้านค่านิยมทางสังคมที่ดี ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มยังให้ความสำคัญกับการตระหนักรู้ถึงความถูก ผิด ที่มีผลต่อการเลือกแสดงพฤติกรรมในแนวทางที่ถูกต้อง นั่นคือ การมีจิตสำนึกที่ดี ซึ่งหมายถึง การประพฤติปฏิบัติตัวของนักศึกษาในการรับรู้ ควบคุม กำกับ และตัดสินใจแสดงพฤติกรรมของความพยายามและความอดทนในการเรียนการสอบด้วยตนเอง พยายามแก้ไขหรือป้องกันปัญหาการทุจริตในการเรียนหรือการสอบ และเห็นคุณค่าของความสำเร็จที่จะเกิดจากการกระทำนั้น ดังที่ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มกล่าวว่า

“อย่างแรกก็คือจะขอพูดถึงจิตสำนึกนะคะ ต้องมาจากสำนึก จิตสำนึกเลย นักศึกษาต้องมีจิตสำนึกควบคุมตนเองไว้จึงจะสามารถฝ่าฝืนอุปสรรคได้ด้วยตัวเอง” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 1 คนที่ 9, 13 มี.ค. 2560)

“คนที่มี *academic integrity* ควรต้องมีความตระหนักรู้ *awareness* ในขั้นที่ลึกลงไป เป็นจิตสำนึกที่ดี ที่คิดพิจารณาไตร่ตรองก่อนตัดสินใจลงมือทำบางสิ่ง” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 1 คนที่ 7, 13 มี.ค. 2560)

“เห็นด้วยกับเรื่องจิตสำนึกค่ะ...มันอยู่ที่ตัวเขาเอง ที่เขาจะรู้ว่าเมื่อทำไปแล้วจะรู้สึกไม่ดี และอะไรที่ทดลองไปแล้วจะรู้สึกกับตัวเองได้ว่าเป็นเรื่องที่ดี ที่สมควร และจะภาคภูมิใจได้จากการกระทำนั้น” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 1 คนที่ 2, 13 มี.ค. 2560)

“เป็นเรื่องของ awareness และในเรื่องของ esteem คือถ้าเรามี morality แล้วมี consistency แล้วนี่ self esteem ที่มันเกิดขึ้นกับตัวเองนี่ค่ะ คือภูมิใจไม่ว่าจะผิดหรือจะถูก อันนี้คือที่ได้จากการพูดคุยนะคะ ไม่ว่าจะเราจะชอบผ่านหรือไม่ก็แล้วแต่ แต่เราภูมิใจในสิ่งที่เราทำ ทำได้ด้วยตัวเอง คิดได้ แก้ปัญหาได้” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 1 คนที่ 1, 13 มี.ค. 2560)

“นอกจากการตระหนักในตนเองแล้ว ผลของการกระทำและตระหนักในหน้าที่ของตนเองก็เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่เค้าต้องรู้ ต้องรู้ว่าหน้าที่ของตนเองอีกสิ่งหนึ่งก็คือต้องศึกษาว่าอะไรทำได้ อะไรทำไม่ได้ อย่างเรื่องกฎหมายเรื่องระเบียบนี้ ก็เป็นหน้าที่ที่เค้าต้องศึกษา แล้วนำมาเลือกปฏิบัติในสิ่งที่มีความถูกต้อง ความซื่อตรง” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 1 คนที่ 8, 13 มี.ค. 2560)

“integrity นี้ หัวใจเลยคือการที่เราควรจะต้องนึกถึง คนที่เขาเดือดร้อน ว่าถ้าเขาเป็นผู้เสียหายเขาก็จะมีความเดือดร้อนใช่ไหม สิ่งนี้เป็นสิ่งสำคัญที่นึกถึงใจเขาใจเรา ก่อนที่เราจะประพฤติตัว จะทำอะไรจะตัดสินใจอะไรก็ตามแต่ หัวใจสำคัญที่พวกเราได้นำเสนอกันเมื่อสักครู่นี้ก็คือ ขอให้ได้คิดหน่อยได้ไหมว่าสิ่งที่เราทำไปนี่มันจะไปกระทบกับคนที่เค้าเสียหาย คนที่เขาเดือดร้อนหรือเปล่า” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 10, 13 มี.ค. 2560)

“ถ้าเป็นคนรอบคอบนี้ ชื่อสัตย์กับซื่อตรงมันก็ต้องนำอยู่แล้ว จะทำอะไร จะเป็นอะไร เราจะวางแผนในการพาตัวเองไปในทางที่ดี เลือกทำสิ่งที่ถูกต้อง...ถ้าต้องแก้ปัญหาทั้งของตัวเองและของคนอื่นมันก็แก้ไขได้ รู้สึกภูมิใจแล้วก็ดีใจนะที่ทำอะไรดี ๆ ได้ด้วยตัวเอง” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 18, 13 มี.ค. 2560)

“ถ้าสมมุติว่าเรามี integrity กันในสังคมอยู่แล้วเรารู้ประโยชน์ของมันแล้ว การที่จะส่งเสริมให้มี academic integrity ในสังคมมันก็ไม่ใช่ว่าเรื่องยากอะไร คือ พื้นฐานของทุกคนมีความซื่อตรง สังคมมีความซื่อตรง คือมีการให้เกียรติและให้ความเคารพในสิทธิของคนอื่น การที่จะมี academic integrity มันก็เป็นเรื่องง่ายครับ” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 4, 13 มี.ค. 2560)

1.3.3 คุณลักษณะส่วนบุคคล

ความซื่อตรงทางการศึกษา สามารถรับรู้ เข้าใจ และสื่อความหมายได้ในหลากหลายมิติและบทบาท มิติหนึ่งที่สำคัญคือมิติของคุณลักษณะส่วนบุคคล ที่มีนัยเนื่องกับการมีบรรทัดฐานแห่งความดีงาม ถูก ผิด ภายในตัวบุคคล ที่สามารถพัฒนาขึ้นได้ตามระดับจิตสำนึกแห่งการรู้คิด หรือการตัดสินใจเชิงศีลธรรม ที่อาศัยการเข้าถึงความเป็นทั้งหมดหรือแก่นแท้ในความเป็นตนเอง ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้จัดเป็นคุณสมบัติที่ดีของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่จำเป็นต่อการศึกษา ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้ต่างมีหนทางในการเข้าถึงและบ่มเพาะให้เกิดการพัฒนาได้แตกต่างกันออกไป

จากการอภิปรายกลุ่มร่วมกับผู้บริหาร อาจารย์ และผู้แทนนักศึกษา พบว่าการพึ่งตนเอง เป็นคุณลักษณะสำคัญอย่างหนึ่งของผู้มีความซื่อตรงทางการศึกษา ซึ่งหมายถึงความสามารถของนักศึกษาในการที่จะช่วยเหลือตนเองในด้านการเรียนให้ได้มากที่สุดโดยไม่เป็นภาระคนอื่น เมื่อมีปัญหาด้านการเรียน รู้จักแก้ไขปัญหาด้วยวิธีที่ถูกต้อง และทำงานให้สำเร็จตามความประสงค์ได้ด้วยตนเองอย่างสุจริต ดังที่ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มกล่าวว่า

“ถ้าเราจะพูดถึงคนที่ซื่อตรงทางการศึกษาก็คือ การตั้งอกตั้งใจที่จะพึ่งตนเอง ไม่คัดลอก ไม่ลอกข้อสอบ และมีเกียรติมีศักดิ์ศรีในตัวเอง ถึงจะทำให้เกิดความซื่อตรงอย่างยั่งยืนได้” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 1 คนที่ 4, 13 มี.ค. 2560)

“keyword ก็เป็นเรื่องของการพึ่งตนเองในการที่จะประสบความสำเร็จโดยที่ไม่ต้องไปเอาวัดเอาเปรียบคนอื่น” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 16, 13 มี.ค. 2560)

“เป็นการเตือนใจตัวเองว่าเราเป็นนักศึกษาที่ต้องตั้งใจเรียนเพื่อประโยชน์ของตัวเองในอนาคตไม่เอาเปรียบใคร จะซื่อตรงได้ต้องรู้หน้าที่ของตนเอง คือมัน

ต้องรู้สึกอายนะที่จะต้องไปลอกคนอื่นหรือรอความช่วยเหลือจากคนอื่น” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 12, 13 มี.ค. 2560)

สิ่งหนึ่งที่สะท้อนได้อย่างชัดเจนจากผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลที่สำคัญของนักศึกษาที่มีความเชื่อตรงทางการศึกษา นั่นคือ ความภาคภูมิใจในตนเอง ซึ่งความภาคภูมิใจในตนเองเป็นสิ่งที่ช่วยให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงการเห็นคุณค่าและความสำคัญภายในตน จากการตัดสินใจเลือกแสดงพฤติกรรมที่ถูกต้อง เหมาะสม อันหมายถึงความสามารถในการรับรู้เชิงความรู้สึกของนักศึกษาที่มองเห็นว่าตนเองเป็นคนดี เป็นคนมีคุณค่าที่ไม่กระทำความผิดเกี่ยวกับการเรียน ปฏิบัติตัวอย่างตรงไปตรงมาในการศึกษาทั้งต่อหน้าและลับหลัง มีจิตใจหนักแน่นไม่เห็นแก่ได้ ดังที่ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มกล่าวว่า

“เด็กต้องมีศักดิ์ศรีในตัวเอง ต้องไม่ทำการลอกข้อสอบ ไม่ทุจริตการสอบไม่ทำสิ่งที่ผิดไปจากกฎระเบียบ หรือแม้แต่ทำอะไรที่มันผิดไปจากคุณธรรมที่คนดี ๆ ควรจะปฏิบัติกันก็ไม่ควรไม่ว่าจะสบโอกาสหรือไม่ก็ตาม แล้วมันจะยินดี จะภูมิใจในตัวเองได้” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 1 คนที่ 5, 13 มี.ค. 2560)

“การที่ integrity จะเกิดขึ้นได้ ต้องมีความรู้สึกในเรื่องของการพึ่งตนเอง การหยิ่งทะนงในศักดิ์ศรีของตัวเอง คือมันต้องภูมิใจในความสามารถของตัวเอง ที่ทำดีทำถูกต้อง ซึ่งควรจะต้องถูกปลูกฝังมาตั้งแต่เล็ก ๆ” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 1 คนที่ 9, 13 มี.ค. 2560)

“มันเป็นเรื่องของ ศักดิ์ เรื่องเกียรติและศักดิ์ คือหมายความว่า เชื่อในตัวเองภูมิใจในตัวเอง ที่จะทำสิ่งที่ดีงามด้วยตัวเอง” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 1 คนที่ 2, 13 มี.ค. 2560)

“แต่อย่างนี้ทำให้ผมมีความรู้สึกว่ามันสัมผัสกับการที่เค้ามีความอยากที่จะเรียนรู้ด้วยตัวเอง เพื่อให้เกิดความภูมิใจในตัวเองที่ไม่ต้องลอกไม่ต้องโกงใคร” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 1 คนที่ 8, 13 มี.ค. 2560)

“เห็นคุณค่าในความรู้ความสามารถของตัวเอง เมื่อเขาเห็นคุณค่าในความรู้ความสามารถของเขา โอกาสที่เขาจะทำไม่ดีนี้มันจะไม่มีแล้ว เพราะเขาเห็นถึงความสำคัญของความรู้ที่มี ว่าความรู้ความสามารถของเขาทำให้เขาสามารถผลิตผลงานได้” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 1 คนที่ 1, 13 มี.ค. 2560)

“แต่ถ้าเราซื้อตรงไม่เอาของคนอื่น ไม่ทำเรื่องที่ผิดเราก็จะไม่รู้สึกผิด และถ้าช่วยให้คนอื่นไม่ต้องทำเรื่องผิดได้ด้วย เราก็จะสบายใจ เหมือนภูมิใจที่เราเป็นคนดีได้ ภูมิใจในสิ่งที่เราทำ” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 21, 13 มี.ค. 2560)

“ถ้าเรารู้ว่าสิ่งนี้ไม่ดีเราก็จะไม่ทำมัน แต่ถ้าคิดดีก็ต้องทำดีและทำในสิ่งที่ถูกต้องสม่ำเสมอทั้งต่อหน้าและลับหลัง เราจะรู้ว่าเออเรานี่ดีนะ แล้วเราก็จะภูมิใจในตัวเองภูมิใจในสิ่งที่ทำดี แต่ถ้าเราทำมันนี้รู้ว่าไม่ดีแล้วยังทำมัน แล้วเราบอกว่าเราดีนี่ เราก็ต้องควบคุมตัวเองให้ได้ว่าสิ่งที่เรากำลังทำมันจะไปไหน มันเป็นความผิด ผิดทั้งศีลธรรม มันจะอายนะถ้าทำในสิ่งไม่ดี ถ้าเรามีความอายมากพอ” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 18, 13 มี.ค. 2560)

“ตัวเราเองก็ต้องไม่ทำสิ่งที่ผิด ทำในสิ่งที่ถูกต้อง... ถ้าคนอื่นทำผิดทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องไม่ซื่อสัตย์ เราก็ควรที่จะไปตักเตือน หรือหาทางไม่ให้เกิดความผิดพลาดอย่างนั้นขึ้น แล้วเราก็จะภูมิใจนะครับภูมิใจในตนเองภูมิใจที่เราพึ่งตัวเองได้” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 3, 13 มี.ค. 2560)

การหยั่งรู้ถึงผลในอนาคต เป็นสิ่งหนึ่งที่ถูกกล่าวถึงจากการอภิปรายกลุ่ม เป็นลักษณะหนึ่งในมิติของคุณลักษณะส่วนบุคคล เป็นวิธีการในการมองคาดการณ์ถึงอนาคต เพื่อเตรียมความพร้อม และสร้างการรับรู้ข้อมูลสำหรับตัดสินใจลงมือกระทำบางสิ่งในปัจจุบัน โดยการรับรู้นี้ หมายถึง ความสามารถของนักศึกษาในการมองเห็นผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต หากมีความซื่อตรงทางการศึกษา และไม่มี ความซื่อตรงทางการศึกษา แล้วหาคำตอบหรือวิธีการแก้ปัญหาเพื่อกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ดังที่ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มกล่าวว่า

“ไม่ใช่แค่มีความรู้อย่างเดียวคุณต้องประเมินได้ด้วยว่าทำไปแล้วมันดีหรือไม่ดี ถูกต้องหรือไม่... ความเสียหายที่ตามมาในอนาคตมันร้ายแรงยังไง แล้วก็

ทำออกมาให้มันถูกต้องซะจะได้ไม่มีผลเสียในอนาคต” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 1 คนที่ 6, 13 มี.ค. 2560)

“เพราะฉะนั้นคนที่มีความเชื่อตรงอีกสิ่งหนึ่งคือจะต้องเป็นคนที่มีรอบ ...คือมองให้ข้ามออกไปให้ถึงอนาคต หรือถึงผลของการกระทำที่ตนเองจะทำก่อนที่ จะลงมือ” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 1 คนที่ 2, 13 มี.ค. 2560)

“ความไม่รู้มันเป็นจุดเริ่มของศักดิ์ศรีของเค้า ความไม่รู้ถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นใน อนาคตของเค้า ชื่อเสียง วงศ์ตระกูลอะไรอย่างนี้ เค้าไม่รู้ พอไม่รู้ก็ตัดสินใจทำเรื่อง ผิด ๆ หากฝึกให้รู้ได้ ให้คิดได้ รู้จักมองยาว ๆ มองไปถึงอนาคต สิ่งที่จะตามมาดี หรือไม่ดี แล้วเลือกทำให้ถูกต้อง ถ้ารู้จักคิดแบบนี้ จะพัฒนาได้ ” (ผู้เข้าร่วมการ อภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 18, 13 มี.ค. 2560)

“เขาก็มีการพูดถึงเรื่องของหลักเกียรติยศด้วย คือเป็นการที่นักศึกษารักษา เกียรติยศของตนเองด้วยครับ หมายความว่าถ้าวันนี้ตัวเด็กเขาเรียนจบมาได้ด้วยการ ททุจริต ด้วยการที่ไม่มี academic integrity นะครับ วันข้างหน้าเขาจะไปพูดให้ ลูกหลานของเขาฟังได้อย่างไรว่าเขาเรียนจบมาได้อย่างไร เขาจะมีเกียรติมีศักดิ์ศรีใน ตนเองและจะไปอยู่ในสังคมได้อย่างไรถ้าในอดีตเขาเคยทุจริตมาก่อนเพื่อให้ผ่านการ เรียนหรือผ่านอะไรก็แล้วแต่ มันเป็นเรื่องของการที่ตัวเราเองต้องดีและมีศักดิ์ศรีใน ตัวเองด้วย” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 6, 13 มี.ค. 2560)

เมื่อพิจารณาถึงสิ่งต่าง ๆ ที่มีการอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับการเป็นผู้มี ความซื่อตรงทางการศึกษา ประเด็นหนึ่งในมิติของคุณลักษณะส่วนบุคคลที่ถูกนำมากล่าวถึง นั้นคือ การไม่ดูดาบ ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการเรียนรู้เพื่อหาแนวทางในการลงมือปฏิบัติ ด้วยการไม่ เพิกเฉยต่อความผิด หรือพฤติกรรมต่าง ๆ นั้นหมายถึง ความสามารถของนักศึกษาในการแสดงออก โดยไม่เพิกเฉยต่อสถานการณ์ หรือการกระทำที่ผิดกฎระเบียบหรือจรรยาบรรณอันดีด้านการศึกษา ด้วยการตักเตือน ชัดขวาง แจ้งผู้เกี่ยวข้อง ดังที่ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มกล่าวว่า

“เราก็พยายามจะทำให้เพื่อนช่วยดูกันเอง แล้วค่อยมาบอกอาจารย์คือ นักศึกษาต้องไม่นิ่งเฉยต่อเรื่องผิดที่เขาได้เห็น ต้อง action บางอย่าง ไม่ให้ความผิด

ดำเนินต่อไป ไม่เปิดโอกาสให้คนไม่ดีได้ทำสิ่งไม่ดี ก็เลยเกิดคำว่า Do something ขึ้นมา ก็คือการไม่นิ่งดูตาย” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 1 คนที่ 6, 13 มี.ค. 2560)

“โดยส่วนตัวคือถ้าเราเข้าไปอยู่ในเหตุการณ์นั้น คือ ลึก ๆ ในใจมันจะมีนะ ความคิดหนึ่งที่บอกว่าไม่ต้องยุ่งหรือก่อกวนอะไรของเร...แต่ถ้าเรามองในอีกแง่หนึ่ง ว่าถ้าเราปล่อยปละละเลยไปนะคือถ้าเกิดเหตุการณ์อย่างนี้ขึ้นอะ ในเหตุการณ์หลาย ๆ อย่าง เช่นถ้าไม่ใช่กระเป๋า แต่ถ้าเป็นแบบเหตุการณ์ฆ่าข่มขืน ทุจริตเอาเปรียบคนอื่น หรือที่มันรุนแรงในชีวิตเรานี้ ถ้าเราปล่อยปละละเลยทุกอย่างนี้ มันจะเป็นความเคยชิน แล้วมันทำให้สังคมเราเป็นอย่างนี้อีกมันจะทำให้เรา เราแย่งนะ มันต้องทำอะไรบางอย่าง นิ่งเฉยไม่ได้” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 10, 13 มี.ค. 2560)

“ข้อเสียนี้เป็นเรื่องของแบบว่าตัวเราเองนี่จะไม่ทำในสิ่งที่ไม่ดีใช่ไหม แต่พอซื้อตรงมันเหมือนกับการที่เราต้องลุกขึ้น แอคชั่นอะไรบางอย่างเพื่อที่จะบอกคนที่ทำไม่ดีด้วยว่า อย่าไปทำมันเลย ไม่ใช่ไฟก๊สเพียงแคตัวเราคนเดียว” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 20, 13 มี.ค. 2560)

“คนแรกเป็นคนใจดีที่เวลาเห็นนักศึกษาออกข้อสอบเสร็จแล้วก็ไม่ตักเตือนปล่อยผ่านไป อันนี้ก็เป็นการแสดงให้เห็นถึงว่าอาจารย์เขาให้โอกาสกับนักศึกษา แต่ว่าบางทีมันก็ไม่ใช่ว่าถูกต้อง หรือควรจะเป็นอย่างนั้นตลอดไป ควรที่จะเตือนบ้างปล่อยเฉยไว้มันไม่ดี มันต้องตัดสินใจลงมือยุติสิ่งไม่ดีนั้น” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 4, 13 มี.ค. 2560)

“การที่เราไม่นิ่งดูตาย ปล่อยให้มันผ่านไป อย่างเพื่อนนี้ก็บอกแฮ้ยระวังอย่าลอก อย่า copy อย่างนั้นอย่างนี้ มันก็เป็นสิ่งที่ดี ที่จะไม่ให้เรื่องราวมันปล่อยผ่านไปเราก็ต้องอะไรนะ ต้องมีปากมีเสียงด้วย” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 16, 13 มี.ค. 2560)

“ไม่ว่าสุดท้ายแล้วเราจะซื้อสัตย์หรือซื้อตรงมากเพียงใด แต่ถ้าเราไม่ลงมือทำอะไรสักอย่าง ไม่เคยเตือนคนอื่นเลย ไม่เคยแสดงให้เขาเห็นหรือสะท้อนให้เขารู้ว่าจริง ๆ แล้วสิ่งที่เขากำลังประพฤติอยู่มันไม่ดีนะ นั่นละครับมันก็จะไม่มีอะไร

เกิดขึ้นได้ สุดท้ายแล้วก็อยากจะให้เริ่มที่ตัวเรา พวกเราแล้วก็ขยายผลไปเรื่อยๆแล้วสักวันหนึ่งจะสำเร็จเองครับ” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 8, 13 มี.ค. 2560)

อีกประเด็นหนึ่งที่ถูกกล่าวถึงในการอภิปรายกลุ่มอย่างกว้างขวาง คือการไม่แสดงพฤติกรรมใด ๆ เมื่อต้องพบกับสถานการณ์ทุจริตทางการศึกษา ผู้เข้าร่วมอภิปรายให้เหตุผลถึงการเพิกเฉยไม่แสดงพฤติกรรมที่เป็นความเชื่อตรงทางการศึกษาที่เกิดขึ้น อาจเป็นเพราะคนเราไม่รู้ถึงวิธีการแสดงออกที่เหมาะสม ตลอดจนขาดความกล้า ที่ต้องใช้ในการเผชิญหน้ากับแต่ละสถานการณ์ จากการอภิปรายกลุ่ม ความกล้า หมายถึง ความสามารถของนักศึกษาในการเผชิญหน้ากับความกลัว ความเสี่ยงจากการถูกคุกคาม หรือการถูกคัดค้าน โดยการพูดแสดงความรู้สึกที่แท้จริง การแสดงความไม่เห็นด้วยอย่างสุภาพ และแสดงการยืนกราน (be persistent) ในความถูกต้องทุกสถานการณ์ ดังที่ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มกล่าวว่า

“คนทุจริตเพราะเขากลัวนู่น นี่ นั่น นะครับ แต่ว่าคนที่ จะ *maintain integrity* คงต้องมีความกล้า นะครับ เป็นคนที่กล้ายืนหยัดตัวเองอะไรอย่างนี้” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 1 คนที่ 12, 13 มี.ค. 2560)

“ต้องกล้ายืนหยัดในความถูกต้องและแท้จริงของตัวเองก่อน ไม่กลัวนะว่าจะมีปัญหาตามมา ความถูกต้องควรต้องมาก่อนถึงจะเรียกว่าเชื่อตรงได้” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 1 คนที่ 5, 13 มี.ค. 2560)

“หนึ่ง เค้าต้องหัวแข็งพอสมควรนะ สอง เค้าต้องกล้านะผมว่า คือเพื่อนลอกกันหมดเลยอะ แล้วชั้นจะไม่ให้ลอกอยู่คนเดียวได้ไง ผมว่าเค้าต้องกล้าหาญพอสมควรเลยนะ” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 1 คนที่ 8, 13 มี.ค. 2560)

“แต่ถ้าเราจะไม่ทำนี่ เราจะกล้าพอไหมเราอาจจะเป็นแกะดำ จะต้องแปลก ซึ่งตรงนี้จะตอบเราได้ เราต้องยึดมั่น ต้องสู้กับความกลัว ยืนยันอย่างหนักแน่น โคนมองแน่นอนแต่ต้องชัดเจนในการยึดถือความถูกต้อง” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 1 คนที่ 10, 13 มี.ค. 2560)

“เคยเป็นคนให้ลอก ก็อยู่ในภาวะ dilemma และก็เพื่อนรักของเราแต่ว่า จะไม่ให้ลอกก็จะเสียเพื่อน ให้ลอกเพื่อนก็เสียแต่เราก็ต้องเด็ดขาดนะ ต้องกล้า ยืนยัน ต้องชัดเจนว่าเราจะไม่ยอมให้เพื่อนทำสิ่งที่ไม่ดีเพื่อตัวเองและเพื่อที่จะไม่เอาเปรียบใคร” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 5, 13 มี.ค. 2560)

“คนเรานี่เองอะคะที่จะเป็นคนที่เริ่มกระบวนการหรือการสร้างจิตสำนึก เป็นคนมีความซื่อตรงก็ต้องทำในสิ่งที่ซื่อตรงถูกต้องตามกฎหมายหรือตามคุณธรรม จริยธรรมต่าง ๆ ให้ได้ และไม่ยอมให้ใครก็ตามทำในสิ่งที่ผิดหรือไม่ถูกต้อง ถ้าไม่ อยากให้เด็กโกงครูก็ต้องไม่โกง และไม่ยอมให้ใครโกง ต้องชัดเจน ต้องยืนยัน ต้องห้ามปราม ต้องหาวิธีการอะไรก็ตามที่จะยุติสถานการณ์แบบนั้นได้” (ผู้เข้าร่วม การอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 14, 13 มี.ค. 2560)

“เราต้องฝึกฝนกันตั้งแต่เด็ก ถ้าทุกคนทำไปเหมือน ๆ กันเราก็จะไม่รู้สึก ว่าเราแปลก อย่างเช่นเรื่องลอกข้อสอบ ถ้าเรายกมือบอกอาจารย์ อาจารย์รับเพื่อน ลอกข้อสอบ มันจะมีผลที่ตามมา เช่นเพื่อนไม่ชอบบ้าง และเราจะรู้สึกว่ามันแปลก คือทุกคนนี่พูดแล้วจะต้องไม่รู้สึกว่าตัวเองผิดหรือแตกต่าง มันก็จะทำให้เรารู้สึกว่า เราทำได้ แล้วเราก็จะอยากทำให้ได้คือว่ามันเป็นสิ่งที่ดี เราก็รู้ในใจ ว่าเราต้อง พยายาม ต้องกล้า ต้องไม่กลัว พูดเป็น ทำเป็น ซึ่งมันยาก” (ผู้เข้าร่วมการอภิปราย กลุ่มที่ 2 คนที่ 12, 13 มี.ค. 2560)

“เหมือนระบบที่จะสร้างหรือส่งเสริม *academic integrity* ความซื่อตรงใน การเรียนอะครับ นอกจากจะต้องสอนให้นักศึกษาไม่ทุจริตกับการเรียนการสอบของ ตัวเองแล้ว ยังต้องสอนหรือทำยังไงให้นักศึกษากล้า คือกล้าที่จะประกาศตัวไป ชัดขวางการทุจริตหรือทำไม่ดีของคนอื่นเขา” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 3, 13 มี.ค. 2560)

ประเด็นสุดท้ายที่ผู้เข้าร่วมอภิปรายกล่าวถึงในมิติของคุณลักษณะส่วนบุคคล ของผู้ที่มีความซื่อตรงทางการศึกษา คือ การมีความสามารถในการสื่อสารที่ดี ซึ่งหมายถึง ความสามารถของนักศึกษาในการสื่อสารด้วยภาษาที่เหมาะสมเพื่อยุติการกระทำผิด ได้แก่ การให้ ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการศึกษาที่ถูกต้องตามกฎหมาย การโน้มน้าวให้ผู้อื่นกระทำผิดกรรม ทางการศึกษาที่ถูกต้องตามกฎหมายหรือจริยธรรม ดังที่ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มกล่าวไว้ว่า

“ต้องรู้วิธีสื่อสารด้วยนะ บางครั้งผมว่าเค้าพูดไม่เป็นไม่รู้จะพูดยังไงถ้าจะ
ไม่ให้เพื่อนลอกหรือจะห้ามไม่ให้ใคร ๆ ลอกกัน” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 1
คนที่ 2, 13 มี.ค. 2560)

“คือเราเองก็ควรที่จะต้องรู้วิธีการหรือเทคนิคต่าง ๆ ที่จะตรงไปตรงมาได้
อย่างไม่เดือดร้อน เช่นรู้วิธีพูด หรือรู้ช่องทางการสื่อสารที่เราจะแจ้งได้โดยเราเองต้อง
ไม่ได้รับผลกระทบในภายหลัง” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 1 คนที่ 7, 13 มี.ค.
2560)

“คนเราต้องอยู่ในทางสายกลางและสามารถยืดหยุ่น flexible ตามแต่ละ
สถานการณ์ มันมีวิธีแบบบัวไม่ช้ำ น้ำไม่ขุ่น บอกอย่างไรโดยไม่ต้องโกรธกันทีหลัง”
(ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 1, 13 มี.ค. 2560)

“ไม่รู้จะทำยังไงจะพูดยังไง จะเตือนเพื่อนยังไงให้เพื่อนไม่โกรธ หรือจะบอก
อาจารย์ยังไงไม่ให้เกิดปัญหาตามมามากนัก ไม่อยากให้เกิดเรื่องไม่ดีแต่ก็ไม่อยากมี
ปัญหา ถ้ามีวิธีการพูด หรือมีdialogue แบบที่ฝึกพูดได้น่าจะดี ” (ผู้เข้าร่วมการ
อภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 6, 13 มี.ค. 2560)

“ต้องมีวิธีการพูดหรือวิธีห้ามแบบไม่ให้เสียเพื่อน ไม่ให้โกรธกัน และไม่
ผิดระเบียบด้วย ถึงจะทำให้ดีได้” (ผู้เข้าร่วมการอภิปรายกลุ่มที่ 2 คนที่ 23, 13 มี.ค.
2560)

จากการอภิปรายกลุ่มสรุปได้ว่า ความเชื่อตรงทางการศึกษาอาจบ่มเพาะได้
โดยผ่านกระบวนการจัดการด้านการศึกษา การอบรมให้ความรู้ และการพัฒนาคุณลักษณะของ
องค์ประกอบต่าง ๆ ตามแนวทางที่ถูกต้อง คุณค่าของกระบวนการเหล่านี้มิใช่แค่การแก้ปัญหา
ในเรื่องการทุจริตทางการศึกษาแต่เพียงอย่างเดียว แต่ประเด็นหลักคือการเสริมสร้างแนวคิดเรื่อง
ความเชื่อตรงทางการศึกษาให้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี รวมถึงการพัฒนาค่านิยมและ
คุณลักษณะที่สำคัญของบุคคลในการเป็นผู้มีความเชื่อตรง ซึ่งการบ่มเพาะเมล็ดพันธ์ของ
ความเชื่อตรงเหล่านี้จะออกงามและเติบโต แผ่ขยายจากความเชื่อตรงทางการศึกษา ไปสู่การเป็น
ผู้มีความเชื่อตรงในบริบทอื่นของการดำเนินชีวิตต่อไป

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์องค์ประกอบความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

2.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาองค์ประกอบความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยการหาจำนวนและร้อยละ ดังตาราง 7

ตาราง 7 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาระดับปริญญาตรี (n=644)

ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	289	44.90
หญิง	321	49.80
เพศทางเลือก	34	5.30
รวม	644	100.00
2. ชั้นปี		
ชั้นปีที่ 1	168	26.10
ชั้นปีที่ 2	175	27.20
ชั้นปีที่ 3	165	25.60
ชั้นปีที่ 4	136	21.10
รวม	644	100.00
3. เกรดเฉลี่ย		
ยังไม่มีเกรดเฉลี่ย	168	26.10
เกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00	22	3.40
เกรดเฉลี่ย 2.00-2.99	267	41.50
เกรดเฉลี่ย 3.00-4.00	187	29.00
รวม	644	100.00

จากตาราง 7 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 49.80 รองลงมาคือ เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 44.90 และเพศทางเลือก คิดเป็นร้อยละ 5.30 โดยนักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ชั้นปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 27.20 รองลงมาคือ ชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 26.10 ชั้นปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 25.60 และชั้นปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 21.10 และ นักศึกษาส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ย 2.00 - 2.99 คิดเป็นร้อยละ 41.50 รองลงมาคือเกรดเฉลี่ย 3.00 - 4.00 คิดเป็นร้อยละ 29.00 ยังไม่มีเกรดเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 26.10 และเกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 คิดเป็นร้อยละ 3.40 ตามลำดับ

2.2 ค่าสถิติพื้นฐานขององค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มาทำการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน เพื่อนำมาเป็นสถิติพื้นฐานในการศึกษาองค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ด้วยการวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงยืนยัน ดังตาราง 8

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี (n=644)

ความซื่อตรงทางการศึกษา	M	SD	ระดับ
ค่านิยมทางศีลธรรม	2.25	0.44	ปานกลาง
จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์	2.23	0.54	ปานกลาง
หิริโอตตปปะ	2.26	0.54	ปานกลาง
ค่านิยมทางสังคม	2.22	0.35	ปานกลาง
การปฏิบัติตามระเบียบ	2.20	0.48	ปานกลาง
การยึดมั่นในความถูกต้อง	2.13	0.46	ปานกลาง
ความรับผิดชอบ	2.19	0.46	ปานกลาง
จิตสำนึกที่ดี	2.36	0.53	ปานกลาง

ตาราง 8 (ต่อ)

ความเชื่อตรงทางการศึกษา	M	SD	ระดับ
คุณลักษณะส่วนบุคคล	2.16	0.38	ปานกลาง
การพึ่งตนเอง	2.21	0.60	ปานกลาง
ความภาคภูมิใจในตนเอง	2.11	0.51	ปานกลาง
การหยั่งรู้ถึงถึงผลในอนาคต	2.05	0.57	ปานกลาง
การไม่ดูดาย	2.25	0.46	ปานกลาง
ความกล้า	2.24	0.51	ปานกลาง
การสื่อสารที่ดี	2.13	0.47	ปานกลาง
ความเชื่อตรงทางการศึกษาโดยภาพรวม	2.21	0.35	ปานกลาง

จากตาราง 8 พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยความเชื่อตรงทางการศึกษา โดยรวมเท่ากับ 2.21 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.35 อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า นักศึกษามีค่านิยมทางศีลธรรมสูงสุด (M=2.25 SD=0.44) รองลงมาคือ ค่านิยมทางสังคม (M=2.22 SD=0.35) และคุณลักษณะส่วนบุคคล (M=2.16 SD=0.38) ตามลำดับ และสามารถพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบได้ดังนี้

ค่านิยมทางศีลธรรม มีตัวชี้วัดจำนวน 2 ตัว ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.23 - 2.2 โดยหิริโศตัมปะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (M=2.26 SD=0.54) รองลงมาคือจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ (M=2.23 SD=0.54)

ค่านิยมทางสังคม มีตัวชี้วัดจำนวน 4 ตัว ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.13 - 2.36 โดยจิตสำนึกที่ดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (M=2.36 SD=0.53) รองลงมาคือ การปฏิบัติตามระเบียบ (M=2.20 SD=0.48) ความรับผิดชอบ (M=2.19 SD=0.46) ส่วนการยึดมั่นในความถูกต้องมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (M=2.13 SD=0.46) ตามลำดับ

คุณลักษณะส่วนบุคคล มีตัวชี้วัดจำนวน 6 ตัว ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.05 - 2.25 โดยการไม่ดูดาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (M=2.25 SD=0.46) รองลงมาคือ ความกล้า (M=2.24 SD=0.51) การพึ่งตนเอง (M=2.21 SD=0.60) การสื่อสารที่ดี (M=2.13 SD=0.47) ความภาคภูมิใจในตนเอง (M=2.11 SD=0.51) ส่วนการหยั่งรู้ถึงถึงผลในอนาคตมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (M=2.05 SD=0.57) ตามลำดับ

ตาราง 9 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี (n=644)

ตัวชี้วัด	HON	HIR	FTR	COY	RES	CON	IND	SEE	FOR	DST	COU	COM
HON	1.00											
HIR	0.36**	1.00										
FTR	0.42**	0.39**	1.00									
COY	0.40**	0.26**	0.34**	1.00								
RES	0.46**	0.39**	0.42**	0.40**	1.00							
CON	0.36**	0.32**	0.34**	0.26**	0.38**	1.00						
IND	0.52**	0.38**	0.44**	0.43**	0.47**	0.32**	1.00					
SEE	0.50**	0.37**	0.45**	0.45**	0.51**	0.31**	0.54**	1.00				
FOR	0.46**	0.33**	0.39**	0.35**	0.48**	0.21**	0.53**	0.51**	1.00			
DST	0.32**	0.25**	0.29**	0.23**	0.34**	0.32**	0.34**	0.33**	0.35**	1.00		
COU	0.52**	0.38**	0.47**	0.45**	0.52**	0.37**	0.55**	0.51**	0.47**	0.36**	1.00	
COM	0.46**	0.33**	0.36**	0.31**	0.45**	0.32**	0.50**	0.45**	0.46**	0.30**	0.47**	1.00

**p<.01

จากตาราง 9 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.21 – 0.55 โดยตัวชี้วัดทุกคู่มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยการพึ่งตนเอง (IND) กับความกล้า (COU) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเท่ากับ 0.55 ส่วนจิตสำนึกที่ดี (CON) กับการหยั่งรู้ถึงผลในอนาคต (FOR) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดเท่ากับ 0.21 และสามารถพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นรายองค์ประกอบได้ดังนี้

องค์ประกอบค่านิยมทางศีลธรรม โดยจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ (HON) กับ หิริโอตตัปปะ (HIR) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.36

องค์ประกอบค่านิยมทางสังคม มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.26 - 0.42 โดยการปฏิบัติตามระเบียบ (FTR) กับความรับผิดชอบ (RES) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเท่ากับ 0.42 ส่วนการยึดมั่นในความถูกต้อง (COY) กับจิตสำนึกที่ดี (CON) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดเท่ากับ 0.26

องค์ประกอบคุณลักษณะส่วนบุคคล มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.30 – 0.55 โดยตัวชี้วัดการพึ่งตนเอง (IND) กับความกล้า (COU) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเท่ากับ 0.55 ส่วนการไม่ดูดาย (DST) กับการสื่อสารที่ดี (COM) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดเท่ากับ 0.30

2.3 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันยืนยันความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายละเอียดดังนี้

2.3.1 การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของตัวชี้วัดความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

การวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นนี้ ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบเมทริกซ์เอกลักษณ์ของตัวชี้วัดความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยใช้สถิติทดสอบของบาร์ทเลท (Bartlett's Test) และหาค่าความเพียงพอของกลุ่มการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยรวม (Measure of Sampling Adequacy: MSA) เพื่อทำการตรวจสอบความสัมพันธ์กันระหว่างตัวชี้วัด และเพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบต่อไป ดังตาราง 10

ตาราง 10 การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของตัวชี้วัดความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษา
ระดับปริญญาตรี (n=644)

การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น	χ^2	KMO	df	p
Bartlett's Test	2755.31	0.94	66	.00

ค่าพิสัยความเพียงพอของกลุ่มการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยรวม (MSA) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.91-0.95

จากตาราง 10 การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น พบว่า ตัวชี้วัดความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีไม่เป็นเมทริกซ์เอกลักษณะที่มีความสัมพันธ์กันเพียงพอที่จะสามารถนำมาวิเคราะห์หองค์ประกอบต่อไปได้ (Bartlett's Test: $\chi^2=2755.31$ df=66 p=.00) เมื่อพิจารณารายตัวชี้วัด พบว่า ไคเซอร์-ไมเยอร์-โอลคิน (KMO) เท่ากับ 0.94 และมีค่าพิสัยความเพียงพอของกลุ่มการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยรวม (MSA) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.91-0.95 แสดงว่า ตัวชี้วัดความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความสัมพันธ์กันเพียงพอที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงยืนยันต่อไปได้

2.3.2 การวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองของความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบและตัวชี้วัดความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมาทำการทดสอบความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบอันดับสอง (Second Order) พบว่า โมเดลการวัดความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ไม่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผู้วิจัยจึงดำเนินการปรับโมเดลใหม่ ด้วยการลากเส้นความสัมพันธ์ระหว่างความคลาดเคลื่อนขององค์ประกอบ จนข้อมูลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังตาราง 11

ตาราง 11 ค่าดัชนีความสอดคล้องและดัชนีเปรียบเทียบของโมเดลการวัดความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี (n=644)

ดัชนี	เกณฑ์	ค่าสถิติในโมเดล
χ^2	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หรือสัดส่วน χ^2 / df ไม่เกิน 2.00	$\chi^2 = 62.69$ df=48 p=.07 62.69/48=1.30
GFI	มากกว่า 0.95	0.98
AGFI	มากกว่า 0.95	0.97
CFI	มากกว่า 0.95	1.00
RMSEA	น้อยกว่า 0.05	0.02
SRMR	น้อยกว่า 0.05	0.02

จากตาราง 11 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลการวัดความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี กับข้อมูลเชิงประจักษ์ ในดัชนีกลุ่มสัมบูรณ์ พบว่า ค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 62.69 df=48, p=.07, ค่า GFI=0.98, ค่า AGFI=0.97, ค่า RMSEA=0.02, ค่า SRMR=0.02 ส่วนในดัชนีกลุ่มเปรียบเทียบ พบว่า ค่า CFI=1.00 เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ความสอดคล้อง พบว่า ค่าไค-สแควร์ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และดัชนีอื่น ๆ ยังชี้ให้เห็นว่า โมเดลการวัดความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโมเดลที่สร้างขึ้นสามารถนำมาอธิบายความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีได้ โดยความซื่อตรงทางการศึกษา มีจำนวน 3 องค์ประกอบ ประกอบด้วยตัวชี้วัดจำนวน 12 ตัวชี้วัด ดังตาราง 12

ตาราง 12 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองของโมเดลการวัดความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี (n=644)

องค์ประกอบ	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ					CR
	b	SE	t	FS	β	
ค่านิยมทางศีลธรรม	0.70	0.04	19.07**	-	0.98	0.96
ค่านิยมทางสังคม	0.62	0.04	16.24**	-	0.99	0.99
คุณลักษณะส่วนบุคคล	0.72	0.04	19.73**	-	0.97	0.94
ตัวชี้วัด						
จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์	1.00	-	-	0.13	0.71	0.50
หิริโอตัมปะ	0.79	0.06	13.68**	0.09	0.59	0.35
การปฏิบัติตามระเบียบ	1.00	-	-	0.08	0.62	0.39
การยึดมั่นในความถูกต้อง	0.90	0.07	12.07**	0.05	0.56	0.31
ความรับผิดชอบ	1.13	0.08	14.58**	0.10	0.71	0.50
จิตสำนึกที่ดี	0.82	0.07	11.11**	0.06	0.51	0.26
การพึ่งตนเอง	1.00	-	-	0.13	0.74	0.55
ความภาคภูมิใจในตนเอง	0.97	0.05	17.73**	0.11	0.72	0.51
การหยั่งรู้ถึงถึงผลในอนาคต	0.93	0.06	16.85**	0.13	0.69	0.48
การไม่ดูดาย	0.64	0.06	11.56**	0.04	0.48	0.23
ความกล้า	1.01	0.06	18.31**	0.14	0.75	0.56
การสื่อสารที่ดี	0.87	0.05	15.93**	0.09	0.65	0.42

**p<.01

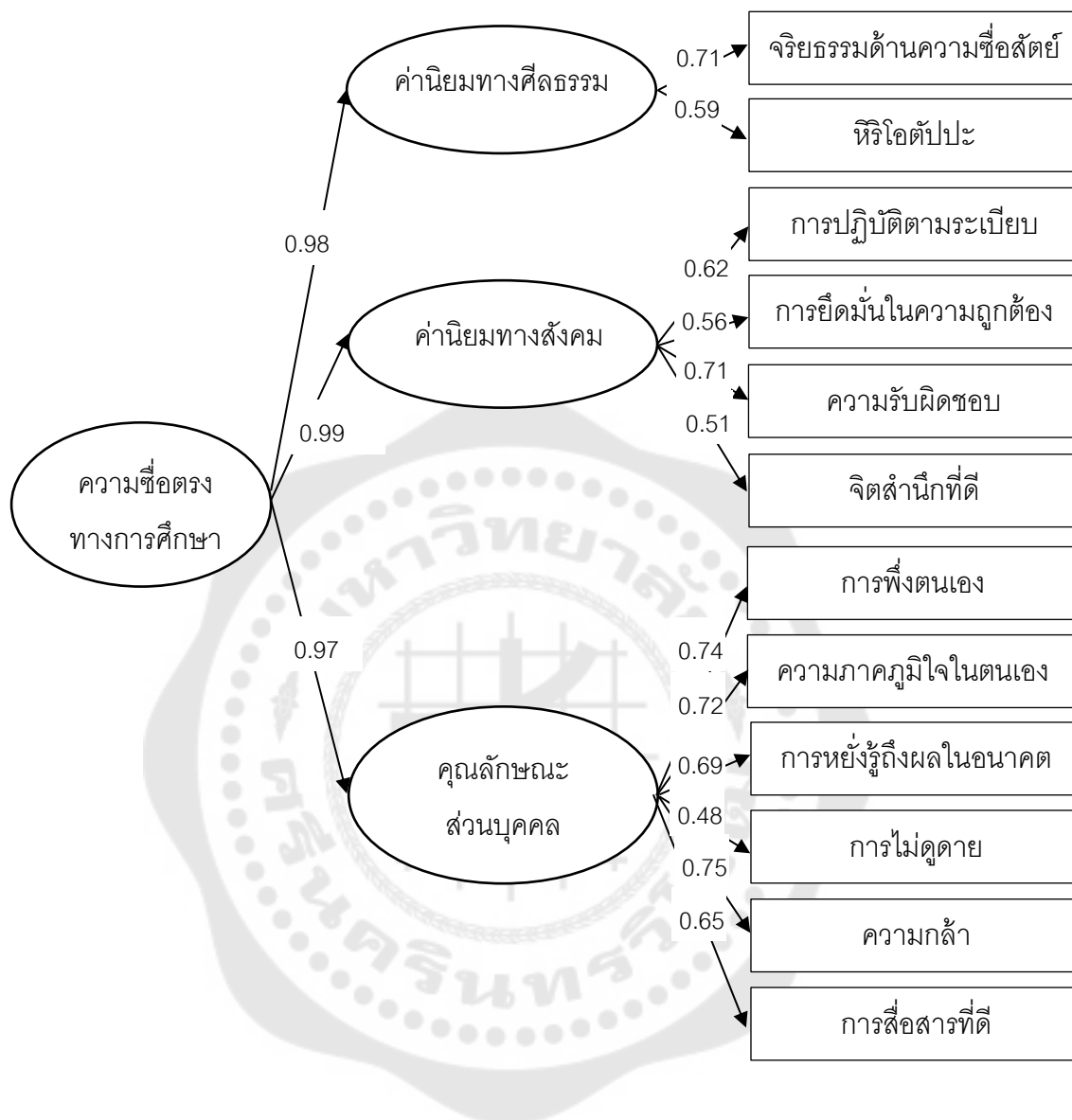
จากตาราง 12 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองของโมเดลการวัดความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.97-0.99 โดยความซื่อตรงทางการศึกษาทุกองค์ประกอบและทุกตัวชี้วัด มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยค่านิยมทางสังคม มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานสูงสุดเท่ากับ 0.99 มีความแปรผันร่วมกับความซื่อตรงทางการศึกษาอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 99) รองลงมาคือ

ค่านิยมทางศีลธรรม และคุณลักษณะส่วนบุคคล มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.98 และ 0.97 มีความแปรผันร่วมกับความเชื่อตรงทางการศึกษาอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 96 และ 94) ตามลำดับ และสามารถพิจารณาเป็นรายตัวชี้วัดได้ดังนี้

ค่านิยมทางศีลธรรม มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.59 – 0.71 โดยตัวชี้วัดจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.71 มีความแปรผันร่วมกับค่านิยมทางศีลธรรมอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 50) ส่วนหิริโอปปะสะมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.59 มีความแปรผันร่วมกับค่านิยมทางศีลธรรมอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 35)

ค่านิยมทางสังคม มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.51 – 0.71 โดยตัวชี้วัดความรับผิดชอบ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานสูงสุดเท่ากับ 0.71 มีความแปรผันร่วมกับค่านิยมทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 50) รองลงมาคือ การปฏิบัติตามระเบียบ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.62 มีความแปรผันร่วมกับค่านิยมทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 39) การยึดมั่นในความถูกต้อง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.56 มีความแปรผันร่วมกับค่านิยมทางสังคมอยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 31) และจิตสำนึกที่ดี มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานต่ำสุดเท่ากับ 0.51 มีความแปรผันร่วมกับค่านิยมทางสังคมอยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 26) ตามลำดับ

คุณลักษณะส่วนบุคคล มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.48 – 0.75 โดยตัวชี้วัดความกล้า มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานสูงสุดเท่ากับ 0.75 มีความแปรผันร่วมกับคุณลักษณะส่วนบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 56) รองลงมาคือ การพึ่งตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง การหยิ่งรู้ถึงผลในอนาคต และการสื่อสารที่ดี มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.74 0.72 0.69 และ 0.65 มีความแปรผันร่วมกับคุณลักษณะส่วนบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 55 51 48 และ 42) ส่วนการไม่ดูดาย มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานต่ำสุดเท่ากับ 0.48 มีความแปรผันร่วมกับคุณลักษณะส่วนบุคคลอยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 23.00) ตามลำดับ

$\chi^2=62.69$ $df=48$ $p=.07$ $GFI=0.98$ $AGFI=0.97$ $CFI=1.00$ $RMSEA=0.02$ $SRMR=0.02$

ภาพประกอบ 8 โมเดลการวัดความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ตอนที่ 3 การพัฒนาโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษา ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

3.1 การนำเสนอขั้นตอนการพัฒนาโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษา ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ในตอนนี้ผู้วิจัยได้พัฒนาโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยนำกรอบแนวคิดในการศึกษาองค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ได้จากการอภิปรายกลุ่ม มาใช้เป็นกรอบในการเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษา สำหรับโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม ผู้วิจัยได้นำแนวคิดกลุ่มฝึกอบรม (Training Group) ตามแนวคิดของเนลสัน-โจนส์ (Nelson-Jones, 1992, pp. 260-271) มีรายละเอียดและขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนการฝึกอบรม (Stage of Training Group) ขั้นตอนของโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 ขั้นการเริ่มต้นหรือขั้นนำ (Stage of Training Group) ขั้นเริ่มต้นการฝึกอบรม เมื่อมีการพบกันครั้งแรกระหว่างผู้นำกลุ่มกับสมาชิก และสมาชิกกับสมาชิกด้วยกันเอง ทั้งในการพบกันของการเข้ากลุ่มครั้งแรก หรือในทุกการเริ่มต้นของการเข้ากลุ่มในแต่ละครั้ง เป็นขั้นตอนของการสร้างสัมพันธภาพ (Relationship) สร้างความคุ้นเคยซึ่งกันและกัน และการรับรู้ถึงบทบาทหน้าที่ของตนที่มีต่อกลุ่ม (Orientation) โดยผู้นำกลุ่มจะใช้ทักษะการเอื้ออำนวย (Facilitation Skill) เพื่อช่วยให้กระบวนการเริ่มต้นการฝึกอบรมประสบความสำเร็จ ทำให้สมาชิกกลุ่มได้เข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ เข้าใจเป้าหมายของกลุ่ม และสามารถกำหนดเป้าหมายส่วนบุคคล (Setting of Personal) ได้ ตลอดจนการทบทวนเนื้อหาในการฝึกอบรมครั้งที่ผ่านมา

1.2 ขั้นดำเนินการ (The Working Stage) ในขั้นตอนนี้สมาชิกจะได้เรียนรู้ถึงวิธีการ แนวทางหรือประเด็นที่หลากหลาย และมีส่วนร่วมในการแบ่งปัน ช่วยเหลือ ส่งเสริมซึ่งกันและกัน สมาชิกจะมีปฏิสัมพันธ์กันภายในกลุ่ม ผู้นำกลุ่มจะใช้ทักษะการเอื้ออำนวย (Facilitation Skill) เพื่อช่วยให้สมาชิกได้เกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ให้ความสำคัญกับรูปแบบของปฏิสัมพันธ์ และทัศนคติของสมาชิกกลุ่มที่มีต่อคนอื่นหรือต่อผู้นำกลุ่ม ซึ่งสมาชิกกลุ่มจะได้เรียนรู้ผ่านสมาชิกคนอื่น ๆ จากการพูดคุยและการให้ข้อมูลย้อนกลับด้วยเทคนิค วิธีการต่าง ๆ ของผู้นำกลุ่ม เช่น การสอน (Coaching) การบรรยาย (Lectures) การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การฝึกซ้อม

พฤติกรรม (Rehearsal) การใช้เกม (Game) และกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้การฝึกอบรบบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้

1.3 ขั้นยุติ (Ending Stage) เป็นขั้นตอนที่ให้ความสำคัญกับการยุติกลุ่มฝึกอบรบ สมาชิกจะแบ่งปัน เชื่อมโยง (Transfer) และรักษา (Maintenance) ความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรบ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษานอกกลุ่มฝึกอบรบ ในขั้นตอนนี้สมาชิกจะแลกเปลี่ยนและแบ่งปันกันถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้ รวมถึงแนวทางที่จะใช้ในการเปลี่ยนแปลง และร่วมกันวางแผนเพื่อนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตด้านการศึกษา ในขั้นตอนนี้ผู้นำกลุ่มจะช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้จัดการกับความวิตกกังวลต่าง ๆ ที่มีอยู่ของกลุ่ม และให้ความสำคัญกับการวางแผนหรือรากฐานความรู้เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าสมาชิกจะสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ได้จริง และสามารถเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งแผ่ขยายความรู้ออกไปยังภายนอกกลุ่มเพื่อให้เกิดประโยชน์และคุณค่าทางด้านการศึกษาต่อไป

2. ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรบและจำนวนครั้งของการฝึกอบรบ (Length of Group and Duration of Session) โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรบเพื่อเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีระยะเวลาในการฝึก 14 ครั้ง และในกลุ่มฝึกอบรบแต่ละครั้งใช้เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที ถึง 2 ชั่วโมง

3. เนื้อหาและวิธีการในการดำเนินกลุ่มฝึกอบรบ (Training Method and Materials) เนื้อหาและวิธีการที่จะใช้ในการดำเนินโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรบ ต้องมีความสอดคล้องกับความเชื่อตรงทางการศึกษาที่ต้องการเสริมสร้างคุณลักษณะด้านต่าง ๆ ให้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรีสำหรับเทคนิควิธีการฝึกอบรบ ผู้วิจัยเลือกใช้เทคนิควิธีการที่มีความสอดคล้อง เหมาะสมกับเนื้อหา สภาพของกลุ่ม และวัตถุประสงค์ของกลุ่มฝึกอบรบ ซึ่งการดำเนินกลุ่มฝึกอบรบในแต่ละครั้ง ผู้วิจัยได้บูรณาการแนวคิดวิธีการดำเนินกลุ่มฝึกอบรบ ร่วมกับแนวคิด ทฤษฎี และเทคนิคการให้คำปรึกษา ที่แตกต่างกันไปตามลักษณะสำคัญขององค์ประกอบความเชื่อตรงทางการศึกษาทั้งทางด้านความคิด ทศนคติ และพฤติกรรม มาประยุกต์ใช้ในโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรบแต่ละครั้ง มีรายละเอียดดังนี้

ครั้งที่ 1 การปฐมนิเทศและสร้างสัมพันธภาพ

ในการปฐมนิเทศ กลุ่มฝึกอบรบครั้งแรก มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างสัมพันธภาพ ความไว้วางใจ และความคุ้นเคยระหว่างผู้นำกลุ่มกับสมาชิกกลุ่ม ผู้วิจัยใช้แนวทางในการปฐมนิเทศกลุ่มของคอเรย์ (Corey, 2008, as cited in Shulman, 2011, pp. 61-62) เพื่อเป็นการกำหนด

โครงสร้างของกลุ่ม สร้างความคุ้นเคยให้เกิดขึ้นในกลุ่ม และให้สมาชิกได้ค้นหาความต้องการและความคาดหวังของตนจากการเข้าร่วมกลุ่ม ชี้แจงให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการเข้าร่วมกลุ่ม ฝึกอบรม เพื่อให้สมาชิกเข้าใจในกฎ กติกา และข้อตกลงในการเก็บรักษาความลับของกลุ่ม การมีความจริงใจ และการวิจารณ์หรือให้ข้อเสนอแนะอย่างสร้างสรรค์ รวมถึงแนวทางในการปฏิบัติตนขณะอยู่ร่วมกันในกลุ่มฝึกอบรม โดยผู้วิจัยบูรณาการแนวคิดทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง (Person-Centered Counseling Theory) ได้แก่ การยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข (Unconditional Positive Regard and Acceptance) การฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) การเปิดเผยตนเอง (Self-disclosure) เพื่อมุ่งหวังให้ผู้เข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมเกิดความคุ้นเคย มีความเข้าใจและความไว้วางใจ ให้การยอมรับซึ่งกันและกัน

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังใช้เทคนิควิธีการฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา ได้แก่ เทคนิคการเริ่มต้นกลุ่มพัฒนาจากแนวคิดของทอมป์สัน (Thompson, 1996, p. 48) กิจกรรมอัตชีวประวัติ 1 นาที (One-minute Autobiography) เพื่อสร้างสัมพันธภาพและความคุ้นเคยกันระหว่างสมาชิกกับสมาชิก ใช้การบรรยาย (Lecture) เกี่ยวกับความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และทฤษฎีระดับขั้นพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก และใช้เทคนิคการระดมสมอง (Brainstorming) “Superhero” ที่พัฒนาจากแนวคิดของทอมป์สัน (Thompson, 1996, p. 106)

ครั้งที่ 2 จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์

การเสริมสร้างจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อมุ่งเสริมสร้างให้สมาชิกกลุ่มมีพฤติกรรมในด้านการเรียนการสอนที่ถูกต้อง เหมาะสม ดึงตาม สถานการณ์ที่เป็นจริง ตรงไปตรงมาทั้งคำพูดและการกระทำ ทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น เนื่องจากต้องการให้สมาชิกกลุ่มเรียนรู้พฤติกรรมใหม่ที่ถูกต้องและขจัดพฤติกรรมเก่าที่เป็นปัญหา มีความคิดสมเหตุสมผลและวิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างระมัดระวัง ผู้วิจัยจึงประยุกต์ใช้เทคนิคของกลุ่มฝึกอบรมบูรณาการร่วมกับแนวคิดทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม (Behavioral Counseling Theory) ได้แก่ เทคนิคการหยุดยั้งพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม (Stopping Inappropriate Behavior) ด้วยการพูดกับตนเองในทางบวก (Positive self-talk) ที่พัฒนามาจากแนวคิดของ ทอมป์สัน (Thompson, 1996, pp. 121-122) และเทคนิคการเสริมแรงทางบวก (Reinforcement) จากแนวคิดที่ว่าพฤติกรรมที่เหมาะสมหากได้รับการฝึกฝนร่วมกับการเสริมแรง จะช่วยให้พฤติกรรมนั้นมีความคงทนถาวรและช่วยให้สมาชิกกลุ่มมีความมั่นใจในการแสดงพฤติกรรมที่เป็นความซื่อสัตย์มากขึ้น ซึ่งเป็นไปตามหลักการเรียนรู้แบบลงมือกระทำ

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังใช้เทคนิควิธีการฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา ได้แก่ เทคนิคการสอน (Teaching) เทคนิคการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) และแบบบันทึกสถานการณ์

ครั้งที่ 3 หิริโอดัปปะ

การเสริมสร้างหิริโอดัปปะ มีจุดมุ่งหมายเพื่อมุ่งเสริมสร้างให้สมาชิกกลุ่มเกิดการตระหนักรู้และแสดงพฤติกรรมที่บ่งบอกถึงความละเอียดและเกรงกลัวต่อผลของการกระทำผิด เนื่องจากต้องการให้สมาชิกกลุ่มได้เสริมสร้างทัศนคติที่มีต่อหิริโอดัปปะ ด้วยการสำรวจตนเอง มองตนเองได้ตามความเป็นจริง จนเข้าใจ ยอมรับ และสามารถแก้ไขปัญหาด้วยตัวเองได้ ผู้วิจัยจึงประยุกต์ใช้เทคนิคของกลุ่มฝึกอบรมบูรณาการร่วมกับแนวคิดทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง (Person-Centered Counseling Theory) ด้วยแนวคิดที่ว่า บุคคลมีทรัพยากรที่มีคุณค่าอยู่ในตนเอง และสามารถพัฒนาความเจริญงอกงามในตนเองได้อย่างแท้จริง เมื่ออยู่ภายใต้บรรยากาศของการยอมรับและไว้วางใจซึ่งกันและกัน โดยการใช้เทคนิคการฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) เทคนิคการใช้คำถามที่มีประสิทธิภาพ (Questioning) และเทคนิคการสรุป (Summarizing)

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังใช้เทคนิควิธีการฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา ได้แก่ การระดมสมอง (Brainstorming) การจินตนาการด้านอารมณ์และเหตุผล (Rational Emotive Imagery: REI) (Corey, 2012, p. 379; Thompson, 1996, p. 115) การใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation) และการประเมินตนเองโดยการใช้แบบวิเคราะห์ตนเองด้านหิริโอดัปปะที่พัฒนาแนวคิดจากแบบวัดหิริโอดัปปะของ ธาณี กลิ่นเกษร (2537, น. 103-108)

ครั้งที่ 4 การปฏิบัติตามระเบียบ

การเสริมสร้างการปฏิบัติตามระเบียบ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิกเห็นความสำคัญและปฏิบัติตามได้ตามกฎระเบียบและข้อตกลงของมหาวิทยาลัย เนื่องจากต้องการให้สมาชิกกลุ่มได้เสริมสร้างความคิดและทัศนคติที่มีต่อการปฏิบัติตามระเบียบได้อย่างสมเหตุสมผล จนสามารถแสดงออกทางพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสม ผู้วิจัยจึงประยุกต์ใช้เทคนิคของกลุ่มฝึกอบรมบูรณาการร่วมกับแนวคิดทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม (Rational Emotive Behavior Counseling Theory) ของอัลเบิร์ต เอลลิส (Albert Ellis) (Corey, 2012, pp. 378-379) ที่มีแนวคิดว่าการกระทำของบุคคลเป็นผลมาจากความคิด ถ้าบุคคลสามารถเปลี่ยนแปลงความคิดความเชื่อให้สมเหตุสมผลได้ พฤติกรรมและอารมณ์ก็จะเปลี่ยนแปลงไป โดยการใช้เทคนิคการโต้แย้งความคิดความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผล (Disputation of Beliefs) เทคนิคการสอน (Teaching) และเทคนิคการเสริมแรง (Reinforcement)

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังใช้เทคนิควิธีการฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา ได้แก่ การตั้งคำถาม (Questioning) การใช้เกม (Game) “การประมวลค่านิยม” ที่พัฒนาแนวคิดจาก ทอมป์สัน และ พ็อพเพ่น (Thompson & Poppen, 1979, as cited in ชูชัย สมितिไกร, 2528, น. 21-23) และการใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation)

ครั้งที่ 5 การยึดมั่นในความถูกต้อง

การเสริมสร้างการยึดมั่นในความถูกต้อง มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิกเห็นความสำคัญและแสดงออกอย่างเปิดเผยถึงความตั้งใจในการแสดงพฤติกรรมที่เป็นความซื่อตรงทางการศึกษา เนื่องจากต้องการให้สมาชิกกลุ่มได้เสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อตนเอง เข้าใจในศักยภาพของตนและสิ่งแวดล้อม และตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเอง ผู้วิจัยจึงประยุกต์ใช้เทคนิคของกลุ่มฝึกอบรมบูรณาการร่วมกับแนวคิดทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบภวนิยม (Existential Counseling Theory) ที่มุ่งเน้นการเรียนรู้เพื่อตระหนักรู้และค้นหาความหมายของชีวิต กล้าเลือกและมีอิสระในการตัดสินใจ มีความรับผิดชอบในผลของการตัดสินใจนั้นเพื่อพัฒนาความเป็นตนเองอย่างแท้จริง (Corey, 2012, p. 235) โดยการใช้เทคนิคการตั้งคำถาม (Questioning) การตีความ (Interpretation) และ ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบมุ่งเน้นการแก้ปัญหา (Solution-Focused Brief Therapy) ได้แก่ การใช้คำถามปาฏิหาริย์ (The Miracle Question)

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังใช้เทคนิควิธีการฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา ได้แก่ กิจกรรม “สิ่งสำคัญที่สุดในชีวิต” ที่พัฒนาแนวคิดจาก วัชรวิ ภูธรธรรม (2525, อ้างถึงใน ชูชัย สมितिไกร, 2528, น. 20) และสถานการณ์จำลอง (Simulation)

ครั้งที่ 6 ความรับผิดชอบ

การพัฒนาด้านความรับผิดชอบ มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมให้สมาชิกเกิดความมุ่งมั่นตั้งใจในการศึกษา โดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ของตนแต่เพียงฝ่ายเดียว รวมถึงให้ความเคารพต่อกฎระเบียบทางการศึกษาและยอมรับในผลการกระทำของตน เนื่องจากต้องการให้สมาชิกกลุ่มได้เสริมสร้างความรับผิดชอบ มีทักษะในการคิดแก้ไขปัญหาด้วยการพิจารณาความจริง และประเมินสิ่งถูกผิด เพื่อนำไปสู่การมีพฤติกรรมที่เหมาะสม ผู้วิจัยจึงประยุกต์ใช้เทคนิคของกลุ่มฝึกอบรมบูรณาการร่วมกับแนวคิดทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง (Reality Counseling Theory) ของวิลเลียม กลาสเซอร์ (Corey, 2012, pp. 394-395) ที่ให้ความสำคัญกับการแสดงออกในปัจจุบันมากกว่าเรื่องราวในอดีต มุ่งเน้นที่ความรับผิดชอบในการแก้ปัญหาและเผชิญกับความต้องการที่มีอยู่จริง ด้วยการสร้างทางเลือกที่มีประสิทธิภาพและใช้การควบคุม

ตนเองในสิ่งที่ต้องการจะกระทำ โดยใช้เทคนิค WDEP System ประกอบด้วย W = Wants คือ ความต้องการ D = Doing and Direction คือ แนวทางและการปฏิบัติ E = Self-Evaluation คือ การประเมินตนเอง และ P = Planning คือ การวางแผน

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังใช้เทคนิควิธีการฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา ได้แก่ การประเมินตนเอง (Evaluating) ด้วยแบบประเมินตนเองด้านการศึกษา ที่พัฒนาจาก สุเทพ ธรรมะตระกูล (2558, น. 321-322) การสอน (Teaching) และการเสริมแรงทางบวก (Reinforcement)

ครั้งที่ 7 จิตสำนึกที่ดี

การพัฒนาด้านจิตสำนึกที่ดี มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิกตระหนักถึงการมีจิตสำนึกที่ดี จนสามารถแสดงพฤติกรรมด้านการศึกษาที่ถูกต้องและเห็นคุณค่าของความสำเร็จจากการกระทำในสิ่งที่เป็ความซื่อตรงทางการศึกษา เนื่องจากต้องการให้สมาชิกกลุ่มได้เสริมสร้างการตระหนักรู้ด้านจิตสำนึกที่ดี ด้วยการสำรวจและมองตนเองได้ตามความเป็นจริง จนเข้าใจ ยอมรับ และเลือกแสดงพฤติกรรมที่ถูกต้องได้ ผู้วิจัยจึงประยุกต์ใช้เทคนิคของกลุ่มฝึกอบรมบูรณาการร่วมกับแนวคิดทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง (Person-Centered Counseling Theory) ที่ให้ความสำคัญกับพฤติกรรมไม่ใช่บุคลิกภาพ และเน้นการติดตามเรื่องราวอารมณ์ความรู้สึกของสมาชิกกลุ่มเพื่อให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกันอย่างไม่มีเงื่อนไข จนเกิดสัมพันธภาพที่ดีซึ่งนำไปสู่การพัฒนาตนเองได้ โดยใช้การฟังอย่างมีประสิทธิภาพ (Active listening) การยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข (Unconditional Positive Regard & Acceptance) การใช้คำถาม (Questioning) การสะท้อนความรู้สึก (Reflect of feeling) การสรุปความ (Summarizing) และทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเกสตัลท์ (Gestalt Counseling Theory) ที่ส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มได้เผชิญกับความจริง จนตระหนักรู้ในความคิด ความรู้สึก และความต้องการที่แท้จริงของตนเอง เพื่อลดความวิตกกังวล และสามารถตัดสินใจด้วยความรับผิดชอบต่อการเลือกของตนเองได้ โดยใช้ เทคนิคการพูดโต้ตอบด้วยตนเอง (Game of Dialogue)

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังใช้วิธีการฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา ได้แก่ สถานการณ์จำลอง (Simulation)

ครั้งที่ 8 การฟังตนเอง

การพัฒนาด้านการฟังตนเอง มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิกได้เห็นคุณค่าของการฟังตนเอง จนสามารถฟังพาตนเองและแก้ไขปัญหาให้สำเร็จได้ด้วยวิธีการที่ถูกต้องและสุจริต เนื่องจากต้องการให้สมาชิกกลุ่มได้เสริมสร้างความคิดและทัศนคติที่มีต่อการฟังตนเอง จนสามารถแสดงออกทางพฤติกรรมได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ผู้วิจัยจึงประยุกต์ใช้เทคนิคของ

กลุ่มฝึกอบรมบูรณาการร่วมกับแนวคิดทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม (Rational Emotive Behavior Counseling Theory) เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมได้ใช้ระบบความคิดความเชื่อที่สมเหตุสมผล สามารถทำทลายตนเองเพื่อปรับเปลี่ยนความคิดความเชื่อให้อยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริงและสร้างสรรค์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการพึ่งพาตนเองได้อย่างสุจริต โดยการใช้ การโต้แย้งความเชื่อที่ผิด (Disputation Irrational beliefs) ที่พัฒนาจากแนวคิดของทอมป์สัน (Thompson, 1996, p. 117) และการสอน (Teaching)

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังใช้วิธีการฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา ได้แก่ การฟังอย่างตั้งใจ (Active listening) การสะท้อนความรู้สึก (Reflect of feeling) การยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข (Unconditional Positive Regard & Acceptance) และเทคนิคการเสริมแรง (Reinforcement)

ครั้งที่ 9 ความภาคภูมิใจในตนเอง

การพัฒนาด้านความภาคภูมิใจในตนเอง มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิกพัฒนาความภาคภูมิใจในตนเองได้ รับรู้ได้ว่าตนเองเป็นคนดี มีคุณค่า ปฏิบัติตนในด้านการศึกษาอย่างตรงไปตรงมาทั้งต่อหน้าและลับหลัง เนื่องจากต้องการให้สมาชิกกลุ่มได้เสริมสร้างทัศนคติที่มีต่อความภาคภูมิใจในตนเอง ด้วยการสำรวจ และรับรู้ตนเองได้ตามความเป็นจริง จนเข้าใจยอมรับ และสามารถปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง ตรงไปตรงมา ผู้วิจัยจึงประยุกต์ใช้เทคนิคของกลุ่มฝึกอบรมบูรณาการร่วมกับแนวคิดทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง (Person-Centered Counseling Theory) ซึ่งผู้นำกลุ่มจะทำหน้าที่เป็นผู้เอื้ออำนวย โดยไม่มุ่งใจให้สมาชิกกลุ่มเป็นไปตามที่ผู้นำกลุ่มต้องการ แต่มุ่งเน้นการสร้างสัมพันธภาพให้เกิดขึ้นในกลุ่ม ท่ามกลางบรรยากาศของความปลอดภัย ความเข้าใจ และการยอมรับซึ่งกันและกัน ซึ่งความเข้าใจอย่างลึกซึ้งจะทำให้สมาชิกกลุ่มเข้าถึงประสบการณ์ของตนได้ชัดเจน จนตระหนักรู้ในตนเองอย่างแท้จริง เข้าใจถึงปัญหาและพร้อมที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาตนเองไปในทิศทางที่ดีขึ้น ซึ่งจะนำมาสู่ความภาคภูมิใจในตนเอง โดยการใช้การฟังอย่างตั้งใจ (Active listening) การยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข (Unconditional Positive Regard & Acceptance) การสะท้อนความรู้สึก (Reflect of feeling) และทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเกสตัลท์ (Gestalt Counseling Theory) โดยใช้ การอยู่กับความรู้สึก (Staying with feelings) ที่พัฒนาจากแนวคิดของทอมป์สัน (Thompson, 1996, p. 75)

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังใช้วิธีการฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา ได้แก่ การเสริมแรง (Reinforcement) และการเขียนจดหมายให้ตัวเอง (Write yourself a letter) ที่เป็นเทคนิคหนึ่งในทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม (Thompson, 1996, p. 133) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้

ทบทวนคุณลักษณะในทางบวกหรือข้อดีของตนเอง ที่จะนำมาซึ่งความภาคภูมิใจในตนเองและมี ความพยายามที่จะรักษาข้อดีหรือคุณลักษณะที่ดีนั้นให้เป็นพฤติกรรมที่คงทนถาวร

ครั้งที่ 10 การหยั่งรู้ถึงผลในอนาคต

การพัฒนาด้านการหยั่งรู้ถึงผลในอนาคต มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิก เห็นความสำคัญและเลือกแนวทางการแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง ด้วยการหยั่งรู้ถึงผลในอนาคต หากมีความชัดเจน และไม่มีทางเลือกตรงทางการศึกษา เนื่องจากต้องการให้สมาชิกกลุ่มได้ เสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อการหยั่งรู้ถึงผลในอนาคต มีความเข้าใจในศักยภาพของตนและ สิ่งแวดล้อม และตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเอง ผู้วิจัยจึงประยุกต์ใช้ เทคนิคของกลุ่มฝึกอบรมบูรณาการร่วมกับแนวคิดทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบภวนิยม (Existential Counseling Theory) ที่มุ่งเน้นให้เรียนรู้การใช้เสรีภาพส่วนตนเพื่อเลือกและ รับผิดชอบการตัดสินใจด้วยตนเอง ให้เกิดการตระหนักรู้และกำหนดเป้าหมายชีวิตของตนได้ โดย การใช้การตั้งคำถาม (Questioning) การเงียบ (Silence) การตีความ (Interpretation) และทฤษฎีการ ให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์การติดต่อสัมพันธ์ (Transactional Analysis Counseling Theory) โดยใช้ การวิเคราะห์จุดยืนแห่งชีวิต (Life position)

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังใช้วิธีการฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา ได้แก่ การยอมรับ บุคคลอย่างไม่มีเงื่อนไข (Unconditional Positive Regard & Acceptance) และการใช้บทบาท สมมุติ (Role playing) ที่พัฒนาจากแนวคิดของทอมป์สัน (Thompson, 1996, p. 59)

ครั้งที่ 11 การไม่ดูตาย

การพัฒนาด้านการไม่ดูตาย มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิกเห็นความสำคัญ และไม่แสดงพฤติกรรมเพิกเฉยต่อสถานการณ์การกระทำผิดด้านการศึกษา เนื่องจากต้องการให้ สมาชิกกลุ่มได้เสริมสร้างทัศนคติและค่านิยมด้านการไม่ดูตาย มีความรับผิดชอบ มีทักษะในการ คิดแก้ไขปัญหา และประเมินสิ่งถูกผิด เพื่อนำไปสู่การมีพฤติกรรมที่เหมาะสม ผู้วิจัยจึงประยุกต์ใช้ เทคนิคของกลุ่มฝึกอบรมบูรณาการร่วมกับแนวคิดทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง (Reality Counseling Theory) ที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบในสิ่งที่เราเลือกลงมือ ทำ ด้วยการสร้างทางเลือกที่มีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมที่ตอบสนอง ความต้องการของบุคคลได้ โดยใช้ การเปิดเผยตนเอง (Self-Disclosure) และการมองโลกด้านบวก (Being Positive)

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังใช้วิธีการฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา ได้แก่ การฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) การสอน (Teaching) การเสริมแรงทางบวก (Reinforcement) และการบันทึกสัญญา (Contact form)

ครั้งที่ 12 ความกล้า

การพัฒนาด้านความกล้า มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิกสามารถเผชิญหน้ากับความกลัว ความเสี่ยงจากการถูกคุกคามหรือคัดค้าน สามารถพูดแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับสิ่งที่ไม่เห็นด้วยได้อย่างสุภาพ และยืนกรานในความถูกต้องทุกสถานการณ์ เนื่องจากต้องการให้สมาชิกกลุ่มเรียนรู้พฤติกรรมใหม่ที่ถูกต้องและขจัดพฤติกรรมเก่าที่เป็นปัญหา มีความคิดสมเหตุสมผลและวิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างระมัดระวัง ผู้วิจัยจึงประยุกต์ใช้เทคนิคของกลุ่มฝึกอบรมบูรณาการร่วมกับแนวคิดทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม (Behavioral Counseling Theory) ที่ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ และนำไปประยุกต์ใช้เพื่อให้บุคคลมีการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมที่ไม่ปรารถนา และสร้างพฤติกรรมใหม่ที่มีประโยชน์และจำเป็น โดยใช้การเสริมแรงทางบวก (Reinforcement) การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม (Assertive training) การสอน (Teaching) และการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback)

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังใช้วิธีการฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา ได้แก่ เทคนิคการใช้คลิปวิดีโอ (VDO Clip) เทคนิคการฟังอย่างใส่ใจ (Active listening) และเทคนิคการยอมรับบุคคลอย่างไม่มีเงื่อนไข (Unconditional Positive Regard & Acceptance)

ครั้งที่ 13 การสื่อสารที่ดี

การพัฒนาด้านการสื่อสารที่ดี มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิกสามารถสื่อสารด้วยภาษาที่เหมาะสมเพื่อยุติการกระทำผิด ด้วยการให้ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการศึกษาที่ถูกต้อง และการโน้มน้าวให้ผู้อื่นกระทำในสิ่งที่เป็นความถูกต้องเช่นกัน เนื่องจากต้องการให้สมาชิกกลุ่มได้เสริมสร้างความสามารถในการสื่อสารที่ดี เลือกรูปแบบการสื่อสารที่เหมาะสม รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล และเข้าใจตัวเองได้ตรงตามความเป็นจริง ผู้วิจัยจึงประยุกต์ใช้เทคนิคของกลุ่มฝึกอบรมบูรณาการร่วมกับแนวคิดทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์การติดต่อสัมพันธ์ (Transactional Analysis Counseling Theory) ที่มุ่งเน้นให้บุคคลสามารถค้นพบตัวเองได้และเป็นอิสระจากการควบคุมของประสบการณ์ในชีวิตที่ผ่านมา เพื่อขจัดความยุ่งยากสับสน และสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมโดยการให้การวิเคราะห์การสื่อสารสัมพันธ์ (Transactional analysis) และการให้คำปรึกษาเน้นวิธีทางจิตศึกษา (Psycho-educational Counseling Approach)

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังใช้วิธีการฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา ได้แก่ การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การแสดงบทบาทสมมติ (Role playing)

ครั้งที่ 14 การปัจเจกนิเทศ / การยุติกลุ่ม

การยุติกลุ่มฝึกอบรม ที่เป็นครั้งสุดท้ายของการดำเนินกลุ่มฝึกอบรม มีจุดมุ่งหมายเพื่อ สนับสนุนให้สมาชิกกลุ่มมีโอกาสในการประเมินตนเองในด้านความเชื่อตรงทางการศึกษา และหาแนวทางที่จะนำความรู้ที่ได้รับไปใช้นอกกลุ่มฝึกอบรม ผู้วิจัยจึงประยุกต์ใช้เทคนิคของกลุ่มฝึกอบรมบูรณาการร่วมกับทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง (Person-Centered Counseling Theory) ที่ให้ความสำคัญกับการรับฟังและยอมรับสมาชิกกลุ่มโดยไม่มีเงื่อนไข เปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มได้สำรวจอารมณ์และความรู้สึกได้อย่างเต็มที่ สามารถเผยความรู้สึกที่ค้างข้างในใจ ใช้การส่งเสริมด้วยการให้กำลังใจให้สมาชิกกลุ่มนำประสบการณ์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการใช้การตั้งคำถาม (Questioning) และการให้กำลังใจ

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังใช้วิธีการฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา ได้แก่ การเสริมแรงทางบวก (Positive reinforcement) และการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback)

ภายหลังการพัฒนาโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ผู้วิจัยได้นำโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร.นิธิวัฒน์ เมฆขจร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พาสณา จุลรัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรภัทร วงศ์คุ้มสิน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภาส กิจกำแหง และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภาส ณ พิบูล ตรวจสอบและพิจารณาความถูกต้องของความสอดคล้องทั้งในด้านเนื้อหา แนวคิด ทฤษฎี เทคนิค วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ และการประเมินผล กลุ่มฝึกอบรม ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง .80 – 1.00 จากนั้นผู้วิจัยนำโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมที่ได้รับการตรวจสอบแล้วไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ และนำไปทดลองใช้ (Tryout) กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการฝึกอบรมจริง ที่มีความคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 12 คน เป็นเวลา 8 ครั้ง เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมเกี่ยวกับลำดับขั้นตอน ระยะเวลา และเนื้อหาของกลุ่มฝึกอบรมแต่ละครั้ง

โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบ ซึ่งประกอบด้วยตัวชี้วัดจำนวน 12 ตัว เป็นโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมที่ดำเนินการโดยใช้การฝึกอบรมกลุ่มทั้งสิ้น 14 ครั้ง ใช้เวลาในการดำเนินการครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที ถึง 2 ชั่วโมง โดยรายละเอียดของโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมดังแสดงในภาคผนวก

โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรบเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี สามารถนำมาสรุปกระบวนการเพื่อให้เห็นถึงความชัดเจนของทฤษฎี เทคนิคการให้คำปรึกษา รวมทั้งแนวคิดและวิธีการกลุ่มฝึกอบรบ ที่นำมาใช้ในการเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในแต่ละองค์ประกอบ ดังแสดงในตาราง 13

ตาราง 13 สรุปทฤษฎี เทคนิคการให้คำปรึกษาที่บูรณาการร่วมกับเทคนิคกลุ่มฝึกอบรบเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ประเด็นหัวข้อการฝึกอบรบ	ทฤษฎีการให้คำปรึกษา	เทคนิคกลุ่มฝึกอบรบและการให้คำปรึกษา
ครั้งที่ 1. การปฐมนิเทศและสร้างสัมพันธภาพ	1. ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง 2. เทคนิควิธีการฝึกอบรบเชิงจิตวิทยา	1. เทคนิคการยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข 2. เทคนิคการฟังอย่างใส่ใจ 3. เทคนิคการเปิดเผยตนเอง 1. เทคนิคกิจกรรมอัตชีวประวัติ 1 นาที 2. เทคนิคการบรรยาย 3. เทคนิคการระดมสมอง
ครั้งที่ 2. จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์	1. ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม 2. เทคนิควิธีการฝึกอบรบเชิงจิตวิทยา	1. เทคนิคการหยุดยั้งพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมด้วยการพูดกับตนเองทางบวก 2. เทคนิคการเสริมแรงทางบวก 1. เทคนิคการสอน 2. เทคนิคการให้ข้อมูลย้อนกลับ 3. เทคนิคการใช้แบบบันทึกสถานการณ์
ครั้งที่ 3. றிโอต็ปปะ	1. ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง 2. เทคนิควิธีการฝึกอบรบเชิงจิตวิทยา	1. เทคนิคการฟังอย่างใส่ใจ 2. เทคนิคการใช้คำถามที่มีประสิทธิภาพ 3. เทคนิคการสรุป 4. เทคนิคการยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข 1. เทคนิคการระดมสมอง 2. เทคนิคจินตนาการด้านอารมณ์/เหตุผล 3. เทคนิคการใช้สถานการณ์จำลอง 4. เทคนิคการประเมินตนเอง

ตาราง 13 (ต่อ)

ประเด็นหัวข้อการ ฝึกอบรม	ทฤษฎีการให้คำปรึกษา ที่นำมาบูรณาการ	เทคนิคกลุ่มฝึกอบรมและเทคนิคการให้ คำปรึกษา
ครั้งที่ 4. การปฏิบัติตามระเบียบ	1. ทฤษฎีการให้ คำปรึกษาแบบพิจารณา เหตุผล อารมณ์ และ พฤติกรรม 2. เทคนิควิธีการ ฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา	1. เทคนิคการโต้แย้งความคิดความเชื่อที่ ไม่สมเหตุสมผล 2. เทคนิคการสอน 3. เทคนิคการเสริมแรงทางบวก 1. เทคนิคการตั้งคำถาม 2. เทคนิคการใช้เกม 3. เทคนิคการใช้สถานการณ์จำลอง
ครั้งที่ 5. การยึดมั่นใน ความถูกต้อง	1. ทฤษฎีการให้ คำปรึกษาแบบภวนิยม 2. ทฤษฎีการให้ คำปรึกษาแบบมุ่งเน้น การแก้ปัญหา 3. เทคนิควิธีการ ฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา	1. เทคนิคการตั้งคำถาม 2. เทคนิคการตีความ 1. เทคนิคการใช้คำถามปฎิหารย์ 1. เทคนิคการใช้บทบาทสมมุติ 2. เทคนิคกิจกรรม “สิ่งสำคัญที่สุดในชีวิต” 3. เทคนิคสถานการณ์จำลอง
ครั้งที่ 6. ความรับผิดชอบ	1. ทฤษฎีการให้ คำปรึกษาแบบเผชิญ ความจริง 2. เทคนิควิธีการ ฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา	1. เทคนิคการใช้ระบบ WDEP 1. เทคนิคการประเมินตนเอง 2. เทคนิคการสอน 3. เทคนิคการเสริมแรงทางบวก

ตาราง 13 (ต่อ)

ประเด็นหัวข้อการฝึกอบรม	ทฤษฎีการให้คำปรึกษาที่นำมาบูรณาการ	เทคนิคกลุ่มฝึกอบรมและเทคนิคการให้คำปรึกษา
ครั้งที่ 7. จิตสำนึกที่ดี	1. ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง 2. ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเกสตัลท์ 3. เทคนิควิธีการฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา	1. เทคนิคการยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข 2. เทคนิคการใช้คำถาม 3. เทคนิคการสะท้อนความรู้สึก 4. เทคนิคการสรุปความ 1. เทคนิคการพูดได้ตอบด้วยตนเอง 1. เทคนิคสถานการณ์จำลอง
ครั้งที่ 8. การพึ่งตนเอง	1. ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม 2. เทคนิควิธีการฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา	1. เทคนิคการได้แจ้งความเชื่อที่ผิด 2. เทคนิคการสอน 3. เทคนิคการเขียน REBT Self-Help Form 1. เทคนิคการฟังอย่างตั้งใจ 2. เทคนิคการสะท้อนความรู้สึก 3. การยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข 4. เทคนิคการเสริมแรงทางบวก
ครั้งที่ 9. ความภาคภูมิใจในตนเอง	1. ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง 2. ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเกสตัลท์ 3. เทคนิควิธีการฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา	1. เทคนิคการฟังอย่างตั้งใจ 2. เทคนิคการยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข 3. การสะท้อนความรู้สึก 1. เทคนิคการอยู่กับความรู้สึก 1. เทคนิคการเสริมแรงทางบวก 2. เทคนิคการประเมินตนเอง 3. เทคนิคกิจกรรม “เขียนจดหมายให้ตัวเอง”

ตาราง 13 (ต่อ)

ประเด็นหัวข้อการ ฝึกอบรม	ทฤษฎีการให้คำปรึกษา ที่นำมาบูรณาการ	เทคนิคกลุ่มฝึกอบรมและเทคนิคการให้ คำปรึกษา
ครั้งที่ 10. การหยั่งรู้ถึงผล ในอนาคต	1. ทฤษฎีการให้ คำปรึกษาแบบภวนิยม 2. ทฤษฎีการให้ คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ การติดต่อสัมพันธ์ 3. เทคนิควิธีการ ฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา	1. เทคนิคการตั้งคำถาม 2. เทคนิคการเงี่ยบ 3. เทคนิคการตีความ 1. เทคนิคการวิเคราะห์จุดยืนแห่งชีวิต 1. เทคนิคการยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข 2. เทคนิคการสอน 3. เทคนิคบทบาทสมมุติ
ครั้งที่ 11. การไม่ดูดา ยความจริง	1. ทฤษฎีการให้ คำปรึกษาแบบเผชิญ ความจริง 2. เทคนิควิธีการ ฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา	1. เทคนิคการเปิดเผยตนเอง 2. เทคนิคการมองโลกแง่บวก 1. เทคนิคการฟังอย่างใส่ใจ 2. เทคนิคการสอน 3. เทคนิคการเสริมแรงทางบวก 4. เทคนิคการบันทึกสัญญา
ครั้งที่ 12. ความกล้า	1. ทฤษฎีการให้ คำปรึกษาแบบ พฤติกรรมนิยม 2. เทคนิควิธีการ ฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา	1. เทคนิคการเสริมแรงทางบวก 2. เทคนิคการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก อย่างเหมาะสม 3. เทคนิคการสอน 4. เทคนิคการให้ข้อมูลย้อนกลับ 1. เทคนิคการฟังอย่างใส่ใจ 2. เทคนิคการใช้คลิป์วิดีโอ

ตาราง 13 (ต่อ)

ประเด็นหัวข้อการ ฝึกอบรม	ทฤษฎีการให้คำปรึกษา ที่นำมาบูรณาการ	เทคนิคกลุ่มฝึกอบรมและเทคนิคการให้ คำปรึกษา
ครั้งที่ 13. การสื่อสารที่ดี	1. ทฤษฎีการให้ คำปรึกษาแบบวิเคราะห์ การติดต่อสัมพันธ์ 2. เทคนิควิธีการ ฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา	1. เทคนิคการวิเคราะห์การสื่อสารสัมพันธ์ 2. การให้คำปรึกษาเน้นวิธีทางจิตศึกษา 1. เทคนิคการให้ข้อมูลย้อนกลับ 2. เทคนิคการแสดงบทบาทสมมุติ
ครั้งที่ 14. การยุติกลุ่ม / ปัจเจกนิเทศ	1. ทฤษฎีการให้ คำปรึกษาแบบยึดบุคคล เป็นศูนย์กลาง 2. เทคนิควิธีการ ฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา	1. เทคนิคการใช้คำถาม 2. เทคนิคการให้กำลังใจ 1. เทคนิคการเสริมแรงทางบวก 2. เทคนิคการให้ข้อมูลย้อนกลับ

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 13 พบว่า ในการเสริมสร้างความสำเร็จตรงทางการศึกษา ด้านค่านิยมทางศีลธรรม ประกอบด้วย องค์ประกอบย่อยต่าง ๆ ได้แก่ จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ และหิริโอตตัปปะ โดยบูรณาการเทคนิคกลุ่มฝึกอบรมร่วมกับทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง และเทคนิควิธีการฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา ต่าง ๆ ได้แก่ เทคนิคการหยุดยั้งพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ด้วยการพูดกับตนเองในทางบวก เทคนิคการเสริมแรงทางบวก เทคนิคการฟังอย่างใส่ใจ เทคนิคการใช้คำถามที่มีประสิทธิภาพ เทคนิคการสรุป เทคนิคการยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข เทคนิคการสอน เทคนิคการให้ข้อมูลย้อนกลับ เทคนิคการใช้แบบบันทึกสถานการณ์ เทคนิคการระดมสมอง เทคนิคการจินตนาการด้านอารมณ์และเหตุผล เทคนิคการใช้สถานการณ์จำลอง และ เทคนิคการประเมินตนเอง

การเสริมสร้างความสำเร็จตรงทางการศึกษา ด้านค่านิยมทางสังคม ประกอบด้วย องค์ประกอบย่อยต่าง ๆ ได้แก่ การปฏิบัติตามระเบียบ การยึดมั่นในความถูกต้อง ความรับผิดชอบ และจิตสำนึกที่ดี โดยบูรณาการเทคนิคกลุ่มฝึกอบรมร่วมกับทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบภวนิยม ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบมุ่งเน้นการแก้ปัญหา ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึด

บุคคลเป็นศูนย์กลาง ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเกสตัลท์ และเทคนิควิธีการฝึกอบรมเชิงจิตวิทยาต่าง ๆ ได้แก่ เทคนิคการโต้แย้งความคิดความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผล เทคนิคการสอน เทคนิคการเสริมแรงทางบวก เทคนิคการตั้งคำถาม เทคนิคการตีความ เทคนิคการใช้คำถามปฏิกิริยา เทคนิคการใช้ระบบ WDEP เทคนิคการยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข เทคนิคการสะท้อนความรู้สึก เทคนิคการสรุปความ เทคนิคการพูดโต้ตอบด้วยตนเอง เทคนิคการใช้เกม เทคนิคการใช้สถานการณ์จำลอง เทคนิคการขับเทาบาทสมมุติ เทคนิคกิจกรรม “สิ่งสำคัญที่สุดในชีวิต” และเทคนิคการประเมินตนเอง

การเสริมสร้างชีวิตตรงทางการศึกษา ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย องค์ประกอบย่อยต่าง ๆ ได้แก่ การพึ่งตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง การหยั่งรู้ถึงผลในอนาคต การไม่ดูดาย ความกล้า และการสื่อสารที่ดี โดยบูรณาการเทคนิคกลุ่มฝึกอบรมร่วมกับทฤษฎีและเทคนิคการให้คำปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเกสตัลท์ ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบภวนิยม ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์การติดต่อสัมพันธ์ ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์การติดต่อสัมพันธ์ และเทคนิควิธีการฝึกอบรมเชิงจิตวิทยาต่าง ๆ ได้แก่ เทคนิคการโต้แย้งความเชื่อที่ผิด เทคนิคการสอน เทคนิคการเขียน REBT Self-Help Form เทคนิคการฟังอย่างตั้งใจ เทคนิคการยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข การสะท้อนความรู้สึก เทคนิคการอยู่กับความรู้สึก เทคนิคการตั้งคำถาม เทคนิคการเงี่ย เทคนิคการตีความ เทคนิคการวิเคราะห์จุดยืนแห่งชีวิต เทคนิคการเปิดเผยตนเอง เทคนิคการมองโลกแง่บวก เทคนิคการเสริมแรงทางบวก เทคนิคการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม เทคนิคการให้ข้อมูลย้อนกลับ เทคนิคการวิเคราะห์การสื่อสารสัมพันธ์ เทคนิควิธีทางจิตศึกษา เทคนิคการให้กำลังใจ เทคนิคการประเมินตนเอง เทคนิคกิจกรรม “เขียนจดหมายให้ตัวเอง” เทคนิคบทบาทสมมุติ เทคนิคการบันทึกสัญญา และเทคนิคการใช้ศิลปะจิตทัศน์

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบความเชื่อตรงทางการศึกษา ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล

ก่อนการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีโดยรวมและรายองค์ประกอบ ในระยะเวลาก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และการติดตามผล ผู้วิจัยได้ตรวจสอบการแจกแจงเป็นโค้งปกติ (Normality) โดยใช้สถิติ Shapiro-Wilk พบว่า ระยะเวลาก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และการติดตามผล มีค่านัยสำคัญทางสถิติอยู่ระหว่าง .06-.93 แสดงให้เห็นว่า ค่าเฉลี่ยของความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีโดยรวมและรายองค์ประกอบ ในระยะเวลาก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และการติดตามผล มีการแจกแจงเป็นโค้งปกติ โดยผู้วิจัยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำทางเดียว (One-Way ANOVA Repeated Measures) ดังนี้

4.1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และการติดตามผล

ผู้วิจัยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล ดังตาราง 14

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล (n=12)

ความเชื่อตรงทางการศึกษา	ช่วงเวลา								
	ก่อนการทดลอง			หลังการทดลอง			หลังการติดตามผล		
	M	SD	ระดับ	M	SD	ระดับ	M	SD	ระดับ
ค่านิยมทางศีลธรรม	2.11	0.23	ปานกลาง	2.57	0.27	มาก	2.61	0.21	มาก
ค่านิยมทางสังคม	1.74	0.14	ปานกลาง	2.77	0.11	มาก	2.71	0.28	มาก
คุณลักษณะส่วนบุคคล	1.80	0.14	ปานกลาง	2.84	0.13	มาก	2.91	0.10	มาก
ความเชื่อตรงทางการศึกษาโดยรวม	1.88	0.08	ปานกลาง	2.73	0.10	มาก	2.74	0.14	มาก

จากตาราง 14 ความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยรวมก่อนการทดลอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.88 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.08 อยู่ในระดับปานกลาง หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.73 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.10 อยู่ในระดับมาก และหลังการติดตามผลมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.74 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.14 อยู่ในระดับมาก และสามารถพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบได้ดังนี้

ค่านิยมทางศีลธรรม ก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.11 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.23 อยู่ในระดับปานกลาง หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.57 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.27 อยู่ในระดับมาก และหลังการติดตามผลมีค่าเฉลี่ยค่านิยมทางศีลธรรมเท่ากับ 2.61 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.21 อยู่ในระดับมาก

ค่านิยมทางสังคม ก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.74 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.14 อยู่ในระดับปานกลาง หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.77 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.11 อยู่ในระดับมาก และหลังการติดตามผลมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.71 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.28 อยู่ในระดับมาก

คุณลักษณะส่วนบุคคล ก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.80 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.14 อยู่ในระดับปานกลาง หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.84 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.13 อยู่ในระดับมาก และหลังการติดตามผลมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.91 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.10 อยู่ในระดับมาก

4.2 การเปรียบเทียบความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล

ผู้วิจัยเปรียบเทียบความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล ดังตาราง 15

ตาราง 15 การเปรียบเทียบความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล (n=12)

ความเชื่อตรงทางการศึกษา	SS	df	MS	F	p
ค่านิยมทางศีลธรรม					
ระยะเวลาฝึกอบรม	1.85	2	0.93	47.45**	.00
ความคลาดเคลื่อน	0.43	22	0.02		
Mauchly's W=0.62 $\chi^2=4.73$ df=2 p=.09					
ค่านิยมทางสังคม					
ระยะเวลาฝึกอบรม	7.98	2	3.99	159.12**	.00
ความคลาดเคลื่อน	0.55	22	0.02		
Mauchly's W=0.71 $\chi^2=3.43$ df=2 p=.18					
คุณลักษณะส่วนบุคคล					
ระยะเวลาฝึกอบรม	9.37	2	4.68	294.30**	.00
ความคลาดเคลื่อน	0.35	22	0.01		
Mauchly's W=0.90 $\chi^2=1.08$ df=2 p=.58					
ความเชื่อตรงทางการศึกษาโดยรวม					
ระยะเวลาฝึกอบรม	5.80	2	2.90	315.56**	.00
ความคลาดเคลื่อน	0.20	22	0.01		
Mauchly's W=0.68 $\chi^2=3.90$ df=2 p=.14					

**p<.01

จากตาราง 15 การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล พบว่าผลต่างของค่าเฉลี่ยของความแปรปรวนในการวัดซ้ำความเชื่อตรงทางการศึกษาโดยรวมและทุกองค์ประกอบ ประกอบด้วย ค่านิยมทางศีลธรรม ค่านิยมทางสังคม และคุณลักษณะส่วนบุคคล มีความเท่ากันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การเปรียบเทียบความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยรวม ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่มีระยะเวลาการฝึกอบรมที่แตกต่างกันมีความเชื่อตรงทางการศึกษาโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F=315.56$ $df=2$ $p=.00$) และทุกองค์ประกอบ ประกอบด้วย ค่านิยมทางศีลธรรม ($F=47.45$ $df=2$ $p=.00$) ค่านิยมทางสังคม ($F=159.12$ $df=2$ $p=.00$) และ คุณลักษณะส่วนบุคคล ($F=294.30$ $df=2$ $p=.00$) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อค่าเฉลี่ยความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และการติดตามผล มีความแตกต่างดังกล่าว ผู้วิจัยจึงทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของบอนเฟรโรนี (Bonferroni Method) ดังตาราง 16

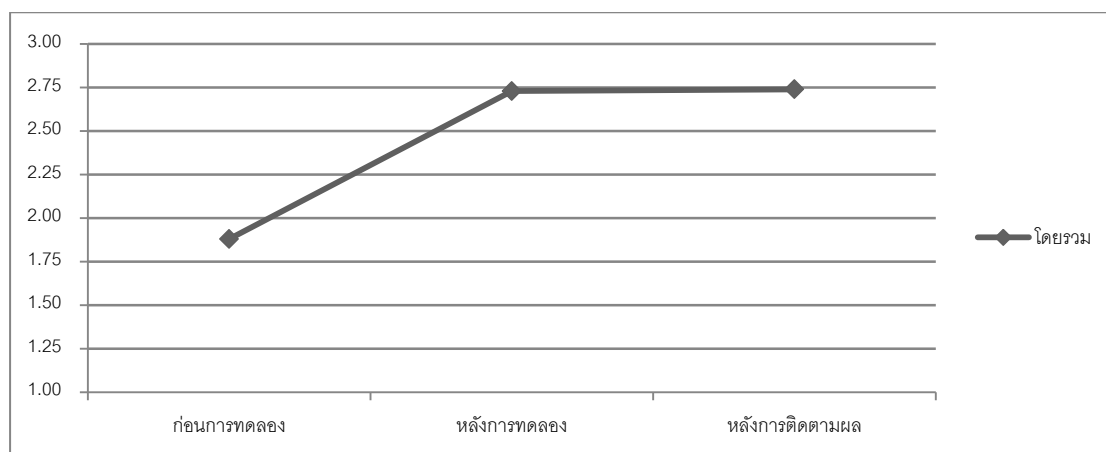
ตาราง 16 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของความเชื่อตรงทางการศึกษาโดยรวม ($n=12$)

ความเชื่อตรงทาง การศึกษา	ช่วงเวลาการทดลอง				MD	SE	p
	ช่วงเวลา	M	ช่วงเวลา	M			
โดยรวม	หลัง การทดลอง	2.73	ก่อน การทดลอง	1.88	0.85**	.03	.00
	ติดตามผล	2.74	ก่อน การทดลอง	1.88	0.86**	.04	.00
	หลัง การทดลอง	2.73	ติดตามผล	2.74	-0.01	.05	1.00

** $p<.01$

จากตาราง 16 พบว่า ค่าเฉลี่ยรายคู่ของความเชื่อตรงทางการศึกษาโดยรวม ก่อนการทดลอง กับหลังการทดลอง และหลังการติดตามผล กับก่อนการทดลอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนหลังการทดลองกับหลังการติดตามผลมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผู้วิจัยนำเสนอภาพกราฟค่าเฉลี่ยความเชื่อตรงทางการศึกษาโดยรวม ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล ดังแสดงในภาพประกอบ 9

ภาพประกอบ 9 ค่าเฉลี่ยความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีโดยรวม
ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล

จากภาพประกอบ 9 พบว่า ค่าเฉลี่ยความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีโดยรวม หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ย 2.73 และหลังการติดตามผลมีค่าเฉลี่ย 2.74 ซึ่งสูงขึ้นกว่าค่าเฉลี่ยก่อนการทดลองคือ 1.88 แสดงให้เห็นว่าโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมมีผลต่อการเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีโดยรวมได้

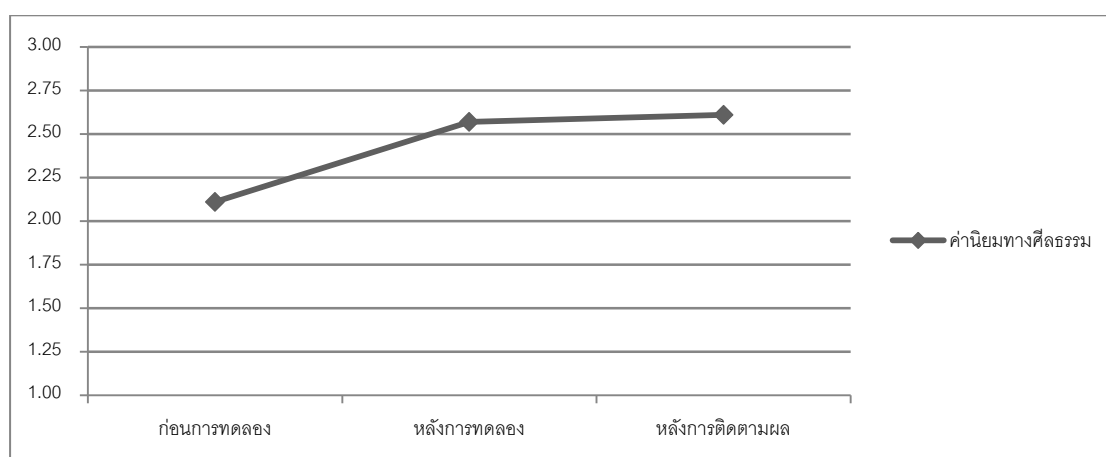
ตาราง 17 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของค่านิยมทางศีลธรรม (n=12)

องค์ประกอบ	ช่วงเวลาการทดลอง				MD	SE	p
	ช่วงเวลา	M	ช่วงเวลา	M			
ค่านิยมทาง ศีลธรรม	หลัง การทดลอง	2.57	ก่อน การทดลอง	2.11	0.46**	.07	.00
	ติดตามผล	2.61	ก่อน การทดลอง	2.11	0.50**	.04	.00
	หลัง การทดลอง	2.57	ติดตามผล	2.61	-0.04	.06	1.00

**p<.01

จากตาราง 17 พบว่า ค่าเฉลี่ยค่านิยมทางศีลธรรม ก่อนการทดลองกับหลังการทดลอง และหลังการติดตามผลกับก่อนการทดลอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนการติดตามผลกับหลังการทดลอง มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผู้วิจัยนำเสนอภาพกราฟค่าเฉลี่ยองค์ประกอบค่านิยมทางศีลธรรม ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล ดังแสดงในภาพประกอบ 10

ภาพประกอบ 10 ค่าเฉลี่ยองค์ประกอบค่านิยมทางศีลธรรม ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล

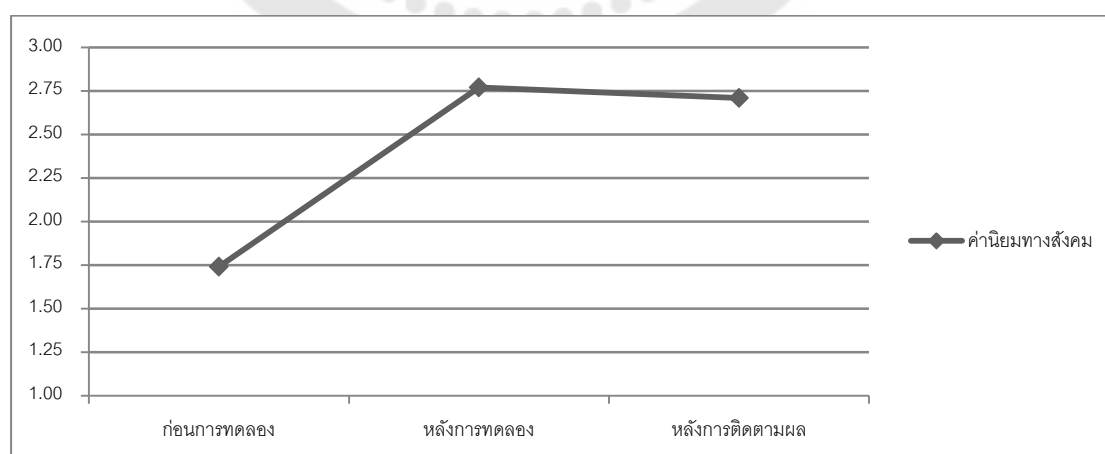
จากภาพประกอบ 10 พบว่า ค่าเฉลี่ยความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี องค์ประกอบค่านิยมทางศีลธรรม หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ย 2.57 และหลังการติดตามผลมีค่าเฉลี่ย 2.61 ซึ่งสูงขึ้นกว่าค่าเฉลี่ยก่อนการทดลองคือ 2.11 แสดงให้เห็นว่าโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมมีผลต่อการเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี องค์ประกอบค่านิยมทางศีลธรรมได้

ตาราง 18 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของค่านิยมทางสังคม (n=12)

องค์ประกอบ	ช่วงเวลาการทดลอง				MD	SE	p
	ช่วงเวลา	M	ช่วงเวลา	M			
ค่านิยมทางสังคม	หลัง	2.77	ก่อน	1.74	1.03**	.04	.00
	การทดลอง		การทดลอง				
	ติดตามผล	2.71	ก่อน	1.74	0.97**	.07	.00
			การทดลอง				
	หลัง	2.77	ติดตามผล	2.71	0.06	.07	1.00
	การทดลอง						

**p<.01

จากตาราง 18 พบว่า ค่าเฉลี่ยค่านิยมทางสังคม ก่อนการทดลองกับหลังการทดลอง และหลังการติดตามผลกับก่อนการทดลอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนหลังการติดตามผลกับหลังการทดลอง มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยนำเสนอภาพกราฟค่าเฉลี่ยองค์ประกอบค่านิยมทางสังคม ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล ดังแสดงในภาพประกอบ 11

ภาพประกอบ 11 ค่าเฉลี่ยองค์ประกอบค่านิยมทางสังคม ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล

จากภาพประกอบ 11 พบว่า ค่าเฉลี่ยองค์ประกอบค่านิยมทางสังคม หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ย 2.77 และหลังการติดตามผลมีค่าเฉลี่ย 2.71 ซึ่งสูงขึ้นกว่าค่าเฉลี่ยก่อนการทดลองคือ 1.74 แสดงให้เห็นว่าโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมมีผลต่อการเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี องค์ประกอบค่านิยมทางสังคมได้

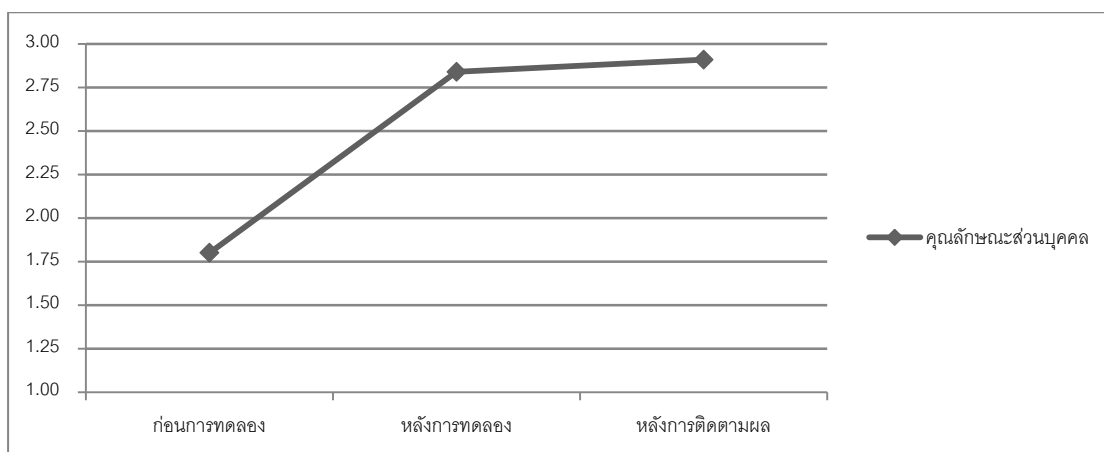
ตาราง 19 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของคุณลักษณะส่วนบุคคล (n=12)

องค์ประกอบ	ช่วงเวลาการทดลอง				MD	SE	p
	ช่วงเวลา	M	ช่วงเวลา	M			
คุณลักษณะส่วนบุคคล	หลังการทดลอง	2.84	ก่อนการทดลอง	1.80	1.04**	.06	.00
	ติดตามผล	2.91	ก่อนการทดลอง	1.80	1.11**	.05	.00
	หลังการทดลอง	2.84	ติดตามผล	2.91	-0.07	.04	.43

**p<.01

จากตาราง 19 พบว่า ค่าเฉลี่ยคุณลักษณะส่วนบุคคล ก่อนการทดลองกับหลังการทดลอง และหลังการติดตามผลกับก่อนการทดลอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนหลังการติดตามผลกับหลังการทดลอง มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผู้วิจัยนำเสนอภาพกราฟค่าเฉลี่ยองค์ประกอบคุณลักษณะส่วนบุคคล ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล ดังแสดงในภาพประกอบ 12

ภาพประกอบ 12 ค่าเฉลี่ยองค์ประกอบคุณลักษณะส่วนบุคคล ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล

จากภาพประกอบ 12 พบว่า ค่าเฉลี่ยองค์ประกอบคุณลักษณะส่วนบุคคล หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ย 2.84 และหลังการติดตามผลมีค่าเฉลี่ย 2.91 ซึ่งสูงขึ้นกว่าค่าเฉลี่ยก่อนการทดลองคือ 1.80 แสดงให้เห็นว่าโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมมีผลต่อการเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี องค์ประกอบคุณลักษณะส่วนบุคคลได้

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล พบว่า หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยของความซื่อตรงทางการศึกษาโดยรวมและทุกองค์ประกอบสูงกว่าก่อนการทดลอง ส่วนหลังการติดตามผล มีค่าเฉลี่ยของความซื่อตรงทางการศึกษาโดยรวมและทุกองค์ประกอบสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนหลังการติดตามผลมีค่าเฉลี่ยของความซื่อตรงทางการศึกษาโดยรวมและรายองค์ประกอบ ประกอบด้วย ค่านิยมทางศีลธรรมและคุณลักษณะส่วนบุคคลสูงกว่าก่อนการทดลอง และสูงกว่าหลังการทดลอง ยกเว้นค่านิยมทางสังคมที่หลังการติดตามผลมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าหลังการทดลองอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 20 ค่าพัฒนาการของความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี (n=12)

ความซื่อตรงทางการศึกษาของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	ค่าพัฒนาการ สัมพัทธ์ (%)
ค่านิยมทางศีลธรรม	2.11	2.57	51.68
ค่านิยมทางสังคม	1.74	2.77	81.75
คุณลักษณะส่วนบุคคล	1.80	2.84	85.95
รวม	1.88	2.73	75.89

จากตาราง 20 ค่าพัฒนาการสัมพัทธ์ของความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีโดยรวม พบว่า ผู้เข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมสามารถเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาโดยรวมได้ร้อยละ 75.89 และเมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบค่านิยมทางศีลธรรมมีค่าพัฒนาการสัมพัทธ์ร้อยละ 51.68 องค์ประกอบค่านิยมทางสังคม มีค่าพัฒนาการสัมพัทธ์ร้อยละ 81.75 และองค์ประกอบคุณลักษณะส่วนบุคคล มีค่าพัฒนาการสัมพัทธ์ร้อยละ 85.95 แสดงว่า องค์ประกอบด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลมีค่าพัฒนาการสัมพัทธ์สูงสุด รองลงมาคือ ค่านิยมทางสังคม และ ค่านิยมทางศีลธรรม

ตอนที่ 5 ข้อมูลเชิงคุณภาพของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

จากการดำเนินโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในระยะเริ่มต้น ระยะดำเนินการกลุ่มฝึกอบรม 14 ครั้ง ระยะสรุปผลการฝึกอบรม และระยะการติดตามผล ผู้วิจัยเก็บข้อมูลในช่วงระยะเวลาดังกล่าวด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมทั้ง 14 ครั้ง และการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview) กับกลุ่มตัวอย่างในช่วงเวลาหลังการติดตามผล ได้ผลการศึกษาเชิงคุณภาพ ดังนี้

5.1 ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ครั้งที่ 1 การปฐมนิเทศและการสร้างสัมพันธภาพ

ในการเริ่มต้นกลุ่ม พบว่า สมาชิกกลุ่มมีความกระตือรือร้น และให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมเป็นอย่างดี มีความกล้าที่จะทักทายกับเพื่อนใหม่ มีท่าทีผ่อนคลาย สนุกสนานเมื่อได้ทำกิจกรรมสร้างความคุ้นเคย แสดงความเข้าใจในบทบาทหน้าที่เมื่ออยู่ในกลุ่ม มีส่วนร่วมในการสร้างและยอมรับข้อตกลงของกลุ่มร่วมกัน แต่มีสมาชิกกลุ่ม 2-3 คน แสดงท่าทีกังวลเมื่อต้องแสดงความคิดเห็นต่อกลุ่ม ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกพูดถึงเรื่องความกังวลที่มีต่อการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมในครั้งนี้ ซึ่งสมาชิกกลุ่มที่มีท่าทีกังวล ได้กล่าวถึงความวิตกกังวลในเรื่องการบอกเล่าประสบการณ์เรื่องทฤษฎีทางการศึกษาทั้งของตนเองและผู้อื่น ว่าเป็นเรื่องที่น่าอาย และกังวลถึงอันตรายที่อาจจะเกิดตามมา ผู้วิจัยจึงอธิบายและขอความร่วมมือในเรื่องการรักษาความลับของกลุ่ม ชวนให้ทุกคนแสดงความคิดเห็นนอกเหนือใจ และแสดงความคิดเห็นในเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งสมาชิกทุกคนยินยอมให้ความร่วมมือและมีท่าทีที่ผ่อนคลายมากขึ้น สังเกตได้จากท่าทางที่เปิดเผย ใบหน้ายิ้มแย้ม และมีความตั้งใจเมื่อต้องแสดงความคิดเห็นในเชิงสร้างสรรค์

เมื่อบรรยายความหมายและองค์ประกอบของความเชื่อตรงทางการศึกษา ในใบความรู้ที่ 1 ผู้วิจัยพบว่า สมาชิกกลุ่มตั้งใจทำใบงานระดมสมอง Superhero สังเกตได้จากความกระตือรือร้นในการแสดงความคิดเห็นของสมาชิก การรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกคนอื่นโดยไม่ปฏิเสธหรือขัดขวาง การให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในเชิงสร้างสรรค์อย่างมุ่งมั่นใส่ใจ การเปิดโอกาสและกระตุ้นให้สมาชิกคนอื่นได้แสดงความคิดเห็นร่วมกัน เมื่อผู้วิจัยอธิบายเพิ่มเติมเรื่องทฤษฎีระดับขั้นทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก ในใบความรู้ที่ 2 พบว่า สมาชิกกลุ่มให้ความสนใจเป็นอย่างมาก สังเกตได้จากการตั้งใจอ่านใบความรู้ สอบถามเพิ่มเติมถึงระดับขั้นทางจริยธรรมในช่วงอายุต่าง ๆ และกล่าวว่าไม่เคยรู้มาก่อน ว่าเรื่องจริยธรรมมีระดับขั้นที่แตกต่างกันออกไป รวมถึงแสดงความคิดเห็นร่วมกันว่า สมาชิกกลุ่มควรจะอยู่ในระดับขั้นทางจริยธรรมระดับไหน

ในช่วงยุติกลุ่ม ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มสอบถามข้อสงสัยจากการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมในครั้งนี้ พบว่า สมาชิกกลุ่มมีความสนใจ และต้องการให้เกิดความเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาในระดับขั้นทางจริยธรรมของตนเองให้มีความเหมาะสมเพื่อนำไปใช้ในการเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษา โดยการถามถึงแนวทางการเสริมสร้างที่สามารถทำได้จริง และแสดงความคิดเห็นร่วมกันที่ทำให้เข้าใจได้ว่า สมาชิกกลุ่มเข้าใจความหมาย องค์ประกอบ และความสำคัญของการมีความเชื่อตรงทางการศึกษา รวมถึงเข้าใจในประโยชน์ของการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษา ตลอดจนเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ข้อตกลงของกลุ่ม

โครงสร้างของกลุ่ม กำหนดการ และรูปแบบ วิธีการที่จะนำมาใช้ในการดำเนินกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีด้วยกัน

ครั้งที่ 2 การเสริมสร้างจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์

ในการเริ่มต้นกลุ่ม พบว่า สมาชิกกลุ่มมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมครั้งที่ 2 สังเกตได้จาก การเข้าร่วมกลุ่มตรงต่อเวลา เตรียมความพร้อมด้วยการปิดโทรศัพท์ เก็บกระเป๋าเรียบร้อยก่อนจะถึงเวลาเริ่มต้นกลุ่ม ยิ้มแย้มแจ่มใส และสอบถามถึงกิจกรรมที่ต้องทำในกลุ่มครั้งนี้ด้วยความกระตือรือร้น เมื่อผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มแสดงความคิดเห็นร่วมกันถึงความจำเป็นของการมีความซื่อสัตย์ทางการศึกษาและการดำเนินชีวิต พบว่า สมาชิกกลุ่มแสดงความคิดเห็นอย่างมุ่งมั่น มีความพยายามในการตอบคำถาม มีการปรึกษาหารือกันภายในกลุ่ม และแสดงท่าทียอมรับความคิดเห็นที่เหมือนหรือแตกต่างของสมาชิกคนอื่น ด้วยการพยักหน้า ตั้งใจฟัง สบตาผู้พูด และพูดแสดงการยอมรับ และเมื่อผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มทำกิจกรรม “ทำ(ไม่)ได้” โดยให้สมาชิกกลุ่มเขียนตัวหนังสือที่กำหนดไว้ด้วยมือข้างที่ไม่ถนัดภายในเวลาที่กำหนด พบว่า สมาชิกกลุ่มตั้งใจทำไปงาน สังเกตได้จาก ไม่มีสมาชิกคนไหนลงมือเขียนตัวหนังสือในทันที แต่ใช้การจับปากกาอย่างระมัดระวังและเขียนด้วยท่าที่ตั้งใจ มีสมาชิก 1-2 คนที่แสดงท่าทีตั้งเครียด และเริ่มเขียนช้ากว่าสมาชิกคนอื่น จากนั้นผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มบอกความรู้สึกของตนเอง ก่อนเขียน ขณะเขียน และหลังจากเขียนเสร็จ ให้สมาชิกคนอื่นฟัง พบว่า สมาชิกกลุ่มแสดงความคิดเห็นอย่างตั้งใจ โดยสมาชิกผู้ฟังได้แสดงความเห็นอกเห็นใจและแสดงการยอมรับแก่สมาชิกผู้ที่มีความตั้งเครียด เพราะกังวลว่าจะเขียนได้ไม่สวย และร่วมรับรู้ความรู้สึกของสมาชิกกลุ่มคนอื่น ๆ เมื่อต้องตกอยู่ภายใต้สถานการณ์เดียวกัน ตลอดจนให้กำลังใจกันและกันเมื่อต้องทำในสิ่งที่คิดว่ายาก และต้องใช้ความพยายามมากกว่าปกติ

เมื่อผู้วิจัยอธิบายถึงพฤติกรรมที่เป็นความไม่ซื่อสัตย์ทางการศึกษา พบว่า สมาชิกกลุ่มมีความพยายามในการตอบคำถามในแบบบันทึกสถานการณ์ความไม่ซื่อสัตย์ทางการศึกษาที่เคยเผชิญ และเรียงลำดับความรุนแรงพร้อมทั้งอธิบายเพื่อโต้แย้งทางความคิดร่วมกันอย่างตั้งใจ สังเกตได้จากการให้ข้อคิดเห็นของสมาชิกที่เป็นไปในทางสร้างสรรค์ มีความพยายามในการถามคำถามที่ตนสงสัย ด้วยภาษาที่แสดงถึงความเห็นอกเห็นใจ ภายใต้บรรยากาศของความอบอุ่น เป็นมิตร จากนั้นผู้วิจัยใช้เทคนิคการหยุดยั้งพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม (Stopping Inappropriate Behavior) ด้วยการพูดกับตนเองในทางบวก (Positive self-talk) แทนที่จะพูดกับตนเองในทางลบ (Negative self-talk) ในเรื่องของพฤติกรรมที่ดีในด้านการเรียนการสอน โดยผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มจับคู่กันแต่ประโยคการพูดกับตนเองในทางบวก (Positive self-talk)

เกี่ยวกับพฤติกรรมที่เป็นความซื่อสัตย์ในการเรียนและการสอบ และนำเสนอให้สมาชิกคนอื่นฟัง จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า สมาชิกกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์ในทางบวกซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือกัน ในการฝึกฝนให้สมาชิกเกิดความคุ้นเคยในการพูดกับตนเองในทางบวกเพื่อหยุดยั้งพฤติกรรมที่เป็นความไม่ซื่อตรงทางการศึกษา มีการกล่าวชมเชย ในคำพูดหรือวิธีคิดที่ดีและควรนำไปปรับใช้ มีการกล่าวให้กำลังใจสมาชิกกลุ่มในการปรับเปลี่ยนวิธีคิดและพัฒนาความซื่อสัตย์ให้เกิดขึ้นได้ด้วยตนเอง

ในช่วงยุคกลุ่ม ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มพูดถึงจริยธรรม คุณธรรม หรือคติประจำใจ ที่สมาชิกยึดถือเป็นต้นแบบในด้านการศึกษา และช่วยกันสรุปถึงวิธีการสร้างพฤติกรรมความซื่อสัตย์ทางการศึกษาให้เกิดขึ้นในตนเอง พบว่า สมาชิกมีความกระตือรือร้น และมีความพยายามอย่าง มุ่งมั่นในการพูดถึงคติประจำใจของตน มีการแสดงความคิดเห็นโดยสามารถบอกถึงวิธีการสร้าง พฤติกรรมความซื่อสัตย์ทางการศึกษาให้เกิดขึ้นในตนเอง และมีความมุ่งมั่นใส่ใจในการนำแนวทาง สร้างความซื่อสัตย์ไปใช้นอกกลุ่มฝึกอบรม ด้วยการถามคำถามเพื่อความชัดเจนและบอกถึงวิธี นำความรู้ที่ได้ไปใช้นอกกลุ่มฝึกอบรม ด้วยท่าที่มุ่งมั่น ยิ้มแย้ม และให้กำลังใจซึ่งกันและกัน

ครั้งที่ 3 การเสริมสร้างhiriโอดัปะ

ในการเริ่มต้นกลุ่ม พบว่า สมาชิกกลุ่มมีความกระตือรือร้น และตั้งใจในการ เข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม สังเกตได้จากการเข้าร่วมกลุ่มตรงต่อเวลา ทักทายสมาชิกกลุ่มด้วยความยิ้มแย้ม แจ่มใส มีความพยายามในการร่วมกันทบทวนถึงเนื้อหาของการพัฒนาความซื่อสัตย์ทางการศึกษา และการพูดกับตนเองในทางบวกจากการฝึกอบรมในครั้งก่อน

เมื่อผู้วิจัยถามว่ารู้จักhiriโอดัปะหรือไม่ พบว่า สมาชิกกลุ่มทุกคนตอบว่า ไม่รู้จัก และมีท่าที่สงสัย สังเกตได้จาก สีหน้าท่าทาง การส่ายหน้า ขมวดคิ้ว และการพูดคุยกับ เพื่อนข้าง ๆ เกี่ยวกับhiriโอดัปะ ผู้วิจัยจึงอธิบายความหมายของhiriโอดัปะ ในใบความรู้ที่ 4 ว่า hiriโอดัปะ คือ การละอายและเกรงกลัวต่อบาปหรือผลของการกระทำผิด ประกอบด้วย hiri คือ การละอายต่อบาป ประกอบด้วยความละอายต่อการคิดชั่ว พูดชั่ว ทำชั่ว และ โอดัปะ คือ การเกรงกลัวต่อผลหรือภัยของบาปที่ได้กระทำ หมายถึง เกรงภัยของการคิดชั่ว พูดชั่ว และทำชั่วว่าจะมาถึงตน จากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่า สมาชิกกลุ่มมีความเข้าใจมากขึ้น ด้วยการแสดง ท่าที่ พยักหน้า พูดตอบรับในสิ่งที่ผู้วิจัยอธิบาย และพยายามตอบคำถามในการระดมสมอง เพื่อหาคำตอบว่าเหตุผลอะไรบ้าง ที่ทำให้คนเราแสดงพฤติกรรมที่ดี ที่ถูกต้อง ที่เป็นความซื่อสัตย์ และซื่อตรงทางการศึกษา ด้วยท่าที่ที่ตั้งใจ สามัคคีและให้ความร่วมมือกันภายในกลุ่ม มีการให้ความช่วยเหลือ ยอมรับในความคิดเห็นที่แตกต่าง และให้ข้อเสนอแนะเชิงสร้างสรรค์ภายในกลุ่ม

จากนั้นผู้วิจัยใช้เทคนิคทางจิตวิทยา คือ การประเมินตนเอง โดยให้สมาชิกกลุ่มทำแบบวิเคราะห์ตนเองด้านหิริโอตตัปปะ (ใบงานที่ 5) จากนั้นผู้วิจัยแปลผลคะแนน เพื่อให้สมาชิกได้ตรวจสอบและตระหนักรู้ว่าตนเองมีหิริโอตตัปปะ ที่เอื้อต่อการแสดงพฤติกรรมที่เป็นความซื่อสัตย์ทางการศึกษาอยู่ในระดับ พร้อมทั้งให้สมาชิกกลุ่มรายงานผลคะแนนของตน ผู้วิจัยสรุปให้สมาชิกกลุ่มทราบเพิ่มเติมถึงสาเหตุที่ทำให้คนเรามีหิริโอตตัปปะในตนเองนั่นคือ 1) เกรงจะทำให้วงศ์ตระกูลเสียชื่อเสียง 2) เกิดความอับอายต่อผู้มีอายุอ่อนกว่า 3) เกรงคำติฉินนินทาว่าเป็นคนไม่มีฝีมือในการทำมาหากิน และ 4) กลัวคนดูหมิ่นดูแคลนว่าเราก็มีความรู้ความสามารถ แต่ไม่สามารถทำได้ จากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่า สมาชิกกลุ่มให้ความสนใจและมีความตั้งใจในการทำแบบวิเคราะห์หิริโอตตัปปะ ด้วยการไม่พูดคุยกับสมาชิกคนอื่นในขณะที่ทำแบบวิเคราะห์ ตั้งใจฟังการแปลผลคะแนน และใช้การถามอย่างสนใจเพื่อให้ได้คำตอบเพิ่มเติมเกี่ยวกับเหตุผลที่คนเรามีหิริโอตตัปปะ จากนั้นผู้วิจัยใช้เทคนิคการจินตนาการด้านอารมณ์และเหตุผล โดยให้สมาชิกกลุ่มจินตนาการถึงวันที่ทุกคนไม่มีหิริโอตตัปปะทางด้านการศึกษาอีกแล้ว สมาชิกกลุ่มจะรู้สึกอย่างไร และจินตนาการในสิ่งตรงกันข้ามคือถ้าทุกคนมีหิริโอตตัปปะ และประพฤติปฏิบัติทางด้านการศึกษาในสิ่งที่ดี สมาชิกกลุ่มจะรู้สึกอย่างไร เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเข้าใจถึงความรู้สึกที่เกิดขึ้นและตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการมีหิริโอตตัปปะทางด้านการศึกษา แล้วให้สมาชิกแต่ละคนแลกเปลี่ยนให้สมาชิกกลุ่มได้ฟัง โดยผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มสังเกตอารมณ์ ความรู้สึกของผู้เล่า และแสดงท่าทางใส่ใจในคำพูดของผู้เล่า รวมทั้งยอมรับในวิธีคิดหรือความรู้สึกของสมาชิกคนอื่นที่อาจแตกต่างออกไปจากความคิดความรู้สึกของตนเอง อย่างไม่มีเงื่อนไข จากการสังเกตผู้วิจัยพบว่า สมาชิกกลุ่มสนใจและตั้งใจฟังในสิ่งที่สมาชิกคนอื่นอธิบาย มีท่าทีให้การยอมรับ เข้าใจใน ความสำคัญของการมีหิริโอตตัปปะ และร่วมรับรู้ความรู้สึกของทุกคน ดังที่สมาชิกกลุ่มคนหนึ่งว่า

“ถ้าถึงวันหนึ่งคนในมหาวิทยาลัยหรือในโลกนี้ไม่มีหิริโอตตัปปะ สังคมก็จะ
เลวร้ายมาก คุณค่าของงานวิชาการหรือคุณค่าของความเป็นมนุษย์ก็อาจจะถูก
ทำลายให้หมดไป”(สมาชิกกลุ่มคนที่ 7, แบบบันทึกการสังเกต, 11 มกราคม 2562)

จากนั้นผู้วิจัยใช้เทคนิควิธีการฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา คือ การใช้สถานการณ์จำลอง โดยให้สมาชิกกลุ่มจำลองเหตุการณ์ที่เป็นความไม่ซื่อตรงทางการศึกษา (ใบงานที่ 6) และผู้วิจัยใช้เทคนิคบทบาทสมมติ โดยให้สมาชิกแต่ละคนแสดงบทบาทสมมติเป็นผู้ที่อยู่ในสถานการณ์ดังกล่าว และแสดงพฤติกรรมตอบโต้ต่อสถานการณ์นั้นทั้งในรูปแบบของการยอมรับ

และการปฏิเสธ จากการสังเกตผู้วิจัยพบว่า สมาชิกกลุ่มให้ความร่วมมือในการแสดงบทบาทสมมติ เป็นอย่างดี สมาชิกบางคนอาจมีการเขินอายบ้าง แต่เพื่อนสมาชิกกลุ่มจะให้กำลังใจให้สามารถแสดงต่อจนจบได้ ในระหว่างการแสดง สมาชิกกลุ่มแสดงบทบาทสมมติด้วยท่าทีที่สนุกสนาน มีท่าทีผ่อนคลาย ยิ้มแย้ม เมื่อสิ้นสุดการแสดงบทบาทสมมติตามสถานการณ์จำลอง ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มแต่ละคนบอกถึงความรู้สึกและเหตุผลในการตัดสินใจเลือกแสดงพฤติกรรมเช่นนั้น และร่วมสรุปแนวทางวิธีการตอบโต้หากต้องพบกับสถานการณ์ในลักษณะเช่นนั้น ซึ่งสมาชิกกลุ่มมีความพยายามในการเรียนรู้วิธีการและเหตุผลในการแสดงออกของสมาชิกกลุ่มคนอื่น และมีการให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมหากต้องเผชิญกับสถานการณ์เช่นนั้น

ในช่วงยุคฝึกกลุ่ม ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปความรู้สึกและวิธีคิดแบบหิริโตนัปปะ ที่นำมาสู่การแสดงพฤติกรรมที่เป็นความละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิดทางด้านการศึกษา ตลอดจนสิ่งที่คาดหวังว่าสมาชิกกลุ่มจะนำไปใช้ประโยชน์นอกกลุ่มและในชีวิตประจำวัน จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า สมาชิกมองเห็นประโยชน์และความสำคัญของการมีหิริโตนัปปะ มีความสามารถแสดงพฤติกรรมที่บ่งบอกถึงการมีหิริโตนัปปะได้อย่างเหมาะสม มีความตั้งใจในการเสนอแนะ ให้ข้อมูลและวิธีการรับมือ นอกจากนี้สมาชิกกลุ่มยังตั้งใจที่จะนำแนวทางจากคนอื่นไปปรับใช้ในชีวิตของตนเองทั้งในด้านการศึกษาและการดำเนินชีวิตประจำวัน

ครั้งที่ 4 การเสริมสร้างการปฏิบัติตามระเบียบ

ในการเริ่มต้นกลุ่ม พบว่า สมาชิกกลุ่มมีความพร้อมและกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม สังเกตจาก การตรงต่อเวลา การปิดโทรศัพท์ และเตรียมเก็บอุปกรณ์ทุกอย่างไว้บริเวณที่เก็บของ เมื่อเริ่มต้นกลุ่มผู้วิจัยกล่าวทักทาย พูดคุยเรื่องทั่วไป และทบทวนเรื่องหิริโตนัปปะกับแนวทางการพัฒนาที่ได้รับจากการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมในครั้งที่ผ่านมา จากนั้นผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มผู้ที่เต็มใจเปิดเผยประสบการณ์ของตน เล่าถึงประสบการณ์ส่วนตัวที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดกฎ ระเบียบของมหาวิทยาลัย จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า เริ่มแรกสมาชิกยังไม่กล้าเปิดเผยประสบการณ์ของตนเอง แต่เมื่อผู้วิจัยกล่าวถึงเรื่องของการรักษาความลับภายในกลุ่มที่เป็นข้อตกลงร่วมกันของกลุ่ม สมาชิกกลุ่มมีท่าทีที่ผ่อนคลายลง และสมาชิกกลุ่มจำนวน 3 คน ยินดีที่จะเล่าเรื่องของตนเอง จากนั้นผู้วิจัยเชื่อมโยงว่าคนเราอาจทำในสิ่งที่ผิดต่อกฎหรือระเบียบของมหาวิทยาลัยได้ทั้งอย่างตั้งใจและไม่ตั้งใจ อาจเป็นเพราะการไม่รู้ หรือไม่ตระหนักถึงผลเสียที่จะตามมาจากการกระทำนั้น เพื่อกระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มได้เห็นถึงคุณค่าของการปฏิบัติตนตามกฎระเบียบเพื่อเป็นการยกระดับทางความคิดของตน

ผู้วิจัยใช้เทคนิควิธีการฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา ด้วยกิจกรรม เกม “การประมูลค่านิยม” (Values Auction) และให้สมาชิกกลุ่มอภิปรายร่วมกันเพื่อเป็นการสำรวจว่าสมาชิกกลุ่มแต่ละคนมีค่านิยมของตนเองอย่างไร และให้ความสำคัญแก่ค่านิยมนั้นอย่างไร จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่าสมาชิกกลุ่มให้ความร่วมมืออย่างดีในการทำกิจกรรม และมีความกระตือรือร้นในการประมูลค่านิยมที่ตนเองต้องการ และตั้งใจฟังเมื่อสมาชิกกลุ่มคนอื่นบอกเล่าถึงการให้ความสำคัญกับค่านิยมที่แตกต่างกัน ด้วยท่าทีที่เหมาะสม และให้การยอมรับสมาชิกคนอื่นอย่างไม่มีเงื่อนไข จากนั้นผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มแลกเปลี่ยนค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบทางการศึกษา การกระทำผิดต่อกฎระเบียบนั้นและวิธีการแก้ไข พบว่า สมาชิกกลุ่มมีความกระตือรือร้นในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ตั้งใจฟังเพื่อสมาชิกคนอื่นเล่าเรื่องราว มีท่าทีการตอบรับที่เหมาะสม ให้การยอมรับในความคิดของสมาชิกคนอื่นที่แตกต่างไปจากตน และให้กำลังใจแก่สมาชิกกลุ่มคนอื่น จากนั้นผู้วิจัยอธิบาย ทฤษฎี A-B-Cs และการโต้แย้งความคิด ความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผล เพื่อให้สมาชิกกลุ่มตระหนักถึงความคิดความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผลที่ส่งผลต่อการตัดสินใจกระทำผิดด้านการศึกษา และให้ข้อมูลเพิ่มเติมเรื่องกฎระเบียบด้านการศึกษาของมหาวิทยาลัย พบว่า สมาชิกกลุ่มให้ความสนใจในการเรียนรู้เรื่องความคิดความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผล สังเกตได้จาก ความพยายามในการตอบคำถามและถามคำถามเพื่อความเข้าใจที่มากขึ้น การตั้งใจอ่านใบความรู้ที่ 6 และตั้งใจทำกิจกรรมในสถานการณ์จำลอง (ใบงานที่ 8) เพื่อวิเคราะห์และโต้แย้งทั้งทางบวกและทางลบต่อสถานการณ์จำลองนั้น นอกจากนี้ สมาชิกกลุ่มยังมีความกระตือรือร้นในการร่วมแสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนแนวทางเพื่อนำความรู้เรื่องการโต้แย้งความคิดความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผล ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตด้านการศึกษา และการใช้ชีวิตประจำวัน สังเกตได้จากสมาชิกกลุ่มทุกคนมีความพร้อมที่จะแสดงความคิดเห็นของตนโดยไม่ปฏิเสธที่จะให้ความคิดเห็นก่อนหรือหลัง แสดงการตอบสนองด้วยท่าทีที่เหมาะสม เมื่อสมาชิกกลุ่มคนอื่นแสดงความคิดเห็น มีการให้ข้อเสนอแนะ ข้อมูล และให้กำลังใจ

ในช่วงยุคกลุ่ม ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันทบทวนวิธีการเปลี่ยนแปลงความคิดความเชื่อให้สมเหตุสมผล จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า สมาชิกกลุ่มมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถปฏิบัติตามได้ตามกฎ ระเบียบ รวมทั้งสมาชิกกลุ่มสามารถบอกวิธีการเปลี่ยนแปลง และการแผ่ขยายแนวคิดหรือวิธีการนี้ไปยังบุคคลใกล้เคียง เพื่อให้มีความคิดความเชื่อที่เหมาะสมและส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรมที่ถูกต้องตามกฎระเบียบทางการศึกษา นอกจากนี้ยังมีการให้ข้อเสนอแนะ ให้ข้อมูลเพิ่มเติม และให้กำลังใจกับสมาชิกกลุ่มทุกคน

ครั้งที่ 5 การเสริมสร้างการยึดมั่นในความถูกต้อง

ในการเริ่มต้นกลุ่ม พบว่า สมาชิกมีการเตรียมพร้อมตนเองก่อนเข้าร่วมกลุ่ม ฝึกอบรวม ด้วยการเข้าร่วมกลุ่มอย่างตรงต่อเวลา แต่งกายสุภาพเหมาะสม มีความกระตือรือร้น ยิ้มแย้มแจ่มใส ทักทายสมาชิกกลุ่ม นอกจากนี้สมาชิกกลุ่มยังมีความพยายามในการร่วมกัน ทบทวนข้อตกลง หรือกฎ ระเบียบด้านการศึกษา และทฤษฎี A-B-C ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกลุ่ม ฝึกอบรวมในครั้งที่ผ่านมา จากนั้นผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มสำรวจความคิดเห็นของตนเองที่มีต่อการ ศึกษา เพื่อให้มองเห็นทัศนคติของตน แล้วเปิดคลิปวิดีโอที่สมาชิกกลุ่มได้ชม จากการสังเกต ของผู้วิจัย พบว่า สมาชิกกลุ่มให้ความสนใจในการทำกิจกรรม สังเกตจาก ความพยายามใน การแสดงความคิดเห็น การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับประโยค “ใคร ๆ ก็ทำกัน” มีการร่วมแบ่งปันประสบการณ์ด้วยความกระตือรือร้น และให้การยอมรับในเรื่องราวของสมาชิกกลุ่ม อย่างไม่มีเงื่อนไข

ผู้วิจัยถามสมาชิกกลุ่มเรื่องปัญหาทางการศึกษาที่มีอยู่ของแต่ละคน โดยใช้ เทคนิคคำถามปฎิหารย์ เพื่อกระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มเปิดใจยอมรับและเข้าใจในตนเองอย่างแท้จริง โดยผู้วิจัยถามสมาชิกกลุ่มว่า “ถ้าพรุ่งนี้เช้า มีปาฏิหารย์เกิดขึ้น ปัญหาทางการศึกษาของเรานี้ที่มีอยู่ เกิดอันตรายหายไปในช่วงคืน สมาชิกกลุ่มจะรู้ได้อย่างไรว่าปัญหานั้นได้หมดไปแล้ว และจะมีอะไรแตกต่างไปจากเดิม” จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า สมาชิกกลุ่มให้ความร่วมมือ และให้ความสนใจในการทำกิจกรรมอย่างดี สังเกตได้จากการหลับตา และจินตนาการถึงสิ่งที่ผู้วิจัยถาม ด้วยสีหน้าที่มีรอยยิ้ม และท่าทางที่พึงพอใจ ความกระตือรือร้นในการบอกเล่าเรื่องราว ให้สมาชิกกลุ่มฟัง และความพยายามในการให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างสร้างสรรค์ จากนั้นผู้วิจัย ให้สมาชิกกลุ่มเขียน “สิ่งสำคัญที่สุดในชีวิต 5 สิ่ง ที่มีความหมายต่อชีวิตและควรต้องยึดมั่น เพื่อความถูกต้องในด้านการศึกษา” พบว่า สมาชิกกลุ่มใช้ความมุ่งมั่นและตั้งใจในการเขียน สังเกตจาก ไม่มีการพูดคุยกันในขณะที่เขียนคำตอบ มีท่าทางใช้ความคิด และอ่านทบทวนในสิ่งที่ตนเองเขียน สมาชิกกลุ่มใช้ความพยายามในการอธิบายเหตุผลของการเลือกสิ่งสำคัญของตน ให้กลุ่มรับรู้ โดยผู้วิจัยอธิบายเพิ่มเติมว่า คนเรามีอิสระในการเลือกและตัดสินใจให้ความสำคัญกับ สิ่งใดสิ่งหนึ่ง รวมไปถึงการเลือกที่จะยึดมั่นในความถูกต้องทางด้านการศึกษา สิ่งที่เราเลือกจะเป็น สิ่งสะท้อนตัวตน วิถีคิด การให้ความหมายของชีวิต และสะท้อนให้เห็นถึงคุณค่าที่สมาชิกกลุ่มมีอยู่ในตนเอง สังเกตได้ว่า สมาชิกกลุ่มให้ความสนใจ ให้การตอบรับในท่าทีที่เหมาะสม โดยใช้การฟัง อย่างตั้งใจ พยักหน้า สบตา และยอมรับในการตัดสินใจเลือกของเพื่อนสมาชิกอย่างไม่มีเงื่อนไข รวมถึงมีความกระตือรือร้นในการจับคู่ทำกิจกรรมด้วยการหาวิธีการพูดหรือการแสดงออกอย่าง

ยึดมั่นในความถูกต้องเพื่อตอบโต้ต่อสถานการณ์จำลองที่ผู้วิจัยกำหนดให้ (ใบงานที่ 10) สังเกตได้ว่า สมาชิกมีความพยายามในการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่คู่กิจกรรมของตนในเชิงสร้างสรรค์ ไม่พูดในสิ่งที่ทำร้ายความรู้สึกเพื่อน โดยพูดถึงในสิ่งที่ดีก่อนแล้วจึงพูดถึงสิ่งที่ต้องส่งเสริมให้เข้มแข็งขึ้น ด้วยท่าทางและน้ำเสียงที่เป็นมิตร มีความจริงใจ และรับฟังอย่างเห็นอกเห็นใจ

ในช่วงยุคกลุ่ม ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้ และแนวทางการนำไปใช้ในด้านการศึกษาและในการใช้ชีวิตประจำวัน จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า สมาชิกกลุ่มสามารถเปิดเผยได้ถึงความตั้งใจในการปฏิบัติที่ยึดมั่นในความถูกต้องของตน มีความพยายามในการแสดงความคิดเห็น มีการให้ข้อเสนอแนะแก่สมาชิกกลุ่มเพื่อนำไปปรับใช้ได้ดีขึ้น แต่มีสมาชิก 1 คน มีท่าทางกังวลโดยให้เหตุผลว่า การยึดมั่นในความถูกต้อง บางครั้งบางสถานการณ์ ก็อาจมีความเสี่ยง และอาจทำไม่ได้ผลอย่างที่ตั้งใจไว้ ผู้วิจัยจึงขอให้สมาชิกกลุ่มให้ความสำคัญกับวัตถุประสงค์และความตั้งใจ ผลที่ได้ถือเป็นประโยชน์ที่ตามมา สมาชิกกลุ่มที่นั่งใกล้เพื่อน สัมผัสมือเพื่อให้กำลังใจ จากนั้นสมาชิกกลุ่ม 1 คน อาสาสมัครอ่านพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ในตอนท้ายใบความรู้ที่ 7 เพื่อเป็นการเน้นย้ำเรื่องของการยึดมั่นในความถูกต้อง สมาชิกให้ความสนใจ ซาบซึ้ง และเกิดกำลังใจที่จะพัฒนาการยึดมั่นในความถูกต้องของตนเอง สังเกตได้จากสีหน้าท่าทาง และการที่ทุกคนยกมือไหว้หลังจากที่อาสาสมัครอ่านพระบรมราโชวาทจบ

ครั้งที่ 6 การเสริมสร้างความรับผิดชอบ

ในการเริ่มต้นกลุ่ม พบว่า สมาชิกกลุ่มมีความกระตือรือร้น และตั้งใจในการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม สังเกตได้จากการเข้าร่วมกลุ่มตรงต่อเวลา ยิ้มแย้มแจ่มใสทักทายสมาชิกกลุ่ม นอกจากนี้สมาชิกกลุ่มยังมีความพยายามในการร่วมกันทบทวนเนื้อหาของการยึดมั่นในความถูกต้องที่ได้รับจากการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมในครั้งที่ผ่านๆ มา จากนั้นผู้วิจัยใช้เทคนิคทางจิตวิทยา คือ การประเมินตนเอง โดยให้สมาชิกกลุ่มทำแบบวิเคราะห์ตนเองด้านความรับผิดชอบทางการศึกษา (ใบงานที่ 11) เมื่อสรุปผลการประเมินแล้วให้สมาชิกกลุ่มแลกเปลี่ยนกันถึงเหตุผลที่ให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบแต่ละเรื่องในระดับที่ต่างกัน จากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่า สมาชิกกลุ่มให้ความสนใจและมีความตั้งใจในการทำแบบวิเคราะห์ตนเองด้านความรับผิดชอบทางการศึกษา ด้วยการไม่พูดคุยกับสมาชิกคนอื่นในขณะที่ทำแบบวิเคราะห์ ตั้งใจแปลผลคะแนน ใช้การฟังอย่างตั้งใจในขณะที่สมาชิกกลุ่มคนอื่นอธิบาย และใช้การถามอย่างสนใจเพื่อให้ได้คำตอบเพิ่มเติมเกี่ยวกับเหตุผลที่เราให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบที่แตกต่างกันไป

ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มเล่าให้ทุกคนฟังเรื่องเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง การศึกษาในระยะสั้น ระยะยาว และอุปสรรคในการไปให้ถึงเป้าหมายนั้น จากการสังเกตของ ผู้วิจัย พบว่า สมาชิกกลุ่มมีความพยายามในการเล่าเรื่องด้วยความกระตือรือร้น ด้วยการที่สมาชิก กลุ่มทุกคนใช้เวลาประมาณ 1-2 นาที ในการเตรียมเรื่องที่จะเล่าและจดเป็นหัวข้อไว้ในกระดาษ จากนั้นผู้วิจัยใช้เทคนิคการสอน (Teaching) เรื่องระบบ WDEP เพื่อให้สมาชิกกลุ่มนำมา ประยุกต์ใช้ในการวางแผนเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบด้วยตนเอง สมาชิกกลุ่มให้ความสนใจใน การเรียนรู้เรื่องระบบ WDEP เป็นอย่างมาก สังเกตได้จาก การใช้ความร่วมมือในการหาวิธีจัดการ กับปัญหาที่สมาชิกผู้เป็นอาสาสมัครเล่าให้กลุ่มฟัง การใช้ความพยายามเพื่อเสนอแนะแนวทาง และให้ข้อมูลเพิ่มเติม รวมทั้งมีความกระตือรือร้นในการระบุความตั้งใจของตนในแบบฟอร์มระบบ WDEP (ใบงานที่ 12) สังเกตได้จาก ท่าทีที่ตั้งใจ สมาชิกกลุ่มบางคนใช้เวลาในการเขียน ใบงานของตน พร้อมทั้งบอกว่ามีหลายเรื่องที่ยากวางแผน จากนั้นสมาชิกกลุ่มนำเสนอความตั้งใจ ของตนเองให้สมาชิกกลุ่มคนอื่นฟัง พบว่า สมาชิกกลุ่มสนใจและตั้งใจฟังสิ่งที่เพื่อนสมาชิก นำเสนอ มีท่าทีจดจ่อ มีการให้ความช่วยเหลือ ให้ข้อเสนอแนะ แสดงความคิดเห็น และให้กำลังใจ แก่เพื่อนสมาชิกด้วยการแสดงความรู้สึกผ่านภาษาท่าทางและการใช้คำพูดอย่างถูกต้อง เหมาะสม

ในช่วงยุติกลุ่ม ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้ และแนวทางการนำไปใช้ในด้านการศึกษาและในชีวิตประจำวัน จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า สมาชิกกลุ่ม มีความมุ่งมั่น ตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ในด้านการศึกษาของตนด้วยความเอาใจใส่ เพื่อให้สำเร็จ ตามเป้าหมายโดยไม่คำนึงถึงประโยชน์ส่วนตัวเพียงอย่างเดียว สามารถบอกวิธีนำสิ่งที่ได้รับ ไปใช้ได้อย่างสร้างสรรค์ มีความกระตือรือร้น สามารถบอกวิธีการนำระบบ WDEP ไปประยุกต์ใช้ เพื่อพัฒนาความรับผิดชอบทางการศึกษาของตนเองได้อย่างหลากหลาย อย่างเป็นระบบ และ เป็นขั้นเป็นตอน นอกจากนี้สมาชิกกลุ่มยังให้การเสนอแนะข้อคิดเห็น และมีการตอบสนองต่อผู้อื่น ด้วยท่าทีที่เหมาะสมเมื่อสมาชิกกลุ่มคนอื่นแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกันออกไป

ครั้งที่ 7 การเสริมสร้างจิตสำนึกที่ดี

ในการเริ่มต้นกลุ่ม พบว่า สมาชิกกลุ่มให้ความร่วมมือและมีความกระตือรือร้น ในการทำกิจกรรม ด้วยการมาถึงสถานที่จัดกิจกรรมกลุ่มฝึกอบรมตรงต่อเวลาเวลา แสดงท่าที ที่ผ่อนคลาย ยิ้มแย้ม บอกเล่าถึงการนำระบบ WDEP ไปใช้และเผยแพร่ความรู้ให้กับเพื่อนที่อยู่ นอกกลุ่ม และให้ความสนใจเมื่อผู้วิจัยอธิบายถึงสถานการณ์แบบกลืนไม่เข้าคายไม่ออก หรือที่เรียกว่า Dilemma ด้วยการตั้งใจฟัง และสอบถามเพิ่มเติมในข้อสงสัย

ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มระบุสถานการณ์ทฤษฎีทางการศึกษาที่เป็นกรณีของการกลืนไม่เข้าคายนี้ออก ที่สมาชิกกลุ่มเคยพบเห็นหรือมีส่วนร่วม ในแบบบันทึกสถานการณ์ (ใบงานที่ 13) และรายงานผลการบันทึกให้สมาชิกกลุ่มฟัง จากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่า สมาชิกกลุ่มได้เรียนรู้ซึ่งกันและกัน ให้การรับฟังเรื่องราวของสมาชิกคนอื่น ๆ ด้วยความตั้งใจ ใช้การแสดงความคิดเห็นเชิงบวก ให้การยอมรับในทุกสถานการณ์และการตัดสินใจของสมาชิกกลุ่มคนอื่น อย่างไม่มีเงื่อนไข จากนั้นผู้วิจัยใช้เทคนิคการจำลองสถานการณ์ให้สมาชิกกลุ่มเลือกสถานการณ์ขึ้นมา 1 สถานการณ์ และให้สมาชิกกลุ่มผู้เป็นเจ้าของเรื่องแสดงบทบาทสมมติตามเหตุการณ์นั้น ผู้วิจัยพบว่า สมาชิกกลุ่มให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ด้วยการร่วมแสดงในบทบาทที่เพื่อนสมาชิกกำหนดให้โดยไม่เกียจคร้าน และมีความตั้งใจในการแสดงบทบาทตามสถานการณ์นั้น หลังจากการแสดงบทบาทสมมติเสร็จสิ้น ผู้วิจัยใช้เทคนิคการพูดได้ตอบด้วยตนเอง โดยให้สมาชิกกลุ่มแต่ละคนถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกของตนที่มีต่อสถานการณ์จำลองนั้นไปยังนิ้วหัวแม่มือทั้ง 2 ข้าง แล้วให้พูดได้ตอบกัน จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า สมาชิกกลุ่มให้ความร่วมมือและกระตือรือร้น ในการพูดได้ตอบกับตนเอง สังเกตได้จากการที่สมาชิกกลุ่มมีความพยายามในการได้ตอบ แสดงความคิดเห็นที่ขัดแย้งของตนเอง มีท่าทีที่ผ่อนคลาย หัวเราะสนุกสนาน เมื่อได้เป็นผู้พูด และเมื่อได้เป็นผู้ฟังการพูดได้ตอบตนเองของสมาชิกกลุ่มคนอื่น และมีความพยายามในการตั้งใจเขียนสรุปพฤติกรรมที่อยากแสดงออกต่อสถานการณ์จำลอง (ใบงานที่ 14) ด้วยการแสดงสีหน้าที่มุ่งมั่นตั้งใจ ให้ความช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกกลุ่มคนอื่น ๆ ถ้ามองถึงข้อเสนอแนะจากผู้วิจัย และมีการตอบสนองด้วยท่าทีที่เหมาะสมเมื่อมีการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกันในการนำเสนอแนวคิดของแต่ละคน

ในช่วงยุคกลุ่ม ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้ และแนวทางการนำไปใช้ในด้านการศึกษาและในชีวิตประจำวัน จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า สมาชิกกลุ่มแสดงพฤติกรรมที่เป็นความพยายามในด้านการเรียน การสอบ และมีความพยายามในการป้องกันแก้ไขปัญหาการทฤษฎีที่เกิดขึ้น รวมถึงสามารถบอกวิธีนำไปใช้ได้อย่างสร้างสรรค์ มีความกระตือรือร้น สนุกสนาน มีสีหน้ายิ้มแย้ม ภายใต้การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ด้วยการให้ข้อมูลเพิ่มเติมให้ข้อเสนอแนะแก่เพื่อนสมาชิก และให้กำลังใจกันด้วยคำพูดที่เหมาะสม

ครั้งที่ 8 การเสริมสร้างการพึ่งตนเอง

ในการเริ่มต้นกลุ่ม พบว่า สมาชิกกลุ่มเตรียมพร้อมเพื่อเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม ด้วยการเข้าร่วมกลุ่มตรงต่อเวลา แต่งกายสุภาพเหมาะสม มีความกระตือรือร้น ยิ้มแย้มแจ่มใส ทักทายสมาชิกกลุ่ม นอกจากนี้สมาชิกกลุ่มยังร่วมกันทบทวนเนื้อหาของการพัฒนาจิตสำนึกที่ดี

ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมในครั้งที่ผ่านมา จากนั้นผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มแบ่งกลุ่มทำกิจกรรม “ต้นไม้แห่งชีวิต” โดยให้สมาชิก 1 คนในแต่ละกลุ่มเป็นผู้วาดรูปต้นไม้ตามคำบอกของเพื่อนในกลุ่ม โดยต้องไม่บอกชื่อชนิดของต้นไม้ ภายในเวลา 3 นาที จากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่า สมาชิกกลุ่มมีความกระตือรือร้นและมุ่งมั่นในการทำกิจกรรม มีปฏิสัมพันธ์เชิงบวกกับเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม ด้วยสีหน้ายิ้มแย้มท่าทางผ่อนคลาย พูดจาหยอกล้อเพื่อนสมาชิกกลุ่มอื่น โดยตลอดการทำกิจกรรมนี้สมาชิกกลุ่มทุกคนสนุกสนาน หัวเราะด้วยความชื่นชอบในกิจกรรม และใช้ความพยายามในการอธิบายความรู้สึกขณะที่ไม่สามารถพึ่งพาตัวเองได้

ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มทบทวนทฤษฎีบุคคลิกภาพ A-B-Cs (The A-B-C theory) แล้วใช้เทคนิคการโต้แย้งความเชื่อที่ผิด โดยให้สมาชิกกลุ่มฝึกการโต้แย้งความเชื่อตามแบบฟอร์มการพึ่งพาตนเอง (REBT Self-Help Form) (ใบงานที่ 16) ตามลำดับขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 A: อธิบายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ขั้นที่ 2 B: ระบุอารมณ์ทางลบที่ไม่เป็นผลดีกับตนเอง ขั้นที่ 3 C: ระบุความคิดความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผล ขั้นที่ 4 D: ฝึกการโต้แย้งความคิดความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผล ขั้นที่ 5 E: ระบุความคิดความเชื่อที่ดี และ ขั้นที่ 6 F: ระบุอารมณ์ใหม่ทางลบที่เป็นผลดี จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า สมาชิกมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการทำกิจกรรม ด้วยการสนใจและตั้งใจฟัง เมื่อผู้วิจัยอธิบายแต่ละขั้นตอน สมาชิกกลุ่มมีความพยายามในการถามเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้อง มีการให้ความช่วยเหลือสมาชิกกลุ่มคนอื่นด้วยความกระตือรือร้น ให้การอธิบายเพิ่มเติม และให้การเสนอแนะข้อมูลที่ต้องการ ภายใต้บรรยากาศที่อบอุ่น เป็นมิตร และปลอดภัย ด้วยการให้กำลังใจกันและกัน

ในช่วงยุติกลุ่ม ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มเปิดเผยความรู้สึกของตนเอง และสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกิจกรรม พบว่า สมาชิกกลุ่มเห็นความสำคัญและสามารถช่วยเหลือตนเองในด้านการศึกษาได้ อีกทั้งยังให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเป็นอย่างดี มีสมาชิกกลุ่มบางคนบอกว่ากิจกรรมนี้มีขั้นตอนที่เข้าใจยาก แต่เมื่อใช้ความพยายามและได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนในกลุ่มก็ทำให้เข้าใจได้มากขึ้น เห็นได้ว่าสมาชิกมีความเชื่อมั่นในกลุ่มฝึกอบรม และกล้าจะเปิดเผยความคิดเห็นทั้งในด้านบวกและด้านลบของตนด้วยความรู้สึกปลอดภัย

ครั้งที่ 9 การเสริมสร้างความภาคภูมิใจในตนเอง

ในการเริ่มต้นกลุ่ม พบว่า สมาชิกกลุ่มมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม ด้วยการมาถึงสถานที่จัดกิจกรรมตรงต่อเวลา แต่งกายสุภาพ เหมาะสมกับการทำกิจกรรม ทักทายสมาชิกกลุ่มด้วยสีหน้ายิ้มแย้ม และมีความพยายามในการช่วยกันทบทวนเนื้อหาของการพึ่งพาตนเองที่ได้รับจากการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมในครั้งที่ผ่านมา จากนั้นผู้วิจัยใช้เทคนิคการประเมิน

ตนเอง โดยให้สมาชิกกลุ่มทำแบบประเมินความภาคภูมิใจในตนเอง (ใบงานที่ 17) จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า สมาชิกกลุ่มให้ความร่วมมือในการประเมินตนเอง และสามารถให้ข้อมูลสำหรับการประเมินตนเองได้ มีท่าทีที่ผ่อนคลาย สังเกตได้จากการยิ้มแย้ม และพูดคุยออกสื่อเพื่อนในระหว่างทำใบงาน

ผู้วิจัยใช้เทคนิค “เกม” I am me. (ใบงานที่ 18) ด้วยการให้สมาชิกกลุ่มละ 3 คน ทำกิจกรรมด้วยการใช้ปากกาสีที่แตกต่างกัน ในการเลือกวง “วลี” ที่ตรงกับลักษณะของตนและทำให้ตนภาคภูมิใจ โดยเลือกทีละคนจบครบทั้ง 30 คำ แล้วเขียนลักษณะที่ตนเองเลือกไว้ในใบงาน แล้วนำเสนอต่อกลุ่ม จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า สมาชิกมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม โดยพยายามที่จะมองหาและเลือกวลีที่ตนเองต้องการอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้สมาชิกกลุ่มยังมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวกกับเพื่อนสมาชิก ด้วยการแสดงท่าทีที่ผ่อนคลาย ด้วยการพูดคุยออกสื่อกับเพื่อนสมาชิกคนที่ต้องการเลือกวลีเดียวกับตน มีเสียงหัวเราะสนุกสนาน และสีหน้ายิ้มแย้มตลอดการทำกิจกรรม จากนั้นผู้วิจัยใช้เทคนิคการอยู่กับความรู้สึก ด้วยการให้สมาชิกกลุ่มนั่งในท่าที่สบายหลับตาให้รู้สึกผ่อนคลาย จากนั้นผู้วิจัยพูดคุยกับสมาชิกกลุ่มว่า “ให้สมาชิกกลุ่มจินตนาการถึงเรื่องราวที่ทำให้เราเลือก “วลี” แรกเพราะคิดว่าตรงกับลักษณะนิสัยของเรา” โดยผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มสัมผัสกับความรู้สึกเป็นสุข ทบทวนถึงเรื่องราวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หลังจากนั้นให้สมาชิกกลุ่มค่อย ๆ ลืมตา และร่วมแบ่งปันประสบการณ์ความรู้สึกที่ได้สัมผัสถึงความภาคภูมิใจในตนเอง จากประสบการณ์ของตน จากการสังเกตผู้วิจัยพบว่า สมาชิกกลุ่มให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม สังเกตได้จาก การนั่งในท่าที่ผ่อนคลาย การหลับตาและมีสมาธิอยู่กับจินตนาการของตนเอง นอกจากนี้สมาชิกกลุ่มยังใช้ความพยายามในการบอกเล่าเพื่อแบ่งปันประสบการณ์ความรู้สึกที่ตนได้สัมผัสให้กับเพื่อนสมาชิก ด้วยการเปิดเผยความรู้สึกของตัวเอง มีสมาชิกกลุ่มบางคนน้ำตาไหลในช่วงเวลาที่เล่าเรื่องราวของตนเอง พร้อมทั้งให้เหตุผลว่าเป็นเพราะรู้สึกภาคภูมิใจกับสิ่งที่เขาได้ทำเพื่อครอบครัว ทั้งนี้สมาชิกกลุ่มมีการร่วมรับรู้และเข้าใจในความรู้สึกของเพื่อนสมาชิก สังเกตได้จากการพูดชื่นชม การให้กำลังใจ และการสัมผัสไหล่ของสมาชิกที่ร้องไห้อย่างอ่อนโยน จากนั้นผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันบอกถึงการนำลักษณะของ “วลี” นั้นไปใช้ดำเนินชีวิตในมหาวิทยาลัย เพื่อพัฒนาความภาคภูมิใจให้เกิดขึ้นในตนเอง

จากนั้นผู้วิจัยใช้เทคนิคกิจกรรม “เขียนจดหมายให้ตัวเอง” (ใบงานที่ 19) โดยให้สมาชิกกลุ่มเขียนจดหมายเพื่อเล่าให้ตนเองในอนาคตได้อ่านถึงคุณลักษณะในทางบวกหรือข้อดีของตนเองที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ในด้านการศึกษา ที่นำมาซึ่งความภาคภูมิใจในตนเอง และเป็นสิ่งที่สมาชิกพยายามที่จะรักษาข้อดีหรือคุณลักษณะที่ดีนั้นไว้ให้คงอยู่ตลอดไป และให้แลกเปลี่ยนกัน

อ่านในกลุ่ม จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า สมาชิกกลุ่มมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการทำกิจกรรม ด้วยการเขียนจดหมายอย่างมีสมาธิ ไม่มีการพูดคุยหยอกล้อกัน และจดหมายหลายฉบับมีพื้นที่ การเขียนเกือบเต็มหน้ากระดาษ สมาชิกกลุ่มมีการชื่นชม ให้กำลังใจ พุดขอขอบคุณเพื่อนสมาชิก สำหรับการแบ่งปันเรื่องราวและความรู้สึกที่ดี รวมถึงข้อเสนอแนะแนวทางที่ดีที่สามารถนำไปปรับใช้ ในการดำเนินชีวิตด้านการศึกษาด้วยตนเองได้

ในช่วงยุคกลุ่ม ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้ และแนวทางการนำไปใช้เพื่อสร้างคุณค่าและความภาคภูมิใจให้กับตนเอง จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า สมาชิกกลุ่มสามารถพัฒนาความภาคภูมิใจในตนเองได้ และให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม ด้วยการเสนอแนะแนวทางที่หลากหลาย ด้วยท่าทางที่มุ่งมั่น ใฝ่ใจ มีความพยายามในการแสดง ความคิดเห็น และให้ข้อมูล ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ภายใต้บรรยากาศของกลุ่มที่อบอุ่น จริงใจ และ ให้การยอมรับแก่สมาชิกผู้ที่มีความเห็นต่างอย่างไม่มีเงื่อนไข

ครั้งที่ 10 การเสริมสร้างการหยั่งรู้ถึงผลในอนาคต

ในการเริ่มต้นกลุ่ม พบว่า สมาชิกกลุ่มมีความกระตือรือร้น และตั้งใจในการเข้าร่วม กลุ่มฝึกอบรม สังเกตได้จากการเข้าร่วมกลุ่มตรงต่อเวลา ยิ้มแย้มแจ่มใสทักทายสมาชิกกลุ่ม นอกจากนี้สมาชิกกลุ่มยังมีความพยายามในการร่วมกันทบทวนเนื้อหาของการพัฒนา ความภาคภูมิใจในตนเองที่ได้รับจากการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมในครั้งที่ผ่านมา จากนั้นผู้วิจัย เล่าเรื่องราวจากสถานการณ์จริง (ใบความรู้ที่ 15) เป็นเรื่องราวจากข่าวของบุคคลที่ได้รับผลจาก การปฏิบัติตนทางการศึกษาอย่างไม่ถูกต้อง ซึ่งสมาชิกกลุ่มให้ความสนใจในเรื่องราวสถานการณ์ จริงเป็นอย่างมาก เห็นได้จากการตั้งใจฟังอย่างจดจ่อในเนื้อหาที่ผู้วิจัยเล่า แสดงสีหน้าท่าทาง จริงจัง มีความพยายามในการแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกที่มีต่อเหตุการณ์ดังกล่าว พยายาม ให้ข้อมูลเพิ่มเติมในเรื่องที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยใช้เทคนิคสถานการณ์จำลอง โดยให้สมาชิก แบ่งกลุ่มละ 4 คนเพื่อแสดง บทบาทสมมุติ กลุ่มละ 1 สถานการณ์ ที่ระบุไว้ในใบงาน (ใบงานที่ 20) เรียงลำดับไปที่ละกลุ่มจน ครบทั้ง 3 กลุ่ม พบว่า สมาชิกกลุ่มมีความกระตือรือร้น และให้ความร่วมมือในการแสดงบทบาท สมมุติ บางคนอาจแสดงการเขินอายบ้าง แต่ก็สามารถแสดงได้จนจบตามที่วางแผนการแสดงไว้ สมาชิกกลุ่มมีท่าทีผ่อนคลาย หัวเราะ สนุกสนาน ในระหว่างที่แสดง และชมการแสดงบทบาท สมมุติจากกลุ่มอื่น เมื่อสิ้นสุดการแสดงบทบาทสมมุติตามสถานการณ์จำลองของทุกกลุ่ม แล้ว ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มร่วมอภิปรายเกี่ยวกับบทบาทที่แสดงผ่านไป และบอกวิธีการรับมือหากต้อง เผชิญกับสถานการณ์ในลักษณะเดียวกัน ซึ่งสมาชิกกลุ่มมีความพยายามในการแสดงความ

คิดเห็น มีการให้ข้อเสนอแนะ ให้ข้อมูลเพิ่มเติม และให้การสนับสนุนความคิดเห็นของเพื่อนสมาชิก จากนั้นผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มจับคู่ทำกิจกรรมตามบทสนทนา “สถานการณ์แห่งชีวิต” (ใบงานที่ 21) โดยให้แต่ละคู่อ่านบทสนทนา และให้สมาชิกคู่อื่นเลือกตอบจุดยืนแห่งชีวิตตามที่ระบุไว้ในการ์ด จุดยืนแห่งชีวิต (Life position) พบว่า สมาชิกกลุ่มทำกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน สังเกตได้จาก ท่าทีผ่อนคลาย หัวเราะ ยิ้มแย้ม ตั้งใจฟังอย่างจดจ่อ จากนั้นผู้วิจัยสอนเรื่องจุดยืนแห่งชีวิต 4 ตำแหน่ง (ใบความรู้ที่ 16) ได้แก่ 1) I'm OK, You're OK 2) I'm OK, You're not OK 3) I'm not OK, You're OK และ 4) I'm not OK, You're not OK แล้วให้สมาชิกกลุ่มอภิปรายร่วมกัน เรื่องจุดยืนชีวิตของตนเองกับแนวโน้มของการทำผิดกฎ ระเบียบ หรือจริยธรรมด้านการศึกษา และผลที่จะได้รับในอนาคตของบุคคลที่มีจุดยืนชีวิตแตกต่างกัน จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า สมาชิกให้ความสนใจในเรื่องของจุดยืนชีวิตอย่างมาก เห็นได้จาก การตั้งใจฟังในสิ่งที่ผู้วิจัยอธิบาย มีท่าทีตื่นตัว แสดงอาการเห็นด้วย โดยการพยักหน้าและออกเสียงตอบรับเบา ๆ มีความพยายาม ในการร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็น พยายามใช้คำถามเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่มากขึ้น มีการขอ ข้อเสนอแนะจากผู้วิจัย ใช้การแสดงความคิดเห็นอย่างกระตือรือร้น ด้วยน้ำเสียงที่มุ่งมั่น ตั้งใจ มีการให้ ข้อเสนอแนะ หรือข้อมูลเพิ่มเติม และให้การยอมรับในความคิดเห็นที่แตกต่างของสมาชิกกลุ่ม

ในช่วงยุติกลุ่ม ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้ และแนวทางการนำไปใช้ในการด้านการศึกษาและในชีวิตประจำวัน จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า สมาชิกกลุ่ม เห็นความสำคัญของการหยั่งรู้ถึงผลในอนาคต และสามารถหาวิธีการในการแก้ไขปัญหาได้อย่าง ถูกต้อง รวมทั้งให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม สามารถรับรู้และเข้าใจในการปรับเปลี่ยนจุดยืน ชีวิตของตนเองให้เหมาะสม รับรู้ได้ถึงอารมณ์ ความรู้สึกของตนเองและของเพื่อนสมาชิก นอกจากนี้ สมาชิกกลุ่มยังมีความพยายามในการตอบคำถาม และสามารถแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกได้อย่างเหมาะสม

ครั้งที่ 11 การเสริมสร้างการไม่ดูดาบ

ในการเริ่มต้นกลุ่ม พบว่า สมาชิกมีการเตรียมพร้อมตนเองก่อนเข้าร่วมกลุ่ม ฝึกอบรม ด้วยการเข้าร่วมร่วมกลุ่มอย่างต่อเนื่อง แต่งกายสุภาพเหมาะสม มีความกระตือรือร้น ยิ้มแย้มแจ่มใส ทักทายสมาชิกกลุ่ม นอกจากนี้สมาชิกกลุ่มยังมีความพยายามในการร่วมกัน ทบทวนเนื้อหาของกรหยั่งรู้ถึงผลในอนาคต และจุดยืนของชีวิต ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกลุ่ม ฝึกอบรมในครั้งที่ผ่านๆ มา จากนั้นผู้วิจัยเล่าเรื่องราวข่าวการทุจริตในสังคมไทย (ใบความรู้ที่ 17) เป็นข่าวที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตทั้งด้านการศึกษาและด้านอื่นๆ ในสังคม และให้สมาชิกกลุ่มบอก ความรู้สึกของตนที่มีต่อข่าวนั้น จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า สมาชิกให้ความสนใจในเรื่องข่าว

การทุจริตในสังคมไทยอย่างมาก เห็นได้จาก การตั้งใจฟังในสิ่งที่ผู้วิจัยอธิบาย มีความพยายามในการตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็นร่วมกัน นอกจากนั้นผู้วิจัยอธิบายเพิ่มเติมถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นว่ามีมาอย่างยาวนานในสังคม แต่ที่ยังคงมีการทุจริตต่าง ๆ อยู่ถึงทุกวันนี้เพราะการนิ่งดูตายจากคนในสังคม ผู้วิจัยถามสมาชิกกลุ่มทุกคนว่าเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างการนิ่งดูตายกับการวางเฉย หรืออุเบกขา ที่เป็นหนึ่งในพรหมวิหาร 4 หรือไม่ ซึ่งสมาชิกกลุ่มทุกคนตอบคำถามเหมือนกันคือ ไม่รู้ว่าอุเบกขาคืออะไร และไม่รู้ว่านิ่งดูตาย กับ การวางเฉยแตกต่างกันอย่างไร

ผู้วิจัยอธิบายหลักพรหมวิหาร 4 (โอบอ้อมอารี) ที่เป็นหลักธรรมในการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่น ประกอบด้วยหลักปฏิบัติ 4 ประการ ได้แก่ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา ซึ่งผู้วิจัยอธิบายถึงความแตกต่างของการวางเฉยหรืออุเบกขาคือ ไม่ได้หมายถึงการที่เราไม่ทำอะไรเลย แต่หมายถึงการที่เราได้กระทำในสิ่งที่สมควรแล้วจนสุดความสามารถ แต่ยังไม่สามารถแก้ไขอะไรได้ หรือมองเห็นว่าอาจเกิดผลเสียมากกว่าผลดี เราจึงต้องปล่อยวางหรือวางเฉย แต่การนิ่งดูตายคือการนิ่งเฉยไม่ลงมือกระทำการใดเพราะไม่ทราบว่าจะทำอย่างไร หรือไม่สนใจที่จะทำอะไร เพื่อจัดการกับสถานการณ์นั้นๆ และขอให้สมาชิกกลุ่มนี้ทบทวนและเล่าให้ฟังว่า เคยมีเรื่องราวหรือเหตุการณ์อะไรที่บ่งบอกว่าเราเคยใช้วิธี “การนิ่งดูตาย” ต่อสถานการณ์ทุจริตทางการศึกษา จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า สมาชิกให้ความสนใจในเรื่องของอุเบกขาหรือการวางเฉยเป็นอย่างมาก เห็นได้จาก การตั้งใจฟังในสิ่งที่ผู้วิจัยอธิบาย มีความพยายามในการตอบคำถาม มีความพยายามในการถามคำถามเพิ่มเติมเพื่อความเข้าใจที่มากขึ้น แสดงความคิดเห็นร่วมกัน และกระตือรือร้นในการบอกเล่าเรื่องราวที่เป็นกรณีนิ่งดูตายของตนเอง โดยที่สมาชิกกลุ่มให้การยอมรับในความคิดเห็นและการกระทำที่แตกต่างออกไปของสมาชิกคนอื่นโดยไม่มีเงื่อนไข จากนั้นผู้วิจัยใช้เทคนิคการมองโลกด้านบวก เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มได้มองเรื่องราวที่เกิดขึ้นในมุมมองใหม่อย่างสร้างสรรค์ มองเห็นโอกาสในการเปลี่ยนแปลง และถามสมาชิกกลุ่มอีกครั้งว่าในอนาคตถ้าต้องเผชิญกับสถานการณ์นั้นอีกครั้ง สมาชิกจะแสดงพฤติกรรมอะไรที่บ่งบอกให้รู้ว่าเป็นการไม่ดูตายต่อสถานการณ์นั้น แล้วให้ร่วมกันอภิปราย พบว่า สมาชิกกลุ่มมีความกระตือรือร้นในการใช้เทคนิคการมองโลกด้านบวก สังเกตได้จาก เมื่อผู้วิจัยขอให้สมาชิกกลุ่มนำเสนอ สมาชิกกลุ่มจะยกมือขึ้นเพื่อขอให้นำเสนอพฤติกรรมที่ต้องการจะเปลี่ยนแปลงพร้อมกัน นอกจากนั้นผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มเขียนบันทึกสัญญาการสร้างนิสัยไม่ดูตาย (ใบงานที่ 22) แล้วนำเสนอต่อกลุ่ม ผู้วิจัยพบว่า สมาชิกกลุ่มมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการทำกิจกรรม ด้วยการเขียนบันทึกสัญญาอย่างชัดเจน มีสมาธิ และมีความตั้งใจในการแสดงออกถึงการให้กำลังใจแก่สมาชิกคนอื่น ด้วยภาษาท่าทางและภาษาพูดที่เหมาะสม

ในช่วงยุคกลุ่ม ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า สมาชิกกลุ่มเห็นความสำคัญของการไม่ดูตาย และสามารถแสดงพฤติกรรมที่ไม่เพิกเฉยต่อการกระทำผิดได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม สามารถรับรู้และเข้าใจในความสำคัญของการไม่ดูตาย นอกจากนี้สมาชิกกลุ่มยังมีความพยายามในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองให้ดีขึ้น โดยจะนำแนวทางจากสมาชิกกลุ่มคนอื่นไปปรับใช้ในชีวิิตของตนเอง ทั้งในด้านการศึกษาและการดำเนินชีวิิตประจำวัน

ครั้งที่ 12 การเสริมสร้างความกล้า

ในการเริ่มต้นกลุ่ม พบว่า สมาชิกกลุ่มมีความพร้อมและกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรบ สังเกตจาก การตรงต่อเวลา และเตรียมเก็บอุปกรณ์ทุกอย่างไว้บริเวณที่เก็บของเมื่อเริ่มต้นกลุ่มผู้วิจัยกล่าวทักทาย พูดคุยเรื่องทั่วไป และถามถึงเรื่องการปฏิบัติตามสัญญาการไม่ดูตายที่เขียนไว้จากการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรบในครั้งที่ผ่านๆ มา จากนั้นผู้วิจัยขอให้สมาชิกกลุ่มเล่าถึงประสบการณ์ที่เคยพบเหตุการณ์ทุจริตหรือกระทำผิดด้านการศึกษาและพฤติกรรมของสมาชิกที่มีต่อเหตุการณ์นั้น พบว่า สมาชิกทุกคนเคยพบเหตุการณ์ทุจริต แต่มีสมาชิกเพียงคนเดียวที่แสดงพฤติกรรมตอบโต้ต่อสถานการณ์นั้น จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า สมาชิกกระตือรือร้นในการบอกเล่าเรื่องราวประสบการณ์ของตน โดยปราศจากความกังวลเพราะมันในใจเรื่องการรักษาความลับของกลุ่ม เห็นได้จากการที่สมาชิกพูดถึงการรักษาความลับภายในกลุ่มจึงทำให้กล้าที่จะบอกเล่าเรื่องราว สมาชิกกลุ่มมีการฟังเรื่องราวของผู้อื่นด้วยท่าทีเห็นอกเห็นใจ ร่วมรับรู้ความรู้สึกของสมาชิกกลุ่มด้วยการแสดงการตอบรับที่เหมาะสม เช่น การพยักหน้า หรือใช้คำพูดตอบรับ จากนั้นผู้วิจัยชื่นชมสมาชิกกลุ่มที่กล้าแสดงพฤติกรรมตอบโต้กับสถานการณ์การทุจริตหรือการประพฤติผิดทางการศึกษา และแสดงความเข้าใจในสมาชิกผู้ที่ไม่แสดงพฤติกรรมตอบโต้ อาจเนื่องจากอาจมีความกลัวต่อสถานการณ์ และไม่รู้จักการจัดการในสถานการณ์นั้น

ผู้วิจัยอธิบายถึงพฤติกรรมแสดงออกอย่างเหมาะสม ที่เป็นลักษณะของการแสดงออกอย่างตรงไปตรงมา ซื่อสัตย์ เคารพในสิทธิของผู้อื่นและตนเอง ถูกต้องตามกฎระเบียบ และจริยธรรมทั้งในด้านการศึกษาและการดำเนินชีวิิต และอธิบายถึงประเภทของพฤติกรรม 3 ลักษณะ ที่คนเราใช้ในชีวิตประจำวัน คือ พฤติกรรมแบบไม่ตอบโต้ พฤติกรรมแบบก้าวร้าว และพฤติกรรมแสดงออกอย่างเหมาะสม แล้วให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันอภิปรายว่าพฤติกรรมที่ตนเคยแสดงออกเป็นพฤติกรรมประเภทใด และจะมีความรู้สึกเช่นไรเมื่อมีคนอื่นแสดงพฤติกรรมทั้ง 3 ประเภทกับเรา จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า สมาชิกมีความกระตือรือร้นและมีความมุ่งมั่นในการทำกิจกรรม เห็นได้จาก การตั้งใจฟังในสิ่งที่ผู้วิจัยอธิบาย มีความพยายามในการตอบคำถาม

มีความพยายามในการถามคำถามเพิ่มเติมเพื่อความเข้าใจที่มากขึ้น แสดงความคิดเห็นร่วมกัน และให้การยอมรับในความคิดเห็นและการกระทำที่แตกต่างออกไปของสมาชิกคนอื่นโดยไม่มีเงื่อนไข จากนั้นผู้วิจัยใช้เทคนิคการสอน เกี่ยวกับหลักการ แนวคิด และวิธีการแสดงออกที่เหมาะสม ได้แก่ 1) การบอกเกี่ยวกับความรู้สึก และ 2) การเลือกใช้คำที่เหมาะสม แล้วให้สมาชิกกลุ่มแบ่งกลุ่ม 3 คน เพื่อฝึกการแสดงออกทางพฤติกรรมที่เหมาะสมตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ (ใบงานที่ 23) จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า สมาชิกกลุ่มมีความกระตือรือร้น สามัคคี และให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม ด้วยการแสดงออกถึงความมุ่งมั่นในการฝึกแสดงพฤติกรรมในรูปแบบต่าง ๆ โดยไม่มีการเขินอาย ด้วยท่าที่ผ่อนคลาย เช่น การหัวเราะ สนุกสนาน ไบหน้ายิ้มแย้ม มีการให้ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น และให้การชื่นชมเพื่อนสมาชิกที่แสดงออกได้อย่างเหมาะสม

ในช่วงยุติกลุ่ม ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้ และแนวทางการนำไปใช้ในด้านการศึกษาและในชีวิตประจำวัน จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า สมาชิกกลุ่มมีความสามารถในการเผชิญหน้ากับความกลัว และสามารถบอกวิธีการพัฒนาความกล้า รวมทั้งแนวทางการแสดงออกอย่างเหมาะสมเพื่อนำไปปรับใช้ได้อย่างสร้างสรรค์ ด้วยความกระตือรือร้น สนุกสนาน มีสีหน้ายิ้มแย้ม ภายใต้การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ด้วยการให้ข้อมูลเพิ่มเติมให้ข้อเสนอแนะแก่เพื่อนสมาชิก และให้กำลังใจกันด้วยคำพูดที่เหมาะสม

ครั้งที่ 13 การเสริมสร้างการสื่อสารที่ดี

ในการเริ่มต้นกลุ่ม พบว่า สมาชิกมีการเตรียมพร้อมตนเองก่อนเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม ด้วยการเข้าร่วมกลุ่มอย่างตรงต่อเวลา แต่งกายสุภาพเหมาะสม มีความกระตือรือร้น ยิ้มแย้มแจ่มใส ทักทายสมาชิกกลุ่ม นอกจากนี้สมาชิกกลุ่มยังมีความพยายามในการร่วมกันทบทวนเนื้อหาของการพัฒนาความกล้า และการแสดงออกอย่างเหมาะสม ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมในครั้งที่ผ่านมา จากนั้นผู้วิจัยพูดถึงความจำเป็นของการสื่อสารที่มีต่อการแสดงออกด้านความเชื่อตรงทางการศึกษา โดยเน้นถึงการสื่อสารแบบที่ใช้ภาษาพูดและอวัจนภาษา จากนั้นผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มทำกิจกรรม “รู้หน้าไม่รู้ใจ” (ใบงานที่ 24) ด้วยการที่ผู้วิจัยหยิบการ์ดแสดงความรู้สึกผ่านทางสีหน้าท่าทาง (อวัจนภาษา) แล้วให้สมาชิกกลุ่มทายว่าท่าทางที่แสดงออกนั้นสื่อความหมายอย่างไร ผู้วิจัยพบว่า สมาชิกทำกิจกรรมด้วยความกระตือรือร้น สนุกสนาน ด้วยใบหน้าที่ยิ้มแย้ม หยอกล้อกับเพื่อนสมาชิก และมีท่าที่ผ่อนคลายด้วยการหัวเราะ หรือบ่นเบา ๆ เมื่อเห็นการ์ดใบหน้าที่ดูไม่ออกว่าเป็นความรู้สึกเช่นไร

ผู้วิจัยอธิบายถึงรูปแบบการสื่อสาร 3 แบบ ได้แก่ 1) รูปแบบการติดต่อสื่อสารแบบสอดคล้อง 2) รูปแบบการติดต่อสื่อสารแบบขัดแย้ง และ 3) รูปแบบการติดต่อสื่อสารแบบซ่อนเร้น

(ใบความรู้ที่ 21) แล้วให้สมาชิกกลุ่มจับคู่กันแสดงพฤติกรรมการสื่อสารทั้ง 3 แบบ ผู้วิจัยให้การอธิบายเพิ่มเติมเรื่องโครงสร้างบุคลิกภาพในการสื่อสาร โดยให้สมาชิกกลุ่มสำรวจและทำความเข้าใจเรื่องโครงสร้างบุคลิกภาพของตนและเพื่อน (ใบความรู้ที่ 22) เรื่องของบุคลิกภาพ 3 สภาวะ ได้แก่ สภาวะของความเป็นเด็ก (C: Child) สภาวะของความเป็นผู้ใหญ่ (A: Adult) และ สภาวะของความเป็นพ่อแม่ (P: Parent) และอธิบายเชื่อมโยงลักษณะการสื่อสารกับการเลือกใช้โครงสร้างบุคลิกภาพในการสื่อสาร จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า สมาชิกกลุ่มมีความกระตือรือร้นและมีความมุ่งมั่นในการทำกิจกรรม เห็นได้จาก การตั้งใจฟังในสิ่งที่ผู้วิจัยอธิบาย มีความพยายามในการตอบคำถาม มีการถามคำถามเพิ่มเติมเพื่อความเข้าใจที่มากขึ้น ขอคำแนะนำจากผู้วิจัย มีความตั้งใจในการแสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์ และมีการให้ข้อเสนอแนะ หรือข้อมูลเพิ่มเติม

ผู้วิจัยใช้เทคนิควิธีทางจิตศึกษา โดยการสอนหลักการและแนวคิดของวิธีการปฏิเสธ (ใบความรู้ที่ 23) แล้วให้สมาชิกกลุ่มจับคู่กันฝึกการสนทนาด้วยการปฏิเสธ ต่อรอง และการเตือนตามขั้นตอนที่ได้เรียนรู้จากกลุ่มฝึกอบรม จากนั้นผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มวิเคราะห์บุคลิกภาพของตนเอง (ใบงานที่ 25) แล้วจับคู่กันฝึกการสนทนาในสถานการณ์สมมติ (ใบงานที่ 26) โดยใช้การปฏิเสธ ต่อรอง หรือตักเตือน ในรูปแบบการสื่อสารทั้ง 3 ประเภท และเลือกใช้โครงสร้างของบุคลิกภาพให้เหมาะสมกับการสื่อสารในเรื่องนั้น แล้วนำเสนอต่อสมาชิกกลุ่ม จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า สมาชิกกลุ่มมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม ด้วยความมุ่งมั่น ใส่ใจ และพยายามฝึกการสนทนาในแต่ละรูปแบบ โดยการฝึกพูดให้หลากหลายเพื่อโต้ตอบสถานการณ์นั้น มีการปรึกษาหารือ ให้ข้อเสนอแนะและให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมในการทำกิจกรรมวิเคราะห์บุคลิกภาพ นอกจากนั้นสมาชิกกลุ่มยังให้ความร่วมมือภายในกลุ่ม แสดงออกถึงท่าทีที่ผ่อนคลาย ด้วยการหัวเราะ สนุกสนาน สีสันยิ้มแย้มระหว่างทำกิจกรรม มีความพยายามในการให้ข้อมูลย้อนกลับในเชิงสร้างสรรค์ ด้วยการให้ข้อมูลทางบวกก่อนแล้วค่อยให้ข้อมูลเพิ่มเติมในสิ่งที่ต้องพัฒนา ให้การชื่นชมและให้กำลังใจแก่สมาชิกกลุ่มซึ่งกันและกัน

ในช่วงยุติกลุ่ม ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปถึงรูปแบบการสื่อสารและเทคนิคที่ได้รับจากการฝึกฝน รวมทั้งแนวทางในการให้ข้อมูลย้อนกลับเชิงสร้างสรรค์ เพื่อนำไปใช้ในด้านการศึกษาและในชีวิตประจำวัน จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า สมาชิกกลุ่มมีความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาที่เหมาะสมเพื่อยุติการกระทำผิด และสามารถสรุปถึงรูปแบบการสื่อสาร รวมทั้งวิธีนำไปปรับใช้ด้วยการเสนอแนะแนวทางที่หลากหลาย สมาชิกกลุ่มสามารถให้ข้อมูลย้อนกลับในเชิงสร้างสรรค์ ด้วยความกระตือรือร้น มีท่าทางที่มุ่งมั่น ใส่ใจ

มีความพยายามในการแสดงความคิดเห็น และให้ข้อมูล ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ภายใต้บรรยากาศของกลุ่มที่อบอุ่น จริงใจ และให้การยอมรับซึ่งกันและกัน

ครั้งที่ 14 การยุติกลุ่มฝึกอบรม / บัณฑิตนิเทศ

ในการเริ่มต้นกลุ่ม พบว่า สมาชิกกลุ่มมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม ด้วยการเข้าร่วมกลุ่มตรงต่อเวลา แต่งกายสุภาพเหมาะสม มีความกระตือรือร้น ยิ้มแย้ม แจ่มใสทักทายสมาชิกกลุ่ม ผู้วิจัยถามถึงความรู้สึกในการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมที่ผ่านมา 13 ครั้ง และครั้งใดที่สมาชิกรู้สึกประทับใจที่สุด จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า สมาชิกกลุ่มกระตือรือร้นในการตอบคำถาม ด้วยการยกมือเพื่อตอบคำถามพร้อมกัน และมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวกซึ่งกันและกัน สังเกตได้จาก การให้ความช่วยเหลือ เสียงหัวเราะ สนุกสนานในการทำกิจกรรม และพูดคุยหยอกล้อกับเพื่อนสมาชิก

ผู้วิจัยทบทวนความหมายและการเสริมสร้างแต่ละด้านขององค์ประกอบความเชื่อตรงทางการศึกษา ทั้ง 3 องค์ประกอบ จากนั้นให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันทบทวนเนื้อหาและข้อคิดที่ได้รับจากการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมความเชื่อตรงทางการศึกษา และบอกถึงสิ่งที่ต้องเพิ่มเติม และสิ่งที่จะนำไปพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นต่อไปเมื่อสิ้นสุดการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า สมาชิกกลุ่มมีความร่วมมือในการทำกิจกรรมด้วยความกระตือรือร้น ให้ความสนใจ ใช้การฟังอย่างตั้งใจในขณะที่สมาชิกกลุ่มคนอื่นบอกเล่าเรื่องราว ด้วยการแสดงออกของท่าทางที่ผ่อนคลาย สีหน้ายิ้มแย้ม มีความพยายามในการให้ข้อมูลเพิ่มเติมแก่สมาชิกกลุ่ม จากนั้นผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มเขียนถึงความรู้สึกที่ได้เข้าร่วมกลุ่มจนถึงครั้งนี้ และเขียนแนวทางที่จะนำความรู้และวิธีการเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาที่ได้รับไปใช้ในการดำเนินชีวิตด้านการศึกษา และนำไปเผยแพร่ให้ผู้อื่นได้รู้ถึงวิธีการเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาได้ด้วยตนเอง โดยเขียนบนกระดาษ Post it หลากสี แล้วนำไปติดไว้ที่ต้นไม้แห่งความเชื่อตรง เพื่อนำเสนอต่อสมาชิกกลุ่มร่วมกัน จากการสังเกต พบว่า สมาชิกกลุ่มให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม มีความตั้งใจในการเขียนเรื่องราวของตน ด้วยท่าทีที่ผ่อนคลาย ยิ้มแย้ม มีการหยอกล้อกับสมาชิกกลุ่ม และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อกันในเชิงสร้างสรรค์

ในช่วงยุติกลุ่ม ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มสะท้อนความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเอง ทั้งต่อตนเองและต่อสมาชิกคนอื่น ๆ รวมทั้งต่อผู้วิจัย และต่อการฝึกอบรมกลุ่ม เพื่อเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษา ในครั้งนี้ จากนั้นผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มทำแบบวัดความเชื่อตรงทางการศึกษาหลังการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม (Post-test) และนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ในการเข้ารับการสัมภาษณ์เพื่อการติดตามผล (Follow up) ในอีก 1 เดือนข้างหน้า พร้อมทั้ง

กล่าวส่งเสริมให้กำลังใจแก่สมาชิกกลุ่ม ชื่นชมสมาชิกกลุ่มที่มีความรับผิดชอบ และให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมเป็นอย่างดีตั้งแต่ต้นจนถึงวันยุติกลุ่มฝึกอบรม จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า สมาชิกกลุ่มสามารถสรุปภาพรวมของกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาได้อย่างดี ด้วยการแสดงพฤติกรรมที่เป็นการเปิดเผยตนเอง ให้ข้อมูลย้อนกลับและแสดงความคิดเห็นได้ในเชิงสร้างสรรค์ มีความพยายามในการให้ข้อเสนอแนะ และให้ข้อมูลเพิ่มเติมแก่สมาชิกกลุ่มในท่าทีที่เหมาะสม และให้การยอมรับโดยไม่มีเงื่อนไข ภายใต้บรรยากาศของความอบอุ่น มีมิตรภาพที่ดี ด้วยการกล่าวคำชื่นชมและให้กำลังใจซึ่งกันและกัน

5.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลังการติดตามผล

จากการสัมภาษณ์นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาในระดับปริญญาตรี ในระยะติดตามผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีได้สะท้อนถึงความซื่อตรงทางการศึกษาทางการศึกษาของตนเองในประเด็นต่าง ๆ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. มุมมองที่มีต่อความหมายและความสำคัญของความซื่อตรงทางการศึกษา

หลังจากการเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาแล้ว นักศึกษาระดับปริญญาตรีได้เรียนรู้ความหมายและตระหนักถึงความสำคัญของการมีพฤติกรรมทางการศึกษาที่เหมาะสม เกิดการเรียนรู้ว่าการกระทำทุกสิ่งทั้งในด้านบวกและลบ มีผลขยายออกไปในวงกว้าง มีผลกระทบทั้งต่อตนเองและผู้อื่น เมื่อนักศึกษามองเห็นถึงคุณค่าของความซื่อตรงทางการศึกษา ทำให้พวกเขาเรียนรู้ที่จะปรับปรุงและเปลี่ยนแปลง ดังที่นักศึกษากล่าวว่า

“เป็นการทำตามกฎระเบียบ ไม่ทำในสิ่งที่ผิดหรือโกง หรือเอาเปรียบคนอื่น แล้วคนอื่นก็ไม่ควรโกงนะคะ คือถ้าเรามีความซื่อตรงแล้วนี่นอกจากเราไม่โกง เราก็ต้องไม่ปล่อยให้คนอื่นโกง ทำผิดระเบียบหรือเอาเปรียบเราด้วย” (นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 2, การสัมภาษณ์, 27 ก.พ. 2562)

“หนูมองว่ามันต้องเริ่มจากการซื่อตรง คือถ้าเราเริ่มจากความซื่อตรงทางการศึกษาได้ มันคือการเริ่มต้นของเราในการพัฒนาตัวเอง ให้ดีกว่าเดิม ถ้าเราไม่เริ่มจากการซื่อตรงที่ตัวเราเองก่อน มันก็จะเริ่มต่อไปไม่ได้ในทุก ๆ เรื่อง ซึ่งหนูต้อง

พยายาม ต้องมองไปถึงอนาคต มองไปเผื่อคนอื่นด้วย ชื่อเสียงมหาวิทยาลัย
ครอบครัว เพื่อนฝูง ผลกระทบมันเยอะ มันต้องคิดเยอะเลยเพราะมันเกี่ยวกับคนอื่น
ด้วย มันมีผลกระทบในวงกว้างนะถ้าเราไม่เชื่อตรง” (นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่
4, การสัมภาษณ์, 27 ก.พ. 2562)

“ความเชื่อตรงเป็นเรื่องใกล้ตัวเรานะหนูว่า อย่างบางคนมองเรื่องไม่ลอก
ข้อสอบ ไม่ลอกการบ้าน คืออย่างหนูหนูก็จะมองแคบแค่นี้ อย่างการบ้านถ้า
เราทำด้วยตัวเอง เราไม่ลอกเพื่อน เราก็จะทำได้ด้วยตัวเอง ประโยชน์ก็จะเกิดขึ้นกับเรา
คือเราก็ได้ความรู้ของเรา อย่างการสอบถ้าเราทำได้ เราไม่ลอกเราก็จะมีความรู้
หนูว่ามันใกล้ตัวของเรามาก ๆ ถ้าเราเจอคนไม่ซื่อสัตย์เมื่อก่อนเราก็จะผ่านไป
ช่วงเค้า แต่บางทีเรารู้สึกว่ามันเป็นสิ่งที่ควรทำ มันอยู่ที่เราว่าเรากล้าพอไหมที่จะ
ทำ เมื่อก่อนก็ไม่เคยคิดกล้าที่จะทำ แต่พอเข้าอบรมก็รู้สึกว่ามันเป็นสิ่งสำคัญนะ
ที่เราไม่ควรอยู่เฉยๆ เราควรต้องทำอะไรสักอย่างเพื่อให้มันไม่เกิดอะไรแบบนี้ ก็คิด
ว่าควรจะทำอะไรให้มากขึ้น คิดให้มากขึ้น ไม่ได้ทำเหมือนเดิมแล้ว” (นักศึกษาระดับ
ปริญญาตรีคนที่ 5, การสัมภาษณ์, 27 ก.พ. 2562)

“อย่างหนูเป็นนักศึกษาหนูมองว่าเรื่องเรียน เรื่องการเข้าเรียน การตอบ
คำถาม ความประพฤติในห้องเรียน รวมไปถึงการทำข้อสอบหรืองานที่ได้รับ
มอบหมาย การบ้าน แบบฝึกหัด ข้อสอบ เราอาจจะต้องใส่ใจและเชื่อตรงกับมันให้
มากที่สุด ถ้าเราลอกหรือทำสิ่งที่ไม่ดีอย่างลอกเนี่ยหนูก็เคยทำมา ไม่ใช่ไม่เคย
แต่พอมาอบรมเราก็ได้รู้ว่าถ้าเราทำเรื่องทุจริตจริง ๆ นี้ มันไม่ได้มีผลกระทบแค่เรา
ตอนนี้นะคะมันมีผลไปถึงภายหน้าด้วย แล้วมันไม่ได้ส่งผลมาแค่เรานะ แต่มันส่งผล
ไปถึงคนรอบข้าง ถึงเพื่อน ถึงอาจารย์ และอาจจะไปถึงผู้ปกครองเลยก็ได้ ถ้าหากว่า
เราลอกข้อสอบแล้วโดนจับได้” (นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 6, การสัมภาษณ์,
28 ก.พ. 2562)

“เป็นเรื่องของการเรียน การทำงานที่อาจารย์มอบหมาย การสอบ ด้วยการ
ไม่ลอกการบ้านเพื่อน ไม่copy อ้างอิงให้ถูกต้อง ไม่ละเมิดสิทธิของคนอื่น คือพึ่งพา
ตัวเองในการเรียน เรียนด้วยตนเอง แต่ถ้าคนอื่นจะลอกหรือจะทุจริตด้วยวิธีการใดก็
แล้วแต่ เขาอาจจะมีเหตุผลของเขา แต่มันไม่สมควรนะ คนอื่นหรือตัวเองอาจจะ

เดือดร้อนได้ มันมีปัญหาตามมาแล้วเรารับมือไม่ไหวแน่ ยิ่งถ้ามหาวิทยาลัยเสียชื่อเสียงนี่เรื่องใหญ่เลย พ่อแม่ ครอบครัวอีกจะน่ากลัว...ถ้าเราเห็นเพื่อนจะทุจริตเราจะขัดขวางด้วยวิธีการเบา ๆ เช่น ชวนไปติว หรือสอนการบ้านให้เค้า คือเราเปลี่ยนแล้วจากที่เคยนะ ลอกบ้าง copy บ้าง แต่ตอนนี้ไม่เอาแล้ว ไม่โกงใคร เราก็ไม่อยากให้ใครโกงคนอื่น หรือโกงเราเหมือนกัน” (นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 8, การสัมภาษณ์, 28 ก.พ. 2562)

“ความซื่อตรงทางการเรียนมันคือการทำบางสิ่งบางอย่างด้วยตัวเองคะ เราต้องพยายามทำด้วยตัวเองก่อนที่จะขอดูหรือหยิบเอาของคนอื่นมาใช้ เรื่องง่าย ๆ คือเรื่องทำข้อสอบ หรือแม้แต่เรื่องของอาจารย์ก็ต้องตั้งใจสอนตามหน้าที่ของตน เช่นกัน คือตัวเองทำสิ่งที่ดีแล้ว ก็ต้องเอื้อหรือตั้งใจให้คนอื่นทำในสิ่งที่ถูกต้องเช่นกัน ถ้าใครทำไม่ดี ทำทุจริตหรือไม่ถูกต้องตามกฎระเบียบจรรยาบรรณที่ควรจะเป็น เราก็ต้องทำอะไรสักอย่าง ถ้านิ่งเฉยความเสียหายมันจะตามมาเรื่อยๆ ตัดนิสัยมันง่ายไป จนโตจนทำงาน จนดูแลครอบครัว คือถ้าเรื่องเรียนก็ไม่ซื่อตรงแล้ว เรื่องอื่นในชีวิตก็น่าจะดีได้ยาก” (นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 12, การสัมภาษณ์, 1 มี.ค. 2562)

2. ทักษะคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมด้านความซื่อตรงทางการศึกษาที่เปลี่ยนไป หลังจากการเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษา นักศึกษาระดับปริญญาตรีมีแรงจูงใจในการปรับเปลี่ยน ทักษะคิด ความรู้สึก และพฤติกรรม ด้านความซื่อตรงทางการศึกษาของตนให้เป็นไปตามแนวทางที่ถูกต้อง ซึ่งส่งผลต่อการทุ่มเทความพยายามและความตั้งใจในการพัฒนาตนเอง เป็นผลจากการร่วมแบ่งปัน แลกเปลี่ยน ประสบการณ์ ทักษะคิด และความรู้สึกภายในกลุ่มฝึกอบรม นักศึกษามีความคาดหวังว่าตนเองจะสามารถประสบความสำเร็จในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางด้านการศึกษาให้ดีขึ้นได้อย่างเหมาะสม ดังที่นักศึกษากล่าวว่า

“ก่อนมาอบรมเราว่าเราก็ซื่อตรงนะ แต่ยังไม่รู้จักมันมากเท่าไร แต่พอมาอบรมแล้วเรารู้จักมันมากขึ้น พอเราจะทำอะไรเราก็คิดมากขึ้น มีความคิดหนึ่งที่จะดูประกายขึ้นมา เมื่อก่อนไม่กล้ามาก ๆ เลย แต่พอเข้าร่วมอบรมแล้วรู้สึกที่เราต้องทำให้เป็นจริงแล้ว เรื่องที่อบรมหรือคุยกันในกลุ่มมันติดอยู่ในหัวมาก ๆ เลยนะ พอจะทำอะไรสักอย่างมันก็จะชวนคิด คิดถึงออกไปนอกตัวเรา คิดไปถึงที่บ้าน คิดไปถึง

ความเดือดร้อนของคนอื่น คิดว่าถ้าทำไม่ดีเราก็จะเป็นคนที่เอาเปรียบคนอื่น ทำให้เรามีความคิดมากกว่าเดิม เช่นเห็นเพื่อนทำผิด ไม่ถูกต้องเราก็เตือน แอบไปคิดแทนคนอื่นด้วยว่าถ้าเขาทำแล้วจะเดือดร้อน ก็เป็นห่วง” (นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 4, การสัมภาษณ์, 27 ก.พ. 2562)

“ก่อนเข้าอบรมหนูคิดว่าบางเรื่องมันเล็กๆน้อยๆ มันคงไม่เป็นอะไรค่ะ แต่พอมาเข้าอบรมแล้วหนูได้ฟังความคิดเห็นของคนอื่นว่าเค้ารู้สึกยังไง เวลาที่เค้าโดนโกง เมื่อก่อนมันเป็นเรื่องเล็กน้อยสำหรับเราแต่สำหรับคนอื่นมันร้ายแรงก็ทำให้เราได้คิด บางทีเราก็ไม่ควรจะทำเรื่องที่ยังไม่ดี”

“หลังอบรมหนูว่าหนูเปลี่ยนไปนะ คือหนูจะไม่ทำสิ่งที่เราคิดว่ามันไม่ดีค่ะ เมื่อก่อนอะไรก็ช่างมัน ไม่เป็นไร แต่เดี๋ยวนี้หนูว่าคิดเยอะขึ้น ทำแล้วใครรู้จะยังไง ทำแล้วมันผิด ถ้าโดนลงโทษจะทํายังไง มันคงไม่ไหว แล้วหนูว่ามันมีคนเดือดร้อนจากสิ่งที่เราทำ เค้าจะพูดหรือไม่พูดแค่นั้นเองมันก็ไม่ดีนะ”

(นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 2, การสัมภาษณ์, 27 ก.พ. 2562)

“หนูว่าตัวหนูเองเปลี่ยนไปจากตอนแรก เอื่อยยังไงก็ได้ขอให้มันเสร็จ ขอลอกงานหน่อย เห็นเพื่อนลอกข้อสอบกันก็ทำตามเลย แต่พอช่วงหลังอบรมก็พยายามทำด้วยตัวเองมากขึ้น ได้งานมาก็พยายามปั่น อาจจะติดนิสัยเดิม เหลือบๆมองงานเพื่อนแต่ก็แค่ไถ่ไลน์ ประมาณว่าเพื่อนเค้าทำงานแบบนี้กันนะ แล้วเราก็ไปทำเอง”

“พอเราได้ทำกิจกรรมร่วมกัน มันก็ทำให้เราได้รับรู้เรื่องราว ทศนคติของคนอื่น เลยรู้สึกว่าเราควรจะต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตัวเองให้ดีขึ้น การแชร์เรื่องของเราให้คนอื่นฟัง หรือการไปฟังเรื่องของคนอื่นนี่มันมีผลกับเรามากเลย พอได้ฟังแล้วรู้สึกว่ายัยคนนี่เค้าคิดแบบนี้ละ คนนี้คิดอย่างนี้นะ แล้วเราควรจะปรับวิธีคิดตัวเองให้ดีขึ้นบ้างไหม ยัยคนนี่ทศนคติเค้าเจ๋งดี เราลองเอามาใช้บ้างดีไหม”

(นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 3, การสัมภาษณ์, 27 ก.พ. 2562)

“การเข้ากลุ่มทำให้หนูเปลี่ยนไป ตอนแรก ๆ เลยหนูก็คิดว่าถ้าใครลอกใคร โกงก็ทำไป มันไม่มีผลกระทบอะไรกับเรา เราก็อึดใจที่จะปล่อยผ่านมันไปมากกว่า แต่พอตอนที่เข้าอบรมทำให้เราได้รู้ถึงทัศนคติของคนอื่นด้วย เพื่อนเขาแบบบางคน เขาก็คิดว่าเราไม่สมควรให้เพื่อนลอกนะ เราก็มานึกกับตัวเองแล้วว่า ทำไมเขาถึงคิดต่างจากเรานะ แล้วพอเราได้ความรู้จากที่ได้มาตอนฝึกอบรมมันทำให้เราเห็นเป็นรูปเลยคะ ว่าถ้าเราทำแบบนี้ ปล่อยแบบนี้ มันก็จะส่งผลให้อนาคตเป็นแบบนี้ แต่เราก็คิดว่าเรื่องที่เคยทำมันผ่านมาแล้ว แต่ก็นึกอยู่ว่าถ้าเจอจริงๆเราจะกล้าปฏิเสธไหม” (นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 5, การสัมภาษณ์, 27 ก.พ. 2562)

“เราไม่มีแบบเรียนหรือการเรียนที่ทำให้รู้ถึงทฤษฎีหรืออะไรที่เกี่ยวกับความซื่อตรง ว่าเราต้องทำตัวอย่างอะไรบ้าง ต้องมีจริยธรรมอะไรที่เกี่ยวข้องกับตัวเอง เกี่ยวข้องกับคนอื่น แล้วมันมีผลถึงขนาดต่อสังคมต่อโลกใบนี้ เพิ่งเคยรู้ เพิ่งเคยคิดเหมือนกัน” (นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 7, การสัมภาษณ์, 28 ก.พ. 2562)

“เมื่อก่อนปกติหนูไม่โอเคกับคนที่ทุจริตด้านการเรียนอยู่แล้ว คือเราตั้งใจเรียนมาเหมือนกัน เราตั้งใจเราแบ่งเวลาเรียนแทบแยะแต่เค้ามาขอลอกขอดูแปบเดียวได้คะแนนเท่ากันหรือมากกว่าเรา หนูว่ามันเอาเปรียบกัน หนูจะไม่ชอบแบบนี้ แล้วถ้าจะให้ไปเตือน ถ้าเตือนแล้วเค้าไม่ฟังหนูก็จะไม่ยุ่งอีกเลย คือหนูก็เป็นคนที่มี การแสดงออกทางสีหน้าชัดเจนคะ ก็กลัวเค้าจะไม่พอใจเดี๋ยวจะผิดใจกัน หนูก็เลยใช้วิธีเฉย ๆ ไป ตัดไปเลย ไม่ยุ่งซะ พอมาอบรมยิ่งตอกย้ำให้คิดอย่างเดิมมากขึ้น...มันก็เข้าใจมากขึ้น ว่าเราปฏิเสธแบบนุ่มนวลแต่เด็ดขาดได้ เราทำให้สถานการณ์ดีขึ้นได้โดยไม่ต้องเกิดการโมโหหรือทะเลาะกันขึ้น หนูลองไปใช้มาแล้วมันดีนะคะ เพื่อนก็ไม่เสีย ความประพฤติก็ไม่เสีย” (นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 9, การสัมภาษณ์, 28 ก.พ. 2562)

“ก่อนเข้าอบรม เราก็มองไม่ค่อยให้ความสำคัญเท่าไร เพราะเราก็ไม่รู้ว่า บางอย่างมันจำเป็นต้องซื่อตรงหรือเปล่า พวกการลอกการบ้านอะไรอย่างนี้ ก็ทำมาตลอด เลยมองข้ามไปคิดว่ามันเป็นเรื่องเล็กน้อย แต่พอเข้ากลุ่มเราก็มองเห็นความสำคัญว่า จริง ๆ แล้วมันมีเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ อยู่รอบตัวนะเกี่ยวกับความซื่อตรง”

“หลังจากเข้ากลุ่มผมคิดว่าผมก็ต่างไปจากเดิมนะ เรื่องเล็กๆผมก็พยายามที่จะไม่มองข้าม อย่างถ้าทำการบ้านหรือรายงานนี่ผมก็จะพยายามทำด้วยตัวเอง ก่อนที่จะมองหาเพื่อนลอก พยายามทำเองก่อนที่จะไปปรึกษาใคร”

(นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 1, การสัมภาษณ์, 1 มี.ค. 2562)

“เมื่อก่อนเวลาเห็นเพื่อนสอบ teaching แล้วมีเขียนโพย เราก็เออเรื่องของเขา ไม่ชอบใจ แต่ก็ไม่กล้าพูดกลัวจะมีปัญหา แต่พอตอนนี้เห็นแล้วมันรู้สึกว่าจะไม่ถูกต้อง ทำไม่ถึงทำแบบนี้ ไม่ยอมปล่อยให้มันผ่านไป เห็นแล้วรู้สึกว่ามันเป็นเรื่องผิดจริง แค่โกงก็ผิดแล้ว แต่ในอนาคตถ้าออกไปสอนจริง ๆ ทำแบบนี้ไม่ได้ก็จะเดือดร้อน ก็พยายามหาทางยับยั้งไม่ให้เกิดเรื่องผิด ๆ แบบนั้นได้” (นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 11, การสัมภาษณ์, 1 มี.ค. 2562)

3. กลุ่มฝึกอบรบกับการเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษา

หลังจากการเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรบเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษา นักศึกษาระดับปริญญาตรีมีการพัฒนาตนเองในหลายด้าน นักศึกษาได้วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความก้าวหน้าในการเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษา ทั้งด้านปัจจัยภายใน เช่น การมีความภาคภูมิใจในตนเอง การมีความกล้า การมีหิริโอตฺปปะ เป็นต้น และด้านปัจจัยภายนอก เช่น การได้รับข้อมูลและกำลังใจจากเพื่อน การได้เรียนรู้แนวทางในการพัฒนาที่หลากหลาย การได้แบ่งปันและร่วมรับรู้ความรู้สึกหรือประสบการณ์ของผู้อื่น เป็นต้น รวมถึงนักศึกษามีการวิเคราะห์ถึงสิ่งที่ตนเองควรต้องปฏิบัติ และเมื่อประสบกับปัญหาในด้านการศึกษานักศึกษาก็มีความพยายามในการฝ่าฟันอุปสรรคและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาต่อไป ดังที่นักศึกษากล่าวว่า

“มันมีผลกับหนูมากเลยพี่ เข้ากลุ่มมา 14 ครั้งเนี่ย เปิดเรียนมาหนูก็พยายามตั้งใจ ไม่คัดลอกไม่ copy งาน ก็พยายามทำให้มันดี ทำตัวให้ดี พยายามเปลี่ยนแปลงตัวเองจากก่อนหน้านี้ที่แบบว่า ลอก ๆ ๆ ก็พยายามทำด้วยตัวเองมากขึ้น มันอายเนอะ แล้วมันก็กลัวด้วย นึกถึงหิริโอตฺปปะเลย นึกถึงเรื่องถอดถอนปริญญา นิพนธ์ น่ากลัว” (นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 3, การสัมภาษณ์, 27 ก.พ. 2562)

“ถึงเราจะไม่กล้าไปโวยวายหรือไปห้ามเข้า เขี่ยแบบนี้ไม่ได้นะ แต่ความรู้สึกเราก็ตกเปลี่ยนไป เราเคยโดนกระทำมาก่อน ก็ต้องก้มหน้า แต่พอเข้าร่วมอบรมมันมีความคิดแบบนี้ขึ้นมา มันต้องหยุด มันต้องไม่ยอมให้เกิดขึ้น ความคิดมันก็เปลี่ยนไป...การแชร์กันทำให้กระตุ้นทุกคนให้เกิดความรู้สึกที่แตกต่างออกไป หนูอยากให้มีการย้ำกันบ่อย ๆ คุยกันเรื่อย ๆ มันก็จะทำให้ความรู้สึกมุงมันที่จะเปลี่ยน หรือความกล้าในการเข้าไปห้าม เข้าไปเตือนของเราจะมากขึ้น พอเราทำได้ เราก็ภูมิใจ พอภูมิใจแล้วก็มีกำลังใจที่จะทำให้ดีมากขึ้น” (นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 4, การสัมภาษณ์, 27 ก.พ. 2562)

“มันมีผลนะคะ อย่างปกติก็มีอยู่แล้ว เรายังก็ไม่โกงแต่ก็ไม่เคยไปห้ามใคร แต่พอมาอบรมแล้วแรกๆเราก็ตื่นเพื่อนนะ เพื่อนในกลุ่มเพื่อนสนิทที่เราเตือนเราห้าม แต่พอมาอบรมนานเข้าเราก็กกล้ามากขึ้นที่จะไปบอกไปห้ามหรือไปเตือนคนที่เราไม่สนิท หรือเพื่อนใหม่ ๆ ที่จะไม่ดีนี่ คืออบรมมันทำให้เรารู้ว่าเราต้องใช้คำพูดประมาณไหน มันทำให้เรากล้า เรามีความกล้ามากขึ้น เราต้องเข้าหาเขายังไง หรือเราควรจะต้องทำอะไรในแต่ละสถานการณ์ หนูว่าเรามีความกล้ามากขึ้น” (นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 5, การสัมภาษณ์, 27 ก.พ. 2562)

“อบรม 14 ครั้ง ในแต่ละครั้งก็แต่ละเรื่องแต่มันเชื่อมโยงกัน ทำให้เรามั่นใจว่าเราจะทำได้ ได้ความรู้ทั้งจากการอบรม จากเพื่อนที่แลกเปลี่ยนเรื่องราว ประสบการณ์ความคิดความรู้สึก มันมีผลกับการทำกิจกรรมในอนาคต คือปกติถ้าเข้ากลุ่มแล้วตัวใครตัวมันก็ไม่เกิดการแลกเปลี่ยน แต่พอทำกลุ่มแล้วคุยกันนี้ทุกคนที่ได้ยินเรื่องของคนอื่นก็คงคิดคล้าย ๆ กันว่า ทำไมคนอื่นคิดไม่เหมือนเรา ทำไมคนอื่นคิดแบบนี้ แล้วเราก็จะหาคำตอบว่า ทำไมคนอื่นคิดต่าง แล้วเราก็จะหาคำตอบให้เจอว่าเพราะอะไร แต่ก็ไม่ได้แปลว่าเราจะคิดดีกว่า หรือคนอื่นจะดีกว่า เป็นการแลกเปลี่ยนที่มีประโยชน์ อย่างเรื่องที่เราคุยกันในกลุ่มที่เพื่อนเล่าให้ฟัง เราไม่เคยคิดเลยว่าผิดเท่าไร แต่พอเพื่อนเล่าบางเรื่องมันรุนแรง มันกระทบวิถีคิดเรามากกว่าที่ครูจะมาสอน ๆๆ อย่างเดียว อย่างลอกนะ อย่างลอกนะ” (นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 8, การสัมภาษณ์, 28 ก.พ. 2562)

“การเข้าร่วมฝึกอบรมมีผลกับตัวผมเองมาก และมีผลกับสิ่งที่ผมจะทำด้วย สิ่งที่เราคุยกันในกลุ่มมันจะเตือนผมอยู่เสมอว่า สิ่งนี้เป็นสิ่งที่คนเราต้องคำนึงถึง ต้องสนใจ จากเมื่อก่อนที่เคยปล่อยผ่านไป ทำ ๆ ไปก็ได้ ใครจะทำอะไรก็ได้ ไม่ใช่เรื่องของเรา แต่พอเราได้อบรม ได้รู้ เราก็คิดว่ามันเป็นสิ่งที่ควรจะใส่ใจเพราะว่า มันมีผลกระทบกับตัวเราแน่นอน” (นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 1, การสัมภาษณ์, 1 มี.ค. 2562)

“เรื่องลอกการบ้าน ลอกข้อสอบ หรือเรื่องทุจริตนี้ เวลาครูบอกใช้วิธีพูดซ้ำ ๆ ฟังแล้วเหมือนคนบ่นอะ เราก็ฟังผ่าน ๆ ไป เดี่ยวบ่นอีกก็แค่บ่น ฟังไป แต่พอเป็นวิธีที่เราไปแชร์เรื่องราวกัน แชร้ความรู้สึกกัน เหมือนมันได้เก็บมาคิดนะอะ เอ๊ะนี่เราทำพลาดอะไรไปหรือเปล่านะ เราเคยทำแบบนี้ ที่เพื่อนโดน แล้วเค้ารู้สึกแบบนี้ เหมือนมันสะท้อนให้ตัวเราเองได้รับรู้ว่าเฮ้ยบางอย่างเราก็ไม่ควรทำนะ” (นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 10, การสัมภาษณ์, 1 มี.ค. 2562)

“มันติดอยู่ในหัวนะคะพี่ บางทีพอเราจะไปถามเพื่อนจะลอกเพื่อน มันก็นึกถึงเสียงเพื่อน ๆ ในกลุ่มที่อบรมด้วยกัน นึกถึงเรื่องที่เราคุยกันในกลุ่ม ว่าลอกไม่ดี ยิ่งงู ทุจริตไม่ดียิ่งงู เราตกลงกันว่าจะทำให้ดีขึ้น รักษาความถูกต้องให้มากขึ้น เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาให้กับตัวเอง สังคม หรือแม้กระทั่งชื่อเสียงของตัวเองในอนาคต...ยังได้วิธีคิดวิธีพูดมาจากเพื่อน ๆ รวมทั้งแนวทางที่สอนกันในกลุ่มจากที่พี่เอ๋สอน จากเอกสารวิธีการต่อรอง ปฏิเสธ มันเอาไปใช้ได้เลยคะ ดีกว่าแบบเดิมที่เราเคยตำหนิหรือพูดไม่ดีซึ่งอาจมีปัญหามาภายหลัง” (นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 11, การสัมภาษณ์, 1 มี.ค. 2562)

4. ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้าง ความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และการนำไปใช้

หลังจากการเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้าง ความซื่อตรงทางการศึกษา นักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นว่าการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมมีประโยชน์ต่อการเสริมสร้าง ความซื่อตรงทางการศึกษาทั้งต่อตนเองและผู้อื่น สามารถนำไปปรับใช้ในการพัฒนาและส่งเสริมความซื่อตรงด้านอื่น ๆ ได้ โดยนักศึกษามีเป้าหมายและแนวทางในการเสริมสร้าง ความซื่อตรงของตนเองที่ชัดเจนมากขึ้น สามารถวางแผนชีวิตตนเองได้ดีขึ้น

ส่งผลให้นักศึกษาสามารถเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของตนเองได้เพิ่มขึ้นมากกว่า ก่อนเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม นอกจากนี้ การเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมยังช่วยให้นักศึกษาได้พัฒนา ลักษณะต่าง ๆ ของการเป็นผู้มีความซื่อตรงทางการศึกษาที่ดี ได้แก่ การมีค่านิยมทางศีลธรรมที่ดี การมีค่านิยมทางสังคมที่ดี และมีคุณลักษณะส่วนบุคคลที่ดี ที่เอื้อต่อการพัฒนาตนเอง ทั้งนี้ การเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมยังช่วยให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี มีความร่วมมือในกลุ่มเพื่อน นักศึกษา เพื่อช่วยเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาซึ่งกันและกัน รวมถึงนักศึกษายังมีความตั้งใจที่จะนำสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมไปใช้ในด้านการศึกษา นำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต และแผ่ขยายผลด้านความซื่อตรงทางการศึกษาไปยังสังคมรอบตัวต่อไป ดังที่นักศึกษากล่าวว่า

“ที่อบรมมาก็เอาไปใช้ค่ะ ตัวเองด้วย ดูเพื่อนด้วย เพื่อนก็งั้นทำไมไม่ลอกแล้ว ก็อธิบายให้เพื่อนฟัง หนูชอบนะมีมุมมองความคิดใหม่ ๆ เข้ามา ปกติเวลามีงานเราก็จะทำอย่างนั้นบ้าง แต่พอตอนนี้ เราก็คิดใหม่นะ เราจะไม่ทำอย่างที่เราเคยทำ ก็คือเราก็จะทำด้วยตัวเอง เราเปลี่ยนมุมมอง มองคนอื่นมองโลกมากขึ้น ไม่ได้มองแต่ตัวเอง ชวนเพื่อนให้ทำสิ่งที่ดี อธิบายเยอะหน่อย แต่พอเพื่อนเข้าใจแล้วก็ได้ทั้งความรู้และความภูมิใจในตัวเอง” (นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 2, การสัมภาษณ์, 27 ก.พ. 2562)

“หนูว่าควรเอาไปแชร์ให้นักศึกษาคนอื่นด้วย หรือถ้าเป็นไปได้ก็จัดป็น GEN เอาขึ้นมาเป็นวิชาเรียนเลย หนูว่ามันดีเพราะว่า ที่เรียน ๆ อยู่บางอันนี่เอาไปใช้ไม่ได้ แต่อย่างอันนี้ถ้าเราฝึกทุกวัน ๆ มันจะกลายเป็นกิจวัตรเราไปเลย แล้วเราจะเอาไปใช้ได้ ทำถูกด้วย ทำดีด้วย” (นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 3, การสัมภาษณ์, 27 ก.พ. 2562)

“ตอนนี้หนูกำลังเตรียมแพลนตัวเองอย่างที่เคยอยากจะทำค่ะ หนูรู้สึกที่หนูต้องทำอะไรมากขึ้น ตั้งเป้าหมายมากขึ้น และวิธีไปถึงเป้าหมายมันจะทำให้หนูภูมิใจในตัวเองโดยไม่ต้องโกง ไม่เอาเปรียบใคร ทำให้ดี ทำให้ถูก พัฒนาตัวเองให้มากขึ้นทั้งการเรียนและชีวิตประจำวัน” (นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 4, การสัมภาษณ์, 27 ก.พ. 2562)

“ตอนอยู่ในกลุ่มก็แอบกังวลนะ ก็นี่ก็อยู่ว่าถ้าเจอจริงๆเราจะกล้าปฏิเสธไหม แต่พอไปเรียนแล้วเจอสถานการณ์นั้นจริง เพื่อนมาขอลอกหน่อย เราก็ได้ละได้ใช้ละ ก็คุยกับเพื่อน เล่าให้เพื่อนฟังว่านี่ไปบอกรมา มีเรื่องอย่างนี้ ๆ นะ เพื่อนจะได้เอาไปใช้ต่อ แล้วพอเราบอกเพื่อนไปถึงเรื่องความซื่อตรง แล้วเพื่อนสนใจ เราก็มีความมั่นใจมากขึ้นที่จะบอกตัวเองบอกคนอื่นเรื่องความซื่อตรงว่าต้องทำนะ ทำด้วยกัน ทำให้สังคมของเราน่าอยู่มากขึ้น” (นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 5, การสัมภาษณ์, 27 ก.พ. 2562)

“เห็นเพื่อนจะทำไม่ดี หนูจะเข้าไปบอกเพื่อนว่ามันไม่ดี ก็แค่เข้าไปบอกเค้า แล้วก็ให้เค้าคิดตัดสินใจเอาเองว่ามันดีหรือไม่ แต่หนูก็บอกอย่างที่เราเข้าใจนะว่ามันควรหรือไม่ควรทำ คือจากเมื่อก่อนถ้าเราเห็นเพื่อนจะทำผิดนี้เราก็เฉย แต่ตอนนี้เราก็มี reaction กับเพื่อนมากขึ้น” (นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 6, การสัมภาษณ์, 28 ก.พ. 2562)

“เรื่องที่เอาไปใช้มาก ๆ คือเรื่องตั้งเป้าหมายให้ตัวเอง เรื่องพูดกับเพื่อนส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องในห้องเรียน การบ้าน สอบ แบบฝึกหัดที่ต้องฟังตัวเอง แต่ที่ชัด ๆ คือตั้งเป้าหมายและสร้างความภาคภูมิใจให้ตัวเอง เพราะเมื่อก่อนเราก็ไม่รู้ว่าตัวเองดีหรือโดดเด่นด้านไหน แต่พอในครั้งที่เราร่วมกันเรื่องความภาคภูมิใจ พบว่ามันเป็นแค่จุดเล็ก ๆ เรื่องเล็ก ๆ ที่เรารู้แล้วเรารู้ใจไม่ต้องเป็นเรื่องใหญ่โตอะไรเลย ก็มีบางคนบอกว่าภูมิใจในหลาย ๆ เรื่องที่เราผ่านมา แล้วถ้าเรามีการตั้งเป้าหมายที่แน่ชัดก็จะทำให้เรามีแนวทางไปสู่เป้าหมายได้อย่างมีกำลังใจที่ได้จากทั้งเพื่อนและครอบครัว” (นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 7, การสัมภาษณ์, 28 ก.พ. 2562)

“หนูเพิ่งคุยกับน้องเรื่องงานวิจัย และงานวิจัยของตัวเองด้วย proposal ที่ส่งอาจารย์ไปก็ใช้โปรแกรมที่เราได้จากกลุ่มฝึกอบรมมาใช้เรื่องตรวจสอบการคัดลอก เพราะเมื่อก่อนเราก็เอาข้อมูลคนอื่นมาแล้วก็ปะ ๆๆ ต่อ ๆ กัน แต่พอรู้จากการอบรมว่ามันผิด ก็พยายามนำมาปรับใหม่ให้เป็นวิธีคิดวิธีเขียนแบบของเรา แล้วก็เล่าให้น้อง ๆ กับเพื่อน ๆ ฟังว่ามันมีแบบนี้ละ ถ้าคัดลอกมาเยอะอาจโดนลงโทษมีปัญหาในอนาคตแน่ อายด้วย แ่ด้วย มหาวิทยาลัย ครอบครัว พ่อแม่ คณะก็เสียชื่อเสียง

เราต้องช่วยกันป้องกันโดยทำซะให้ถูกต้อง คนดีต้องแก้ไข และป้องกันไม่ให้ความไม่ดีเกิดขึ้น” (นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 8, การสัมภาษณ์, 28 ก.พ. 2562)

“หนูคิดว่ามันเป็นกิจกรรมที่ดีมาก เพราะบางคนไม่เคยมองเห็นคุณค่าของความซื่อตรงทางการศึกษาเลย อย่างหนูนี่เคยละเลยมันไปเลย คือจัดให้มหาวิทยาลัยเลยจะดีมาก แต่ถ้าเราอัดเนื้อหาเข้าไปเยอะ ๆ เด็กก็อาจจะเบื่อ ระยะเวลาก็ต้องค่อยทำไป ไม่ให้แน่นมาก แต่หนูชอบรูปแบบของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นนะ หนูว่ามันดีมากในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน อย่างบางคนไม่กล้าพูด การทำกิจกรรมแบบนี้ทำให้เขากล้าพูดมากขึ้น เพราะเพื่อนหนูจะมีเยอะที่แบบไม่กล้าพูด แต่พอกิจกรรมแบบนี้จะทำให้เขาได้แสดงความคิดเห็น ซึ่งเป็นสิ่งหนึ่งที่ทำให้ได้มุมมองวิธีคิดใหม่ ๆ จากคนอื่น ๆ ได้” (นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 9, การสัมภาษณ์, 28 ก.พ. 2562)

“ผมว่าเรื่องความซื่อตรงนี่มันเอาไปใช้กับเรื่องอื่นรอบตัวเราได้นะ ไม่ใช่แค่เรื่องเรียนอย่างเดียว ที่อบรมกันมันทำให้เราเห็นภาพของความซื่อตรง มันมีผลกระทบกับชีวิตมาก ๆ เลย ความซื่อตรงก็คือมันเกี่ยวกับชีวิตของเราทุกๆ เรื่องเลย เรื่องเรียน เรื่องการทำกิจกรรม การทุจริตคอร์รัปชัน ถ้าปล่อยไว้ไม่สนใจกัน ผมว่ามันน่ากลัว อนาคตดูไม่ดี”

“เรื่องการคิดบวก ผมเอามาใช้เยอะ และเรื่องเทคนิคWDEP System ที่เราวางแผนเรื่องเรียนเรื่องต่าง ๆ ไว้ด้วยกัน ผมก็เอามาทำนะ พยายามนึกถึง คือเตือนตัวเองเสมอว่า พฤติกรรมที่เราทำอยู่นี้มันพาเรามุ่งไปสู่เป้าหมายหรือยัง แล้วเราควรจะทำอะไรยังไงต่อไป”

“ผมว่าเราควรต้องเอาความรู้เรื่องความซื่อตรงไปบอกกับคนอื่น ๆ ด้วย อย่างผมมีน้องนี่ผมก็กลับไปสอนน้องนะว่าที่เราเคยคิด ๆ กันมานี้มันดีหรือไม่ดียังไง เพื่อนที่สนิทกัน รุ่นน้องด้วย ผมก็สอนเค้าว่ามันเสียหาย เสียไปถึงอนาคต เสียแบบที่เราไม่เคยคิดกันเลย ทำให้รู้สึกเลยว่าถ้าเราไม่ซื่อตรง หรือปล่อยให้คนอื่นทำเรื่องไม่ดีนี้ อนาคตโลกของเราคงอยู่กับลำบาก”

(นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 1, การสัมภาษณ์, 1 มี.ค. 2562)

“หนูพยายามมองในมุมมองของคนอื่นมากขึ้น อย่างนัดมาทำงานแล้วเพื่อนเลท ถ้าเมื่อก่อนก็จะโวยเลย แต่หลังจากเข้ากลุ่มทำให้เราใจเย็นขึ้นมองหาเหตุผลมากกว่าที่จะใช้อารมณ์ เพราะแต่ละคนก็มีเหตุผล พยายามมองในแง่บวก หาวิธีแก้ปัญหาแบบแง่บวกทำให้เราเย็นลง ใจก็สบายขึ้น คนรอบข้างก็ แฮปปี้” (นักศึกษา ระดับปริญญาตรีคนที่ 10, การสัมภาษณ์, 1 มี.ค. 2562)

“หนูนำเรื่องนี้ไปสอนเด็กที่หนูฝึกสอน ให้เขารู้จักคิดบวกมองโลกในแง่ดีมากขึ้น ใช้การกำหนดเป้าหมายของชีวิต คือถ้าจะให้สอนตรง ๆ ก็เหมือนเราตอนเด็ก ๆ โดนกรอกหูมาตลอดแต่ก็ผ่าน ๆ ไป แต่ถ้าเป็นอบรมอันนี้มันทำให้เราได้คิดกัน โดยที่พี่ไม่ต้องพูดคำว่าอย่าลอกข้อสอบเลย แต่เรื่องที่เราคุยกัน กิจกรรมที่ทำด้วยกัน เรื่องที่ฟังจากเพื่อน ความคิดเห็นของเพื่อนมันทำให้เราค่อย ๆ ซึมซับ แล้วก็เข้าใจว่าจริง ๆ แล้วเราต้องทำตัวอย่างไร ชื่อตรงอย่างไร เพื่อให้สังคมและคุณค่าทางวิชาการมันดีขึ้น เพราะเราเคยโดนเอาเปรียบเราก็หัวร้อนนะ แต่ไม่รู้จะพูดยังไง แต่พอตอนนี้เรารู้วิธีที่จะจัดการว่ามันมีมากกว่าที่เราจะพูดเองก็ได้ หรือถ้าพูดเองเราก็จะไม่พูดด้วยอารมณ์ เราใช้เหตุผล ใจ เราหวังดีไม่อยากให้เขาเดือดร้อนในอนาคต ยกตัวอย่างถ้ามหาวิทยาลัยมีแต่คนโกง ทุกจริต แล้วใครเอาไปพูดว่านี่มหาลัยนี้ นักศึกษาโกงนะทุกจริตนะ ปล่อยให้ตัวเองก็เสียหายไปทั้งหมด ก็ไม่อยากให้เป็นแบบนี้” (นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 11, การสัมภาษณ์, 1 มี.ค. 2562)

“จัดอีกจะดีมากคะ เรื่องนี้มันเป็นมานานแล้วยังแก้ปัญหาไม่ได้เด็ดขาดสักที อยากให้จัดแบบทั่ว ๆ ไปคณะคณะละชั้นปี จะได้มีมุมมองที่หลากหลาย ถ้าเป็นกลุ่มย่อยก็ดูแลง่าย แต่ถ้ากลุ่มใหญ่ก็จะได้วิธีคิดที่มากขึ้นมันมีผลกับการคิดของคน ที่เข้าร่วมกลุ่ม วิธีการอบรมแบบแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันแบบนี้ เราได้แบ่งปันประสบการณ์ ความรู้สึก บางทีก็โอบางเรื่องมันร้ายแรงขนาดนี้เลยหรือ การได้ฟังวิธีคิดหรือวิธีพูดของคนอื่นที่อาจจะคิดเหมือนกันแต่เค้าแสดงออกได้ในทางบวกมากกว่าเราก็เป็นแนวทางที่ดีให้เราได้ เราจะได้เอาไปปรับตัวให้แสดงออกได้ดีขึ้น ให้เหมาะสมขึ้น ทำในสิ่งที่ถูกต้อง เพราะโลกจะน่าอยู่ก็เมื่อทุกคนรู้จักหน้าที่บนสิทธิของตัวเอง ไม่พยายามละเมิดสิทธิคนอื่น และไม่ปล่อยให้สิ่งไม่ดีเกิดขึ้นโดยที่เราไม่ได้ใช้ความพยายามอะไรเลย การปล่อยให้คนอื่นทุจริต ก็เหมือนเราส่งเสริมหรือ

สนับสนุนให้เขาทุจริต ถ้าทุกคนทุจริตกันหมด แล้วคิดว่าคนอื่นทำได้เราก็ทำได้ โลกนี้คงอยู่ยาก” (นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 12, การสัมภาษณ์, 1 มี.ค. 2562)

เนื่องจากการแสดงออกถึงพฤติกรรมความซื่อตรงทางการศึกษา อาจต้องเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับบุคคลอื่นทั้งที่เป็นบุคคลใกล้ชิด บุคคลที่รู้จักเพียงผิวเผิน รวมไปถึงคนที่เราไม่รู้จัก เป็นความไม่คุ้นเคยในการแสดงพฤติกรรม และอาจมีความเสี่ยงจากการปฏิเสธ ขัดขวาง หรือคัดค้านผู้อื่น แน่แน่นอนว่าความกลัว เป็นส่วนหนึ่งของอารมณ์ด้านลบ เมื่อบุคคลส่วนใหญ่เกิดความกลัวแล้วมักจะนำไปสู่ความไม่สบายใจ แสดงพฤติกรรมหลีกเลี่ยง และปฏิเสธที่จะมีส่วนร่วมในภารกิจที่ก่อให้เกิดความกลัวนั้น นักศึกษาส่วนหนึ่งจึงเลือกที่จะระงับหรือไม่แสดงพฤติกรรมที่เป็นการทักท้วง ขัดขวาง หรือยุติพฤติกรรมทุจริตทางการศึกษาที่กำลังเกิดขึ้น ในสถานการณ์ที่ตนประเมินแล้วว่า อาจก่อให้เกิดความรู้สึกในด้านลบหรือเกิดความเสียหายตามมา แต่ก็ไม่ได้ส่งผลให้นักศึกษายกเลิกหรือปฏิเสธที่จะรักษาไว้ซึ่งความซื่อตรงทางการศึกษาของตนเองหากต้องเผชิญกับสถานการณ์นั้นในภายหน้า หากได้รับการประเมินแล้วว่าปลอดภัยและไม่ก่อให้เกิดอันตรายกับตนเอง

“ก็ตั้งใจว่าจะทำให้ได้มากที่สุดค่ะ แต่บางทีคนที่กำลังทุจริตแล้วอยู่ในห้องสอบเดียวกับหนู ซึ่งหนูไม่รู้จัก แล้วดูท่าทางน่ากลัว หรือทำกันเป็นกลุ่มหลาย ๆ คน หนูก็ไม่กล้าเดินไปห้ามหรือไปบอกอาจารย์ค่ะ มันน่ากลัวเกินไป” (นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 2, การสัมภาษณ์, 27 ก.พ. 2562)

“เห็นคนอื่นเค้าทำผิด ลอกการบ้าน เราก็เข้าไปทำเล่นๆ ก่อน ชวนคุย แล้วก็ค่อย ๆ บอกว่าเฮ้ยแกอย่างนี้มันไม่โอเคนะต้องดูสถานการณ์ด้วย คือถ้าเพื่อนใกล้ ๆ ก็พูดได้เยอะ แต่ถ้าห่างมาก ๆ หรือไม่รู้จักก็ยังไม่กล้า ๆ กล่า ๆ ไม่มั่นใจที่จะไปห้ามเขา” (นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 3, 27 ก.พ. 2562)

“ถ้าเป็นคนอื่นที่ไม่ใช่เพื่อนเราแต่เค้ากำลังทุจริต ที่ผ่านมาก็เคยเห็นนักศึกษาต่างชาติคือเค้าพยายามมองข้อสอบเพื่อน หนูก็ไม่กล้าบอกอาจารย์ เลยดูเค้าไปสักพักเค้าก็ยังพยายามอยู่ หนูเลยส่งเสียงกระแอมออกไปเตือนประมาณว่าฉันเห็นนะอย่าทำนะ เขาก็เลิกทำเพราะคิดว่ามีคนเห็น เพื่อนก็ตกใจ เป็นห่วง บอกว่าถ้าเขาเป็นคนเกรงแล้วมาหาเรื่องหนูนอกห้องสอบจะทำอย่างไร ถ้ามีครั้งหน้าหนูคงต้องระวังมากกว่านี้” (นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 8, 28 ก.พ. 2562)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมีความมุ่งหมายของการวิจัย 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาความหมายและองค์ประกอบความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี 2) เพื่อพัฒนาโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี 3) เพื่อเปรียบเทียบความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม โดยรวมและรายองค์ประกอบ ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล โดยแบ่งการศึกษออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 เป็นการศึกษาค้นคว้าความหมายและองค์ประกอบความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยระยะที่ 1 นี้ แบ่งเป็นการศึกษาด้วยวิธีการเชิงคุณภาพด้วยการอภิปรายกลุ่ม เพื่อหาความหมายและองค์ประกอบสำคัญที่นักศึกษาระดับปริญญาตรีควรมีเพื่อใช้ในการเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษา จากนั้นนำผลจากวิธีการเชิงคุณภาพมาพัฒนาแบบวัดความเชื่อตรงทางการศึกษาเพื่อใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ด้วยวิธีการเชิงปริมาณ ในขณะที่การศึกษาในระยะที่ 2 เป็นการพัฒนาโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ตามหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและเทคนิคของการฝึกอบรม บูรณาการร่วมกับทฤษฎี เทคนิคการให้คำปรึกษา และเทคนิคทางจิตวิทยา และศึกษาผลการใช้โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมที่มีต่อการเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษา ด้วยวิธีการเชิงปริมาณ และทำการติดตามผลการเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมหลังจากดำเนินโปรแกรมเสร็จสิ้นแล้ว 4 สัปดาห์ ด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นรายบุคคลกับนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม จำนวน 12 คน เพื่อนำผลการจากวิธีการเชิงคุณภาพมาสนับสนุนการวิเคราะห์ผลการวิจัยเชิงปริมาณ ทั้งนี้ งานวิจัยนี้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ก่อนที่จะเริ่มดำเนินการวิจัย

ตัวอย่างของการวิจัยระยะที่ 1 สามารถแบ่งออกได้เป็นวิธีการเชิงคุณภาพซึ่งประกอบด้วยผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยจำนวน 36 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มอภิปราย กลุ่มละ 12 และ 24 คนตามลำดับ ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยกลุ่มที่ 1 เป็นผู้บริหารมหาวิทยาลัย และอาจารย์ที่ทำงานด้านการพัฒนานักศึกษา ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยกลุ่มที่ 2 เป็นนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง ชั้นปีที่ 1-4 สถาบันละ 8 คน ซึ่งทั้ง 2 กลุ่ม เป็นผู้แทนจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง วิธีการเชิงปริมาณประกอบด้วยนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1-4 ที่ศึกษาในคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยกลุ่ม 3 พระจอมเกล้า จำนวน 644 คน

ตัวอย่างของการวิจัยระยะที่ 2 แบ่งออกเป็นกรณีวิจัยเชิงทดลองซึ่งเป็นวิธีการเชิงปริมาณ ประกอบด้วยตัวอย่างจำนวน 12 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง จากนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1-4 ที่มีคะแนนเฉลี่ยความเชื่อตรงทางการศึกษาตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา และเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี จะได้เข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 14 ครั้ง และเก็บข้อมูลในระยะติดตามผลด้วยวิธีการเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับตัวอย่างทั้ง 12 คน เพื่อนำมาผลมาสนับสนุนผลการวิจัยเชิงปริมาณที่ได้จากแบบวัดความเชื่อตรงทางการศึกษาหลังจากเสร็จสิ้นโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมครั้งที่ 14

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1 ด้วยวิธีการเชิงคุณภาพประกอบด้วย 1) แนวคำถามในการอภิปรายกลุ่ม 2) ผู้ดำเนินการอภิปรายกลุ่ม 3) ตัวผู้วิจัย 4) ผู้จัดบันทึกการอภิปรายกลุ่ม 5) ผู้อำนวยการความสะดวกและผู้ช่วยดำเนินการอภิปรายกลุ่ม และ 6) เครื่องบันทึกเสียง จำนวน 2 เครื่อง สำหรับวิธีการเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบวัดความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 2 ในส่วนของการวิจัยเชิงทดลองได้แก่ 1) โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่ผ่านการตรวจพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน 2) แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกลุ่มฝึกอบรม 3) ตัวผู้วิจัย 4) ผู้อำนวยการความสะดวกและผู้ช่วยดำเนินการกิจกรรมและจัดบันทึกการสังเกต สำหรับวิธีการเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ 1) แนวคำถามสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้าง 2) ตัวผู้วิจัย และ 3) เครื่องบันทึกเสียง

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยระยะที่ 1 วิธีการเชิงคุณภาพด้วยการอภิปรายกลุ่ม เริ่มจากถอดบันทึกเสียงการอภิปรายกลุ่มแบบคำต่อคำ คัดแยกข้อมูลเป็นเรื่อง ๆ กำหนดรหัส นำรหัสที่ได้มารวมกันเป็นกลุ่มข้อมูลเพื่อหาข้อสรุป และตรวจสอบคุณภาพของข้อมูลด้วยการตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) วิธีการเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สูตรคำนวณดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามปฏิบัติการ สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา

เพื่อวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบวัด และสถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป LISREL

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยระยะที่ 2 ในส่วนการวิจัยเชิงทดลอง ใช้สูตรคำนวณดัชนีความสอดคล้องด้วยการพิจารณาค่าความสอดคล้องระหว่าง วัตถุประสงค์ การเลือกใช้ทฤษฎี เทคนิค และขั้นตอนรูปแบบการฝึกอบรม เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวแบบวัดซ้ำ (One-Way ANOVA Repeated Measurement) สถิติการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ และการทดสอบภายหลัง (Post Hoc Test) ด้วยวิธี Least Significant Differences (LSD) เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS สำหรับวิธีการเชิงคุณภาพคือ การวิเคราะห์ข้อมูลจากบันทึกการสังเกตพฤติกรรมกรรมกรมีส่วนร่วมในกลุ่มฝึกอบรม ถอดบันทึกเสียงจากการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อวิเคราะห์เนื้อหา จัดหมวดหมู่ สรุปและตีความจากข้อมูลที่ได้รับ

สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย โดยจัดลำดับการนำเสนอออกเป็น 2 ระยะดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาความหมายและองค์ประกอบความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ตอนที่ 1 การศึกษาความหมายและองค์ประกอบความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีด้วยเทคนิคเชิงคุณภาพ

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการอภิปรายกลุ่มของกลุ่มนักศึกษาผู้บริหาร และคณาจารย์ที่ปฏิบัติงานด้านการพัฒนานักศึกษา ทั้ง 36 คน เมื่อนำประเด็นที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหา โดยการจำแนกข้อมูลของผู้ร่วมอภิปรายกลุ่มแต่ละคนในประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับการศึกษาเอกสารแนวคิดเรื่องความเชื่อตรงของดันน์ (Dunn, 2009) และแนวคิดเรื่องความเชื่อตรงทางการศึกษาของศูนย์ความเชื่อตรงทางการศึกษานานาชาติ (ICAI.2013) เพื่อวิเคราะห์หาความหมายและองค์ประกอบความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งการวิเคราะห์ได้กระทำผ่านประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

ความหมายของความเชื่อตรงทางการศึกษา

นัยของความเชื่อตรงทางการศึกษาประกอบด้วยสิ่งที่เป็นคุณภาพภายในของบุคคล ที่แสดงออกผ่านกระบวนการทางความคิด ทศนคติ และแสดงผลเป็นพฤติกรรมในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ในสถานการณ์ทางการเรียน การสอบ และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ

ของสถาบันอุดมศึกษา สิ่งที่คุณคณผู้มีความซื่อตรงทางการศึกษานั้นแสดงออกมา มีพื้นฐานสำคัญ ด้วยการยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมทางสังคม โดยคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม เป็นหลักสำคัญ รวมไปถึงความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ทั้งต่อตนเองและต่อการรักษาความถูกต้องชอบธรรมของสังคม

สิ่งที่แสดงออกถึงการเป็นผู้มีความซื่อตรงทางการศึกษา อาจสรุปได้ถึง พฤติกรรมของคุณคณที่เป็นความสามารถในการรับรู้ ประเมินผล และเลือกแสดงพฤติกรรมทางการศึกษาได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับค่านิยมทางศีลธรรมและสังคม แสดงออกอย่างยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม รักษาความยุติธรรมเที่ยงตรง ปฏิบัติตนตามระเบียบแบบแผนของการศึกษา สามารถแสดงออกอย่างสอดคล้องกันทั้งการกระทำและคำพูดอย่างสม่ำเสมอทั้งต่อหน้าและลับหลัง แม้ในบริบทที่ต่างกัน

องค์ประกอบของความซื่อตรงทางการศึกษา

ขณะที่สิ่งแสดงออกเพื่อบอกว่าคุณคณผู้มีความซื่อตรงทางการศึกษา คือ คุณภาพ ภายในของคุณคณที่เป็นองค์รวมด้านความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรม ที่สามารถแยกแยะออกได้เป็น 3 ด้านหลัก ได้แก่ ค่านิยมทางศีลธรรม ค่านิยมทางสังคม และคุณลักษณะส่วนบุคคล

ค่านิยมทางศีลธรรม คือการตระหนักรู้ เท่าทัน และเข้าใจในความถูกต้องดีงาม อย่างลึกซึ้งในทุกมิติ จนสามารถแสดงออกด้านความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้ในแนวทางที่ถูกต้อง สมควรยึดถือร่วมกัน ประกอบด้วย 2 ด้านย่อย ได้แก่ จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ และ หิริโอตตัปปะ

ค่านิยมทางสังคม คือ รูปแบบของความคิดที่มีคุณค่า ได้รับการยอมรับจากสังคมว่าเป็นแนวทางที่สมควรยึดถือไว้เพื่อประพฤติ ปฏิบัติ ผ่านการปลูกฝัง ถ่ายทอด และสามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ หากบุคคลเกิดการเรียนรู้และมีประสบการณ์ที่มากขึ้น จัดว่าเป็นกระบวนการอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นเพื่อสร้างความสงบเรียบร้อยให้แก่สังคม ดังนั้นค่านิยมทางสังคมในมิติของความซื่อตรงทางการศึกษาจึงหมายถึง การแสดงออกด้านความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในสิ่งที่เหมาะสม มีคุณค่า และเป็นที่ต้องการของสังคม ประกอบด้วย 4 ด้านย่อย ได้แก่ การปฏิบัติตามระเบียบ การยึดมั่นในความถูกต้อง ความรับผิดชอบ และ จิตสำนึกที่ดี

คุณลักษณะส่วนบุคคล คือ ความรู้ ทักษะ หรือคุณลักษณะของคุณคณที่จำเป็นต้องมี เพื่อใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

สร้างขึ้นได้ผ่านการเรียนรู้ด้วยการศึกษา ประสบการณ์ อาศัยการมีแบบอย่างที่ดี การสั่งสอนและปลูกฝังทัศนคติที่ดีงาม สร้างแรงบันดาลใจในการสร้างกระบวนทัศน์ใหม่ เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ถึงผลในอนาคตและเลือกแสดงพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสม ดังนั้นคุณลักษณะส่วนบุคคลจึงหมายถึง คุณสมบัติที่ดีของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่จำเป็นต่อการศึกษา ประกอบด้วย 6 ด้านย่อย ได้แก่ การพึ่งตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง การหยั่งรู้ถึงผลในอนาคต การไม่ดูตาย ความกล้า และการสื่อสารที่ดี

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีด้วยเทคนิคเชิงปริมาณ

การวิเคราะห์องค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ผู้วิจัยได้นำผลการอภิปรายกลุ่มจากการวิจัยในระยาะที่ 1 มาสร้างข้อคำถามในแบบวัดความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับ 2 มีผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

2.1 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบวัดความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

นักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 49.80 รองลงมาคือ เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 44.90 และเพศทางเลือก คิดเป็นร้อยละ 5.30 ซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ชั้นปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 27.20 รองลงมาคือ ชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 26.10 ชั้นปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 25.60 และชั้นปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 21.10 และนักศึกษาส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ย 2.00 - 2.99 คิดเป็นร้อยละ 41.50 รองลงมาคือ เกรดเฉลี่ย 3.00 - 4.00 คิดเป็นร้อยละ 29.00 ยังไม่มีเกรดเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 26.10 และเกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 คิดเป็นร้อยละ 3.40 ตามลำดับ

2.2 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า ความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยภาพรวมเท่ากับ 2.21 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.35 อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.05 - 2.36 โดยจิตสำนึกที่ดี (CON) มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 2.36 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53 ส่วนการหยั่งรู้ถึงผลในอนาคต (FOR) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 2.05 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.57 และเมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบค่านิยมทางศีลธรรม องค์ประกอบค่านิยมทางสังคม องค์ประกอบคุณลักษณะส่วนบุคคล มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.25, 2.22 และ 2.16 ตามลำดับ ส่วนตัว

แปรชี้วัดความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.21 – 0.55 ซึ่งทุกตัวแปรชี้วัดมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นอกจากนี้การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น พบว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวชี้วัดความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีไม่เป็นเมทริกซ์เอกลักษณะ ซึ่งมีความสัมพันธ์กันเพียงพอที่จะสามารถนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบต่อไปได้ (Bartlett's Test: $\chi^2=2755.31$ df=66 p=.00) เมื่อพิจารณารายตัวชี้วัด พบว่า ไคเซอร์-ไมเยอร์-โอลกิน (KMO) เท่ากับ 0.94 และมีค่าพิสัยความเพียงพอของกลุ่มการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยรวม (MSA) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.91-0.95 แสดงว่า ตัวชี้วัดความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความสัมพันธ์กันเพียงพอที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันต่อไปได้

2.3 การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของโมเดลการวัดความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี กับข้อมูลเชิงประจักษ์ ในดัชนีกลุ่มสมบูรณ์ พบว่า โมเดลการวัดความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 62.69 df=48, p=.07, ค่า GFI=0.98, ค่า AGFI=0.97, ค่า RMSEA=0.02, ค่า SRMR=0.02 ส่วนในดัชนีกลุ่มเปรียบเทียบ พบว่า ค่า CFI=1.00 หมายความว่า โมเดลที่สร้างขึ้นสามารถนำมาอธิบายความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีได้ โดยความเชื่อตรงทางการศึกษา มีจำนวน 3 องค์ประกอบ ประกอบด้วยตัวชี้วัดจำนวน 12 ตัวชี้วัด

2.4 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.97-0.99 โดยความเชื่อตรงทางการศึกษาทุกองค์ประกอบและทุกตัวชี้วัด มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยค่านิยมทางสังคม มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานสูงสุดเท่ากับ 0.99 มีความแปรผันร่วมกับความเชื่อตรงทางการศึกษาอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 99) รองลงมาคือ ค่านิยมทางศีลธรรม และคุณลักษณะส่วนบุคคล มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.98 และ 0.97 มีความแปรผันร่วมกับความเชื่อตรงทางการศึกษาอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 96 และ 94)

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า โมเดลการวัดความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีทั้งหมด 3 องค์ประกอบ ประกอบด้วย ค่านิยมทางศีลธรรม ค่านิยมทางสังคม และคุณลักษณะส่วนบุคคล โดยทั้ง 3 ด้าน มีค่าความน่าเชื่อถือได้ของข้อมูลที่วัดในแต่ละองค์ประกอบอยู่ในระดับสูง

ระยะที่ 2 การพัฒนาและศึกษาผลการใช้โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้าง ความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

สำหรับระยะที่ 2 ผู้วิจัยนำเสนอผลการสรุปออกเป็น 2 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การพัฒนาโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้าง ความซื่อตรงทาง
การศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้าง ความซื่อตรงทางการศึกษาของ
นักศึกษาระดับปริญญาตรี ทั้ง 3 องค์ประกอบ (12 ด้านย่อย) ดำเนินการโดยใช้กลุ่มฝึกอบรม
จำนวน 14 ครั้ง และครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที ถึง 2 ชั่วโมง โดยนำกรอบแนวคิดในการศึกษา
องค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษาที่ได้จากการศึกษาวิจัยในระยะที่ 1 มาใช้เป็นกรอบแนวคิดใน
การเสริมสร้าง ความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนกลุ่มฝึกอบรมเพื่อ
เสริมสร้าง ความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ผู้วิจัยใช้แนวคิดกลุ่มฝึกอบรม
ของเนลสัน-โจนส์ (Nelson-Jones, 1992, pp. 48-49) โดยมีขั้นตอนของการฝึกอบรม 3 ขั้นตอน
ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้น ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการ และขั้นที่ 3 ขั้นยุติการฝึกอบรม มาใช้เป็นแนวทาง
ในการดำเนินกลุ่มฝึกอบรม นอกจากนี้ผู้วิจัยได้บูรณาการทฤษฎีและเทคนิคการให้คำปรึกษาที่
เหมาะสมกับการเสริมสร้าง ความซื่อตรงทางการศึกษาในองค์ประกอบต่าง ๆ โดยใช้ทฤษฎีการให้
คำปรึกษาที่เน้นความคิดและเหตุผล ทฤษฎีการให้คำปรึกษาที่เน้นอารมณ์ความรู้สึก และทฤษฎี
การให้คำปรึกษาที่เน้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ได้แก่ ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบพิจารณา
เหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์การติดต่อสัมพันธ์ ทฤษฎี
การให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบภวนิยม ทฤษฎีการให้
คำปรึกษาแบบเกสตัลท์ ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม ทฤษฎีการให้คำปรึกษา
แบบเผชิญความจริง และ ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบมุ่งเน้นการแก้ปัญหาเป็นพื้นฐาน ตลอดจน
นำวิธีการให้คำปรึกษาเชิงสุขภาพจิตศึกษา หลักการและเทคนิคต่าง ๆ ทางด้านจิตวิทยา รวมทั้ง
เทคนิควิธีการฝึกอบรมมาประยุกต์ใช้ในโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้าง ความซื่อตรงทาง
การศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

การพัฒนาโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้าง ความซื่อตรงทางการศึกษา
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ได้ผ่านขั้นตอนการตรวจหาคุณภาพเครื่องมือ โดยผู้เชี่ยวชาญ
ด้านจิตวิทยาการให้คำปรึกษาและด้านการฝึกอบรม จำนวน 5 ท่าน ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรง
เชิงเนื้อหาของโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม ทั้งเนื้อหาแนวคิด ทฤษฎี เทคนิค วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ
และการประเมินผลกลุ่มฝึกอบรม พบว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 จากนั้น

ผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และก่อนนำไปใช้จริง ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองใช้โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมกับนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 8 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการฝึกอบรม กิจกรรม ระยะเวลาในการดำเนินกลุ่มฝึกอบรม ตลอดจนเทคนิคที่ใช้ในการเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 8 ครั้ง ผลที่ได้จากการทดลองใช้โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมพบว่า บางกิจกรรมต้องใช้เวลาค่อนข้างมากเพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้มีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นอย่างครบถ้วน ผู้วิจัยจึงปรับปรุงช่วงเวลาในการดำเนินกลุ่มฝึกอบรม โดยขยายเวลาจากเดิม ครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที เป็นครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที ถึง 2 ชั่วโมง เพื่อให้เกิดความเหมาะสมของเวลาในการดำเนินโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ตอนที่ 2 ผลการใช้โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

การเปรียบเทียบความซื่อตรงทางการศึกษาโดยรวมและรายองค์ประกอบของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และการติดตามผล พบว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีระยะเวลาการฝึกอบรมที่แตกต่างกัน มีความซื่อตรงทางการศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F=315.56$) $df=2$ $p=.00$) ผู้วิจัยจึงทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของบอนโฟโรนนิ (Bonferroni Method) พบว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความซื่อตรงทางการศึกษาโดยรวม หลังการทดลองและก่อนการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยหลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.73 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.10 สูงกว่าก่อนการทดลองที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.88 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.08 และหลังการติดตามผลการทดลอง มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.74 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.14 แสดงให้เห็นว่าการเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมมีผลต่อการเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีให้ดีขึ้น และมีความคงทนของการฝึกอบรมอยู่จนถึงช่วงเวลาการติดตามผลสามารถพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบได้ ดังนี้

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีตามรายองค์ประกอบ พบว่า ด้านค่านิยมทางศีลธรรม ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F=47.45$) $df=2$ $p=.00$) โดยหลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.27 สูงกว่าก่อนการทดลองที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.11 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.23

และการติดตามผลการทดลองมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลองและหลังการทดลอง คือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.61 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.21 แสดงให้เห็นว่าการเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมมีผลต่อการเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ด้านค่านิยมทางศีลธรรม ให้ดีขึ้นและมีความคงทนของการฝึกอบรมอยู่จนถึงระยะติดตามผล

ด้านค่านิยมทางสังคม เมื่อนำค่าเฉลี่ยมาวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างพบว่า ความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F=159.12$ $df=2$ $p=.00$) โดยหลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.77 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.11 สูงกว่าก่อนการทดลองที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.74 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.14 และหลังการติดตามผลมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลอง แต่ต่ำกว่าหลังการทดลอง คือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.71 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.28 แสดงให้เห็นว่าการเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมมีผลต่อการเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีด้านค่านิยมทางสังคมให้ดีขึ้น และอาจมีปัจจัยสำคัญบางประการที่ส่งผลให้ความคงทนของการฝึกอบรมไม่สามารถอยู่ได้จนถึงระยะติดตามผล

ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล เมื่อนำค่าเฉลี่ยมาวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างพบว่า ความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F=294.30$ $df=2$ $p=.00$) โดยหลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.84 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.13 สูงกว่าก่อนการทดลอง ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.14 และหลังการติดตามผลมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลองและหลังการทดลอง คือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.91 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.10 แสดงให้เห็นว่าการเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมมีผลต่อการเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ให้ดีขึ้นและมีความคงทนของการฝึกอบรมอยู่จนถึงระยะติดตามผล

สำหรับพัฒนาการของความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เป็นผลจากการเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีสามารถเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาโดยรวม มีค่าพัฒนาการร้อยละ 75.89 เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า คุณลักษณะส่วนบุคคล มีค่าพัฒนาการสูงสุดร้อยละ 85.95 รองลงมา คือ ค่านิยมทางสังคม และ ค่านิยมทางศีลธรรม มีค่าพัฒนาการร้อยละ 81.75 และ 51.68 ตามลำดับ

กล่าวโดยสรุปผลจากการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีโดยรวมและรายองค์ประกอบทุกด้าน ก่อนการฝึกอบรม หลังการฝึกอบรม และหลังการติดตามผล พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าการเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมมีผลต่อการเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ทั้งโดยรวมและรายองค์ประกอบทุกองค์ประกอบ ซึ่งสอดคล้องกันกับสมมติฐานของการวิจัย

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาและการพัฒนาโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้อภิปรายผลการวิจัยตามความมุ่งหมายการวิจัย โดยมีลำดับดังนี้

1. การศึกษาความหมายและองค์ประกอบของความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

จากความมุ่งหมายของการวิจัยข้อที่ 1 คือเพื่อศึกษาความหมายและองค์ประกอบความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ผลจากการศึกษามีการอภิปรายผลในประเด็นสำคัญ ดังนี้

1.1 การให้ความหมายของความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า เป็นองค์รวมของความคิด ทักษะ และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความถูกต้อง ความมีศีลธรรม คุณธรรมความดี เป็นพื้นฐาน ข้อมูลที่ได้จากการอภิปรายกลุ่ม สะท้อนให้เห็นถึงเรื่องของพฤติกรรมทางการศึกษาที่เป็นความสามารถในการรับรู้ ประเมินผล และเลือกแสดงพฤติกรรมทางการศึกษาได้อย่างถูกต้องสอดคล้องกับค่านิยมทางศีลธรรมและสังคม แสดงออกอย่างยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม รักษาความยุติธรรมเที่ยงตรง ปฏิบัติตนตามระเบียบแบบแผนของการศึกษา สามารถแสดงออกอย่างสอดคล้องกันทั้งการกระทำและคำพูดอย่างสม่ำเสมอทั้งต่อหน้าและลับหลัง แม้ในบริบทที่ต่างกัน สอดคล้องกับแนวคิดของดันน์ (Dunn, 2009, p. 104) ที่ให้ความหมายของความเชื่อตรงว่าเป็นเรื่องของโครงสร้างแบบองค์รวมที่ต้องให้ความสำคัญกับพฤติกรรมที่ถูกต้องตามศีลธรรมเป็นอันดับแรก และต้องมีความสอดคล้องกันระหว่างค่านิยมทางศีลธรรม กับค่านิยมทางสังคมที่มีเรื่องของศีลธรรมมาเกี่ยวข้องด้วย นอกจากนี้ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษายังมองว่า ความเชื่อตรงทางการศึกษา ไม่ใช่หน้าที่เพียงแค่นักศึกษาเท่านั้น แต่ผู้มีส่วนร่วมในสถาบันการศึกษาทุกคน รวมถึงทุกคนที่อยู่ในสังคมมีหน้าที่

ที่ต้องปฏิบัติตนอย่างมีความซื่อตรง เนื่องจากการมีความซื่อตรงนั้น เป็นพฤติกรรมที่สังคมให้การยอมรับ สนับสนุน และผู้ที่มีความซื่อตรงมักจะเกิดความพึงพอใจในการกระทำของตนว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสมแล้ว เพราะทำให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย เกิดการพัฒนา มีความมั่นคง และก้าวหน้าในกิจการงานต่าง ๆ อีกทั้งการที่บุคคลากรทางการศึกษาปฏิบัติตน และปฏิบัติหน้าที่การงานอย่างมีความซื่อตรง ถือเป็นต้นแบบที่ดีสำหรับนักเรียนนักศึกษาให้ประพฤติปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในวัยของการเป็นนักเรียน นักศึกษา เป็นช่วงที่ได้เรียนรู้และสำรวจสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง ส่งผลให้บุคคลได้รับประสบการณ์ตรงผ่านการสังเกต และการมีส่วนร่วมในเหตุการณ์ รวมถึงการได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์ผ่านการสอน และการเรียนรู้จากต้นแบบที่ดี ทำให้นักเรียนนักศึกษาเกิดการตระหนักรู้ ได้เห็นถึงความสำคัญ และสามารถแสดงออกทางพฤติกรรมที่เป็นความซื่อตรงทางการศึกษาได้ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา (Feist & Feist, 2006, pp. 470-472) ที่มีแนวคิดว่าการสร้างค่านิยมและจริยธรรมของบุคคลเกิดได้จากการเรียนรู้และลอกเลียนแบบ ผ่านการสังเกต (Observational Learning) จดจำตัวแบบ (Modeling) หรือเลียนแบบพฤติกรรมของบุคคลในสภาพแวดล้อมที่ตนปฏิสัมพันธ์ด้วย ซึ่งมีผลอย่างมากต่อการถ่ายทอดพฤติกรรมนั้น มากกว่าแค่การเรียนรู้จากการสั่งสอน โดยการสังเกต หรือการเลียนแบบพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากการเรียนรู้ของบุคคลมี 2 ชั้น คือ ชั้นที่ 1 ชั้นการรับมาซึ่งการเรียนรู้ (Acquisition) ที่มีผลให้สามารถแสดงพฤติกรรมได้ และชั้นที่ 2 ชั้นของการกระทำ (Performance) คือเมื่อบุคคลเกิดการเรียนรู้แล้วจะสามารถเลือกแสดงออกทางการกระทำหรือไม่แสดงออกก็ได้ ขึ้นอยู่กับลักษณะบุคลิกภาพของแต่ละบุคคล

ข้อค้นพบประการหนึ่งที่สำคัญจากการศึกษาความหมายความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีพบว่า บุคคลที่มีการตระหนักรู้อย่างลึกซึ้งมักจะเป็นผู้ที่ได้รับการบ่มเพาะประสบการณ์เกี่ยวกับความซื่อตรงทั้งด้านการศึกษาและด้านการดำเนินชีวิตตลอดจนผ่านการปลดปล่อยความเชื่อที่มักจะขัดขวางการเรียนรู้ของเราจากประสบการณ์ด้วยการไม่ยอมจำนนต่อวิถีความเชื่อที่คุ้นเคยและถูกส่งต่อกันมา เช่น “ใคร ๆ ก็ทำแบบนี้” “ผิคนิดผิคน้อยคงไม่เป็นไร” และเรียนรู้ที่จะมีศรัทธาในการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากเล็งเห็นถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้น แต่ไม่ใช่กับตนเองแต่ยังเป็นประโยชน์ต่อสังคม ต่อสถาบัน และต่อบุคคลอื่น ๆ จึงก่อให้เกิดความตั้งใจมั่นที่กลายเป็นพลังขับเคลื่อนกระบวนการภายใน เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Lickona, 1976, p. 35) ที่อธิบายพัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์ออกเป็น 3 ระดับ โดยเฉพาะระดับที่ 3 คือระดับเหนือกฎเกณฑ์ (Post-Conventional Level) ซึ่งเป็นระดับที่บุคคลจะนิยามคุณค่าและ

หลักจริยธรรมของตนเองขึ้นอย่างเป็นอิสระจากอำนาจของกลุ่มหรือสังคม ถือเป็นคุณธรรมจริยธรรมในระดับสูง การตัดสินใจในการกระทำบางอย่างอาจขัดแย้งต่อมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับของสังคม แต่จะพิจารณาโดยใช้ความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ของส่วนรวมไม่ใช่เฉพาะส่วนตน และใช้การตัดสินใจด้วยการคิดหาเหตุผลด้วยมาตรฐานการคิดของตนเอง ซึ่งการบ่มเพาะประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาผ่านการสั่งสอน อบรมด้วยวิธีการต่าง ๆ ยังสอดคล้องกับทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ (Sharf, 2012, p. 33) ที่อธิบายถึงโครงสร้างทางบุคลิกภาพของบุคคลในด้านจริยธรรม หรือ Superego ว่าเป็นพื้นที่ตัวตนแห่งอุดมคติและศีลธรรมจรรยา ซึ่งเกิดขึ้นได้จากการอบรมสั่งสอนจากครอบครัวและสถาบันทางสังคม และ Superego นี้เองที่มีหน้าที่สำคัญในการควบคุมความประพฤติและการปฏิบัติของบุคคลให้เข้าไปในแนวทางที่ตรงตาม ถูกต้อง พิจารณาได้ว่าสิ่งใดควรกระทำ สิ่งใดควรละเว้น และยึดถือในความสมบูรณ์แบบตามค่านิยมและอุดมคติของสังคม

1.2 องค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ค้นพบจากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า ความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ ค่านิยมทางศีลธรรม ค่านิยมทางสังคม และคุณลักษณะส่วนบุคคลที่สามารถสังเกตได้ผ่านลักษณะพฤติกรรม 12 ลักษณะ ได้แก่ จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์หรืออดปดะ การปฏิบัติตามระเบียบ การยึดมั่นในความถูกต้อง ความรับผิดชอบ จิตสำนึกที่ดี การพึ่งตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง การหยั่งรู้ถึงผลในอนาคต การไม่ดูดาย ความกล้า และการสื่อสารที่ดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการแสดงพฤติกรรมที่เป็นความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีจะต้องอาศัยการพัฒนาองค์ประกอบต่าง ๆ ร่วมกัน ทั้งด้านค่านิยมทางศีลธรรม ค่านิยมทางสังคม และคุณลักษณะส่วนบุคคล เพื่อเป็นสิ่งเสริมสร้างให้องค์รวมด้านความคิด ทักษะ และพฤติกรรมในด้านการศึกษามีความสอดคล้องกัน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการพัฒนาจริยธรรมตามแนวจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ (Brown Roger, 1965, p. 351) ที่อธิบายว่าจริยธรรมหรือการประพฤติในสิ่งที่ถูกต้องมีผลจากการที่คุณธรรม (Ethics) ทำหน้าที่ควบคุมพฤติกรรมภายนอกของบุคคล เพื่อให้บุคคลมีความประพฤติให้เข้าไปตามกฎเกณฑ์และค่านิยมของสังคม และสอดคล้องกับแนวคิดของ ฮักเฮซ และ แมคเคบ (Hughes & McCabe, 2006, as cited in Compton & Pfau, 2008, as cited in Baetz et al., 2011, pp. 217-234) ที่กล่าวถึงความซื่อตรงทางการศึกษาว่า เป็นแนวคิดองค์รวมของความคิด ทักษะ และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตนด้านการศึกษาให้ดำเนินไปในแนวทางที่ถูกต้อง นอกจากนี้ศูนย์ความซื่อตรงทางการศึกษานานาชาติ (ICAI, 2013, p. 16) ยังได้ระบุค่านิยมพื้นฐานสำคัญ 6 ประการ ที่ควรต้อง

ได้รับการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษา ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความไว้วางใจ ความยุติธรรม ความนอบน้อม ความรับผิดชอบ และความกล้า

จะเห็นได้ว่าผลจากการศึกษาความหมายความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี แสดงให้เห็นถึงความหมายและองค์ประกอบของความซื่อตรงทางการศึกษาในบริบทสังคมไทยนั้น มีลักษณะเฉพาะเจาะจง เพิ่มเติมจากการให้ความหมายและองค์ประกอบในบริบทของตะวันตก เนื่องจากแนวคิดทางตะวันตกเกี่ยวกับความซื่อตรงทางการศึกษามุ่งเน้นให้ความสำคัญกับโครงสร้างทางบุคลิกภาพเชิงบวกที่เกี่ยวกับ ค่านิยม พฤติกรรม และความประพฤติด้านการศึกษา บนพื้นฐานของคุณธรรม จริยธรรม ที่ทำงานร่วมกับแรงขับเคลื่อนภายในของบุคคลที่เป็นกระบวนการทางการรู้คิดและความรู้สึก เพื่อให้เกิดความเข้าใจจนสามารถแสดงพฤติกรรมที่ถูกต้องได้ โดยเน้นให้บุคคลตระหนักถึงการเผชิญกับสถานการณ์ที่เป็นปัจจุบันด้วยการใช้ความคิดและความสามารถของตนเอง มากกว่าที่จะคาดการณ์ถึงอนาคตหรือผลที่จะตามมาในภายหลัง มีการพูดถึงหลักเกียรติยศ (Honor) เพื่อให้เป็นที่ยึดเหนี่ยวสำหรับบุคคลให้ตระหนักและยึดมั่นในศักดิ์ศรีของตน แต่สำหรับในบริบทของสังคมไทยจะพบว่า ค่านิยมทางศีลธรรม นอกจากยึดมั่นในจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตแล้วยังให้ความสำคัญกับการตระหนักถึงความกล้าและละอายต่อผลของการกระทำในสิ่งผิดหรือหิริโอตตัปปะ เพราะหิริโอตตัปปะเป็นธรรมะหรือคุณลักษณะที่สำคัญของคนเราในการใช้ชีวิตด้วยกันในสังคม คนที่ขาดหิริโอตตัปปะย่อมจะถูกชักจูงไปในทางที่ผิดได้ง่าย เริ่มจากความผิดเล็กน้อยเบาบาง ไปสู่ความผิดที่รุนแรงมากขึ้นได้ นอกจากนี้บริบทสังคมไทยยังให้คุณค่ากับค่านิยมทางสังคม ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการแสดงออกด้านความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในสิ่งที่เหมาะสม มีคุณค่า และเป็นที่ต้องการของสังคม ได้แก่ การปฏิบัติตามระเบียบ การมีดีมั้นในความถูกต้อง ความรับผิดชอบ และการมีจิตสำนึกที่ดี ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นลักษณะเฉพาะที่คนในสังคมยึดถือร่วมกัน เปรียบเหมือนตัวกำหนดทิศทางพฤติกรรมของคนในสังคมเพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข และอีกหนึ่งองค์ประกอบที่สำคัญคือ คุณลักษณะส่วนบุคคล หมายถึง คุณสมบัติที่ดีของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่จำเป็นต่อการศึกษา ได้แก่ การพึ่งตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง การหยั่งรู้ถึงผลในอนาคต การไม่ดูตาย ความกล้า และการสื่อสารที่ดี ถือเป็นคุณสมบัติพื้นฐานที่จะนำพาบุคคลไปสู่การประสบความสำเร็จในการด้านการศึกษาและการดำเนินชีวิตได้

1.3 ผลการศึกษาด้วยการวิเคราะห์ห้วงองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับ 2 เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูล

เชิงประจักษ์ โดย 3 องค์ประกอบ มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.97-0.99 โดยความซื่อตรงทางการศึกษาทุกองค์ประกอบและทุกตัวชี้วัด มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันในการวิจัยครั้งนี้สามารถยืนยันได้ว่า ความซื่อตรงทางการศึกษา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ 12 ตัวชี้วัด โดยผลการวิเคราะห์องค์ประกอบดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของดันน์ (Dunn, 2009, pp. 102-125) เรื่ององค์ประกอบของความซื่อตรง ซึ่งประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลักคือ จริยธรรมส่วนบุคคล ที่เป็นทัศนคติและความเข้าใจในเรื่องความถูกต้องตามจริยธรรม และการยึดมั่นในการกระทำและคำพูด ที่หมายถึงการพูดและปฏิบัติตนไปในแนวทางเดียวกันคือ มั่นคงและยึดถือในความถูกต้องเป็นสิ่งสำคัญ และยังคงสอดคล้องกับแนวคิดของมัสเซนกา (Musschenga, 2001, pp. 219-235) ที่อธิบายถึงองค์ประกอบของความซื่อตรงว่า ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบคือ ความซื่อตรงในตัวบุคคล (personal integrity) ที่หมายถึง คุณลักษณะในตัวบุคคล ซึ่งเกี่ยวข้องกับค่านิยมที่ได้รับการส่งเสริมและแสดงออกมาเป็นพฤติกรรม และความซื่อตรงในด้านจริยธรรม (moral integrity) ที่หมายถึงคุณลักษณะต่าง ๆ ที่เป็นอัตลักษณ์ทางจริยธรรม ที่มีการใช้ร่วมกันในสังคม โดยยึดถือปฏิบัติอย่างชัดเจนถึงแม้ในบริบทที่เปลี่ยนไป และยังคงสอดคล้องกับแนวคิดของบาร์นาร์ด และคนอื่น ๆ (Barnard et al., 2008, pp. 42-44) ที่กล่าวถึงองค์ประกอบของความซื่อตรงว่า ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบคือ ความเข้าใจด้านจริยธรรม (moral compass) ที่เป็นการแสดงออกทางพฤติกรรมอย่างมีเป้าหมาย สามารถควบคุมตนเองได้ และ แรงขับภายในตนเอง (inner drive) ที่เป็นความรู้สึกภายในมีหน้าที่ควบคุมและส่งเสริมความต้องการและเป้าหมายของบุคคล

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ความซื่อตรงทางการศึกษาประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ 12 ตัวชี้วัด คือ องค์ประกอบค่านิยมทางสังคม (Social Values) ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดคือ มีค่าน้ำหนักมาตรฐานเท่ากับ 0.99 มีความแปรผันร่วมกับความซื่อตรงทางการศึกษาอยู่ในระดับมาก เท่ากับร้อยละ 99 ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ การปฏิบัติตามระเบียบ การยึดมั่นในความถูกต้อง มีความรับผิดชอบ และการมีจิตสำนึกที่ดี ซึ่งมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.51 – 0.71 โดยตัวชี้วัดความรับผิดชอบต่อสังคมมีค่าสูงที่สุด รองลงมาคือ การปฏิบัติตามระเบียบ การยึดมั่นในความถูกต้อง และจิตสำนึกที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Lickona, 1976, p. 35) ที่เกี่ยวกับการให้เหตุผลทางจริยธรรมในระดับที่ 2 คือระดับการยึดแบบแผนตามกฎเกณฑ์ (Conventional Level) ที่เป็นเหตุผลของการตัดสินใจแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ตามความคาดหวังและกฎเกณฑ์ที่สังคมกำหนดไว้ เช่น การปฏิบัติตามระเบียบ ประเพณี กฎหมาย ทั้งนี้เพื่อให้ได้มาซึ่งการยอมรับของกลุ่ม หรือตระหนักถึงความสำคัญของการรักษาสวัสดิภาพ

โดยรวมของกลุ่มและสังคมนั้น และยังสอดคล้องกับแนวคิดของดันน์ (Dunn, 2009, pp. 120-125) ที่กล่าวถึงค่านิยมทางสังคมว่า มีผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลที่มีความเชื่อตรง โดยให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตนอย่างสอดคล้องกันทั้งการกระทำและคำพูด ยึดมั่นในความถูกต้อง และทำในสิ่งดีงามอย่างสม่ำเสมอ ด้วยการประกาศและแสดงออกอย่างชัดเจนถึงความรับผิดชอบ ในสิ่งที่ยึดถือและปฏิบัติอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ ในทุกช่วงเวลาถึงแม้ว่าบริบทจะเปลี่ยนไป และยังสอดคล้องกับแนวคิดของไซมอนส์ (Simons, 2002, pp. 13-35) ที่กล่าวถึง สิ่งดีงามที่เป็น ค่านิยมของคนในสังคม โดยให้ความสำคัญกับการยึดมั่นในความถูกต้อง และความสอดคล้องกัน ของการกระทำและคำพูด ซึ่งถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญของผู้มีความเชื่อตรง ดังนั้น ค่านิยม ทางสังคมจึงมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและจูงใจให้นักศึกษาเกิดความตระหนักและแสดงออก ถึงพฤติกรรมที่สังคมให้การยอมรับว่าเป็นส่วนหนึ่งของการมีความเชื่อตรงทางการศึกษาที่ดี

องค์ประกอบที่มีค่านำหนัก รองลงมาคือ ค่านิยมทางศีลธรรม (Moral Values) โดยมีค่านำหนักมาตรฐานเท่ากับ 0.98 มีค่าความแปรผันร่วมกับความเชื่อตรงทางการศึกษาอยู่ใน ระดับมาก เท่ากับร้อยละ 98 ประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัด ได้แก่ จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ และ หิริโอตตัปปะ ซึ่งมีค่านำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.59 – 0.71 โดยตัวชี้วัดจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ มีค่าสูงสุด รองลงมาคือ หิริโอตตัปปะ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ (Sharf, 2012, p. 33) ที่อธิบายถึง ตนในคุณธรรม (Superego) ซึ่งเป็นส่วนของจริยธรรมที่อยู่ในตัวบุคคล และ ได้รับการขัดเกลาจากสังคม มีหน้าที่สำคัญในการควบคุมความประพฤติและการปฏิบัติของบุคคล ให้เป็นไปในแนวทางที่ดีงาม ถูกต้อง พิจารณาได้ว่าสิ่งใดควรกระทำ สิ่งใดควรละเว้น และยึดถือใน ความสมบูรณ์แบบตามค่านิยมและอุดมคติของสังคม เช่นเดียวกับแนวคิดของดันน์ (Dunn, 2009, pp. 102-125) ที่มองว่า ความเชื่อตรงเป็นเรื่องของโครงสร้างแบบองค์รวมที่ต้องให้ความสำคัญกับ พฤติกรรมที่ถูกต้องตามศีลธรรมเป็นอันดับแรก และต้องมีความสอดคล้องกันระหว่างค่านิยมทาง ศีลธรรม กับค่านิยมทางสังคม

องค์ประกอบด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล มีค่านำหนักมาตรฐานเท่ากับ 0.97 มีค่าความแปรผันร่วมกับความเชื่อตรงทางการศึกษาอยู่ในระดับมาก เท่ากับร้อยละ 94 ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด ได้แก่ การพึ่งตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง การหยั่งรู้ถึงผลในอนาคต การไม่ดูดาย ความกล้า และการสื่อสารที่ดี ซึ่งมีค่านำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.48 – 0.75 โดยตัวชี้วัดความกล้า มีค่านำหนักสูงสุด รองลงมาคือ การพึ่งตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง การหยั่งรู้ถึงผลในอนาคต การสื่อสารที่ดี และการไม่ดูดาย สอดคล้องกับแนวคิดของ บาร์นาร์ด และ คนอื่น ๆ (Barnard et al., 2008, pp. 42-44) ที่กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้มีความเชื่อตรงว่า บุคคลต้อง

มีแรงขับภายในตนเอง (inner drive) ที่เป็นเหมือนคุณลักษณะส่วนบุคคล ซึ่งเกิดจากความรู้สึกภายในทำหน้าที่ส่งเสริมและเชื่อมโยงระหว่างความมุ่งมั่นปราถนา ความต้องการและเป้าหมายของบุคคล เพื่อให้แสดงออกทางพฤติกรรมได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ดังนั้น ความสามารถในการแสดงออกด้านความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในแนวทางที่ถูกต้องดีงาม ร่วมกับคุณสมบัติส่วนบุคคลที่ดีและมีผลต่อพฤติกรรมด้านการศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรี จะช่วยส่งเสริมให้บุคคลเกิดความตระหนักถึงความจำเป็นในการแสดงพฤติกรรมที่เป็นความซื่อตรงทางการศึกษาได้เป็นอย่างดี

1.4 การแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จากการนำคะแนนแบบวัดความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีทั้ง 3 องค์ประกอบ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เนื่องจากมีค่าดัชนีทดสอบประสิทธิภาพของโมเดล ได้แก่ ค่าไค-สแควร์ (χ^2) มีค่าเท่ากับ 62.69 ค่า df มีค่าเท่ากับ 48 ค่านัยสำคัญทางสถิติ (p) มีค่าเท่ากับ .07 จะเห็นได้ว่าค่าไค-สแควร์ (χ^2) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสามารถแปลความหมายได้ว่า ข้อมูลเชิงประจักษ์มีความสอดคล้องกับโมเดลการวัดของผู้วิจัย ดังที่ ไชลด์ (Child, 2006, p. 114) ได้ระบุไว้ว่าค่าไค-สแควร์ (Chi-Square) มีค่าต่ำมากหรือเข้าใกล้ศูนย์มากเท่าใดแสดงว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เป็นดัชนีที่เปรียบเทียบระดับความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ในผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้พบว่า ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.98 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.97 และค่าดัชนีวัดความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 โดยค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) และค่าดัชนีวัดความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI) มีค่าใกล้ 1.00 คือมากกว่า 0.95 แสดงให้เห็นว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Schumacker & Lomax, 2010, p. 76) และค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ (RMSEA) มีค่าเท่ากับ 0.02 และค่าดัชนีรากมาตรฐานของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือ (SRMR) มีค่าเท่ากับ 0.02 ซึ่งมีค่าต่ำกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ สอดคล้องกับที่ชูแมคเกอร์และโลแมกซ์ (Schumacker & Lomax, 2010, p. 76) ได้ระบุไว้ว่า ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ (RMSEA) และค่าดัชนีรากมาตรฐานของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือ (SRMR) ถ้ามีค่าต่ำกว่า 0.05 แสดงว่าโมเดล

มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จากผลการวิจัยดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า โมเดลการวัดความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยโมเดลการวัดความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มี 3 องค์ประกอบ ประกอบด้วย ค่านิยมทางศีลธรรม ค่านิยมทางสังคม และคุณลักษณะส่วนบุคคล ซึ่งสามารถวัดองค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีได้

1.5 ผลการศึกษาความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีพบว่า คะแนนความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.21 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.35 และเมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า นักศึกษามีความซื่อตรงทางการศึกษาด้านค่านิยมทางศีลธรรมสูงสุด ($M=2.25$ $SD=0.44$) รองลงมาคือ ค่านิยมทางสังคม ($M=2.22$ $SD=0.35$) และคุณลักษณะส่วนบุคคล ($M=2.16$ $SD=0.38$) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดจากทั้ง 3 ด้าน ทั้งนี้การที่ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่นๆ เนื่องจากเป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะภายใน ซึ่งเป็นลักษณะที่มีความซับซ้อน ละเอียดย่อย และต้องใช้ความเข้าใจในตนเอง ได้แก่ การพึ่งตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง การหยั่งรู้ถึงผลในอนาคต การไม่ดูตาย ความกล้า และการสื่อสารที่ดี ทั้งนี้มีปัจจัยหลายอย่างที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะภายในเหล่านี้ ดังที่ เดวิส คริสโตดูลู ไชเดอร์ และ การ์ดเนอร์ (Davis, Christodoulou, Seider, & Gardner, 2011, p. 489) ได้อธิบายถึงปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาด้านความเข้าใจในตนเอง (Intrapersonal Intelligence) ซึ่งเป็นหนึ่งในเก้าด้านของความสามารถทางปัญญา ตามทฤษฎีพหุปัญญาของ โฮเวิร์ด การ์ดเนอร์ (Howard Gardner) ว่าอาจเป็นผลจากประสบการณ์ในวัยเด็ก หรือ ประสบการณ์แวดล้อม ซึ่งมีผลทั้งต่อการส่งเสริมการพัฒนา หรือทำให้การพัฒนาชะงักงัน สอดคล้องกับ โทปัส และ อาราซัน (Topuz & Arasan, 2014, pp. 638-639) ที่มองว่าการตระหนักรู้ในตนเอง (Intrapersonal awareness) เป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญที่และมีผลต่อการดำเนินชีวิตของบุคคล เป็นเรื่องซับซ้อนที่ต้องทำความเข้าใจร่วมกันระหว่างความรู้สึก ความคิด พฤติกรรม สัมพันธภาพ และ ลักษณะส่วนบุคคล

2. การพัฒนาโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

จากความมุ่งหมายการวิจัยในข้อที่ 2 การพัฒนาโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นการบูรณาการเทคนิคกลุ่มฝึกอบรมร่วมกับทฤษฎี เทคนิคการให้คำปรึกษา จากผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของ

นักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยใช้ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม ทั้งเนื้อหาแนวคิด ทฤษฎี เทคนิค วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ และการประเมินผลกลุ่มฝึกอบรม พบว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 แสดงว่าโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม เพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ผ่านเกณฑ์การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จึงสามารถนำไปใช้ในการเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีได้ ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้วิจัยให้ความสำคัญกับการกำหนดแนวทางในการดำเนินกลุ่มฝึกอบรม โดยในแต่ละขั้นตอนจะต้องมีการบูรณาการเทคนิคกลุ่มฝึกอบรมร่วมกับเทคนิคต่าง ๆ จากทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่ม ซึ่งเน้นการพัฒนาในทั้ง 3 ด้านคือ ด้านความคิด ด้านทัศนคติ และด้านพฤติกรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ คอเรย์ (Corey, 2012, p. 448) ที่อธิบายว่า ในการให้คำปรึกษากลุ่มจะต้องมีการประยุกต์ และสังเคราะห์เทคนิคต่าง ๆ ในแต่ละขั้นตอนของการให้คำปรึกษา โดยรูปแบบของการให้คำปรึกษากลุ่มจะต้องให้ความสำคัญกับ ทั้ง 3 ด้านคือ ด้านความคิด ด้านความรู้สึก และด้านพฤติกรรม อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดการฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพของเนลสัน-โจนส์ (Nelson-Jones, 1992, p. 7) ที่ระบุว่าวัตถุประสงค์ของกลุ่มฝึกอบรมเป็นไปได้ทั้งเพื่อการพัฒนาและการป้องกัน ซึ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะได้เรียนรู้การฝึกฝนทักษะและคุณลักษณะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของตนเอง ทั้งนี้ทักษะและคุณลักษณะต่าง ๆ ที่เพิ่มพูนขึ้นเป็นผลจากแรงกระตุ้นสำคัญด้านการรู้คิด ทัศนคติ และพฤติกรรม ที่บุคคลได้รับการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม

ทั้งนี้เป็นเพราะโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีการดำเนินการตามแนวคิดของเนลสัน-โจนส์ (Nelson-Jones, 1992, pp. 48-49) ที่กล่าวถึงการดำเนินกลุ่มฝึกอบรมว่ามีขั้นตอนสำคัญในการดำเนินการแต่ละครั้งประกอบด้วย 3 ขั้นตอนสำคัญ ได้แก่ ขั้นเริ่มต้นหรือขั้นการนำ ขั้นดำเนินการ และขั้นยุติการฝึกอบรมหรือขั้นการสรุป โดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และกำหนดระยะเวลาในการฝึกอบรมที่มีจุดประสงค์เฉพาะรายครั้ง ประมาณ 6 -12 ครั้ง ซึ่งเป็นระยะเวลาในการฝึกอบรมและจำนวนครั้งที่เหมาะสม (Length of Group and Duration of Session) และเพิ่มเติมจำนวนกลุ่มอีก 2 ครั้ง คือ ครั้งแรก การปฐมนิเทศกลุ่มฝึกอบรม และครั้งสุดท้ายการปัจฉิมนิเทศหรือการยุติกลุ่มฝึกอบรม ซึ่งการฝึกอบรมในแต่ละครั้งใช้เวลาไม่เกิน 2-3 ชั่วโมง มีการจัดเตรียมสถานที่และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม รวมทั้งสื่อทัศนูปกรณ์ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินกลุ่มฝึกอบรม และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อการฝึกอบรม (Decide Location Physical Setting and Facilities) รวมทั้ง

พิจารณาเลือกใช้เนื้อหาและวิธีการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกลุ่มฝึกอบรม (Decide on Training Method and Materials) ที่ดีและเหมาะสม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหาของ การฝึกอบรม ดังนั้นในกระบวนการกลุ่มฝึกอบรมจึงต้องมีการวางแผนดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการกำหนดวัตถุประสงค์กลุ่มฝึกอบรมว่าต้องการให้สมาชิกกลุ่มได้เรียนรู้ หรือพัฒนา อะไร โดยเลือกใช้วิธีการ เทคนิค หรือกิจกรรมต่าง ๆ ในการถ่ายทอดความรู้หรือทักษะนั้น ๆ เพื่อให้ ผู้เข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมสามารถเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เนลสัน-โจนส์ ยังได้อธิบายถึงวิธีการ และเทคนิคสำคัญต่าง ๆ ที่สามารถนำมาใช้ในการ ดำเนินกลุ่มฝึกอบรม ได้แก่ การสอนและการบรรยาย (Lecture and Teaching) การประเมิน ตนเอง (Self-assessment) การสาธิต (Demonstration) การฝึกสอน (Coaching) การฝึกซ้อม พฤติกรรม (Rehearsal) การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การใช้แผ่นบันทึกงาน (Worksheets) การให้แบบฝึกหัด (Exercises) การใช้เกม (Game) การอภิปรายกลุ่ม (Group Discussion) และ การให้การบ้าน (Homework)

นอกจากนี้ในการดำเนินกลุ่มฝึกอบรมอาจมีการใช้เทคนิค หรือวิธีการในการใช้ สื่อรูปแบบต่าง ๆ ด้วยสื่อดิจิทัล (Audio-Visual Aids) เช่น การใช้วิดีโอเทป หรือเครื่องฉาย ภาพ เพื่อนำเสนอข้อมูล หรือสาธิตทักษะต่าง ๆ ที่ต้องการฝึกอบรม แต่ในปัจจุบันมีอุปกรณ์ที่มี ความทันสมัยในการนำเสนอสื่อมัลติมีเดียอย่างหลากหลาย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกรอบกิจกรรม และการเลือกใช้อุปกรณ์ให้เหมาะสม นอกจากนี้ ยังมีเอกสารต่าง ๆ ที่สามารถนำมาใช้ใน กลุ่ม ฝึกอบรม เช่น แบบประเมินตนเอง (Self-Assessment) แบบสอบถาม (Questionnaires) และเอกสาร คู่มือการฝึกอบรม (Training Manuals) เป็นต้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการนำเสนอ สอบถาม และ ดำเนินกิจกรรมต่างภายในกลุ่มฝึกอบรม หรือสามารถนำไปใช้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และฝึกฝน ทักษะที่ต้องการพัฒนาจากการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมได้ด้วยตนเอง

สำหรับโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ผู้วิจัยได้บูรณาการเทคนิคกลุ่มฝึกอบรมร่วมกับทฤษฎี เทคนิค การให้คำปรึกษากลุ่มทั้ง 3 กลุ่ม ได้แก่ ทฤษฎีการให้คำปรึกษาที่เน้นความคิดและเหตุผล ทฤษฎี การให้คำปรึกษาที่เน้นอารมณ์และความรู้สึก และทฤษฎีการให้คำปรึกษาที่เน้นการปรับเปลี่ยน พฤติกรรม รวมถึงทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบมุ่งเน้นคำตอบ และการให้คำปรึกษาเน้นวิธี ทางจิตศึกษา โดยบูรณาการเทคนิคกลุ่มฝึกอบรมร่วมกับเทคนิคของทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่ม ที่มีความสอดคล้องกับการเสริมสร้างองค์ประกอบความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับ ปริญญาตรี ทั้ง 3 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ด้านค่านิยมทางศีลธรรม ประกอบด้วย 2 ด้านย่อย ได้แก่ จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ และ หิริโอตตัปปะ เนื่องจากประเด็นสำคัญในการพัฒนาความซื่อตรงทางการศึกษาด้านค่านิยมทางศีลธรรม ซึ่งมีลักษณะของความเป็นนามธรรมสูง มีความซับซ้อน ละเอียดอ่อน มีความสัมพันธ์กันทั้งด้านการรู้คิด ความรู้สึก และพฤติกรรม ที่นำไปสู่การตระหนักรู้ถึงความถูกต้อง และแสดงออกอย่างตรงไปตรงมาทั้งต่อตนเองและผู้อื่น จึงต้องพิจารณาออกแบบโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมให้มีลักษณะของการดำเนินการที่เป็นการทำกิจกรรมร่วมกันของสมาชิกกลุ่ม และไม่ใช่แค่เพียงพัฒนากระบวนการทางความคิดเท่านั้น แต่จะต้องเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมทั้งด้านการรู้คิด ทักษะคิด และพฤติกรรม รวมทั้งการให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติตนด้านการศึกษาที่ถูกต้อง โดยไม่ละเลยที่จะสร้างการตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการมีค่านิยมทางศีลธรรมที่ดี ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความอองงามในตนเองที่เกิดขึ้นจากการแลกเปลี่ยนและเรียนรู้ร่วมกันของสมาชิกกลุ่ม ผู้วิจัยจึงเสริมสร้างองค์ประกอบค่านิยมทางศีลธรรม ด้วยการบูรณาการทฤษฎี เทคนิคการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้เรียนรู้พฤติกรรมที่ผิดพลาดและเรียนรู้พฤติกรรมใหม่ที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม ที่ชาร์ฟ (Sharf, 2012, p. 259) ได้ระบุว่าเป้าหมายหลักคือการเปลี่ยนแปลงให้สมาชิกกลุ่มได้เรียนรู้รูปแบบพฤติกรรมใหม่ที่เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์และมีประสิทธิภาพ และบูรณาการเทคนิคกลุ่มฝึกอบรมร่วมกับทฤษฎี เทคนิคการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้สำรวจตนเอง กล้าเปิดเผยตนเอง และเปิดรับประสบการณ์ใหม่ ตระหนักได้ถึงความละเอียดและเกรงกลัวต่อผลของการกระทำผิดกฎระเบียบ และจริยธรรมด้านการศึกษา เพื่อให้แสดงออกได้อย่างเหมาะสม และพัฒนาความอองงามในตนเองได้อย่างแท้จริง สอดคล้องกับเป้าหมายของทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ดังที่ชาร์ฟ (Sharf, 2012, pp. 191-192) ได้ระบุไว้ว่า เป้าหมายหลักคือเพื่อให้สมาชิกกลุ่มเกิดความเข้าใจในตนเอง และเพิ่มพูนการยอมรับในตนเอง จนทำให้พัฒนาความอองงามในตนเองได้ สอดคล้องกับที่บีท และคนอื่นๆ (Baetz et al., 2011, p. 218) ได้กล่าวไว้ว่า ความซื่อตรงทางการศึกษาเป็นเรื่องของแนวคิดโดยรวม ทั้งในด้านความคิด ทักษะคิด และพฤติกรรม ซึ่งแนวทางในการพัฒนาความซื่อตรงทางการศึกษาที่ดีคือ การเพิ่มพูนการตระหนักรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมที่ถูกต้องตามคุณธรรมจริยธรรม สอดคล้องกับที่กูร์เนียตี (Kurniati, 2011, p. 13, as cited in Rachmayanie & Sugianto, 2017, pp. 138-139) ให้ความเห็นว่า การทำกิจกรรมในกลุ่มร่วมกัน เป็นสิ่งกระตุ้นให้บุคคลได้พัฒนาการมีปฏิสัมพันธ์ ความเห็นอกเห็นใจ และรู้จักให้การชื่นชมผู้อื่น จนนำไปสู่การแสดงออกทางพฤติกรรมที่เป็นความซื่อสัตย์ในที่สุด ดังที่นักศึกษากล่าวว่า

“เปิดเรียนมาหนูก็พยายามตั้งใจ ไม่คัดลอกไม่ copy งาน ก็พยายามทำให้มันดี ทำตัวให้ดี พยายามเปลี่ยนแปลงตัวเองจากก่อนหน้านี้ที่แบบว่า ลอก ๆ ๆ ก็พยายามทำด้วยตัวเองมากขึ้น มันอายเนอะ แล้วมันก็กลัวด้วย นึกถึงหิริโอตัมปะเลย นึกถึงเรื่องถอดถอนปริญญา น่ากลัว” (นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 3, การสัมภาษณ์, 27 ก.พ. 2562)

“การได้พูดคุยแลกเปลี่ยนเรื่องราวความรู้สึก ประสบการณ์ที่แต่ละคนพบมา ทำให้เรามองคนอื่นมากขึ้น ความรู้สึกของคนอื่นที่เราไม่เคยสนใจ แต่พอเค้าให้กำลังใจ เค้าชมเราแค่เรื่องเล็ก ๆ มันก็ทำให้เราอยากทำสิ่งดี ๆ ตั้งใจเรียนให้ดี ไม่ทุจริตนะ ไม่ลอกแล้วนะ มันก็มีกำลังใจ” (นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 2, การสัมภาษณ์, 27 ก.พ. 2562)

“ชื่อสัตย์ต้องมาก่อนเลยนะ ที่ผ่านมามาทำผิดมาเยอะแล้ว จะทำตัวให้ดีขึ้น คิดได้แล้วก็ต้องทำให้ดี รู้วิธีทำให้ถูกต้องแล้ว ก็จะไม่ลอก ไม่โกงอีก ต้องพยายามให้ได้เพราะไม่แน่ใจว่าถ้าลอกหรือทำผิดอีกผลลัพธ์ที่จะตามมาคงจัดการไม่ได้แน่ ๆ” (นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 1, การสัมภาษณ์, 1 มี.ค. 2562)

จากผลการวิจัยในการเสริมสร้างค่านิยมทางศีลธรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ เขมณัญญ์ หล่อศรีศุภชัย (2556) ที่พบว่า ประสบการณ์ของสมาชิกที่ได้เข้าร่วมหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านจิตสาธารณะ ช่วยให้สมาชิกได้ค้นพบตนเอง เรียนรู้ที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น จนเกิดการยอมรับในตนเองและผู้อื่น ตระหนักถึงความสำคัญของการมีคุณธรรมจริยธรรมด้านจิตสาธารณะที่เพิ่มมากขึ้น

2. ด้านค่านิยมทางสังคม ประกอบด้วย 4 ด้านย่อย ได้แก่ การปฏิบัติตามระเบียบ การยึดมั่นในความถูกต้อง ความรับผิดชอบ และจิตสำนึกที่ดี เนื่องจากค่านิยมทางสังคมเป็นองค์ประกอบสำคัญในการประพฤติปฏิบัติตนด้านการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียน และเป็นสิ่งจำเป็นที่นักศึกษาจะต้องตระหนักและเห็นความสำคัญในแนวทางปฏิบัติด้านการศึกษาของตน ผู้วิจัยจึงพิจารณาออกแบบโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมให้มีลักษณะของการร่วมกิจกรรมในกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยน และรวบรวมแนวทางในการ

แก้ปัญหาาร่วมกัน ต้องมีกระบวนการให้นักศึกษาระดับปริญญาตรีได้ค้นหาความคิดความเชื่อที่สมเหตุสมผล มีอิสระในการคิดและตัดสินใจ จนสามารถสร้างทางเลือกที่มีประสิทธิภาพและใช้การควบคุมตนเองในสิ่งที่ต้องการจะกระทำได้ เพื่อพัฒนาความเป็นตนเองจนเกิดการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าจากการยกระดับทางความคิดของตนเอง สอดคล้องกับแนวคิดของ จากอบส์ และคนอื่น ๆ (Jacobs et al., 2002, pp. 6-19) ที่ระบุไว้ว่า การเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม ทำให้สมาชิกกลุ่มได้รับโอกาสในการค้นหาและพัฒนาเป้าหมายส่วนบุคคล และเกิดความเข้าใจในตัวบุคคลอื่นได้ดีขึ้น สร้างความเปลี่ยนแปลงของรูปแบบการดำเนินชีวิต จนเกิดการตระหนักรู้ในสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ดีกว่าเดิม

เพื่อออกแบบกิจกรรมที่เสริมสร้างค่านิยมทางสังคม ซึ่งก่อให้เกิดประสบการณ์แก่สมาชิกกลุ่ม และมีผลต่อการพัฒนาระดับความเข้าใจในตนเองอย่างแท้จริง ผู้วิจัยจึงได้บูรณาการเทคนิคกลุ่มฝึกอบรมร่วมกับทฤษฎี เทคนิคการให้คำปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม เพื่อให้สมาชิกกลุ่มสามารถยอมรับในตนเองและผู้อื่นได้อย่างไม่มีเงื่อนไข ได้เสริมสร้างความคิดและทัศนคติที่มีต่อการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบได้อย่างสมเหตุสมผล ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมที่คอเรย์ (Corey, 2012, p. 380) ได้ระบุไว้ว่า เป้าหมายหลักคือเพื่อให้สมาชิกกลุ่มสามารถดำรงชีวิตอยู่กับความเป็นจริงได้อย่างสมเหตุสมผล ซึ่งจะทำให้สมาชิกกลุ่มมีอารมณ์ ความรู้สึก และมีพฤติกรรมที่เหมาะสมขึ้น และผู้วิจัยยังบูรณาการทฤษฎี เทคนิคการให้คำปรึกษาแบบภวนิยม เพื่อให้สมาชิกกลุ่มตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการยึดมั่นในความถูกต้อง รู้จักค้นหาความหมายของชีวิต กล้าที่จะเลือกและมีอิสระและรับผิดชอบผลของการตัดสินใจนั้น เพื่อให้พัฒนาความเป็นตนเองได้อย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบภวนิยมที่ แวน เดอร์เซน (Van Deurzen, 2002, as cited in Corey, 2012, p. 234) ได้ระบุไว้ว่าเป้าหมายหลักคือ เพื่อให้ได้อยู่กับความเป็นจริง รับรู้ได้ถึงเสรีภาพในการเลือก รู้จักแสวงหาความหมายของชีวิตทั้งในปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งการบูรณาการทฤษฎี เทคนิคการให้คำปรึกษาแบบมุ่งเน้นการแก้ปัญหา ด้วยการให้คำถามปฎิหารย์ เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มมีแนวทางในการปฏิบัติตนอย่างยึดมั่นในความถูกต้อง มีมุมมองใหม่ที่จะใช้เพื่อการเปลี่ยนแปลงสิ่งที่กำลังกระทำอยู่ สามารถเปลี่ยนแปลงมุมมองที่มีต่อปัญหา และได้ค้นหาแหล่งข้อมูลใหม่ในเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับที่ วอลเตอร์ และ เพลเลอร์ (Waller & Peller, 1992, 2000, as cited in Corey, 2012, p. 417) ได้อธิบายไว้ว่า เป้าหมายหลักคือเพื่อให้บุคคลสามารถระบุจุดมุ่งหมายของตนเองที่ต้องการเปลี่ยนแปลงได้อย่างชัดเจน และระบุวิธีการในทางบวกที่จะนำตนเองไปสู่ความสำเร็จในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ อีกทั้งผู้วิจัยยังได้บูรณาการ

ทฤษฎี เทคนิคการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้พิจารณาพฤติกรรมในปัจจุบันของตนที่ส่งผลต่อการศึกษาและการดำเนินชีวิต และได้เลือกแนวทางที่มีประสิทธิภาพในการสร้างการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นกับตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงที่คอเรย์ (Corey, 2012, pp. 394-395) อธิบายไว้ว่าเป้าหมายหลักคือทำให้ความสำคัญกับปัจจุบันมากกว่าเรื่องราวในอดีต มุ่งเน้นที่ความรับผิดชอบในการแก้ปัญหาและเผชิญกับความต้องการที่มีอยู่จริง ด้วยการพิจารณาได้ถึงสิ่งที่ถูกที่ควรสร้างทางเลือกที่มีประสิทธิภาพ และแสดงออกได้อย่างเหมาะสม

อีกทั้งผู้วิจัยยังได้บูรณาการทฤษฎี เทคนิคการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้สำรวจตนเอง และมองตนเองได้ตามความเป็นจริง จนเข้าใจยอมรับ และเลือกแสดงพฤติกรรมทางการศึกษาได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งบูรณาการทฤษฎี เทคนิคการให้คำปรึกษาแบบเกสตัลท์ เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มได้เผชิญกับความจริง จนตระหนักรู้ในความคิด ความรู้สึก และความต้องการที่แท้จริงของตนเอง เพื่อลดความวิตกกังวล และสามารถตัดสินใจด้วยความรับผิดชอบต่อการเลือกของตนเองได้ สอดคล้องกับที่คอเรย์ (Corey, 2012, p. 293) ได้อธิบายถึงวัตถุประสงค์ของเทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ในการให้คำปรึกษาแบบเกสตัลท์ว่า เป็นไปเพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้อยู่กับความเป็นปัจจุบันของตนเอง และเพื่อเพิ่มพูนการตระหนักรู้ในตนเอง จนเติบโต และสามารถนำศักยภาพของตนมาใช้ได้อย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับ ปีเตอร์ ปี สมิทท์ (Smith, 1980, p. 31) ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า กลุ่มฝึกอบรมมีผลในการช่วยพัฒนาบุคคลทั้งในด้านการเพิ่มความรู้สึกรับรู้ การเพิ่มความสามารถในการคิดพิจารณา และเพิ่มความสามารถในการเลือกแสดงออกในลักษณะต่าง ๆ ได้ถูกต้องตามสถานการณ์ ดังที่นักศึกษากล่าวว่า

“พอทำกลุ่มแล้วคุยกันนี้ทุกคนที่ได้ยินเรื่องของคนอื่นก็คงคิดคล้าย ๆ กันว่าทำไมคนอื่นคิดไม่เหมือนเรา ทำไมคนอื่นคิดแบบนี้ แล้วเราก็หาคำตอบว่า ทำไมคนอื่นคิดต่าง แล้วเราก็หาคำตอบให้เจอว่าเพราะอะไร แต่ก็ไม่ได้แปลว่าเราจะคิดดีกว่า หรือคนอื่นจะดีกว่า เป็นการแลกเปลี่ยนที่มีประโยชน์” (นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 8, การสัมภาษณ์, 28 ก.พ. 2562)

“เรื่องลอกการบ้าน ลอกข้อสอบ หรือเรื่องทุจริตนี้ เวลาครูบอกใช้วิธีพูดซ้ำ ๆ ฟังแล้วเหมือนคนบ่นอะ เราก็ฟังผ่าน ๆ ไป เดียวบ่นอีกก็แคบ่น ฟังไป แต่พอเป็นวิธีที่เราไปแชร์เรื่องราวกัน แชร์ความรู้สึกกัน เหมือนมันได้เก็บมาคิดนะฮะ เอ๊ะนี่เราทำพลาดอะไรไปหรือเปล่าอะ เราเคยทำแบบนี้ ที่เพื่อนโดน แล้วเค้ารู้สึกแบบนี้ เหมือน

มันสะท้อนให้ตัวเราเองได้รับรู้ว่าเสียบางอย่างเราก็ไม่ควรทำนะ” (นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 10, การสัมภาษณ์, 1 มี.ค. 2562)

“เมื่อก่อนเวลาเห็นเพื่อนสอบ *teaching* แล้วมีเขียนโพย เราก็เออเรื่องของเขา ไม่ชอบใจ แต่ก็ไม่กล้าพูดกลัวจะมีปัญหา แต่พอตอนนี้เห็นแล้วมันรู้สึกว่ามันถูกต้อง ทำให้ถึงทำแบบนี้ ไม่ยอมปล่อยให้มันผ่านไป เห็นแล้วรู้สึกว่ามันเป็นเรื่องผิดจริง แค่โกงก็ผิดแล้ว แต่ในอนาคตถ้าออกไปสอนจริงๆทำแบบนี้ไม่ได้ก็จะเดือดร้อน ก็พยายามหาทางยับยั้งไม่ให้เกิดเรื่องผิด ๆ แบบนั้นได้” (นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 11, การสัมภาษณ์, 1 มี.ค. 2562)

“คือตัวเองทำสิ่งที่ดีแล้ว ก็ต้องเอื้อหรือตั้งใจให้คนอื่นทำในสิ่งที่ถูกต้องเช่นกัน ถ้าใครทำไม่ดี ทำทุจริตหรือไม่ถูกต้องตามกฎหมายจริยธรรมที่ควรจะเป็น เราก็ต้องทำอะไรสักอย่าง ถ้านิ่งเฉยความเสียหายมันจะตามมาเรื่อย ๆ ติดนินสัยมักง่ายไปจนโตจนทำงาน” (นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 12, การสัมภาษณ์, 1 มี.ค. 2562)

จากผลการวิจัยในการเสริมสร้างองค์ประกอบค่านิยมทางสังคมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เบอเกอร์อน (Bergeron, 2013, pp. 1-10) ที่ศึกษาผลของโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยใช้โปรแกรม PREPaRE ของ โกลด์สไตน์ (Goldstein, 1998) เพื่อเพิ่มทักษะทางสังคม ด้วยการเข้าร่วมกลุ่มบำบัดพฤติกรรมกับผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้รูปแบบการฝึกอบรมด้วยการสอนที่กำหนดเป้าหมาย พบว่า นักเรียนที่เข้ารับการฝึกอบรมมีทักษะทางสังคมเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และยังพบว่ารูปแบบการฝึกอบรมด้วยการสอนที่กำหนดเป้าหมายอย่างเฉพาะเจาะจง สามารถใช้ในการพัฒนาทักษะทางสังคมได้เป็นอย่างดี

3. ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย 6 ด้านย่อย ได้แก่ การพึ่งตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง การหยั่งรู้ถึงผลในอนาคต การไม่ดูดาย ความกล้า และการสื่อสารที่ดี เนื่องจากนักศึกษาที่มีคุณลักษณะส่วนบุคคลที่ดี จะมีคุณสมบัติสำคัญและจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตด้านการศึกษา สามารถแสดงออกทั้งทางความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมในแนวทางที่เหมาะสม มีคุณค่า และเป็นที่ต้องการของสังคม ซึ่งการแสดงออกนั้นเป็นผลมาจากการรับรู้ตนเอง และเห็นคุณค่าในการกระทำของตน ผู้วิจัยจึงพิจารณาออกแบบโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมให้มี

ลักษณะของกระบวนการมุ่งค้นหาแนวทาง วิธีการ และแสดงความมุ่งมั่นตั้งใจ จนเกิดตระหนักรู้ถึงผลของการกระทำ ซึ่งเป็นแรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรมที่ดีด้านการศึกษาอย่างสม่ำเสมอทั้งต่อหน้าและลับหลัง อีกทั้งโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะส่วนบุคคล จะมีส่วนในการสนับสนุนความตั้งใจของนักศึกษาที่จะเลือกกระทำในสิ่งที่ดี ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้เป็นสิ่งที่บุคคลใช้ในการเอาชนะความกลัวและแสดงออกผ่านพฤติกรรมด้านการศึกษาดังที่ลาชแมน (Lachman, 2007, p. 275) ได้กล่าวไว้ว่า คุณลักษณะส่วนบุคคลที่ดี จะเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวและสนับสนุนคุณค่าหลักของสังคมและเป็นภาวะผูกพันทางจริยธรรมที่บุคคลพึงจะมี

เพื่อออกแบบกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณลักษณะส่วนบุคคล ซึ่งมีส่วนในการสนับสนุนความตั้งใจของนักศึกษาที่จะเลือกกระทำในสิ่งที่ดี ผู้วิจัยจึงได้บูรณาการเทคนิคกลุ่มฝึกอบรมร่วมกับทฤษฎี เทคนิคการให้คำปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม เพื่อให้สมาชิกได้เห็นคุณค่าของการพึ่งตนเอง จนสามารถพึ่งพาตนเองและแก้ไขปัญหาให้สำเร็จได้ด้วยวิธีการที่ถูกต้องและสุจริต บูรณาการทฤษฎี เทคนิคการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้สมาชิกได้พัฒนาความภาคภูมิใจในตนเอง รับรู้ได้ว่าตนเองเป็นคนดี มีคุณค่าที่ปฏิบัติตนในด้านการศึกษาอย่างตรงไปตรงมาทั้งต่อหน้าและลับหลัง บูรณาการทฤษฎี เทคนิคการให้คำปรึกษาแบบเกสตัลท์ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเข้าถึงประสบการณ์ของตนได้ชัดเจนจนตระหนักรู้ในตนเองอย่างแท้จริง เข้าใจถึงปัญหาและพร้อมที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาตนเองไปในทิศทางที่ดีขึ้น และยังบูรณาการทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบภวนิยม เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ใช้เสรีภาพส่วนตนในการเลือกแนวทางการแก้ปัญหา ด้วยการหยั่งรู้ถึงผลในอนาคตหากมีความเชื่อตรงหรือไม่มีความเชื่อตรงทางการศึกษา และรับผิดชอบการตัดสินใจได้ด้วยตนเอง การบูรณาการทฤษฎี เทคนิคการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้เห็นความสำคัญของการสร้างทางเลือกที่มีประสิทธิภาพ และไม่แสดงพฤติกรรมเพิกเฉยต่อสถานการณ์การกระทำผิดด้านการศึกษา อีกทั้งผู้วิจัยยังบูรณาการทฤษฎี เทคนิคการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม เพื่อให้สมาชิกกลุ่มสามารถเผชิญหน้ากับความกลัว ความเสี่ยงจากการถูกคุกคามหรือคัดค้าน สามารถพูดแสดงความรู้สึกกับสิ่งไม่เห็นด้วยได้อย่างสุภาพ และยืนกรานในความถูกต้องทุกสถานการณ์ และบูรณาการทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์การติดต่อสัมพันธ์ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มสามารถสื่อสารด้วยภาษาที่เหมาะสมเพื่อยุติการกระทำผิดสามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการศึกษาที่ถูกต้อง และสามารถโน้มน้าวให้ผู้อื่นกระทำในสิ่งที่เป็นความถูกต้องได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ จาคอบส์ และ คนอื่นๆ (Jacobs et al., 2009, pp. 19-20) ที่อธิบายถึงการดำเนินกลุ่มฝึกอบรมหรือการให้คำปรึกษากลุ่มว่า ในการดำเนินกลุ่ม

จะไม่มีการใช้ทฤษฎีที่เฉพาะเจาะจง แต่ผู้นำกลุ่มจะต้องประยุกต์ใช้ทฤษฎี ทักษะ และเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ทำงานกับกลุ่มเพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากปฏิสัมพันธ์และการแบ่งปันร่วมกันในกลุ่ม ดังที่นักศึกษา กล่าวว่

“การแชร์กันทำให้กระตุ้นทุกคนให้เกิดความรู้สึกที่แตกต่างออกไป หนูอยาก ให้มีการย้ำกันบ่อย ๆ ค่อยกันเรื่อย ๆ มันก็จะทำให้ความรู้สึกมุ่งมั่นที่จะเปลี่ยน หรือ ความกล้าในการเข้าไปห้าม เข้าไปเตือนของเราจะมากขึ้น พอเราทำได้เราก็ภูมิใจ พอภูมิใจแล้วก็มั่นใจที่จะทำให้ดีขึ้น...” (นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 4, การสัมภาษณ์, 27 ก.พ. 2562)

“แต่พอมาอบรมนานเข้าเราก็กกล้ามากขึ้นที่จะไปบอกไปห้ามหรือไปเตือนคน ที่เราไม่สนิท หรือเพื่อนใหม่ ๆ ที่จะทำไม่ดีนี่ คืออบรมมันทำให้เรารู้ว่าเราต้องใช้ คำพูดประมาณไหน มันทำให้เรากล้า เรามีความกล้ามากขึ้น เราต้องเข้าหาเขาอย่างไร หรือเราควรจะต้องทำอะไรในแต่ละสถานการณ์ หนูว่าเรามีความกล้ามากขึ้น...” (นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 5, การสัมภาษณ์, 27 ก.พ. 2562)

“แต่ที่ชัด ๆ คือตั้งเป้าหมายและสร้างความภาคภูมิใจให้ตัวเอง เพราะ เมื่อก่อนเราก็ไม่รู้ตัวเองดีหรือโดดเด่นด้านไหน แต่พอในครั้งที่เราคูยกกันเรื่องความ ภาคภูมิใจ พบว่ามันเป็นแค่จุดเล็ก ๆ เรื่องเล็ก ๆ ที่เรารับรู้แล้วเรารู้สึกไม่จำเป็นต้องเป็น เรื่องใหญ่โตอะไรเลย ก็มีบางคนบอกว่าภูมิใจในหลาย ๆ เรื่องที่เราผ่านมา แล้วถ้า เรามีการตั้งเป้าหมายที่แน่ชัดก็จะทำให้เรามีแนวทางไปสู่เป้าหมายได้อย่างมี กำลังใจที่ได้จากทั้งเพื่อนและครอบครัว...” (นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 7 , การสัมภาษณ์, 28 ก.พ. 2562)

“ถ้าเตือนแล้วเค้าไม่ฟังหนูก็จะไม่ยุ่งอีกเลย คือหนูก็เป็นคนที่มี การแสดงออกทางสีหน้าชัดเจนคะ ก็กลัวเค้าจะไม่พอใจเดี๋ยวจะผิดใจกัน หนูก็เลยใช้วิธี เฉย ๆ ไป ตัดไปเลย ไม่ยุ่งซะ พอมาอบรมยิ่งตอกย้ำให้คิดอย่างเดิมมากขึ้น...มันก็ เข้าใจมากขึ้น ว่าเราปฏิเสธแบบนุ่มนวลแต่เด็ดขาดได้ เราทำให้สถานการณ์ดีขึ้นได้ โดยไม่ต้องเกิดการโมโหหรือทะเลาะกันขึ้น หนูลงไปใช้มาแล้วมันดีนะคะ เพื่อนก็

ไม่เสีย ความประพடுத்தก็ไม่เสีย...” (นักศึกษาระดับปริญญาตรีคนที่ 9, การสัมภาษณ์,
28 ก.พ. 2562)

จากการเลือกใช้เทคนิคกลุ่มฝึกอบรมบูรณาการร่วมกับทฤษฎี เทคนิคการให้คำปรึกษา และเทคนิคต่าง ๆ ทางด้านจิตวิทยา ในการดำเนินกลุ่มฝึกอบรมแต่ละครั้ง สอดคล้องกับแนวคิดของ เนลสัน-โจนส์ (Nelson-Jones, 1992, p. 10) ที่ระบุไว้ว่า ในการทำกลุ่มฝึกอบรมสามารถนำทักษะและเทคนิคในการให้คำปรึกษา และการให้ความช่วยเหลือต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการทำกลุ่มฝึกอบรม รวมทั้งนำมาใช้เพื่อเอื้ออำนวยให้แก่กลุ่ม นำมาใช้เพื่อสร้างสัมพันธภาพ นำมาใช้เพื่อสร้างพฤติกรรม หรือนำมาใช้เพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับ คอเรีย คอเรีย และคอเรีย (Corey, Corey, & Corey, 2014, pp. 101-104) ที่ระบุไว้ว่า ในกระบวนการให้คำปรึกษาควรต้องเป็นไปเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในทั้ง 3 มิติ ได้แก่ มิติด้านการรู้คิด (Cognitive Domain) มิติด้านอารมณ์ (Affective Domain) และมิติด้านพฤติกรรม (Behavioral Domain) โดยให้มีการปฏิสัมพันธ์กันในมิติทั้ง 3 ด้าน เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมได้เสริมสร้างค่านิยมทางศีลธรรม ค่านิยมทางสังคม และคุณลักษณะส่วนบุคคล ที่เป็นองค์ประกอบของความซื่อตรงทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากทั้ง 3 องค์ประกอบนี้มีความสัมพันธ์กัน และจะช่วยพัฒนาให้นักศึกษาระดับปริญญาตรีได้เสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของตนเองได้อย่างสอดคล้องและเหมาะสม จนสามารถแผ่ขยายการตระหนักรู้ในเรื่องความซื่อตรงออกไปสู่การดำเนินชีวิตในอนาคต ด้วยการรักษาความซื่อตรงในทุกบริบทได้

ดังนั้นอาจสรุปได้ว่า โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สามารถนำไปใช้ในการเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาได้ โดยผลจากการใช้โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม พบว่า สมาชิกที่เข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมมีปฏิสัมพันธ์กันในทางบวก คือ มีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม มีการให้ความช่วยเหลือ การแสดงความคิดเห็นในทางบวก มีการถามคำถาม ตอบคำถาม แลกเปลี่ยน และแบ่งปันประสบการณ์ ให้การชื่นชม ให้ความเห็นอกเห็นใจ และให้กำลังใจซึ่งกันและกัน ภายใต้อาณาเขตที่อบอุ่น เป็นมิตร ผ่อนคลาย และกล้าเปิดเผยเรื่องราวของตนเอง นอกจากนี้สมาชิกกลุ่มยังได้ทำการสำรวจและประเมินตนเอง เกี่ยวกับความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านค่านิยมทางศีลธรรม ค่านิยมทางสังคม และด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล

ก่อนการยุติกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สมาชิกกลุ่มมีความคุ้นเคย พุดคุยกันอย่างสนิทสนม แสดงออกถึง

ความไว้วางใจซึ่งกันและกันด้วยการกล้าที่จะเปิดเผยเรื่องราวในชีวิต หรือแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกร่วมกัน มีการซักถาม แสดงความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะ และข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ภายใต้บรรยากาศของความอบอุ่น มีเสียงหัวเราะ และการใช้อารมณ์ขัน มีการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับความคิด ความรู้สึกของตนเองและสมาชิกกลุ่ม จนสามารถบอกถึงสภาพปัญหาความเชื่อตรงทางการศึกษาที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนมีการอภิปราย แลกเปลี่ยนมุมมองความคิดเห็น เพื่อแก้ไขปัญหาที่มีอยู่ร่วมกันได้

3. เปรียบเทียบความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่เข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม ทั้งโดยรวมและรายองค์ประกอบ ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล

ผลจากการใช้โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า หลังจากที่นักศึกษาระดับปริญญาตรีได้เข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม นักศึกษาระดับปริญญาตรีมีคะแนนความเชื่อตรงทางการศึกษาทั้งโดยรวมและในแต่ละองค์ประกอบเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย โดยผู้วิจัยได้นำเสนอผลการเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในแต่ละองค์ประกอบเป็นลำดับ ดังนี้

ผลจากการใช้โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี องค์ประกอบค่านิยมทางศีลธรรม พบว่า หลังจากที่นักศึกษาระดับปริญญาตรีเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาแล้ว นักศึกษามีคะแนนความเชื่อตรงทางการศึกษา ในองค์ประกอบค่านิยมทางศีลธรรมเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมโดยการนำแนวคิด เทคนิคกลุ่มฝึกอบรมบูรณาการร่วมกับทฤษฎีและเทคนิคการให้คำปรึกษา ตลอดจนเทคนิคและวิธีการทางด้านจิตวิทยา มาประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างองค์ประกอบค่านิยมทางศีลธรรม ประกอบด้วย 2 ด้านย่อย ได้แก่ จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ และ หนี้อัตปปะ มีรายละเอียด ดังนี้

ด้านย่อยที่ 1 จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ผู้วิจัยประยุกต์ใช้แนวคิดและเทคนิคของทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม ได้แก่ การหยุดยั้งพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมด้วยการพูดกับตนเองในทางบวก ที่พัฒนามาจากแนวคิดของ ทอมป์สัน (Thompson, 1996, pp. 121-122) และเทคนิคการเสริมแรงทางบวก เพื่อให้สมาชิกกลุ่มมีแนวทางในการสร้างพฤติกรรมด้านการเรียนการสอนที่ถูกต้อง เหมาะสม ดีงาม ตรงตามสถานการณ์ที่เป็นจริง ตรงไปตรงมาทั้งคำพูดและการกระทำ ทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้วิธีการฝึกอบรมเชิง

จิตวิทยา ได้แก่ การสอน เรื่องพฤติกรรมที่เป็นความไม่เชื่อสัจยทางการศึกษา เพื่อให้สมาชิกทราบ ว่าพฤติกรรมประเภทใดที่เป็นสิ่งไม่ถูกต้อง ใช้การให้ข้อมูลย้อนกลับ และแบบบันทึกสถานการณ์ เพื่อให้สมาชิกตระหนักและมีความมั่นใจในการแสดงพฤติกรรมอย่างถูกต้อง

ด้านย่อยที่ 2 หิริโอดัปปะผู้วิจัยประยุกต์ใช้แนวคิดและเทคนิคของทฤษฎี การให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ได้แก่ การฟังอย่างใส่ใจ การใช้คำถามที่มี ประสิทธิภาพ และการสรุป นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้วิธีการฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา ได้แก่ การประเมินตนเอง โดยการใช้แบบวิเคราะห์ตนเองด้านหิริโอดัปปะ ที่พัฒนาแนวคิดจากแบบวัด หิริโอดัปปะของ ธาณี กลิ่นเกษร (2537, น. 103-108) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ตระหนักรู้เกี่ยวกับ ความละเอียดและเกรงกลัวต่อผลของการกระทำผิดของตนเองได้ และใช้การระดมสมอง การจินตนาการ ด้านอารมณ์และเหตุผล (Thompson, 1996, p. 115; Corey, 2012, p. 379) และการใช้สถานการณ์ จำลอง เพื่อให้สมาชิกมีแนวทางในการแสดงพฤติกรรมที่บ่งบอกถึงความละเอียดและเกรงกลัวต่อ ผลของการกระทำผิดกฎระเบียบและจริยธรรมอันดีทางการศึกษา

ผลจากการใช้กลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสำเร็จทางการศึกษาของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี องค์ประกอบค่านิยมทางสังคม พบว่า หลังจากที่นักศึกษาระดับ ปริญญาตรีเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสำเร็จทางการศึกษาแล้ว นักศึกษามีคะแนน ความสำเร็จทางการศึกษา องค์ประกอบค่านิยมทางสังคมเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินกลุ่ม ฝึกอบรมโดยการนำแนวคิด ทฤษฎีและเทคนิคการให้คำปรึกษา ตลอดจนเทคนิคและวิธีการทางด้าน จิตวิทยาและการฝึกอบรมมาประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างความสำเร็จทางการศึกษาของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี องค์ประกอบค่านิยมทางสังคม ประกอบด้วย 4 ด้านย่อย ได้แก่ การปฏิบัติตาม ระเบียบ การยึดมั่นในความถูกต้อง ความรับผิดชอบ และจิตสำนึกที่ดี มีรายละเอียด ดังนี้

ด้านย่อยที่ 1 การปฏิบัติตามระเบียบ ผู้วิจัยประยุกต์ใช้แนวคิดและเทคนิค ของทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ของอัลเบิร์ต เอลลิส (Albert Ellis) (Corey, 2012, p. 382) ได้แก่ การสอน ทฤษฎี A-B-Cs ใช้การโต้แย้งความคิดความเชื่อ ที่ไม่สมเหตุสมผล และการเสริมแรง เพื่อให้สมาชิกกลุ่มตระหนักถึงความคิดความเชื่อที่ไม่ สมเหตุสมผล ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจกระทำพฤติกรรมที่ผิดต่อกฎระเบียบทางการศึกษา นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้วิธีการฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา ได้แก่ การตั้งคำถาม การใช้เกม “การประมวลค่านิยม” ที่พัฒนาแนวคิดจาก ทอมป์สัน และ พ็อพเพิน (Thompson & Poppen, 1979, อ้างถึงใน ชูชัย สมितिไกร, 2528, น. 21-23) เทคนิคการใช้สถานการณ์จำลอง เพื่อให้

สมาชิกเกิดความมั่นใจและมีแนวทางในการปฏิบัติตนได้ตามกฎระเบียบและข้อตกลงทางการศึกษาของมหาวิทยาลัย

ด้านย่อยที่ 2 การยึดมั่นในความถูกต้อง ผู้วิจัยประยุกต์ใช้แนวคิดและเทคนิคของทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบภวนิยม ได้แก่ การตั้งคำถาม การตีความ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเห็นความสำคัญของการยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง กล่าวที่จะเลือก มีอิสระในการตัดสินใจ และมีความรับผิดชอบในผลของการตัดสินใจนั้นเพื่อพัฒนาความเป็นตนเองอย่างแท้จริง และใช้ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบมุ่งเน้นการแก้ปัญหา ได้แก่ การใช้เทคนิคคำถามปฎิหารย์ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มมีแนวทางในการกำหนดเป้าหมาย สร้างทางเลือกหรือแก้ปัญหาด้านการศึกษาให้สำเร็จลงได้ด้วยวิธีการที่ถูกต้อง นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้วิธีการฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา ได้แก่ กิจกรรม “สิ่งสำคัญที่สุดในชีวิต” ที่พัฒนาแนวคิดจาก วัชรวิ ฐธธรรม (2525, อ้างถึงใน, ชูชัย สมितिไกร, 2528, น. 20) สถานการณ์จำลอง เทคนิคการใช้คัลลิปวิตทัศน์ และเทคนิคการให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มมีแนวทาง และมีความมั่นใจในการแสดงพฤติกรรมที่เปิดเผยถึงการยึดมั่นในความถูกต้อง

ด้านย่อยที่ 3 ความรับผิดชอบ ผู้วิจัยประยุกต์ใช้แนวคิดและเทคนิคของทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง ของวิลเลียม กลาสเซอร์ (Corey, 2012, pp. 394-395) ได้แก่ การใช้เทคนิค WDEP System เพื่อให้สมาชิกกลุ่มมีความรับผิดชอบในการแก้ปัญหาทางด้านการศึกษาและเผชิญกับความต้องการที่มีอยู่จริง ด้วยการสร้างทางเลือกที่มีประสิทธิภาพ และใช้การควบคุมตนเองในสิ่งที่ต้องการจะกระทำ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้วิธีการฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา ได้แก่ เทคนิคการประเมินตนเอง โดยใช้แบบประเมินตนเองด้านการศึกษา พัฒนาจาก สุเทพ ธรรมะตระกูล (2558, น. 321-322) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มตระหนักถึงความรับผิดชอบด้านการศึกษาของตนที่ดำเนินอยู่ในปัจจุบัน ใช้การสอน (Teaching) และการเสริมแรงทางบวก เพื่อให้สมาชิกกลุ่มมีแนวทาง มีความมั่นใจ และมีกำลังใจที่จะปฏิบัติตามแผนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ด้วยความรับผิดชอบของตน

ด้านย่อยที่ 4 จิตสำนึกที่ดี ผู้วิจัยประยุกต์ใช้แนวคิดและเทคนิคของทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ได้แก่ การฟังอย่างมีประสิทธิภาพ การยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข การใช้คำถาม การสะท้อนความรู้สึก และการสรุปความ และผู้วิจัยใช้ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเกสตัลท์ ได้แก่ การใช้ เทคนิคการพูดโต้ตอบด้วยตนเอง เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้เผชิญกับความจริง จนตระหนักรู้ในความคิด ความรู้สึก และความต้องการที่แท้จริงของตนเอง เพื่อลดความวิตกกังวล และสามารถตัดสินใจแสดงพฤติกรรมในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาด้าน

การศึกษา ด้วยความรับผิดชอบต่อการเลือกของตนเองได้ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้วิธีการฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา ได้แก่ เทคนิคสถานการณ์จำลอง

ผลจากการใช้กลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี องค์กรประกอบคุณลักษณะส่วนบุคคล พบว่า หลังจากที่นักศึกษาระดับปริญญาตรีเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาแล้ว นักศึกษามีคะแนนความเชื่อตรงทางการศึกษา องค์กรประกอบคุณลักษณะส่วนบุคคลเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินกลุ่มฝึกอบรมโดยการนำแนวคิด ทฤษฎีและเทคนิคการให้คำปรึกษา ตลอดจนเทคนิคและวิธีการทางด้านจิตวิทยาและการฝึกอบรมมาประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี องค์กรประกอบคุณลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย 6 ด้านย่อย ได้แก่ การพึ่งตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง การหยั่งรู้ถึงผลในอนาคต การไม่ดูตาย ความกล้า และการสื่อสารที่ดี มีรายละเอียด ดังนี้

ด้านย่อยที่ 1 การพึ่งตนเอง ผู้วิจัยประยุกต์ใช้แนวคิดและเทคนิคของทฤษฎีการให้คำปรึกษา แบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ได้แก่ การใช้การโต้แย้งความเชื่อที่ผิดและเทคนิคการสอน เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ใช้ระบบความคิดความเชื่อที่สมเหตุสมผล สามารถทำทนายตนเองเพื่อปรับเปลี่ยนความคิดความเชื่อให้อยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริงและสร้างสรรค์เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการพึ่งพาตนเองได้อย่างสุจริต นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้วิธีการฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา ได้แก่ การฟังอย่างตั้งใจ การสะท้อนความรู้สึก การยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข และการเสริมแรง เพื่อให้สมาชิกกลุ่มมีความมั่นใจและมีกำลังใจที่จะปฏิบัติในสิ่งที่เป็นการพึ่งพาตนเองในด้านการศึกษา

ด้านย่อยที่ 2 ความภาคภูมิใจในตนเอง ผู้วิจัยประยุกต์ใช้แนวคิดและเทคนิคของทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ได้แก่ การฟังอย่างตั้งใจ เทคนิคการยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข การสะท้อนความรู้สึก และผู้วิจัยยังใช้ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเกสตัลท์ ได้แก่ การอยู่กับความรู้สึก เพื่อให้สมาชิกกลุ่มมีแนวทางในการสร้างการเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางการศึกษาของตนไปในทิศทางที่ดีขึ้น ซึ่งจะนำมาสู่ความภาคภูมิใจในตนเอง นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้วิธีการฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา ได้แก่ การเสริมแรง และการเขียนจดหมายให้ตัวเอง ที่เป็นเทคนิคหนึ่งในทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม (Thompson, 1996, p. 133) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ทบทวนคุณลักษณะในทางบวกหรือข้อดีของตนเอง ที่จะนำมาซึ่งความภาคภูมิใจในตนเองและมีความพยายามที่จะรักษาข้อดีหรือคุณลักษณะที่ดีนั้นให้เป็นพฤติกรรมที่คงทนถาวร

ด้านย่อยที่ 3 การหยั่งรู้ถึงผลในอนาคต ผู้วิจัยประยุกต์ใช้แนวคิดและเทคนิคของทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบภวนิยม ได้แก่ การตั้งคำถาม การเจียบ การตีความ และผู้วิจัยยังใช้ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์การติดต่อสัมพันธ์ ได้แก่ การวิเคราะห์จุดยืนแห่งชีวิต เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเกิดการตระหนักรู้และมีแนวทางในการหาคำตอบหรือวิธีการแก้ปัญหาเพื่อกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง เพื่อกำหนดเป้าหมายในชีวิตของตน นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้วิธีการฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา ได้แก่ การยอมรับบุคคลอย่างไม่มีเงื่อนไข และบทบาทสมมุติ

ด้านย่อยที่ 4 การไม่ดูตาย ผู้วิจัยประยุกต์ใช้แนวคิดและเทคนิคของทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง ได้แก่ การเปิดเผยตนเอง และการมองโลกด้านบวกเพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้สมาชิกได้มองเรื่องราวความผิดพลาดที่เคยเกิดขึ้น ในมุมมองใหม่อย่างสร้างสรรค์ และมองเห็นโอกาสในการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้วิธีการฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา ได้แก่ การสอน เกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างการนิ่งดูตาย กับ การวางเฉย เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของการไม่ดูตาย และสอนหลักพรหมวิหาร 4 เพื่อให้สมาชิกเข้าใจถึงหลักธรรมในการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคม และใช้การฟังอย่างใส่ใจ การเสริมแรง และการบันทึกสัญญา เพื่อให้สมาชิกมีแนวทางและมีความมั่นใจในการแสดงพฤติกรรมที่ไม่เพิกเฉยต่อความไม่ถูกต้อง

ด้านย่อยที่ 5 ความกล้า ผู้วิจัยประยุกต์ใช้แนวคิดและเทคนิคของทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม ได้แก่ การสอน การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม เพื่อให้สมาชิกมีแนวทางและวิธีการปฏิบัติตนต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมและตรงไปตรงมา เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมที่ไม่ปรารถนา และสร้างพฤติกรรมใหม่ที่มีประโยชน์ และจำเป็น การให้ข้อมูลย้อนกลับ การเสริมแรง เพื่อให้สมาชิกกลุ่มมีกำลังใจ และมีความมั่นใจที่จะไม่เพิกเฉยต่อสถานการณ์ที่เป็นการทุจริต หรือการกระทำผิดกฎ ระเบียบ และจริยธรรมด้านการศึกษา นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้วิธีการฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา ได้แก่ การใช้คลิกวิดิทัศน์ เพื่อให้สมาชิกตระหนักได้ถึงความสำคัญของการมีความกล้า การฟังอย่างใส่ใจ และการยอมรับบุคคลอย่างไม่มีเงื่อนไข

ด้านย่อยที่ 6 การสื่อสารที่ดี ผู้วิจัยประยุกต์ใช้แนวคิดและเทคนิคของทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบวิเคราะห์การติดต่อสัมพันธ์ ได้แก่ การวิเคราะห์การสื่อสารสัมพันธ์ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ค้นพบตัวเองและเป็นอิสระจากการควบคุมของประสบการณ์ในชีวิตที่ผ่านมา และการให้คำปรึกษาเน้นวิธีทางจิตศึกษา เพื่อให้สมาชิกกลุ่มรู้ถึงวิธีสื่อสารเพื่อการปฏิเสธ ต่อรอง และตักเตือน ที่จะนำไปใช้เพื่อแก้ไขหรือป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำผิดด้านการศึกษา นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้วิธีการฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา ได้แก่ การให้ข้อมูลย้อนกลับ การแสดงบทบาท

สมมุติ เพื่อให้สมาชิกมีวิธีการและมีความมั่นใจในการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์เพื่อยุติหรือป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำผิดด้านการศึกษา

การยุติกลุ่มฝึกรวมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มสรุปภาพรวมของกลุ่มฝึกรวมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษา ทบทวนคุณลักษณะต่าง ๆ ของบุคคลที่มีความซื่อตรงทางการศึกษา สิ่งที่จะต้องทำเพิ่มเติม สิ่งที่จะนำไปพัฒนาให้ดีขึ้น และเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ค้นหาแนวทางที่จะนำความรู้และวิธีการเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาไปใช้ต่อไปเมื่อกลุ่มสิ้นสุดลง โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ได้แก่ เทคนิคการฟังอย่างตั้งใจ การยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข และการเปิดเผยตนเอง เพื่อให้สมาชิกได้สำรวจอารมณ์ความรู้สึก และเผยความรู้สึกที่ค้างขังอยู่ในใจ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้วิธีการฝึกรวมเชิงจิตวิทยา ได้แก่ การใช้คำถามการให้ข้อมูลย้อนกลับ และการเสริมแรงทางบวก ให้การชื่นชม สนับสนุน และให้กำลังใจเพื่อให้สมาชิกกลุ่มมีความมั่นใจในการเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของตนเอง และนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้

การพิจารณาคะแนนด้านค่าเฉลี่ยความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกรวม หลังเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกรวม และหลังการติดตามผลการฝึกรวม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อาจเป็นเพราะกลุ่มฝึกรวมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ผู้วิจัยได้ออกแบบไว้ โดยประยุกต์ใช้แนวคิด ทฤษฎีและเทคนิคการให้คำปรึกษา รวมทั้งเทคนิคทางจิตวิทยาอื่น ๆ เป็นกลุ่มฝึกรวมที่มุ่งเน้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านของความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรม ดังที่ปีเตอร์ บี สมิธ (Peter B. Smith) (Berger & Berger, 1986, pp. 15-16) ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า กลุ่มฝึกรวมสามารถนำไปใช้ในการเพิ่มการรับรู้เกี่ยวกับตนเองและรับรู้ถึงการตอบสนองของผู้อื่นที่มีต่อพฤติกรรมของตนได้อย่างละเอียดลึกซึ้ง อีกทั้งช่วยเพิ่มความสามารถในการคิดพิจารณาและสรุปผลจากพฤติกรรมที่กำลังเกิดขึ้น รวมถึงเพิ่มทักษะการปฏิบัติในสิ่งที่มีความหมายและแสดงพฤติกรรมที่ถูกต้องในแต่ละสถานการณ์ได้ อีกทั้งการจัดกระทำสภาพการเรียนรู้ของกลุ่มฝึกรวมให้มีความเหมาะสม กำหนดโครงสร้างของกลุ่มอย่างชัดเจน กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของกลุ่มฝึกรวมในแต่ละครั้งว่าต้องการพัฒนาทักษะหรือคุณลักษณะในด้านใด ซึ่งจะเอื้อให้ผู้เข้าร่วมกลุ่มฝึกรวม เกิดความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญในการแสดงพฤติกรรมที่เป็นความซื่อตรงทางการศึกษาได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ เนลสัน-โจนส์ (Nelson-Jones, 1992, p. 6) ที่อธิบายไว้ว่า การกำหนดเป้าหมาย

และโปรแกรมของการเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ ไว้ล่วงหน้า จะส่งผลให้สมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมการฝึกอบรมสามารถพัฒนาทักษะและเชื่อมโยงสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปสู่การนำไปใช้ได้จริงหลังจากการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม

นอกจากการประยุกต์ใช้ทฤษฎีและเทคนิคในการให้คำปรึกษา ตลอดจนหลักการและเทคนิคการฝึกอบรม รวมทั้งเทคนิคด้านจิตวิทยาที่เหมาะสมแล้ว ยังมีประเด็นสำคัญที่ได้รับจากการดำเนินกลุ่มฝึกอบรมที่ผู้วิจัยต้องการนำเสนอ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาขึ้นในกลุ่มฝึกอบรม ดังปัจจัยต่อไปนี้

ปัจจัยที่ 1 ด้านผู้นำกลุ่มฝึกอบรม (Group Leader) ที่จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจ และมีความสามารถในการดำเนินกลุ่มฝึกอบรม สามารถเลือกใช้วิธีการและเทคนิคที่เหมาะสมกับการเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี อีกทั้งผู้นำกลุ่มจะต้องเป็นผู้มีลักษณะส่วนบุคคลที่ดี มีความสามารถในการสร้างสัมพันธภาพที่ดีที่เกิดขึ้นกับกลุ่ม มีความจริงใจในการให้ความช่วยเหลือและดำเนินกลุ่มฝึกอบรมกับสมาชิก เป็นตัวแบบที่ดีในเรื่องของเจตคติที่มีต่อความเชื่อตรงทางการศึกษา มีความอบอุ่น ยิ้มแย้ม มั่นคงทางอารมณ์ สร้างบรรยากาศที่ดีในการดำเนินกลุ่มฝึกอบรม ให้การยอมรับสมาชิกกลุ่มทุกคนอย่างไม่มีเงื่อนไข ซึ่งลักษณะส่วนบุคคลดังที่กล่าวมานั้นเป็นพื้นฐานที่จำเป็นและสำคัญในการเอื้ออำนวยให้การดำเนินกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังที่คอเรย์ (Corey, 1994, pp. 53-57) ได้ระบุไว้ว่า ผู้นำกลุ่มฝึกอบรมจะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีความสามารถในเรื่องของทฤษฎีและเทคนิคของกระบวนการกลุ่มฝึกอบรม รวมถึงทักษะและเทคนิคที่จะนำมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อกระตุ้นให้เกิดความงอกงามและการเปลี่ยนแปลงในสมาชิกผู้เข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม และต้องเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะที่ดีคือ อยู่กับความเป็นปัจจุบัน มีพลังอำนาจภายในตนที่ส่งผลให้ดำเนินกลุ่มอย่างมีความเชื่อมั่นและตระหนักรู้ว่าสิ่งที่กำลังกระทำจะส่งผลต่อสมาชิกกลุ่มคนอื่นๆ รวมทั้งผู้นำกลุ่มต้องมีความกล้าที่จะมีปฏิสัมพันธ์ในทางบวกกับสมาชิกกลุ่มอย่างเปิดเผย ตรงไปตรงมา มีความซื่อสัตย์ เป็นตัวของตัวเอง และมีความเชื่ออย่างลึกซึ้งในคุณค่าของกระบวนการกลุ่มว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้สมาชิกที่เข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมจะสามารถพัฒนาตนเองได้ สอดคล้องกับ โอลสัน และคนอื่นๆ (Ohlsen et al., 1988, p. 55) ที่กล่าวถึงผู้นำกลุ่มไว้ว่า เป็นบทบาทที่ผสมผสานกันของผู้เอื้ออำนวยและครู ที่มีความรู้ความเข้าใจในการทำงานตามกรอบแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการดำเนินกลุ่มแต่ละครั้ง มีความเห็นอกเห็นใจ ให้ความเคารพในสิทธิ ความคิด ความเห็น และความรู้สึกของสมาชิกกลุ่ม และสอดคล้องกับแนวคิดของ เนลสัน-โจนส์ (Nelson-Jones, 2004, p. 9) ที่ได้ระบุว่า ผู้นำกลุ่มหรือผู้ให้คำปรึกษาต้องเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในกรอบแนวคิดทฤษฎีทางด้าน

การศึกษาและจิตวิทยา มีลักษณะของการให้ความเคารพในบุคคลอื่น ให้การยอมรับในความผิดพลาดของบุคคลที่อาจเกิดขึ้นได้ มีความเชื่อในการศึกษาเรียนรู้ของมนุษย์ และมีความเชื่อในศักยภาพของมนุษย์ที่เป็นเหตุผลในการดำเนินชีวิตทางสังคมและปรารถนาในสิ่งที่ดีกว่าสำหรับอนาคต

สอดคล้องกับชัลแมน (Shulman, 2011, p. 15) ที่ระบุไว้ว่า ลักษณะสำคัญที่จะช่วยให้ผู้นำกลุ่มดำเนินการฝึกอบรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้คือ ผู้นำกลุ่มจะต้องมีความสามารถในการสร้างสัมพันธภาพเชิงบวกกับสมาชิก แสดงออกทางการกระทำและความรู้สึกได้อย่างสอดคล้องกัน ซึ่งชัลแมน (Shulman, 1991, as cited in Shulman, 2011, pp. 17-18) ยังได้อธิบายถึงทักษะที่ผู้นำกลุ่มควรมีเพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มสามารถจัดการกับความรู้สึกของพวกเขาได้ คือ ผู้นำกลุ่มควรมีความสามารถในการเข้าไปถึงความเจ็บภายในจิตใจของสมาชิก สามารถถ่ายทอดความรู้สึกของสมาชิกกลุ่มออกมาเป็นคำพูด แสดงออกถึงความเข้าใจในความรู้สึกของสมาชิกกลุ่ม รวมทั้งการแบ่งปันความรู้สึกของผู้นำกลุ่มให้กับสมาชิก สำหรับทักษะที่ผู้นำกลุ่มควรมีเพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มสามารถจัดการกับปัญหาของพวกเขาได้คือ ผู้นำกลุ่มจะต้องแสดงออกถึงบทบาทและความมุ่งหมายได้อย่างชัดเจน สามารถเข้าถึงการให้ข้อมูลย้อนกลับของสมาชิกกลุ่ม มีส่วนร่วมในความวิตกกังวลที่มีอยู่ และให้การสนับสนุนสมาชิกกลุ่มในการกระทำสิ่งที่ยังไม่คุ้นเคย

สำหรับกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีในครั้งนี้ ผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นผู้นำกลุ่ม โดยใช้ความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับทฤษฎีและเทคนิคด้านการให้คำปรึกษา ร่วมกับความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับเทคนิคในการฝึกอบรม ที่ได้รับจากการศึกษาและฝึกฝนผ่านการปฏิบัติงานในหน้าที่นักจิตวิทยาในมหาวิทยาลัยที่ต้องปฏิบัติงานทั้งด้านการให้คำปรึกษาและการฝึกอบรมแก่นักศึกษา ส่งผลให้ผู้วิจัยมีความเชี่ยวชาญและเข้าใจในกระบวนการ ขั้นตอน เทคนิค และวัตถุประสงค์ของกลุ่มฝึกอบรม ตลอดจนเข้าใจในบริบทของกลุ่มตัวอย่าง และสามารถเข้าถึงความต้องการในการพัฒนาตนเองของนักศึกษาได้ ปัจจัยเหล่านี้มีผลให้การดำเนินกลุ่มฝึกอบรมบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จในการเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ปัจจัยที่ 2 ด้านสมาชิกกลุ่ม (Member) สมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีลักษณะบางอย่างที่เหมือนกันกล่าวคือ สมาชิกกลุ่มเป็นนักศึกษาในระดับปริญญาตรี ที่อยู่ในช่วงอายุเดียวกัน มีความต้องการในการพัฒนาตนเองเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการดำเนินชีวิตในอนาคต

และเห็นความสำคัญในการพัฒนาระดับจริยธรรมด้านการศึกษารองตนให้มีความสอดคล้องเหมาะสม ซึ่งมีผลต่อความร่วมมือในการทำกิจกรรมของกลุ่มฝึกอบรม สอดคล้องกับที่คอเรย์ (Corey, 2012, p. 99) ได้ระบุไว้ว่า สมาชิกกลุ่มที่มีลักษณะเฉพาะที่คล้ายคลึงกัน เช่น อยู่ในช่วงอายุเดียวกัน จะมีความสนใจหรือมีปัญหาที่ต้องการแก้ไขในรูปแบบที่คล้ายกัน ซึ่งมีแนวโน้มที่จะส่งเสริมให้กลุ่มได้ทำงานร่วมกัน ได้แบ่งปันประสบการณ์ และเรียนรู้จากประสบการณ์ของสมาชิกกลุ่มคนอื่น ซึ่งสอดคล้องกับทรอทเซอร์ (Trotzer, 1999, p. 202) ที่ระบุไว้ว่า สมาชิกกลุ่มที่มีความต้องการในประเด็นที่คล้ายคลึงกัน จะเป็นสิ่งจูงใจให้สมาชิกร่วมมือกันในการแสดงพฤติกรรมที่ต้องการและมีทิศทางปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน

ทั้งนี้จากการพิจารณาสมาชิกกลุ่มพบว่ามีความแตกต่างกันในเรื่องของเพศ คือ มีทั้งเพศหญิง เพศชาย และเพศทางเลือก สาขาวิชาที่เรียน ผลการเรียน รวมทั้งความแตกต่างระหว่างบุคคลที่สังเกตได้ ในเรื่องของการแสดงออก บุคลิกภาพ และเจตคติ สมาชิกกลุ่มบางคนมีความกล้าที่จะแสดงออกทางความคิดเห็นของตนเอง กล้าซักถามในข้อสงสัย และแสดงออกอย่างเปิดเผย แต่สำหรับบางคนอาจมีความกังวลในการแสดงความคิดเห็น หรือเปิดเผยเรื่องราวของตนเอง เนื่องจากความเชื่อตรงทางการศึกษาเป็นเรื่องของพฤติกรรมด้านการเรียน การสอบที่อาจเกี่ยวข้องกับการทุจริตด้านการศึกษา แต่ความแตกต่างเหล่านี้เป็นสิ่งส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มได้แสดงออกถึงการยอมรับบุคคลอื่นโดยไม่มีเงื่อนไข ได้แสดงออกถึงความเห็นอกเห็นใจให้กำลังใจ และกล้าที่จะเปิดเผยตนเอง ได้เรียนรู้ถึงความแตกต่าง และแบ่งปันซึ่งกันและกัน ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะทางสังคม (Social skills) ส่งเสริมความเจริญงอกงามในตัวบุคคล (Personal growth) และมีผลต่อการเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษา ตามที่เนลสัน-โจนส์ (Nelson-Jones, 1992, p. 5) ได้ระบุไว้ว่า ในการดำเนินกลุ่มฝึกอบรม สิ่งที่พบได้มากที่สุดคือการส่งเสริมให้เกิดทักษะทางสังคมของผู้เข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม รวมทั้งช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้พัฒนาและรักษาทักษะชีวิตที่สำคัญหนึ่งทักษะหรือมากกว่านั้นให้คงอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับคอเรย์ (Corey, 2012, p. 99) ที่อธิบายไว้ว่า การดำเนินกลุ่มฝึกอบรมที่สมาชิกกลุ่มมีความแตกต่างกันเป็นโอกาสในการให้สมาชิกกลุ่มได้ทดลองพฤติกรรมใหม่ ได้พัฒนาทักษะทางสังคม และได้รับข้อมูลย้อนกลับจากแหล่งข้อมูลที่มีความหลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับที่แมสสัน จากอบส์ ฮาร์วิล และ สchim멜 (Masson, Jacobs, Harvill, & Schimmel, 2012, p. 82) อธิบายว่า โดยส่วนใหญ่แล้วการดำเนินกลุ่มที่มีสมาชิกกลุ่มลักษณะคล้ายคลึงกัน เป็นกลุ่มที่มีความเหมาะสมในการดำเนินกิจกรรมกลุ่มฝึกอบรม แต่ในบางครั้ง การดำเนินกลุ่มที่สมาชิกกลุ่มมีลักษณะแตกต่างกัน

ก็ได้ผลเป็นอย่างดี เนื่องจากสมาชิกกลุ่มจะเกิดประโยชน์จากการได้รับฟังมุมมองและแนวคิดที่มีความแตกต่างกันออกไปตามข้อมูลพื้นฐานของแต่ละบุคคล

ปัจจัยที่ 3 ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ (Physical Setting) สภาพแวดล้อมในการดำเนินกลุ่มฝึกอบรมมีความสำคัญอย่างมาก โดยเฉพาะสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินกลุ่ม สิ่งที่ควรคำนึงถึงในการจัดสถานที่หรือห้องจัดกิจกรรมกลุ่มฝึกอบรมให้มีความเหมาะสม ได้แก่ แสงสว่าง อุณหภูมิ ความเป็นส่วนตัว เสียงรบกวน ขนาดของพื้นที่ ซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อมูลเหล่านี้มาใช้ในการพิจารณาวางแผนเลือกสถานที่ในการจัดกลุ่มฝึกอบรมให้มีความเหมาะสม ได้แก่ สถานที่จัดกิจกรรมสะดวกต่อการเดินทางของสมาชิก มีความปลอดภัย อยู่ในพื้นที่ที่คุ้นเคย มีขนาดพื้นที่เหมาะสมที่เอื้ออำนวยต่อการทำกิจกรรมในลักษณะต่าง ๆ จัดเตรียมโต๊ะเก้าอี้ที่สามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวกสำหรับการทำกิจกรรมเป็นกลุ่มย่อย จัดเตรียมโสตทัศนูปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกไว้อย่างเพียงพอสำหรับผู้เข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม ภายในห้องดำเนินกลุ่มฝึกอบรมมีแสงสว่างเพียงพอ มีอุณหภูมิที่เหมาะสม อากาศถ่ายเทได้ดี ความเป็นส่วนตัว ปลอดภัยเสียงรบกวนภายนอก เนื่องจากเสียงรบกวนภายนอกเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการเรียนรู้หรือการฝึกอบรม เสียงรบกวนอาจขัดขวางการเรียนรู้ หรือลดทอนความสนใจในการทำกิจกรรมของสมาชิกกลุ่ม ดังที่ ประดิษฐ์ อุปรมัย และ สมร ทองดี (สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2551, น. 33) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม จะทำให้ผู้รับคำปรึกษาหรือผู้เข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมเกิดความรู้สึกอบอุ่น มีความเชื่อมั่นและศรัทธาในกระบวนการของการให้คำปรึกษาหรือการฝึกอบรม รวมถึงลักษณะการจัดที่นั่งและการจัดบรรยากาศของสถานที่ในกระบวนการให้คำปรึกษาหรือการฝึกอบรมที่มีความเหมาะสมก็ทำให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ดีในการดำเนินการเช่นกัน สอดคล้องกับแนวคิดของเจลดาร์ด (Geldard, 1989, pp. 145-153) ที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสถานที่ในการให้คำปรึกษาหรือการฝึกอบรมไว้ว่า ห้องที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาหรือการฝึกอบรม ควรออกแบบหรือทำให้มีบรรยากาศที่อบอุ่น เป็นมิตร ไม่อึดอัด และปลอดภัยจากสิ่งแวดล้อมภายนอกที่จะมากระทบทั้งทางร่างกายและความรู้สึก เสียงรบกวนจากภายนอกอาจทำให้สมาชิกกลุ่มเกิดความรู้สึกกระแวงว่าเสียงของตนเองในขณะที่อยู่ในกลุ่มฝึกอบรมอาจได้ยินไปถึงข้างนอกได้ ทำให้เกิดความไม่ไว้วางใจจนไม่กล้าพูดหรือบอกเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ดังนั้นการป้องกันไม่ให้เสียงจากภายนอกเข้ามารบกวนภายในห้องฝึกอบรมจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ นอกจากนี้ในระหว่างการดำเนินกลุ่มฝึกอบรม ไม่ควรให้มีการรบกวนกลุ่มฝึกอบรมด้วยเสียงเคาะประตู เสียงโทรศัพท์ หรือมีผู้ไม่เกี่ยวข้องเข้ามาในห้องฝึกอบรม อีกทั้ง สุรวงศ์ คุ้มตระภูณ (2548, น. 436) ได้อธิบายถึง สิ่งแวดล้อมทาง

กายภาพที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ว่า ควรเป็นสถานที่ที่เหมาะสม สบายตา อากาศถ่ายเทได้ดี ปราศจากเสียงรบกวน และมีพื้นที่เพียงพอกับจำนวนของสมาชิกในแต่ละกิจกรรม บรรยากาศภายในห้องจัดกิจกรรมควรมีความเป็นอิสระ สามารถเคลื่อนไหวในการทำกิจกรรมแต่ละประเภทได้อย่างสะดวก สำหรับอุปกรณ์และสื่อวัสดุภายในห้องต้องสามารถเคลื่อนย้ายและดัดแปลงให้เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมได้

นอกจากนี้ เนลสัน-โจนส์ (Nelson-Jones, 1992, pp. 122-123) ได้กล่าวถึงการจัดที่นั่งสำหรับสมาชิกว่า ส่วนใหญ่แล้วมักจะจัดที่นั่งเป็นแบบครึ่งวงกลมแบบเปิด เพราะการจัดที่นั่งแบบนี้ผู้นำกลุ่มสามารถสื่อสารไปยังสมาชิกกลุ่มทุกคนได้โดยตรง เก้าอี้แต่ละตัวจะมีพื้นที่ว่างห่างจากคนอื่น ซึ่งที่นั่งทุกตำแหน่งจะได้โอกาสในการปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน แต่ในทางตรงกันข้ามการจัดที่นั่งแบบวงกลมก็มีข้อจำกัดในการทำกลุ่มฝึกอบรม เนื่องจากอาจต้องใช้เทคนิคการสอนเกี่ยวกับทักษะต่าง ๆ ดังนั้นการจัดที่นั่งในลักษณะรูปเกือกม้า (Horseshoe Seating Pattern) ก็จะเป็นประโยชน์สำหรับการทำกลุ่มฝึกอบรม เพราะทำให้เกิดการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกกลุ่ม มีบรรยากาศที่ดีของการเรียนรู้ สามารถสื่อสาร 2 ทาง และเกิดความสนใจที่จะเรียนรู้ร่วมกัน ทำให้เกิดประโยชน์อย่างมากสำหรับการดำเนินกลุ่มฝึกอบรม

ปัจจัยที่ 4 ด้านสัมพันธภาพระหว่างผู้นำกลุ่มกับสมาชิกกลุ่ม สำหรับกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับสมาชิกกลุ่ม ภายใต้บรรยากาศของความอบอุ่น ให้การยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข แสดงออกถึงความใส่ใจผ่านภาษาพูด และภาษาท่าทาง ให้ความเคารพในการแสดงความคิดเห็นของทุกคน ใช้การสร้างสัมพันธภาพที่ดีตั้งแต่ช่วงเวลาเริ่มต้นกลุ่ม ระหว่างดำเนินกลุ่มจนถึงเวลาของการยุติกลุ่ม ดังที่ทรอทเซอร์ (Trotzer, 1999, pp. 20-21) ได้อธิบายถึงการสร้างสัมพันธภาพที่ดีว่าเป็นเรื่องของการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่ม ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของกระบวนการกลุ่ม ภายใต้บรรยากาศของความอบอุ่น ใจกว้างใจ ให้การยอมรับและเคารพซึ่งกันและกัน ด้วยวิธีการสื่อสารที่ดี เพื่อให้เป็นปฏิสัมพันธ์ที่มีความหมายและสร้างความเข้าใจร่วมกันในการดำเนินกลุ่มฝึกอบรม สอดคล้องกับจาคอบส์ และ คนอื่น ๆ (Jacobs et al., 2009, p. 86) ได้กล่าวถึงสิ่งที่มีความสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งในการพบกันครั้งแรกระหว่างผู้นำกลุ่มกับสมาชิกกลุ่ม นั่นคือการสร้างบรรยากาศที่ทำให้สมาชิกรู้สึกสบาย ผู้นำกลุ่มจะสื่อให้เห็นถึงความอบอุ่น ใจกว้างใจ เอื้ออาทร ภายใต้ความเข้าใจและให้การยอมรับในเชิงบวก ช่วงเวลานี้จะทำให้สมาชิกกลุ่มเกิดความประทับใจในตัวผู้นำกลุ่ม และนำไปสู่การคิดประเมินว่าการเข้าร่วมกลุ่มจะต้องเป็นประโยชน์แก่พวกเขาอย่างแน่นอน

ปัจจัยที่ 5 ลักษณะของกลุ่มและความถี่ในการเข้าร่วมกลุ่ม สำหรับกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสำเร็จทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดสมาชิกในการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมไว้จำนวน 12 คน ดำเนินกลุ่มฝึกอบรมทั้งหมด 14 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที ถึง 2 ชั่วโมง และพบกลุ่มเพื่อทำการฝึกอบรม 4 ครั้งต่อสัปดาห์ ผลที่ได้จากการทำกลุ่มฝึกอบรมพบว่า กลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสำเร็จทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีประสิทธิผลและประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับที่คอเรย์ (Corey, 2012, p. 30) ได้ระบุไว้ว่า สมาชิกกลุ่มในระดับอุดมศึกษามีประสบการณ์สำคัญในชีวิตที่หลากหลาย การเข้าร่วมกลุ่มจะทำให้พวกเขาได้ทดลองสิ่งต่าง ๆ ด้วยการกำหนดตัวเอง และได้ค้นหาสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น สอดคล้องกับ ทรอทเซอร์ (Trotzer, 1999, p. 20) ที่ระบุไว้ว่าการทำกลุ่มกับสมาชิกที่อยู่ในช่วงวัยผู้ใหญ่ หรือผู้ใหญ่ตอนต้น ควรกำหนดให้มีสมาชิกในกลุ่มจำนวน 8 – 12 คน เนื่องจากการทำกลุ่มต้องอยู่บนพื้นฐานของการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันของสมาชิกกลุ่ม จึงจะส่งผลให้การดำเนินกลุ่มเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับระยะเวลาและความถี่ในการเข้าร่วมกลุ่มมีความสอดคล้องกับความคิดเห็นของคอเรย์ (Corey, 2012, p. 99) ที่ระบุไว้ว่า ความเหมาะสมของระยะเวลาดำเนินกลุ่มสำหรับวัยผู้ใหญ่ ควรจัดให้พบกันครั้งละประมาณ 2 ชั่วโมง เพื่อให้มีเวลามากเพียงพอต่อการทำกิจกรรม ส่วนความถี่ในการเข้าร่วมกลุ่มสำหรับสมาชิกกลุ่มที่เป็นวัยรุ่นหรือผู้ใหญ่ตอนต้น สามารถจัดให้พบกันได้มากกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์

ทั้งนี้ สรุปได้ว่าการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้วิจัยกับสมาชิกกลุ่ม และระหว่างสมาชิกกลุ่มด้วยกัน ส่งผลให้บรรยากาศของกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสำเร็จทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในครั้งนี้ ดำเนินไปด้วยความอบอุ่น ใจกว้าง ใจให้การยอมรับ และให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมทุกครั้งเป็นอย่างดี สมาชิกกลุ่มมีความสนิทสนม กล้าเปิดเผยตนเอง และมีความเชื่อใจที่จะแบ่งปันประสบการณ์ของตนให้กลุ่มได้รับรู้ รวมทั้งให้ความชื่นชมและให้กำลังใจแก่สมาชิกคนอื่น ๆ ใช้การพูดคุยกันอย่างสนิทสนม ด้วยท่าทีที่ผ่อนคลาย แต่ก็เคารพในความเป็นส่วนตัวของกันและกัน มีความสามัคคีในการทำกิจกรรม และแสดงให้เห็นถึงความพร้อมที่จะเรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ ร่วมกัน

ผลจากการศึกษาเรื่อง การศึกษาและการสร้างกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสำเร็จทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า ความหมายและองค์ประกอบของความเชื่อตรงทางการศึกษาที่พบได้จากการอภิปรายกลุ่มและการศึกษากับผู้เข้าร่วมการวิจัยมีความสำคัญต่อการเสริมสร้างความสำเร็จทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

และสามารถเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาได้ด้วยการให้กลุ่มฝึกอบรม ทั้งนี้เนื่องจากการค้นหาความหมายของความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีด้วยการอภิปรายกลุ่ม ทำให้ได้ข้อมูลที่เฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับความหมายและองค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ตลอดจนทำให้เข้าถึงสถานการณ์ปัญหาด้านการทุจริตทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในปัจจุบัน ที่สะท้อนถึงมุมมองความคิด ทัศนคติ และความรู้สึกของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ตลอดจนร่วมแบ่งปันประสบการณ์ส่วนตนที่ทำให้เกิดความเข้าใจในการแสดงออกทางพฤติกรรมความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จนนำไปสู่การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของความซื่อตรงทางการศึกษา และการสร้างโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งสอดคล้องกับ คริสเตนเซน และคนอื่น ๆ (Christensen et al., 2011, p. 380) ที่กล่าวถึงการเก็บข้อมูลการวิจัยโดยผสมผสานข้อมูลที่ได้จากวิธีการเชิงปริมาณร่วมกับวิธีการเชิงคุณภาพ ทำให้ได้คำตอบการวิจัยที่มีความครอบคลุม ลุ่มลึก และชัดเจน ที่นำไปสู่ความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่ทำการศึกษามากขึ้น

จากประเด็นดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การใช้โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นโปรแกรมที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาในด้านต่าง ๆ ดังที่ ดวงเดือน พันธุนาวิณ (2524, น. 66) ได้กล่าวถึงวิธีการส่งเสริมและพัฒนาจริยธรรมด้วยการใช้กลุ่มเพื่อให้เกิดการคล้อยตามว่าการแสดงเหตุผลเชิงจริยธรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงการยกระดับของจิตใจของบุคคล อาจทำได้ด้วยการใช้อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ที่แสดงให้เห็นถึงการมีจริยธรรมในระดับเดียวกัน ซึ่งทำให้เกิดการคล้อยตามลักษณะที่ดีของกลุ่มที่ถูกนำเสนอ ผ่านกระบวนการเรียนรู้โดยการกระทำและการสอนอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับที่ ชินาเวห์ (Chinaveh, 2010, pp. 302-310) ได้ศึกษาผลของการฝึกอบรมการแก้ไขปัญหา (Problem-Solving Training: PST) ที่มีต่อการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของผู้เรียนที่มีความหลากหลาย โดยทำการศึกษากับนักศึกษาในวิทยาลัยที่มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับต่ำ ด้วยการให้กลุ่มฝึกอบรมกับกลุ่มตัวอย่างที่แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มทดลองมีคะแนนคุณภาพชีวิตและสุขภาพจิตหลังเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมสูงกว่าคะแนนก่อนเข้าร่วมกลุ่ม และมีคะแนนสูงกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุม ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่าโปรแกรมการฝึกอบรมการแก้ไขปัญหา (PST) มีผลในทางบวกต่อคุณภาพชีวิตและสุขภาพจิตของกลุ่มนักศึกษาในวิทยาลัย และสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ มอซกี และคนอื่น ๆ (Moshki et al., 2014, pp. 557-583) ที่ได้ศึกษาประสิทธิผลของการฝึกอบรม

ทักษะชีวิตที่มีต่อพฤติกรรมป้องกันการใช้อาเสพติดในกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัย ที่มหาวิทยาลัยทางการแพทย์กอนนาบัด (Gonabad University) โดยใช้แบบสอบถามพฤติกรรมที่เป็นการป้องกันการใช้อายาในการเก็บข้อมูลก่อนเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม หลังเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม และติดตามผลหลังการฝึกอบรมเป็นเวลา 4 ปี ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มที่เข้ารับการฝึกอบรมมีคะแนนพฤติกรรมป้องกันการใช้อายาเสพติดสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม อีกทั้ง เบอเกอร์อน (Bergeron, 2013, pp. 1-10) ที่ศึกษาผลการใช้โปรแกรมการฝึกอบรมทักษะปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เป็นการทดสอบการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยใช้โปรแกรม PREPaRE ของ โกลด์สไตน์ (Goldstein) เพื่อเพิ่มทักษะทางสังคม และใช้การประเมินด้วยแบบวัดทักษะทางสังคม (SSRS : Social Skill Rating Scale) นักเรียนเหล่านี้ได้เข้าร่วมกลุ่มกับผู้เชี่ยวชาญการบำบัดพฤติกรรม โดยใช้การฝึกอบรมแบบเฉพาะเจาะจง ในรูปแบบของการสอนที่กำหนดเป้าหมาย โดยใช้แบบวัด SSRS เพื่อวัดทักษะทางสังคมก่อนเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม และวัดหลังเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม ผลการศึกษาพบว่า ทักษะทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่าทักษะทางสังคมสามารถพัฒนาได้ด้วยวิธีการช่วยเหลือแบบการกำหนดเป้าหมาย รวมถึง เขมณัฐ หล่อศรีศุภชัย (2556, น. 22-32) ที่ได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านจิตสาธารณะของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดนครปฐมที่กำลังศึกษาหลักสูตรระยะสั้น (กศน.) ที่ได้จากการเลือกแบบเจาะจง ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการฝึกอบรมมีระดับคุณธรรมและจริยธรรม ด้านจิตสาธารณะเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการติดตามผลการฝึกอบรมซึ่งผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เชิงลึกเป็นรายบุคคลกับสมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนรู้ การเปลี่ยนความคิด ความรู้สึกรู้สึก และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความซื่อตรงทางการศึกษา จากช่วงเวลาก่อนเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม ระหว่างเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม และหลังจากสิ้นสุดการฝึกอบรมแล้ว 4 สัปดาห์ พบว่าสมาชิกยังคงรักษาความซื่อตรงทางการศึกษาในด้านต่าง ๆ คือ ค่านิยมทางศีลธรรม ค่านิยมทางสังคม และคุณลักษณะส่วนบุคคลไว้ได้ภายหลังจากสิ้นสุดการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมแล้ว อีกทั้งสมาชิกกลุ่มยังได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองในด้านของความรู้ เจตคติ พฤติกรรม ที่สามารถนำไปปรับใช้และแผ่ขยายความรู้ที่ได้รับเกี่ยวกับการเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาไปยังเพื่อนนักศึกษา และตั้งใจที่จะเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้อื่น อีกทั้งเป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริมคุณค่าของการศึกษาและผลงาน

วิชาการ นอกจากนี้สมาชิกกลุ่มยังได้รับสัมพันธภาพที่ดีจากกลุ่มฝึกอบรม การได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงของผู้อื่น จนสามารถเข้าใจในความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมของผู้อื่นได้ ทำให้เห็นความสำคัญของการทำงานร่วมกัน เห็นประโยชน์ของการแบ่งปัน รู้สึกมีคุณค่าจากการได้รับการยอมรับ และตระหนักถึงความสำคัญของการส่งเสริมให้กำลังใจกันและกัน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาตนเองได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลจากการวิจัยในครั้งนี้ สามารถนำไปปรับใช้ได้ ดังประเด็นต่อไปนี้

1.1 ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานระดับมหาวิทยาลัย ควรมีนโยบายเรื่องการส่งเสริมให้มีหลักสูตรเพื่อการพัฒนาความซื่อตรงทางการศึกษา ทั้ง 3 องค์ประกอบ เพื่อให้มีการพัฒนานักศึกษาได้อย่างยั่งยืน

1.2 ผลจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันทำให้ทราบถึงองค์ประกอบของความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มี 3 องค์ประกอบ ประกอบด้วย 12 ตัวชี้วัด ทำให้ได้แบบวัดความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่มีความเที่ยงตรงระดับสูง จึงสามารถนำไปใช้เพื่อวัดความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี เพื่อพัฒนาองค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ตลอดจนนำข้อมูลที่ได้จากการวัดความซื่อตรงทางการศึกษา ไปสู่การออกแบบการจัดการเรียนรู้หรือกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษาระดับปริญญาตรีได้ โดยผู้ที่จะนำแบบวัดความซื่อตรงทางการศึกษาไปใช้ ควรมีการศึกษาวិธีการให้คะแนนของแบบวัดให้เข้าใจเพื่อให้เกิดความถูกต้อง

1.3 โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี หากผู้ที่สนใจนำโปรแกรมดังกล่าวไปใช้กับกลุ่มอื่น ควรจะพัฒนาทุกองค์ประกอบของความซื่อตรงทางการศึกษา เนื่องจากค่านิยมทางศีลธรรม ค่านิยมทางสังคม และคุณลักษณะส่วนบุคคลนั้นมีความสัมพันธ์กัน ทั้งนี้จะต้องมีกระบวนการพัฒนาและมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

1.4 ผลจากการศึกษาพบว่า องค์ประกอบค่านิยมทางศีลธรรม องค์ประกอบค่านิยมทางสังคม และองค์ประกอบคุณลักษณะส่วนบุคคล มีความสำคัญต่อการเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี เพราะฉะนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือผู้ที่สนใจในด้านการพัฒนานักศึกษาควรนำแต่ละองค์ประกอบไปพัฒนา เพื่อให้เกิดการตระหนักและพัฒนาความซื่อตรงทางการศึกษาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาผลการใช้โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมกับกลุ่มทดลองเพียงกลุ่มเดียว ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปควรออกแบบการวิจัยให้มีกลุ่มควบคุม เพื่อจะได้เปรียบเทียบผลการทดลอง และหาข้อแตกต่าง ซึ่งจะทำให้เกิดความมั่นใจในผลการวิจัยมากขึ้น

2.2 ควรมีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา ที่มีช่วงอายุต่างกัน เช่น ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา หรือระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความเชื่อตรงทางการศึกษากับข้อมูลเชิงประจักษ์ จะช่วยให้ได้องค์ประกอบความเชื่อตรงทางการศึกษาในแต่ละช่วงวัย ที่มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

2.3 ควรมีการศึกษาระยะยาวเกี่ยวกับปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักเรียนนักศึกษา เพื่อนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักเรียนนักศึกษาทุกช่วงวัยให้เพิ่มมากขึ้น

2.4 ควรมีการพัฒนา รูปแบบโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ตามองค์ประกอบที่ศึกษาไว้ตามผลการวิจัยในครั้งนี้ ด้วยเทคนิคและวิธีการต่าง ๆ เพื่อช่วยเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

2.5 ควรมีการพัฒนา รูปแบบโปรแกรม หรือวิธีการเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในรูปแบบอื่น ๆ เพิ่มเติมนอกเหนือไปจากกลุ่มฝึกอบรม เช่น การจัดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนานักศึกษา การบูรณาการกิจกรรมร่วมกับรายวิชา หรือใช้ การฝึกอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-Training) เป็นต้น

บรรณานุกรม

- Arhin, A. (2009, Winter). A pilot study of nursing student's perceptions of academic dishonesty: A Generation Y perspective. *ABNF Journal*, 20(1), 17-21.
- Baetz, M., Zivcakova, L., Wood, E., Nosko, A., Pasquale, D. D., & Archer, K. (2011). Encouraging Active Classroom Discussion of Academic Integrity and Misconduct in Higher Education Business Contexts. *Journal of Academic Ethics*(9), 217-234.
- Barnard, A., Schurink, W., & Beer, M. D. (2008). A Conceptual Framework of Integrity. *SA Journal of Industrial Psychology*, 34(2), 40-49.
- Baykara, Z., Demir, S. G., & Yaman, S. (2015, September). The effect of ethics training on students recognizing ethical violations and developing moral sensitivity. *Nurs Ethics*, 22(6), 1-75.
- Becker, T. E. (1998, January). Integrity in organizations: Beyond honesty and conscientiousness. *Academy of Management. The Academy of Management Review*, 23(1), 154-160.
- Berger, M. L., & Berger, P. J. (1986). *Group Training Techniques*. New York John Wiley & Sons.
- Bergeron, J. L. (2013). Interpersonal Skills Training With At-Risk High School Students. *National Forum of Applied Education Research Journal*, 26(3), 1-10.
- Bernardi, R. A., Banzhoff, C. A., Martino, A. M., & Savasta, K. J. (2012, June). Challenges to Academic Integrity: Identifying the Factors Associated With the Cheating Chain. *Accounting Education: an international journal*, 21(3), 247-263.
- Booth, R., Keogh, K., Doyle, J., & Owens, T. (2014). Living Through Distress: A Skills Training Group for Reducing Deliberate Self-Harm. *Behavioural and Cognitive Psychotherapy*, (42), 156-165.
- Briggs, H. E., Miller, K. M., Orellana, E. R., Briggs, A. C., & Cox, W. H. (2013). Effective Single-Parent Training Group Program: Three System Studies. *Research on Social Work Practice*, 23(6), 680-693.
- Brown Roger. (1965). *Social Psychology*. New York: The Free Press.

- Caldwell, C. (2010). A Ten-Step Model for Model for Academic Integrity: A Positive Approach for Business Schools. *Journal of Business Ethics*, 92, 1-13.
- Center for Academic Integrity. (1999). The fundamental values of academic integrity. Retrieved from <http://www.academicintegrity.org/>
- Child, D. (2006). *The Essentials of Factor Analysis* (3rd ed.). New York: Continuum.
- Chinaveh, M. (2010). Training Problem-Solving to Enhance Quality of Life: Implication towards Diverse Learners. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 7, 302-310.
- Chireshe, R. (2014). Academic dishonesty: Zimbabwe university lecturers' and students' views. *South African Journal of Higher Education*, 28(1), 45-59.
- Christensen, L. B., Johnson, R. B., & Turner, L. A. (2011). *Research Methods, Design, and Analysis* (11th ed.). Boston: Pearson.
- Cloud, H. (2006). *Integrity; The courage to meet the demands of reality*: Harper Collins Books.
- Corey, G. (1994). *Theory and Practice of Group Counseling* (4th ed.). California: Brooks/Cole.
- Corey, G. (2008). *Theory and Practice of Group Counseling* (7th ed.). Belmont: Thomson Brooks/Cole.
- Corey, G. (2012). *Theory and practice of Group Counseling* (8th ed.). Canada: Brooks/Cole.
- Corey, M. S., Corey, G., & Corey, C. (2014). *Group: Process and Practice* (9th ed.). Belmont, CA: Brooks/Cole.
- Curtis, G. J., Gouldthorp, B., Thomas, E. F., O'Brien, G. M., & Correia, H. M. (2013). Online Academic-integrity Mastery Training May Improve Students' Awareness of, and Attitudes toward, Plagiarism. *Psychology Learning and Teaching*, 12(3), 282-289.
- Davis, K., Christodoulou, J., Seider, S., & Gardner, H. (2011). The Theory of Multiple Intelligences. In *Cambridge Handbook of Intelligence* (pp. 485-503): Cambridge University Press. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/317388610_The_Theory_of_Multiple_Intelligences.

- Dix, E. L., Emery, L. F., & Benjamin, I. (2014). Committed to the honor code: an investment model analysis of academic integrity. *Social Psychology of Education*(17), 179-106.
- Dunn, C. P. (2009). Integrity Matters. *International Journal of Leadership Studies*, 5(2), 102-125. Retrieved from http://www.regent.edu/acad/global/publications/ijls/new/vol5iss2/IJLS_vol5_iss2_dunn_integrity_matters.pdf
- Feist, J., & Feist, G. J. (2006). *Theories of Personality* (6th ed.). New York: McGraw-Hill.
- Friedberg, R., McClure, J. M., Wilding, L., Goldman, M. L., Long, M. P., Anderson, L., & DePolo, M. R. (2003 Fall). A Cognitive-Behavioral Skills Training Group for Children Experiencing Anxious and Depressive Symptoms: A Clinical Report With Accompanying Descriptive Data. *Journal of Contemporary Psychotherapy*, 33(3), 157-175.
- Geldard, D. (1989). *Basic Professional Counseling: A Training Manual for Counsellor*. New York: Prentice Hall.
- Gladding, S. T. (2008). *Groups* (5th ed). Ohio: Upper Saddle River
- Ianinska, Silvana, & Garcia-Zamour. (2006). Morals, Ethics, and Integrity: How Codes of Conduct Contribute to Ethical Adult Education Practice. *Public Organiz Rev*(6), 3-20.
- International Center for Academic Integrity, I. (2013). *Fundamental Values of Academic Integrity*. (2nd ed.) Retrieved from <https://academicintegrity.org/wpcontent/uploads/2017/12/Fundamental-Values-2014.pdf>
- Jacobs, E. E., Masson, R. L., & Harvill, R. L. (2002). *Group Counseling Strategies and Skills* (4th ed.): Brooks/Cole.
- Jacobs, E. E., Masson, R. L., & Harvill, R. L. (2009). *Group Counseling: Strategies and Skill* (6th ed.). CA: Thomson Brooks/Cole.
- Kisamore, J. L., Stone, T. H., & Jawahar, I. M. (2007). Academic Integrity: The Relationship between Individual and Situational Factors on Misconduct Contemplations. *Journal of Business Ethics*(75), 381-394.

- Koca, S. (2016). The Competency of Pre-Service Classroom Teachers' Regarding the Learning-Teaching Process in a Music Course: Implementation from a Turkish University. *Journal of Education and Practice*, 7(33), 143-155.
- Lachman, V. D. (2007). Moral Courage in action: Case Study. *Medsurg Nursing Journal*, 15(4), 275-277.
- Lickona, T. (1976). *Moral Development and Behavior: Theory, Research, and Social Issues*. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Locke, E. A., & Latham, G. P. (1990). *A Theory of goal setting and task performance*. Englewood Cliff, New Jersey: Prentice - Hall.
- Macdonald, A. J. (2011). *Solution-Focused Therapy Theory, Research & Practice* (2nd ed.). London: SAGE.
- Macfarlane, B., Zhang, J., & Pun, A. (2014). Academic integrity: a review of the literature. *Studies in Higher Education*, 39(2), 339-358.
- Masson, R. L., Jacobs, E. E., Harvill, R. L., & Schimmel, C. (2012). *Group Counseling Interventions and Techniques* (7th ed.). Canada: Brooks/Cole.
- Mastin, D. F., Peska, J., & Lilly, D. R. (2009). Online Academic Integrity. *Teaching of Psychology*, 36(3), 174-178.
- Moeck, P. G. (2002). Academic dishonesty: Cheating among community college students. *Community College Journal of Research and Practices*, 26(6), 479-491.
- Moorman, R. H., Darnold, T. C., Kriesamuth, M. A., & Dunn, C. P. (2012). Toward The Measurement of Perceived Leader Integrity : Introducing a A14Multidimension Approach. *Journal of Change Management*, 12(4), 383 – 398.
- Moshki, M., Hassanzade, T., & Taymoori, P. (2014). Effect of Life Skills Training on Drug Abuse Preventive Behaviors among University Students. *International Journal of Preventive Medicine*, 5(5), 577-583.
- Musschenga, A. W. (2001). Education for moral integrity. *Journal of Philosophy of Education*, 35(2), 219-235.
- Nelson-Jones, R. (1992). *Group Leadership: a training approach*. Pacific Grove, California Brook/Cole.

- Nelson-Jones, R. (2004). *Practical Counseling & Helping Skills* (4th ed.). London: Continuum.
- Nelson-Jones, R. (2015). *Theory and Practice of Counseling and Psychotherapy* (6th ed.). Los Angeles: SAGE.
- Nonis, S., & Swift, C. O. (2001). An examination of the relationship between academic dishonesty and workplace dishonesty: a multicampus investigation. *Journal of Education for Business*, 69-77.
- Northwestern University. (2015). Academic Integrity : A Basic Guide. Retrieved from <http://www.northwestern.edu/provost/docs/academic-integrity-basic-guide.pdf>
- Ohlsen, M. M., Horne, A. M., & Lawe, C. F. (1988). *Group Counseling* (3rd ed.). New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Rachmayanie, R., & Sugianto, A. (2017). *Developing Elementary School Students' Honesty through Traditional Game of Balasaman*. Paper presented at the Proceedings of the 3rd ASEAN Conference on Psychology, Counselling, and Humanities (ACPCH 2017), Malaysia.
- Schermerhorn, J. R. J., Hunt, J. G., & Osborn, R. N. (2005). *Organizational Behavior* (9th ed.). Ohio: Thomson Corporation.
- Schumacker, R. E., & Lomax, R. G. (2010). *A Beginner's Guide to Structural Equation Modeling* (3rd ed.). New York: Routledge/Taylor & Francis Group.
- Sharf, R. S. (2012). *Theories of Psychotherapy and Counseling: Concepts and Cases* (5th ed.). Canada: Brooks/Cole.
- Shulman, L. (2011). *Dynamics and Skills of Group Counseling*. USA: Brooks/Cole.
- Simon, C. A., Carr, J. R., McCullough, S. M., Morgan, S. J., Oleson, T., & Ressel, M. (2004, February). Gender, student perceptions, institutional commitments and academic dishonesty: who reports in academic dishonesty cases? . *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 29(1), 75-90.
- Simons, T. (2002). Behavioral integrity: The perceived alignment between managers' words and deeds as a research focus. *Organization Science*(13), 13-35.

- Smith, P. B. (1980). *Small Groups and Personal Change* Psychology in progress. London Methuen.
- Staats, S., Hupp, J. M., & Hagley, A. M. (2008). Honesty and Heroes: A Positive Psychology View of Heroism and Academic Honesty. *The Journal of Psychology*, 142(4), 357-372.
- Stone, T. H., Kisamore, J. L., Jawahar, I. M., & Bolin, J. H. (2014). Making our Measures Match Perceptions: Do Severity and Type Matter When Assessing Academic Misconduct Offenses? *Journal of Academic Ethics*(12), 251-270.
- Texas Tech University. (2010, June). *McCabe Academic Integrity Survey Report*. Texas: Retrieved from http://www.depts.ttu.edu/provost/qep/docs/McCabe_Academic_Integrity_Report_Cover.pdf
- Thompson, R. A. (1996). *Counseling Techniques: : Improving Relationships with Others, Ourselves, Our Families, and Our Environment*. Washington: Accelerated Delevelopment.
- Thompson, R. A. (2003). *Counseling Techniques: Improving Relationships with Others, Ourselves, Our Families, and Our Environment* (2nd ed.). New York: Brunner Routledge.
- Topuz, C., & Arasan, Z. (2014). Self-Awareness Group Counseling Model for Prospective Counselors. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 143, 638-642.
- Trotzer, J. P. (1999). *The Counselor and the Group Integrating Theory, Training, and Practice* (3rd ed.). USA: Taylor & Francis.
- Wheelan, S. A. (2005). *Group Process A Developmental Perspective* (2nd ed.). USA: Allyn and Bacon.
- Williams, C. A. (1989). Patient education for people with schizophrenia. *Perceptives in Psychiatric*, 25(2), 14-21.
- Wilson, G. L. (1996). *Groups in Context Leadership and Participation in Small Groups* (4th ed.): McGraw-Hill, Inc.
- Wright, M. (1995). Can moral judgement and ethical behavior be learned? . *Management Decision*, 33(10), 17-28.

Zelna, C. L., & Bresciani, M. J. (2004). Assessing and Addressing Academic Integrity at a Doctoral Extensive Institution. *NASPA Journal*, 42(1), 72-93.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2540). *ลักษณะชีวิตสู่ความสำเร็จ 2* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ชัคเซส มีเดีย.

เขมณัญญ์ หล่อศรีศุภชัย. (2556, กรกฎาคม-ธันวาคม). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมด้านจิตสาธารณะของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. *วารสารบริหารการศึกษา มศว*, 10(19), 22-32.

ชาย โพธิ์สิตา. (2554). *ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง.

ชูชัย สมितिไกร. (2528). *กิจกรรมกลุ่มสำหรับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม*. เชียงใหม่: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ชูชัย สมितिไกร. (2548). *การฝึกอบรมบุคลากรในองค์กร* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ดวงเดือน พันธุนาวิน. (2524). *พฤติกรรมศาสตร์ เล่ม 2: จิตวิทยาจริยธรรมและจิตวิทยาภาษา*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ธานี กลิ่นเกษร. (2537). *ผลของการฝึกอบรมทางพุทธศาสนา เพื่อพัฒนาhiri-โสตป์ปะ และทัศนคติต่อพุทธศาสนาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ*. (ปริญญาโทปริญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

นฤดี สมितिปริษา. (2554). *พฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา และ วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา. (2557). *ทฤษฎีและเทคนิคการให้บริการปรึกษา Theories and Techniques of Counseling* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พระพรหมคุณาภรณ์, ป. อ. ป. (2559). *พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม* (พิมพ์ครั้งที่ 34). นครปฐม: มูลนิธิการศึกษาเพื่อสันติภาพ พระธรรมปิฎก (ป. อ. ปยุตโต).

ยุทธ ไถยวรรณ. (2556). *การวิเคราะห์สถิติหลายตัวแปรสำหรับการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ศิริบุรณ์ สายโกสุม. (2555). *การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม Group Counseling*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สกล วรเจริญศรี. (2550). *การศึกษาทักษะชีวิตและการสร้างโมเดลกลุ่มฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนวัยรุ่น*. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาดุขฎฐิปัณฐิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สถาบันพระปกเกล้า, สำนักวิจัยและพัฒนา. (2554). *การศึกษาเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงในสังคมไทย*. สืบค้นจาก http://kpi.ac.th/media/pdf/M8_269.pdf
- สมสิทธิ์ อัสตรนินี, & กาญจนา ภูครองนาค. (2560). การศึกษาวิเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงตามแนวคิดตปัญญาศึกษาเพื่อการบ่มเพาะความซื่อตรง. *วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์*, 18(2), 225-242.
- สาธิต ใจตรง. (2560). *การศึกษาและพัฒนาคุณลักษณะเชิงคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร โดยการฝึกอบรมกลุ่มเชิงจิตวิทยา*. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาดุขฎฐิปัณฐิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2556). *แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2555). *แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ.2555-2559*. สืบค้นจาก <http://www.thailibrary.in.th/2014/02/13/thai-edu-master-plan-11/>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สิน พันธุ์พินิจ. (2554). *เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: วิทย์พัฒน์.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช, ม. (2551). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการให้การศึกษา*. นนทบุรี: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุชาดา กรเพชรปาณี. (2549, มีนาคม). ความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการของนักศึกษามหาวิทยาลัย. *วารสารวิจัยและวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา*, 4(1), 143-164.
- สุชาดา กรเพชรปาณี. (2550). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความไม่ซื่อสัตย์ทางการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัย. *วารสารวิจัยและวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา*, 5(1), 97-113.
- สุทิตี ชัดติยะ และ วิไลลักษณ์ สุวจิตตานนท์. (2554). *แบบแผนการวิจัยและสถิติ (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: ประยูรวงศ์พรินท์ติ้ง.

ภาคผนวก ก
ใบรับรองจริยธรรมการทำวิจัยในมนุษย์

MF4Version1:15/7/2556

ใบรับรองจริยธรรมการวิจัยของข้อเสนอการวิจัย
เอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมการวิจัยและยินยอม

หมายเลขข้อเสนอการวิจัย SWUEC- 213/59E

ข้อเสนอการวิจัยนี้และเอกสารประกอบของข้อเสนอการวิจัยตามรายการแสดงด้านล่าง ได้รับการพิจารณาจาก คณะกรรมการสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒแล้ว คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่าข้อเสนอการวิจัยที่จะดำเนินการมีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล ตลอดจนกฎหมาย ข้อบังคับและ ข้อกำหนดภายในประเทศ จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยตามข้อเสนอการวิจัยนี้ได้

ชื่อโครงการวิจัยเรื่อง: การศึกษาและการสร้างกลุ่มฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความซื่อตรงทางการศึกษา ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
ชื่อผู้วิจัยหลัก: นางสาวปณาลี แทนประสาน
สังกัด: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เอกสารที่รับรอง: 1. แบบเสนอโครงการวิจัย
2. โครงร่างการวิจัย
3. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย
4. หนังสือให้ความยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย

เอกสารที่พิจารณาทบทวน

1. แบบเสนอโครงการวิจัย	ฉบับที่ 2 วัน/เดือน/ปี 12 ต.ค. 2559
2. โครงร่างการวิจัย	ฉบับที่ 2 วัน/เดือน/ปี 12 ต.ค. 2559
3. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย	ฉบับที่ 2 วัน/เดือน/ปี 12 ต.ค. 2559
4. หนังสือให้ความยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย	ฉบับที่ 2 วัน/เดือน/ปี 12 ต.ค. 2559

(ลงชื่อ).....

(นายปิยชาติ บุญเพ็ญ)

รักษาการแทนเลขาธิการคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

(ลงชื่อ).....

(แพทย์หญิงสุรีพร ภัทรสุวรรณ)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

หมายเลขรับรอง : SWUEC/E-263/2559

วันที่ให้การรับรอง : 19/10/2559

วันหมดอายุใบรับรอง : 19/10/2560

MF4Version1:15/7/2556

ใบรับรองจริยธรรมการวิจัยของข้อเสนอการวิจัย
เอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมการวิจัยและยินยอม

หมายเลขข้อเสนอการวิจัย MEDSWUEC- 213/59E (ต่อใบอนุญาตครั้งที่ 1)

ข้อเสนอการวิจัยนี้และเอกสารประกอบของข้อเสนอการวิจัยตามรายการแสดงด้านล่าง ได้รับการพิจารณาจาก คณะกรรมการสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒแล้ว คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่าข้อเสนอการวิจัยที่ดำเนินการมีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล ตลอดจนกฎหมาย ข้อบังคับและ ข้อกำหนดภายในประเทศ จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยตามข้อเสนอการวิจัยนี้ได้

ชื่อโครงการวิจัยเรื่อง: การศึกษาและการสร้างกลุ่มฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความซื่อตรงทางการศึกษา ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ชื่อผู้วิจัยหลัก: นางสาวปานลี แทนประสาน

สังกัด: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เอกสารที่รับรอง: 1. แบบรายงานความก้าวหน้าของการวิจัย

เอกสารที่พิจารณาทบทวน

1. แบบรายงานความก้าวหน้าของการวิจัย

(ลงชื่อ).....
ปิยชาติ บุญเพ็ญ

(นายปิยชาติ บุญเพ็ญ)

เลขานุการคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

(ลงชื่อ).....
แพทย์หญิงสุวิพร ภัทรสุวรรณ

(แพทย์หญิงสุวิพร ภัทรสุวรรณ)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

หมายเลขรับรอง : SWUEC/E-213/2559

วันที่ให้การรับรอง : 19/10/2560

วันหมดอายุใบรับรอง : 19/10/2561

MF4Version1:15/7/2556

ใบรับรองจริยธรรมการวิจัยของข้อเสนอการวิจัย
เอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมการวิจัยและยินยอม

หมายเลขข้อเสนอการวิจัย MEDSWUEC- 213/59E (ต่อใบอนุญาตครั้งที่ 2)

ข้อเสนอการวิจัยนี้และเอกสารประกอบของข้อเสนอการวิจัยตามรายการแสดงด้านล่าง ได้รับการพิจารณาจาก คณะกรรมการสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒแล้ว คณะกรรมการฯ มีความเห็น ว่า ข้อเสนอการวิจัยที่จะดำเนินการมีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล ตลอดจนกฎหมาย ข้อบังคับและข้อกำหนดภายในประเทศ จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยตามข้อเสนอการวิจัยนี้ได้

ชื่อโครงการวิจัยเรื่อง: การศึกษาและการสร้างกลุ่มฝึกรวมเพื่อพัฒนาความซื่อตรงทางการศึกษา
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
ชื่อผู้วิจัยหลัก: นางสาวปณาลี แทนประสาน
สังกัด: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เอกสารที่รับรอง: 1. รายงานความก้าวหน้าของการวิจัย

เอกสารที่พิจารณาบททวน

1. รายงานความก้าวหน้าของการวิจัย

(ลงชื่อ).....
(นายปิยชาติ บุญเพ็ญ)

กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

(ลงชื่อ).....
(แพทย์หญิงสุรีพร ภัทรสุวรรณ)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

หมายเลขรับรอง : SWUEC/E-213/2559

วันที่ให้การรับรอง : 19/10/2561

วันหมดอายุใบรับรอง : 19/10/2562

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือวิจัย

**รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบความหมายและองค์ประกอบของ
ความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี**

1. รองศาสตราจารย์ ดร. เซาวลิต ลิ้มมณีวิจิตร	รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศศิธร สุวรรณเทพ	หัวหน้าสำนักงานวิชาศึกษาทั่วไป
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
3. รองศาสตราจารย์ ดร.กุลธิดา ธรรมวิวัฒน์	รองคณบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษาและ
สื่อสารองค์กร
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
4. รองศาสตราจารย์ ดร.พรปภัตสร ปริญาญกุล	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
5. อาจารย์ ดร.ครรชิต แสนอุบล	อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

**รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจแบบวัดความซื่อตรงทางการศึกษาของ
นักศึกษาระดับปริญญาตรี**

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพงษ์ ชูเดช	หัวหน้าสายวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พาสณา จุลรัตน์	อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรอุมา เจริญสุข	หัวหน้าภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. อาจารย์ ดร.เพียงเพ็ญ จิรพรชัย	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
5. อาจารย์ ดร.ปวีณา ยอดสิน	อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

**รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจ
โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของ
นักศึกษาระดับปริญญาตรี**

1. รองศาสตราจารย์ ดร.นิธิพัฒน์ เมฆขจร	อาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พาสณา จุลรัตน์	อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โอภาส กิจกำแหง	คณบดีคณะบริการธุรกิจ
มหาวิทยาลัยสยาม
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภาส ณ พิบูล	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรพัฒน์ วงศ์คุ้มสิน	อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก ค

แบบวัดความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
เฉลยคำตอบและการให้คะแนนแบบวัดความซื่อตรงทางการศึกษาของ
นักศึกษาระดับปริญญาตรี

แบบวัดความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

คำชี้แจงในการตอบแบบวัดความซื่อตรงทางการศึกษา

1. แบบวัดความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษาเท่านั้น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ แขนงวิชาจิตวิทยาพัฒนามนุษย์และการให้คำปรึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. คำตอบของนักศึกษาจะเป็นประโยชน์และมีความสำคัญยิ่งต่อการศึกษาและการวิจัยต่อไป
3. คำตอบของนักศึกษาไม่มีถูก หรือผิด ผู้วิจัยจึงขอความกรุณาจากนักศึกษาช่วยตอบแบบวัดความซื่อตรงทางการศึกษาตามความเป็นจริง และตรงกับความคิด ความรู้สึกของนักศึกษามากที่สุด
4. ข้อมูลที่นักศึกษาตอบจะถือเป็นความลับและไม่เป็นผลเสียต่อตัวท่านหรือบุคคลใด
5. แบบวัดความซื่อตรงทางการศึกษามีทั้งหมด 11 หน้า แบ่งออกเป็น 2 ตอน โปรดตอบคำถามให้ครบทุกข้อ เพราะถ้าตอบไม่ครบทุกข้อจะทำให้แบบวัดนี้ไม่สามารถวิเคราะห์ผลการวิจัยได้

ผู้วิจัยขอขอบคุณนักศึกษาทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และให้ความช่วยเหลือ ในการวิจัยครั้งนี้อย่างยิ่ง มา ณ โอกาสนี้

(นางสาวปนาดี แทนประสาน)

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1**ข้อมูลทั่วไป**

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของนักศึกษา

1. เพศ ชาย หญิง เพศทางเลือก

2. ชั้นปีที่กำลังศึกษา 1 2 3 4

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (เกรดเฉลี่ยสะสมตั้งแต่เทอมแรกจนถึงปัจจุบัน)

- 3.00 – 4.00
- 2.00 – 2.99
- 0.01 – 1.99
- ยังไม่มีผลการเรียน

ตอนที่ 2**ความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี**

คำชี้แจง คำถามในตอนนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับสถานการณ์สมมติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การศึกษา ในมหาวิทยาลัย มีทั้งหมด 41 ข้อ ขอให้นักศึกษาอ่านอย่างรอบคอบ และคิดว่า นักศึกษาเป็นตัวละครที่สมมติขึ้น จะเลือกกระทำตามเหตุการณ์นี้เพราะเหตุใด แล้วเลือกคำตอบที่มี ให้เลือก 3 คำตอบสำหรับแต่ละเรื่อง โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าตัวเลือกซึ่งตรงกับ เหตุผลของนักศึกษามากที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. เพื่อนทำรายงานกลุ่มโดย copy & paste ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตและไม่อ้างอิงแหล่งที่มา ยูพินจึง ขอให้เพื่อนใส่อ้างอิงให้ถูกต้องก่อนที่จะนำไปส่ง ถ้าคุณเป็นยูพิน คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด
- ก. เพื่อนต้องเตือนให้เพื่อนทำในสิ่งที่ถูกต้องเสมอ
- ข. อาจารย์จะได้ไม่ตำหนิว่าทำงานผิดพลาด
- ค. เราไม่ควรละเมิดสิทธิผู้อื่นด้วยการนำข้อมูลมาใช้โดยไม่อ้างอิง

2. อีเมลไปส่งรายงานที่ห้องพักอาจารย์และเห็นหน้าจอคอมพิวเตอร์ที่เปิดค้างอยู่คือข้อสอบที่จะสอบในสัปดาห์หน้า อีเมลจึงรีบออกมาจากห้องนั้นโดยไม่สนใจ ถ้าคุณเป็นอีเมลคุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด
- ก. การละเมิดสิทธิของผู้อื่นเป็นเรื่องน่าอายและไม่ยุติธรรม
 - ข. ถ้าอาจารย์รู้ในภายหลัง อาจโดนลงโทษได้
 - ค. อาจารย์อาจจะเด็กร้อนต้องออกข้อสอบใหม่ทั้งหมด
3. อมราพบว่ามีความบกพร่องในกระบวนการเก็บข้อมูลการวิจัย จึงแจ้งให้อาจารย์ที่ปรึกษาทราบเพื่อขอเก็บข้อมูลใหม่อีกครั้งในภาคเรียนต่อไป ซึ่งมีผลให้อมราไม่สำเร็จการศึกษาในภาคเรียนนี้ ถ้าคุณเป็นอมรา คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด
- ก. ความสำเร็จที่ได้มาโดยทุจริต จะไม่สร้างความภาคภูมิใจในชีวิตให้กับเรา
 - ข. การทำสิ่งที่ถูกต้องจะได้รับยอมรับและบอกให้คนอื่นรู้ได้อย่างภาคภูมิใจ
 - ค. อาจมีปัญหาในภายหลังถ้าอาจารย์รู้ว่าใส่ข้อมูลอันเป็นเท็จ
4. ธีรเดชเก็บข้อมูลทำวิจัย ซึ่งได้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างไม่มากพอเท่าที่ต้องการ มานีเสนอจะสร้างข้อมูลเท็จให้เพื่อจะได้มีงานส่งได้ทันเวลาโดยที่จะไม่บอกให้ใครรู้ แต่ธีรเดชยืนยันว่าจะรายงานข้อมูลที่ได้ตามความเป็นจริง ถึงแม้จะโดนอาจารย์ตำหนิก็ตาม ถ้าคุณเป็นธีรเดช คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด
- ก. พยายามทำงานด้วยตนเองเพื่อให้อาจารย์ชื่นชม
 - ข. เป็นวิธีที่ถูกต้องถ้าเราพยายามเก็บข้อมูลให้ถูกต้องตามแบบแผนที่กำหนดไว้
 - ค. การยึดถือในคุณธรรมและความถูกต้องจะทำให้ภาคภูมิใจในตนเอง
5. ตุลาเห็นกันยากำลังเปิดโทรศัพท์มือถือเพื่อดูคำตอบในการทำสอบ จึงแจ้งให้อาจารย์คุมสอบทราบ ถ้าคุณเป็นตุลา คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด
- ก. กันยากำลังทำผิดระเบียบการสอบของมหาวิทยาลัย
 - ข. การไม่นิ่งดูดาของทุกคนจะทำให้สังคมน่าอยู่และมีความยุติธรรม
 - ค. กันยาอาจได้คะแนนดีกว่าคนอื่น ๆ อย่างไม่ต้อง

6. วาสนาเห็นระพินกำลังลอกคำตอบจากข้อสอบของเพื่อนในห้องสอบ วาสนาจึงส่งสัญญาณให้ระพินยุติการกระทำนั้น ถ้าคุณเป็นวาสนา คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด
- ก. การรักษาความถูกต้องให้เกิดขึ้นในทุกสถานที่เป็นสิ่งที่ทุกคนควรกระทำ
 - ข. นักศึกษาคนอื่นในห้องสอบต่างก็ทำข้อสอบด้วยตนเอง
 - ค. แสดงให้คนอื่นเห็นว่าเราเป็นคนรักษาความถูกต้อง
7. นำฝนขอให้เพื่อนในกลุ่มทำรายงานโดยใส่อ้างอิงให้ถูกต้องครบถ้วนก่อนจะรวมเล่มส่ง เพื่อนบางคนแย้งว่าใส่อ้างอิงบางส่วนก็พอเพราะเสียเวลา แต่นำฝนยืนยันให้ทุกคนทำงานให้ถูกต้อง ถ้าคุณเป็นนำฝน คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด
- ก. จะได้ไม่โดนอาจารย์ตำหนิภายหลังที่ทำงานผิดพลาด
 - ข. รายงานที่ทำจะได้ถูกต้องเรียบร้อยตามแบบแผนวิธีการทำรายงานที่ถูกต้อง
 - ค. ให้เกิดความถูกต้องทางวิชาการเพราะการไม่อ้างอิงเป็นการละเมิดสิทธิของผู้อื่น
8. นะโมรับจ้างทำรายงานให้เพื่อนนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยอื่น อิศรารู้เรื่องจึงบอกให้นะโมเลิกรับจ้างทำรายงานเพราะมันผิดทั้งระเบียบและจริยธรรม ถ้าคุณเป็นอิสรา คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด
- ก. ยอยากให้เพื่อนรู้ว่าเราเป็นห่วงไม่ยอยากให้เพื่อนทำผิด
 - ข. ยอยากให้ทุกคนทำในสิ่งที่ถูกต้องและส่งเสริมผู้อื่นให้ทำในสิ่งที่ถูกต้องเช่นกัน
 - ค. เป็นเรื่องปกติที่นักศึกษาจะต้องตั้งใจเรียนด้วยตนเอง
9. อธิชชวนสยามให้จดคำตอบลงบนเครื่องคิดเลขเพื่อนำเข้าห้องสอบ แต่สยามปฏิเสธและห้ามไม่ให้อธิชทำเช่นนั้น ถ้าคุณเป็นสยาม คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด
- ก. การจดคำตอบเข้าห้องสอบเป็นการทุจริตที่ผิดระเบียบของมหาวิทยาลัย
 - ข. กลัวว่าถ้าถูกจับได้แล้วจะโดนลงโทษ
 - ค. การทำตามกฎระเบียบเป็นไปเพื่อรักษาสิทธิและประโยชน์ของส่วนรวม

10. กรรชนเพื่อนๆให้จดคำตอบจากหนังสือเข้าห้องสอบ แต่วิไลไม่เห็นด้วยกับวิธีนี้จึงชวนเพื่อนทุกคนมาตีหนังสือด้วยกัน ถ้าคุณเป็นวิไล คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด
- ก. จะได้ไม่ต้องทุจริตการสอบเพราะกลัวโดนจับได้
 - ข. ได้รับการอบรมเสมอว่าเพื่อนที่ดีต้องช่วยเหลือกัน
 - ค. เป็นการช่วยเหลือกันเรียน และส่งเสริมกันไปในทางที่ถูกต้อง
11. สุพรรณเสนอให้สมชายดูคำตอบในข้อสอบวิชานี้ของตนเอง และจะขอดูคำตอบจากสมชายในวิชาถัดไป แต่สมชายปฏิเสธไม่ลอกคำตอบจากสุพรรณ ถ้าคุณเป็นสมชาย คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด
- ก. ทุกคนที่รู้เรื่องจะได้มองว่าเราเป็นคนดี
 - ข. นักศึกษาส่วนใหญ่จะไม่ทุจริตในการสอบ
 - ค. การลอกข้อสอบถือเป็นการละเมิดสิทธิของผู้อื่น
12. สุขสันต์ยืมหนังสือจากห้องสมุดและบังเอิญทำขาดไป 1 หน้า โดยไม่สามารถซ่อมแซมได้ ซึ่งเพื่อนแนะนำว่าไม่ต้องบอกให้เจ้าหน้าที่ห้องสมุดทราบ แต่สุขสันต์ได้บอกเจ้าหน้าที่ตามความเป็นจริง ถ้าคุณเป็นสุขสันต์ คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด
- ก. เจ้าหน้าที่อาจจะยกโทษให้เมื่อเราบอกความจริง
 - ข. เราควรละเอียดและรับผิดชอบในการกระทำของตน
 - ค. เกรงเจ้าหน้าที่จะเข้าใจผิดว่าเพื่อนคนอื่นทำ
13. อาจารย์มอบหมายให้นักศึกษาทำงานวิจัยคนละ 1 เรื่อง ปิติและเพื่อนๆคิดว่าเป็นงานที่ยากมาก แต่ปิตีก็ตั้งใจทำงานวิจัยนี้ให้สำเร็จด้วยตนเองโดยไม่ขอความช่วยเหลือจากใคร ถ้าคุณเป็นปิติ คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด
- ก. อาจารย์อบรมเสมอว่าคนดีต้องรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง
 - ข. การพึ่งพาตัวเองเป็นแบบอย่างที่ดี และนำมาซึ่งความเคารพในตนเอง
 - ค. อาจารย์และเพื่อนจะชื่นชมที่เราทำงานวิจัยได้ด้วยตัวเอง

14. กนกเห็นสมจิตกำลังนำกระดาษที่จดเนื้อหาการเรียนใส่กระเป๋าเสื้อเพื่อนำเข้าห้องสอบ จึงเข้าไป ตักเตือนสมจิตว่าไม่ควรทำสิ่งที่ผิดระเบียบการสอบ ถ้าคุณเป็นกนก คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด
- ก. ถ้าอาจารย์เห็นอาจติด F ในวิชานั้นได้
 - ข. สิ่งที่ทำเพื่อนทำนั้นผิดระเบียบ เราไม่ควรเพิกเฉยต่อความผิดนั้น
 - ค. อาจารย์และเพื่อนที่รู้เรื่องนี้จะได้ยอมรับในการทำดีของเรา
15. สุพรได้คะแนนสอบกลางภาครวมกับคะแนนเก็บน้อยกว่าที่คาดหวังไว้ จึงขอร้องให้เพื่อนช่วยติววิชานี้ให้ และเพิ่มเวลาในการทบทวนหนังสือช่วงกลางคืนให้มากขึ้น ถ้าคุณเป็นสุพร คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด
- ก. ไม่อยากลงทะเบียนเรียนใหม่ถ้าสอบไม่ผ่าน
 - ข. ความสำเร็จที่มาจากความพยายามและทุ่มเทจะทำให้เราภาคภูมิใจ
 - ค. เพื่อนๆตั้งใจเรียนและอ่านหนังสือด้วยตนเอง เราก็ควรทำเช่นนั้น
16. สุจินขอลอกการบ้านจากโสภี แต่โสภีปฏิเสธและโน้มน้าวให้สุจินทำการบ้านด้วยตัวเองไปพร้อมๆกัน ถ้าคุณเป็นโสภี คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด
- ก. ถ้าลอกกันถือเป็นการทำผิดระเบียบจะโดนลงโทษทั้งคู่
 - ข. เพื่อนคนอื่นๆก็ทำการบ้านด้วยตนเองเหมือนกัน
 - ค. ถ้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง เราจะเคารพตนเองได้
17. ธิดากับสุชียังไม่ได้ทำรายงานที่ต้องส่งในสัปดาห์หน้า สุชีจึงชวนให้หารายงานเก่าในห้องสมุดมาแก้ไขเพื่อจะได้มีงานส่งทันเวลา แต่ธิดาปฏิเสธและชวนให้ช่วยกันหาข้อมูลทำรายงานด้วยตัวเอง ถ้าคุณเป็นธิดา คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด
- ก. เห็นยออีกนิดหน่อยแต่ได้ทำในสิ่งที่ถูกต้องและไม่ละเมิดสิทธิในผลงานของผู้อื่น
 - ข. ทำในสิ่งที่ดี ใครๆก็จะชื่นชม
 - ค. เพื่อนคนอื่นๆก็หาข้อมูลทำรายงานด้วยตนเองเหมือนกัน

18. ศักดิ์กำลังชี้หน้ากระดากจากหนังสือในห้องสมุด ณิชาทเห็นจึงบอกศักดิ์ให้หยุดทำ เพราะการทำลายทรัพย์สินของห้องสมุดเป็นการทำผิดระเบียบ ถ้าต้องการข้อมูลส่วนไหนให้นำไปไปถ่ายเอกสารได้ ถ้าคุณเป็นณิชาท คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด
- ก. นักศึกษาที่ดีควรมีจิตสาธารณะและพยายามแก้ปัญหาให้ดีที่สุด
 - ข. ต้องการได้รับคำชื่นชมจากอาจารย์บรรณารักษ์ถ้าทราบเรื่อง
 - ค. ทรัพยากรทางการศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเมื่อทุกคนไม่เอาเปรียบกัน
19. อัมพลชวนให้เพื่อนในกลุ่มไปจ้างคนอื่นทำรายงาน แต่สุภาพไม่เห็นด้วยจึงชักชวนให้เพื่อนทุกคนมาช่วยกันอ่านหนังสือและทำรายงานร่วมกัน ถ้าคุณเป็นสุภาพ คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด
- ก. รู้ว่าอาจารย์ให้ทำรายงานเอง เพื่อที่เราจะได้แสดงความรู้ความสามารถที่เรียนมา
 - ข. กลัวว่าจะมีความผิดที่จ้างคนอื่นทำรายงานให้
 - ค. ความขยันในสิ่งที่ถูกต้องจะนำพาเราไปสู่ความสำเร็จ
20. อูมาพบไฟล์รายงานของทศพรเปิดค้างไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์ของภาควิชา ซึ่งเป็นรายงานเดียวกับที่เธอต้องทำส่งอาจารย์ อูมาจึงโทรบอกทศพรและลบไฟล์นั้นทิ้ง ถ้าคุณเป็นอูมา คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด
- ก. เราไม่ควรนำผลงานคนอื่นมาเป็นของตนเอง
 - ข. หากอาจารย์รู้เราอาจถูกหักคะแนน
 - ค. ถ้าเรานำไฟล์งานนี้ไปใช้ ทศพรอาจจะต้องทำรายงานใหม่ทั้งหมด
21. มุตาได้คะแนนในการสอบน้อยกว่าเพื่อนในกลุ่ม เพราะไม่ได้จดคำตอบเข้าห้องสอบเหมือนที่เพื่อนคนอื่นทำ มุตาบอกตัวเองว่าแม้คะแนนจะน้อยแต่ก็ภูมิใจที่ไม่ต้องทุจริต ถึงแม้จะไม่มีใครรู้ก็ตาม ถ้าคุณเป็นมุตา คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด
- ก. ถ้าทุจริตการสอบอาจจะได้ไม่คุ้มเสีย
 - ข. การทำในสิ่งที่ถูกต้องเป็นเรื่องที่ดีและเราสามารถเรียนรู้จากข้อผิดพลาดได้
 - ค. เป็นหน้าที่ของนักศึกษาที่ต้องตั้งใจในการเรียนการสอบด้วยตนเอง

22. ปัญญาที่นั่งอ่านหนังสืออยู่ในห้องสมุดของมหาวิทยาลัย และมองเห็นว่าเพื่อนนักศึกษาโต๊ะถัดไปกำลังขีดเขียนข้อความลงในหนังสือของห้องสมุด ปัญญาจึงไปแจ้งให้บรรณารักษ์ทราบ ถ้าคุณเป็นปัญญา คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด

- ก. นักศึกษาที่ดีควรปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของห้องสมุด
- ข. อาจารย์บรรณารักษ์จะชื่นชมที่เราไม่ดูตาย
- ค. ทรัพยากรห้องสมุดควรจะเป็นประโยชน์กับทุกคนอย่างเท่าเทียม

23. ศิลปินพลอยให้งานวิจัยของต่างประเทศมาแปลและแก้ไขข้อมูลบางส่วนเพื่อนำไปส่งอาจารย์ พลอยปฏิเสธและบอกวิธีหาข้อมูลเพื่อทำงานวิจัยที่ถูกต้องให้ศิลา รู้ ถ้าคุณเป็นพลอย คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด

- ก. ถ้าอาจารย์ทราบอาจปฏิเสธไม่รับตรวจงานวิจัยชิ้นที่ลอกเลียนมา
- ข. ต้องการงานวิจัยที่ถูกต้องตามระเบียบและจรรยาบรรณ จะได้ไม่มีปัญหาภายหลัง
- ค. การลอกผลงานของคนอื่นถือเป็นการละเมิดสิทธิของเจ้าของผลงาน

24. สุดใจมักจะลอกการบ้านจากเพื่อนๆ เกือบทุกวิชาโดยที่เพื่อนไม่เต็มใจ แต่ทนการรบกวนของสุดใจไม่ได้ ดาณีไม่เห็นด้วยจึงชักชวนให้เพื่อนปฏิเสธ ไม่ให้สุดใจลอกการบ้าน ถ้าคุณเป็นดาณี คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด

- ก. เราต้องกล้าปฏิเสธการกระทำที่ไม่ดีเพราะสิ่งนั้นเป็นการละเมิดสิทธิของผู้อื่น
- ข. เราจะได้ไม่โดนสุดใจโกรธอยู่คนเดียว
- ค. เมื่อทุกคนคิดเหมือนกัน ก็ถือเป็นการยอมรับและปฏิบัติตามเสียงส่วนใหญ่

25. นุศานุมิใจที่ได้บอกกับทุกคนว่าตนเรียนจบด้วยเกรดเฉลี่ยไม่ถึง 3.00 แต่ไม่เคยทำผิดกฎระเบียบของมหาวิทยาลัย ไม่เคยลอกการบ้าน และไม่เคยทุจริตการสอบถึงแม้จะมีโอกาสก็ตาม ถ้าคุณเป็นนุศานุมิใจ คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด

- ก. นักศึกษาที่ดีต้องประพฤติตนตามกฎระเบียบของมหาวิทยาลัย
- ข. ถ้าเป็นคนดีใครๆ ก็ชื่นชม
- ค. การทำในสิ่งที่ถูกต้องเป็นการส่งเสริมคุณค่าในตนเอง

26. สนธยาห้ามสนใจไม่ให้นำกระดาษจุดสูตรเข้าห้องสอบ แต่สนใจไม่สนใจและยังนำกระดาษดังกล่าวเข้าไปในห้องสอบ สนธยาจึงแจ้งให้อาจารย์ทราบเพื่อแก้ไขเรื่องนั้น ถ้าคุณเป็นสนธยา คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด
- ก. การเป็นคนดีต้องยึดมั่นในความถูกต้อง
 - ข. ความถูกต้องคือคุณธรรมประจำใจ
 - ค. ถ้าคนอื่นรู้เราอาจโดนตำหนิที่ปล่อยให้สนใจนำกระดาษเข้าห้องสอบ
27. หลังการทดสอบเก็บคะแนนในช่วงโมงเรียน ภาคิณจะนำโจทย์ที่ทำไม่ได้มาคิดหาคำตอบเพื่อเป็นแนวทางเตรียมสอบปลายภาค จะได้ไม่ต้องให้เพื่อนติวให้ ถ้าคุณเป็นภาคิณ คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด
- ก. กลัวทำข้อสอบไม่ได้แล้วจะโดนทางบ้านดู
 - ข. อาจารย์จะได้มองว่าเราขยันและตั้งใจจริง
 - ค. การพึ่งพาตนเองจนเป็นนิสัยจะทำให้มีชีวิตที่เจริญงอกงาม
28. สุนทรียขอลอกคำตอบจากข้อสอบของมนตรี โดยบอกว่าไม่ต้องกลัวเพราะไม่ได้ทำผิดอะไร และจะไม่มีใครรู้เรื่องนี้ แต่มนตรีตัดสินใจไม่ให้สุนทรียลอก ถ้าคุณเป็นมนตรี คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด
- ก. สังคมจะน่าอยู่ถ้าเราทำในสิ่งที่ถูกต้อง แม้จะไม่มีใครรู้เห็นก็ตาม
 - ข. คนที่มีส่วนร่วมในการลอกข้อสอบจะถูกทำโทษด้วยการติด F ในวิชานั้น
 - ค. นักศึกษาทุกคนมีหน้าที่ต้องทำการสอบด้วยตนเอง
29. วิเชียรพบว่าตุลานำเอกสารที่จดคำตอบไว้เข้ามาในห้องสอบ จึงเข้าไปห้ามปรามก่อนที่จะถึงเวลาเริ่มสอบ ถ้าคุณเป็นวิเชียร คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด
- ก. เพื่อนๆจะได้เห็นถึงความตั้งใจและการทำดีของเรา
 - ข. เป็นหน้าที่ของเราที่ต้องไม่ยอมให้เพื่อนทำในสิ่งที่ผิด
 - ค. คนเราควรรักษาไว้ซึ่งความถูกต้องและยุติธรรม

30. เสรีทำรายงานที่อาจารย์สั่งอย่างตั้งใจด้วยตนเอง โดยไม่นำตัวอย่างรายงานเก่าของรุ่นพี่มาลอก จึงต้องใช้เวลาในการทำรายงานนานกว่าคนอื่น ๆ แต่เสรีก็ภูมิใจที่ได้ทำงานอย่างถูกต้อง ถ้าคุณเป็นเสรี คุณจะปฏิบัติเช่นนั้นเพราะเหตุใด
- ก. ถ้าทำในสิ่งที่ถูกต้องแล้วสำเร็จ เราจะภาคภูมิใจที่ได้ทำด้วยตัวเอง
 - ข. ถ้าไม่ทำให้ถูกต้องหรือใช้การลอกงานของคนอื่นอาจโดนตัดคะแนนได้
 - ค. นักศึกษาคนอื่นก็ทำรายงานด้วยวิธีการเช่นนี้เหมือนกัน
31. จินดาอ่านรายงานของสีป้างแล้วพบว่าข้อมูลตัวเลขที่ไม่ถูกต้อง จึงทักท้วงและชวนให้นำข้อมูลที่แท้จริงมาใช้ สีป้างปฏิเสธและขอร้องว่าอย่ายุ่งกับการทำรายงานของเธอ แต่จินดายืนยันให้สีป้างแก้ไขเสียให้ถูกต้อง ถ้าคุณเป็นจินดา คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด
- ก. อยากให้สีป้างทำงานให้ถูกต้องเหมือนเพื่อนคนอื่น ๆ
 - ข. สีป้างจะขอบคุณเราที่ไม่ต้องแก้ไขงานหลายรอบถ้าอาจารย์ตรวจพบ
 - ค. ถ้าทุกคนพร้อมใจกันทำงานให้ถูกต้อง ผลงานวิชาการก็จะมีคุณค่าต่อสังคม
32. จิตดีจ้างงานวิจัยเพื่อส่งอาจารย์ แต่สุดาไม่เห็นด้วยเพราะอาจทำให้เสียชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย จึงแจ้งให้อาจารย์ทราบเพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ถ้าคุณเป็นสุดา คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด
- ก. อาจมีปัญหาถ้าอาจารย์จับได้และคิดว่าเรามีส่วนรู้เห็น
 - ข. เป็นเรื่องสมควรที่เราทุกคนต้องทำให้ถูกต้องตามระเบียบที่มี
 - ค. เพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในอนาคตทุกคนควรตั้งอยู่ในความถูกต้อง
33. ชาคริตทำรายงานกลุ่มกับสมใจ และพบว่าข้อมูลที่สมใจนำมาใช้อ้างอิงไม่ใช่ข้อมูลที่มีอยู่จริง จึงขอให้สมใจแก้ไข เพิ่มเติมเนื้อหาให้ถูกต้อง และยินดีจะอยู่ช่วยทำรายงานจนกว่าจะสำเร็จ ถ้าคุณเป็นชาคริต คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด
- ก. ถ้าทำงานสำเร็จก็ได้คะแนนทั้งกลุ่มร่วมกัน
 - ข. เพื่อนที่ดีมีหน้าที่ต้องตักเตือนเพื่อนให้ทำตามระเบียบวินัย
 - ค. ความรับผิดชอบร่วมกันจะทำให้สังคมของเรามีคุณค่า

34. วัชระตั้งใจทำโปสเตอร์นำเสนอผลงานวิจัยเพื่อร่วมแสดงในงานวิชาการของมหาวิทยาลัย ถึงแม้ว่าจะไม่ชำนาญในการใช้โปรแกรมออกแบบโปสเตอร์ แต่ก็ทุ่มเทเวลาและใช้ความพยายามในการทำงานชิ้นนี้ให้สำเร็จ โดยไม่ได้ขอความช่วยเหลือจากใครเลย ถ้าคุณเป็นวัชระ คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด
- ก. เป็นหน้าที่ของนักศึกษาที่ต้องพยายามทำงานให้สำเร็จด้วยตนเอง
 - ข. ความสำเร็จที่สร้างด้วยตนเองเป็นที่มาของคุณค่าและความภาคภูมิใจ
 - ค. ผลงานที่ทำอย่างถูกต้องจะเป็นตัวอย่างที่ดีและได้รับการชื่นชมจากอาจารย์
35. โกสุมรู้ว่าอาจารย์รายงานงานของเพื่อนห้องเรียนอื่นมาเปลี่ยนชื่อแล้วส่งอาจารย์ โกสุมจึงแจ้งให้อาจารย์ทราบ ถ้าคุณเป็นโกสุม คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด
- ก. อาจารย์สอนเสมอไม่ให้ทำในสิ่งที่ผิด
 - ข. การยึดมั่นในกฎระเบียบเป็นหน้าที่ที่ทุกคนควรยึดถือและปฏิบัติ
 - ค. อยากให้อาจารย์และเพื่อนๆชื่นชมว่าเราทำในสิ่งที่ถูกต้อง
36. จันทรवादมีรายงานที่ต้องส่งอาจารย์ในวันพรุ่งนี้ แต่วันนี้ทั้งวันต้องทำกิจกรรมของมหาวิทยาลัย โดยเพื่อนๆในห้องจ้างคนอื่นให้ทำรายงานให้ แต่จันทรवादตั้งใจจะทำรายงานด้วยตัวเอง ถ้าคุณเป็นจันทรवाद คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด
- ก. เราจะสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมได้ด้วยการที่ทุกคนทำในสิ่งที่ถูกต้อง
 - ข. การทำงานให้สำเร็จได้ด้วยตนเองจะทำให้เพื่อนๆยอมรับในตัวเรา
 - ค. ต้องส่งงานให้ทันเวลาจะได้คะแนนจิตพิสัยจากอาจารย์
37. ลินดาได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้ากลุ่มนำเสนองานวิจัยในที่ประชุมวิชาการ จึงขอความร่วมมือให้เพื่อนทำงานอย่างถูกต้องตามระเบียบวิธีการ เพื่อที่ผลงานจะเป็นประโยชน์และสร้างชื่อเสียงให้กับมหาวิทยาลัย ถ้าคุณเป็นลินดา คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด
- ก. อาจารย์จะชื่นชมนักศึกษาที่ทำงานวิจัยได้ถูกต้องตามระเบียบวิธีการ
 - ข. ผู้ทำงานชนิดใด ควรทำงานนั้นอย่างถูกต้องและจริงจัง
 - ค. ควรทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ จะได้ไม่มีปัญหาในภายหลัง

38. ปรีดาห้ามไม่ให้สนธินำข้อคำถามวิชาที่สอบเสร็จแล้วไปบอกเพื่อนอีกภาควิชาหนึ่งที่จะสอบในสัปดาห์หน้า ทำให้สนธิไม่พอใจและขู่ว่าจะทำร้ายถ้ามายุ่งเกี่ยว ปรีดาแย้งกรานว่าเรื่องนี้ไม่ถูกต้องและจะไปแจ้งให้อาจารย์ทราบ ถ้าคุณเป็นปรีดา คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด
- ก. ถ้าอาจารย์ทราบอาจจะคิดว่าเรามีส่วนรู้เห็นในเรื่องนี้ด้วย
 - ข. ถ้าเราปล่อยให้มีความผิดแบบนี้เกิดขึ้นได้ ในอนาคตก็อาจทำความผิดร้ายแรงได้
 - ค. ถ้าเรารักษาความถูกต้องได้ ก็จะได้รับการยอมรับจากเพื่อนๆทุกคน
39. สารภีทำรายงานด้วยการลอกข้อความจากงานวิจัยของคนอื่นและไม่เขียนอ้างอิงให้ถูกต้อง เมื่อสันติรู้จึงเตือนให้สารภีแก้ไขให้ถูกต้องเพื่อที่อนาคตจะได้ไม่มีปัญหาเรื่องการคัดลอกผลงาน ถ้าคุณเป็นสันติ คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด
- ก. ถ้าทำงานได้ถูกต้อง คนที่อ่านผลงานก็จะชื่นชม
 - ข. เพื่อนคนอื่นๆก็เขียนอ้างอิงในรายงานอย่างถูกต้อง
 - ค. การไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่นเป็นความชอบธรรมในสังคม
40. อรุณานำข้อมูลจากหนังสือและงานวิจัยมาทำรายงานโดยใส่อ้างอิงในเนื้อหาและใส่บรรณานุกรมไว้ครบถ้วน เพราะคิดว่าเป็นความรับผิดชอบของตนเองที่ต้องทำงานให้ดี ถ้าคุณเป็นอรุณา คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด
- ก. เป็นความรับผิดชอบของทุกคนที่ต้องทำรายงานให้ถูกต้องตามแบบแผน
 - ข. อาจารย์บอกว่าหากอ้างอิงไม่ถูกต้อง ครบถ้วน จะถูกหักคะแนน
 - ค. การรักษาจรรยาบรรณทางวิชาการจะทำให้งานวิชาการมีคุณค่าต่อสังคม
41. ประชาบอกว่าการ copy & paste ในการทำรายงานหรือการบ้านส่งอาจารย์เป็นเรื่องไม่ผิด เพราะใครๆก็ทำแบบนี้ แต่วินัยไม่เห็นด้วยจึงอธิบายให้ประชาเข้าใจถึงวิธีการที่ถูกต้อง ถ้าคุณเป็นวินัย คุณจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด
- ก. ความสำเร็จจะมีคุณค่าถ้าทุกคนรู้และทำหน้าที่ของตนได้อย่างถูกต้อง
 - ข. ถ้าทำผิดพลาดอาจโดนตำหนิภายหลังได้
 - ค. ถ้าทำได้ถูกต้องเราก็จะเป็นที่ยอมรับ

การให้คะแนนแบบวัดความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ข้อ	ก (คะแนน)	ข (คะแนน)	ค (คะแนน)
1	2	1	3
2	3	1	2
3	3	2	1
4	1	2	3
5	2	3	1
6	3	2	1
7	1	2	3
8	1	3	2
9	2	1	3
10	1	2	3
11	1	2	3
12	1	3	2
13	2	3	1
14	1	3	2
15	1	3	2
16	1	2	3
17	3	1	2
18	2	1	3
19	2	1	3
20	3	1	2
21	1	3	2
22	2	1	3
23	1	2	3
24	3	1	2
25	2	1	3

ข้อ	ก (คะแนน)	ข (คะแนน)	ค (คะแนน)
26	2	3	1
27	1	2	3
28	3	1	2
29	1	2	3
30	3	1	2
31	2	1	3
32	1	2	3
33	1	2	3
34	2	3	1
35	2	3	1
36	3	2	1
37	1	3	2
38	1	3	2
39	1	2	3
40	2	1	3
41	3	1	2

ภาคผนวก

ค่าดัชนีความสอดคล้องแบบวัดความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

- 1) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของนิยามและองค์ประกอบความซื่อตรงทางการศึกษา
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
- 2) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดความซื่อตรงทางการศึกษา
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
- 3) ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดความซื่อตรงทางการศึกษา
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
- 4) ค่าดัชนีความสอดคล้องของโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษา
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ตาราง 21 ค่าดัชนีความสอดคล้องของนิยามและองค์ประกอบความเชื่อตรงทางการศึกษาของ
นักศึกษาระดับปริญญาตรี

นิยาม	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (คนที่)					รวม	IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5			
ความเชื่อตรงทางการศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
ค่านิยมทางศีลธรรม								
1. จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2. หิริโอตตัปปะ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
ค่านิยมทางสังคม								
1. การปฏิบัติตามระเบียบ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2. การยึดมั่นในความถูกต้อง	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
3. ความรับผิดชอบ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4. จิตสำนึกที่ดี	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
คุณลักษณะส่วนบุคคล								
1. การพึ่งตนเอง	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2. ความภาคภูมิใจในตนเอง	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3. การหยั่งรู้ถึงผลในอนาคต	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4. การไม่ดูดาย	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5. ความกล้า	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6. การสื่อสารที่ดี	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้

ตาราง 22 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวัดความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (คนที่)					รวม	IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	0	0	0	2	0.40	ตัดออก
3	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
8	1	0	-1	1	1	2	0.40	ตัดออก
9	1	0	0	1	1	3	0.60	ใช้ได้
10	1	0	0	1	1	3	0.60	ใช้ได้
11	1	0	1	1	0	3	0.60	ใช้ได้
12	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
15	1	1	0	-1	1	2	0.40	ตัดออก
16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1	-1	3	0.60	ใช้ได้
18	1	0	0	0	1	2	0.40	ตัดออก
19	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
20	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
21	1	1	1	1	-1	3	0.60	ใช้ได้
22	1	1	-1	1	-1	1	0.20	ตัดออก
23	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
24	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (คนที่)					รวม	IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5			
25	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
26	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
27	1	1	-1	0	1	2	0.40	ตัดออก
28	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
29	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
30	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
31	1	1	1	1	-1	3	0.60	ใช้ได้
32	1	0	0	1	1	3	0.60	ใช้ได้
33	1	1	-1	1	-1	1	0.20	ตัดออก
34	1	0	0	1	1	3	0.60	ใช้ได้
35	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
36	1	0	-1	1	-1	0	0.00	ตัดออก
37	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
38	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
39	1	1	-1	1	1	3	0.60	ใช้ได้
40	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
41	1	0	0	1	1	3	0.60	ใช้ได้
42	1	0	-1	1	-1	0	0.00	ตัดออก
43	1	0	1	1	0	3	0.60	ใช้ได้
44	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
45	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
46	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
47	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
48	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
49	1	0	0	1	1	3	0.60	ใช้ได้

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (คนที่)					รวม	IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5			
50	1	1	-1	0	1	2	0.40	ตัดออก
51	1	1	0	0	0	2	0.40	ตัดออก
52	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
53	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
54	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
55	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
56	1	0	0	0	1	2	0.40	ตัดออก
57	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
58	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
59	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
60	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้

ตาราง 23 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดความซื่อตรงทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 48 ข้อ

องค์ประกอบข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	หมายเหตุ
1. ค่านิยมทางศีลธรรม จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์		
1	.386	คัดเลือกไว้
14	.386	คัดเลือกไว้
23	.365	คัดเลือกไว้
41	-.037	ตัดออก
หรือตัดปะ		
2	.427	คัดเลือกไว้
15	.423	คัดเลือกไว้
33	.460	คัดเลือกไว้
45	.146	ตัดออก
2. ค่านิยมทางสังคม การปฏิบัติตามระเบียบ		
3	.191	ตัดออก
12	.440	คัดเลือกไว้
22	.542	คัดเลือกไว้
40	.340	คัดเลือกไว้
การยึดมั่นในความถูกต้อง		
4	.225	คัดเลือกไว้
8	.305	คัดเลือกไว้
30	.278	คัดเลือกไว้
34	.573	คัดเลือกไว้
ความรับผิดชอบ		
16	.355	คัดเลือกไว้
38	.288	คัดเลือกไว้
42	.389	คัดเลือกไว้
47	.410	คัดเลือกไว้

ตาราง 23 (ต่อ)

องค์ประกอบข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	หมายเหตุ
จิตสำนึกที่ดี		
13	.422	คัดลอกไว้
20	.494	คัดลอกไว้
24	-.009	ตัดออก
48	.287	คัดลอกไว้
3. คุณลักษณะ		
การพึ่งตนเอง		
ส่วนบุคคล		
5	-.025	ตัดออก
18	.425	คัดลอกไว้
32	.368	คัดลอกไว้
39	.446	คัดลอกไว้
ความภาคภูมิใจในตนเอง		
6	.273	คัดลอกไว้
25	.222	คัดลอกไว้
29	.494	คัดลอกไว้
35	.546	คัดลอกไว้
การหยั่งรู้ถึงผลในอนาคต		
11	-.136	ตัดออก
37	.303	คัดลอกไว้
43	.273	คัดลอกไว้
46	.613	คัดลอกไว้
การไม่ดูดาย		
7	.290	คัดลอกไว้
17	.486	คัดลอกไว้
26	.243	คัดลอกไว้
31	.185	ตัดออก

ตาราง 23 (ต่อ)

	องค์ประกอบข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	หมายเหตุ
3. คุณลักษณะ	ความกล้า		
ส่วนบุคคล	9	.414	คัดเลือกไว้
	28	.380	คัดเลือกไว้
	36	.246	คัดเลือกไว้
	44	.448	คัดเลือกไว้
	การสื่อสารที่ดี		
	10	.242	คัดเลือกไว้
	19	.545	คัดเลือกไว้
	21	.258	คัดเลือกไว้
	27	.500	คัดเลือกไว้

ตาราง 24 ค่าดัชนีความสอดคล้องของโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสำเร็จทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ครั้งที่		ผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ค่าดัชนี IOC
		1	2	3	4	5	
1	ด้านวัตถุประสงค์	1	1	1	1	1	1.00
	ด้านเนื้อหา	1	1	1	1	1	1.00
	ด้านการเลือกใช้ทฤษฎี/เทคนิค	1	1	1	1	1	1.00
2	ด้านวัตถุประสงค์	1	1	1	1	1	1.00
	ด้านเนื้อหา	1	1	1	1	1	1.00
	ด้านการเลือกใช้ทฤษฎี/เทคนิค	1	1	1	1	1	1.00
3	ด้านวัตถุประสงค์	1	0	1	1	1	0.80
	ด้านเนื้อหา	1	0	1	1	1	0.80
	ด้านการเลือกใช้ทฤษฎี/เทคนิค	1	1	1	1	1	1.00
4	ด้านวัตถุประสงค์	1	1	1	1	1	1.00
	ด้านเนื้อหา	1	0	1	1	1	0.80
	ด้านการเลือกใช้ทฤษฎี/เทคนิค	1	0	1	1	1	0.80
5	ด้านวัตถุประสงค์	1	1	1	1	1	1.00
	ด้านเนื้อหา	1	0	1	1	1	0.80
	ด้านการเลือกใช้ทฤษฎี/เทคนิค	1	1	1	1	1	1.00
6	ด้านวัตถุประสงค์	1	1	1	1	1	1.00
	ด้านเนื้อหา	1	1	1	1	1	1.00
	ด้านการเลือกใช้ทฤษฎี/เทคนิค	1	1	1	1	1	1.00
7	ด้านวัตถุประสงค์	1	1	1	1	1	1.00
	ด้านเนื้อหา	1	1	1	1	1	1.00
	ด้านการเลือกใช้ทฤษฎี/เทคนิค	1	1	1	1	1	1.00
8	ด้านวัตถุประสงค์	1	1	1	1	1	1.00
	ด้านเนื้อหา	1	1	1	1	1	1.00
	ด้านการเลือกใช้ทฤษฎี/เทคนิค	1	1	1	1	1	1.00

ตาราง 24 (ต่อ)

ครั้งที่		ผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ค่าดัชนี IOC
		1	2	3	4	5	
9	ด้านวัตถุประสงค์	1	1	1	1	1	1.00
	ด้านเนื้อหา	1	1	1	1	1	1.00
	ด้านการเลือกใช้ทฤษฎี/เทคนิค	1	1	1	1	1	1.00
10	ด้านวัตถุประสงค์	1	1	1	1	1	1.00
	ด้านเนื้อหา	1	0	1	1	1	0.80
	ด้านการเลือกใช้ทฤษฎี/เทคนิค	1	1	1	1	1	1.00
11	ด้านวัตถุประสงค์	1	1	1	1	1	1.00
	ด้านเนื้อหา	1	1	1	1	1	1.00
	ด้านการเลือกใช้ทฤษฎี/เทคนิค	1	1	1	1	1	1.00
12	ด้านวัตถุประสงค์	1	1	1	1	1	1.00
	ด้านเนื้อหา	1	1	1	1	1	1.00
	ด้านการเลือกใช้ทฤษฎี/เทคนิค	1	1	1	1	1	1.00
13	ด้านวัตถุประสงค์	1	1	1	1	1	1.00
	ด้านเนื้อหา	1	1	1	1	1	1.00
	ด้านการเลือกใช้ทฤษฎี/เทคนิค	1	1	1	1	1	1.00
14	ด้านวัตถุประสงค์	1	1	1	1	1	1.00
	ด้านเนื้อหา	1	1	1	1	1	1.00
	ด้านการเลือกใช้ทฤษฎี/เทคนิค	1	1	1	1	1	1.00

หมายเหตุ : ผู้วิจัยแก้ไข ปรับปรุง วัตถุประสงค์ เนื้อหา และการเลือกใช้เทคนิค ทฤษฎีการให้คำปรึกษาต่าง ๆ ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ สำหรับด้านที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องเป็น 0 จากนั้น ผู้วิจัยให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทตรวจสอบผลการแก้ไขอีกครั้งก่อนดำเนินการทดลองใช้โปรแกรม (Tryout)

ภาคผนวก จ
รายละเอียดโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงทางการศึกษาของ
นักศึกษาระดับปริญญาตรี
(ต้องการทราบข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อผู้วิจัยทาง E-mail)

**โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความเชื่อตรงทางการศึกษา
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
ครั้งที่ 3**

เรื่อง หิริโอดัปปะ (Hiri-Ottappa)

เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที – 2 ชั่วโมง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมสามารถตระหนักรู้ถึงความละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิดกฎระเบียบและจริยธรรมอันดีทางการศึกษา
2. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมสามารถแสดงพฤติกรรมที่บ่งบอกถึงความละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิดกฎระเบียบและจริยธรรมอันดีทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม

แนวคิด

ในการพัฒนาพฤติกรรมด้านความเชื่อสัตย์ทางการศึกษาและการพัฒนาหิริโอดัปปะ ผู้วิจัยประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง (Person-Centered Counseling Theory) ด้วยแนวคิดที่ว่า บุคคลมีทรัพยากรที่มีคุณค่าอยู่ในตนเอง และสามารถพัฒนาความเจริญงอกงามในตนเองได้อย่างแท้จริงเมื่ออยู่ภายใต้บรรยากาศของการยอมรับและไว้วางใจซึ่งกันและกัน โดยการใช้เทคนิคการฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) เทคนิคการใช้คำถามที่มีประสิทธิภาพ (Questioning) และเทคนิคการสรุป (Summarizing)

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังใช้เทคนิควิธีการฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา ได้แก่ การระดมสมอง (Brainstorming) การจินตนาการด้านอารมณ์และเหตุผล (Rational Emotive Imagery: REI) (G. Corey, 2012, 379; citing Thompson. 1996:115) การใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation) และการประเมินตนเองโดยการใช้แบบวิเคราะห์ตนเองด้านหิริโอดัปปะที่พัฒนาแนวคิดจากแบบวัดหิริโอดัปปะของ ธาณี กลิ่นเกษร (2537, 103-108)

อุปกรณ์

1. ใบความรู้ที่ 4 หิริ-โอดัปปะ
2. ใบงานที่ 5 แบบวิเคราะห์ตนเองด้านหิริโอดัปปะ
3. ใบงานที่ 6 สถานการณ์จำลอง

วิธีดำเนินการ

ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายสมาชิกกลุ่ม เพื่อสร้างสัมพันธภาพและบรรยากาศในกลุ่มฝึกอบรม และทบทวนเรื่องพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์ทางวิชาการในการฝึกอบรมครั้งก่อน โดยเน้นถึงพฤติกรรมที่เหมาะสมในด้านการศึกษา จากนั้นผู้วิจัยอธิบายถึงเรื่องของการตัดสินใจแสดงพฤติกรรมของคนเราว่าสืบเนื่องมาจากความคิด ความรู้สึก แล้วจึงแสดงออกเป็นพฤติกรรม

ขั้นดำเนินการ

1. ผู้วิจัยอธิบายความหมายของใบความรู้ที่ 4 คือ การละอายและเกรงกลัวต่อบาป หรือ หิริโอตตัปปะ ตามหลักของทศธรรม ซึ่งหมายถึงธรรมของเทวดาในโลก ก็คือมนุษย์นั่นเอง ทศธรรม ประกอบด้วย หิริ คือการละอายต่อบาป ประกอบด้วยความละอายต่อการคิดชั่ว พูดชั่ว ทำชั่ว และ โอตตัปปะ คือ การเกรงกลัวต่อผลหรือภัยของบาปที่ได้กระทำ หมายถึง เกรงภัยของการคิดชั่ว พูดชั่ว และทำชั่วว่าจะมาถึงตน แล้วเปิดโอกาสให้สมาชิกซักถามข้อสงสัยเพิ่มเติม

2. ผู้วิจัยแบ่งผู้เข้ารับการอบรมเป็น 2 กลุ่ม โดยให้แต่ละกลุ่มร่วมกันระดมความคิดเพื่อ ระบุว่า มีเหตุผลอะไรบ้าง ที่ทำให้คนเราแสดงพฤติกรรมที่ดี ที่ถูกต้อง ที่เป็นความซื่อสัตย์ ซื่อตรง ทางการศึกษา

3. ผู้วิจัยให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการระดมสมอง เมื่อเสร็จสิ้นผู้วิจัยแจกแบบ วิเคราะห์ตนเองด้านหิริโอตตัปปะ ใบงานที่ 5 พัฒนาจาก ธาณี กลิ่นเกษร (2537: 103-108) เพื่อให้ สมาชิกได้ตรวจสอบและตระหนักรู้ว่าตนเองมีหิริโอตตัปปะ ที่เอื้อต่อการแสดงพฤติกรรมที่เป็นความ ซื่อสัตย์ทางการศึกษาหรือไม่ จากนั้นผู้วิจัยเพิ่มเติมถึงสาเหตุที่ทำให้คนเรามีหิริโอตตัปปะในตนเอง นั้นคือ 1) เกรงจะทำให้วงศ์ตระกูลเสียชื่อเสียง 2) เกิดความอับอายต่อผู้มีอายุอ่อนกว่า 3) เกรงคำ ตินินินทาว่าเป็นคนไม่มีฝีมือในการทำมาหากิน และ 4) กลัวคนดูหมิ่นดูแคลนว่าเราก็มีความรู้ ความสามารถ แต่ไม่สามารถทำความดีได้ สำหรับเป็นแนวทางในการพัฒนาหิริโอตตัปปะเพื่อการ แสดงออกทางพฤติกรรมที่ถูกต้องต่อไป

4. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มหลับตาและจินตนาการถึงวันที่เพื่อนนักศึกษาในห้องเรียนไม่มีความเกรงกลัวหรือละอายต่อการกระทำผิดด้านการศึกษา ทุกคนทำพฤติกรรมที่เป็นการทุจริตทั้ง ในด้านการเรียน การสอบและการทำรายงาน ถ้าเป็นเช่นนั้นนักศึกษาจะรู้สึกอย่างไร และตรงกัน ข้ามถ้าทุกคนมีความละอาย และเกรงกลัวต่อการทำผิดด้านการศึกษา ประพฤติตนในด้านการ เรียนการสอนอย่างซื่อสัตย์และตรงไปตรงมา นักศึกษาจะรู้สึกอย่างไร ผู้วิจัยใช้เทคนิคการ

จินตนาการด้านอารมณ์และเหตุผล เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเข้าใจถึงความรู้สึกที่เกิดขึ้นและตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการมีฮีโรต์ปปะทางด้านการศึกษา

5. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มแต่ละคนเล่าถึงความรู้สึกที่เกิดขึ้นจริงจากเหตุการณ์ที่ได้จินตนาการ และในขณะที่สมาชิกกลุ่มเล่าถึงความรู้สึกของตนเอง ขอให้สมาชิกกลุ่มคนอื่นๆคอยสังเกตอารมณ์ ความรู้สึกของผู้เล่า และแสดงท่าทางใส่ใจในคำพูดของผู้เล่า รวมทั้งยอมรับในวิถีคิดหรือความรู้สึกของสมาชิกคนอื่นที่อาจแตกต่างออกไปจากความคิดความรู้สึกของตนเอง อย่างไม่มีเงื่อนไข

6. ผู้วิจัยกำหนดสถานการณ์จำลอง 3 สถานการณ์ที่เป็นความไม่เชื่อตรงทางการศึกษาตามใบงานที่ 6 โดยขอให้อาสาสมัครแสดงบทบาทสมมุติในแต่ละสถานการณ์ แล้วให้สมาชิกกลุ่มแต่ละคนแสดงพฤติกรรมตอบโต้ต่อสถานการณ์นั้นทั้งรูปแบบของการยอมรับและการปฏิเสธ จนครบทุกสถานการณ์ จากนั้นให้สมาชิกกลุ่มแต่ละคนบอกถึงความรู้สึกและเหตุผลในการตัดสินใจเลือกแสดงพฤติกรรมเช่นนั้น

7. ผู้วิจัยร่วมกับสมาชิกกลุ่ม สรุปความรู้สึกและแนวทางปฏิบัติเพื่อตอบโต้กับสถานการณ์ความไม่เชื่อตรงทางการศึกษา ในใบงานที่ 6

ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปความรู้สึก และวิถีคิด แบบฮีโรต์ปปะ ที่นำมาสู่การแสดงพฤติกรรมที่เป็นความละอายและเกรงกลัวต่อการกระทำผิดทางด้านการศึกษา ตลอดจนสิ่งที่คาดว่าสมาชิกกลุ่มจะนำไปใช้ประโยชน์นอกกลุ่มและในชีวิตประจำวัน จากนั้นผู้วิจัยกล่าวสรุปเพิ่มเติม

2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มได้ซักถาม และนัดหมายวัน เวลา สถานที่ในการฝึกอบรมครั้งต่อไป

การประเมินผล

ผู้วิจัยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกลุ่มฝึกอบรม เพื่อสังเกตการให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม ได้แก่ การตอบคำถาม การแสดงความคิดเห็น ความกระตือรือร้นในการระดมสมอง การประเมินตนเองจากแบบวิเคราะห์ฮีโรต์ปปะ และสังเกตจากการสรุปเนื้อหาของสมาชิกกลุ่มที่ได้จากการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม

ใบความรู้ที่ 4 หิริ-โอตปปะ

หิริ-โอตปปะ (Hiri-Otappa)

หิริโอตปปะ (Hiri-Ottappa) หมายถึง ความสามารถของนักศึกษาในการตระหนักรู้ และแสดงพฤติกรรมที่เป็นความละอายและเกรงกลัวต่อการกระทำผิดกฎระเบียบหรือจริยธรรมอันดี ด้านการศึกษา

การละอายและเกรงกลัวต่อบาป หรือ หิริโอตปปะ ตามหลักของทศธรรม ซึ่งหมายถึง ธรรมของเทวดาในโลก ก็คือมนุษย์นั่นเอง ทศธรรมประกอบด้วย หิริ คือการละอายต่อบาป ประกอบด้วยความละอายต่อการคิดชั่ว พูดชั่ว ทำชั่ว และ โอตปปะ คือ การเกรงกลัวต่อผลหรือภัยของบาปที่ได้กระทำ หมายถึง เกรงภัยของการคิดชั่ว พูดชั่ว และทำชั่วว่าจะมาถึงตน

สาเหตุที่ทำให้คนเรามีหิริโอตปปะในตนเองนั้นคือ

- 1) เกรงจะทำให้วงศ์ตระกูลเสียชื่อเสียง
- 2) เกิดความอับอายต่อผู้มีอายุอ่อนกว่า
- 3) เกรงคำติฉินนินทาว่าเป็นคนไม่มีฝีมือในการทำคามดี
- 4) กลัวคนดูหมิ่นดูแคลนว่าเราก็มีความรู้ความสามารถ แต่ไม่สามารถทำความดีได้

พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรมของท่านพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต) (2559, น. 65, น. 219) ให้ความหมายของ หิริ และโอตปปะ ไว้ว่าเป็นหัวข้อหนึ่งของธรรมที่คุ้มครองโลก หมายถึง ธรรมที่ช่วยให้โลกมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่เดือดร้อนและสับสนวุ่นวาย ซึ่ง หิริ (Hiri) คือ ความละอายบาป ละอายใจต่อการทำความชั่ว และ โอตปปะ (Ottappa) คือ ความกลัวบาป เกรงกลัวต่อความชั่ว ซึ่งการมีหิริ และมีโอตปปะ เป็นหัวข้อหนึ่งในสัปปริสธรรม 8 กล่าวคือ เป็นธรรมของสัตบุรุษ หรือเป็นคุณสมบัติของคนดีนั่นเอง

ชัยพร วิชชาวุธ (ชัยพร วิชชาวุธ, 2518, น. 4, อ้างถึงใน ธาณี กลิ่นเกษร, 2537, น. 27) กล่าวถึงการตัดสินใจลงมือแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ว่า การคิดและการตัดสินใจจะเป็นหัวใจหลักในการสร้างพฤติกรรมเหล่านั้น พฤติกรรมภายนอกที่เป็นการพูด การกระทำหรือการแสดงกิริยาอาการต่าง ๆ ที่ทำให้ผู้อื่นเห็นได้นั้น แหล่งกำเนิดจะมาจากพฤติกรรมภายใน คือ จิตใจ เป็นสิ่งกำหนด ดังนั้นถ้าควบคุมใจไว้ได้ พฤติกรรมการแสดงออกต่าง ๆ ย่อมจะควบคุมได้เช่นกัน ดังนั้นการมี มโนสุจริต คือการคิดดี มีวจีสุจริต คือการพูดดี และมีกายสุจริต คือการทำดี นั้นเพราะบุคคลมีใจที่ดี คือใจจะสามารถรักษาควบคุมการแสดงออกต่าง ๆ ไว้ได้ ดังนั้นการที่คนเราจะมีหิริโอตปปะได้ ต้องอาศัยการอบรมเลี้ยงดู สั่งสอนเพื่อให้รู้จักจำแนกความผิด ชอบ ชั่ว ดี รู้จักเหตุของ

การกระทำและผลของการกระทำที่มักจะถูกเรียกว่ากรรม และที่สำคัญคือต้องรู้จักเคารพตนเอง เคารพในความถูกต้องจึงจะมีผลต่อความละเอียดและเกรงกลัวถ้าจะต้องทำในสิ่งที่ไม่ดี หิริโอตตัปปะ จึงเป็นธรรมะหรือคุณลักษณะที่สำคัญของคนเราในการใช้ชีวิตร่วมกันในสังคม เพราะคนที่ขาดหิริ โอตตัปปะย่อมจะถูกชักจูงไปในทางที่ผิดได้ง่าย เริ่มจากความผิดเล็กน้อยเบาบาง ไปสู่ความผิดที่ รุนแรงมากขึ้น เนื่องจากไม่มีจิตสำนึกที่จะคอยกระตุ้นเตือนให้คิดถึงความเดือดร้อนของผู้อื่นที่เป็น ผลกระทบมาจากการกระทำของตนเอง

ตั้งพระบรมราชาธิราชของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2506 ความว่า

**“หากบุคคลใดมีความรู้สูงแต่ขาดหิริโอตตัปปะ คือไม่มีความละเอียดอ่อนบาริ
นำความรู้นั้นไปใช้ในทางมิชอบ ก็จะทำให้สังคมเดือดร้อน”**

ใบงานที่ 5

“แบบวิเคราะห์ตนเองด้านறிโอดัปะปะ”

คำสั่ง ให้สมาชิกกลุ่มวงกลมในช่องตัวเลขที่ตรงกับความคิด ความรู้สึกของตัวเองมากที่สุด

ชื่อสมาชิก.....

วันที่.....

1. ก่อนจะทำอะไร ข้าพเจ้าจะต้องคิดไตร่ตรองเสียก่อน

น้อย มาก

2. ข้าพเจ้ามักจะคิดถึงความรู้สึกของคนอื่น ก่อนที่จะพูดและจะทำเสมอ

น้อย มาก

3. ข้าพเจ้าจะรับผิดชอบต่อสิ่งที่กระทำไปเสมอ

น้อย มาก

4. ข้าพเจ้าจะทำทุกสิ่งที่ถูกต้อง แม้จะไม่มีใครเห็นก็ตาม

น้อย มาก

5. ถ้าข้าพเจ้านึกต้องการจะทำอะไร ก็จะลงมือทำทันทีโดยไม่นึกถึงผลที่จะตามมา

น้อย มาก

6. ข้าพเจ้าสามารถควบคุมความรู้สึกนึกคิดของตนเองให้ไปในทางที่ถูกที่ควรได้เสมอ

น้อย มาก

7. ก่อนจะทำอะไรทุกครั้ง ข้าพเจ้าจะยึดคติ “เอาใจเขา มาใส่ใจเรา”

น้อย มาก

ใบงานที่ 6

สถานการณ์จำลอง

1. เมื่อเพื่อนยื่นข้อเสนอขอลอก
ข้อสอบปลายภาค 3 วิชา แลกกับ
เงินจำนวน 5,000 บาท

<http://commons.wikimedis.org>

2. อาจารย์ให้งานเยอะทำไม
ไหว เพื่อนเลยชวนให้ไปจ้าง
คนอื่นทำรายงาน

pendujatt.me

3. Copy บทความที่หาได้จาก
Internet มาใส่รายงาน
นิดเดียวไม่ต้องอ้างอิงก็ได้

www.kisspng.com

**โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความเชื่อตรงทางการศึกษา
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
ครั้งที่ 6**

เรื่อง ความรับผิดชอบ (Responsibility)

เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที – 2 ชั่วโมง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมตระหนักถึงความรับผิดชอบในการศึกษาของตน
2. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมมีความมุ่งมั่น ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ทางการศึกษาด้วยความเอาใจใส่ เพื่อให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายโดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตัวแต่เพียงอย่างเดียว
3. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมมีพฤติกรรมด้านการศึกษาด้วยความเคารพต่อกฎระเบียบทางการศึกษา และยอมรับในผลการกระทำของตน

แนวคิดสำคัญ

การพัฒนาความเชื่อตรงทางการศึกษาด้านความรับผิดชอบในครั้งนี้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง (Reality Counseling Theory) ของวิลเลียม กลาสเซอร์ (G. Corey, 2012, 394-395) ที่ให้ความสำคัญกับการแสดงออกในปัจจุบันมากกว่าเรื่องราวในอดีต มุ่งเน้นที่ความรับผิดชอบในการแก้ปัญหาและเผชิญกับความต้องการที่มีอยู่จริง ด้วยการสร้างทางเลือกที่มีประสิทธิภาพและใช้การควบคุมตนเองในสิ่งที่ต้องการจะกระทำ โดยใช้เทคนิค WDEP System ประกอบด้วย W = Wants คือความต้องการ D = Doing and Direction คือ แนวทางและการปฏิบัติ E = Self-Evaluation คือ การประเมินตนเอง และ P = Planning คือ การวางแผน

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังใช้เทคนิควิธีการฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา ได้แก่ เทคนิคการประเมินตนเอง (Evaluating) โดยใช้แบบประเมินตนเองด้านการศึกษา พัฒนาจาก สุเทพ ธรรมะตระกูล (2558, 321-322) เทคนิคการสอน (Teaching) และเทคนิคการเสริมแรงทางบวก (Reinforcement) โดยมีขั้นตอนดังนี้

อุปกรณ์

1. ใบความรู้ที่ 8 ความรับผิดชอบ
2. ใบความรู้ที่ 9 เทคนิคกระบวนการ ระบบ WDEP
3. ใบงานที่ 11 แบบประเมินตนเอง “ความรับผิดชอบต่อทางการศึกษา”
4. ใบงานที่ 12 แบบฟอร์ม WDEP System

วิธีดำเนินการ

ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายสมาชิกกลุ่ม และสนทนาประเด็นทั่วไปเพื่อเป็นการสร้างสัมพันธภาพในกลุ่มฝึกอบรม ทบทวนเนื้อหาของกรยึดมั่นในความถูกต้อง ที่ได้รับการฝึกอบรมในครั้งก่อน
2. ผู้วิจัยถามถึงสมาชิกกลุ่มในการมองตนเองเรื่องความรับผิดชอบต่อเป็นอย่างไร จากนั้นให้สมาชิกกลุ่มทำแบบประเมินตนเองด้านความรับผิดชอบต่อทางการศึกษา ตามใบงานที่ 11
3. ผู้วิจัยขอให้สมาชิกกลุ่มสรุปผลการประเมินตนเองของแต่ละคน และอธิบายว่าเพราะอะไรเราถึงให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบต่อแต่ละเรื่องในระดับที่มากน้อยต่างกัน
4. ผู้วิจัยสรุปถึงประเด็นความรับผิดชอบต่อ ในหลายครั้งเราต้องการที่จะทำทุกเรื่องให้ได้ อดี แต่เมื่อมีปัจจัยอื่นมาแทรกซ้อนหรือมีเรื่องราวนั้นๆที่สำคัญกว่ายอมทำให้มีผลต่อความตั้งใจนั้น ดังนั้นถ้าเราเรียนรู้เทคนิคบางอย่างก็จะช่วยให้เราพัฒนาความรับผิดชอบต่อตนเองให้เป็นไปตามที่ต้องการได้

ขั้นดำเนินการ

1. ผู้วิจัยอธิบายถึงเรื่องความรับผิดชอบต่อ นอกจากจะต้องมีความมุ่งมั่นตั้งใจแล้ว การกำหนดเป้าหมาย และการวางแผนในการทำสิ่งเหล่านั้น ก็เป็นเรื่องจำเป็น ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มคิดว่าแต่ละคนมีเป้าหมายอะไรบ้างที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ทั้งเป้าหมายระยะสั้นและระยะยาว และอะไรบ้างที่เป็นอุปสรรคในการไปถึงเป้าหมายนั้น แล้วให้สมาชิกกลุ่มเล่าให้ทุกคนฟัง
2. ผู้วิจัยแนะนำสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับการนำระบบ WDEP มาประยุกต์ใช้ในการวางแผนเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบต่อตนเอง เริ่มจากกล่าวเกี่ยวกับพฤติกรรมในปัจจุบันของสมาชิกที่แสดงให้เห็นถึงความไม่รับผิดชอบต่อการกระทำของตน การปฏิบัติตนในกรณีที่มีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นกับชีวิตปกติหรือผิดไปจากแผนการดำเนินชีวิตที่กำหนดไว้ การจัดการกับอารมณ์ความรู้สึกของตนเองเมื่อต้องเผชิญกับความทุกข์หรือความผิดหวังเสียใจ และวิธีการหรือแนวทางในการรับมือกับเรื่องราวในทางลบหรือโชคร้ายที่เข้ามา คนที่สามารถรับมือกับทุกสิ่งและมี

หน้าที่ในการตัดสินใจเพื่อจัดการกับสถานการณ์ทุกอย่างได้คือตัวเราเอง แล้วให้สมาชิกกลุ่ม 1 คน เป็นอาสาสมัครเล่าสถานการณ์ที่เป็นความยากลำบากในการรับผิดชอบของตนมา 1 ปัญหา เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ทดลองหาวิธีการจัดการร่วมกัน จากนั้นผู้วิจัยสรุปการหาแนวทางหรือวิธีการต่าง ๆ ที่มาจากการเสนอแนะของสมาชิกกลุ่ม และเริ่มสอนกระบวนการนำระบบ WDEP มาใช้ รายละเอียดเอกสารประกอบการฝึกอบรมครั้งที่ 6 ดังนี้

2.1 W = Wants คือการสำรวจความต้องการและตระหนักถึงความต้องการที่แท้จริงของตน เพื่อให้ได้ประเมินตนเองและพิจารณาถึงพฤติกรรมที่ความต้องการจะให้เกิดขึ้นจริง โดยใช้คำถามที่สะท้อนความคิด และเป็นการสำรวจความต้องการของสมาชิก โดยถามว่า “เพื่อให้สมาชิกกลุ่มสามารถรับผิดชอบเรื่องการเรียนของตนเองได้อย่างดี สิ่งที่สมาชิกต้องทำ คืออะไร”

2.2 D = Direct and Doing คือการกำหนดทิศทางและตรวจสอบการกระทำในปัจจุบันที่มีอยู่ โดยผู้วิจัยขอให้สมาชิกกลุ่มตรวจสอบเป้าหมายและพฤติกรรมที่เป็นปัจจุบันว่า สิ่งที่กำลังทำอยู่ในขณะนี้จะนำไปสู่ความต้องการที่กำหนดไว้ของตนหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อให้สมาชิกได้ตระหนักถึงความต้องการที่แท้จริงของตนเพื่อการกำหนดเป้าหมายและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

2.3 E = Evaluation คือการประเมินพฤติกรรมที่มีอยู่ ผู้วิจัยขอให้สมาชิกกลุ่มมองพฤติกรรมของตนเองที่มีอยู่ในปัจจุบันว่าสิ่งที่ทำอยู่นั้นเป็นพฤติกรรมที่มีความรับผิดชอบหรือไม่ ถูกหรือผิดอย่างไร และพฤติกรรมนั้นจะนำไปสู่สิ่งที่สมาชิกต้องการหรือไม่ หลังจากประเมินคุณภาพของพฤติกรรมแล้ว ให้สมาชิกกลุ่มคิดว่าอะไรที่เป็นสาเหตุให้ยังไม่ประสบความสำเร็จ และสิ่งใดบ้างที่จะลงมือทำเพื่อจะส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้เพื่อช่วยให้สมาชิกได้ประเมินตนเอง (Self-Evaluation) และมีแรงจูงใจในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตน

2.4 P = Planning and Action คือการวางแผนลงมือทำและการให้คำสัญญา ถือเป็นหลักการที่สำคัญอย่างหนึ่ง ในการช่วยให้สมาชิกได้วางแผนการเปลี่ยนแปลงเพื่อตอบสนองความต้องการและเป้าหมายที่กำหนดไว้ให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มระบุวิธีการที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดพฤติกรรมใหม่ที่จะนำไปสู่การมีความรับผิดชอบทางด้านการเรียน ซึ่งสมาชิกกลุ่มจะเป็นผู้กำหนดเป้าหมายและให้คำสัญญาหรือข้อผูกพันกับตัวเอง ก่อนที่จะลงมือปฏิบัติตามแผน ซึ่งแผนนั้นจะต้องปฏิบัติได้จริง มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน สามารถดำเนินการได้ทันที และมีความเป็นไปได้สูงที่จะประสบความสำเร็จ

3. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มระบุ W D E P ของตนตามแบบฟอร์ม WDEP ใบบางที่ 12 แล้วให้สมาชิกเล่าให้กลุ่มฟังว่า แต่ละคนมีความตั้งใจที่จะทำอะไรบ้าง เพื่อให้เห็นถึงความก้าวหน้าในการสร้างความรับผิดชอบด้านการเรียนให้เกิดขึ้นกับตนเอง

4. ผู้วิจัยเสริมแรงด้วยการกล่าวชื่นชม ให้กำลังใจให้สมาชิกกลุ่ม และให้สมาชิกกลุ่มเสริมแรงซึ่งกันและกัน ด้วยการลุกจากที่นั่งทีละคนเพื่อไปจับมือหรือสัมผัสอย่างเบา มือที่ใหญ่ของสมาชิกคนอื่นทีละคน พร้อมทั้งกล่าวประโยคที่คิดว่าจะทำให้เพื่อนรู้สึกดี มีความมั่นใจและมีกำลังใจที่จะปฏิบัติตามแผนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

5. ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมว่า “ฝันให้ไกลแล้วไปให้ถึง” เป็นสิ่งที่ดีที่ส่งเสริมให้เรามุ่งมั่นตั้งใจไปสู่อนาคตด้วยความรับผิดชอบ ซึ่งในข้อเท็จจริงแล้ว ทุกคนไม่สามารถเป็นไปได้ทั้งหมดในทุกสิ่งทุกอย่างที่ต้องการ ดังนั้นเราควรที่จะเคารพในการกระทำของตนเอง เลือกทำในสิ่งที่ถูกต้อง ถึงแม้จะไปไม่ถึงความฝัน แต่เราก็มีความสุขในระหว่างเส้นทางที่เดินไปได้

ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการเข้าร่วมฝึกอบรมกลุ่มในครั้งนี้ แล้วให้สมาชิกกลุ่มแต่ละคนบอกถึงสิ่งที่ได้รับจากการเข้ากลุ่มว่าจะนำไปใช้ในด้านการรับผิดชอบทางการศึกษาและในการใช้ชีวิตประจำวันได้อย่างไร

2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มได้ซักถามในประเด็นต่าง ๆ นัดหมายวัน เวลา สถานที่ในการฝึกอบรมครั้งต่อไป

การประเมินผล

ผู้วิจัยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกลุ่มฝึกอบรม เพื่อสังเกตการให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม ได้แก่ การตอบคำถามของสมาชิกกลุ่มเมื่อผู้วิจัยถามคำถาม การแสดงความคิดเห็น ความกระตือรือร้น และการทำแบบประเมินตนเอง ตลอดจนสังเกตจากการสรุปเนื้อหาของสมาชิกกลุ่มที่ได้จากการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม

ใบความรู้ที่ 8 ความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบ (Responsibility) หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตัวของนักศึกษาที่แสดงถึงความมุ่งมั่น ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ด้านการเรียน การสอบ และการทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเอาใจใส่ เพื่อให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายโดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตัวแต่เพียงอย่างเดียว เคารพต่อกฎระเบียบทางการศึกษา และยอมรับในผลการกระทำของตน

ความรับผิดชอบ เป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งในการส่งเสริมและพัฒนาพฤติกรรมของบุคคล อันจะนำไปสู่การประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตและสามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างปกติสุข ดังที่ Wagnells (1982: 1078) ได้ให้ความหมายของคำว่ารับผิดชอบ (responsibility) ไว้ว่า หมายถึงการแสดงออกด้วยการยอมรับในสิ่งที่ตนเองได้กระทำลงไป โดยยอมรับทั้งในด้านดีและด้านที่ผิดพลาดซึ่งเป็นผลมาจากการกระทำของตนเอง รวมทั้งสามารถปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายของตนได้มีประสิทธิภาพ ด้วยความซื่อสัตย์ไว้วางใจได้ และปฏิบัติตามข้อตกลงที่กำหนดไว้ โดยปราศจากการบังคับหรือการชี้แนะ เพราะผู้ที่มีความรับผิดชอบจะมีความสามารถในการพัฒนาตนเองให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ด้วยการยอมรับและตระหนักในการกระทำของตนเอง ซึ่งความรับผิดชอบเป็นสิ่งเกื้อหนุนให้บุคคลปฏิบัติหน้าที่ของตน โดยไม่ต้องมีการบังคับควบคุมจากบุคคลอื่น

ลักษณะของบุคคลที่มีความรับผิดชอบ

1. ทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ได้อย่างดีที่สุด และอย่างเต็มกำลังความสามารถ
2. มีความตั้งใจปฏิบัติงานนั้นให้สำเร็จได้ภายในเวลาที่กำหนดโดยปราศจากการควบคุม
3. กล้ายอมรับในสิ่งที่เป็นความผิด
4. ทำหน้าที่อย่างจริงจังและขยันหมั่นเพียร
5. ไม่ละทิ้งงานโดยที่ยังไม่สำเร็จลุล่วง
6. ไม่ผลัดวันประกันพรุ่งหรือละทิ้งปัญหา
7. ไม่กล่าวโทษผู้อื่นหากงานนั้นไม่ประสบความสำเร็จหรือได้รับความเสียหาย
8. เป็นผู้ตรงต่อเวลาในการทำงานและการนัดหมาย

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2540, น. 83-95)

ใบความรู้ที่ 9 เทคนิคกระบวนการ ระบบ WDEP

เทคนิคกระบวนการ ระบบ WDEP

การพัฒนาความรับผิดชอบ ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งของความซื่อตรงทางการศึกษา ด้วยการใช้แนวคิดทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง (Reality Counseling Theory) โดยนำเทคนิค WDEP System มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาความรับผิดชอบ ประกอบด้วย

1. W = Wants คือการสำรวจความต้องการและตระหนักถึงความต้องการที่แท้จริงของตน รวมถึงการกำหนดเป้าหมายของตนเอง โดยต้องตอบคำถามได้ว่า ต้องการในสิ่งนั้นจริงจังกี่แค่ไหน และต้องระบุความสำคัญของเป้าหมายนั้นได้ด้วย

2. D = Direct and Doing คือการกำหนดทิศทางและตรวจสอบการกระทำในปัจจุบันที่มีอยู่ โดยเน้นให้สมาชิกตรวจสอบเป้าหมายและพฤติกรรมที่เป็นปัจจุบันว่า สิ่งที่กำลังทำอยู่ในขณะนี้จะนำไปสู่ความต้องการที่กำหนดไว้ของตนหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อให้สมาชิกได้ตระหนักถึงความต้องการที่แท้จริงของตนเพื่อกำหนดเป้าหมายและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

3. E = Evaluation คือการประเมินพฤติกรรมที่มีอยู่ สมาชิกจะได้ประเมินตนเอง (Self Evaluation) ว่าสิ่งที่ทำอยู่นั้นเป็นพฤติกรรมที่มีความรับผิดชอบหรือไม่ ถูกหรือผิดอย่างไร และพฤติกรรมนั้นจะนำไปสู่สิ่งที่สมาชิกต้องการหรือไม่ เป็นการช่วยให้สมาชิกมีแรงจูงใจในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง

4. P = Planning and Action คือการวางแผนลงมือทำและการให้คำสัญญา ถือเป็นหลักการที่สำคัญอย่างหนึ่ง ในการช่วยให้สมาชิกได้วางแผนการเปลี่ยนแปลงเพื่อตอบสนองความต้องการและเป้าหมายที่กำหนดไว้ให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสมาชิกจะเป็นผู้กำหนดเป้าหมายและให้คำสัญญาหรือข้อผูกพันกับตัวเอง ก่อนที่จะลงมือปฏิบัติตามแผน ซึ่งเน้นในเรื่องความรับผิดชอบต่อตนเอง

ใบงานที่ 11
แบบประเมินตนเอง “ความรับผิดชอบทางการศึกษา”

คำสั่ง ให้สมาชิกกลุ่มวงกลมในช่องตัวเลขที่ตรงกับพฤติกรรมของตนเองมากที่สุด

ชื่อสมาชิก.....

วันที่.....

1. ท่านเอาใจใส่ในการเรียน/สอบอย่างมีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

น้อย มาก

2. ท่านซื้อสตัยต่อหน้าที่ในการศึกษาโดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตัวอยู่เสมอ

น้อย มาก

3. ท่านมีความละเอียดรอบคอบในการทำงานต่าง ๆ เสมอ

น้อย มาก

4. ท่านยอมรับในผลการกระทำของตน เช่น ถ้าไม่ตั้งใจเรียน ก็จะสอบได้คะแนนน้อยเป็นเรื่องปกติ

น้อย มาก

5. ท่านปรับปรุงหน้าที่ทางการศึกษาของตนให้ดีขึ้นเสมอ เช่น ทำแบบฝึกหัดให้ดีขึ้น ทำรายงานให้ดีขึ้น

น้อย มาก

6. เมื่ออาจารย์ให้งานหรือมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ ท่านจะมุ่งมั่นทำงานให้สำเร็จทุกครั้ง

น้อย มาก

7. ท่านทำหน้าที่ในการเรียน/การสอบ โดยเคารพต่อวินัยและกฎระเบียบทางการศึกษาอยู่เสมอ

น้อย มาก

ที่มา : สุเทพ ธรรมะตระกูล, 2558: 321-322

ใบงานที่ 12

แบบฟอร์มระบบ WDEP

ชื่อสมาชิก.....

วันที่.....

คำสั่ง ให้สมาชิกกลุ่มเขียนข้อความเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางการศึกษาของตนเอง ลงในตารางนี้

เป้าหมาย Wants (W)	ทิศทาง/พฤติกรรม Direction and Doing (D)	ประเมินพฤติกรรมที่ มีอยู่ Evaluation (E)	วางแผนปฏิบัติจริง Planning (P)

**โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความเชื่อตรงทางการศึกษา
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
ครั้งที่ 11**

เรื่อง การไม่ดูตาย (Do something)

เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที – 2 ชั่วโมง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมเห็นความสำคัญของการไม่ดูตาย
2. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมแสดงพฤติกรรมที่ไม่เป็นการเพิกเฉยต่อสถานการณ์หรือการกระทำที่ผิดกฎระเบียบหรือจรรยาบรรณอันดีด้านการศึกษา ด้วยการตักเตือน ชัดขวาง แจ้งผู้เกี่ยวข้อง

แนวคิด

ในกลุ่มฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความเชื่อตรงทางการศึกษาในด้านการไม่ดูตาย ผู้วิจัยประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง (Reality Counseling Theory) ที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบในสิ่งที่เราเลือกลงมือทำ ด้วยการสร้างทางเลือกที่มีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมที่ตอบสนองความต้องการของบุคคลได้ โดยการใช้เทคนิคการเปิดเผยตนเอง (Self-Disclosure) และใช้เทคนิคการมองโลกด้านบวก (Being Positive))

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังใช้วิธีการฝึกอบรมเชิงจิตวิทยา ได้แก่ เทคนิคการฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) เทคนิคการสอน (Teaching) และเทคนิคการเสริมแรง (Reinforcement) การบันทึกสัญญา (Contact form)

อุปกรณ์

1. ใบความรู้ที่ 17 ข่าวทฤษฎีในสังคมไทย
2. ใบความรู้ที่ 18 การไม่ดูตาย
3. ใบงานที่ 22 แบบฟอร์มบันทึกสัญญาก่อสร้างนิสัยไม่ดูตาย

วิธีดำเนินการ

ชั้นนำ

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายสมาชิกกลุ่ม เพื่อเป็นการสร้างสัมพันธภาพและบรรยากาศในกลุ่ม ผีกรอบม พร้อมทั้งทบทวนเนื้อหาของบทเรียนที่ผู้วิจัยได้เรียนมาในครั้งก่อน จากนั้นผู้วิจัยเริ่มต้นด้วยการเล่าเรื่องราวข่าวการทุจริตในสังคมไทย (ใบความรู้ที่ 17) โดยเรื่องที่น่าสนใจนำมาเล่าคือข่าวที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตทั้งด้านการศึกษาและด้านอื่นๆในสังคม

2. ผู้วิจัยถามผู้เข้าร่วมกลุ่มผีกรอบมเกี่ยวกับ ความรู้สึกที่มีต่อเหตุการณ์ในข่าวว่าสมาชิกแต่ละคนรู้สึกอย่างไรกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

3. ผู้วิจัยอธิบายถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นว่ามีมาอย่างยาวนานในสังคม แต่ที่ยังคงมีการทุจริตต่าง ๆ อยู่ถึงทุกวันนี้เพราะการนิ่งดูตายจากคนในสังคม ผู้วิจัยถามสมาชิกกลุ่มทุกคนว่า เข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างการนิ่งดูตาย กับ การวางเฉย หรืออุเบกขา ที่เป็นหนึ่งในพรหมวิหาร 4 หรือไม่ และเข้าใจอย่างไร

ขั้นตอนการ

1. ผู้วิจัยเริ่มต้นโดยการอธิบายหลักพรหมวิหาร 4 (ใบความรู้ที่ 18) ที่เป็นหลักธรรมในการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่น ประกอบด้วยหลักปฏิบัติ 4 ประการ ได้แก่ (พระพรหมคุณาภรณ์, 2559, น. 124-125)

- เมตตา คือ ความรักปรารถนาดีอยากให้เขามีความสุข มีจิตอันแผ่ไมตรีและคิดทำประโยชน์แก่มนุษย์สัตว์ทั่วหน้า หมายถึง ความปรารถนาให้ผู้อื่นได้รับความสุขทั้งทางกายและทางใจ มีความคิดที่จะทำประโยชน์ให้ผู้อื่น เช่น มีความรักใคร่ต่อเพื่อนพ้อง ต่อผู้อื่น ไม่ต้องการให้เขาประสบความสำเร็จทุกข์ ความไม่สบายกายไม่สบายใจ

- กรุณา คือ ความสงสาร คิดช่วยให้พ้นทุกข์ ใฝ่ใจในอันจะปลดเปลื้องบำบัดความทุกข์ยากเดือดร้อนของปวงสัตว์ หมายถึง ความปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ เป็นความรู้สึกเห็นอกเห็นใจเมื่อเห็นผู้อื่นประสบปัญหาหรือมีความเดือดร้อนก็คิดหาทางช่วยเหลือ เช่น เห็นเพื่อนลำบากก็หาทางช่วยเหลือให้พ้นจากความลำบากด้วยวิธีการที่ถูกต้อง

- มุทิตา คือ ความยินดี เมื่อผู้อื่นอยู่ดีมีสุข มีจิตแจ่มใสผ่องแผ้ว ประกอบด้วยอาการเข้มขื่นเบิกบานอยู่เสมอ ต่อสัตว์ทั้งหลายผู้ดำรงในปกติสุข พลอยยินดีด้วยเมื่อเขาได้ดีมีสุข เจริญอกงามยิ่งขึ้นไป หมายถึง ความยินดีเมื่อมีผู้อื่นได้ดี เมื่อผู้อื่นมีความสุขหรือความเจริญก้าวหน้า โดยไม่มีจิตริษยา ไม่มีความโกรธเมื่อเห็นผู้อื่นได้ในสิ่งที่ดีกว่าตน เช่น เมื่อเพื่อนสอบได้คะแนนดีเราก็ยินดีด้วย

- อุเบกขา คือ ความวางใจเป็นกลาง อันจะให้ดำรงอยู่ในธรรมตามที่พิจารณาเห็นด้วยปัญญา คือมีจิตเรียบตรง เพียงธรรมดุจตราขู ไม่เอนเอียงด้วยรักและชัง พิจารณาเห็นกรรมที่สัตว์ทั้งหลายกระทำแล้ว อันควรได้รับผลดีหรือชั่ว สมควรแก่เหตุอันตนประกอบ พร้อมที่จะวินิจฉัยและปฏิบัติไปตามธรรม รวมทั้งรู้จักวางเฉยสงบใจมองดู ในเมื่อไม่มีกิจที่ควรทำ เพราะเขารับผิดชอบต่อตนได้ดีแล้ว เขาสมควรรับผิดชอบต่อตนเอง หรือเขาควรได้รับผลอันสมกับควมรับผิดชอบต่อตน หมายถึง การรู้จักวางเฉย การวางใจเป็นกลางเพราะพิจารณาแล้วเห็นว่า ใครทำในสิ่งที่ดีย่อมได้ผลตอบแทนที่ดี ใครทำในสิ่งที่ไม่ดี ย่อมได้รับผลไม่ดีตอบแทน และเมื่อเห็นใครได้รับผลแห่งการกระทำในทางที่เป็นโทษ เราก็ไม่ควรดีใจหรือคิดซ้ำเติม เราควรมีความปรารถนาดีในการช่วยเหลือให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ในแนวทางที่ถูกต้อง เช่น เมื่อรู้ว่าเพื่อนสอบไม่ผ่านเพราะไม่อ่านหนังสือและไม่ตั้งใจเรียน เราก็จะไม่ซ้ำเติม

ดังนั้นการวางเฉยของอุเบกขาจึงไม่ได้หมายถึง การที่เราไม่ทำอะไรเลย แต่หมายถึงการที่เราได้กระทำในสิ่งที่สมควรแล้วจนสุดความสามารถ ซึ่งเป็นกรกระทำไปตามพรหมวิหาร 4 คือ เมตตา กรุณา มุทิตา แล้วจึงอุเบกขา เพราะเมื่อทำทุกสิ่งแล้วแต่ยังไม่สามารถแก้ไขอะไรได้ หรือมองเห็นว่าอาจเกิดผลเสียมากกว่าผลดี เราจึงต้องปล่อยวางหรือวางเฉยซึ่งไม่ใช่การนิ่งดูตาย การนิ่งดูตายคือการนิ่งเฉยไม่ลงมือกระทำสิ่งใดเพราะไม่ทราบว่าจะทำอย่างไรดี หรือไม่สนใจที่จะทำอะไรเพื่อเป็นการจัดการกับสถานการณ์นั้นๆ

2. ผู้วิจัยขอให้สมาชิกกลุ่มนึกทบทวนว่า เคยมีเรื่องราวหรือเหตุการณ์อะไรที่บ่งบอกว่าเราเคยใช้วิธี “การนิ่งดูตาย” ต่อสถานการณ์ทุจริตทางการศึกษาหรือสถานการณ์ทุจริตในมหาวิทยาลัย และขอให้สมาชิกเล่าให้กลุ่มฟังทีละคนว่าในสถานการณ์นั้นสมาชิกปฏิบัติอย่างไร และรู้สึกอย่างไรที่ปฏิบัติเช่นนั้น และเน้นย้ำให้สมาชิกทุกคนยอมรับความคิดเห็นและการกระทำที่แตกต่างของสมาชิกคนอื่นโดยไม่มีเงื่อนไข

3. ผู้วิจัยใช้เทคนิคการมองโลกด้านบวก (Being Positive) เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มได้มองเรื่องราวที่เกิดขึ้นในมุมมองใหม่อย่างสร้างสรรค์ มองเห็นโอกาสในการเปลี่ยนแปลง และถามสมาชิกกลุ่มอีกครั้งว่า ในอนาคตถ้าต้องเผชิญกับสถานการณ์นั้นอีกครั้ง สมาชิกจะแสดงพฤติกรรมอะไรที่บ่งบอกให้รู้ว่าเป็นการไม่ดูตายต่อสถานการณ์นั้น แล้วให้สมาชิกร่วมกันอภิปราย

4. ผู้วิจัยแจกแบบฟอร์มบันทึกสัญญาการสร้างนิสัยไม่ดูตาย (ใบงานที่ 22) ให้สมาชิกเขียนสัญญา แล้วนำเสนอต่อกลุ่ม

5. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มเสริมแรงเพื่อน ด้วยการให้สมาชิกกลุ่มลุกจากที่นั่งทีละคนเพื่อเดินไปหาสมาชิกคนอื่นๆ แล้วสัมผัสแขน หรือไหล่อย่างเบาๆ พร้อมทั้งกล่าวให้กำลังใจ จากนั้นผู้วิจัยเสริมแรงด้วยการกล่าวชื่นชมในความตั้งใจ และพูดให้กำลังใจเพื่อให้สมาชิกกลุ่มมีความมั่นใจในการที่จะปฏิบัติตามเป้าหมายที่สัญญาไว้

ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม
2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มได้ซักถามในประเด็นต่าง ๆ นัดหมายวัน เวลา สถานที่ในการฝึกอบรมครั้งต่อไป

การประเมินผล

ผู้วิจัยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมมีส่วนร่วมในกลุ่มฝึกอบรม เพื่อสังเกตการให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม ได้แก่ ความกระตือรือร้น การให้ความร่วมมือ การตอบคำถามและการแสดงความคิดเห็นในกลุ่มฝึกอบรม ตลอดจนสังเกตจากการสรุปเนื้อหาของสมาชิกกลุ่มที่ได้จากการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม

ใบความรู้ที่ 17 ชาวทาจิกิตในสังคมไทย

ใบความรู้ที่ 18 การไม่ดูตาย / หลักพรหมวิหาร 4

การไม่ดูตาย

การไม่ดูตาย (Do something) หมายถึง ความสามารถของนักศึกษาในการแสดงออก โดยไม่เพิกเฉยต่อสถานการณ์ หรือการกระทำที่ผิดกฎระเบียบหรือจริยธรรมอันดีด้านการศึกษา ด้วยการตักเตือน ชัดขวาง แจ้งผู้เกี่ยวข้อง

พรหมวิหาร 4

พรหมวิหาร 4 เป็นหลักธรรมสำหรับบุคคลทุกคน เพื่อใช้ในการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่น ประกอบด้วยหลักปฏิบัติ 4 ประการ ได้แก่ (พระพรหมคุณาภรณ์. 2559: 124-125)

1. เมตตา คือ ความรัก ปราบปรามคืออยากให้เขามีความสุข มีจิตอันแผ่ไมตรีและคิดทำประโยชน์แก่มนุษย์สัตว์ทั่วหน้า หมายถึง ความปรารถนาให้ผู้อื่นได้รับความสุขทั้งทางกายและทางใจ มีความคิดที่จะทำประโยชน์ให้ผู้อื่น เช่น มีความรักใคร่ต่อเพื่อนพ้อง ต่อผู้อื่น ไม่ต้องการให้เขา ประสบความทุกข์ ความไม่สบายกายไม่สบายใจ

2. กรุณา คือ ความสงสาร คิดช่วยให้พ้นทุกข์ ใฝ่ใจในอันจะปลดเปลื้องบำบัดความทุกข์ยากเดือดร้อนของปวงสัตว์ หมายถึง ความปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ เป็นความรู้สึกเห็นอกเห็นใจ เมื่อเห็นผู้อื่นประสบปัญหาหรือมีความเดือดร้อนก็คิดหาทางช่วยเหลือ เช่น เห็นเพื่อนลำบากก็หาทางช่วยเหลือให้พ้นจากความลำบากด้วยวิธีการที่ถูกต้อง

3. มุทิตา คือ ความยินดี เมื่อผู้อื่นอยู่ดีมีสุข มีจิตแจ่มใสผ่องแผ้ว ประกอบด้วยอาการชื่นเบิกบานอยู่เสมอ ต่อสัตว์ทั้งหลายผู้ดำรงในปกติสุข พลอยยินดีด้วยเมื่อเขาได้ดีมีสุข เจริญอกงามยิ่งขึ้นไป หมายถึง ความยินดีเมื่อมีผู้อื่นได้ดี เมื่อผู้อื่นมีความสุขหรือความเจริญก้าวหน้า โดยไม่มีจิตริษยา ไม่มีความโกรธเมื่อเห็นผู้อื่นได้ในสิ่งที่ดีกว่าตน เช่น เมื่อเพื่อนสอบได้คะแนนดีเราก็ยินดีด้วย

4. อุเบกขา คือ ความวางใจเป็นกลาง อันจะให้ดำรงอยู่ในธรรมตามที่พิจารณาเห็นด้วยปัญญา คือมีจิตเรียบตรง เทียงธรรมดุจตราฐู ไม่เอนเอียงด้วยรักและชัง พิจารณาเห็นกรรมที่สัตว์ทั้งหลายกระทำแล้ว อันควรได้รับผลดีหรือชั่ว สมควรแก่เหตุอันตนประกอบ พร้อมทั้งวินิจฉัยและปฏิบัติไปตามธรรม รวมทั้งรู้จักวางเฉยสงบใจมอดดู ในเมื่อไม่มีกิจที่ควรทำ เพราะเขารับผิดชอบต่อตนได้ดีแล้ว เขาสมควรรับผิดชอบตนเอง หรือเขาควรได้รับผลอันสมกับความรักรับผิดชอบของตน หมายถึง การรู้จักวางเฉย การวางใจเป็นกลางเพราะพิจารณาแล้วเห็นว่า ใครทำในสิ่งที่ดีย่อมได้

ผลตอบแทนที่ดี ใครทำในสิ่งที่ไม่ดี ย่อมได้รับผลไม่ดีตอบแทน และเมื่อเห็นใครได้รับผลแห่งการกระทำในทางที่เป็นโทษ เราก็ไม่ควรดีใจหรือคิดซ้ำเติม เราควรมีความปรารถนาดีในการช่วยเหลือให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ในแนวทางที่ถูกต้อง เช่น เมื่อรู้ว่าเพื่อนสอบไม่ผ่านเพราะไม่อ่านหนังสือและไม่ตั้งใจเรียน เราก็จะไม่ซ้ำเติม

ดังนั้นการวางเฉยของอุเบกขาจึงไม่ได้หมายถึง การที่เราไม่ทำอะไรเลย แต่หมายถึงการที่เราได้กระทำในสิ่งที่สมควรแล้วจนสุดความสามารถ ซึ่งเป็นการกระทำไปตามพรหมวิหาร 4 คือ เมตตา กรุณา มุทิตา แล้วจึงอุเบกขา เพราะเมื่อทำทุกสิ่งแล้วแต่ยังไม่สามารถแก้ไขอะไรได้ หรือมองเห็นว่าอาจเกิดผลเสียมากกว่าผลดี เราจึงต้องปล่อยวางหรือวางเฉยซึ่งไม่ใช่การนิ่งดูตาย การนิ่งดูตายคือการนิ่งเฉยไม่ลงมือกระทำสิ่งใดเพราะไม่ทราบว่าจะทำอย่างไรดี หรือไม่สนใจที่จะทำอะไรเพื่อเป็นการจัดการกับสถานการณ์นั้นๆ

“สิ่งเดียวที่ทำให้ความชั่วร้ายได้รับชัยชนะ นั่นคือการที่คนดีนิ่งดูตาย”

ใบงานที่ 22

แบบฟอร์มบันทึกสัญญาการสร้างนิสัยไม่ดูดา

แบบฟอร์มบันทึกสัญญาการสร้างนิสัยไม่ดูดา

ถ้าเจอเหตุการณ์ทุจริตทางการศึกษา ฉันจะไม่ดูดาโดย.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อสมาชิก.....

วัน/เวลา.....

ลายเซ็น.....

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวปานาลี แทนประสาน
วัน เดือน ปี เกิด	31 ธันวาคม 2518
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2542 ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) (ศิลปศึกษา) จาก สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา พ.ศ. 2545 การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) (สาขาจิตวิทยาการแนะแนว) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2561 ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) (สาขาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ แขนงวิชาจิตวิทยาพัฒนา มนุษย์และการให้คำปรึกษา) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ที่อยู่ปัจจุบัน	153/61 หมู่ 5 บางกรวยไทรน้อย ซอย 9 ตำบลบางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี 06-61539-299 E-mail: panaleetan@gmail.com